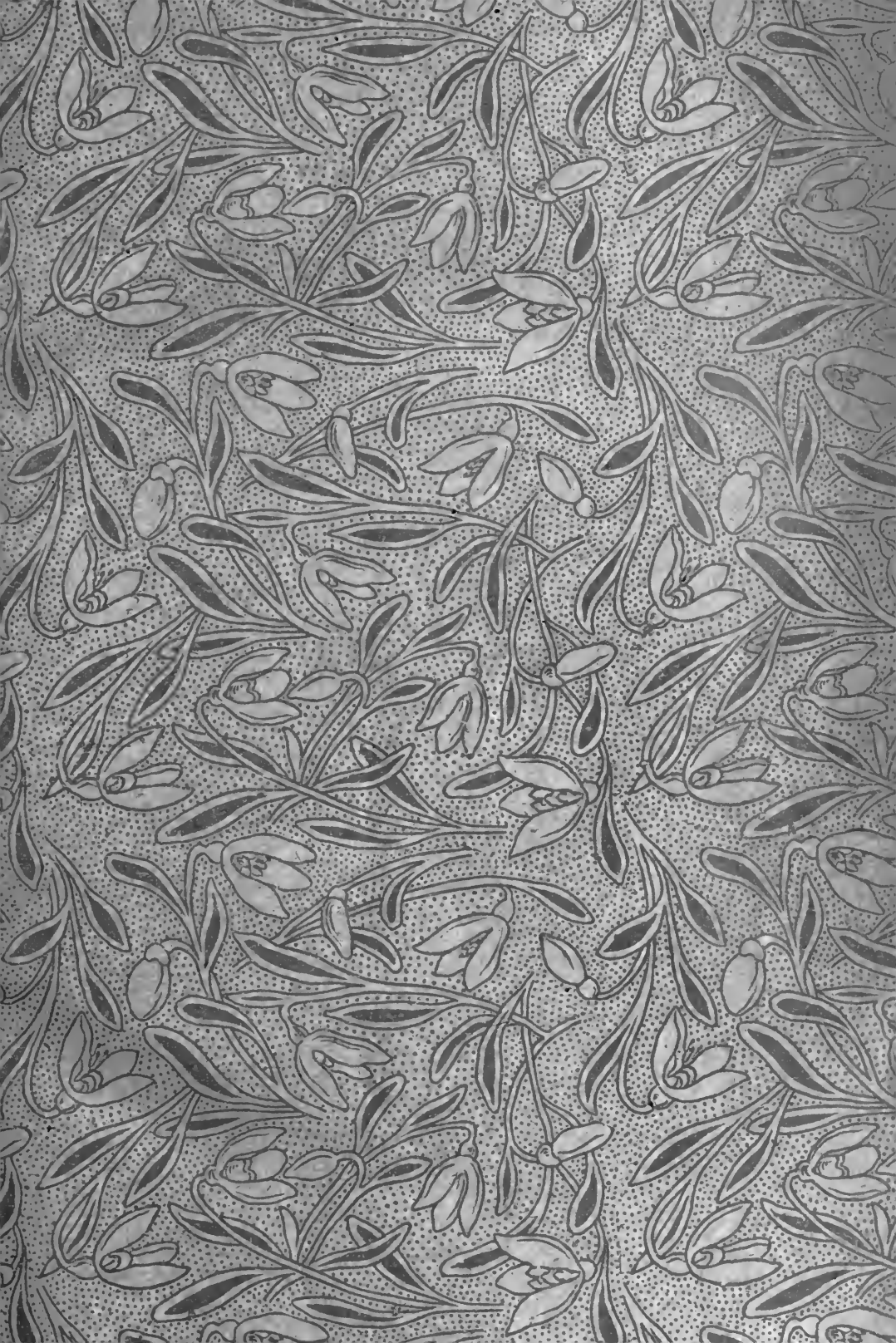

The background of the entire page is a dense, repeating pattern of stylized flowers and leaves. The flowers are simple, with five petals and a central stamen, and the leaves are elongated and pointed. The pattern is rendered in a light gray color against a background of fine, evenly spaced dots. The overall effect is a textured, decorative surface.

**Do Not
Circulate**

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKEL

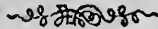
ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

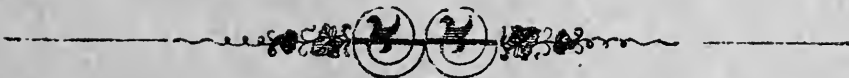

IRTA

NAGY IVÁN.

HATODIK KÖTET.

PEST, 1860.

KIADJA RÁTH MÓR.

THE LIBRARY
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY
PROVO, UTAH

PEST, 1860. NYOMATOTT BEIMEL J. ÉS KOZMA VAZULNÁL.

K.

Kabarcz család. Kabarcz másképp Zikzay János és vele együtt Aszalai István 1625-ben II. Ferdinand király által kiadott czimeres levélben nemesítetett meg.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső mező kék, az alsó vörös színű, a paizs alyjáról hármás zöld dombon hátulsó lábain természetes színű oroszlán áll balfelé fordulva, első ballábjával három arany búzakalászt, jobb lábával aranymarkolatu kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Kábay család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll ²⁾.

Kabos család. (Magyar-gyerő-monostori). Erdély egyik leg-törzsközebb nemes családja, mely a Gyerőffy, Kemény, Radó stb. családdal közös törzsből ered, és azokkal közös czimert visel, t. i. a paizs kék mezejében királyi koronából kinyuló szarvast, fölötte félhold, és és csillaggal.

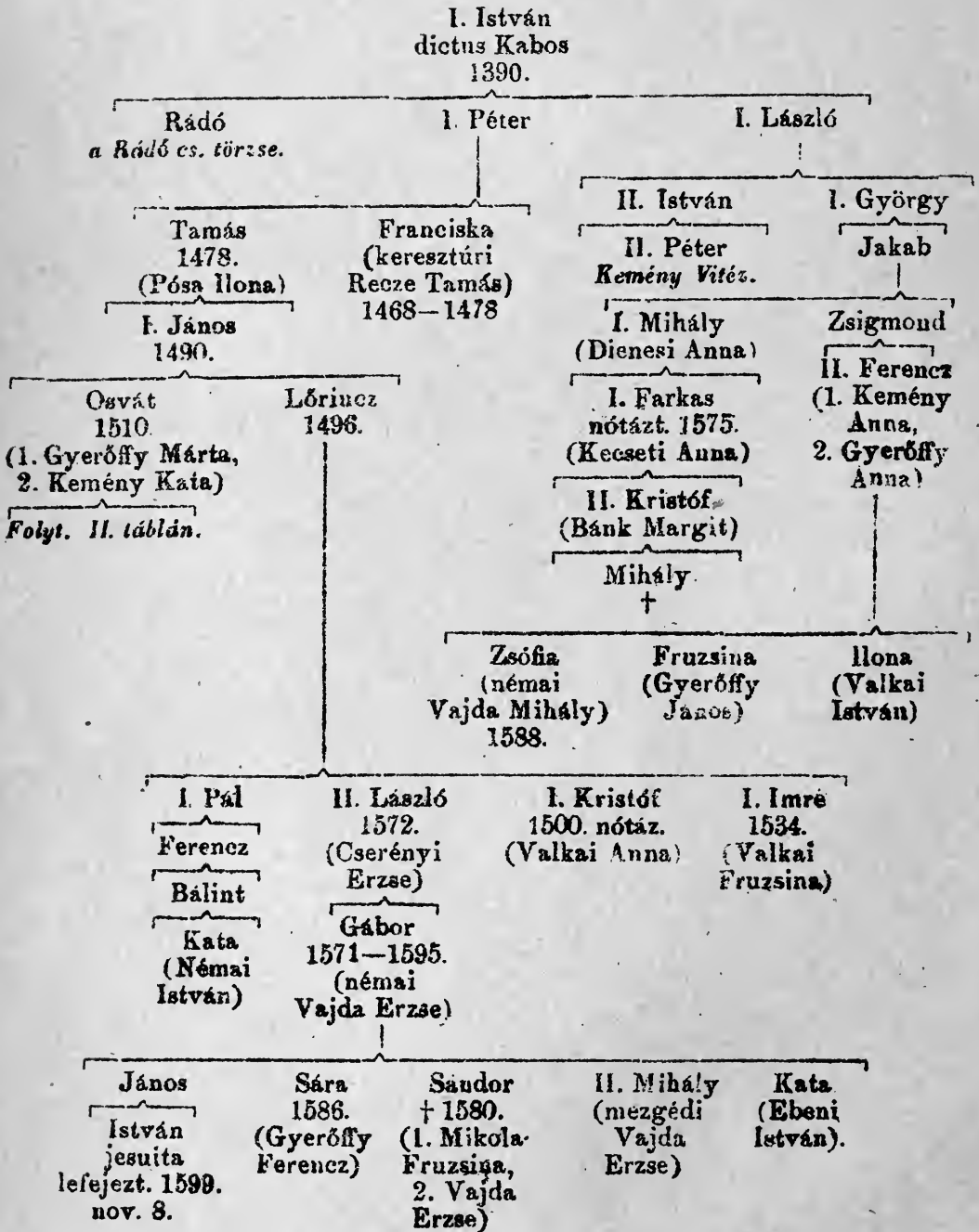
Mint ágaznak ki a közös törzsből a nevezett családok, az már e munka IV. kötet 466. lapján a Gyerőffy családnál közölve van. Ott látjuk a Kabosnak nevezett Istvánt (dictum Kabos), kitől kezdve a családot következőleg származtatják le ³⁾.

¹⁾ Collect. Herald. pag. 126.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113.

³⁾ Hodor Károly szíves közlése szerint a család adataiból merítve.

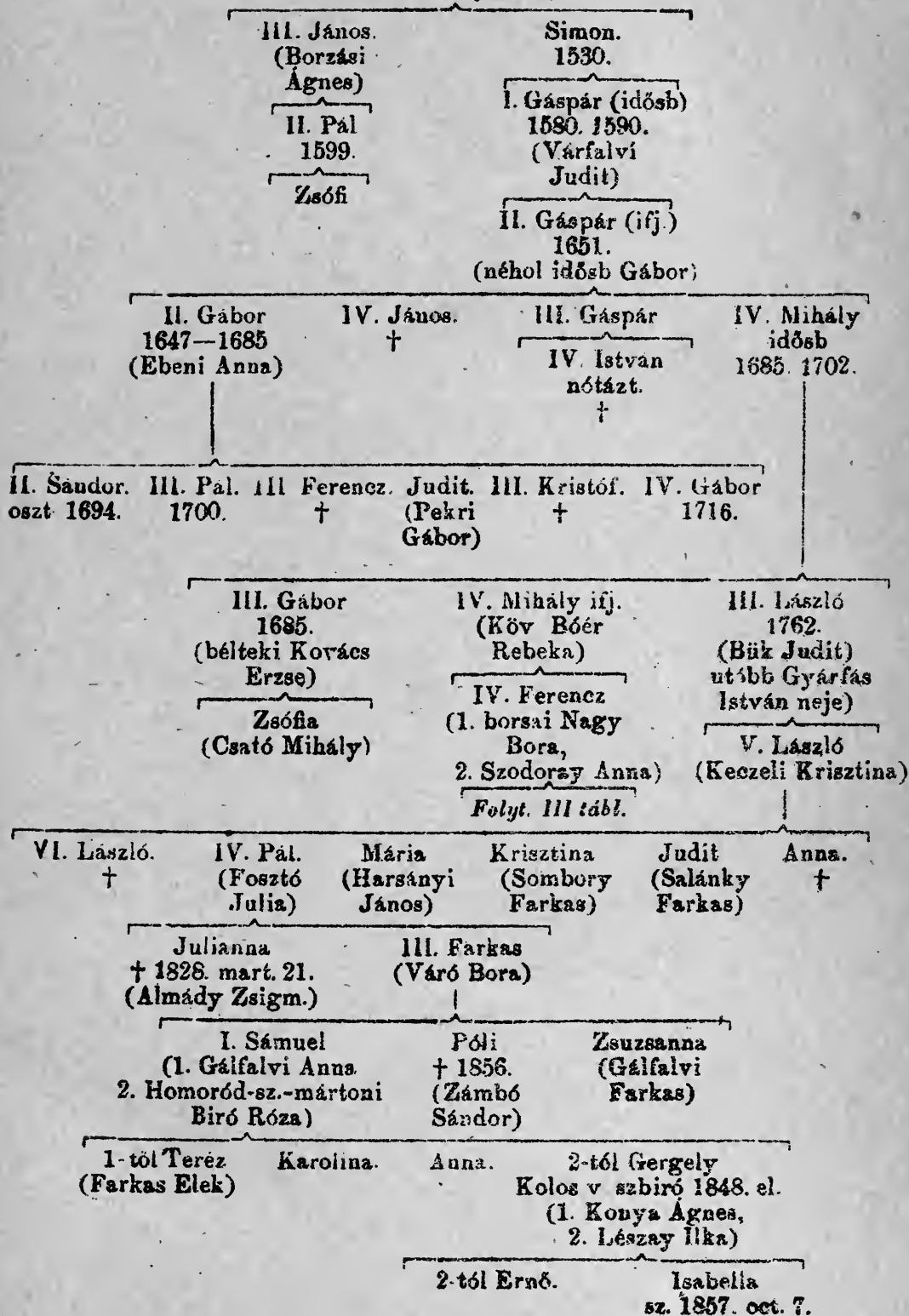
I. tábla.

II. t á b l a.

Osvát, ki az I. táblán.

1496--1510.

(1. Gyerőffy Márta
2. Kemény Kata)

III. tábla.

Ferencz, ki a II. táblán.
(1. Borsai Nagy Bora,
2. Szodorai Anna)

1-től V. Ferencz II. Farkas IV. László III. Sándor Klára VI. Mihály 2-től Sára
sz 1723 † 1767. 1764. 1791. sz 1724. (Sombori † 1790. (Rettegi (Cserényi
(Katoná (Szénás † 1784. (Druza) (Szucsáki Anna) (Farkas)
Eva) Ágnes) (Katoná (Mária) . Fer.)

Folyt. IV.
tábl.

VI Ferencz Kata. Klára VII. László
sz. 1762. sz. 1766
† 1784. † 1784.

II. György. Bora
† (Zámbó
Antal)

III. Farkas III. Péter. IV. István
(Csukás † 1791.
Petrona) (Túri Kata)

József
krasznai főisp.
1848.
(Peley Anna)

II. Samu Róza I. Endre
(Laskay l.) (1. Illosvay (Barcsai
Elek. Lajos. 2. Rettegi Julia)
György)

VIII. László II. Endre. Teréz V. István.
(1. Barcsai Luiza † † 1853.
2. Gidofalvi
Sabina)

VII. Mihály Ágnes
(Füleki (Alsó Fer.)
Eszter)
† 1834. t.

Dániel VIII. Mihály VII. Ferencz. Karolina
legf. törvysz. üln. (1. Fleischmann † 1834. (Korda
Bécsben Bora, (György)
(b Kemény 2. Thalinger
Kata) Jozefa)

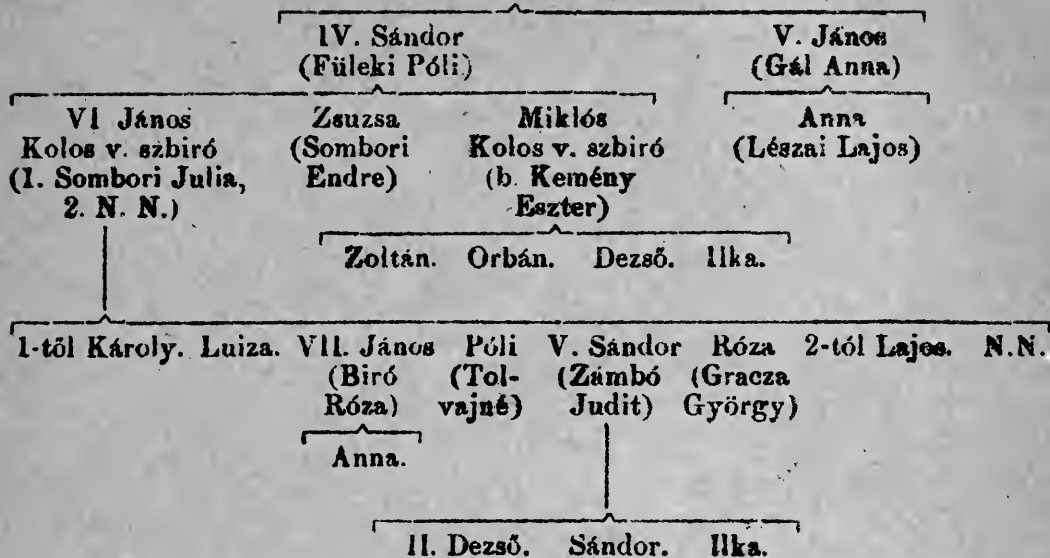
Eszter. Minka. Giza.

1-től V. Gábor. Kálmán. 2-től Ilka. Béla.

II. Imre. V. Farkas. Ödön. Zsófi Mária Tinka
(Kovács (Baranyai (b. Diószegi
Lőrincz) Fer.) Árpád).

IV. tábla.

IV. Ferencz, ki a III. táblán.
sz. 1723 † 1787.
(Katona Éva)

I. Kristóf, kalota-sz.-királyi Ispány Pállal együtt, mert II. Ulászlónak Berentzali kereskedő jobbágysait kirablák, 1500-ban hűtlenség bélyegén marasztatott, mely szerint M.-Gy.-Monostor, Derithe, Gyerőfalva (tán a mai Erdőfalva?), Oláhfalva, Oláh-Bikal, Oláh-Bedecs, Oláh-Berend, Szent-Király és Magyaró-Kerek egész falvakat elvesztik. E falvakat a király még azon évben Geréb László erdélyi püspöknek adományozta. Hihető — írja Hodor — mindezen falvak 1556-ban a secularizatio következtében előbbi volt birtokosaikra visszashállottak.

I. Farkas Békes Gáspár zászlója alatt Báthori István fejedelem ellen harczolván, 1575-ben nótáztatott, és Fejér, Görgény és Illye uradalmait veszté. 1603-ban Székely Mózsessel esett el ¹⁾).

II. János 1599-ik körül, hihető politikai elv-elleneitől halált szenved.

III. István Báthori Zsigmond kegyencze, jezsuita. Báthori Zsigmond 1598-dik év vége felé őt küldé Báthori Endre bibornok bátyjához Lengyelországba két rendbeli levéllel legmélyebb titokban ²⁾, hogy a bibornokot a fejedelemséggel megkínálja. 1599-ki oct. 8-én Schellenbergnél a bitorló Mihály vajdával megütközött, azonban elfogatott, és Mihály vajda parancsára nov. 8-án Fejérvár mezején le-

¹⁾ Bethlen Wolph. Hist. V. p. 408

²⁾ Bethlen Wolph. Hist. IV. p. 180.

fejeztetett. Fejét ebek marczangolák szét, hullája egy veremben lelte sirját. Bethlen „Nobilissimus et militaris vir“ czimmel tiszteli meg.

I. G á b o r , a XVI. század végén a b. Szolnok vármegyei birtokos nemesek „armi lustrumaban“ mint némai birtokos emlittetik. Birt pedig ott neje némai Vajda Erzsébet jogán.

IV. I s t v á n m.-gyerő-monostori ősi részjóságát Apaffy fejedelem alatt hűtlenségi bélyegen, (valószínűleg ellene tervelt ármány következtében) veszté. És e jóságot a nagy kegyben állott „m.-gyerő-monostori“ előnevet viselt Ebeni István, Kolos vármegye főispánja, és Szamos-Ujvár s Kolosvár városok főparancsnoka (kapitány) nyerte el 1664-ik év körül adomány utján. Ugy látszik Ebeni Istvánnak Anna leányával, az I s t v á n atyja testvérének II. Gábornak feleségével e jóság vissza szállott a családra.

III. G á b o r , mint I. Apaffy Mihály fejedelemnek Fejérvárt 1676-ik évi sept. 26-káról kelt igdató parancsában áll, 1661—1676-iki időközben Daczó György és Kabos G á b o r a portánál folyvásti követek (continuus orator) voltak. És e szolgálatának jutalmául nyere II. Gábor, neje Ebeni Anna jogán a gyulatelki (Doboka várm.) részjóságot adományban Cserényi Mihály magvaszakadtán. Napája Vajda Borbála, Ebeni Zsigmondné jogán b. szolnokmegyei némai birtokos. 1685-ben a hazában benn nyert alkalmazást, a török hadsereg mellé biztosul neveztetvén ki. — 1686-ban országtanácsossá nevezetett a kir. főkormányszéket képviselt országkormányi bizottmányban. Mint a gyulatelki unitaria eklézsia pártfogójáról emlékezik az Erdélyi unitaria egyházi történelem (828. lap.) A mit igazol unokája Pekry Ferencz fölött (a ki fia volt Pekry Gábornak Kabos Judit ezen Kabos G á b o r leánya nejevel) Darkó Pál nagy-ajtai unitar. pap által mondott halotti beszéd. — 1702-ben Doboka vármegyében Csepegő és Szent-Miklós vagy is Hosszumacszás akkor két falut bírásó-jövedelemmel együtt.

I. S á n d o r Doboka vármegyének 1701—1704-ig főbirája; ugy látszik—Rákóczy Ferencz pártján viselte hivatalát. Mint ilyen a felső kerületi megyei nemességet, kik az „i n g y e n“, u. n. „n e m e s i s ó r a“ jogositottak voltak, — összeírja.

III. P á l 1702-ben a „nemesi só“-ban részesülendők közt mint gyulatelki birtokos emlittetik.

IV. M i h á l y és III. Gábor testvérek 1702-ben martiusban Doboka vármegye részéről a Szamostól Zilahig, hihető a császári katonaság mellé főbiztosokul valának rendelve.

IV. János elesett Kolosvár ostrománál II. Rákóczy Ferencz zászlója alatt 1704-ben. A táblázaton láthatólag nőtlen.

V. Mihály a múlt század második felében lakott és birt M. Gyerő-Monostoron, a hol lakházában éjnek idején puskával orozva agyon lövetett, a hagyomány szerint Bedecs faluból való saját jobbágya által.

III. László törzse az Ördög leányágon Doboka vármegyében öt nemzedéken át birtokosképen virágzott családnak.

V. László, Gyárfás Zsófia, — akkor még hajadon, utóbb Varsányinó — mostoha nővérel az Eördög-keresztúri, Súlyomkövi, Kovácsi, m.-Ujfalvi, és Ugróczi rész u. n. „Bik-rész“ jószágban megosztózik 1711-iki november 10-én „Doboka vármegyének Feő-birája Ujhelyi Ferencz, és edgyik Vice Ispánnya Csernátoni János“ osztótók előtt.

VI. László 1753. körül élt, birt és lakott Ördög-Keresztúrott; és összes nemzetségének történelmi ismertetésére több adatot gyűjtött össze.

IV. László a magyar-nádasi temetőben 1784-ki jul. 23-án emelt siremlék szerint hadnagyságot viselt a katonai pályán, és sok esztendeig ült a kalota-széki (nem szegi?) és kolosi reform. megyében curátori széken.

II. Farkas a Szilágyságba szakadt ágnek törzse, 1771-ben Kolos vármegye ülnöke az 1790¹-ki országgyűlésen királyi hivatalos.

III Sándor 1796-ban Kolos vármegye szolgabirája.

V. János 1790-ki mart. 11-ke előtt, de közelebbről a nemes testőrző sereghez Erdély részéről felküldetett.

V. Ferencz 1771-ben Kolos vármegye számfölötti törvényszéki ülnöke. A m.-nádasi temetőben leoninus sirversei Gyöngyösi Jánostól 1790. mart. 11-ikről:

Véreivel sorban ide tért le Kabos pora porba:

Hol külön e nevezet ága Ferenczre vezet stb.

VI. Ferencz 1796-ban kolos vármegyei alispán.

III. Farkas II. József cs. alatt 1784—1790-ig, és utóbb is 1796—1800-ig szolgabíró Doboka vármegyében.

I. Endre 1827-ben adórovó Kolos vármegyében.

VI János és testvére Miklós, amaz huzamosbban, ez rövidebb-ideig szolgabírátságot viseltek Kolos vármegyében három évtized alatt.

Dániel mint polyáni (aranyosszéki) birtokos, e székely székben mint főjegyző lépett hivatali pályára. Kevés év lefolytával főkörmányszéki valóságos titkár, 1846-ban pedig országgyűlésileg választott ítélőmester.

József előbb al- később főispán Kraszna vármegyében.

VIII. László 1848. előtt főkörmányszéki fogalmazó.

VII. Ferencz, az erdélyi kancellariánál kisebb hivatalt viselt. Meghalt kora virágjában 1834-ben.

Gergely 1848. előtt Kolos vármegyei B.-Hunyadi járásban szolgabíró.

Az irott kútfőket, melyekből főleg e család ismertetése merített, érdekes lesz itt elésorolni, ezek következők:

1. *Fata et vicissitudines nonnullorum illustrium virorum ex Inclyta et pervetusta prosapia Kabos de M.-Gyerő-Monostor ortum ducentium, e fide dignis literalibus instrumentis et MSS. Historiis per Jos. Dobó de Alba-Julia collectae et ad perpetuam memoriam ejusdem Familiae posteritatum relictae et editae.*

2. *Regestrum nobilium in I. Comitatu Szolnok interiori olim repertorum, pagisque dispersim residentium, ex originali apud Gubernialem Cancellistam D. Josephum Váró existens, exinde descriptum per Josephum Dobó de Alba Julia. (E regestrum csak azon töredék-irat hátára van írva, melynek rubruma így szól. Ab anno 1574. Regestrum nobilium tempore Principatus Gabrielis Bethlen et Georgii Rákóczi senioris ad expilationem Polon. usque in Possessione Néma habit. translát. ex consignatione ejusdem temporis seu Armilustr.*

A 3-iknak külfelirata ez: *Haec genealogica deductio ex literis authenticis in Regia Tabula productis et per regiam tabulam ventillatis et tandem judicialiter approbata anno 1753. die 2-da mensis Aprilis in facie Judicaria perlecta et publicata per magistrum Protonotarium Adamum Nemes. Per quam omnes aliae deductiones Familiarum harum tolluntur, et annihilantur, quoniam aliquae illarum sine ullo fundamento sunt descriptae.*

Kacsamagh család. Békés vármegyétől 1749-ben nyert nemességéről bizonyítványt ¹⁾, most azon megyében nem létez.

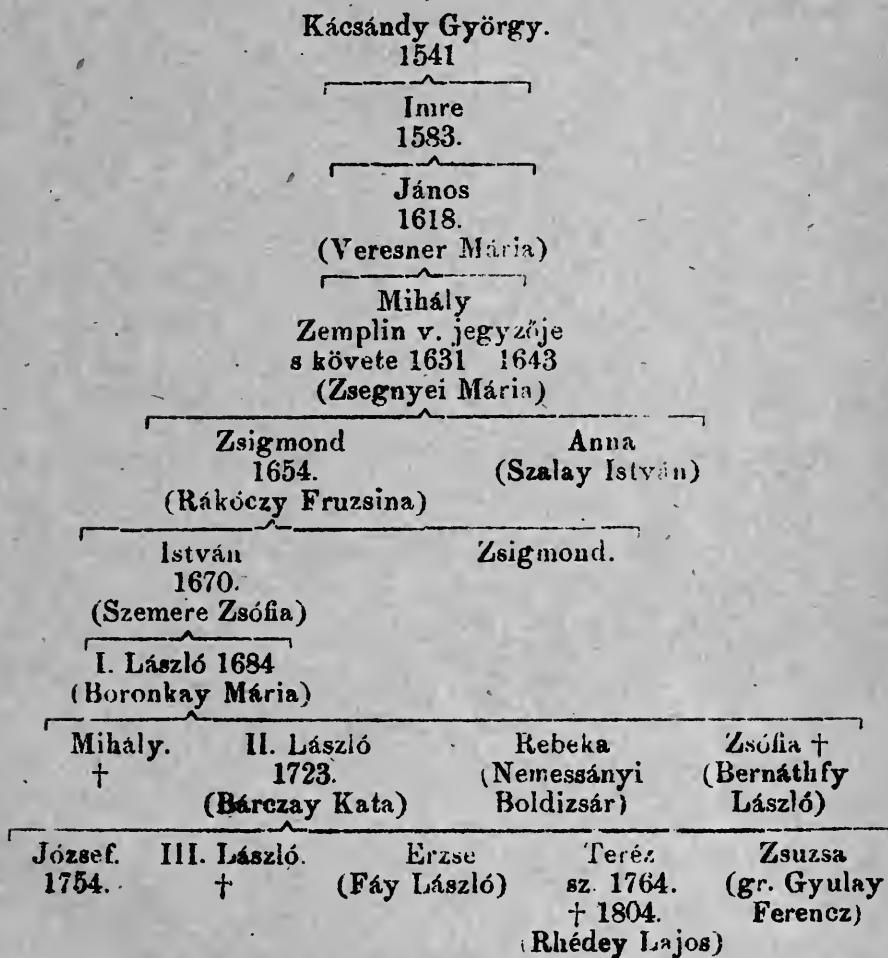
Czimere először vizirányosan két részre, és így a felső félrész függőleges vonal által ismét két részre oszlik. Az 1. osztály kék mezejében vörös turbános levágott törökfej fekszik, fölötté ezüst félhold ra-

¹⁾ Békés várm. jegyzőkönyve.

gyog szarvaival fölfelé. A 2-ik ezüst mezőben vörös mezű könyöklő kar kivont kardot tart. Az alsó arany mezőben egy felfordított Δ betűalakú kék szelemen, és azon három aranycsillag, a szelemen alatt pedig ki nyilt piros rózsza látható. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesz- tett fekete sasszárny között a leirt vörös mezű kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Kácsándy család. (Kohányi). Birtokos nemes család Zem- plin vármegyében, melynek Kohány helységéről vette előnevét. E szá- zad elején Szirmay által ugyancsak Zemplin megye egész Pápina, és Alsó-Jablonka birtokosául, és Magyar-Isép és Kozma helységben köz- birtokosul iratik ²⁾.

1541-ben éit a családból K á c s á n d y G y ö r g y, kitől e század elejéig a családfa következőleg ³⁾ sarjadzott le:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. p. 247. 248. 393 395.

³⁾ Wagner Tabellae Geneal. tab. LXI.

Mihály, mint a táblázaton látható, 1631—1643-ig Zemplin vármegye jegyzője, s közben 1637-ben országgyűlési követe volt ¹⁾.

II. László több megye táblabirája, és a tiszamelléki helv. superintendens főcuratora volt. Egyik leánya Teréz szül. 1764-ki oct 4-én Kohányon; férjhez ment 1786-ki dec. 25-én kis-rhédei Rhédey Lajoshoz. Meghalt 1804-ki april 15-én ²⁾.

Zsuzsa, kinek egykor Kazinczy Ferencz udvarolt; — gróf Gyulay Ferencz neje lön.

Kácsányi család. Lásd Sz k a c s á n y i cs.

Kachkoy család. (Máskép Tompsa). K a c h k o y máskép Tompsa S á n d o r 1712-ben III. Károly király által nemesített meg ³⁾.

Czimere a paizs ezüst udvarában egy vörös íjj, és abban vizírányosan két érczhegyü vörös nyíl látszik; a paizsfölötti sisak koronáján vörös puzdra és abból hat nyílnak a tolla nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kacs Kovics család. Trencsin vármegyei Bán mvarostól ered, jelenleg kiterjedve Nógrád, Somogy, Abauj megyékbe.

Czimerük négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztályban hátulsó lábain orozslán áll, nyaka nyíllal átlöve, első lábaival zászlót tart; a 2- és 3-ik osztályban repülésre készülő madár (tán galamb?) áll. A paizsfölötti sisak koronájából a nyakán nyíllal átlőtt orozslán emelkedik ki, zászlót tartva. A sisakról két oldalon foszladék hullámszik le.

Egyik ágazat hézagos leszármazása következő:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not hist 167. 170 175. 328.

²⁾ L. Buday Ezsaiás fölötté mondott halotti beszédét.

³⁾ Collect. Herald. Nro 684.

A törzsnek fiai közül — mint látjuk — **Ferencz** Nógrád megyébe telepedett, hol előbb Muhoran gazdatiszt, utóbb szerzett birtokán a sői pusztán lakott. Neje Tamaskovits Borbála meghalt 1841-kí mart. 3-án kora 80. évében. Gyermekel: 1. **Ágoston** táblabíró, herczeg Esterháznak és a veszprémi püspökség uradalmi ügyésze 1841-ben. Neje Szalay Julianna, kitől valószínűleg gyermekei vannak. — 2. **Gábor** egykor táblabíró, lak. a sői pusztán. 3. **Károly** 1836—1839-ig nógrádmegyei főügyész, 1847—1848-ban börtön fő-felügyelő, 1849-ben a cs. orosz hadseregnél biztos; a forradalom után az ideigl. rendszernél cs. k. törvényszéki ülnök. — 4. **Dienes** előbb ügyvéd, 1850. után cs. kir. járásbíró. Gyermekel vannak. 5. **Lajos** m. akad. lev. tag, egykor a m. gazdasági és a kised-ovó intézetet terjesztő egyesület titkára, és Pest megyének volt főjegyzője, 1848-ban pedig a nemzetgyűlésen egyik képviselője. Jelenleg sői birtokán. Gyermekel vannak.

Ferencznek testvérei közül **Mihály** mint ügyvéd Somogy megyébe telepedett, s ott birtokot szerze. Gyermekel közül **Ignác** 1840-ben al-, 1843-ban főszolgabíró Somogy megyében a kaposi járásban.

Kacskovics András 1846-ban Abauj vármegye aljegyzője.

Kacskovics Károly, (ki szintén nincs a családfán, s tán más ágból eredt) 1846-ban a 7-ik számú huszárezredben hadnagy.

Kacza család. (Galambfalvi.) Erdélyi család. Galambfalvi **Kacza Ferencz** 1540-kí febr. 2-án a szászöldön fekvő Kacza (németül Katzendorf) helységbeli birtokait eladja a kaczaí lakosoknak ¹⁾.

Kaczér család. (Laki.) Hajdan Zala vármegye családaí között találjuk; laki **Kaczér Endre** 1505-ben a nevezett megyének a rákosi országgyűlésre követe volt ²⁾.

Kaczky család. Hajdan Pozsega vármegye családa, közülök **Kaczky Zsigmond** a nevezett megyének az 1505-kí rákosi országgyűlésnek követe ³⁾.

Kada család. Közülök **Kada István** 1686-tól Erdély kath püspöke ⁴⁾.

Kadácsi család. (H.-almási.) Erdély családa. **Kadácsy Dániel** 1848-ban tordamegyei árvaszéki ülnök, s tizedbér tárnoka volt. **Leánya Róza** (meghalt 1852-ben) Berzenczei László neje volt.

¹⁾ Kemény Not. Capit. Albensis. p. 208.

²⁾ Jászay P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

³⁾ Jászay id. h. 158.

⁴⁾ Éder J. Erdély orsz. Ismertetése. LXV. lap.

Kádár család. Szabolcs vármegye nemes rendű családja Fényes E. Geographiája szerint. Hasonlóan Zemplin vármegyében is honos ¹⁾).

Ugocsa megyében egyike azon nemes családoknak, melyek 1750-ben Péterfalvára új nádori adományt kaptak ²⁾. Közülök e század elején Kádár István birtokos Forgolányban, Mihály Batáron ³⁾.

Egy Kádár István 1680. táján várórségi hadnagy volt, róla bucsúztató versek maradtak fenn — a ponyva-irodalomban. ⁴⁾.

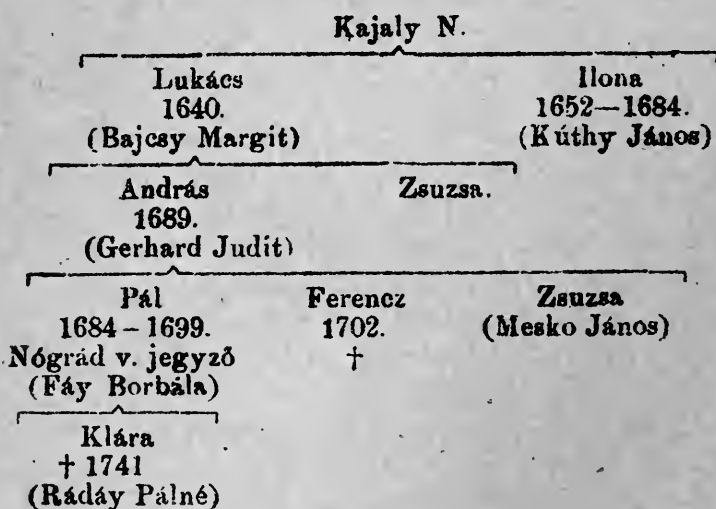
Kádas család. Kádas család székel Sáros és Zemplin vármegyében, ez utóbbiban birtokos Bodrog-Keresztúrott és Micsákon ⁵⁾.

Kádas másképp Tóth Mátyás, és fia István 1653-ban III. Ferdinándtól nyertek czimeres levelet ⁶⁾.

Kajaly család (Kihalt) Ugy látszik, pozsonymegyei Kajal helységből származott, és már okleveles tanuság szerint a XV. században birtokos volt. Kajaly Péter és György 1488-ban éltek, midőn nekik borsai Vizközi Tamás pozsonymegyei örökös birtokát egész Hodi helységet 50 arany frtban a nyitrai káptalan előtt zálogba adta ⁷⁾.

A XVI. és következő században Hont és Nógrád vármegyében virágzott a család.

Ismert családfájok a kihalásig következőleg sarjadzott le:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa. 125.

³⁾ Ugyanott 129. 172.

⁴⁾ Népdalok és mondák. kiadta a Kisfaludy társaság. I k.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 176. 345.

⁶⁾ Ung megye levéltárában van az eredeti armalis.

⁷⁾ Gr. Teleki J. Hunyadiak kora XII. k. 411. 412.

Lukács 1640-ben hontmegyei Gyürki helységben hét házhelyre szerez adománylevelet, de a beiktatásnál ellent mond Gyürky Gáspár ¹⁾. Neje Bajcsy máskép Fodor Margit volt.

Ilona 1652-ben Kuthy Jánosné; él 1684-ben is mint annak özvegye.

András birt Hont és Nógrád megyében több helyen; nevezetesen birta egyidőben egész Borsos-Birinke, Horpács helységet, Szomolya és Szelestény pusztákat Nógrád megyében, továbbá Nagyfalu, Felső-Príbely, Gyürki, Priklek, Vásáros-Palojta, Ipoly-Keszi, Sirák helységben birtok-részeket; melyekre 1666-ban Horváth András és Armpruster Mihály nádori adományt eszközöltek, mintha Kajaly András hűtlenségi bélyegen először saját leánygyermekét anyja melléről letépve, megölte volna, és másodszor a pártütő Balassa Imrével tartana ²⁾. Mennyiben voltak ezen hűtlenségi vádak — főleg az első — igazak, nem tudjuk, de mert a sz. benedeki convent által történt beiktatásnál Kajaly András ellentmondott, és csakugyan a felkérők soha birtokba nem is léptek, valószínű, hogy e vádakat megbírá czáfolni. Annyi azonban igaz marad, hogy azon korban a más birtokaira áhítozók igen hamar tudtak hűtlenségi vádakot alap nélkül is koholni. — Élt Kajaly András még 1699-ben is, midőn Nagy-Csalomján (Hont v.) iktattatott be, de ellentmondás történt. Még 1685. máj. 21. Nógrád várm. Bussán Liphay Istvántól egy malmot vett zá-

¹⁾ Sz. benedeki Convent. Protocol. M. p. 96. és Fasc. 66. Nro 9.

²⁾ Érdekesnek hiszem itt az adomány és iktatási levél hiteles párjából a hűtlenségi vád leírását közleni: „Bona . . . quae alias egregii Andreae Kajaly fuisse, sed per notam infidelitatis ejusdem in quam idem primum quidem postposito quam divinarum, quam humanarum legum timore, spretoque paterno affectu, diabolico uti credi par est, incensus furore, filiam suam de sua progenie natam, crudeli neci tradisset manusque suas impias per decussionem filiae suae ex sinu matris sanguine polluisse; sed ex eo vel maxime, quod idem Andreas Kajaly, neglecta et postposita fidelitate, qua nimirum praelibatae suae Majestati Sacratissimae tamquam domino et regi suo elementissimo adstrictus fuisset, post publicatas etiam undique per Regni partes Proscriptionales, proscripto, et legitima juris via propter enormia sua scelera, condemnato, Comiti Emerico Balassy continue adhaerendo, tantum abest, ut resipuisset, quin imo non curata et villipensa medio tempore ex benigno suae Mattis Sac. Mandato, sub poena perpetuae infidelitatis notae, praevia eatenus inhibitione et ad praesens eidem adhaereret, adversusque Mattem Sac. arma summere, et publico tranquillo statui sese manifeste opponere perhiberetur, incurrisse dignoscitur. Ad sacram dicti Regni Hungariae Coronam etc.“

logba 200 frtért. Gyermekai Pál, Ferencz (élt 1702.) Zsuzsanna a Meskó Jánosné voltak. Ezek közül

Pál előbb gr. Forgách Ádám nógrádi főispán titoknoka, innen 1684—1699-ig Nógrád megye jeles eszű jegyzője ¹⁾, 1705-ben hontmegyei alispán ²⁾; utóbb Rákóczy Ferencz alatt ennek hive, s kanczellára. Nejétől Fáy Borbálától egyetlen leánya maradt, ki 1715-ik év táján Ráday Pál neje lön, és azzal 28 évig élt. Meghalt 1741-ben. Eltemettetett Ludányban január 22-én, a gyász szertartások pedig fölötte Losonczon febr. 26-án tartattak ³⁾. Benne a Kajali család kihált.

A család protestans vallásu, és pedig Pál személyéről itélve ⁴⁾, ágostai evang. volt.

Czimere a paizs kék mezejében korona, melylyen férfikar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a kardot villogtató kéz látszik. A paizs körül szokásos foszladék; mint ezt a család több tagja pecsétén láttam.

Kajcsa család. (Altörjai.) Hazája Erdély. Közülök István szolgabíró és árvaszéki ülnök Kolos megyében 1815-ben. — Imre ugyanott előbb adó-író, 1848-ban számvevő biztos.

Kajdacs család. Komárom vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Kajdácly család. Ily nevű család székel Baranya és Tolna megyékben.

Baranya megyében Kajdácly Antal es. kir. tanácsos és első alispán. Meghalt 1811-ben ⁵⁾. Tizennégy évig mint főbíró, és 24 évig mint első és második alispán hivataloskodott. Hatszor volt országgyűlési követ. Birt Hidason, Domaloson. Gyermekai közül Antal 1829—1845. ugyanott főjegyző volt.

Kajdácly család czimere a paizs kék udvarában két kiterjesztett fekete sasszárny között csalmás törökfej, két nyillal keresztbe átütve.

¹⁾ Nógrádmegyei jegyzőkönyvek, és több okirat.

²⁾ Lehoczky Stemmatochr. II. p.

³⁾ L. Táglási B. János, Paksi K. András, Kármán András, és veresmarti V. Sámuel által mondott halotti beszédek. Nyom. Kolosvárott 1747. — A F. Magyarországi Minerva 1827-ki foly. 1226. lapján roszul írja Kazinczy, hogy a család már 1699-ben kihált; ekkor még élt Pál, sőt 1707-ben is.

⁴⁾ Csécsi Jánosnak a szécsényi gyűlésről vitt Diariuma szerint.

⁵⁾ Juranics Antal által fölötte mondott halotti beszéd.

Ugyan ez látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

1526-ban Kaydachy György emlittetik, ki II. Lajos király által Erdélybe a szászokhoz küldetett ²⁾).

Komárom megyében Fűs helységben bir Kajdacsy nevű család ³⁾).

Kajdacsy Pál 1715-ben az országgyűlési rendszeres választmány tagja ⁴⁾).

Kajdacsy Ferencz 1775-ben Tolna vármegye alispánja, 1792-ben követe ⁵⁾).

Kajdy család. Nemes család Bereg és Szabolcs vármegyében.

Kajuch család. Nemes család Nyitra megyében, honnan Kajuch János a múlt század közepén Esztergamba szakadt, és 1776-ban Nyitra vármegyétől nemességéről kivett bizonyítványát 1777-ben Esztergam megyében is kihirdetteté. A tőle lejövvő ivadék nemzékrendje ez:

János 1766.			
Esztergamban			
Márton 1777.	György 1777—1805.	Imre 1777.	István 1777—1805.
György 1828.	József 1828.	Ignác 1828. 1839.	Ferencz. 1828.

Jánosnak fiai Esztergamban laktak, és 1804-ben Barsmegyétől nyertek nemesi bizonyítványt, melyet 1805-ki febr. 18-án Esztergam megyében tettek közhirrű.

Györgynek négy fia 1828-ban Pest megyében hirdetteté ki nemességét, közülök Ferencz 1836-ban Nyitra megyétől, Ignác pedig 1834-ben Hont, 1836-ban Nyitra, és 1839-ki ápril 20-án Nógrád megyétől nyert nemességéről bizonyítványt ⁶⁾).

Kakas család. (Sajó-kazai †). Borsodmegyei eredetű régi kihalt család. A XV. század elején élt kazai Kakas Gyula, kinek fiai György, Zsigmond és Detre 1444-ben hatalmaskodást követ-

¹⁾ Burgstaller Collectio Insignium nob. fam. Hung.

²⁾ Engel, Monumenta Ungarica. p. 194.

³⁾ Fényes Komárom várm. 101. lap.

⁴⁾ 1715-ki 59. törv. cz.

⁵⁾ Lehozky Stemmat. I. p. 212.

⁶⁾ Nógrád várm. jegyzőkönyv 1839-ik évi 548. szám alatt.

tek el Jethewi Mihály jobbágyán ¹⁾. 1454-ben bánfalvi Barius családnak Bánfalvára stb. V. Lászlótól nyert adománylevele folytán történt igttatási jelentésben is említetnek kazai Kakas Gyula fiai György és Detre ²⁾.

Nevezett Gyula testvérével Loránddal fiai voltak Lászlónak, és 1414-ben Zsigmond királyt elkísérték a kosztniczi zsinatra ³⁾.

Nevezett Lászlónak, kinek előneve Kazai helyett több helyen roszul Kézai iratik ⁴⁾, I. Lajos király, és Mária királyasszony 1383-ban oklevélben köték le, hogy Imre nógrádmegyei főispán magvaszakadta esetére ennek birtokát Sólyom nevű helységet neki adományozandják.

Lehoczky szerint e család a Rátold nemből eredt.

1424. kazai Kakas Miklós szatmármegyei Tyukod helységben részbirtokot nyert ⁵⁾.

Kakas család. (Delnei †). Egyike azon kihalt családainknak, melyek 1418-ban hassaghi Farkas János fiával Mártonnal mint vérrokonok Zsigmond királytól czimert nyertek, névszerint a Moholai, Uzfalvi, Komlossi és delnei Kakas családok. Ezek közt említettik delnei Kakas János ⁶⁾.

Mikor halt ki e család, nem tudjuk, valamint azt sem, volt e ezzel vérséges összeköttetésben azon Pozsony vidéki Kaka's család, melyről már 1481-ben jó elé emlékezet, s melyből 1644-ben Kakas János fornószeghi birtokos részbirtokát Sáry Ferencznek zálogitá el. 1663-ban özvegyének Csepcsányi Annának, és előbbi nejétől született fiának Kakas Istvánnak követelésük volt rokonuk Precsinszky Miklós ellen. Nevezett Istvánnak nejétől Kanka Katalintól gyermekei: Zsófia Divéki Imrené; Anna előbb Szvetenei Jánosné, utóbb Csernák Jánosné; Éva Borecsányi Mártonné; Zsuzsa Janik Györgyné. És ezekben ez ágazat elenyészett.

Kakas nevű család Zemplin vármegye kihalt, valamint élő armalista családai között is említetik ⁷⁾.

Kákonyi család. (Vitkai †). Szatmár vármegyei kihalt nemes család. A család főlemelője Kákonyi Péter, ki 1550-ben Vit-

¹⁾ Eredeti oklevél, közölve Kazinczy Gábor által.

²⁾ Ugyanaz, onnan.

³⁾ Lehoczky Stemmat. II. 205. Budai Hist. Lex. II. 374.

⁴⁾ Lehoczky Stemmat. II. 205.

⁵⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 127. l.

⁶⁾ Wagner Dipl. Sáros. 574.

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 86. 173.

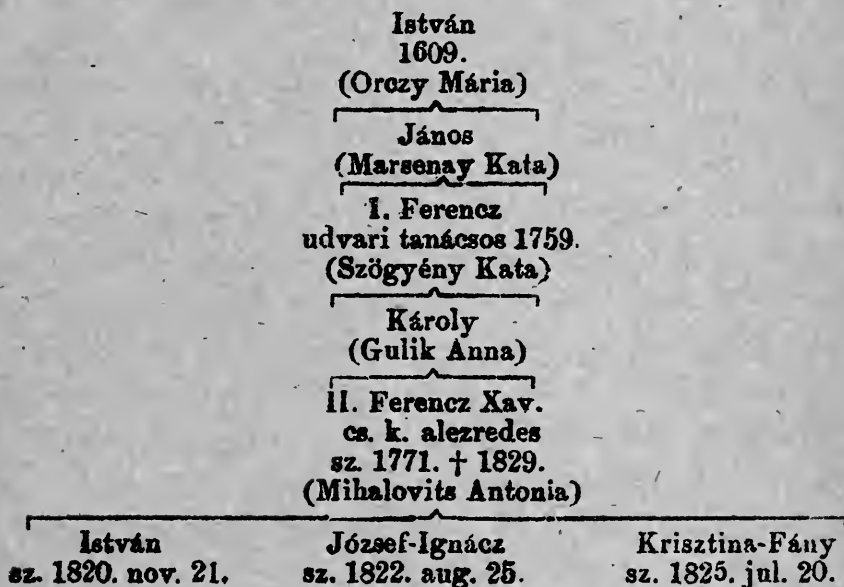
kán, Kápolnán, Kis-Kóleson részbirtokot nyert királyi adományban ¹⁾, és 1554-ben nejével Sárközy Borbálával együtt Vitkának egy harmad részét is megszerzvé Perényi Mihálytól ²⁾. A család azóta Vitkáról irá előnevét.

Péternek fia lehetett azon Kákonyi János, ki 1588-ban törökfogságba esett ³⁾.

A XVII. század elején élt vitkai Kákonyi István, ki Erdélyben Báthori és Bethlen Gábor alatt tanács úr volt ⁴⁾; és 1610-ben szatmármegyei Ombódon ⁵⁾, 1612-ben Fejér-Gyarmaton részbirtokot kapott adományban ⁶⁾.

1622-ben Kákonyi Erszébet nyert vitkai birtokára adományt ⁷⁾; s benne — nagy látszik — a család kihalt.

Kákonyi család. (Kákonyi és tsippi, báró.) Alapítójuk Kákonyi István, ki 1609-ben II. Mátyás királytól nyerte czimeres levelét, pozsonymegyei Tsipp (vagy tán Csipp?) és Kákony előnevezettel. Tőle a család következőleg ⁸⁾ származott le:

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 96. 98. 189.

²⁾ Ugyanott II. 97.

³⁾ Istvánffy Hist. 1685-ki kiad. p. 378.

⁴⁾ Engel Monumenta Ung. 313. 336. 371. 381. 382.—Tudománytár 1840-ki foly. VII. köt. 215 lap.

⁵⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 194.

⁶⁾ Ugyanott II. 233.

⁷⁾ Ugyanott II. 97.

⁸⁾ Geneal. Taschenbuch der freyh. Häuser. 1848. 195. és 1855. 290

A családfán látható II. Ferencz Xav. cs. kir. alezredes szül. 1771-ki dec. 3-án. 1826-ki jul. 19-én az ausztriai tartományokbéli báróságra emeltetett. Meghalt 1829-ki mart. 17-én. Nejétől oraviczaei és göresönyi Mihalovich Antonia Erzsébettől, kivel 1819-ki nov. 19-én kelt egybe, a táblázaton látható három gyermeke maradt, kik 1847-ki aug. 4-én magyar báróságra emeltettek.

Ezek közül József 1845-ben Baranya vármegye tiszteletbeli aljegyzője lett.

Czimerük négy részre osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában egy koronából kinövő oroszlán, első lábával kalászt tartva. A 2-ik osztály kék udvarában egy fehér farkas ugró helyzetben; a 4-ik osztály kék udvarában halász-sajka látszik. A paizs fölött bárói korona és a fölött koronás sisak, melyből egy pánczélos, sisakos vitéz nyúlik ki, sisakján vörös tollakkal; jobbjában kivont karddal, balját csipőire helyezve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

Kákonyi család. (Versegi.) Versegi Kákonyi Mátyás 1760-ban a m. udv. kancellarián jegyző volt.

Kákucsi család. (Felső-kápolnai.) Erdély nemes családja. Közülök 1796-ban éltek Kákucsi Sándor Küküllő vármegye alispánja, utóbb (1815) törvényszéki ülnök, és küküllői ref. egyházmegyében insp. curator; Ferencz Doboka vármegyei adórovó biztos, utóbb kir. helyettes pénztárnok ugyanott 1815-ben.

János 1796-ban kir. táblai iktató, 1815-ben már k. táblai ülnök.

Pál 1815-ben Küküllő várm. alszolgabirája a kundi járásban.
Fia Ádám.

Péter alszolgabíró 1815-ben Hunyad vármegyében.

Elek 1848-ban Hunyad várm. alispán, azon megyének több országgyűlésen ellenzéki követe.

Farkas 1837-ben Doboka vármegyében törvényszéki ülnök.

Ezen kívül több tagot is számlál a család; ilyenek József, Gábor, és Sámuelnak özvegye.

Kalamenovich család. Kalamenovich György és János 1720-ban III. Károly király által emeltetett nemességre ¹⁾.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, kettős farkkal; első jobb lábában két vörös tollu nyilat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos, és sisakos vitéz nyúlik ki;

¹⁾ Collect. Herald Nro 428.

sisakjának taréját vörös tollak díszítik; jobbjában kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kalás család. Gömör vármegye nemes családja, melyből **Kalás András** bir és lakik Bikkszögön ¹⁾.

Kalatay család. Alapítá Kalatay Ferencz Xav., fia Kalatay Tamás es. k. sóhivatalnoknak a Szepességen Ohfalun, hol Ferencz 1722-ben oct. 1-én született. Fölneveltetvén jezsuita lön, utóbb tábori pap, 1780-ban már mint gallicziai fő tábori lelkész, II. József császárral mint gyóntató Pétervárára Katalin császárné látogatásán járt. 1787-ben váradi püspök lön. Utóbb 1794-ben maga és rokonai Kalatay Antal és József részére I. Ferencz királytól czimeres nemesítő levelet nyert ²⁾. Meghalt 1795-ki mart. 27-én.

Czimerük négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek vörös mezejében fehér infula, és azon keresztül húzva páztorbot látható. Az 1- és 2-ik osztály kék udvarában egy zöldfa alatt fehér egyszarvu fut. A 2-ik és 3-ik osztály arany udvarában daru áll, fölemelt egyik lábával kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ³⁾.

Kalcsó család. Lásd Kancsó.

Káldy család. (Alsó- és felső-káldi.) Vasvármegyei eredetű birtokos ősrégi nemes család, kiterjedve lakás, vagy birtokra nézve Sopron, Veszprém, Zala, Pest és Nógrád megyére is.

Eredetét a család a Herény nemzetségből (genus) veszi. Ismert törzse Káldy Paris, Bana ispánnak fia (Paris de Kald, filius comitis Bana de genere Herény).

Ettől a család leszármazása következő: ⁴⁾

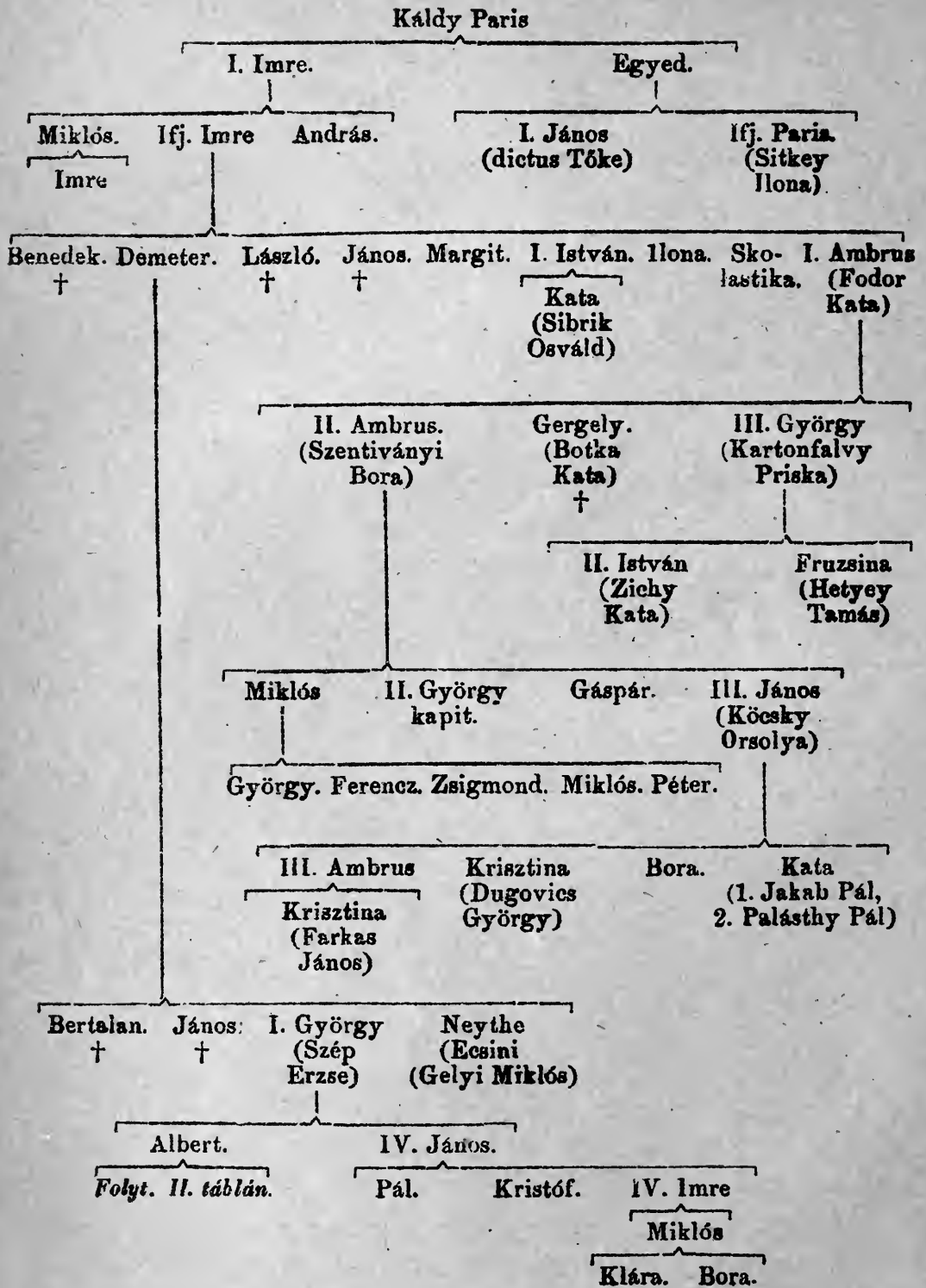
¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145. és Fényes Geogr. Szótár I. 133.

²⁾ B. Vay László Német hívség 755. 763. 880. — Collect. Herald. pag. 132.

³⁾ Adami Santa Gentil. tom. V.

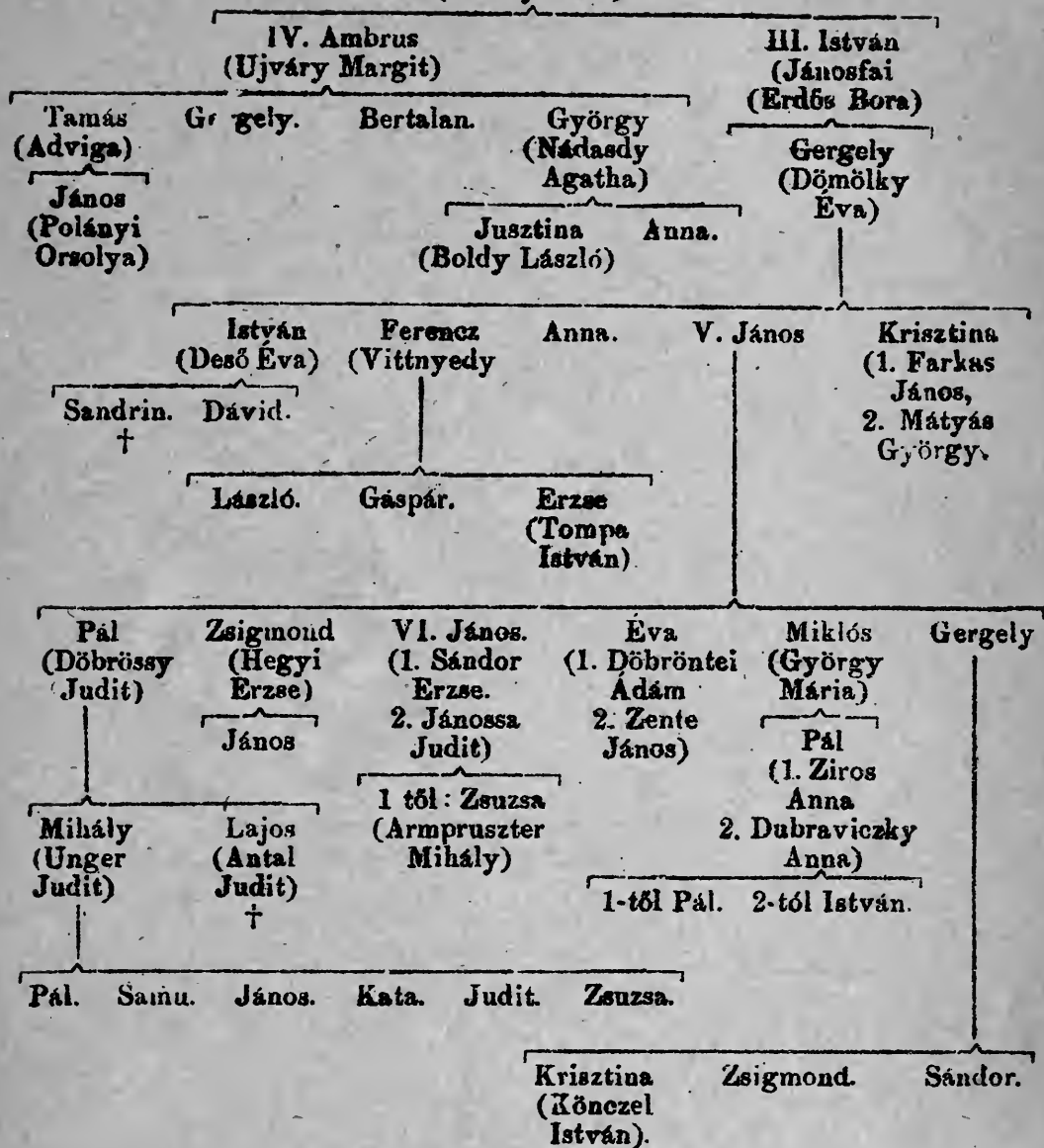
⁴⁾ A vasvári káptalanban lévő, és a „Farkas erdeje” iránt Draskovicsné fölperessége alatt több szomszédok ellen folyt perben is felmutatott genealogia szerint.

I. tábla.

II. t á b l a.

Albert, hí az I. táblán.
(Plakay Kata)

A legérezhetőbb hiány a családfán az, hogy rajta nincsenek feltéve az évszámok, melyeket felrakni minden igyekezetem mellett is biztosan nem merhettem; és így közvetlenül a családfához már kevés felvilágosító adat közölhető.

A törzs Parisnak egyik fia Egyed ága hamar kihal, mert bár két fia volt, és ezek közül ifj. Páris Sitkey Istvánnak Ilona nevű leányát bírta nőül, mégis gyermekeiről a leszármazási famit sem tud.

Idősb Párisnak másik fia Imrefentartá a családot, időről időre mindinkább terjedő ágazatokban; mert fia ifj. Imre már épen számos

gyermek atyjává lön, kik közül azonban tartós ágazatot csak Demeter alapított; mert I. Ambrus ága hamar kihalt, I. Istvánnak csak leánya Kata maradt, ki szarvaskendi Sibrik Osvald neje volt.

Demeternek fia I. György Szép Lászlónak leányát Erzsébetet vette nőül; és ettől született Albert, és János, kik közül az előbbi a legtovább élő ágazatot alapítá, mint a II. táblázaton láthatjuk.

Nevezett Albert neje Plakay Kata volt, ki utóbb Eszéki Pál deákhhoz (litterator) ment nőül. Egyik fia IV. Ambrus Ujváry Benedeknek Margit leányát vette nőül, és négy gyermeket nemze, kik azonban harmad izen a család nevét sirba vivék. Ezen gyermekek közül Györgynek neje Nádasdy Lászlónak leánya Agatha volt, ki utóbb Megyeri Tamás felesége lön.

III. István ágazata itt leterjed egész a mult század végeig, és így — ugy látszik — erről csak a három utóbbi nemzedék hiányzik. Unokája V. János, hat gyermeknek volt atyja. Ezek közül a) Pál Döbrössy András leányát Juditot bírá nőül. Ezen Juditnak anyja Nagy Erzse volt, leánya kis-völcsi Nagy Farkasnak győrfalvai Balog Judittól, Balog István leányától. Pál fiainak u. m. Mihálynak neje Judit, leánya volt a Kőszegen lakó Unger Mihálynak. Lajosnak felesége pedig Antal Jánosnak leánya Judit volt.

b) Zsigmond hitvese Hegyi Andrásnak leánya Erzsébet, utóbb Armpruszter Ferenozné volt. Fiok János.

c) VI. Jánosnak első neje Sándor István leánya Erzse, a 2-ik Jánossa István leánya Judit. A 2-diktől leánya Zsuzsa Armpruszter Mihályné.

d) Éva neje előbb Döbrentei Ádámnak, utóbb Zente Jánosnak. Utódai a Potyondi család stb.

e) Miklósnak neje György Mária, előbb Hajas János özvegye, harmadszor Löke Péter neje. Fia Pál volt, mint a tábla mutatja.

f) Györgynek gyermekeit a táblázaton láthatjuk:

A közlött táblázaton annyira hiányozván az időkor, nem határozhatjuk meg a hivatalt viselt, vagy egyébképen kitűnt családtagoknak a táblázaton állókkal való azonságát sem; és csak némelyeket jelölhetünk meg gyaníthatólag, míg másrésről több ismert családtagot pedig a családfán épen nem lelhetőknek találok, mint azt a következőben elősorolandom.

Káldy Ambrus, ki 1608-1622-ben Vas vármegyének szolgálta.

birája volt ¹⁾, valószínűleg egy a II. táblázaton látható IV. Ambrussal. 1630-ban alispán és követ volt ²⁾.

Káldy Imre 1630-ban volt Vas megye szolgabirája ³⁾, úgy látszik az, ki a I. táblán IV. Imrének iratik.

Káldy Ferencz, ki 1635- és 1647-ben országgyűlési követ volt, és többféle választmányi tagúl is kineveztetett ⁴⁾, Vas megyének adószedője is volt, és 1646. tájban Pozsonyban egy Ferencz (tán ez?) vice Capitaneus in partibus Regni ultra-Danubianis ⁵⁾.

Hasonlóan felső-káldi Káldy Péter, ki 1649 — 1662-ben mint országgyűlési követ, és több országos választmány tagja emlittetik törvénykönyvünkben ⁶⁾, és 1646- 1662-ben ⁷⁾ Vas megye első alispánja volt; szintén a táblázaton állók közül ki nem jelelhető.

Nincs a családfán azon Káldy György sem, kitől 1402-ben a Bánffyak Pápa vára védelmére a csehek ellen segílyt kértek ⁸⁾. E György Káldy Miklósnak fia volt, és 1404-ben a vasvári káptalan előtt Sitkey Mátyástól Gyűrűs helységbeli részbirtokát veszi 50 forintért ⁹⁾. Ez oklevélben György magisternek neveztetik.

A családnak, — mely valamint régebben — úgy jelenleg is protestans vallásu, néhány tagja kath. papi pályán tünt. Ilyen Káldy György, kinek atyja szintén György Pozsonyban tartózkodott II. Ferdinand király korában, ki neki 1625-ben évenként száz magyarforint segedelmet rendelt, és azt 1629-ben még 50 forinttal toldotta meg ¹⁰⁾. Fia az említett György 1570. táján N.-Szombatban született, és a jezsuiták közé lépven, mint a „Bibliána k” magyarra fordítója tevé nevét emlékezetessé. Meghalt 1634-ki oct. 30-án kora 64. évében ¹¹⁾.

¹⁾ 1608-ki 15. k. u. — 1613: 8. — 1618: 49. — 1622: 36. törv. cz.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 191.

³⁾ 1630-ki 3. törv. cz.

⁴⁾ 1635: 57. 60. 63. 72. — 1638: 37. — 1647: 71. 91. törv. cz. — Lehoczky Stemmat. I. 191.

⁵⁾ Tudománytár 1835. III. köt. 297. lap.

⁶⁾ 1649: 60. 1662: 26. 37. 39. törv. cz.

⁷⁾ Lehoczky Stemmat. I. 191.

⁸⁾ Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. IV. p. 157.

⁹⁾ Registrum Literalium Instrumentorum Sitkey-Nagyianorum p. 85. —

Ráth Károly közléséből.

¹⁰⁾ Tudománytár 1835. III. k. 297.

¹¹⁾ Ugyanott.

Kály M[á]rton is volt jezsuita, és egyházi beszédekét hagyott kéziratban maga után ¹⁾).

Kály Mihály 1629-ben soproni plebános ²⁾. 1638-ban papóczy sz.-léleki prior, és győri nagyprépost volt ³⁾).

Kály Zsuzsanna 1629-ben már mint Cziráky Mózes kir. személynök özvegye élt ⁴⁾).

1811-ben említetnek a családból János táblabíró; Katalin Gyömörey özvegye, Zsuzsa Vidos Sándor özvegye, és Judit Enessey György neje.

Kály János (tán a följebbi) Sopron vármegye alispánja, a dunántúli ágost. evang. superintendens főinspektora, meghalt N.-Geresden 1826-ki mart. 30-án, kora 62. évében.

Nógrád megyébe telepedett Kály István, neje bibithi Horváth Anna, és utánna Magdolna. Legéndi birtokát jelenleg fia bírja.

A család czimere a paizs kék udvarában koronás szirén.

Kállay család. (N.-kállói.) Egyike legrégebbi ősnemes családainknak, mely Szabolcs vármegyében a család nevét, és előnevét adó Nagy-Kálló mezővárost minden okmányaink emlékezetén túl, valószínűleg a haza első foglalása óta bírja.

Eredetét a száznolcz ősnemzetségek egyikéből, a Bolok-Simián nemből (genus) veszi, mint ezt a család levéltárában eredeti XIII. századbeli oklevelek tanúsítják.

¹⁾ Tudománytár 1835. III. k. 297.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Ugyanott.

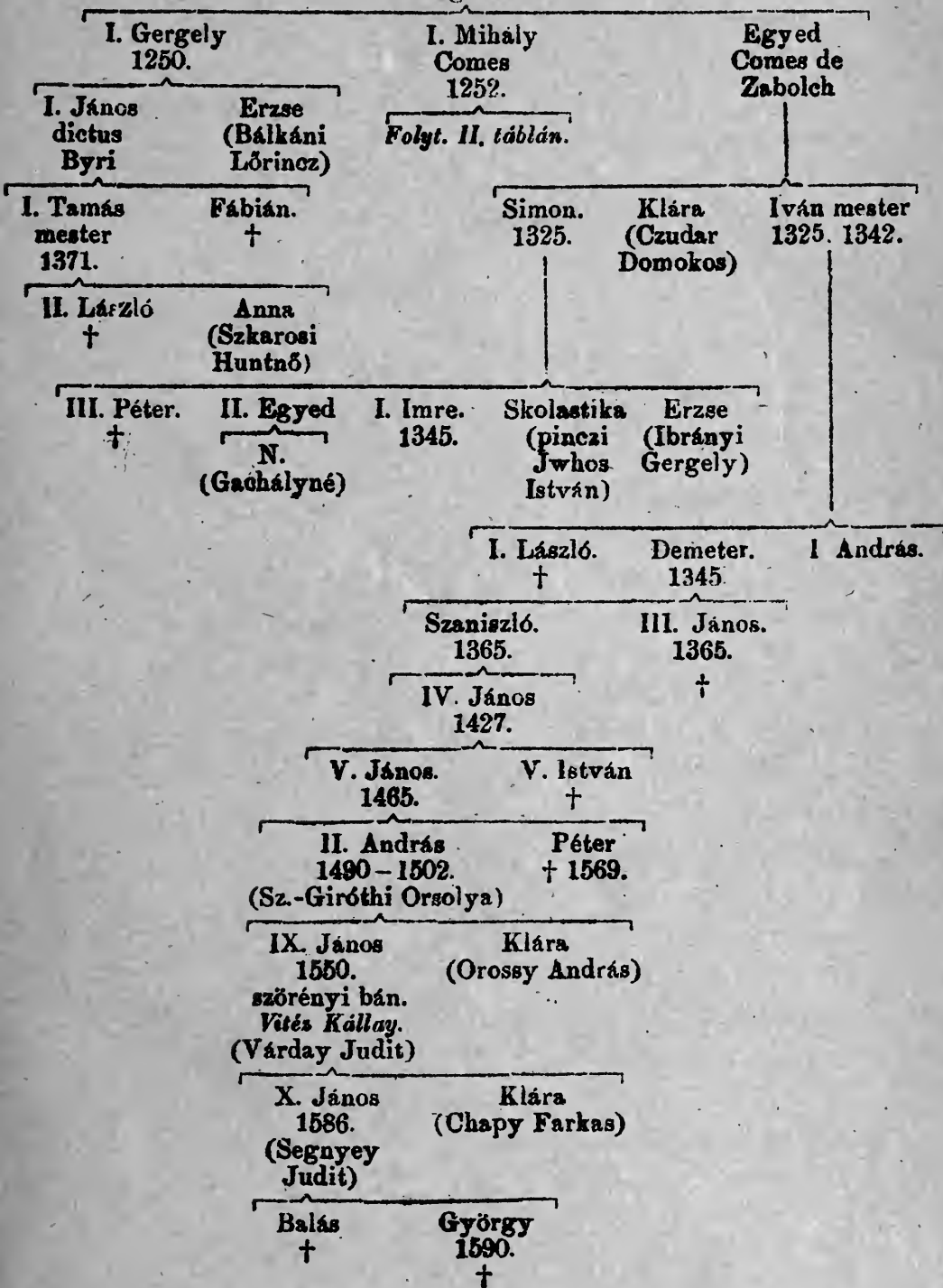
⁴⁾ Péterfi Concilia II.

⁵⁾ Tudománytár 1835. III. k. 297.

Oklevelileg ismert törzse Ubul de genere Bolok-Simian (Balog-Semjén) volt, ki II. András király korában élt. Ettől a család hiteles adatok nyomán következőleg sarjadzott le:

I. t á b l a.

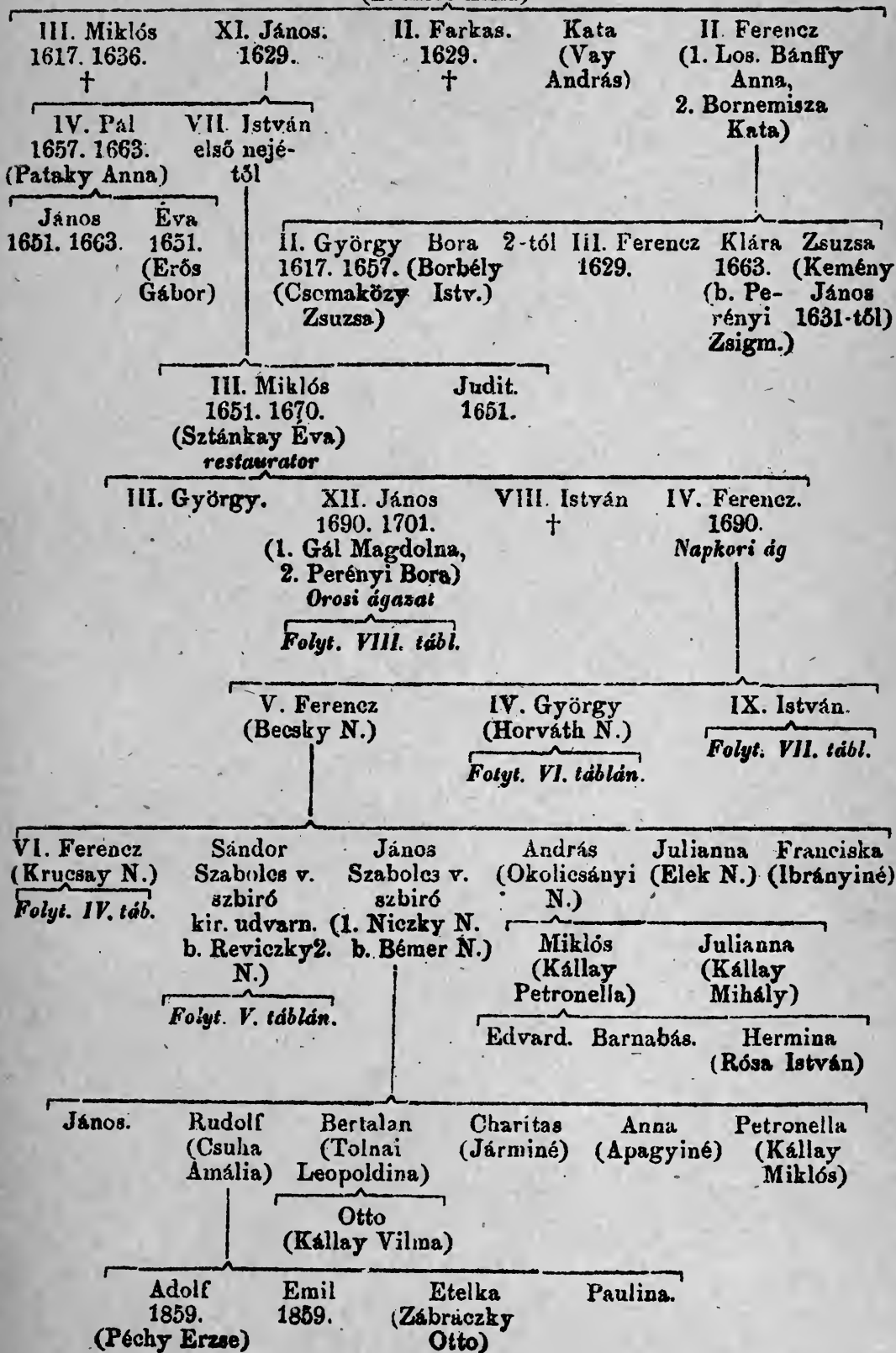
Ubul
de genere
Bolog-Simian

III. tábla.

I. Ferencz, ki a II. táblán.
1549.

(Báthori Anna)

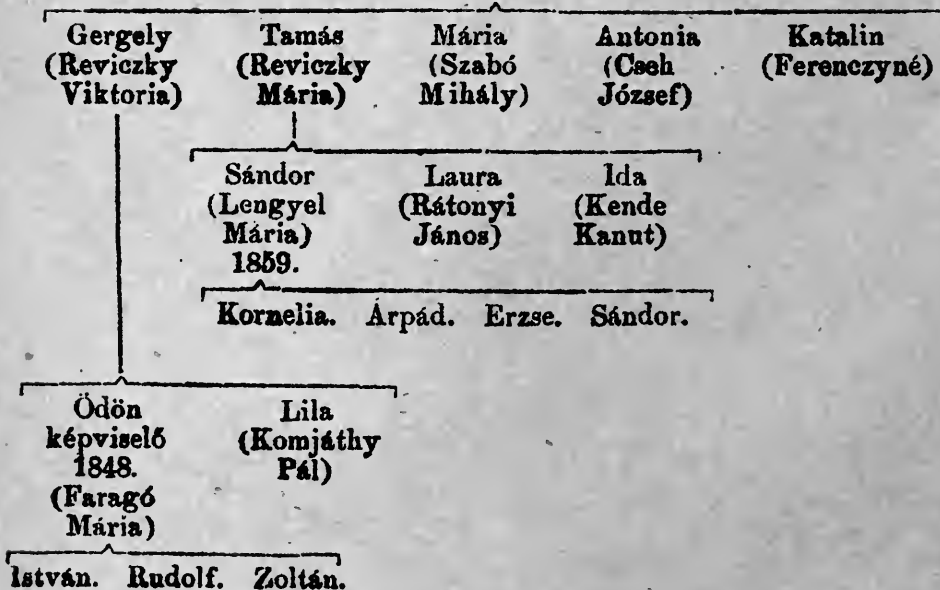
IV. t á b l a.

VI. Ferencz, ki a III. táblán.
(Krucsay N.)

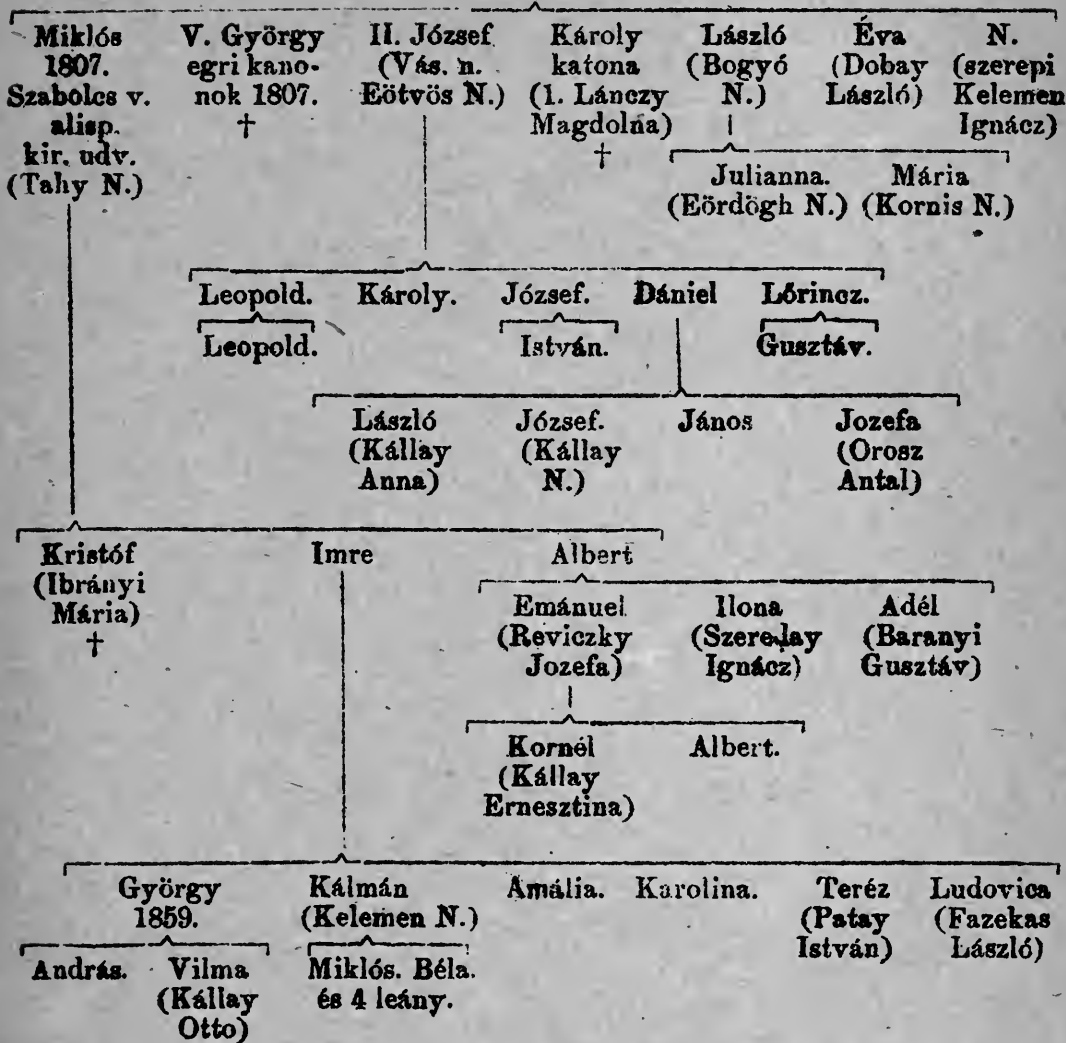

V. t á b l a.

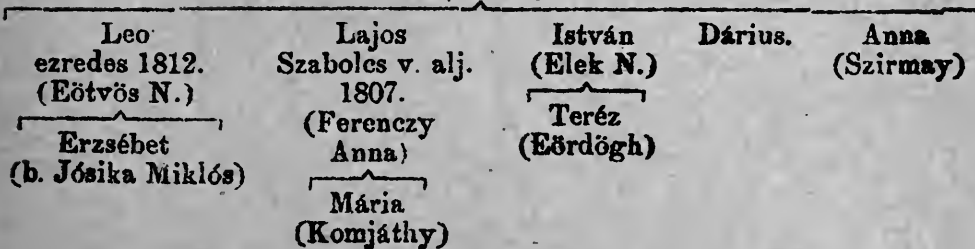
Sándor, ki a III. táblán.
szabolcsi szbiró
kir. udv. 1806.
(b. Reviczky N.)

VI. tábla.

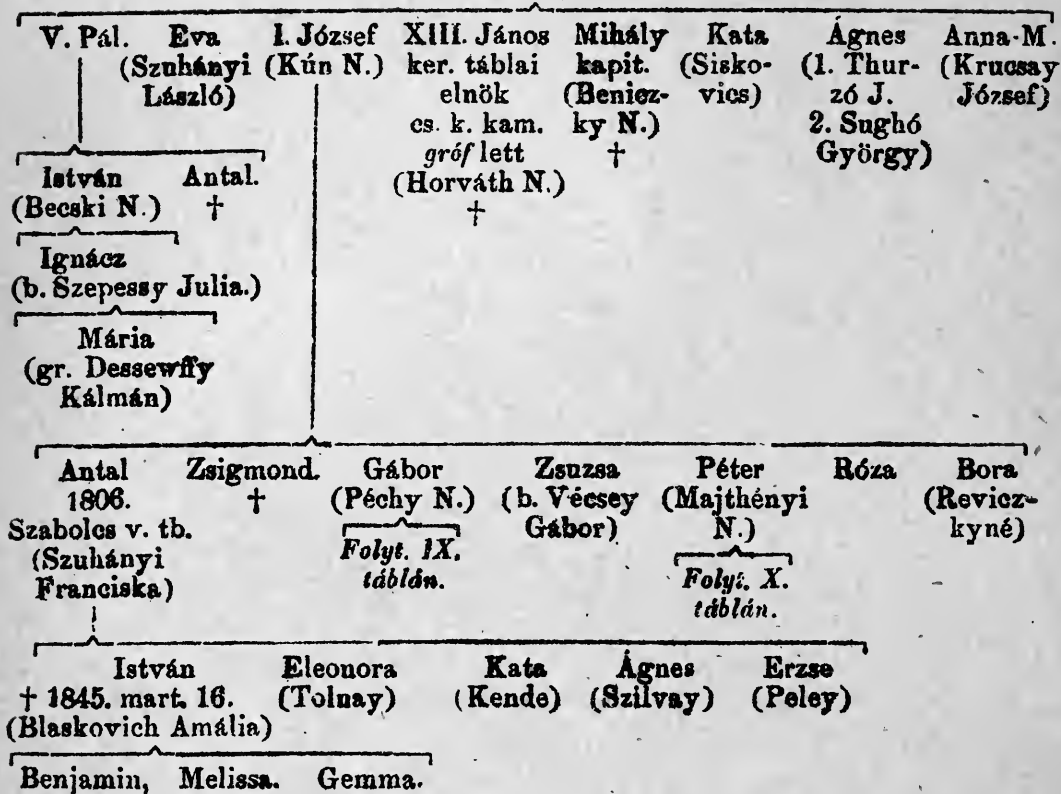
IV. György, *ki a III. táblán.*
(Horváth N.)

VII. tábla.

IX. István, *ki a III. táblán.*László
Heves v. alisp.
(b. Reviczky N.)

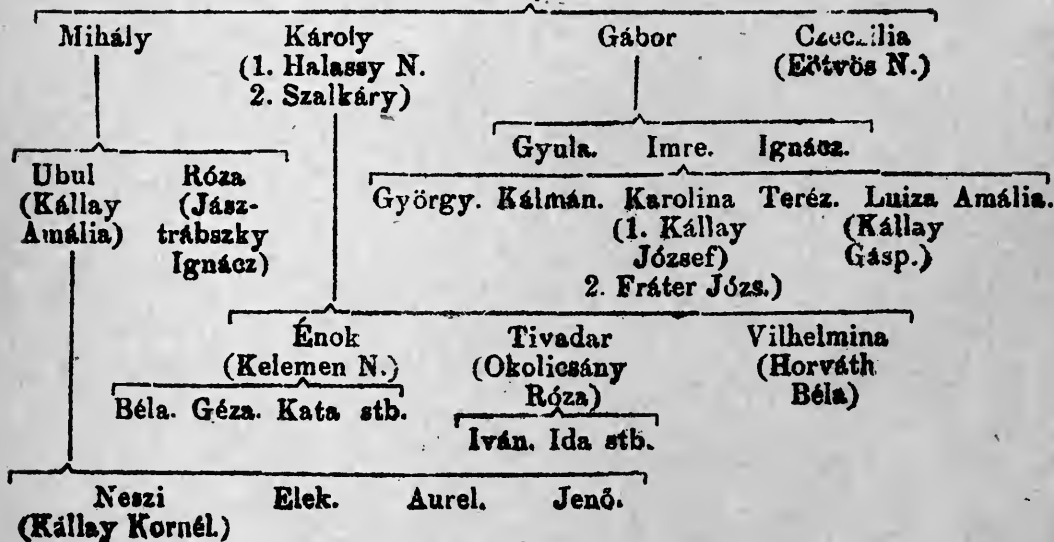
VIII. tábla.

XII. János, ki a III. táblán.
 (1. Gál Magdolna,
 2. b. Perényi Bora)

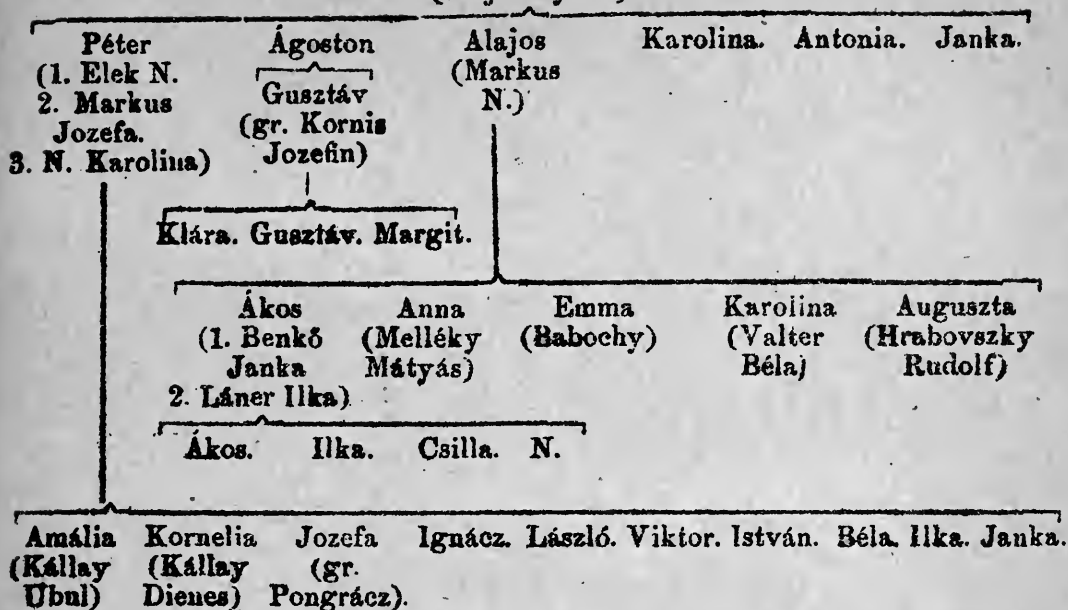
IX. tábla.

Gábor, ki a VIII. táblán.
 (Péchy N.)

X. t á b l a.

Péter, ki a VIII. táblán.
(Majthény N.)

A család törzsének, a B a l o g - S e m j é n nemből eredt U b u l -
nak — mint az I. táblán láthatjuk — három fia volt: I. G e r g e l y,
I. M i h á l y és E g y e d.

I. M i h á l y, ki 1252-ben Comes-nek iratik. 1262-ben István ki-
királyi hercegtől, akkor erdélyi fejedelemtől (később V. István király-
tól) adományban kapott a sáros-pataki várban egy félben maradt tor-
nyot, hogy azt fölépíthesse és örökösen birhassa. Utóbb pedig, midőn
István király lett, 1271-ben Szabolcs vármegyében két pusztát nyert
tőle I. Mihály, melyek az oklevélben N u n k u p u l és T u t h néven
fordulnak elő, és ma N a p k o r és G u t h-nak neveztetnek ¹⁾. E pusztá-
kat még U b u l kapta II. András királytól adományban, azon érde-
meiért, melyet U b u l az oroszok elleni hadban Kálmán herezeg alatt
szerzett, mely háborúban állítólag Ubulnak egy Egyed nevű testvére
is elesett. Utóbb e birtok valami módon — mint Budai írja — elide-
genedett az Ubul gyermekeitől, és ezért V. István király azokat I.
Mihálynak vissza adá.

1290-ben IV. László király a leleszi monostor fölötti kegyúri jo-
got elvévén Simon Mitzbán fiaitól, I. Mihály fiainak I. I s t v á n n a k
és P á l n a k adományozá. Ez utóbbi (t. i. Pál) nincs a táblázaton. Ez

¹⁾ Budai Fer. Hist. Lexikon III. 484. V. ö. Fejér Cod. Dipl. tom. VII.
vol. II. p. 205.

oklevél kelt Karánsebesen, Fülöp és Jakab apostol ünnepe előtti szombaton ¹⁾.

1292-ben I. Mihály (Nobilis vir Comes Michael filius Ubul de genere Seemyen) az esztergami káptalan előtt tiltakozik némely neki okozott károk és jogtalanságok végett ²⁾.

I. István (I. Mihálynak fia) I. Károly király korában élt, és a családnak több birtokait, nevezetesen Semjént, Sz.-Mihályt, Gúthot, és Napkort, melyeket Omode nádor erőszakkal elfoglalt, 1317-ben Rattold Dósa nádor elnöklete alatt tartott szalácsi gyűlés ítélete folytán ³⁾, hozzájárulván a király megerősítése is, visszaszerezte.

1325-ben osztoznak II. Mihály, I. István és I. László testvérek Egyednek Szabolcs vármegye főispánjának fiával Iván mesterrel, mely alkalommal II. Mihálynak Kér, Panyola, Nagy-Semjén, Szent-Mihály, Napkor, Béltek, Thivadarthuk nevezetű jószágokból jutott részbirtok ⁴⁾.

1333-ban I. László, II. Lengyen Jánossal szerzé Székelynek felét férfi-ágra.

1342-ben I. Miklós (II. Mihálynak fia) osztozik I. Lászlóval, II. Lengyen Jánossal, Iván mesterrel, és Simonnak fiával Imrével, melynek folytán nevezett I. Miklós részt kap Nagy-Kálló, Tót-Kálló, Oros, Város, Napkor, Semjén, Laskód, Byr, Bogus, Kér, másik Semjén, Fülep, és Bodorthelek-ben. — A simai birtok osztatlan maradt ⁵⁾.

1344-ben ismét III. Mihály (I. Lászlónak fia) II. István és II. Lengyen János osztoztak.

1347-ben I. Miklósnak magvaszakadtán ennek birtokrészén megosztottak III. Mihály (I. Lászlónak fia), és II. Lengyen János (I. Mihály ágáról;) kizárván az osztályból I. Miklós nővérét Katalint, Kemechei Mihálynét, miután a birtok csak fiágot illetett ⁶⁾. E végett Kemechei János pert indított a Kállayak ellen, nevezetesen Lenk, Eszlár, Gyomán, Byr, Zekel, és Fülöp nevű szerzett birtokok-

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XVIII. 236.

²⁾ Katona Hist. Critic. tom. VII. p. 354. — L. Kaprinai Mss. B. tom. XVIII. p. 234.

³⁾ Katona Hist. Critica. tom. VIII. p. 338.

⁴⁾ Családi adatok.

⁵⁾ Ugyanaz.

⁶⁾ Ugyanaz.

ból adandó rész végett, végre 1406-ban a Kemechey-ek minden jogaik kiegyenlítéseül Székely felét nyerék.

Kihalván I. Gergelynek ágán Tamás mester, és fia meg II. László még előbb magtalanul, 1370-ben ennek részét a leányág kizártával I. Mihálynak, és I. Egyednek ivadéka osztá fel, névszerint III. István, Leökeös, Szaniszló, és III. János oszták meg.

1364-ben Simá-t III. János és Szaniszló bírá, kiket annak, mint közös birtoknak eladásától tiltott Leökeös, ki kállói Lengyen Leukeus-nak iratott.

Ugyan ez idő tájban szerepelt a családból II. Ubul mester (I. Lászlónak fia), ki 1379-ben I. Lajos király alatt a velenczések ellen harczolt, ez okból honn folyamatban lévő pereire nézve halasztó parancsot nyert. I. Lajos király halála után, mint befolyásos bajnok, az özvegy Erzsébet királyné által is fölkéretett 1384-ben, hogy irányában is hűségében megmaradjon ¹⁾.

II. Miklós (Lököknek fia) 1404-ben Zsigmond király rendeletéből Maróthi János macsói bánnal Erdélybe a Ludán Tamás és Debrő István által támasztott lázongások lecsendesítésére küldetett. 1411-ben pedig arra nézve vett Zsigmond királytól parancsot, hogy fegyvereseivel Kassára siessen a lengyel király ellen viselendő háboru miatt.

1414-ben Simonnak leánya Erzsébet, Ibrányi Gergelyné nász-ajándok és leánynegyed-képen Leuk, Eslár, Gyomán, és Bagos felét és a szent-péteri pusztát kapá a családtól.

Lököknek fia, II. Miklós, 1422-ben Szabolcs vármegyétől megnyeré, hogy szökött jobbágyai a föld-díjt és adósságaikat lefizetni köteleztettek ²⁾.

VI. János (II. Miklósnak fia) 1426-ban Radul oláhországi hadjáratban vett részt, és érdemeket szerze, melynél fogva 1427-ben Zsigmond királytól Vásáros-Kállón és egyéb más helységeken a királyi jogokra adományt nyert ³⁾, s egyszersmind rokonaival Zsigmondal, Lőrinczcel, IV. Jánossal együtt Simá-ra is adományt kapott, mire nézve 1428-ban a Kemechey-leányágiak ellent mondotak. Az 1446-ki rákosmezei országgyűlésen Várday Miklóssal együtt Szabolcs vármegye főispánjává neveztetett. 1464-ben Mátyás királytól arról vett rendeletet, hogy Szapolyai Imre bán által reá bízott két ezer

¹⁾ Kaprinai B. tom. I. p. 245.

²⁾ Fejér Codex Dipl. tom. X. vol. 6. p. 517.

³⁾ Katona Hist. Critica tom. XII. p. 489.

arany forintot ennek adja vissza. Meghalt 1478-ban. Neje egymás után három volt, ugymint 1. Julianna, 2. Verona, és 3. Katalin, kiknek családi neveiket nem ismerjük ¹⁾. Ezekből több gyermekei születtek, kiket alább említendünk.

Most térjünk I. Egyed ágához, mely a XVI. század végén kihaltván, ugy is I. Mihály ágánál, mely máig leterjedt, korábban bevégzé virágzását.

I. Egyed ágán II. Andrásnak Szent-Giróthi Orsolyától fia IX. János általában kis-kállói Vitéz Jánosnak neveztetett; 1522-ben neveztetett szörényi bánná Báthori István nádor által, minthogy II. Lajos király ekkor Csehországban járt. 1524-ben Tomori Pállal hadakozott Ferhát basa ellen. Részt vett 1526-ban a mohácsi gyászos ütközetben, és ott, midőn Ráskai Gáspárral a belgrádi basa ellen rendeltetett, fogságba esett, de csak hamar kiszabadíták őt vitéz társai. A mohácsi vész után IX. János mindég a nemzeti párttal tartott, és János királynak állandóan híve maradt. Ennek érdekében portyázott 1528-ban a Szepességen ²⁾. 1536-ban Horváth Ferencz regéczi kapitánnyal Kassát hódítá meg. 1540-ben — úgy látszik — ő volt kijelölve a török portára küldendő ajándék elvitelére. Neje kis-várday Várday László leánya Várday Judit volt, kitől gyermekei X. János, és Klára Chapy Farkasné valának.

X. János Erdélyben szerepelt, a mennyiben Békes István részén állván, ezzel Báthori István erdélyi fejedelem ellen harczolt 1575-ben. Utóbb mindketten a győzedelmes Báthorival kiengesztelődvén, annak hívei lőnek, és többi közt ennek részén vitézül harczolt 1581-ben Pleskov mellett az oroszok ellen. Neje Segnyey Judit volt, kitől fiai Balás és I-György ez ágazatot 1590. táján sirba vivék.

Visszatérvén VI. Jánoshoz, ennek három nejétől több, és ezek közt két (I. és II.) Pál nevű gyermekei valának.

I. Pál, gyermekkorában állítólag együtt tanult Erdélyben Mátyás királylyal ³⁾, utóbb ennek kamarása volt, és rokonával Kállay V. Jánossal, és Parlagi Györggyel I. Mátyás király alatt Jajcza ostrománál, és másutt is vitézül és saját költségén harczolván, 1464-dik évben mind hárman ebbeli költségeik pótlásául a kincstárnak azon évi

¹⁾ Az elzárt családi levéltár bizonyosan minden erre biztos adatot nyújthatna.

²⁾ Sperfogel Wagnernál *Analecta Scepua*. I. p. 153.

³⁾ Vay L. Német hívség 374. lap.

szatmármegyei jövedelmét, (t. i. minden öt portától egy arany forintot) kapták ¹⁾. 1464-ben Treutel Miklós magvaszakadtán ennek javait is I. Pál nyere Parlagi Györggyel adományban ²⁾. Ugyan ez évben ismét Parlagi Györggyel, maga ugy testvére VII. János, nagybátyja Lőrincz, és rokona V. János részére szolnokmegyei (Mező) Túr, és Warsányt előbbi birtokosaiknak a rácz despotáknak hűtlenségi bélyegén I. Mátyás királytól adományban nyerte, és azokba a budai káptalan által ellentmondás nélkül beiktattatott ³⁾. Így kapta a Kállay család Mező-Túr felerészét, melyet a legujabb időkig osztatlanul birt. A másik fele a Parlagi család után más családokra szállt. I. Pál—ugy látszik—1468-ban elhalt. És utánna ismét egy II. Pál testvére született, ki 1478—1483-ban élt.

VII. János az 1447-ki országgyűlésen Szabolcs vármegye követe volt ⁴⁾. Egy fia maradt: VIII. János.

1476-ban Kállay Margit Dobi Lászlóné, leány-negyedet kapott a Kállayaktól.

1483-ban Kállay Erzsé Keserű Istvánné a család simai birtokából leány-negyedet kapott. — Sima végett a Zólyomiak is, kik II. Miklósnak Anna nevű leányától származtak, pert indítottak, de a nyolczados törvényszék Simát is fiági birtokul ítélte, és 1505-ben Zólyomi Dávidnak gyermekei ebből a leány-negyedet nagyatyjuk után elfogadák.

VIII. Jánosnak három gyermeke volt, ugymint 1. III. Pál, ki Lőrincz fiától származott unokáiban Anna Báncsy Jánosnéban, és Borbála Bárczay Ferencznében fiágon kihalt. Leányági utódai a Jármay-ak stb. — 2. I. Farkas, ki X. János fiában halt ki, és 3-or I. Ferencz, ki 1549-ben élt, és neje Báthori Anna volt. Ettől négy fia, és leánya Kata Vay Andrásné maradt. A fiuk közül II. Ferencznek első nejétől losonczy Bánffy Annától II. György és Borbála Borbély Istvánné született; második nejétől Bornemisza Katától (ki utóbb Perényi György neje lön) III. Ferencz, Klára b. Perényi Zsigmondné, és Zsuzsanna Kemény János utóbb erdélyi fejedelmné születtek. A fiuk magnéikül haltak el.

¹⁾ Katona Hist. Critica tom. XIV. p. 361.

²⁾ Ugyanott p. 763.

³⁾ A hártván kelt eredeti iktatási jelentés szerint.

⁴⁾ Kovachich Vestigia Comitiorum p. 266—163.

XL. Jánosnak két fia maradt: IV. Pál és VII. István.

IV. Pálnak egy fia maradt XIII. János, ki kiskorában halt el, és kit anyja Pataky Anna, ki utóbb Kubinyi Lászlóhoz ment nőül, tiz hónapig temetetlen hagyott; sőt nevezett Pataky Anna egyetértvén a leány-ággal, ugymint említett Kállay Klára-Máriával Perényinével, és Zsuzsanna Keménynével, noha VII. Istvánnak volt III. Miklós fia, 1650-ben a Kállay fi-ág kihalása ürügyén a Kállay család-birtokra adományt vettek. Nemkülönben egyetértve Kállay Borbála férjével Bárczay Ferenczezel 1660-ban Kubinyi Lászlónak, ki III. Miklósnak gyámja volt, ezt okleveleitől megfoszták. Ennek nevében 1651-ben az adományozásnak ellentmondatot, s később a birtokok csakugyan reá vissza is kerültek. E III. Miklósban állt fiágon a XVII. század végén egyedül a család, és ez okból ő a családnak mintegy megújítója (rastauratora), mint az a családfán is megjegyezve áll.

III. Miklós, valamint általában a család reform. vallásu volt, és — mint iratik — III. Miklós az eperjesi mészárlások korában, ennek hatása folytán lön katholikussá. Azonban az áttérés II. Ferencz leányainál már előbb is foganatba vétetett, t. i. II. Ferencznek második neje Bornemisza Kata kath. vallásu lévén, leányát Zsuzsannát a kath. vallásban nevelteté, míg később mint Kemény János hitvese ismét reform. lön. Érdekes róla ide jegyezni, mit Kemény János ön-életiratában erre vonatkozva ír: ¹⁾ „Az hagyott helyen — ugymond — megegyezék szolgálaimmal, Kállót is elkerülvén, Rosályban menék Kun Lászlóhoz, az holott valahány napokig mulatván, azon alkalmatossággal jedzém el magamnak feleségül Prényi Györgynek mostoha leányát, néhai Kállai Ferencznek Bornemisza Katától való édas leányát, mely Bornemissa Kata Alaghi Menyhárttal anyjul egy vala, Kállai Ferencz pedig másik Kállai Ferencznek Báthori Annától való fia volt. Lött ez megmátkásodásom anno Dni 1631. midön járnék 24 esztendős koromban aratás és szüret közben. Minthogy pedig az Prényi Györgyöt, mostoha atyját kinevelte, s Kállay Ferenczet is, édes atyját ki nemzette, tudtam vallásomon levőknek lenni, nem is gondoltam, és a szerzők is nem jelentettek, hogy anyju pópista volna, s abban is nevelte volna eljedzendő feleségemet, midön már menő utamban csak közel volnánk Halmi nevü falubeli udvarházokhoz, mely van Ugocsa vármegyében, akkor értém meg; melyre nézve általjában eltökéllettem vala magumban, hogyha az látást már nem változtathatom is, velem lévén böcsületes úremberek, Kun László és István uraimék, de halaszszam az meg-

¹⁾ Szalay L. Magyar történelmi emlékek. I. 233. lap.

kötelezést édes angámra, ki még akkor élt, s atyámfaira, azonban többé oda ne fogjak vallására nézve; de mivel Istentől úgy volt rendelve, az meglátás után megkelle lennie az gyűrődáltásnak is. Noha pedig talám harmadik esztendejében együttlakásunknak, vallásban is megegyeztünk: mindazonáltal addig nagyszübeli fájdalommal szenvedtem az vallásban különözést, sok bajjal is távoztattam az papoknak hozzám szokásokat, de minden kényszergetés és az miatt való izetlenkedés nélkül Isten megtéríté. Én mindazáltal senkinek nem tanácslom, hogy azt próbálja, különözö vallásra házasodjék: nagy lelki gyötirelem.“

De térjünk vissza III. Miklóshoz, a családnek új megalapítójához, kitől a mai nemzedék két fővonalon sarjadzott le. Ugyanis III Miklósnak nejétől Sztánkay Évától több gyermeke született ugyan, de ezek közül csak XII. János és IV. Ferencz terjesztett le ágazatot, és általok a család két fővonalra eszlott, a XII. János ivadéka az orosi, IV. Ferencz utódai pedig a napkori vonalat képezvén.

Napkori vonal.

E vonalon IV. Ferencznek fia, az ősz magyar arczu V. Ferencz, kinek tasnád-szántói Becsky leánytól született gyermekei közül Sándor Szabolcs vármegyében szolgabíró, utóbb kir. udvarnok, testvére János szintén ott szolgabíró volt.

VI. Ferencznek nádfői Krucsay leánytól gyermekei közül Ménért Szabolcs megyének 1838-ban főszolgabirája, 1841-1848-ban első alispánja és 1847-ben országgyűlési követé volt.

Sándornak Gergely fiátóli unokája Ödön 1841-ben Szabolcs vármegye főszolgabirája, 1848-ban nemzetgyűlési képviselője volt.

Andrásnak fia Miklós 1838-ban Szabolcs megye főadószedője volt.

IV. Györgynek fiai közül Miklós e század elején Szabolcs megyének híres alispánja, és udv. tanácsos. Fia Kristóf cs. k. kamarás és Kraszna vármegye administratora volt 1840-ben Másik fiától Alberttől unokája Emánuel hadi főadószedő ugyanott 1841-ben.

IV. Györgynek fia György egri kanonok és albei prépost volt 1807-ben. Testvére Károly ugyan akkor az Alvinczy ezredben hadnagy, neje Lánczy Magdolna volt; de gyermeke nem maradt.

IX. Istvánnak fia László Heves vármegye alispánja volt e század elején, fiai közül Leo ezredes, és ennek egyetlen leánya a jeles regényíró b. Jósika Miklós első neje vala. Lajos Szabolcs vármegyében aljegyzőséget viselt egy ideig.

Az orosi vonal.

Az orosi vonalt XII. János kezdi meg. Két nejétől (1. Gál Magdolna, 2. báró Perényi Borbála volt) gyermekei közül Mihály kapitány; XIII. János a tiszáninneri kerületi tábla ülnöke, cs. kir. kamarás, 1770-ben grófságra emeltetett¹⁾, azonban mag nélkül halt el.

Józsefnek Kun leánytól fiai közül Antal Szabolcs vármegyei táblabíró, hiripi Szuhányi Franciskától fia István kir. tanácsos és Csanád vármegye administratora volt 1840-ben. Meghalt Pesten 1845-ki márt. 16-án kora 55-ik évében. Nejétől Blaskovich Amáliától gyermekei: Benjamin, Melissa és Gemma.

Gábornak Mihály nevű fiától unokája Ubul 1841-ben Szabolcs vármegyei alszolgabíró lön. Gábor másik fiának Gábornak fiai közül Gyulának fia Árpád.

Az elészámláltakon kívül is még számtalanon viseltek megyei hivatalokat, és többen a hadi pályán is szolgáltak, azonban rólok adataink nem lévén, itt meg nem említhetjük.

A család jelenleg kath. vallásu, és birtokos Heves, Szabolcs, Szatmár és Csanád vármegyékben.

Nemzékrendje Ubultól kezdve több táblai perekon kívül az Elek nemzetség ellen Sima iránt, valamint a Jármyak ellen Oros, Tura és Laskod iránt folyt perekben is törvényesített.

A család ősi czimere — mint itt a 26. lapon látható — egy zöld sárkány által kerített kék paizs mezejében egy sisakos fej, alatta két piros sziv, és a fejjel egy vonalban függő helyzetben ponty látható, a paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejet tartva. Hagyomány szerint a farkát szájában tartó sárkány onnan jöve a czimerbe, mert VII. János I. Mátyás király korában a sárkány-rend vitéze volt, és állítólag egy csata alkalmával egy törököt a vízbe szorítván, ott agyon szúrta, és nyakát szegvén, midőn fejét kardja hegyére vette volna, azzal együtt egy a hullára éhező pontyot is kihúzott a folyamból¹⁾. Lehet, hogy a czimerre vonatkozó oklevél is feltalálható lenne a család terjedelmes levéltárában, ha az már is megnyílnék a történelem részére.

Kállay család, máskép Szent-Miklóssy. Lásd *Szent-Miklóssy család*.

¹⁾ Lahoczky Stemmat. I. p. 169.

²⁾ B. Vay László Német hivatás. 374. lap.

Kallai család. (Somlyói). Szilágysági birtokos család, István az 1791- és 1794-ki, — Mihály az 1792-ki országgyűlésen Kraszna vármegye követei. Antal előbb szolgabíró, utóbb törvényszéki ülnök 1848-ig. László ugyanakkor alszolgabíró ¹⁾.

Kallós család. Marmaros, Szabolcs, Szatmár vármegye nemes családainak sorában áll. Közülök Károly 1837-ben Szatmár vármegyei al-ügyész.

Kálmán család. (Inakodi). Kihalt családaink egyike, melyből inakodi Kálmán János 1505-ben Somogy vármegye követe volt a rákosi országgyűlésre ²⁾.

Kálmán nevű család jelenleg is él Zala és Nyitra megyében.

Kálmánczhelyi család. Szabolcs vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Kálmándi család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában fordul elő Fényes E. Geographiája szerint.

Hajdan Erdélyben is élt Kálmándy család, melyből Mihály többed magával Karánsebesre menekült, de Básta biztatására visszatérvén, ennek parancsára Kolozvárott többekkel megöletett 1604. ³⁾.

Kalmár család. (Jászberényi.) Mint előnevük mutatja, Jászberényből eredtek. Jászberényi Kalmár Bertalan anyai ágról már nemes (agilis) 1582-ben nyert Rudolf királytól czimeres nemesítő levelet saját, ugy neje Agatha, fiok Márton és leányuk Orsolya, továbbá veje jászberényi Kis Mihály nevére és utódaik részére, mely czimeres nemeslevél 1582-ben sz. Márton püspök ünnepe előtti negyedik férián Borsod vármegyének Miskolczon tartott közgyűlésében hirdettetett kii

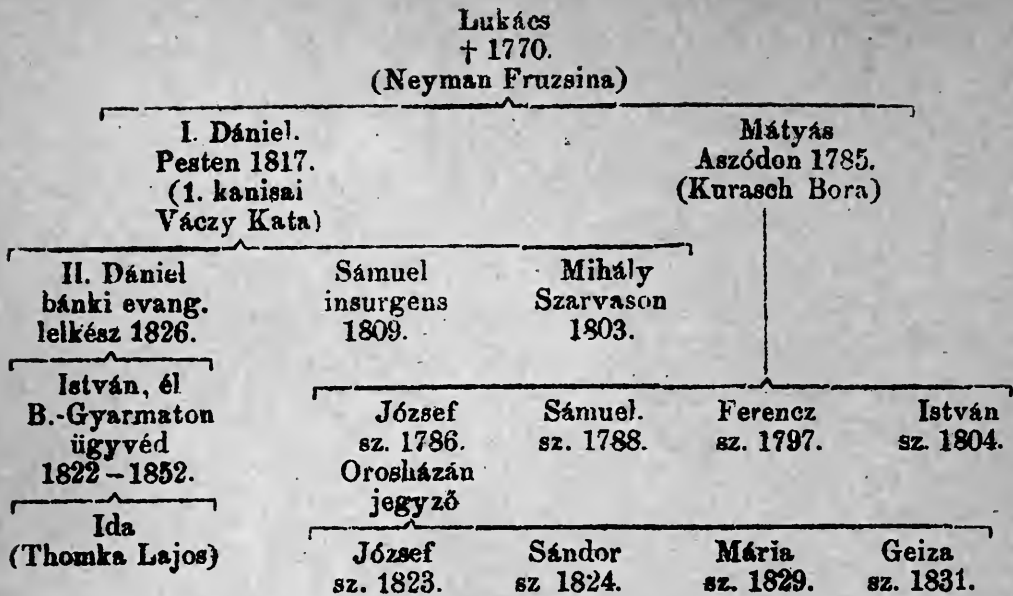
A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon korona, melylyen vörös dolmányos kar könyököl, kardot és annak hegyén vérző török fejet tartva; a paizs jobboldali felső szegletében félhold, a balban aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén vörösbe öltözött kar nyugszik, kivont kardja hegyén török fejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség szerzőnek egyik utóda Kalmár Lukács a mult század közepén élt, és 1770-ki mart. 15-én halt meg Aszódon, kora 62. évében. Tőle a leszármazás következő:

¹⁾ Török Antal közlése szerint az országgyűlési jegyzőkönyvek után.

²⁾ Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. lap.

³⁾ Wolph. Bethlen Hist. tom. VI. p. 8—12.

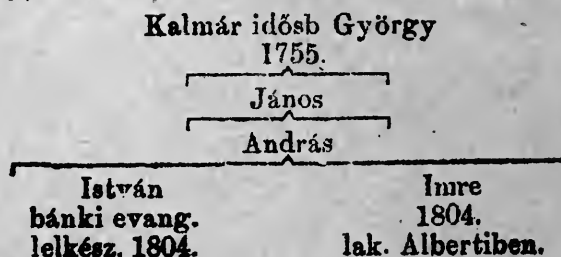

I. Dániel 1815-ben Aszódról Szarvasra, innen 1817-ben Pestre költözött, és 1803-ban máj. 2-án Nógrád megyétől nemességéről fiai részére is bizonyítványt nyervén, azt azon évi június 3-án Pest megyében is kihirdetteté. Fiai közül Sámuel Pest megyének 1805- és 1809-ben kiállított felkelő nemes seregében szolgált. Másik fia II. Dániel nógrádmegyei Bánk helységben ágostai evang. lelkész volt. Ennek fia István B.-Gyarmaton ügyvéd, az irodalomnak könyvtárgyűjtés által pártolója.

Mátyás Aszódon lakott, hol Kurasch Ferencznek Menke Erzsébettől született leányával Kurasch Borbálával 1785-ki april. 18-án kelt egybe. Ettől négy fia született, ugymint a) József született Aszódon 1786-ki mart. 19-én. Idővel (1840-ben Orosházán jegyző volt.) b) Sámuel szül. pestmegyei Valkón 1788-ki aug. 8-án. c) Ferencz szül. Bagon 1797-ki octob. 4-én. d) István szül. Aszódon 1804-ki febr. 10-én.

Józsefnek gyermekei József szül. Domonyban 1823. jul. 3-án. — Sándor szül. Domonyban 1824-ki sept. 9-én. — Mária szül. Egyházán 1829-ki jul. 20-án. — Geiza sz. Egyházán 1831. mart. 31-én.

A család egy másik ágának leszármazása következő:

E családfán álló Kalmár idősb György 1755-ben a nógrádmegyei nemesek lajstromában előfordul mint felső-sztrégovai lakos, ugyanott említetnek akkor középső és ifjabb Kalmár György, idősb és ifjabb János, idősb és ifj. András, id. és ifj. Lukács, Mátyás és végre legidősb György.

A családfán álló Andrásnak fiai István és Imre 1804-ki nov. 20-an nyertek nemességükről Nógrád megyétől bizonyítványt ¹⁾.

Kalmár család. Alapítója Kalmár Márton, ki 1626-ban II. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemeslevelét. Utó dai Kalmár István, András, János, György és másik György Nógrád megyében az 1726-ki nemesi vizsgálatkor igazolák nemességeiket ²⁾.

Kalmár János ugyanazon megyétől 1776-ban vett ki nemességi bizonyítványt ³⁾.

Kalmárfy család. Kramerlauff Ignác budai polgár 1790-ben czimeres nemeslevelet nyert ⁴⁾, és neve Kalmárfy-ra változtatott, utóbb Leopold rend vitéze, Pest vármegye táblabirája, Buda sz. kir. város birája, és a polgári katonaság vezére volt. Meghalt 1823-ki dec. 13-án kora 70. évében. Neje ns Reinprecht Katával ily családot alkotott:

Kalmárfy Ignác
† 1823.
(Reinprecht Kata)

Serafin
(b. Wimmerné)

Aloizia
(b. Csollich)

Eulalia
(Pongráczné)

Turibius. Edmund.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály ezüst mezejében vörös taréju fekete kakas irótollat tartva. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében fehér folyamban fekete csőrű fehér hattyu uszkál. A paizsfölötti sisak koronájából aranyoroszlán emelkedik ki, első jobb lábában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról ezüst-fehér ⁵⁾.

Nevezett Kalmárfy Ignác az 1808-ki országgyűlésen Buda város követe volt, és a felkelő sereg iránti választmány tagja; ugyanekkor a Ludoviceára kétezer forintot adott ⁶⁾.

¹⁾ Nógrádmegyei 1804-ki jegyzőkönyv. 936. lap.

²⁾ Protocol. C. Neogr. anni 1726.

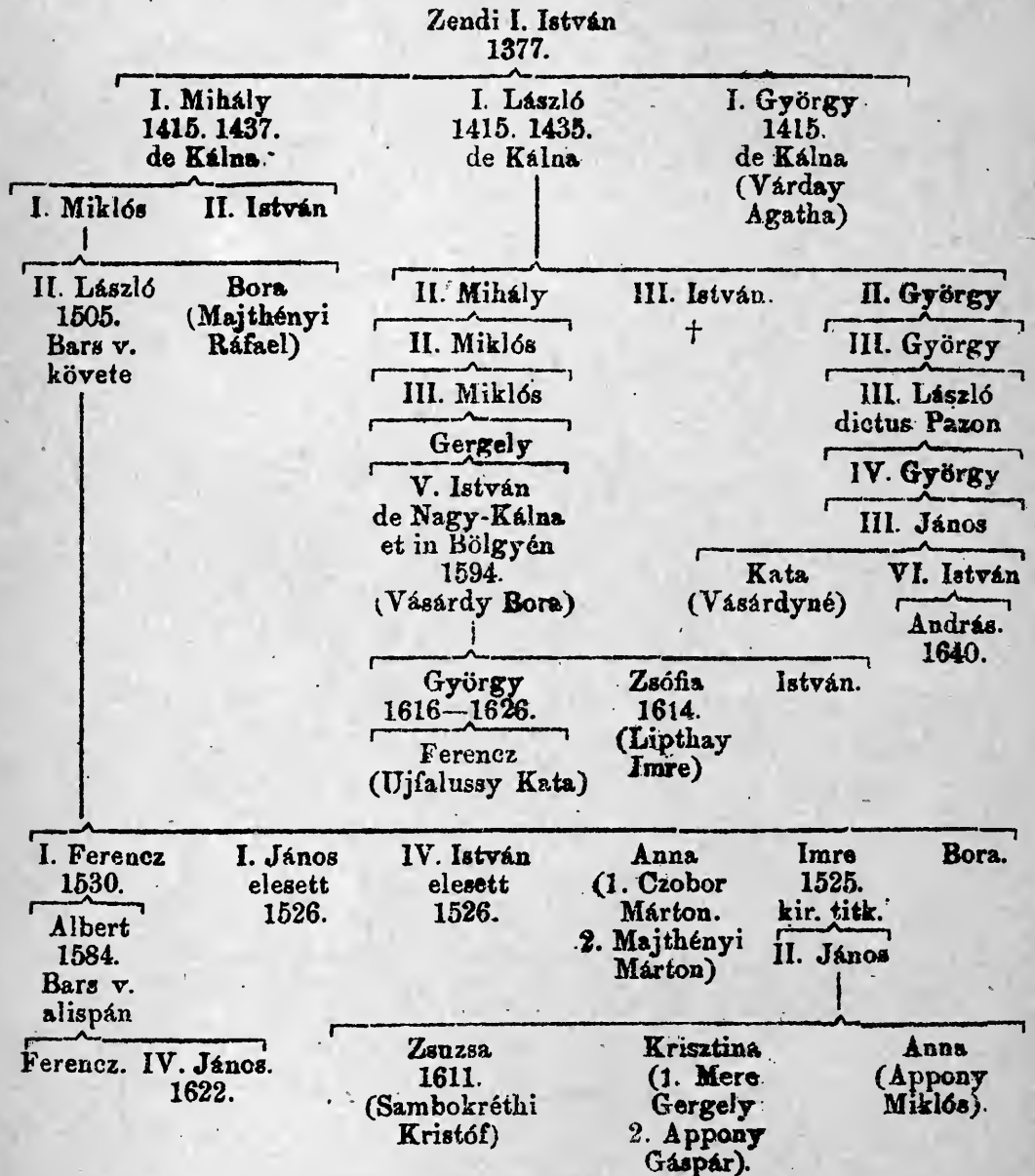
³⁾ Protocol. pag. 365.

⁴⁾ Collect. Herald. pag.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁶⁾ 1808-ki 4- és 7. törv. cz.

Kálnay család. (Kis- és nagy-kálnai †.) Barsvármegyének ősrégi kihalt családja, melynek ismert törzse Z e n d i másképp Nagy-kálnai I s t v á n 1377-ben élt. Tőle a család leszármazása a következő:

A család törzse Zendi másképp Nagy-Kálnai István 1377-ben I. Lajos királytól borsodmegyei Z e n d helysége új adományt nyert fi-ágra.

1415-ben I. Istvánnak fiai I. Mihály, György és László nyitrai megyei mindkét Bölgyént kapják Zsigmond királytól.

1434-ben I. Mihály egyedül maga kapja Zsigmond királytól adományban egész Borfeőt.

¹⁾ Genzal. authent. Mss. tom. I.

1434-ben ismét mind a három testvér Zeigmond királytól adományt nyernek borsodmegyei Zend, Almás és Szőkeháza, bars megyei Kálna és Geletnek, zemplinmegyei Fölvár és Zadvar, nógrádmegyei Alsó- és Felső-Kürt és Halgacs helységekre, és ugyan ez évben mind ezekben tisztán beiktattatnak.

1435-ben ismét a három testvér három rendbéli adomány-levél erejénél fogva Zsigmond királytól nyerik Hont megyében Dalmadot, Abaujban Zend, Kersed, Gibárt, Nógrád megyében Eskent és Pusztamegyer birtokokat.

1437-ben Zsigmond király I. Mihálynak hétezer forintban beírja Sárfeő, Sárkuska, és Karkoz nyitramegyei helységeket.

II. László 1505-ben Bars vármegye követe volt a rákosi országgyűlésre ¹⁾. Fiai közül I. János és IV. István 1526-ban Mohácsnál esett el. Imre II. Lajos király titkára volt, ki által 1526-ban az esztergami érsekhez küldetett levéllel ²⁾.

Kis-kálnai Kálnai Miklós (talán az, ki a táblán III. Miklósnak van írva) 1560-ban Bars vármegye szolgabirája volt ³⁾.

Nagy-kálnai Kálnay Albert 1584-ben Bars vármegye alispánja volt ⁴⁾.

V. István és általa nejétől Vásárdy Borától származott fia György új királyi adományt szerez 1594-ben Nagy-Kálna, Geletnek, Szénásfalu, Vichnye, Felső-Várad, Kis-Salló, Kis-Vezekény, Kisfalud helységekre, és Kis-Baracska, And, Valkó, Felső-Vásárd pusztákra, melyekbe a szent-benedeki convent által beiktattattak.

V. Istvánnak leánya Zsófia Liphay Imre neje volt, kinek testvérei István és György 1623-ban geletneki részeit Liphay Imrének adák el ⁵⁾. Már előbb (1614-ben) geletneki részét nővérével Zsófiával a felső-váradai birtokért cserélé el ⁶⁾.

IV. János 1618-ban nyitramegyei sárfői és földemesi, és 1624-ben bars megyei n.-rendvei részirtokát idegeníté el Liphay Imrének ⁷⁾.

¹⁾ Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

²⁾ Engel Monumenta p. 217.

³⁾ Sz.-benedeki Convent. Fasc. 115. Nro 5.

⁴⁾ Eredeti okirat.

⁵⁾ Sz.-benedeki Convent Prot. K. pag. 125. 140. — Capta Fasc. I. Nro 20, és Fasc. XXX. Nro 19.

⁶⁾ Ugyanott Prot. J. pag. 579. — Protoc. K. pag. 124.

⁷⁾ Ugyanott 1618. Protoc. K. pag. 24. — és 1624. Prot. K. p. 155. Lásd többet rólok Nagy Iván „Kisfaludi-Liphay nemzékrendje és oklevelei.“ Pest 1858. XX—XXIV. lap.

Ugy látszik — legtovább élt a családban IV. Istvánnak fia **András**, ki 1640-ben gróf Pálffy Pállal s többekkel együtt vitt Bölgyénre új adományt, és abba be is iktattatott az esztergami káptalan által ¹⁾. Benne főgon a család elenyészett.

Nem találjuk a családfán **Kálnay Dorottya**t 1626-ban Pély Mihály özvegyét.

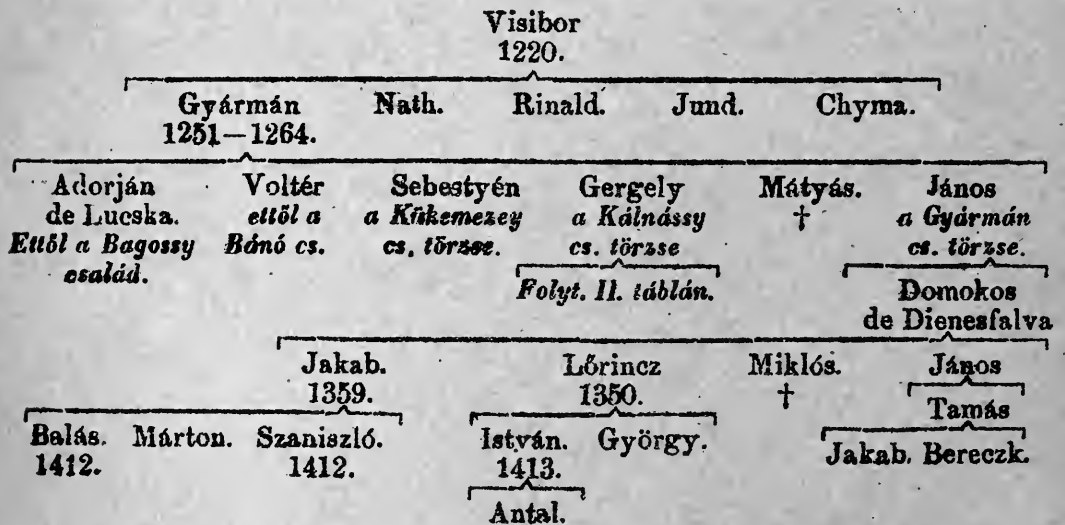
Kálnay család. (Iklandi). Iklandi Kálnai **Márton** 1559-ben élt, és törzsökös székely vérből eredt, névszerint az **Ábrám** nemhez és Nagy-Ágh ágazathoz mint primipilus számított ²⁾.

Kálnássy család. (Kálnási). Sáros vármegye legrégebbi családainak egyike, és egy törzsből ered az ezen munka I. köt. 86. lapján tárgyalt **Bagossy**, ugyanott 172–175. lapjain ismertetett **Bánó**, és továbbá a **Kükemezey** és már kihalt **Gyárman** családokkal.

Törzsük, — mint már elmondott — **Vizibor** volt, kinek fia **Gyárman IV. Béla** király korában a tatárok ellen harczolt, és **Nath** testvérével állítólag egy elrablott magyar hercegasszonyt kiszabadított. Erre vonatkozik a négy rokon-családnak ősi ezimere is, mely egy nőt tüntet fel, kinek feje fölött két oroszlán védőleg tartja a fejedelmi koronát.

Vizibortól kezdve a Kálnássy család leszármazása a következő: ³⁾

I. t á b l a.

¹⁾ Esztergami káptalan 1640. Capsa 2. Fasc. 4. Nro 5.

²⁾ Székely nemzet Constitutioja 271. lap.

³⁾ Wagner Mss. tom. LXX. pag. 194. — Illető helyén nem közöltetvén a **Gyárman** család ágazata, kiegészítésül a táblázaton ez is kihalásáig látható.

II. tábla.

Gergely, ki az I. táblán.

Márk
de KálnásJános.
1350.István.
1350.

Imre Mihály.

Bertalan.
1435.György
de Kálnás
1444—1490.Mátyás
makoviczai
várnagy
1465.(1. Petronella
2. Ternyei Anasztásia)János
(Raszlavicz
Anna)Ilona
(Körtvélyessy)Erzse
(Hosszú-
mezőy László)László
1468—1516.Simon
(Duka Ágnes)

Margit.

János.
1547.I. Ferencz
gyalui várnagy
1553.Kristóf.
1559.Anna
(Kükümezey
Gergely)Kata
(Jancsó Ferencz)(1. Szinyey
Potentiana.2. Kenderessy Anna.
3. Csapy Ilona)György
1587.
(Vekey
Ilona)Zsigmond
1589.
†II. Ferencz
1613 - 1621.
(kálnói
Bornemisza
Anna)Sandria
(Valkay
Anna)István.
†Zsófia
(Sarudy)Gergely
1613. 41.
(Báncsy
Erzse)György
1621. 37.Zsigmond
(Bük Judit)Margit
1641.Ilona
(1. Szegedy.
2. Athaly
Gáspár)Anna
(Bánó
Zsigm.)Judit
(Zathu-
reczky)

György

Sándor
1685.
(Desewffy
Zsuzsa)Gergely
(Boronkay Bora)III. Ferencz
(1. Fejér Bora.
2. Rajzinger Anna-M.)Ádám
(Csoma
Erzse)Anna
(Válynó)

Ferencz.

Sándor.

Juliana.

Erzse.

Károly. Ádám. Lajos.

A családfáról látjuk, mint fejlődött ki a törzs unokáiból öt különböző család. Jánostól a XV. században kihalt Gyármán ágazat. A többit mellőzve, Gergelytől eredt a Kálnássy család.

Gergelynek fia Márk már Kalnás-ról iratott. Két fia János és István a XIV. század közepén, 1350-ben éltek. Jánosnak fia Imre ismét Nátffő-ről iratott, valószínűleg lakásáról, mert a család több helyen birván, és osztálykor is valószínűleg minden helyen nyervén birtokrészt, székhelyéről neveztetett el; innen van, hogy hol egyik, hol másik családagon fordulnak elő ugyanazon nevezetek, még nem állandósulván meg vezeték-nevekkül. Így látjuk, hogy a Gyármán családagon is, még Jánosnak fia Domokos Dienesfalváról, sőt Kükemezőről is iratott. Míg Adorjának, kitől a Bagossy család származott, ágazatán némelyik a Lucskai birtokról, majd Nátffőről, sőt Kükemezőről is neveztetett.

Nevezett Imrének fia Bertalan osztályos ágazati rokonaival 1412-ben osztozott meg, és akkor a közös birtokokból ő kapta egész Kálnás-t ¹⁾, innen jön azután ez ágazatnak a Kálnássy név végleges tulajdonává.

Bertalannak fia I. György makoviczai várnagy 1444-ben Ulászló királytól Kálnás helységre fiai részére is új királyi megerősítő adomány-levelet nyert ²⁾. Utánna testvére Mátyás volt 1464-ben Makovicza várnagya, midőn a szepesmegyei Bussó várába menetre azon vár kapitányaitól szabad menetlevelet kap ³⁾.

Simonnak fia I. Ferencz, mint I. Ferdinand hive, Erdélybe szakadt be egy időre, és ott I. Ferdinand vezére Castaldo őt 1552-ben Gyaluvár kapitányává tette, miről azonban ő 1553-ki márt. 21-kén családi viszonyai miatt lemondván, arról Castaldótól fölmentő levelet kapott ⁴⁾. Ugy látszik, Erdélyben töltött idejének köszöni malomvizi Kenderessy Annávali ismeretségét, ki második neje jön, miután első neje szinyci Merse Potentiana 1575-ki febr. 24-én meghalt, és Gálszécsen (Zemplin v.) eltemettetett ⁵⁾. Ferencz nyerte Gál-Szécsent 1567-ben Bocskay György hűtlenségi bélyegén ⁶⁾.

¹⁾ Wagner Diplomata, C. Sáros, p. 365.

²⁾ Ugyanott p. 381.

³⁾ Ugyanott p. 71.

⁴⁾ Ugyanott p. 405. — V. ö. Wolph. Bethlen I. 497.

⁵⁾ L. a sir-iratot Szirmay C. Zemplin not. top. p. 377.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. p. 275.

I. Ferenczcel egy korban 1566-ban élt Kálnássy II. Mátyás ¹⁾, kinek azonban atyját meghatározni nem tudjuk.

A családfa — mint látszik — csak e század elejéig terjed le, és így azon a Sáros és Zemplin megyében a most is élő Kálnássy család tagjait hiába keresnők.

A Kálnássy család e század elején Zemplin megyében Kohány, Gálszécs és Dargó helységben iratik közbirtokosul ²⁾.

Kálnoky család. (Körispataki gróf, és nemes.) Ős székely család, melynek törzse a hagyományok szerint Kálnok helységet alapítá, és azt a család egy részben mostanáig is birja. A gróf Nemes és Mikó családdal egy közös nemzetségből eredeztetik ³⁾, és állítólag még a XIV. században I. Lajos király korában András, ki a család törzsét képezi, Nemes vezetéknevvel élt; s csak ennek fia István vette föl a Kálnoky nevet.

Nevezett Nemes András hagyomány szerint, — mi azonban a grófi diplomában leli alapját, — I. Lajos király testőrkapitánya volt, és azt vadászat közben egy medvétől menté meg, a honnan eredeztetik a család ősi czimerét, a dühösködő medvét ⁴⁾. Fia — mint mondók — István a Kálnoki nevet vevé föl. Ennek fia Máté, ennek Demeter, ennek II. András. Benkő szerint e II. András vette föl a Kálnoky nevet, és Andreas Nemes de Kálnok-nak iratott. Ezen II. András 1459-ben jelen volt a medgyesi gyűlésen ⁵⁾; egyik fia I. Bálint pedig 1506-ban az agyagfalvi gyűlésen vett részt ⁶⁾. És az ő idejétől kezdve azután folytonos világosságban áll a család története.

A családfáról, — mint látni fogjuk — le hagyvák nagyrészből a leányok nevei ⁷⁾, holott a más családokkal összeköttetést épen ez mutatná fel.

Mielőtt tehát a család többi tagjairól is elmondanók rövid történelmi jegyzeteinket, lássuk I. Andrástól kezdve a család leszármazását a mai napig:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. p. 137.

²⁾ Ugyanott 274. 275. 279.

³⁾ Szegedy Synopsis §. 661. — Benkő Transylv. generalis I.

⁴⁾ Ugyanott II. p. 450.

⁵⁾ Kállay Székely nemz.

⁶⁾ Ugyanott.

⁷⁾ Kővári L. Erdély nev. családai 137. 138. lapjain.

I. tábla.

Nemes András
I. Lajos kir. testőre.

Kálnoki István

Maté

Demeter

II. András
1459.

I. Bálint
1506.

Mihály.
†

Péter
Háromszéki főpap

II. Bálint
1560.
táblai ülnök
(dersi Petki Anna)

Tamás
a nemesi-ág törzse
Lásd II. táblán.

Druzsianna
(1. Kemény János.
2. Basa Tamás)

I. János
1612.
Háromszéki főpap.
(Sárfalvi Károli Kata)

III. Bálint
† 1627.

István
Miklósvársz. királybiró-
székelyek kapit.
(Béldi Anna)

Sámuel
gróf 1697.
kanczellár † 1706.
(gr. Lázár Erzse)

Krisztina
(Csáky Gábor)

Zsuzsa
(Mikes
Kelemen)

Ádám
Csiki főkap.
† 1719.
(Mamucca de la
Torre Mária)

Bora
(gr. Apor Péter)

Domokos
† 1732.

Antal
tábornok

II. Sámuel
ezredes

József
a török

Judit
1752.
(gr. Petki Ist.)

Lajos
1786.
Torda v.
főisp.

Franciska
(Jellachich Ján.
tábornok.

(Maurer I.)
Ádám

Henrik

János
tábornok
† 1832.
(b. Jósika Bora)

Dénes
Mikl. k.-biró
író (nőtlen)

Julia
(1. Maurer
Mihály.
2. gr. Haller
Lajos)

Franciska
† 1846.
(Sethal
János)

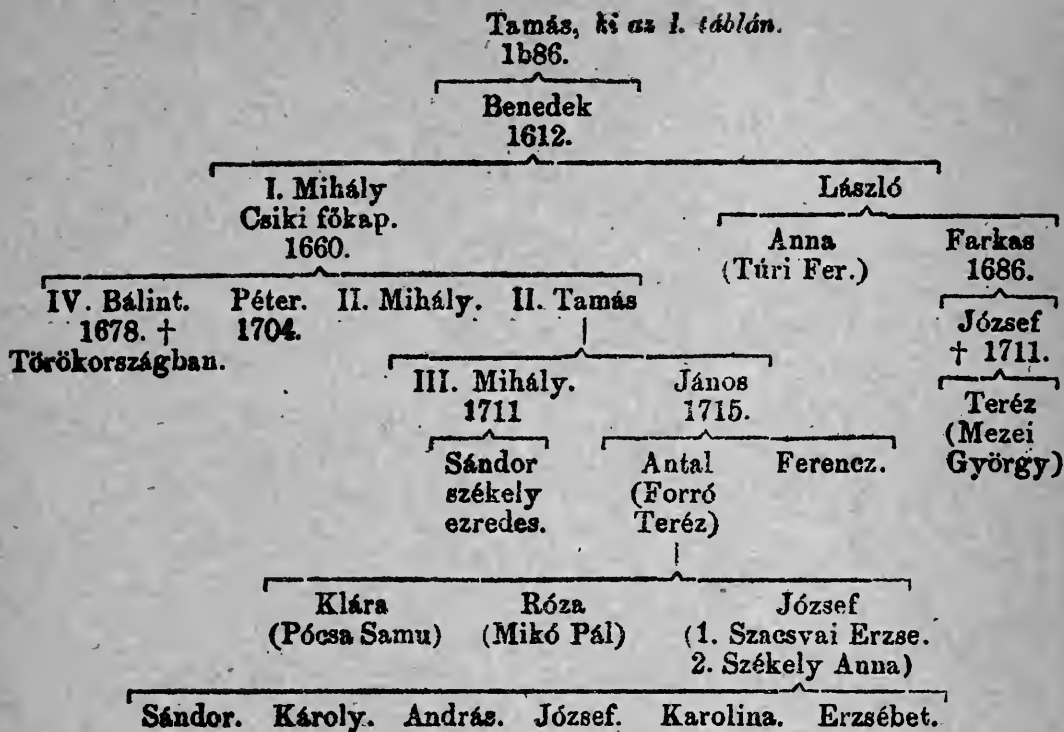
György †
százados
(gr. Haller Anna)

Imre
(nőtlen)

Pál
titkár
(nőtlen)

Felix.

II. tábla.

I. Bálintnak, ki 1506-ban az agyagfalvi gyűlésen jelen volt, fia I. Péter Háromszék főkirálybirája a XVI. század közepén két ágra szakasztá családját két fia II. Bálint és Tamás által. Annak ágazata utóbb gróffá leve, míg emennek ága maradt a nemesi rangnál; amaz ág az I.; — Tamás ága pedig a II. táblázaton mutattatik fel.

II. Bálint táblai ülnök 1560 ki dec. 11-én az ország által a válásos vitatkozás hallgatására rendeltetik ¹⁾. Nejétől dersi Petki Annától leánya Druzsianna előbb Kemény János, utóbb Basa Tamás hitvese. Fia János 1600—1610 körül Háromszék főkirálybirája, 1602-ben Géczi Andrással tartott; 1603-ban Székely alatt harczol és elfogatik, 1604-ben megszabadul; 1605-ben Bocskai részére a havasalföldi vajdával szövetséget köt ²⁾. 1607-ben aláírta a contestatiót a jezsuiták mellett. Emlittetik a fejevári gyűlés 1608-ki aug. 9-ki gyűlés végzésében is. Később Báthori Gábor zsarnoksága ellen kel fel, miért 1612-ben máj. 15-én a szebeni gyűlésen nótáztatik ³⁾; de Bethlen Gábor

¹⁾ Kállay, A székely nemzet 254. l.

²⁾ Wolph. Bethlen tom. V. p. 410. VI. p. 292. 293. 319.

³⁾ Bojti G. Engelnél Monumenta ungarica 320. 344. 399.

alatt kegyelmet kap 1614-ben ¹⁾. Egyik fia III. Bálint 1627-ki aug. 4-én Brassóban halt meg kora 24. évében.

Jánossal egy időben egy másik János is élt, ki 1603-ban Brassónál Székely Mózsos alatt esett el ²⁾.

István, I. Jánosnak fia, 1631. táján Miklósvárszék alkirálybírája volt Henter Péter statutoriája szerint. Ennek fia I. Samuel, családjának legnagyobb férfia, erélyes, eszes férfiú. Háromszéknek főkirálybírája volt. 1686-ban Tökölit megverte a Vaskapunál; Tököli zászlója most is megvan Körispatakon ³⁾. Utóbb kincstartó, majd főtartományi biztos. 1694-ben Csikból kiverte a tatárokat, és még ezen évben legelső udvari kancellár lön ⁴⁾, és az erdélyi udvari kancellariát szervezé ⁵⁾. 1697-ki april S-án I. Leopold királytól grófi rangot nyert utódai számára is ⁶⁾. Ekkor nyeré az ősi medve czimer helyett az itt metszvényben látható czimerét, mely egy négyfelé osztott paizs, közép koronás kis paizsszal, melynek arany udvarában koronás kétféjű sas látszik, mellén aranyvértcskén a király nevének kezdőbetűje nagy L. ragyog. A czimer nagy paizs osztályaiban a rokon-családok czimereiből kölcsönzött képletek tűnnek fel, ugymint az 1. osztályban a kivont karddal álló grif, (Bánffy czimer); a 2-ik osztályban a koronás fejü, és az

¹⁾ Hogy e János II. Bálint fia volt, Kővári írja id. h. közlött családfán, ellenben A székely nemz. Constitutioja 162. lapján közlött peres ítéletben nincs róla szó, a szerint a leágazás így hangzik: *Si quidem Actor Spectabilis ac Magnificus Comes Antonius, filius Adami, filii Samuelis, filii Stephani, filii Petri olim Kálnoki de Köröspatak etc.* Itt van-e tehát a hiba, vagy Kővári közlöttes családfán? — nem tudhatom.

²⁾ Wolph. Bethlen tom. V. pag. 408. világosan alter Joannes-nek nevezve.

³⁾ Kállay Székely nemz. 255. l.

⁴⁾ 1694. febr. 23. art. Kővári szerint.

⁵⁾ Cserey Mih. Hist. 139. 157. 209. 229. 250. 434. 439.

⁶⁾ Benkő Transylvania gen. II. 451., hol a grófi diploma is közöltetik.

ország almáját harapó kigyó (Bethlen czimer); a 3-ik osztályban fészken ülő, és fiait vérevel tápláló pellikán (tán Petki czimer?); a 4-ik osztályban a nyillal átlőtt és megkoronázott láb (Béldi czimer) látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból az ősi czimer a száján nyillal átlőtt vérző medve, a baloldaliból pedig a nyakán nyillal átlőtt, és szarvai fölött félholdat és csillagot mutató dámvad (Lázár czimer) látható. A paizst — ugylátszik — arany-fekete foszladék veszi körül.

I. S á m u e l, ki 1706-ban halt meg, — irodalmi téren is működött, ő folytatással adá ki Pethő Gergely Krónikáját 1702-ben, mely előtt leirt czimere áll, és e czimer alatt a czimerre vonatkozó következő (izetlen) versek állanak:

„Czimeredben lévő vadak piros vérrrel
Ekesek, s vitéz láb, kemény nyil lövéssel.
Az griff és pellikán kegyelmes uradhoz
Jegyzik hűségedet, és Magyar hazádhoz.
Bánffi, Bethlen, Béldi, Lázár s Petki nemmel,
Kálnoki ő s névvel te dicsekedhetel.“

Ugyan ezen czimer fölött — ugy látszik jelszava áll ez igékben: „Nec timide, nec tumide.“ Nejétől gróf Lázár Erzsétől, ki 1709-ben halt meg ¹⁾ fia volt

Á d á m gróf, 1705-ben január 27-én csiki főkapitánynya neveztetett ki ²⁾. Neje Mamucca de la Torre Mária, spanyol nő, nővére volt az oláhországi vajda nejének.

Fiai közül J ó z s e f, korán özvegyiségre jutott anyjok által Oláhországba vitetett, ott nevedett fel; s később hivatalt viselt. Az akkori török-osztrák háboru zavaraiiban — írja róla Kővári — Oláhország bojárai közt összeesküvést hozta létre, melynek czélja volt, Oláhországot a töröktől elszakasztva, a magyar korona igényein, Austriához csatolni. De a terv kitudódván, Konstantinápolyban zsinórt indítának számára; mi elől Erdélybe futott. Itt táblai ülnökségre neveztetett, de el nem fogadá. Életét Miklósvárt végzé. Közönségesen K á l n o k i a t ö r ö k - n e k nevezék. Nejétől Maurer leánytól fia Á d á m; ennek fia D i e n e s, nőstlen, a forradalom előtt Miklósvárszék királybirája, és országgyűlési hivatalos. 1847-ben Felső-Fejér megye főispánjává neveztetett, erről 1848-ban lemondván, a forradalom után el-

¹⁾ Cserey Mihály Hist. 434.

²⁾ Kaprinai Mss. B tom. XX. p. 285.

vonulva a hivatalos pályától, külföldi utazást tett, és arról irt munkájának „Vándor emlékei“ 1853. 2 kt. tiszta jövedelmét a Garai árváknak ajándékozta. Több czikket is irt a Kolosvári Közlönyben, és egy regényt „Karacsai Indár“ czim alatt 3 kötetben.

Józsefnek (I. Ádám fiának) testvére Antal szervezé az erdélyi első huszár sor-ezredet, az ugynevezett vörös csákósokat. Meghalt mint táborszernagy. Fia Lajos tordai főispán volt 1786-ban. Ennek fiai Henrik és János a tábornok, ki 1832-ben halt meg. Nejétől b. Jósika Borbalától már csak két fia Imre és Pál élnek.

Testvére Samuel ezredes volt, elesett a porosz háborúban. Testvéreik még Ferencz, ki mint Csikszék bírāja halt el 1743. körül. Továbbá Tamás, Jusztina b. Jósika Zsigmondnő, Teréz, Szálkai Istvánné, Kata tábornok Salm neje, kik 1750-ben osztoznak ¹⁾. Végre testvérök volt

Domokos, ki 1732-ben halt meg, és reform. vallásu nejétől hat gyermeke maradt ²⁾.

A II. táblázatot, — melyen a nemesnek maradt ág sarjadzik le, Tamás kezdi meg, ki 1586-ban perelt testvérel II. Bálinttal Egyedmezeje fölött Miklósvárszékben a Jankó családdal. Fia

Benedek 1612-ben mint Báthori Gábor ellenese nótáztatott, de Bethlen Gábor alatt kegyelmet nyert ³⁾. Két fia maradt: Mihály és László.

Lászlónak fia Farkas, 1656-ban a kormány tanácsstagjául neveztetett. Fia József 1704-ben aláírta Rákóczy Ferencz száműzetését ⁴⁾. Cserey szerint kora egyik eszesebb férfia ⁵⁾. Meghalt Brassóban ifjan 1711-ben. Leányában Terézben Mezei Györgynében ága kihalt.

Mihály 1649-ben Miklósvárszék ülnöke, Szárazajtáról irta magát ⁶⁾. 1660. körül csiki főkapitány és Mikovár kapitánya a Barcsay pártján állt ⁷⁾, és ennek követe is volt a Portán ⁸⁾; a Kemény János részén állók által Csikban fogságot szenvedett. 1661-ki jun. 10-én a

¹⁾ Peti Apor *Lusus Mundi*. Ms. Kővári szerint

²⁾ Pethő G. *Kronikája folyt.* Spangár: az 1732. évrre.

³⁾ Bojti Engelnél p. 399.

⁴⁾ Kállay id. h. 255.

⁵⁾ Cserey id. h. 368. 439. 465.

⁶⁾ Kállay id. h. 254.

⁷⁾ Kazy *Hist.* tom. II. 242.

⁸⁾ Szalárdy *Síralmas krónika* 697. l.

szebenieknek nyugtató levelet ad Bedőházi Tamás javainak átvételéről ¹⁾). Fiai közül

IV. Bálint 1667—1678-ban Bethlen János Miklós atyjánál szolgál, és Bethlen Miklósnak barátja Béldi Pál részén lévén, ezzel kivándorlott a törökhöz, és ott is halt meg. 1678-ban nótázták ²⁾).

Péter, IV. Bálint testvére, 1704-ben csiki főkapitánynya neveztetik, de a következő évben már a Rákóczy forradalom részén állt, és Brassót ostromlá ³⁾). Testvére

Tamás, kinek egyik fia Mihály a forradalom részén áll, és Rákóczival Lengyelországba fut 1711-ben ⁴⁾). Fia Sándor székely ezredes volt.

Tamásnak másik fia János, ennek fiai Antal és Ferencz. Antalnak Forró Teréz től fia József, ki atyja a most élőknek.

A Kálnoky családból az említett Sámuelen kívül az irodalmi téren látjuk Kálnoki Mihályt, ki imádságos könyvet „Hoszú utca, kevés költség“ czimül irt ⁵⁾). És József, az ugynevezett török, koráról becses jegyzeteket hagyott, mi azonban az 1848-ki forradalomkor földulatott.

Kalocsa család. Hont és pestmegyei nemes család. Közülök Antal Hont megyében a forradalom előtt ellenzéki szónok.

Kalocsa Lajos meghalt N.-Kőrösön 1859-ki január 24-én kora 60. évében.

A család czimere a paizs kék mezejében lovon ülő vitéz, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két sasszárny között egyszerű emelkedik ki.

Kalocsay család. Kalocsay György 1718-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét ⁶⁾).

Czimere a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló tigris, első lábaival ezüst keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából egy vörös mezű, és egy pánozélos kar nyúlik ki, amaz vörös zászlót, emez kivont kardot tartva; mellettök jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról arany-kék.

¹⁾ Kemény Not. Capit Albensis p. 248.

²⁾ Cserey M. Hist. 97. 106.

³⁾ Ugyanott 328. 356.

⁴⁾ Ugyanott 473.

⁵⁾ Magy. tud. társ. Évkönyv. IV. köt. 6. 1. Kóvári szerint

⁶⁾ Collect. Herald. Nro 500.

Kálóczy család. Sopron, Győr, megye nemes családja. Közülök Kálóczy Mihály 1842—1847-ben Győr vármegye jegyzője s levéltárnoka.

Czimerük a paizs udvarában egy koronára állított kard, körülvéve liliummal; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is.

A család egyik tagja Kálóczy János Krassó vármegyébe telepedett, hol mint a megyének táblabírája volt; és Zala vármegyétől 1791-ki nov. 7-én kelt nemesi bizonyítványát Krassó vármegyében 1791-ki nov. 28-án kihirdetteté.

Kaloi család. Kaloi András 1686-ban nyerte czimeres nemeslevelét ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren, fészken ülő fehér pellikán, fiait melle vérevel táplálva; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kalonday család. (Kalondai †.) Régi kihalt nemes család, mely hajdan Nógrád megyében birta Kalonda helységet.

Kalonday Simon 1472-ben kapja Nógrád megyében Mátyás királytól Kozárd helységet ²⁾.

Kalonday Imre 1493-ban Krakkóban tanult ³⁾.

Kalonday György 1499—1500-ban Hont vármegye alispánja volt ⁴⁾, élt 1504-ben is ⁵⁾.

Kalonday Gergely 1514-ben a Dunába veszett Buda alatt ⁶⁾.

Kalonday Péter 1510-ben Hont vármegye alispánja ⁷⁾.

Kalonday Istvánnak fia György 1504-ben halt meg, mint ezt Kalonda helységben talált sirköve, és annak fölrirata mutatja, mely így hangzik: „Hec est sepultura Egregii Georgii nati condam Stephani de Kalonda, qui obiit in anno Dni millesimo quingentesimo quarto.“

A sirkőn a család czimere látható, mely a paizs udvarában egy könyökben meghajló pánczélos kar nyillal átlóve, kezében kinyílt virá-

¹⁾ Collect. Herald. Mro 812.

²⁾ Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 70. — Előbbről l. Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. VIII. p. 154 Magist. Stephanus dictus Kalandai 1384-ben egri kanonok.

³⁾ Regestrum Bursae Cracoviensis p. 16.

Eredeti okirat, és Kövesdy L. Examen Verböcryanum Pest. 1785 pag. 173

⁴⁾ Kovachich Suppl. ad vest. Comitiorum II. 209. 310.

⁵⁾ Budapesti ezemle II. köt. 167.

⁶⁾ Kövesdy most id. h. 174.

got tartva. A paizsfölötti sisakból — úgy látszik — szárny emelkedik ki, és körüle két oldalra makkos cserfa lombozat csüng alá ¹⁾).

Kálos család. (Szirmai, péterfalvi stb.) Ugocea vármegye régi családja. Egy törzsből ered a Szirmay családdal. Törzse *Calvus* (kopasz volt ²⁾), melyből lett valószínűleg a *Kálos* név, noha egyébiránt már 1381-ki oklevélben egy *Kalus* nevű is említették ³⁾).

1391-ben *Kalus*-nak fia *Domokos*, fiával Miklóssal Öszöd-falva határát járata ⁴⁾).

1458-ban már a *Kalus* család, mely név utóbb *Kalosra* változott, a szirmai előnévvel élt. Így szirmai *Kalus Simon*nak fia *Foris*, *Pázmán Mihály*lyal, és szirmai *Barthus* fiával *Andrással* és *Mátéval*, s több osztályos rokonaival *Perény Péter* ellen hatalmaskodás iránt tétetnek tanuvallatást ⁵⁾. 1471-ben pedig ismét a *Kalus* család *Beken*, *Barthus*, *Pázmán* és *Zirmay* vér ágazataival egyezkedik.

Utóbb azt látjuk, hogy a család egy némely ága *Péterfalvi*, másik ismét *sásvári* előnévvel is élt. Így péterfalvi *Kálos Márton* Ugocea vármegyének 1565—1581-ben szolgabirája volt. Péterfalvi *Kálos Mátyás* 1581—82-ben viselt szolgabiróságot ⁶⁾.

A sásvári előnevűekből sársvári *Kálos Pál* 1616-ban volt Ugocea vármegye szolgabirája ⁷⁾).

Utóbb ismét a szirmai előnév használatában látjuk a *Kálosokat*; így szirmai *Kálos Bertalan* 1697-ben ugoceamegyei esküdt ⁸⁾; szirmai *Kálos Dienes* 1804-ben főügyész volt. Ez utóbbi testvérével *Bertalannal*, *Kálos Lászlónak* fiai e század elején is Szirma helységnek főbb birtokosai között állottak ⁹⁾

Kalya család. Gömör vármegye nemes családja ¹⁰⁾.

Kalyi család. Közülök az 1631-ben élt *Kalyi Pált* jeles böcsületes vitéz embernek írja *Kemény János* ¹¹⁾).

¹⁾ L. rajzát *Mocsáry A.* Nógrád várm. Esmertetése. I. 166. lap.

²⁾ Szirmay C. Ugocea p. 111.

³⁾ Ugyanott p. 116.

⁴⁾ Ugyanott p. 112.

⁵⁾ Ugyanott p. 112.

⁶⁾ Ugyanott p. 58.

⁷⁾ Ugyanott p. 59.

⁸⁾ Ugyanott p. 60. 63.

⁹⁾ Ugyanott 113.

¹⁰⁾ *Bartholomaeides C.* Gömör p. 145.

¹¹⁾ *Szalay M.* Magyar történelmi Emlékek. I. 205.

Kamanczy család. Gömör vármegye nemes családjainak egyike ¹⁾.

Kamánházy család. Nyitra vármegye nemes családja.

A nemességet Kamánházy Miklós nyerte 1720-ban III. Károly királytól. Czimere a paizs vörös udvarában egy aranykorona, melylyen pánczélos kar könyököl, aranymarkolatu kivont kardot tartva; fölötté a jobboldali szögletben aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar nyugszik kivont karddal. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete ²⁾.

A család tagjai közül Kamánházy László pappá lévén, 1809-től halálaig 1817-ig váczi püspök volt. Rokona Kamanházy Ferencz 1839-ben váczi püspöki uradalmi főügyész volt, kinek gyermekei Béla, Lilla.

Kamarás család. Lásd Zeleméry család.

Kameráth család. Kameráth József 1795-ben nemesített meg.

Czimere: a paizs függőlegesen fölváltva vörös-kék hat csíkolatot mutat, és az előtérben zöld téren aranyoroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából aranygrif emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék ³⁾.

Kamocsay család. Közülök 1652-ben élt Kamocsay János, neje Madách Zsófia volt ⁴⁾.

Egy töredék nemzékrend ⁵⁾ imez:

Kamocsay Imre (Farkas Teréz)
┌───────────┐
Sándor. (Bene Erzse)
┌───────────┐
Julianna 1840. (Walther László).

Kamocsay László 1836—1843-ban al-, azután hadi fő-adósze-
dőjedője volt Esztergam vármegyének.

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.

²⁾ Collect. Herald. Nro 439.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1652.

⁵⁾ Demédy-Theszéry-féle per.

Kamondy család. Vas és Veszprém megyei nemes család; ez utóbbiban Kamondy Károly 1843-ban megyei rendszerinti esküdt volt.

Kamondy K a t a 1655-ben Eöszte Péter hitvese.

Kamonyay család. (Kamonyai †.) Hajdan Zempli vármegye nemes családja, mely ott Nagy- és Kis-Kamonya helységét bírta.

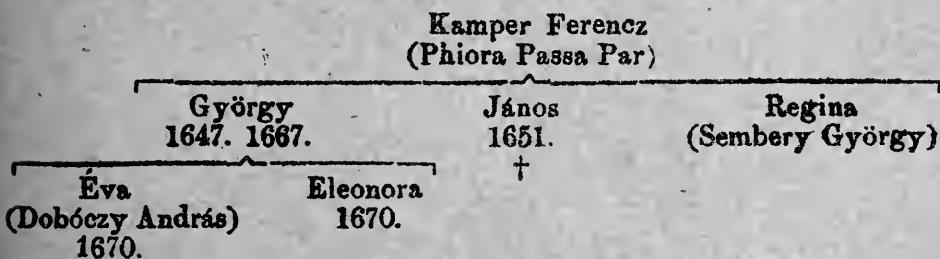
1339-ben élt Kamonyai Mihálynak fia András, 1450-ben pedig Kamonyai Balás említettik. A család kihaltával az érdeklött birtok a Butkay családé lön ¹⁾.

Kamper család. (Sárfeneki †.) Pozsonymegyei kihalt család. Sárfeneki Kamper György és János 1651-ben nógrádmegyei Tereske helységet 900 tallérért Farkas Pál nógrádi alkapitánynak Ajacsa nevű pusztával zálogba adják ²⁾ tizenhat évre.

1667-ben dec. 31-kén Kamper György, — miután magnélkül elhalt testvére János után az egész Tereske reá háromlott, azt ujlag néhai hügyei Farkas Pál özvegyének Szombathelyi Anna asszonynak és utódainak tizennyolcz évre még száz magyar forint felülfizetés mellett leköté ³⁾. E György volt hihetőleg Lehoczky szerint Pozsonyban harminczados ⁴⁾; és egyszersmind ő volt az, kit Öeth és Runding urak a Schmiding és Heyding várak ki nem fizetett ára miatt letartóztattak, miért kiszabadítását az országgyűlés sürgeté az 1647-ki 94. törv. cikkben.

Györgynek csak két leánya maradt Éva, Dobóczy Andrásné, és Eleonora, kik 1670-ben Apácza-Tereske falut ismét kétszáz ötven forintért körmöczi aranyban nevezett Szombathelyi Annának új tizennyolcz évre zálogban hagyták ⁵⁾.

A család ismert nemzékrende ez:

Később — úgy látszik — nevezett helységet a családfán álló Regina leány-utódai kiperlék, és maig is birják. Nevezett Reginának

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 83. 369.

²⁾ Pozsonyi káptalan.

³⁾ Oklevél.

⁴⁾ Lehoczky Stemma. II.

⁵⁾ Oklevél.

leánya Sembery Regina Szmresányi Jánosné, kitől Mocsáry és Ordódy, ettől Borsiczky, ettől Frideczky stb. származának.

Kamuthy család. (Szent-Lászlói †). Kihalt család, mely bár Magyarországból eredt, de Erdélyben szerepelt a XVII. században.

A család elődei a XV. század közepén Békes vármegyei birtokosokul tűnnek fel, nevezetesen Kamuthi Tamás 1461-ben a maróthiaknak Szilemérés iránti beiktatásuknál királyi ember volt; ugyan ez oklevélben említetnek Kamuthi András; Kamuthi Istvánnak fia; Kamuthi Domokosnak fia Elek; endrődi Kamuthi Pál; Kamuthi Péter, Kamuthi Istvánnak fia László, s végre Kamuthi Elek Tamás mindnyájan békesmegyei birtokosok, kik a nevezett Maróthi-ak ügyében tanuskodtak ¹⁾).

A Kamuthi családnak Magyarországon, — mint Kővári írja, — egyri előneve volt; legalább azzal élve ment Erdélybe Kamuthi Balás, mint dérek hadvezér ²⁾; és ott 1569-ki mart. 10-é. Sz.-Lászlót (Torda várm.), Oláh-Fenes, Sz.-Mihály telke, Magyar és Oláh Tótfalu ³⁾ egész falvakat, továbbá a tamásfalvi, topa-szentkirályi (Kolos várm. felső kerületében), mező-ujlaki, és velkéri (Kolos v. alsó ker.) rész-jószágokat. Birá ezenkívül — ugylátszik — neje Szentgyörgyi Erzse után a drági kastélyt is, és irá előnevét Drág-ról, majd Sz.-László-ról, míg utódai ez utóbbi praedicatum⁴⁾ mellett maradtak. I. Balás meghalt 1591-ben, mert ekkor már neje özvegyül iratik ⁴⁾. Tőle a leszármazás következő:

I. Balás 1569. (Sz. Györgyi Erzse)				
II. Balás 1603—1624. Doboka v. főisp. (Zellér Angleta)	Borbála (I. Horváth Mátý. 2. Hamvay György)	Kristóf (Zellér Ágn.) +	Orsolya (Toroczkai László)	I. Farkas 1599. Torda v. főisp. (Mojzes Kata)
László (Zány Anna)	Orsolya (Vitéz György.)	Mihály (Fekete Klára)	II. Farkas Kata (Serédy István)	
István fejed. komornok. 1638. +	Zsuzsa (Bethlen Fer.)	III. Balás + 1628.	Miklós (Cserényi Erzse)	III. Farkas (Jászberényi Zsófia)
	Zsuzsa (Mikola Zsigm)		IV. Farkas. + 1665.	Erzsébet

¹⁾ Teleki Hunyadiak kora X. 14—17. l.

²⁾ Wolph. Bethlen tom. V. p. 498.

³⁾ Ma csak egy Tótfalu áll a gyalui járásban.

⁴⁾ Ellenben élő nek is iratik 1891-ben a csiki vashánorok iránti kiadott oklevélben. Székely Constit. 101. lap.

I. Balásnak fiai közül II. Balás 1602-ben Báthori Zsigmond híve, kit Erdélyből kikísér. 1603-ban Székely Mózsés mellett harcol, és a Bárczán fogolylyá lesz, de magát nagy sarczon megváltja. Még ez évben Bocskay részére Szamosujvárt beveszi. 1612—1629-ben Doboka vármegye főispánja, és Bethlen alatt államtanácsnok ¹⁾. Fiatal korában Egerben katonáskodott, és talán innen a Hodor által említett egrielőnév. Egyébiránt lakott Egerben is ²⁾. 1620-ban utasítás kelt részére az erdélyi kincstárnokhoz ³⁾. „Termetében és magaviseletében rusnya, és igen fortélyos és kegyetlen ember is vala ⁴⁾. Nejétől Zellér Angaletától gyermekei közül csak László fiának ismerjük fiát Istvánt, ki Bethlen Gábor komornoka volt ⁵⁾, és 1638-ban meghalván, ez ágat sirba vitte.

I. Balásnak másik fia I. Farkas — egy naplóírónk szerint — „igen elmés, discursivus, de természetiben rusnya, köszvényes, és igen negédes, erkölcsös, kegyetlen ember vala; jó deák, olvasott és hatalmas memoriájú ember vala, folyt mint az víz az discursusa, de solida conclusioja ritkán volt“ ⁶⁾. Családját ő még följebb emelé 1599-ben Erdély részéről követ volt a bécsi udvarnál, hová Báthori Endre megválasztását viszi, s hol rövid ideig fogoly. 1603-ban Bethlen Gáborral kimenekül ⁷⁾. Később bátyjával együtt Bocskai zászlója alatt harcol ⁸⁾. 1605-ben Bethlen részéről Nándorfejevárt jár a töröknél segélyért. 1606-ban pedig Bethlen záratja el Szamosujvárhoz. Utóbb Torda vármegye főispánja, és székelyek tábornoka lett. 1624-ben április 24-én Bethlen Gábortól javaira új adományt vitt. Neje volt azon példabeszédben felmaradt Katta, kit még biztatott Gyalu vára reményében ⁹⁾, és kinek révén nyerte 1610-ben Gyalu várát Báthori Gábortól, ki említett nejevel élt. Azonban mégis Báthori Gábor megölésében is részvétellel gyanúsított ¹⁰⁾. 1626-ban Bethlen Gábor biztosa volt Ferdinand királyhoz ¹¹⁾. Fiai közül Miklósnak, kinek Gyalu vára

¹⁾ Kemény János önéletírása Szalay kiadása. 60.

²⁾ Ugyanott 34. l.

³⁾ Kemény Jos. Notitia Capit. Albensis II. 36.

⁴⁾ Kemény János önéletírása 34. l.

⁵⁾ Kállay székely nemz. 255. l.

⁶⁾ Kemény János önéletírása 117. l.

⁷⁾ Wolph. Bethlen Hist. tom. V. p. 464.

⁸⁾ Ugyanott VI. 275. 278. 318.

⁹⁾ Kemény János id. h. 28. lap.

¹⁰⁾ Kazy libr. 1. 2.

¹¹⁾ Tudománytár 1838 ki. foly. IV. köt. 182. lap.

1628. oct. 5-én újra 34 forintba iratott be, — maradtak gyermekei, névszerint fia IV. Farkas, ki 1665. táján meghalván, benne a Kamuthy család férfi ága elenyészett.

Kanácsanin család. A Kanácsanin család 1751-ben M.-Terézia királyasszony által nemesítettet meg.

Czimere a paizs vörös udvarában hármaz zöld dombon álló, aranyos talaju és fejezetű márvány oszlop, melyen arany cserkoszoru fűg, és te-
tejében ezüst-fehér golyó van. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan oszlop látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös¹⁾.

Kancsó család. E név többféle változatban fordul elő, azonban a nógrádmegyei jegyzőkönyv hitelességénél fogva az **Kanczó** volt. Kanczó Tamás és Mihály és Fábrián András 1651-ki, oct. 8-án III. Ferdinand király által nemesítettet meg, és unokáik Kanczó János, Tamás és István ezen czimeres levél felmutatása mellett 1726-ki aug. 1-én Nógrád megye előtt producáltak²⁾.

Az 1734-ki nógrádmegyei nemesi vizsgálatkor is Kanczó néven iratott a család a lajstromba³⁾. Utóbb pedig e név Kalcsó alakban fordul elő; így az

1755-ki nógrádmegyei nemesek sorában a birtokosok közt említetik Kalcsó Tamás mint Bolykon lakozó. Ugyanott az armalista nemesek közt olvasható Kalcsó Mihály és idősb és ifjabb János. 1812-ben szintén Bolykon laktak Kalcsó András és János, kik már a taxalista nemesek sorába estek.

1840-ben Galgócson lakozó Kalcsó János e család ivadékanak tartá magát.

Kancz család. Kancz József és Sebestyén 1771-ben M.-Terézia királyasszony által emeltettek nemességre⁴⁾.

Czimerük ez: a paizs felső részében vörös udvaron három aranycsillag ragyog. A paizs aljáról egy kúp alakú osztály nyulik fel, melynek kék udvarában arany szőlőtőke megrakva szőlőfürtökkel látható. A gúla jobb oldalán ezüst udvarban zöld téren szarvas ágaskodik, a gúla baloldalán pedig zöld téren daru áll, fölemelt egyik lábával kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali ezüst-kék, a baloldali vörös arany színű, hár-

¹⁾ Collect. Herald.

²⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1726.

³⁾ Ugyanott 1734.

⁴⁾ Collect. Herald.

mas zöld dombon kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, lábai pirosak, valamint csőre is, melyben zöld koszorút tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Kandó család. (Eger-farmosi). Már a XVII. században Nógrád megyében élt **Kandó János**, ki 1652-ben nemessége kimutatására szorítottván, Bocskai Istvántól nyert nemesi levelet mutatott elő, azonban az magyarországban érvénytelen lévén; a következő törvényszékig új bizonyítékok eléadására utaltatott, és egyszersmind végeztetett, hogy addig, mint táblabíró semmi törvényes ügyekbe ne avatkozzék ¹⁾. 1654-ben ezután megmutatván — mint a jegyzőkönyv szól — **Kandó János**, hogy ő nem a **bogáchi**, hanem a **farmosi Kandó** családból származott, ennél fogva nemesnek elismertetett ²⁾.

Jánosnak fia volt **István**, ki 1694-ben élt ³⁾.

Szintén **Jánosnak** leánya lehetett **Kandó Judit**, Rosnyay Jánosné, ki 1681-ben a sztrégovai ágost.-evang. egyháznak az ur vöcsorájához használandó fehér gyöles abroszt ajándékozott, melylyen zöld selyemmel kivarra ez olvasható: „Generosi Domini Johannis Rosnay consors, nomine Juditha Kandó, donavit ad gloriam Dei. Die 25-a Maji 1681“ ⁴⁾. Élt **Judit** 1689-ben is.

Farmosi **Kandó Gábor** 1809-ben a Zemplin vármegyei fölkelő nemesség ezredese, részt vett a győri ütközetben. Neje (1819.) **Fáy Kata**, és ettől leánya **Teréz**.

Kandó család. (Dályai). Melyből **Mihály** az 1791-ki és 1792-ki erdélyi országgyűlésen Udvarhelyszék követe. **János** Udvarhelyszék követe 1815-ben. **Mihály** ugyanott dulló 1843-ban.

Kanisay család. (Kihalt.) E családot **Lazius Farkas** a **Lavandi** és **Sponhaymi grófoktól** származtatja, kik állítólag a **Rajná**tól

¹⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1652. p. 2. hol ez áll: „Quia de dubia Johannis Kandó nobilitate certae literae in hac sede fuissent publicatae, nempe Serenissimi quondam Stephani Bocskay armales, quae nobilibus Hungariae minime suffragari possunt; deliberatur: ut idem Johannes Kandó super vera nobilitate ad secundum sedriae terminum usque producat certiora documenta; interim in nullum processum juridicum Cottus huius sese immisceat, sed iudicatus eius in suspenso maneat.“

²⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1654.

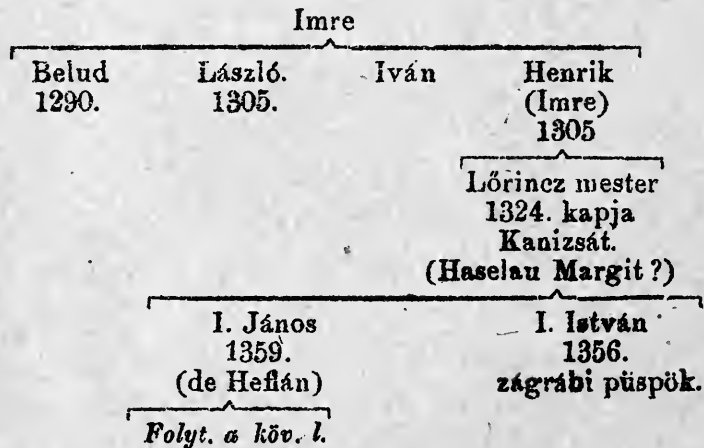
³⁾ Ugyanott anni 1694.

⁴⁾ Mocsáry Antal, Nógrád vármegye Esmért. I. 98.

Karantánba innen Magyarországra telepedtek ¹⁾; azonban — mint már Wagner is észrevette — ezen származtatás igen alaptalan ²⁾. S én hozzá tehetem, hogy Lazius igen összezavarja a családok eredetét, mint például ezt, midőn Kaboldvára, Nagy-Márton (Martinsdorf, Martersdorf), Rechnitz (régí okleveleinkben Ruchtukeur?) stb. birtokok tulajdonosait a Kanisaiak őseiül adja ki, mert ama birtokok tulajdonosai bár idegen (de spanyol származatu tulajdonosai nem a Kanisai, hanem szintén kihalt Nagy-Martoni családot alapíták ³⁾). Lásd *Nagy-Martoni család*.

A Kanisay család oklevelek alapján Wagner állítása szerint minden kétségen kívül magyar származatu, és eredetét a száznyolcz nemzetség egyikéből az *Osl* vagy *Osth* (Ozsol?) nemből (genus) vette ⁴⁾.

Első ismert törzsük *Imre* volt, ki Béla király alatt harmincz-ezer embert vezetett Ausztria és hercege Ottokar ellen. Ezen Imrétől a család leszármazása következő:

¹⁾ Lazius De migratione gentium Libror. VI. p. 236. et seq. Wagner szerint.

²⁾ Wagner Dec. I. pag. 91.

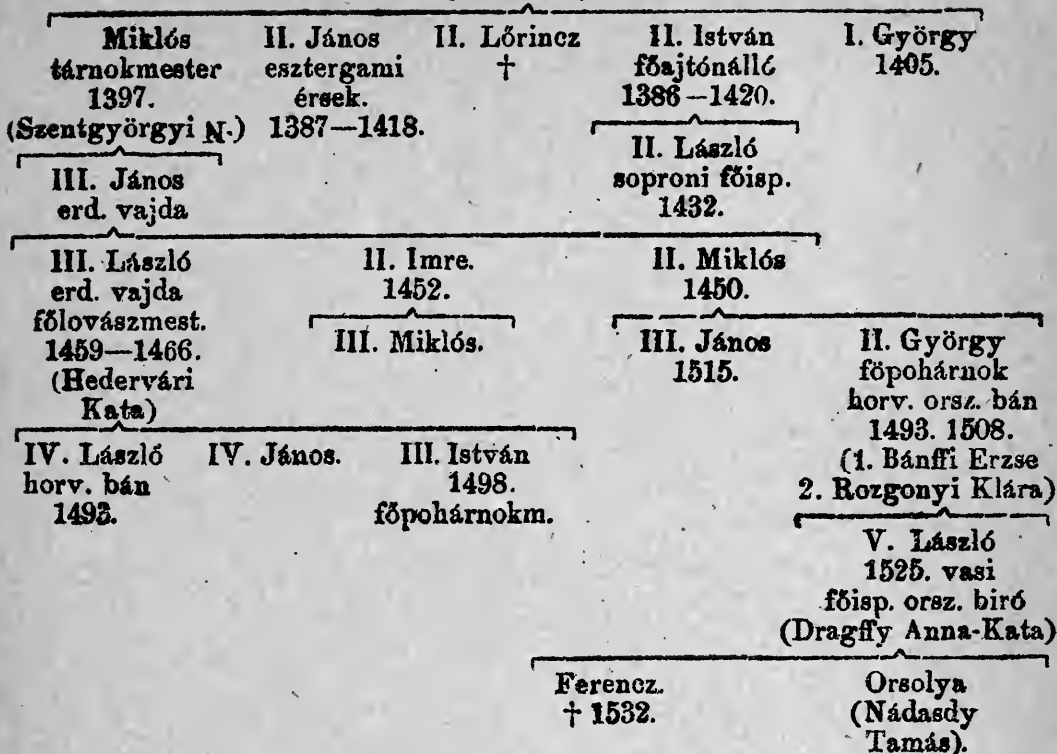
³⁾ Fejér Cod. Dipl. munkájában e családról olvasható több oklevél hiteles leszármazását tünteti föl a Nagy-Martoni családnak, mint erről maga helyén. Lazius pedig a tévedésre valószínűleg a két családnál nyígyan egykorban előforduló keresztnevek hasonlósága vihette.

⁴⁾ Wagner Dec. I. p. 91 — 111. Wagner-t csak lefordítá Budai Fer. Hist. lex. II. kötetében. Irt Wagner előtt a családról *Lehoczy* is Stemat. II. de szokása szerint zagyván, Lazius követve. — Wagner után lásd a nemzékrendet *Geneal. a u t h.* II. kötetében is. Látható a családfa Wagner kéziratai között is Mss. tom. LXX. p. 152., mely után a kiadottat dolgozá. Ugyan ez utóbbi kéziratban a leszármazás egy rossz váriansa is megvan *Kupinszky* gyűjtőtől.

I. János, ki az előbbi lapon.

1359.

(de Heflán)

Imrének a törzsnek fiai Robert-Károly király korában vittek szerepet, és nem kevés nyugtalanságokat okoztak. Hasonlóan cselekedtek az esztergami egyház irányában is, miért I v a n (Iban) és H e n r i k 1305-ben Tamás primás által az egyházból kirekesztettek. H e n r i k (ki Hemericus, Henricus és Imrének is iratik) Wagner szerint 1309-ben de Chorna nevezetett. Fia Lőrincz mester lett tulajdonképen a család alapítója, miután ő kapta 1324-ben Kanisa várát adományban, honnan a család vezetékeve eredett. Érdemet tett főleg az által Robert-Károly korában, hogy Miklós soproni főispán, utóbb szlavoniai bánnak, az ellenség ellen segélyére volt; és azon ütközetben sebet is kapott. Wagner szerint — ha Laziusnak hitelt adhatnók — birta Martont, Fraknót és Kőszeget, és neje lett volna Haselau Margit, kitől fiai maradtak I. István és I. János.

I. István budai prépost, 1356-ban zágrábi püspök lett és e méltóságot 19 évig viselte. Időközben 1363-ban helytartó, következő évben pedig egész Szlavonia helyettes kormányzója lön. Testvére

I. János, testvérével Istvánnal együtt részt vett 1350-ben a nápolyi hadban, és ott érdemeket szerze magának. Élt 1459-ben is. Fia őt maradt; ugymint

1) György, ki Héflán-ról írta magát, és 1405-ben Zala megyében az erményesi pálosok részére zárdát építtete.

2) II. János esztergami prépost egri püspök (1385—1387) és végre esztergami érsek (1387 — 1418) volt. Több hadban vett részt Zsigmond korában a moldvai oláhok ellen 1390-ben és 1395-ben, mely évben Hedvig lengyel királyné bejövetelének is ellent állt. Részt vett 1396-ban a nikápolyi csatában, és ott a király oldala mellett híven harczolt. 1403-ban azonban egyenetlenségbe esett Zsigmond királylyal, és annak elleneihez szegődött. Utóbb azonban köztök az egyetértés helyre állott. 1412-ben munkás részt vett a Zsigmond és László len-

gyel király közt kötött békében. Idejében adatott át a 16 szepesi város a lengyeleknek, és János érsek volt megbizva a zálogpénz fölvételével. 1417-ben jelen volt egy ideig a kosztinczi egyetemes egyházi zsinaton is. Ő volt az első magyar primás, ki 1394-ben Zsigmond király közbenjárására „az apostoli szék született követe“ Bonifacius pápától ezimet utódainak is részére nyerte. A család czimere — melyet 1413-ki (és István testvére is 1407-ki) pecséten viselt ¹⁾; egy szétterjesztett sasszárny,

a sasnak egy lábával, melynek körmei szétterjesztvék, a mint ezt itt a metszvény is mutatja. Meghalt János érsek 1418-ki május 30-án.

3) Lőrincz ifju korában halt el.

4) II. István 1386-ban Mária és Erzsébet királyné utitársa, midőn azokkal együtt Diakovárnál ő is elfogatott. Kiszabadulása után 1387-ben Győr megyében Barát nevű helységet nyerte adományba, melybe a győri káptalan által be is iktattatott ²⁾. A moldvai oláhok elleni hadban jeles érdemeket szerze, és azokat meghódoltatá. 1390-ben

¹⁾ Wagner Dec. I. és Péterfi Conoil.

²⁾ Czéh János Tud. gyűjtem. 1829-ki folyt. XII.

székelyek ispánja volt. Már előbb királyi fő-ajtonálló, és Somogy, utóbb pedig Sopron vármegye főispánja. 1395-ben részt vett és hathatós segélyül volt Dobor vára visszavételében, és a következő évben részt vett a nikápolyi ütközetben, mely után a menekülő királyt kísérelte, élt még 1420-ban is. Fia II. László 1432-ben Sopron vármegye főispánja volt, midőn Zsigmond őt hadsereg küldésére szolitá fel. 1452-ben ő is a bécsiekkel Frigyes császár ellen szövetséget kötött. Gyermekai nem maradván, mag nélkül halt el.

5) I. Miklós Zala, Vas és Sopron vármegyék főispánja Zsigmond király korában. Testvéreivel együtt 1382-ben Zala megyében a Kanisa vize mellett Uj-udvar nevű falut vett Palisna János auraniai perjeltől zálogba négy ezer arany forintért. 1389-ben részt vett a rácok elleni hadban. 1391-ben már tárnokmester volt, midőn Kőszeg város határainak megújítására hívta fel őt Zsigmond király. 1395-ben Francia- és Olaszországban járt a törökök elleni segély végett. 1396-ban Nikápolynál csatázott, és a szerencsétlen csata után Gara Jánost és őt küldé a király az ország kormányzására. Nejétől Szentgyörgyi Tamás leányától fia IV. János erdélyi vajdaságot viselt, és ennek fiai voltak III. László, II. Imre és II. Miklós.

III. László 1456-ban Belgrádnál harczolt. A Hunyadi háznak híve és barátja, Mátyással ő is elzárattott, de megszökött; és V. László király halála után ő is Mátyás trónra emeltetésén működött. 1459-ben ő is Frigyes császár részére pártol Mátyástól, de csak hamar ismét Mátyás híve lön ¹⁾. 1459-ben már erdélyi vajda és 1466-ban fő-lovászmester volt. Hedervári Katalintól fiai: IV. László 1486-ban Német-Ujhely megvételeiben részes. Mátyás halála után egyideig Miksa császár pártosa testvéreivel, később II. Ulászló híve, ki által 1493-ban Horvát, Tót és Dalmátország bánjává neveztetett. Élt még 1515-ben is. Gyermekai nem maradtak. — IV. János elhalt. — III. István 1498-ban főpohárnokmester volt. Mindhárman magnélkül haltak el.

II. Imrének, ki 1452-ben élt, fia volt III. Miklós, ki szintén gyermektelenül halt el.

II. Miklósnak két fia volt III. János és II. György. Amaz Miksa király híve, ki által, mert Székesfehérvár megvételekor magát vitézül viselte, 1515-ben római sz. birodalmi gróffá (in Neuburg ad Oenum) tétetett, de mag nélkül halt el. György 1493-ban főpohárnokmester, 1498-ban Horvát és Tótország bánja, 1502-ben belgrádi

¹⁾ Kaprinai Dipl. II. 294.

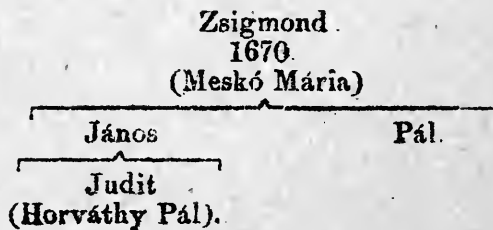
bán, és 1508-ban ismét horvátországi bán lett. 1506-ban jelen volt a rákosi országgyűlésen ¹⁾ Két neje volt, az első Bánffy Erzsébet, kinek halálával előbbi nejének nővérétől Bánffy Dorottytól, Rozgony Jánosnétól való leányát Rozgony Klárát vette nőül, miért hűtlenségi bélyeggel sújtatott. Ez utóbbitól született fia

V. László, ki 1525-ben Vasvármegye főispánja, utóbb ország-bíró volt. Nejétől Drágffy Anna-Katalintól születtek gyermekei Ferenecz, ki 1532-ben magnélkül halt el, s fiágon a családot sirba vitte; Orsolya pedig Nádasdy Tamás neje lön, ki után a Nádasdyak a Kanisayféle uradalmakat öröklék.

A Kanisay családból való, de kinek leánya? — bizonytalan, azon Kanisay Dorottya, ki előbb Geréb Péter, utóbb Perényi Imre nádor neje volt, és 1526-ban a Mohácsnál elesetteket saját költségén eltemetteté ²⁾.

Kanisai Borbély család. Kanisai másképp Borbély család a XVII. században Nógrád megye birtokos nemesei sorában állt ³⁾. 1633-ban Lónya-Bányán birtokos Kanisai Borbély Mihály, ki 1652-ben is élt, meghalt 1654. táján, midőn Nagy Erzsébet mint özvegye említették. Ugyan az időben (1652—1663) élt János.

1670-ben élt Kanisai Borbély Zsigmond, kitől ily leszármazást ismerünk:

Ezenkívül éltek a családból 1689-ben T a m á s ;—1709-ben S á n d o r, ki 1711-ben már nem élt, és — ugy látszik — a család ezen időkorban kihalt.

Kanisay család. Birtokos Szatmár és Ugocsa vármegyében, az előbbiben M á n d ⁴⁾ és H o m o k ⁵⁾ helységben; Ugocsa megyében pedig

¹⁾ Jászay P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1652. p. 1. 1654. p. 109. etc. item annorum 1670. 1709. 1711.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 242.

⁵⁾ Ugyanott, 284.

A Kanisai család 1750-ben többekkel Péterfalvára nádori új adományt nyert, és ott e század elején is birtokos Kanisay Sándor, valamint ugyanaz Veléten ¹⁾.

Mihály 1804-ben birtokos Forgolányban és Fertős-Aimáson ²⁾.

Kanisay Pál 1677-ben Ugocsa vármegye esküdtje volt ³⁾.

Kanisay családnak — talán a feljebb tárgyaltak — czimere balról jobbra arany-ezüst csikolat által rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobboldali felső kék osztályban fehér egyszarvu ágaskodik, a baloldali alsó vörös osztályban fekete sasszárny lábastól, mely három nyilat tart látható. (Ez utóbbi képlet nyilván a régi kihalt Kanisay-ak czimeréből van kölcsönözve.) A paizsfölötti sisak koronájából koronás arany oroslán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ⁴⁾.

Kann család. (Máskép Mestery.) Vasmegeyében találjuk Nagymesteri helység birtokosai között a XVI. és XVII. században.

Mestery Antal, máskép nagy-mesteri Kann Antal 1584-ben fiának Kelemennek, ki öregségében segélyére volt, és leányának Ilonának, Eöry János nejének egész curiáját eladja Istvánffy Miklós alnádor előtt ⁵⁾.

1637-ben Kann János, magára vállalván gyermekeinek Jánosnak és Ilonának Szitay Gergelynének is terhüket, mesteri részét bevallja Eöry Jánosnak és Gergelynek ⁶⁾.

1647-1654-ben élt Kann Gergely.

1690-ben Kann Kata Trombitás Mihályné.

1713-ban Molnár Ilona, előbb Kann Istvánné, utóbb Pachtsi Istvánné.

1720-ban Molnár Orsolya Kann György özvegye élt.

Kanta család. Gömör vármegye nemes családjai közé soroztatik ⁷⁾. Hasonlóan Kantha nevű család Zemplin vármegyében is létezik, hol Kantha János 1700-ban szolgabíró volt ⁸⁾. És e század elején a Kantha család Szólnocska helységben birtokosul iratik. ⁹⁾

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 125. 147.

²⁾ Ugyanott p. 129. 175.

³⁾ Ugyanott p. 60.

⁴⁾ L. Burgstaller, Collectio Insignium nob. H. familiarum.

⁵⁾ Oklevél.

⁶⁾ Oklevél.

⁷⁾ Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.

⁸⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 332. 332. not. hist. 663.

⁹⁾ Ugyanott not. top. 326.

Kántor család. (Hodászi és Jánossi †) Szatmár vármegye régi családja, melyből hodászi Kántor Bálint már 1416-ban bírta Hodász helységét, és innen a család Hodászi előnevet is viselt, míg Kántor-Jánosi helységről Kántor-Jánossy-aknak is irattak, és ez okból volt már e családról Jánossy néven e munka V. kötetében is a 316. lapon rövid említés téve.

Nevezett Kántor Bálint 1416-ban Hodász helységnek határit Balog — máskép Kis Jánostól el akarta különöztetni; de az Iklódy család ellentállt ¹⁾).

1349-ben Jánosnak fia Jakab, a váradi sz. egyház kántora azaz éneklője osztályba kapta szatmármegyei Jánosi helységet, honnan a helység és családai Kántor-Jánossi-aknak nevezetett ²⁾).

1408-ban Jánosi Kántor Péter és Bálint támadást indítván Zsigmond király ellen, hűtlenségen Jánosi helységet elveszték, de utóbb visszanyerék, és már 1417-ben a Kántor-Jánossy család bírta.

1419-ben Kántornak nevezetett István, Jánossy Miklósnak fia, testvéreinek hamis vádja folytán az erdélyi püspök képviselője által egyházi átokkal sujtatott; és e miatt Hodász helység felét elzálogosítani kénytelenítették, de ártatlanságát megmutatván, testvérei a nekik okozott kárért 400 arany forintba marasztaltattak ³⁾).

1423-ban Kántornak nevezetett Péter, László, Bálint és Barla, a Jánosi helységhez tartozó darab földért az Iklódy családdal perlekedtek, és azt barátságos alku szerint Iklódhoz csatoltatni engedték ⁴⁾).

1450-ben hodászi Kántor Lucza Jánosi helységben és Balog-Jánosi pusztájában, valamint Hodász helységben Hetényi pusztával együtt, részbirtokot nyert új királyi adománynyal ⁵⁾).

1539-ben Kántor János és Mihály, Jánossy Ádámmal Hodász, Jánosi és Ders helységbeli birtokaikban új királyi adomány mellett megerősítettek ⁶⁾).

Kántor nevű család Zemplin vármegye nemesei között is említetik.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85.

²⁾ Ugyanott II. 88.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85.

⁴⁾ Ugyanott, II. 88.

⁵⁾ Ugyanott, II. 85. 88.

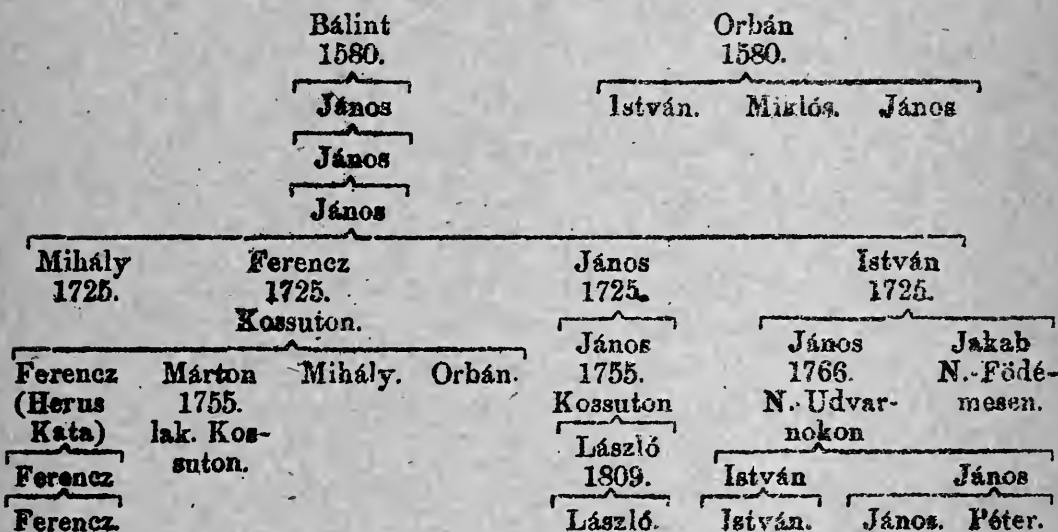
⁶⁾ Ugyanott, II. 86. 89.

Ugocsa megyében Kántor László bekényi plébánosnak fia György 1413-ban egyességre lép Göde Istvánnal és Mártonnal ¹⁾.

Kántor család. (Felső-Eőri.) Egyike azon hatvannégy vas megyei családnak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre új királyi adományt nyertek. L. *Zámbó család*.

Kántor család. (Kossúti.) Kántor Bálint és unokatestvére Orbán Rudolf királytól nyertek 1580-ki mart. 18-án Prágában kelt czimeres levelet, mely Pozsony vármegyének 1582-ben Jubilate vasárnap utáni 2. férián Samarján tartott közgyűlésben hirdettetett ki, és ezen czimeres levelet 1725-ben a pozsonymegyei nemesi vizsgálatkor Kántor János és Ferencz, Mihály testvérük részéről is bemutaták ²⁾.

A családfa következőleg ³⁾ sarjadjik le:

Kántor család. Nógrád vármegye kihalt családja, hol — úgy látszik — eredeti fészük Losonc volt. Ott leljük már 1599-ben Kántor Mátét, noha még nem a nemesek rendében.

Már 1671-ben Kántor György mint nemes és Somos-Ujfaluban birtokos fordul elé, és 1678. 1681. 1682-ben szolgabíró volt ⁴⁾. 1684-ben özvegye állít a nemesi fölkelésre egy lovast.

Kántor Pál 1685—1687-ig nógrádmegyei szolgabíró, 1705-ben már csak özvegye élt. Fia Kántor István 1702-ben megyei ügyész, 1705—1709-ig jegyző volt.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 50. 122.

²⁾ Pozsony v. archiv. Adels Investigation A—XIII. 53. lap.

³⁾ Ferber József közlése szerint.

⁴⁾ Nógrádmegyei levéltár.

Kántor G á b o r 1730 — 1756-ig nógrádmegyei szolgabírótságot viselt.

Kántor Gy ö r g y n e k, ki szintén 1760. táján élt, nejétől Meskó Zsófiától leánya Borbála, Csillom Pálné.

A család, mely leány-ágra szakadt e század elején, fi-ágon kihalt. Utódai többi közt Dolyánban is örökösdtek.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, fölemelt egyik lábában kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizst két oldalról szokásos foszladék veszi körül.

Kanyár család. Szabolcs vármegye nemesrendű családai-nak sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kanyerka család. Gömör vármegye nemes családai közé tartozik ¹⁾.

Kanyó család. Kanyó Lukács, Mátyás és Pál testvérek III. Ferdinand király által nemesítették meg Pozsonyban 1638-ki mart. 14-én kelt czimeres levélben, mely Nógrád megyének 1641-ki nov. 9-én Losonczon tartott törvényszéken hirdettetett ki ²⁾.

1656-ban élt Kanyó D e m e t e r.

Kanyó M á t é zálogjogon birt. nógrádmegyei Bokor helységben, mely részt 1680-ban perlett tőle Darvas János özvegye Ráday Ilona.

1684-ben a nemesi lajstromban találjuk Kanyó B e n e d e k e t, I s t v á n t, J á n o s t és M á t é t.

Az 1705-ki nemesi fölkelésre összeirattak Kanyó B a l á s fia által, Kanyó ifj. Mihály, és Kanyó G e r g e l y, A n d r á s, idősb Mihály és B e n e d e k magok személyében a szécsényi járásban.

Az 1709-ki összeírásban említettnek Kanyó A n d r á s, idősb Mihály, és Mátyásnak özvegye.

Az 1711-ki összeírásban mint a forradalom elől honn maradtak, említetnek Kanyó B e n e d e k, J á n o s, A n d r á s és M i h á l y.

Az 1726-ki nemesi vizsgálatkor producalt a család a följebb említett 1638-ki czimeres levél alapján.

Hasonlóan 1732-ben is producaltak Jobbágyi helységben lakozó Kanyó M á r t o n és M á t é szintén az 1638-ki armalist mutatván fel ³⁾.

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

²⁾ Az egész családról a nógrádmegyei levéltári jegyzőkönyvek oklevelei szerint.

³⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1732. nro II. pag. 221.

1755-ben igazolák a fentebbiek szerint nemességüket Kanyó Mátnak fiai István és Gergely, és másik Kanyó Máté, kinek atyja volt András, nagyatyja pedig Máté.

Az 1755-ki összeírásban Kanyó György Jobbágyiban, János Becskén, Mihály Herencsényben lakozókul iratnak.

Jelenleg a család Heves vármegyében birtokos és ott Kanyó Gábor 1837-ben Heves vármegye fő-adószedője volt.

Kanyó család Lehet, hogy a feljebbitől egykor egy törzsből származott, de amannál majd egy századdal később jutott a kiváltságosak sorába. Ugyanis Kanyó János 1714-ki mart. 24-én kelt czimeres levélben III Károly király által nemesített meg, mely nemes levél Nógrád megyében hirdettetett ki. Jánosnak fia Mihály, ki Pestmegyébe tette át lakását, 1732-ben a nógrádmegyei nemességvizsgáló törvényszék előtt produkálá az atyja által nyert nemes levelet, és ez alkalommal egyszersmind azon manumissionalist, mely szerint ősei már 1656-ban Szelényi János által a jobbágyság alul fölmentettek ¹⁾.

Czimerük a paizs kék udvarában magas fehér-lő kőszikla-csucson egy fekete zerge, és ugyan ez állat látható a paizsfölötti sisak koronáján, Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ²⁾.

Kapczay család. Gömör vármegye nemes családá ³⁾.

Kapdebo család. Lásd Capdebo.

Kapitánffy család. (Deszniczai). Horvátország régiebb nemes családá. Iratott nevük Capitánffy-nak is.

Kapitánffy István jelen volt az 1569-ki országgyűlésen mint Horvát- és Tótország követe ugyanakkor Stajer és Karnyol tartományok felé a határigazításokra küldetett biztosul ⁴⁾.

Deszniczai Kapitánffy György 1496-ban Slavonia egyik főbb embere; neve a tartománynak adott czimer-levélben említettik ⁵⁾.

Kapitány család. Jelenleg Gömör és Szabolcs vármegye nemesei sorában áll.

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1732. nro VIII.

²⁾ Collect. Herald. nro és Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Bartholomaeides C. Gömör. pag. 145.

⁴⁾ Kovachich M. G. Scriptorum minor. II. 228. és 231., hol rosszul Sebestyén áll István helyett. Lásd 1569-ki 42. artic.

⁵⁾ Palma Specimen Heraldicae H. p. 60. — Ratkai Memoria Regum et Banorum.

Már a XVI. század közepén találunk e névre, midőn Kapitány György élt, ki mint Szapolyai híve 1556-ban N.-Várad ostromában vett részt, és ott foglyúl esett; kiszabadulván szintén Szapolyai híve maradt, és 1565-ban Zimonyban járt Szoliman szultán udvarlására; még ugyan ez évben Tokaj ostrománál végzé életét.

Kapitán Mátyás, Albert és Miklós 1629-ben II. Ferdinánd királytól kaptak czimeres levelet ¹⁾.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld mezőn álló fekete csizmás, fehér nadrágos, vörös dolmányos, és fekete kalpagos vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Kaplány család. (Máskép Csirke.) Kaplány máskép Csirke Pál 1661-ben nyerte czimeres nemeslevelét ²⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon, zöld lótakaron ülő magyar vitéz száguld, vörös mezben, panyokásan, fekete kalpaggal; jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából aranyoroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

1802-ben a családnév Kaplony alakban tűnik fel, midőn Kaplony Ferencz és Mátyás testvérek I. Ferencz királytól amaz előbbi nemességükben és czimerükre nézve megerősítő királyi levelet nyertek ³⁾.

Kapler család, (vagy Kaplirtz.) Idegen nem, mely hazánkban Zsigmond király korában élt, névszerint Kapler vagy Kaplirtz Péter, ki 1412—1420-ig pozsonymegyei főispán, és pozsonyvári kapitány volt. Özvegye Walpurgis asszonytól Zsigmond király az országnagyok beleegyeztével pénzt kölcsönözvén, ezen 4500 arany forintba beírta neki 1426-ban Kecz várát és városát a hozzátartozó Pamern nevű pusztát és Keczendorf helység felc részével, és a Dunán való vámjoggal. Már előbb kétezer aranyforintot adta az özvegy kölcsön, és egyszersmind kötelezé magát kétezer forintig a várnak kiujtására, és így összesen nyolcezer forint volt a zálogsomma, melyet Zsigmond az özvegy halálával letehetett, és a javakat annak fiaitól kiválthatta. Ama Kecz vár a mai Köpesénynek vélelmeztetik. Gyermekai pedig az özvegynek voltak János, Péter, Margit, Bor-

¹⁾ Coltect. Herald. pag. 126.

²⁾ Ugyanott p. 127.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

bála és Orsolya. Ezek közül János kepchei Kapler-nak iratott, és 1459-ben egyik pártütő Mátyás király ellenében ¹⁾). Péter pozsonyi várkapitány volt.

Kapóchy család. Régi középrendü család. Közülök Kapóchy Benedek 1480-ban Pápa várának várnagya, fiai Ferencz és György valának ²⁾).

Kapolya lásd Lorántffy család.

Kaponyay család. (Kaponyai †.) Zemplin vármegye kihalt régi családja, mely hajdan birta azon megyei Kaponya helységet ³⁾). Közülök kaponyai Kaponyai Mihály helmecei várnagy volt, és egyike 1502-ben azoknak, kik a leleszi konventet megrohanák és megrablák ⁴⁾).

Kapornaky család. Komárom vármegyében Nagy-Megyeren Kapornaky Ferencz 1582-ben Beresényi Katalin bevallásánál fogva egy curia birtokába iktattatott be, melyet azonban 1585-ben eladott Keresztes Bálintnak ⁵⁾).

Kapra család. (Zsuppai). Krassó vármegye adományos nemes családja. Kapra Konstantin 1821-ki aug. 23-án Salzburgban kelt kir. adománynál fogva I. Ferencz királytól nyerte krassómegyei Zsuppa helységet, és azzal a nemességet, mely Krassó vármegyében 1822-ki jul. 15-én hirdették ki ⁶⁾). Fia Kapra Sándor jelenleg is bírja Zsuppát.

Kapronczay család. Erdélyben találjuk e családot a fejedelmek korában. Kapronczay Tamás Székely Mózsos egyik fővezére 1602-ben, de Gyulafejérvárnál a Bástia elleni harcban hűtlenséggel vádoltatik ⁷⁾). Kapronczay Márton fejedelmi jövedelmek algondnoka, a Karansebesre menekült erdélyi nemesek követe Bástához 1603-ban.

Kapronczay Ádám Mária Terézia korában jeles könyv- és könyomdász ⁸⁾).

1832-ben Sándor nagy-enyedi tanácsbeli, és Alsó-Fejér megye al-széki bírása.

¹⁾ Kovachich Vestigia Comitiorum p. 352. — Katona Hist. critica. XII. 459.

²⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. köt. 137. l.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 83. 307.

⁴⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XLIII. p. 245. 271. 274.

⁵⁾ Fényes Komárom várm. 95. l.

⁶⁾ Krassó vármegye jegyzőkönyve.

⁷⁾ Nagy-Szabó Ferencz Memorialeje. Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 67.

⁸⁾ Bankó Transylvania Gen. II. 329.

Valószínűleg a család ivadéka Károly cs. k. kamarai hivatalnok Dées-aknán 1848-ban.

Kapsas család. (Trágheni). Ismeretes közülök János, ki 1493-ban trencsinmegyei alispán volt ¹⁾.

Kapu család. (Kapui). Nógrád megyében Nőténés helységben birtak réztt az újabb időben.

A család egy ágazata ez:

Kapu Márton
(Mátéffy Judit)

László.	Sámuel.	Imre.	Jozsefa (Nagy Péter)	Teréz (Fajtliné).
---------	---------	-------	-------------------------	----------------------

Kapuváry család. Fejér és Baranya vármegye nemes család. Közülök Kapuváry Ignác Fejér vármegyétől 1790-ki nov. 10-én vett ki nemességéről bizonyítványt, és azt akkori lakhelyén Krassó megyében 1791-ki april 5-én hirdetteté ki ²⁾.

Kapy család. (Kapivári.) Sáros vármegye régi nemes család, elterjedve több megyébe, sőt Erdélybe is.

Előbbi nevük, Tétényi volt. Tétényi Imrénének a budai alvárnagynak fia Péter, és Tétényi Miklósnak fia András a Haraszthi rokon-családdal együtt 1405-ben Zsigmond királytól nyerik czimerüket hűséges érdemeikért ³⁾.

Czimerük a paizs arany mezejében, melyet két fekete oszlokat vizirányosan fut által, daru áll féllábon; a paizsfölötti sisakból ugyanolyan daru emelkedik ki. Foszladék arany-fekete.

Nevezett Tétényi András utóbb tétényi birtokát Zsigmond királylyal sárosmegyei Kapi helységgel és várral cserélé el, mely a kihalt kapi Poháros Oszvald után a koronára szállott; és innen a Tétényi nevet a Kapy névvel cserélvén, ez a család neve lön. Ezen András 1410-ben már sókamarás (Comes lucri Camerae) volt, és Zsigmond királytól királyi engedélyt nyert, hogy a régi, megrongált Kapivárat újra fölépíthesse ⁴⁾. Ugyanezen évben a pápától maga és neje részére azt nyerte, hogy őket gyóntató papjuk halálos órájukban minden büneiktől feloldozhassa ⁵⁾. 1411-ben azon parancsolatot

¹⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

²⁾ Krassó várm. jegyzőkönyve.

³⁾ Wagner Diplom. Sáros. p. 354. — Fejér Codex Diplom. tom. X. vol. II. p. 372.

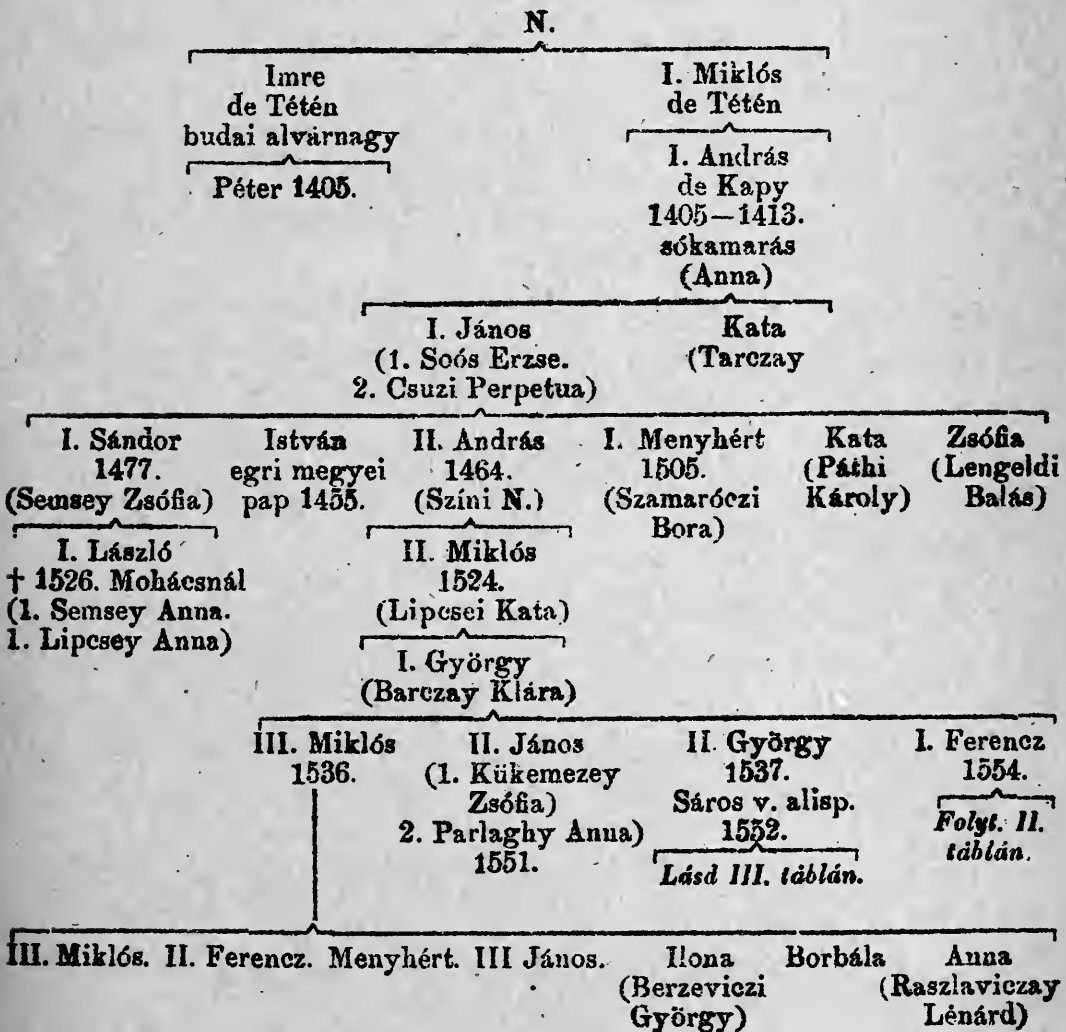
⁴⁾ Wagner Dipl. Sáros 59.

⁵⁾ Ugyanott 362.

vette Zsigmond királytól, hogy a mely kétezer forint áru sőt adott az eperjesieknek a város falainak felépítésére segélyül, azt azon városiak szabadon használhassák, és abban őket ne háborgassa. Hogy Kapy András a só-kamarasság mellett szépen szerzett, onnan kitünik, hogy 1413-ban szent Mihály nap utáni szombaton Zsigmond király tőle vett kölcsön nyolczezer forintot, oly feltétellel, hogy ha ez összeget neki azon évi karácsonra meg nem fizetné, akkor Kapy András a tállyai várhoz tartozó minden jószágokat, sőt mind azt, mi a hűtlenségbe esett Debrő Istvánról a királyra szállt, elfoglalhatja, és mindaddig birtokolhatja, míg Zsigmondtól a nyolczezer forintot készpénzül meg nem kapja ¹⁾.

A család leszármazása következő:

I. t á b l a.

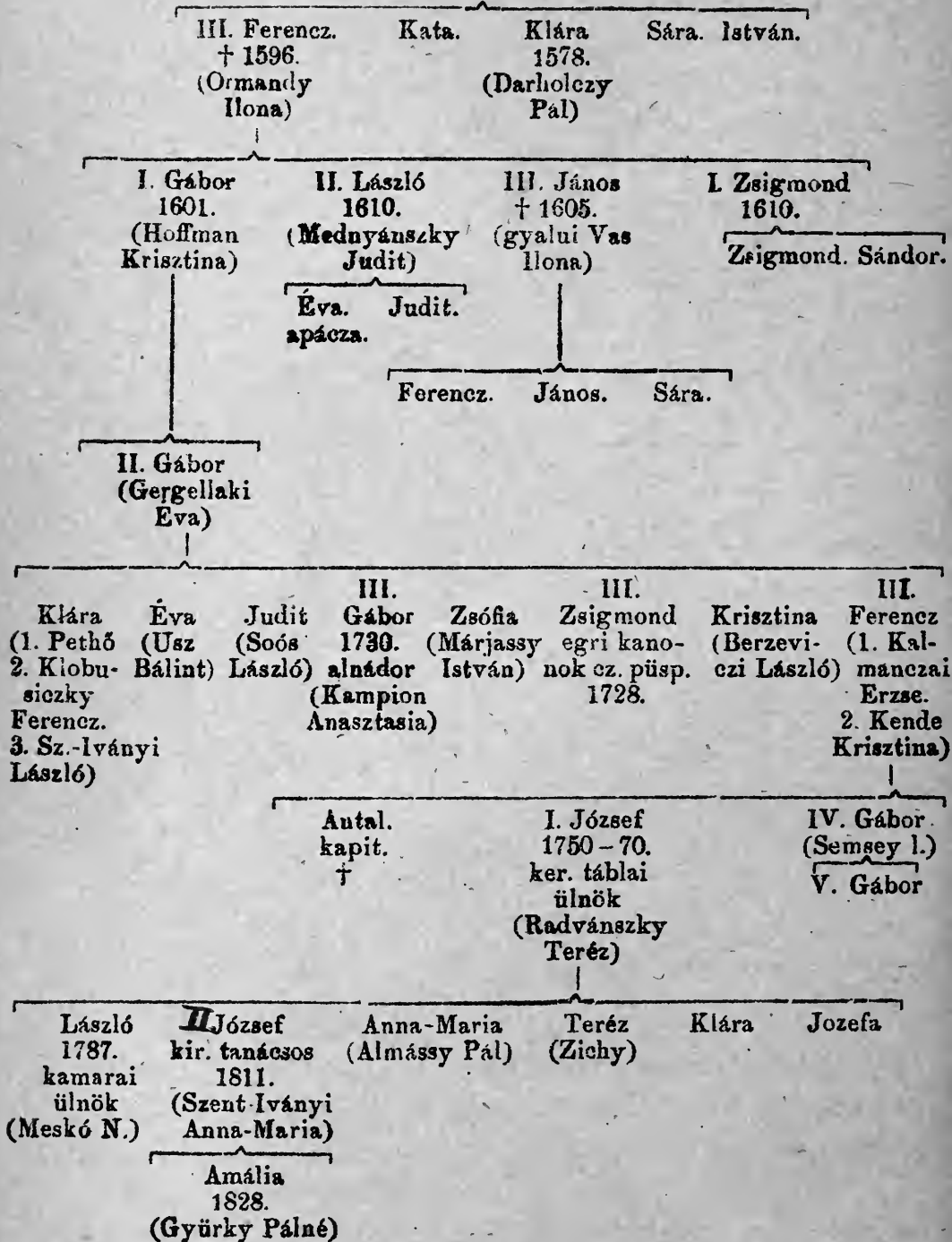

¹⁾ Wagner Dipl. Sáros 369.

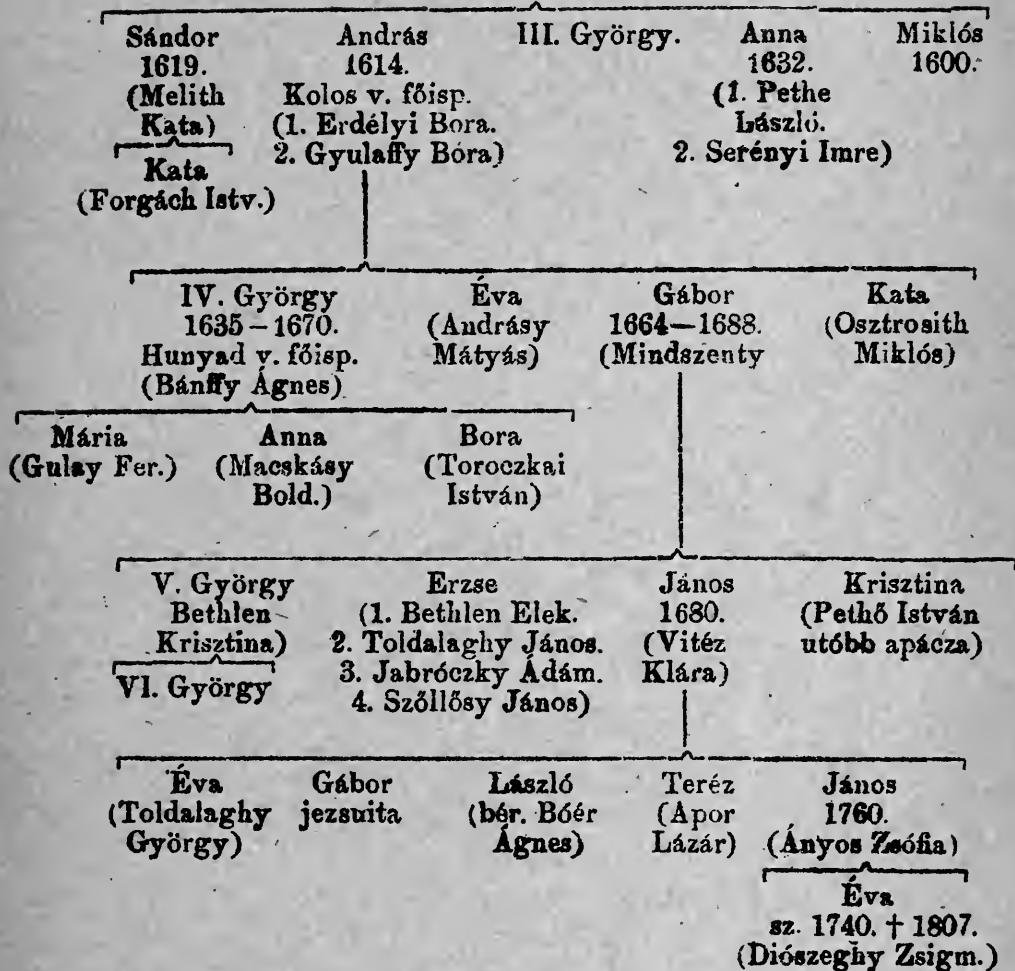
II. tábla.

I. Ferencz,
1554.

ki az előbbi lapon

III. t á b l a.

*Az erdélyi ág.*II. György, ki az I. táblán.
1537.III. András
1575.Kolos v. főisp.
(Sulyok Kata)

I. Györgynek fiai II. János és II. György Szapolyay pártján állottak, miért őket Szapolyay 1537-ben N.-Váradon kelt levele által biztosítá, hogy ha javaikban netalán kárt szenvednének Ferdinand részéről, ezt nekik kárpótolandja ¹⁾. És csak ugyan ekkor már Kapi várát elfoglalá Vels, a Ferdinand tábornoka. II. György Szapolyay halála után — legalább egy ideig — Ferdinand részén állott, mert 1545-ben ő volt Sáros vármegye egyik követe a nagyszombati

¹⁾ Wagner Dipl. Sáros p. 402.

gyülésre. 1552-ben Sáros megye alispánja ¹⁾. Később 1575-ben N. Kálló vár kapitánya, majd a megyei katonaság kapitánya volt ²⁾. Azonban fia III. András Erdélybe szakadt, hol családot alapított, mint a III. táblán láthatjuk, s arról alább szólандunk.

Az I. táblázaton III. Miklósnak fia Menyhért 1524-ben, II. Ferencz 1521-ben Sáros vármegye alispánja ³⁾.

II. Ferencznek fiai II. László és I. Zsigmond 1610-ben éltek, midőn őket Simon zágrábi püspök magyar levelében arra kéri meg, hogy neki Eperjesen a törvényszékhez közel alkalmas szállást szerezzen ⁴⁾.

II. Lászlóra nézve az 1618-ki 40. törv. cz. rendeli, hogy a hátramaradt pénzt Révay Péter grófnak adja át. 1625-ben a határvizsgáló küldöttség tagjául neveztetett ⁵⁾.

I. Zsigmond 1604-ben neveztetett a határvizsgáló választmány tagjául ⁶⁾.

III. Gábor az 1681-ki országgyűlésen az adó-rovások vizsgálására, és ugyanakkor, valamint 1723-ban a határjárási választmány tagjául neveztetett ⁷⁾. 1730-ban országbirói ítélőmester, utóbb alnádor volt. Testvére

III. Zsigmond egri kanonok 1725—1728-ig, egyszersmind czimzetes püspök.

III. Ferencznek fiai közül I. József 1760—1770-ben az eperjesi kerületi tábla ülnöke volt. Radvánszky Teréztől egyik fia László 1787-ben kassai kamarai ülnök. Másik fia József 1810-ben az eperjesi táblán ülnök, utóbb kir. tanácsos. Nejétől Szent-Iványi Anna-Máriától leánya Amália 1828-ban losonczy Gyürky Pálnak második neje volt

Nem lévén e családfa teljes, nem találjuk azon Kapy Klárát, ki 1646-ban bedeghi Nyáry István özvegye volt, és ki 1659-ben szatmármegyei Csenger, és Győrtelek helységben részt kapott kir. adományban ⁸⁾. Ugyancsak 1659-ben Kapy Anna részbirtokot nyert királyi

¹⁾ Lehoczky Stemm. I. p. 205.

²⁾ Tndományos gyűjtemény 1830-ki XII. k. 20. 26. l.

³⁾ Lehoczky Stemm. I. p. 205.

⁴⁾ Ugyanott 24 l.

⁵⁾ 1625-ki 23. törv. cz.

⁶⁾ 1604-ki 15. törv. cz.

⁷⁾ 1687-ki 16. és 23. és 1723-ki törv. cz.

⁸⁾ Szirmay Szatnár várm. II. 117. 120.

adományban szatmármegyei Parasznya, Nyir-Medgyes, Kocsord, Gebe helységben ¹⁾).

Ugyan e házasság miatt a családfán kívül kell megemlítenünk az újabb időből ugyan ez ágazatból valókat. Ilyenek:

Kapy István 1838-ban Sáros vármegye másod-alispánja.

Kapy Edward 1846-ban Sáros vármegyei főszolgabíró; 1849. után pestmegyei, jelenleg nógrádmegyei cs. k. főnök.

Kapy Gábor az esztergomi érsekmezgyében Varbón plebános 1859-ben stb.

Az erdélyi ág — mint mondók — III. Andrással kezdődik, ki 1575-ben Kolos vármegye főispánja volt. Gyermekai közül Miklós a Radul elleni hadjáratban esett el ²⁾). Másik fia I. András kolosi főispán volt. Báthori Gábortól gyanúba esvén, hogy Bethlen Gáborhoz szít, becsukató ³⁾). Ennek Gyulafi Borbálától fia György legnagyobb történeti nevezetességre emelkedett. I. Apaffy Mihály alatt 1670-ben Hunyad megye főispánja volt, mit róla Cserey hosszasan, azt Kővári ⁴⁾ röviden következőleg írja le: „Kapi György gazdag kényúr. S máig fenn van a rege, mikép a megyei kérelmesek lovát, szekerét, előbb megdolgoztatta, s csak azután adata választ. Egykor székely tutajosok eveznek a Maroson; leányai aranyi kastélának ablakából lenéztek. A könnyű vérű székelyek a leányokat látva, nyerítének. A dölyfös Kapi fölkelte falvát, megyéjét, a székelyeket a Marosról a szárazra húzató; s mint lovakat megvasaltatá stb.“ Jóság-zsarlását igen jól festi azon eset, mely közte és Balassa közt folya le. Kapi ugyan is Balassa jószágait haszonbérben tartá. Balassa azonban Magyarhonban bajba jő, Erdélybe fut; itt Kapi Apafival elhité, hogy mint kém jöve be, Balassával pedig azt, hogy a fejedelem elakarja fogatni: s mikor Balassa megakar szökni, elfogató, s jószágait magának tartá, nemsokat törődött vele, hogy a nyomorult Balassa koldus-tarisznyával mendegéle a fejedelemhez jószágait követelni.“

„Apafira is fenyegetődött. Miért a fejedelem őt elfogató, Déva várába vetteté. Mint ott ülne, két hű eselédje kötél-létrán elakarja szöktetni; de a kötél elszakadt, Kapi a szirtre zuhant, meghalt. A két eseléd az utra készített arannyal elillant, s két tehetős családot alkota

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. 81, 104. 106. l.

²⁾ Bojthi, Engelnél 292.

³⁾ Ugyanott 319.

⁴⁾ Kővári Erdély nev. családai 142. l.

Igy beszéli a hagyomány. Cserei Kapinak kincs- és becsszomját élesen rajzolva, elzáratása okát nem mondja, de hogy börtönben hal el, s jószágaira az állam kezét reá tevő, azt elég bőven beszéli.“¹⁾

György mellett G á b o r nevű testvérétől meg lejjebb jött a család. Fiai és leányai voltak. Leánya E r z s é b e t ismét különös jellem. Előbb Bethlen Elekné, azután Toldalagi Jánosné; mindkettőtől elválik; azután Jabróczky Ádámhoz, egy értelmes szabóhoz megy férjhez, kivel a Jabróczki család erdélyi ágát alkotja: végül Szöllősihez megy Magyarországon, ki előbb szürke barát volt; ezt a Mezőségen fekvő Sz.-Miklóson Czente mellett megölette²⁾.

Rémes emlékezetet hagyva fenn, hunytak e a mult században. Fészkek váromja — írja Kővári — rémület a népnek.

Karaesay család. (Vályeszákai, gróf.) Eredetét állítólag Circassiából vette, s francia utazó, ki e családdal is ismeretségben állt, ott egy Kara-Csai néptörzs létezését állítja³⁾. Előbb Boszniába származtak át; onnan Horvátországba, hol a mult század elején Karaesay Péter a horvát-végvidéki őrségnél katonai szolgálatba lépett; így jöttek Magyarországra.

Pétertől kezdve a család leszármazási fája következő:

Péter ezredes báró 1775.			
Márta + 1757.	András sz. 1744. + 1808. gróf, tábornok (b. Wimmersperg Róza)	Kázmér sz. 1746. + 1793	
Fedor sz. 1787. oct. 3. ezredes Parsiában (Bianchi-Bellele Josefa)	Sándor cs. kir. kam. ezredes sz. 1790 + 1858. sept. 3. (gr. Kornis Róza) + 1847.	József ezredes + 1848.	András-Alpheus százados + 1814.
Sándor sz. 1814. (b. Wesselény Johanna)	József sz. 1816. nőtlen.	Elodin sz. 1815. (Wimmer Miksa)	Alexandrina + 1837 mart. 3
Melania sz. 1845.	Klementin. sz. 1847.		

¹⁾ Cserei Mih. Hist. 63. 114. l.

²⁾ Kővári id. h.

³⁾ A gothai Hist. herald. Handbuch 394. l. szerint régi magyar család, mi valószínűbb is, mint a divatos távoli országokból származtatás.

A családfa élén álló Péter 1775-ben M.-Terézia által magyarországi báróságra emeltetvén, magyar mágnássá lön. Fiai közül András (szül. 1744. nov. 30-án) alapítá meg katonai ügyessége által családat. 1764-ben a magyar testőrség közé lépett, három év múlva főhadnagy a szász Albert herceg karabélyos ezredében, 1779-ben kapitány a darmstadti herceg nevű dragonyos ezredben. Az 1788-ki hadjáratban Coburg herceg vezénylete alatt vett részt, és nyéré a Mária-Terézia kiskeresztjét, az 1789-ki martinesti ütközet után pedig ezen rend közép keresztjét. Végre 1802-ben a trebiai ütközetnél tett jó szolgálataiért grófságot nyert ¹⁾. Meghalt Bécs-ujvárosban 1808-ki mart. 22-én, egy 1800-ban kapott seb következtében. Neje b. Wimmersperg Róza (szül. 1769.) szileziai eredetű volt, és 1832-ben halt meg Bécsben.

Fiai a bécs-ujhelyi katonai intézetben képeztettek. A legidősb Fedor, mint nyugdíjas ezredes, jelenleg Teheranban a persa király szolgálatában áll: egy mérnöki kar szervezése, és a birodalom erődítvényei felügyeletével van megbízva. Mint író, több tudós társaság tagja, és több becses munka szerzője. 1853-ban a magyar akademiához írt levelével vonta magára a figyelmet.

Testvére Sándor mint huszár százados Erdélybe telepedett, és ott nyugalomba lépve 1811-ben gróf Kornis Rozáliát vette nőül, ki 1847-ben, ő pedig 1858-ki sept. 3-án halt meg. Fiai közül Sándor a forradalomban 1848-ban mint a kolosvári vészbiróság elnöke részt vévén, külföldön él. 1844-ben vette nőül b. Wesselény Jennyt, kitől csak leányai vannak. Testvére József, ki Aranykúton bír s lakik, nőtlen; és így a család e nemzedékkel fi-ágon alkalmasint elenyészik.

A család grófi czimere négyfelé osztott paizs, egy közép-vérttel, melyben rézsutosan egy folyam hullámzik. A paizs 1- és 4-ik osztályában vörös mezőben pánczélos lovag áll, kezében kivont kardot tartva. A 2-ik osztály kék mezejében strucz madár áll, csőrében patkót tartva. A 3-ik osztály kék mezejében öt egymás mellett lángban égő élőfa látszik. A paizst grófi korona fűdi, és azon négy koronás sisak áll. Az első sisak koronájából, melynek foszladéka ezüst-vörös, két szétterjesztett kék és ezüsttel koczkázott szárny között a struczmadár áll. A második szintén vörös-ezüst foszladékos sisak koronájából a pánczélos vitéz emelkedik fel. A harmadik kék-ezüstös foszladéku sisak koronájából

¹⁾ Goth. Hist. Herald Handbuch id. h. — Ellenben Kővári szerint ezen András lett báró 1779. oct. 29-én, és 1795-ki oct. 1-én római sz. birodalmi gróf.

egy vörös mezű kozák emelkedik ki, derékára ezüst övvel, jobb kezében kivont kardot, a balban aranykeresztet tartva. Végre a negyedik kék-ezüstös foszladéku sisak koronájából három (kék ezüst kék) toll emelkedik ki. A paizstartók jobbról egy fekete sas, balról egy arany ló.

Karácsony család. (Hodosi). Hodos magyar falu Pozsony megyében Szerdahelytől $\frac{1}{2}$ mértföldre; innen veszi eredetét a hodosi Karácsony család.

Már 1295-ben Bulehu-nak fia Miklós és Karachon Balás Torcs nevű földjükből száz holdat eladnak nemzetségükbeli Benedeknek hat markaért a bécsi széles denárokból (pro 6 marcis latorum denariorum viennensium) örökösen a pozsonyi káptalan előtt ¹⁾.

Az itt említett Bules ú utódjai, Bucsuházán lakozó Bucsuházya k most is élnek. A nevezett Karácson Balás pedig törzse a Karácsony családnak.

A családot illető okmányokból közölhetni még a következő adatokat:

1325-ben Kozmának fiai Péter és Pál hodosi nemesek, más részről pedig Karacsynus (Karacsöny) Andornak fia (Gilius Andurnak) Lőrincz és János Varknak fiai, és Péter hodosi Chetnek fia egyik vérrokonuknak Ponka fiának Pálnak birtokát maguk közt fölosztják, Károly király osztató parancsa folytán, mely osztálylevél 1339-ben a pozsonyi káptalan által átíratott.

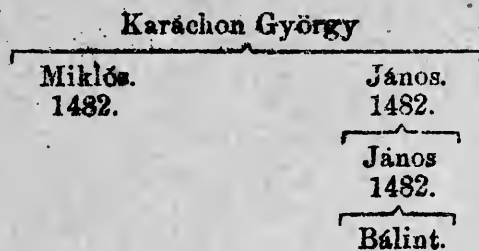
1472-ben gúthi Ország Mihály nádor előtt compromissum utján bizonyos választott birákban egyeznek Pokahaba nevű Karacson János birtokainak szomszédságában Pozsony megyében fekvő pusztának felerésze iránt 50 marka kötés alatt Hodosi Györgynek fiai Miklós és János, és Hodosi Mártonnak fia Simon, más részről pedig Andrásnak fia István, Péternek fia Antal, Györgynek fia Kelemen, Matyusnak fia Balás, és Antálnak fia Jakab, mindnyájan Hodosi-ak.

1482-ben kelt egyezés útján osztály-levél Karachon Györgynek fiai Miklós és János; Hodosi Mártonnak fia Simon, nevezett János fiának Jánosnak, és unokájának Bálintnak terheit is magára vállalván, egyrészt; — másrésztől Hodosi Györgynek fia Kelemen, és Lukácsnak fia Gergely, nevezett Kelemen elvállalván Péter fiának Antálnak, és Máté fiának Balásnak,

¹⁾ A pozsonyi káptalanban az eredeti Fasc. 18. Lit. T. 3. Torcs. Ferber Józsa. közlése szerint.

és Antal fiának Jakabnak terheit is, György pedig elvállalván Hodosi András fiának Orbánnak és Istvánnak, továbbá Péter fiának Lukácsnak, és Sik-abonyi Benedek fiának Péternek terheiket, harmadik részről Balasechei Pálnak fia Péter között pozsonymegyei Hodos helységbeli két helyen fekvő nemesi ülések, és ugyanazon határban fekvő kilencz és fél hold szántóföldre nézve a pozsonyi káptalan előtt ¹⁾

Ez osztály-levél szerint a Karacsony családnak ily ágazata derül fel:

1628-ban hodosi Karáchon Lukács, János, Imre, Márton, István, Miklós, Gergely, és ismét másik János és Miklós, András és Pál Pozsony megyében a Csallóközben fekvő Hodos helységben az egész Egyös birtokrészre Esterházy Miklóstól új nádori adomány-levelet kaptak.

Ugyanezen évben néhai idősb hodosi Karácson Jánosnak fiai Lukács és János kiveszik a pozsonyi káptalantól azon záloglevelet, mely szerint halászi Nagy Miklósnak fia Tamás Hodos helységben egy elpusztult nemes teleknek részét szántóföldekkel együtt Hodosi Simon Máténak és Jakabnak 65 frtért elzálogosítja; mely elzálogítás ellen nevezett Karácson Lukács, testvére János nevében a káptalan előtt tiltakozott.

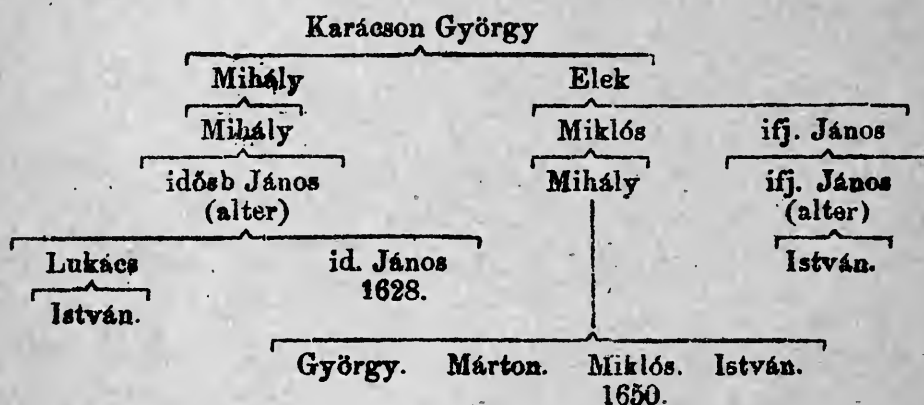
1641-ből egy hiteles tanuvallatás van Simon Máté részére arról, hogy azon alkalommal, midőn a Simon és Karáchon család a n.-bányai nemesekkel a Kis-böjtös nevű erdő végett perlekedni akartak, mások közbenjárására úgy egyeztek meg, miszerint a nagy-bányai nemesek a nevezett kis-böjtösi erdőt a Simon és Karáchon családokkal egy harmadrészben birhassák; a mint a Karáchon család birta is azt.

1650-ben a nyolczados törvényszéknek megnevezés miatt kelt marasztó ítélete hodosi Karáchon Jánosnak, ki fia idősb Jánosnak, a ki Mihálynak, a ki Györgynek volt fia; — továbbá Karáchon Lukács fiának Istvánnak, a ki testvére Jánosnak, azután Istvánnak és Miklós-

¹⁾ Szentéa Ferber Józ. közlése nagyobbára az egész családról.

lósna, kik fia néhai Mihálynak, ki Miklósnak ki Eleknek fia volt, és a kikre a per Márton és György testvéreik részéről is ezek halálával háromlott, végre Karácson Istvánnak, ifjabb János fiának, ki másik ifjabb Jánosnak, a ki ismét nevezett Eleknek, a ki pedig említett Karácson Györgynek fia volt, és a kire atyjának halálával szállott e per; mindnyájának mint fölpereseknek, nemes Simon Mátyás, és néhai Czucz Péternek fia János és István ellen, kikre atyjok halálával a per szállott, mint alperesek ellen indított perben.

Az eddig felhozott oklevél-kivonatokból és egyéb adatokból következő töredék nemzékrend mutatja fel magát, mely azonban csak a XVII. század közepéig terjed:

A mult századi nemesi vizsgálatkor többen igazolák nemességüket a családból. Így 1725-ben Pozsony megye előtt Karácson Pál, Gergely, András és egy másik András Rétlen lakozók, IV. László királynak 1279-ben némely Hodoson fekvő birtokra szóló adománylevelét, úgy nemkülönböztetve egy a megye előtt 1636-ban folyt perbeli ítéletet mutattak elé.

Ugyanakkor Hodoson lakozó Karácson id. és ifj. András, Péter, id. és ifj. Ferencz, id. és ifj. Gergely, János, Márton, Gergely, id. és ifj. Mihály, Ábrahám és Péter előmutaták ősöknek 1482-ki az Ur menybő menetelének ünnepe előtti tizedik fényén kelt osztálylevelét a győri káptalantól.

Az 1755 — 1759-ki nemesi vizsgálatok szerint Ferencz, két Gergely, két Mihály, István, Miklós, Péter, két János és két András, Ábrahám, György Hodoson, Imre Alisalon lakott.

Az 1823-ki pozsonymegyei tisztválasztáskor hatvannyolcz Karácson szavazott.

1699-ben Karácson János neje Bély Judit ellentmond Petrovay László beiktatásának Réthen.

A család egyik ágának ősanja volt Bóka Magdolna, kinek leánya Nagy Katalin, kinek fiai Karácson Péter és András éltek 1727-ben. Péternek gyermekei: Katalin Gancs Jakabné utóbb nagy-pádányi László Istvánné. Imre, Erzsébet és János 1754-ben.

Karácsonyi család (Beodrai). Karácsonyi Tivadar 1718-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy vörös nadrágos es dolmányos, és hosszú fehérekés vitéz, ki kivont karddal maga előtt két bő sárga nadrágos, rózsaszínű öltönyös fekete süveges embert űz. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék

A család leszármazását adatok hiányában nem adhatván, csak a következőket tudhatjuk.

Karácsonyi Lázár 1812-ben a Ludoviceára tíz ezer forintot ajánlott fel ²⁾.

Karácsonyi István 1840-ben az akademia tőkéjéhez száz forinttal járult ³⁾.

A család tetemesen megvagyonosodván, többi közt Torontál megyében Beodra helységre nyert királyi adományt; és innen a család előneve.

Beodrai Karácsonyi László 1836-ban másod, 1845-ben pedig Torontál megye első alispánja, és 1848-ban Torontál megye főispánja volt.

Antal 1836-ban Torontál megyének czimzetes főjegyzője.

Lászlónak egyik fia Guido, kinek neje Marozibányi Mária, jótékony és hazafias nagyszerű áldozatai elismerésül 1859-ben ausztriai birodalmi grófságra emeltetett ⁴⁾.

Karácsony család. Karácsony Konstantin 1801-ben nemesített meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös mezejében zöld téren kettős farku, koronás aranyoroszlán áll, első jobb lá-

¹⁾ Collect. Herald. nro 494.

²⁾ 1812-ki 2. törv. cz.

³⁾ 1840-ki 42. törv. cz.

⁴⁾ Pesti Napló 1859. febr. 19-ki szám. — 1858-ban a m. nemz. muzeum könyvtárára 2000; és a magyar akademiának 30,000 frtot adományozott stb.

bával kivont kardot villogtatva. A 2- és 3-ik osztály ezüst mezejében kétfejú fekete sas látható kiterjesztett szárnyakkal, mindkét lábában körmei közt zöld gallyat tartva; és fejei fölött két piros sziv látszik. A paizsfölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal piros csőrü és lábú fehér galamb áll, osztrében zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete ¹⁾).

Ily nevű család Zemplin vármegye nemesei közt is létezik.

Karakas család. Zemplin vármegye nemes csalá dai közé számíthatik ²⁾).

Karakassevics Dragics család. Megnemesített 1751-ben. Czimere a paizs kék udvarában pánczélos könyöklő kar, mely aranymarkolatu meztelen kardot markol. A paizsfölötti sisak koronájából könyöktől kezdve egyenesen szintén pánczélos kar nyúlik ki, aranylándzsát tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék ³⁾).

Karancsics család. Baranya vármegye nemessége sorában említettik Fényes E. Geographiájában.

Karancsy család. Szatmár vármegye régiebb nemes családainak egyike. Karancsy Simon 1464-ben mint beiktatási királyi ember jelöltetik meg Kállay Pálnak Túr-ra nyert adomány-levelében.

E század elején Hodász helységbeli közbirtokosnak iratik ⁴⁾).

Karapanesics család. Egyszerre két Karapanesics család nemesített meg.

Karapanesics Miklós 1751-ben. Mária-Terézia királyasszonytól nyert czimeres nemesítő levelet. Czimere vízirányos vonal által két két részre osztott paizs. A felső ezüst mezőben zöld borostyánkoszorú, az alsó vörös mezőben pedig rézsutosan fekvő ezüst buzogány látható. A paizsfölötti sisak koronáján a leirt zöld koszorú áll. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról ezüst-vörös ⁵⁾).

Karapanesics Száva ugyanazon évben egészen különböző czimert nyert. Czimere vörös ezüsttel kockázott udvart mutat, és abban arany kardkötőről fekete hüvelyű, aranymarkolatu kard fűg. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyöklő, kezében ezüst buzogányt tart. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete ⁶⁾).

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

³⁾ Collect. Herald.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. V.

⁶⁾ Ugyanott.

Karasslay család.

Bocskay Istvántól 1606-ban adományoztatott ¹⁾. Ujjító ezimeres nemeslevelet nyert 1835-ben V. Ferdinand királytól, mely nemeslevél 1836-ban Pestmegyében hirdettetett ki.

Czimere — mint itt a metszvény mutatja — ezüst mezőben zöld téren álló, vörös dolmányos, kék nadrágos, sárga csizmás, vörös prémes süveges, kardos magyar vitéz, jobbában egy magyar nemzeti zászlót tartva. Ugyan ily alak nyúlik ki zászlóval a paizsfölötti sisak koronájából is. A sisakról foszladék omlik alá.

A családja következő:

Id. István
 —————
 ifj. István
 Békés v. fősz.-bíró
 1844.
 —————
 Kornél
 tanuló 1858.

A családfán állók (1858.) mind élők. Id. István többféle hivatalokban forgott. Fia István Békés megyének 1837-ben aljegyzője, s levéltárnoka, utóbb főjegyző, 1844-ben főszolgabíró, 1850. után cs. kir. törvényszéki ülnök. Fia Kornél tanuló 1857-ben.

Kárász család. (Horgosi). Vagyonosabb nemes családaink sorában áll; birtokai Békés és Csongrád stb. megyében fekszenek. Ez utóbbiban bírja a család a Horgosi uradalmat, melyről előnevét írja.

Kárász Jánosnak Pongrácz Klárától fia Kárász Miklós.

E század első felében él Kárász Miklós, ki szerencsés házasság után családja vagyonosságát megalapítja, nőül vévén leányágon

¹⁾ Családi közlés szerint.

b. Harruckern családból eredt báró Wenckheim Henrikát, kivel ily családot alkotott:

Kárász Miklós
septemvir 1830.
(b. Wenckheim Henrika)

Miklós. István. Mária. Albert. Imre.

Nevezett Kárász Miklós 1820-ban Csongrád vármegye első alispánja, 1825-ben már kir. tanácsos, és kir. táblai ülnök, országbírói itélőmester, 1829-ben septemvir, 1830-ban pedig altárnok lett.

Fia István 1839-ben csongrádmegyei főjegyző, és országgyűlési követ.

Kárász család él Trencsin vármegyében is, erre vonatkozólag következő adataink vannak ¹⁾.

1686-ban Kárász János és fiai András, János, Miklós és György Trencsin megyében kihirdették nemes levelüket, miután erre nézve a Zeleméry-családnak 1685-ben beadott jelentése folytán felhivattak.

Később fekvő birtokot is szerze a család Trencsin megyében F.-Brezniczen, hol az 1748-ki nemesi összeíráskor Kárász András, id. és ifj. János, és Sámuel székeltek.

Az 1768-ki összeírás Felső-Brezniczén id. és ifj. Jánoson és id. Andrásón kívül Imrét id. Jánosnak fiát, és ifj. Andrást id. Andrásnak fiát, tovább ifj. Jánosnak György és János fiait találá. Ugyan ez alkalommal Ledniczen János és Mihály székeltek.

Az 1803-ki összeíráskor F.-Brezniczén laknak Imre s ennek fiai János, András, György és István; — továbbá id. Györgynek fiai György és András; — azután János és ennek fiai: Mihály, András és István; — nemkülönben id. András fiaival Jánossal, Andrással, Istvánnal és Imrével; — végre István. — Ledniczen laktak ekkor id. János, és fia ifj. János.

Az 1837-ki nemesség összeíró választmány már F.-Brezniczén 33 férfi ivadékra szaporodva találta a családot; sőt ekkor egyik tagja György a felső-brezniczei ifj. Andrásnak fia Alsó-Ledniczén lakott. — Illaván lakozott István és ennek öt fia: Alajos, József, István, János és Ede. — Lednicz m.-városban székel János és György, ifj. Andrásnak utódai: András, János, József és Mihály, továbbá István két fiával Györggyel és Jánossal, valamint András is József nevű fiával. — Időközben Rovnére

¹⁾ Szontagh Dán. ur szives közléséből.

beköltözvén, ott leljük Jánost, fiaival Jánossal és Istvánnal, valamint egy másik Jánost István és Ádám nevű fiaival. Végre Sztrzeniczén leljük Istvánt János nevű fiával.

Az újabb időben Kárász Benjamin 1838-tól Csongrád vármegye első-alispánja, 1848-ban pedig főispánja volt ¹⁾.

Karaszek család. (Thurnai.) Közülök József 1815-ben fő posta-igazgató Erdélyben. Ignác a kir. kincstári tanácsnál jegyzőkönyvi segéd 1848-ban, 1859-ben pénzügyi igazgatósági hivatalnok.

Karcsey család. Komárom vármegye csallóközi régi nemes család. Ősei közül János, Mórícznak fia, Bodon Mihálynak fia, Jakab Pálnak fia, és Albeus másik Jánosnak fia mindnyájan Karchai-ak 1291-ben minden földjeikkel és birtokaikkal Lodomér érsek által esztergami érseki egyházi nemesek sorába vétettek fel.

Nevezettektől idővel a Karchaiakon kívül egyéb családok is fejlődtek ki, mint ez kitünik azon 1320-ban kelt oklevélből, melyben az előbb említett kiváltság-levelet Boleszló érsek megerősíté a következőknek, ugymint nemes Jakab ispánnak (comes), ki fia volt Jánosnak, ki ismét fia említett Karchai Mórícznak; továbbá szöl az oklevél Karchai Miklósról és Lőrinczre, Gergelynek fiaira, Karchai Zidanak unokáira; — szintén Mórícz vérrokonságából. Továbbá Keszelsési Chont fiaira, ismét a Dobragazi nemesek és ezek rokonsága részére, ismét a Sz.-György úr, Bothfalvi, és Bensefalvi (de villa Both et de villa Bense) vérségek részére.

E két rendbeli oklevelet 1394-ben János esztergami érsek is megerősíté, és átírá ²⁾, és ez már a következők részére történik, ugymint Pinke-Karchai Lőrincznek fia Domokos, és Pinke-Karchai Mikónak fiától István tól nemzett András unokája, Dabafalvi Marknak fia István, Benseházinak fia Miklós; Botfalvi Miklós, ki Semehejnek neveztetett, Kiszelszésinek fia Mihály, Dobragasi Tamásnak fia Miklós, Morócz János Karchai László fia Móríc, Szentgyörgyi Sándornak fia András, Péterházi Lőrincznek fia János, Gereházi Domokosnak fia János, Pinke-Karchai Jánosnak fiai István és András részére. Mindezek ugyanazon vérségből fejlődött külön-családokra mutatnak.

E családból származott Karchay Zsigmond, kinek neje Haj-

¹⁾ A Kárász család régenten is előfordul. L. Fojér Cod. Dipl. tom. X. vol. VI. p. 643. 709. — Szintén Kárász családbeliről olv Bartholomaeides Memoria Wittebergae 272.

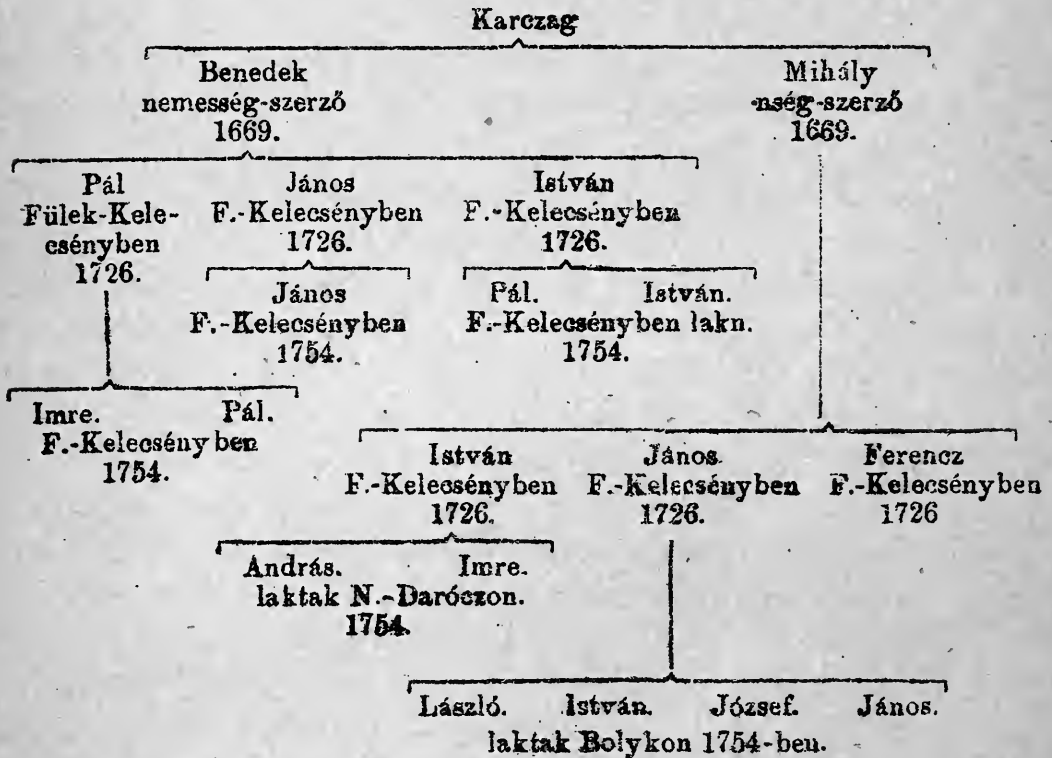
²⁾ Ferber József szives közléséből nyert oklevél-másolatból.

nal Judit, ki 1700-ban komárommegyei Aranyos helységben nemesi telkekbe kir. adomány mellett iktattatott be ¹⁾.

Karcsay család él jelenleg is úgy a Csallóközben, valamint Vas megyében is.

Karczag család. Karczag (vagy Kartzag) Benedek és testvére Mihály I. Leopold király által nemesítették meg 1669-ki mart. 1-én kelt ezimeres nemeslevélben, mely Nógrád megyének 1669 ki april. 5-én Füleken tartott közgyűlésen hirdettetett ki. E nemeslevél elégett Füleken 1753-ban történt tűzvész alkalmával egy Nógrád megyétől 1726-ik évben nyert nemesi bizonyítvánnyal együtt, mint ezt ugyanazon megye 1754-ik évben a (családfán 1754-ik évvel jegyzett családtagoknak) adott nemesi bizonyítványában elismeri ²⁾.

A család leszármazási fája 1754-ig következőleg jöve le:

E családból eredezteté magát Karczag Dániel györmegyei subsidionalis perceptor, e század elején, mely származtatás szerint a főntebbi családfán Benedeknek, ki 1669-ben nemesítették, állítólag még egy György nevű fia is volt volna, ki oklevelek szerint 1687-ben mint törökfogságot szenvedett, gróf Zichy tatai kapitánytól sarczdiija összekéregetésére szabad menetlevelet kap, 1695-ben Győr-

¹⁾ Fényes Komárom várm. 97.

²⁾ Protocoll. C. Neogr. anni 1754.

ben házat vesz, 1710-ben a kuruczok közül a Császár hűségére tér, és 1717-ben végrendelegzik. A felmutatott leszármaztatás szerint ennek fia volt Mihály és Ádám, ki 1697. mart. 15-én Győrben született. Ez utóbbinak fia volt Ferencz született Győrben 1729-ki febr. 13-án, kinek nejétől Réty Katalintól fiai: 1. Ferencz szül. Győrben 1764. jan. 1-én. 2. Pál szül. ugyanott 1766. oct. 9-én. 3. Dániel szül. 1769. maj. 22-én. 4. Mihály szül. 1774. sept. 24-én. 5. Benjamin szül. 1780. dec. 8-án.

Dánielnek azonban eme leszármaztatás alapján 1810-ki aug. 13-án Nógrád megyétől nyert, és 1811-ki april. 2-án Győr megyében is kihirdetett nemesi bizonyítványa felsőbb rendelet folytán érvénytelenített.

Utóbb testvérének Pálnak, ki 1766. oct. 9-én született, fiai Benjamin, József és Ferencz, egy más leszármazás által, mely szerint említett atyjok Pál a nemesség szerző Mihálynak Ferencz fiától származtatott, 1839-ben Nógrád megye által nemesekül elismertettek.

Karda család. Erdélyi család, melyből Karda Mátyás 1694-ben halt meg a m.-vásárhelyi országgyűlésen ¹⁾.

Kardhordó család. Nyitramegyei nemes család; közülök Kardhordó Ferencz 1846-ban a 33-ik sz. m. gyalog ezredben hadnagy; Antal n. surányi plebános; Ambrus kegyesrendi szerzetes.

Kardos család. Kardos Benedek 1580-ki martius 8-án Prágában kelt, Rudolf király által rokona Csalló Tamásnak adott czimeres nemeslevélben nemesített meg, mely armalis levél 1663-ki B. sz. Mária szül. napján Szombathelyen Vas, Zala és Sopron vármegyék közgyűlésén hirdettetett ki ²⁾.

Kardos család él Baranya, Gömör ³⁾, Ugocsa ⁴⁾, Ung és Zemplin ⁵⁾ vármegyében.

Baranya vármegyében Kardos Antal 1839—1845-ben főszolgabíró volt.

Ugocsa megyében birtokos a család e század elején Karátfalván, és Kardos András birt Tivadarfalván ⁶⁾.

¹⁾ Baranyi Pál, Imago vitae, et mortis.

²⁾ Az eredeti armalis levél Veszprém vármegye levéltárában őriztetik.

³⁾ Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 74.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not top. p. 113

⁶⁾ Szirmay c. Ugocsa p. 126.

Kardos család. (Kardos-vaszkai.) Trencsin megyének törzsköcs családáda. Kardos János 1681-ben kapott nemesi bizonyítványt Trencsin vármegyétől ¹⁾.

Az 1736-ki nemesi összeírás harminczegy férfi-ivadékokat mutat fel e családból; és közülök 1740-ben György 1747-ben János, 1817-ki april. 22-én Pál vulgo Oswalda, 1821-ki nov. 26-án József és Imre nyertek Trencsin megyétől nemességi elismervényt.

A nemesi lajstromok szerint láktak Trencsin megyében 1748-ban Rajecz városban András és János, kinél az eredeti armalis levél őriztetett. Kardos-Vaszkán pedig id. Miklós Pálnak fia; ifj. Miklós, és középső Miklós (Oswalda); — János (Oswalda), még más két János; továbbá Tamás, András és István (szintén Oswalda); azután ifj. János, Mátyás, középső János (Jancsics), György és Miklós (Hliniczki); — András, János, István, Ifj. János és András (Kristofics); János (Laczovich); György (Vesliczky); valamint András, György, Miklós és Tamás.

Ugyan 1748-ban Adamócson láktak id. és ifj. János; Dezséren Mihály.

1768-ban Rajeczen József, János és György. Kardos-Vaszkán ekkor már 39 családfő élt, ezek közül nevezetesebbek voltak János Pálnak fia barsmegyei jegyző; testvére József pedig ügyvéd N.-Szombatban. — Plébáni-Lehotkán székel Miklós és négy fia János, László, István és József. Prazsinán András és fiai János, László és József. — Szádecsnen láktak Tamás, Mihály és ennek fia Gáspár, János, András, István, és ez utóbbinak fia József. — Turnán lakott Ádám fiaival Györggyel és Andrással. — Adamócson id. János fiával Jánossal, és unokáival Andrással és Jánossal; azután ifj. János fiával Jánossal; és István, kinek fiai Ádám, András és János; s végre András.

1803-ban már Cselko-Lehotán is találjuk e családot, ott lakott Miklós s ennek fia Miklós, ennek ismét fiai József és Mihály; azután Gáspár fiával Ádámmal. — Kardos-Vaszkán ekkor már 45 főre szaporodott a család. Plébáni-Lehotán székel János, ki utóbb mint nagyszombati ügyvéd lón ismeretes; és két fia József és János. — Rajeczen lakott János, és fiai János, József. — Szádecsnén János, Imre, István, Gáspár két fiával János-

¹⁾ Szontagh Dán. ur szives közlése szerint az egész családról.

s al és Pállal; továbbá ismét egy másik János, és egy harmadik János és József (Szleszarich.) — Pruzsinán János, ki katona volt, és fia István; József és ennek fiai József és András. — Adámócson János, s ennek fiai János, András és István (a két utóbbi katona), aztán id. és ifj. András, és János (Kubinecz) és ennek fiai János és András. Nemes-Kocsócson Antalnak utódai Károly és Antal, és ez utóbbinak fiai József és András. — Turnán György, András és Márton.

Vége 1837-ben a trencsinmegyei utolsó nemességi összeírásakor találtattak Cselkó-Lehottán Gáspár maga; — Kardos-Vaszkán már 74 volt a család száma. Plébáni-Lehottán pedig János és József, és ennek fiai János, György, és István. — Rajeczen: Jánosnak örökösei János és ennek fia János, továbbá József, és ennek fiai József és János. — Szádecsnén Jánosnak utódai Gáspár, János és Mihály, azután idősb Gáspárnak utódai János két fiával Mihálylyal és Józseffel; — Pál egyedül; id. és ifj. János, valamint legifjabb Gáspár Józsefnek a fia. — Pruzsinán István a katona; József és fiai József, András; és ez utóbbinak is fiai András, János, és végre András egyedül. — Adámócson ekkor a családnak hat férfi-tagja élt. Nemes-Kocsócson pedig Antalnak fia Károly, ki Torontál megyébe költözött, és Antal. Trencsin sz. k. városban Antalnak örökösei t. i. József és hat fia János, József, Miklós, Alajos, Antal, és Ferencz és még más Antal, az akkori segédlelkész; valamint Ignác, Károly, István és Lajos is; végre Turnán György, András és Márton székeltek. E szerint 1736—1837-ig egy század alatt 21 férfi családtagból 127-re szaporodott a család fi-ága.

Karg család. Karg János-Károly kapitány Ferdinand főherceg ezredében, 1766-ban M.-Terézia király asszony által emeltetett nemességre ¹⁾.

Czimere a paizs vörös udvarában, melynek közepén aranycsikolat vonul át, zöld téren pánczélos és sisakos férfi áll, jobb kezével kivont kardot tartva; s feje fölött jobbról és balról két aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali pedig épen ellenkezőleg vörös és ezüst; — pánczélos kar könyököl, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Collect. Herald. Nro 230.

Kariczay család. Kariczay András 1763-ban M.-Teréz királyasszonytól nyerte czimeres levelét ¹⁾.

Czimere a paizs vörös udvarában egy jobbról balra rézsutosan hullámzó fehér folyam. A paizsfölötti sisak koronáján vörös dolmányu, arany zsinórzatu és övü, kalpagos magyar vitéz nyulik, jobb kezében kivont kardot, a balban aranykeresztet tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Karisch család. Karisch máskép Szerviczky Márton 1802-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere négyrészre osztott paizs, egy közép koronás vérttel, melynek fehér udvarában fehér folyamban ponty uszkál, fölötte magas zöldes hegy emelkedik. A paizs 1- és 4-ik osztályának kék mezejében magas fehér hegyen fészken ülő fehér pellikán fiait melle vérevel táplálja. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában természetes színű, kettős farku orozlán hátulsó lábain állva, kiöltött nyelvvel, és kinyújtott első lábaival ragadmány után készülni látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kék mezü, vörös övü, panyókásan öltözött, és barna prémes, vörös kalpagu magyar vitéz emelkedik föl, jobbájában magyar nemzeti háromszínű zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ²⁾.

A család jelenleg inkább csak Szerviczky néven ismeretes, és Torontál megyében birtokos.

Karla család. A nemességet Karla Tamás, Mihály és István nyerék. Ez utóbbtól származott Karla Ferencz, ki az eredeti nemeslevél, valamint Karla Istvánnak Heves vármegye által kiadott bizonyítvány és hiteles leszármazási rendjének kimutatása által nemesi eredetét kimutatván, és az legfelsőbb helyen is helyben hagyatván, 1803-ban Nógrád megyétől erről nemességi bizonyítványt nyert ³⁾.

Karlovicz család. Lásd Corbaviai cs.

Karmacsy család. Nemes család Ugocsa megyében, hol 1806-ban Karmacsy András közbirtokos Bökény helységben ⁴⁾.

Kármán család. Kármán András 1762-től losonczy tanár volt, ennek fia Kármán id. József szül. 1738-ban; losonczy ref. lel-

¹⁾ Collect. Herald. Nro 34.

²⁾ Adami Scuta Gentil. tom. V.

³⁾ Nógrádmegyei jegyzőkönyv 5. 17.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 122.

kész és superintendens 1792-ki jul. 26-án I. Ferencz király által nemesített meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály arany, a 2- és 3-ik osztály ezüst udvart mutat; a paizs aljáról szürke sziklás halom emelkedik fel, mellyen kék mezü kar könyököl, irótollat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között zöld koszoru lebeg. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék ¹⁾.

A czimerben látható irótoll, id. Józsefnek irodalmi működését példázza; mert tőle következő munkák jelentek meg: 1. „Istennel való társalkodás a regveli és esteli órákban.“ Sturm és Tiegde után fordítva, Pozsony 1784. — 2. „Ekklesiai Agenda.“ U. ott 1787. — 3. „Az esztendőnek minden szakaszaira alkalmaztatott könyörgések.“ U. ott 1789. — 4. „Katekizmus“, Osterwald után. U. ott 1789. Meghalt 1795-ben. Nejétől Szalay Klárától

Fia ifj. József 1771-ki jan. 15-én Losonczon született. Az 1790-ki országgyűlés után ügyvédi vizsgát tett, de az irói pályára lépett, és 1794-ik elején az „Urania“ inditá meg, melyben dolgozatai megjelentek. Azonban e vállalat három kötet után megakadt, és ifj. József haza vonulván, — mint életirói írják — ifjonti bűnök miatt kora halál áldozata lön 1795-ben. Izletes irálya — ha oly korán nem hal, — őt irodalmunk egyik nevezetességévé teendik. Munkái kedvesének az ismeretlen Fanny-nak hagyományaival együtt 1843-ban Toldy F. által szerkesztve a nemzeti könyvtárban értek második kiadást ²⁾.

A család jelenleg is él; s közülök József mint uj-verbászi, Pál pócs-megyeri reform. lelkészek, szintén az egyházi pályán állanak.

Karnay család. Zemplin vármegye czimerleveles családjainak sorában áll ³⁾.

Karner család. Gömör és Ugocea mármegyében székel.

A család czimere fenálló paizs, mely felső részéből lefelé rézsutosan húzott két vonal által három osztályra hasíttatik. A felső jobboldali ezüst mezőben három piros, a felső baloldali vörös mezőben pedig három fehér rózsafej látszik. Az alsó gúla-alakú kék mezőben pedig zöld téren vörös lábu gölya áll, egyik lábát fölemelve, és vörös csőré-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. IV.

²⁾ L. életrajzát az id. nemzeti könyvtárban munkái előtt, és magyar írók életrajz gyűjt. I. 235. II. 130.

³⁾ Szirmay Com. Zemplin net top. 113.

ben zöld kigyót tartva. A paizsfőlölti sisak koronáján szintén a leirthez hasonló gólya áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Karner Dániel már 1630-ban adóbeszedő ²⁾).

Karner László 1825-ben kir. tanácsos és Ung vármegye alispánja volt.

Karner Antal 1847-ben bácsi czimz. püspök, és kancellariai udv. tanácsos, utóbb győri megyés püspök volt.

Karnyk család. (Máskép Fábri.) Közülök Karnyk más-kép Fábri Sámuel és fia István 1754-ben Nógrád vármegyében éltek.

Károly család. (Nagy-Károly, gróf.) Egyike legrégebbi őstörzsökös magyar mágnás családainknak, mely máig virágzik. Eredetét azon Kaplony nemzetségből (genus) vette, mely az Árpád alatti magyarok bejövetelekor az első foglalás útján nyerte birtokait. A Kaplony nemzetség Szatmár vármegyében telepedvén meg, idővel több család-ágakra oszlott, mint a Bagossy, Csomaközy, Vetéssy, Vaday és Károly családra ³⁾, mely utóbbi a többi vagyonban és fényben fölül mulván, a nemzetség törzsbirtokának Kaplonynak, valamint az előnevet adó Nagy-Károlynak nagyobb részét jelenleg is bírja.

Mint fejlődött, és mint sarjadzott le a Károlyi család ⁴⁾, azt a következőkből látandjuk. Családfájuk imez:

¹⁾ Burgstaller Collectio insignium.

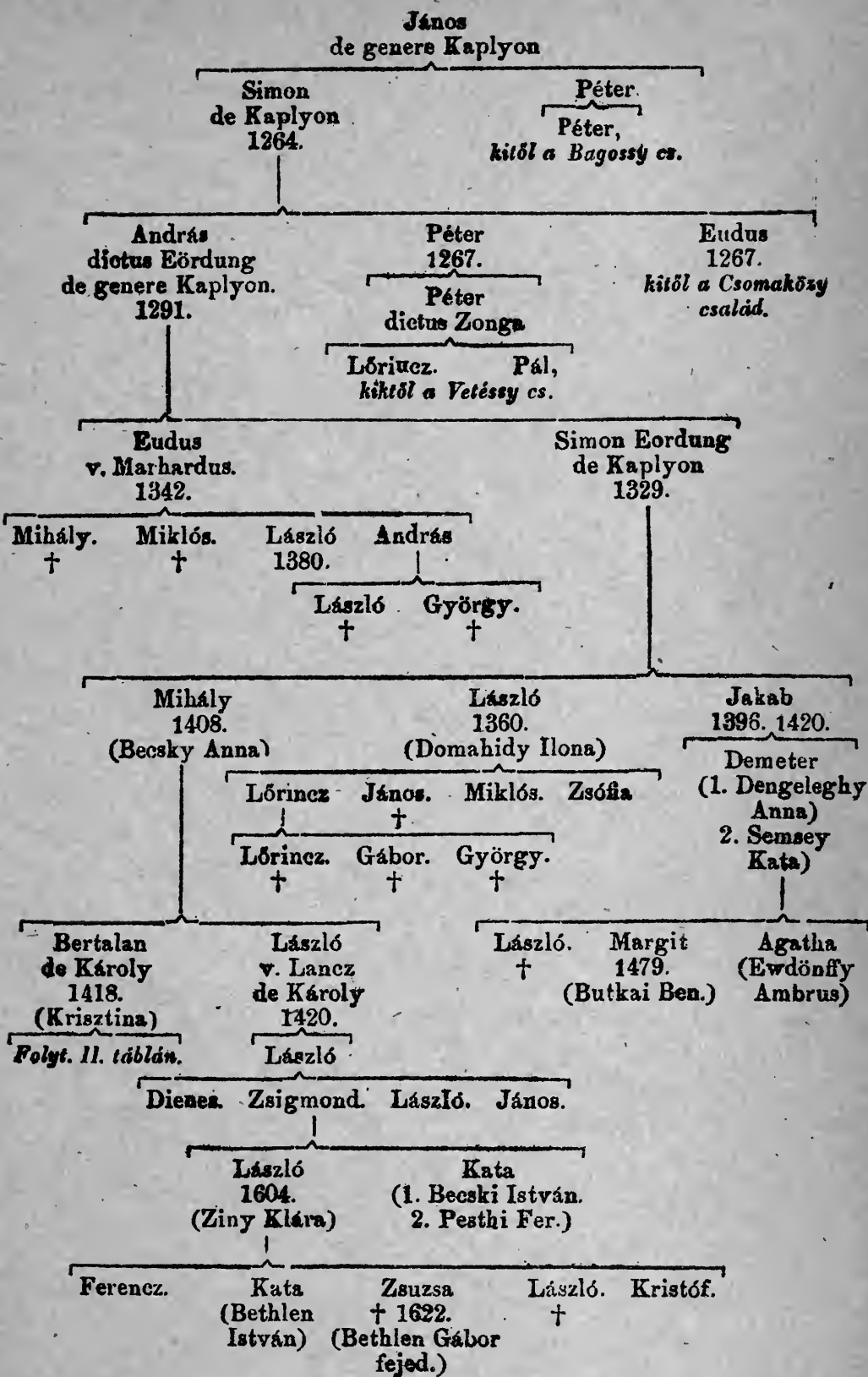
²⁾ 1630-ki 6. törv. cz.

³⁾ Szirmay A. Szatmár várm. II. 10—48. s köv.

⁴⁾ U. ott II. 48. lapon közöltetik a Károlyiak származati kimutatása — mint mondatik — a kir. Kuria által helyben hagyott táblázatról. Lásd ugyanezt Wagner Tabulae Geneal. Mss. tab. XXXIII.; és e két összehangzó forrás után adatik itt a leszármazás. De e táblázat még nem látszik minden élt családtagot tartalmazni, valamint arról nagyobb részben a leányok is hiányzanak. — Budai F. Lexicon II. darabjában keveset ír a családról. Lehoczky Stemmatogr. II. 210—211. hibásan és hiányosan is közli rövid adatait. — Találunk a családról főleg Bertalantól lehozva adatokat a „Regelő“ szépirodalmi lap 1836-ik évi 101—110. számaiban. — Végre főleg Szirmay után érteketett a családról id: E. S. a Magyar Sajtó 1858-ik évi jun. 15. számában, melynek tévedéseit ama lapban helyre igazítá Waltherr László, kitől mint a Károly grófok egykori tudós levéltárnokától várja a haza e nemzetségnek okmányok kíséretében közlendő monographiáját. Bárha már azt e munka folyamában felhasználnom lehetett volna.

Károlyi.

I. t á b l a.

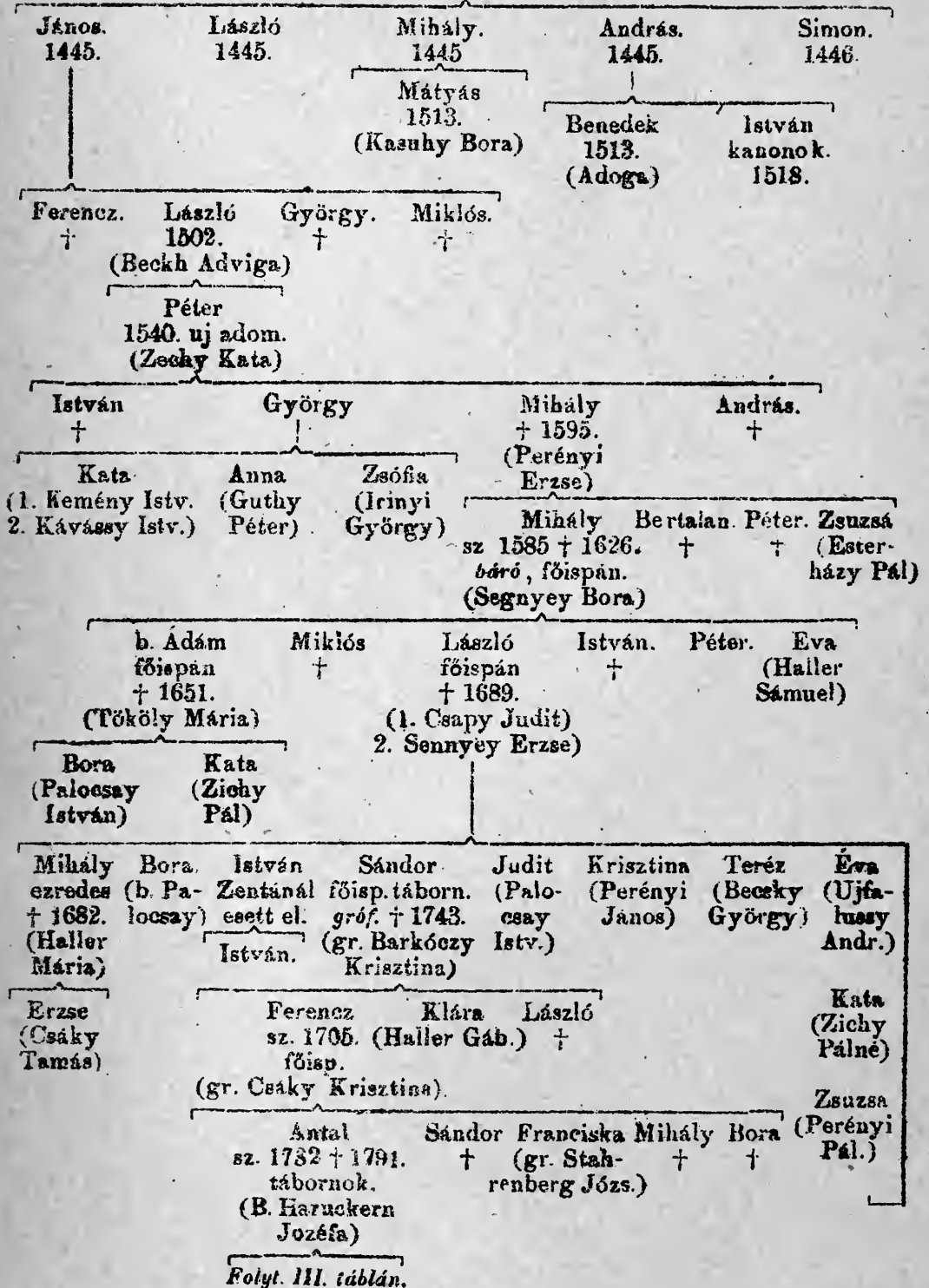

II. tábla.

Bertalan, ki az I. táblán.

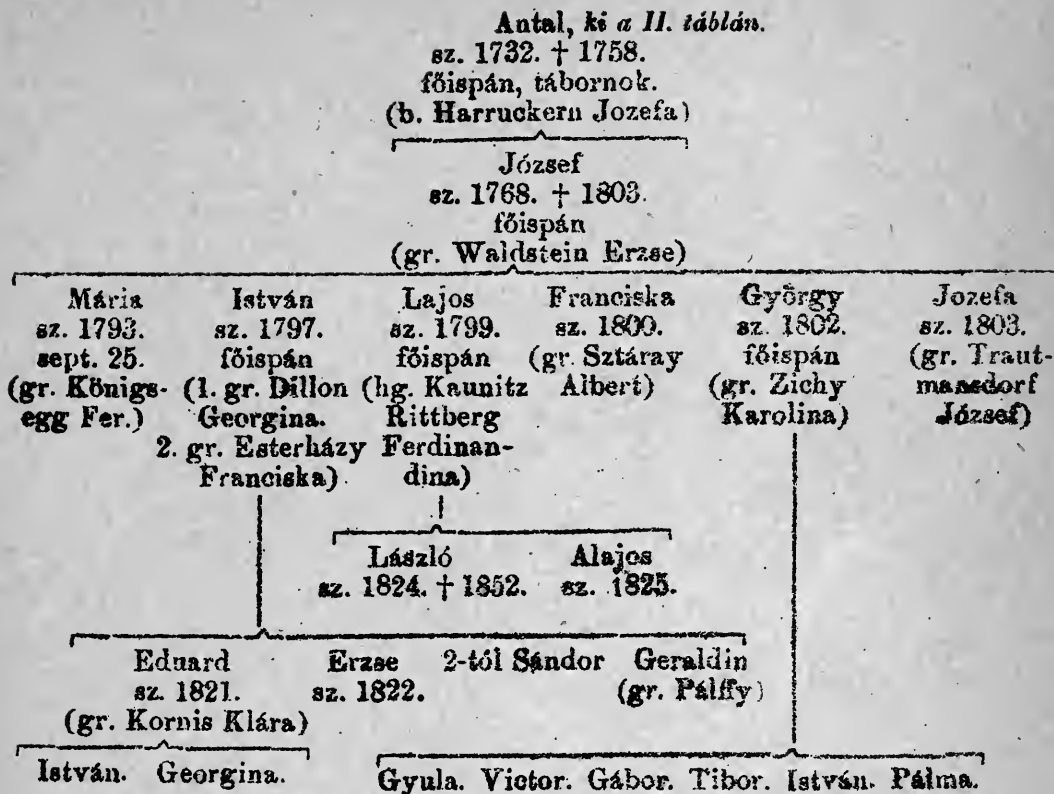
1418.

(Krisztinu 1445. özv.)

Folyt. III. táblán.

III. t á b l a.

Mint a családfáról látjuk, a terjedelmes kaplonyi nemzetségből kiváló és oklevelesen ismert törzse a családnak János, kinek fia Simon (Comes), ennek fia Péter és Eudus 1267-ben ugyancsak a kaplonyi nemből eredt Illés- és Pétertől Vada nevű örökös földjeiket megveszik ¹⁾. Ugyan erről 1280-ban a n.-váradai káptalan előtt történik bevallás ²⁾.

1312-ben Simonnak fia Urdungnak nevezett András, ugynevezett Eudusnak fia György a Csomaközyek törzse, és említett Simon testvéreinek Péternek fia Péter, kitől a Bagossiak származtatnak, I. Károly királytól Vada földjére királyi adományt visznek ³⁾.

1342-ben Pál országbíró nyugtatványt ad öt giráról Urdung András fainak Simonnak, Miklósnak, Mihálynak, és II. Eudusnak vagyis Marhardnak, melyeket ezek neki Péternek Zonga Péter nevű fiával, és kaplonyi Pál és Miklóssal eszközlött egyességért fizettek ⁴⁾.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 46.

²⁾ Ugyanott, 18.

³⁾ Ugyanott, 18.

⁴⁾ Ugyanott, 47.

Most említett Eudus vagy Marhardnak fiai Mihály, Miklós, László és András; kik közül a két utóbbi már Károly-nak neveztetett, 1387-ben a megyei hatóságközi fölmentvényt és pallos-jogot nyertek Zsigmond királytól ¹⁾.

Ugyancsak most említett Károly László 1390-ben tanuvallatást tétett, hogy Zénás Péter és Zarvadi István Lászlónak fia száz sertését hajtata el Karoly helységéből ²⁾. 1408-ban pedig e László Olcsvát mint örökségét a vármegyei törvényszék előtt perrel megnyerte ³⁾.

1421-ben nevezett Marhard v. Eudusnak fia András, és fia István tanuvallatást eszközöltetett Lengyel Rezegey János, Pelseuczy Nagy János és olnodi Zudar Jakab ellen, kik Károly-Apáthi helységet felgyujták, lakosait rabokul vivék, és a Karolyi nemeseknek kétezer arany forintért kárt okozának ⁴⁾.

Ezen ág azonban kihalván, Eudus testvérének Urdung Simonnak fiai László, Mihály és Jakab voltak. Közülök László mester már szintén Karoly-nak neveztetett. Megsebesítés végett Witkay István és László ellen folytatott pert, melyet Bebek Imre országbíró 1360-ban sz. Mihály nyolczadára halasztott ⁵⁾. Unokáiban ez ág kihalt. Testvérének

Jakabnak is, ki 1396—1420. közt él, ága — mint a táblázat mutatja, — hamar véget ért.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 10.

²⁾ Ugyanott 11.

³⁾ Ugyanott 100.

⁴⁾ Ugyanott 100.

⁵⁾ Ugyanott 10.

A harmadik testvér Mihály, kinek Bečki Annától két fia volt: **Lancz** vagy **László**, és **Bertalan**.

Károly Lancz vagy **László**, 1419-ben az alább említendő új adomány-levéelben részes, és egyike azoknak, kik 1428-ban Nagy-Károlyt birták, és kik az ettől különböző Karuli pusztát is a Báthoriaktól visszafoglalták ¹⁾. Ennek fia szintén **László**, kit — Mátyás király emlékezetébe hozván a római császár ellen folyó háboruját és annak szorongató körülményeit, bizalmasan megkeresett, hogy Hamburg ostromában lévő hadainak táborában 1482-ki kisasszony ünnepe 3-ik napján kelt levelének vétele után azonnal állítson tizenkét fegyveres lovast, és ezeket személyesen a királyi hadsereghez vezesse, és pedig úgy, hogy megérkezésétől számítva egy hónapig vele egyetemben hadakozhassék, bizonyossá tévén őt, hogy egy hónál tovább nem tartóztatja, és azon felül ezen csapatra teendő minden költségeit visszaadandja, ebbeli szolgálatai iránt mindenkor elismeréssel fog lenni ²⁾. Fiai közül csak **Zsiginondnak** volt fia **László**, kinek **Zyny Klárától** kihalt gyermekei közül egyik leánya **Kata Bethlen Istvánné**, másik leánya **Zsuzsanna Bethlen Gábor** fejedelem első neje, meghalt 1622-ki május 11-én ³⁾.

Lancznak testvére **Bertalan** **Zsigmond** királlyal a külföldön járt, és mind hős tettei, mind egyéb hű szolgálatai által fényes érdemeket szerze, melyeket, de kivált korábbi időben, különféle szoros körülmények között, s legnehezebb küldöttségeiben Francia-, Angol- és Németországban jártakor bizonyított hűségét és ügyes magatartását figyelembe vevén, ősi nemzetségi birtokaira új adomány-levelet nyert 1418-ban. **Bertalannak** hitvese volt **Istvánd** és **Kölcse** helységebéli **György** nevű birtokosnak leánya **Krisztina** ⁴⁾, ki egy 1445-ik évi oklevél bizonyítása szerint már említett évben özvegy volt. Fiai **András**, **János** és **Mihály**.

Andrásnak fiai: **Benedek**, kinek 1511-ben özvegye **Adviga**; és **István** gyulafejérvári kanonok 1518-ban.

Mihálynak fia **Mátyás**, kinek 1511-ben neje **Kasuhy Borbála**. 1513-ban.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 12.

²⁾ Ugyanott 12—13.

³⁾ L. Exequiae Principales fölülte mondott halotti beszéd.

⁴⁾ Wagnernél női **Hedvig** áll.

A harmadik testvér János, ennek csak egyik fia László nemze nejétől Beckh Advigától fiút Pétert.

Nevezett Péter 1540-ben új királyi adománnyal erősített meg birtokaiban ¹⁾. Nejétől Zechy Katalintól nemzé Istvánt, Györgyöt, Mihályt és Andrást.

Ezek közül Mihály 1594-ben ismét új királyi adományt vitt ősi birtokaira. Meghalt 1595-ben ²⁾. Második neje Perényi Erzsébet volt. Ettől fiai Bertalan és Péter mag nélkül haltak el; Mihályról alább lesz szó. Leánya Zsuzsanna báró Esterházy Pál első neje volt, meghalt 1629-ben.

Mihály szül. 1585-ben; atyja korán, alig tíz éves korában meghalván, anyja felügyelete alatt neveltetett, utóbb II. Mátyás király udvarában asztalnok hivatalt viselt két évig. Hadi és udvari hű szolgálataiért 1609-ki dec. 11-én a vörös peccséttel élhető mágnások (bárok) sorába emeltetett. 1618-ban dec. 14-én mint királyi biztos működött Nagy-Károlyban az erdélyországi követekkel tartott tárgyalásokon. — Sógora Bethlen Gábor erdélyi fejedelem Szatmár vármegye főispánjává nevezte, mely méltóságban őt 1622-ki jul. 16-án II. Ferdinand király is megerősíté. Mint Bethlen Gábor tanácsnoka és arany-sarkantyus vitéz halt meg 1626-ban ³⁾. Nejétől lapispataki Segnyei Borbalától gyermekei 1. Adám. 2. Miklós †. 3. László. 4. István. 5. Miklós. 6. Péter. 7. Éva Haller Sámuelné.

Ezek közül Adám 1641-ben II. Ferdinand alatt Szatmár vármegye főispánságát viselé, de ettől őt Rákóczy György megfosztá, és azt rosályi Kún Istvánnak adta. Ennek halála után 1660-ki sept. 1-én I. Leopold király ismét visszahelyezé őt a főispánságba, és egyszermind megerősíté ekkor már mint szatmári várkapitányt és tanácsnokot. Meghalt fiu-örökösök nélkül 1661-ki márcziusban. Neje késmárki Tököly Mária.

László (Mihálynak fia) azonnal testvére halála után 1661-ki jul. 13-án megerősített a szatmári főispánságban. 1669-ki febr. 18-án I. Leopoldtól azon kegyelmes ígéretet nyere, hogy utánna fia Mihály leend a nevezett megye főispánjává; azonban Mihály e méltóságban nem részesülhetett, mert még atyja életében, már mint főzredes és nős férfiu 1682-ben Tököly Imre hadai által veszté vitézül életét. Ne-

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 14.

²⁾ Ugyanott. — Lásd róla Tudománytár 1838-ki III. köt. 328. stb. lapjait.

³⁾ Engel monumenta 298. és Kemény János éneletírása 78. l.

jétől Haller Máriától egyetlenegy leánya Erzsébet idővel Csáky Tamás neje lön. — László azonban 1670-ben Szatmár vár magyar főkapitányává neveztetett, de ezenközben mind a török háborúk mind a belzavarok által mind Károly városa, mind egyéb helységei feldulatván, marhái elhajtattván, vagyonában végtelen károkat szenvedett. Mint főispán, arany Sarkantyus vitéz, királyi főkomornok az 1681-ki országgyűlésen kir. biztossá, és felső magyarországi királyi táblának bárójává neveztetett ki. Főispánságáról lemondván, azt I. Leopold király egyetlen fiának Sándornak, ki egyedül maradt életben fiai sorából, adá 1687-ki aug. 4-én ¹⁾. És ezután mindketten mint főispánok különlevél által hivattak az országgyűlésre és I. József koronázási ünnepélyére 1687-ki aug. 26-án. Visszatérvén a koronázási ünnepélyről maga iktatá be fiát a főispánságba a királyi meghagyás szerint. Meghalt 1689-ki febr. 28-án. Második nejétől kis-sennyei Sennyei Erzsébettől, kivel 1646. nov. 25-én kelt egybe, — huszonhat év alatt egy idétlen magzattal husz gyermeke volt, de ezek nagyobb része gyermekkorában halt el. Csatatéren halt el mint már említők Mihály, ezen kívül másik fia István így is végzé életét Zentánál a török elleni ütközetben. Ezekon kívül még egy fia Sándor, a családnak mintegy második statora, maradt meg; kiről alább.

Lászlónak leányai közül Juditot Palocsay István, Krisztinát Perényi János, Zsuzsanát Perényi Pál választá s vette feleségül. Nemkülönben Évát Devék-Ujfalussy András, Tereziát pedig Becski György vezette oltárhoz.

Lászlónak fia nevezett Sándor szül. 1668-ki mart. 20-án. A szatmári főispánságban atyjának utóda lön; és 1699-ki jul. 23-án a felső magyarországi kir. táblának bárójává, 1700- és 1701-ben pedig különféle ügyek elrendezésére királyi biztossá neveztetett ki. 1702-ki jul. 27-én megnyeré a királyi biztosítást, hogy a főispánság fiára Lászlóra szálland, ki azonban atyja előtt halt meg. Sándor valamint házi és hivatalos ügyeiben, ugy a hadi pályán is fontos szerep vivője volt. 1697-ben a Tokaj Ferencz vezérlete alatt indított támadás leküzdésére a megyei banderium élén hatályosan működött. Az 1703-ban kezdett Rákóczy forradalom elején — daczára az ellene egynémelyek folytonos keserítő gyanusításainak, szintén ő volt első, ki a feltámadt kurucokat Dolhánál szétverte. A nyert győzelem után az elfogultlanabb Nigrelli császári főkapitány tanácsára Bécsbe ment fel az események fel-

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I.

jelentésére; azonban sikertelenül járt, sőt a dolhai győzelem jelei, az elfoglalt kurucz zászlók úgy fogadtattak némely kormányzéki tiszturak által, mintha azokat valamely fegyvertárból mint I. Rákóczy Ferencz korából valókat fitogtatásul szedte volna elé. Visszatérvén az országba, miután hűsége daczára is pártosnak tartaték, Rákóczyhoz állott, és annak egyik fővezére lön. Ez idő alatt is többször igyekezett az országos ügynek békés megoldásán, míg végre a romhányi csata után főleg ő eszközlé egyik részről 1711-ben az ugynevezett szatmári (vagy nagy-károlyi) békekötést. Érdemeinek némi jutalmául 1711-ki sept. 15-én Eleonora özvegy fejedelemné, valamint 1712-ki jan. 27-én az új király III. Károly is főhadvezérré helyettesé nevezte. És ugyan ez utóbbi őt, s általa utódait azon évi april 5-én grófi méltóságra emelte, miután őt már előbb egy 1711-ki aug. 1-én kelt levélben grófnak czimezé. 1719-ben némely föllázadók megzabolázása ismét reá bízott. Az 1723-ki országgyűlésen pedig több ügynek elrendezésére királyi biztosul neveztetett. Ugyan ez évi sept. 12-én belső titkos tanácsossá neveztetett; sőt hadi érdemeit figyelembe vevén, 1723-ik oct. 4-én a lovasság vezérévé, 1724-ki jan. 5-én pedig a felállított helytartó tanács tagjává és tartományi biztosság főigazgatójává tétetett.

1734-ben az ország szükségére egy állandó lovas ezredet állitván fel, jan. 13-án főzredessévé neveztetett ki; és ezen ezreddel küldé ő egyetlen fiát **F e r e n c z e t** a Rajna mellett legközelebb támadt háboruba. — 1741-ben a tiszántúli fölkelő nemes seregek vezérletével bízott meg; és ugyan ezen évi sept. 24-én M.-Terézia által főhadvezérré (Feldmarschal) neveztetett ki.

Hadi és politikai fényes pályájának közepette, valamint uradalmi rendezésére, úgy főleg jótékony intézetek, egyházak alapítása s fölségelésére nézve is szép nyomokat hagyott maga után. Nagy-Károlyban a kegyesrendi szerzet egyháza s társas lakhelye, valamint a szegények kórháza neki köszönik létüket; hasonlóan Pesten a Klára szüzek részére is zárdát alapita. Meghalt gróf Károlyi Sándor 1743-ki sept. 8-án kora 75-ik évében ¹⁾. Nejétől szalai gróf Barkóczy György leányától Krisztinától született gyermekei közül csak leánya **M á r i a** gróf Haller Gáborné, és fia **F e r e n c z** jutottak nagykorúságra.

F e r e n c z szül. 1705-ben. Már 1721-ki jul. 24-én szatmármezei főispánul neveztetett ki, és e méltóságba 1722-ki febr. 25-én be is iktattatott. 1734-ki april. 13-án atyja ezredéhez valóságos főzredessé

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 111—116.

nevezte őt III. Károly király, mely ezredet 1735-ben a Rajnához ő vezérelt. 1738-ban ezen ezred az ő nevére iratott át. 1739-ben a törökháború elején lovassági tábornokká, és 1741-ben lovassági főhadvezéri helyettesé neveztetett. 1744-ben a porosz háborúban mint a tiszáninneri részek országos fő hadi kormányzója vett részt. 1745-ki sept. 3-án valószínű belső titkos tanácsossá, és még ugyanazon évi nov. 23-án a hét-személyes tábla közbirájává; 1748-ban lovassági vezérré, utóbb kir. főasztalnok mesterré neveztetett ¹⁾. Mint a tudomány kedvelője N.-Károlyban nyomdát állíttatott, e célból 1755-ben a löcsei nyomda műszereit vásárolta meg 2576 frtért ²⁾. Meghalt 1758-ban ³⁾. Nejétől gr. Csáky Krisztinától két leánya, egyik gróf Szapáryné, másik gr. Stahrembergné, és egy fia A n t a l maradt.

A n t a l szül. 1732-ki octob. 25-én. Iskolái végeztével atyja nyomdokaiba lépendő, 1751-ki jul. 30-án mint őrnagy atyja lovas ezredében nyere az aranykulcsot. 1755-ben Esterházy József gyalog ezredében helyettes ezredes lőn, a következő 1756-ban a lobosiczi véres ütközetben (oct. 1-én) meljén nehéz zúzást kapott. A katonai pályán fiatalsága óta kivált a porosz háborúban szerzett érdemei végett 1758-ki sept. 4-én Szatmár vármegye főispánjává neveztetett, és még ugyanazon évi octob. 18-án tábornagy lőn. Ez előtt négy nappal ő vezérelt az említett Esterházy ezredet Hochkirchennél egy tüzes csatába, és a poroszok álgyu-sánczát bevette, s 36 álgyut foglalt el. Ez alkalommal lankadtsága és a meljén viselt zuzás következtében ott a csatatéren lováról lehanyatlott és katonáitól majd eltapodtatott, de érvágás és rövid nyugalom után ismét lóra ülven, zavarba jött ezredét rendbe hozta. Ez után 1759-ki jan. 9-én a M.-Terézia vitéz rend keresztjével diszeztetett. Ő ellenben ugyanekkor huszezer forintot ajándékozott a várak és erősségek kijavítására; a nagy-bányai bányász-hivatalnak pedig a legszűkebb termés idején három év alatt a legesekélyebb áron tizenkétezer köből gabonát küldött. 1775-ben a királyi kincstárnak ismét tizezer forintot adott, mely összeget M.-Terézia a pozsonyi nemes iskolákra ajánlotta át. Ő az iskolák kerületi főigazgatója is levén, fáradhatlan munkássággal e téren is legsikeresebb intézkedéseket tett. 1778-ban pedig a porosz háború kiütésekor száz huszár-ujonez kiállítására a hadi pénztárba hatezer hatszáz forintot ajándékozott. Ezen közben

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I.

²⁾ Nagy-Károlyban első nyomdászok Pap István és Biró Mihály voltak.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 116–118., mely szerint 1758-ban nagyboldogszony napján, W a g n e r szerint pedig 1757-ki aug. 14-én halt meg.

gondjai egyéb gazdasági ügyekre is kiterjedtek. A Bereg, Ung, Szabolcs, Zemplin, Ugocsa és Szatmár megyéket áradásaik által pusztító vizek szabályozásában fáradozott, és a 28 négyszegű mértföldre terjedő ecsedi lápot több mint tizenhét ezer forintnak reá fordításával nagyrészen lecsapoltatta; helységet új telepítvényekkel népesített, iskolákat, templomokat építtetett, szegény tanulókat segített, tudósokat ápolt stb.

Ennyi hadi és polgári érdemei jutalmául folytonosan érte őt a kitüntetés. 1760-ban a hétszemélyes főtörvényszék közbirájává; 1763-ban a gr. Bethlen gyalog ezred tulajdonos ezredessévé, 1766-ban titkos tanácsnökká és főhadvezéri helyettesé; 1775-ben kir. fő asztalnok mesterré, 1787-ben a magyar nemes testország kapitányává; és 1790. márt. 29-én a horvát- és dalmatországi báni méltóságot több ok miatt elnem vállalván, azon évi nov. 22-én aranygyapjas vitézzé neveztetett ki. Meghalt 1791-k. aug. 24-én Penczingben Bécs mellett. Nejétől báró Harruckern Jozefától, kinek gazdag hozományával a család terjedelmes birtokai még inkább szaporodtak, egy fia maradt József.

József született 1768-k. oct. 7-én. Már 1776-ban M.-Terézia királyasszony által Békés vármegye főispánjává neveztetett ki, mely méltóságba 1777-ben atyja által iktattatott be. Alsóbb iskoláit Vácson, a jogot Pesten végezvén, Bécsben hallgatá a legjelesb tanárokat. Huszonnégy éves korba jutván, kir. kamarássá neveztetett; és ugyan ez időben a kir. helytartó tanácsnál titoknoki hivatalt viselt. 1790-k. aug. 20-án mint Szatmár megye zászlóaljának fővezére a megye seregét Bécsbe vezetvén, a felséges udvar előtt ünnepélyesen jelent meg. És ugyanazon évi octob. 5—20. között II. Leopold király koronáztatása előtt ő vivé a budai országgyűlés megbizásából a királyi hitlevelet Frankfurthoz, honnan a kir. válaszzal gyorsan is visszatért. 1791-k. oct. 13-án meghalt atyja helyébe Szatmár vármegye főispánjává neveztetett; melybe 1794-be iktattatott be. 1796-ban hg. Esterházy Miklósrá, ő reá, Horváth Zsigmond és Rhédey Ferencz tanácsosokra, mint küldöttségre bizatott a Károly főhercegnél teendő tisztelkedés és a magyar vitézeknek ajánlása. Karolyi József vezérlé 1797-ben Szatmár megye nemes fölkelő seregét, valamint 1800-ban mint ezredes és tiszamelléki osztály-vezér a Szatmár, Szabolcs, Marmaros, Bereg és Ugocsa megyék nemes fölkelő seregeit ¹⁾. Mind ezen felül egyéb áldozatot is hozott a hon oltárára. Saját költségén 555

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 122—126.

ujoncz katonát állított; a hadi szükségekre 124 ezer forintot, 4400 pozsonyi mérő zabot, 2800 mérő kétszerest, 1900 mérő rozst adott. Ezen felül egyházakra, iskolákra, tanító mesterekre is sokat áldozott. Ő építette a poroszlói és nagy-majthényi templomokat, a nagy-majthényi, józsefházi, és szaniszlói paplakokat, és Nagy-Károlyban új csinos kastélyt emeltetett. Meghalt férfi kora delén élte 35-ik évében, 1803-ban Bécsben; eltemettetett a kaplonyi nemzetségi sirboltban. Hitvestársától gróf Waldstein-Wartemberg Erzsébet csillagkeresztes hölgytől, kivel 1789-ben kelt egybe, és ki 1813. jan. 3-án halt meg, — következő nagyobb kort élt gyermekei maradtak:

1. **Mária** szül. 1793-ki sept. 25-én. Férje lett 1811-ki jul. 11-én aulendorfi gr. Königsseg Ferenoz cs. k. kamarás, kinek leánya gr. Königsseg Franciska gr. Andrássy György hitves társa.

2. **István** cs. kir. kamarás, és jelenleg a sz. István társulat elnöke stb. szül. 1797-ki nov. 18-án. Első hitvese volt Dillon Eduard grófnak, ezredes helytartónak, és sz. Lajos francia király rend vitézének leánya Georgina, kivel egybekelt 1820. jun. végén; és ki meghalt 1827-ki május 3-án Drezdában. — Ettől születtek gyermekei: a) **Eduard Emanuel** Párisban 1821-ki jun. 18-án, ki 1851-ki mart. 1-én kelt egybe Kornis Klára grófnővel, — és b) **Erzsébet-Mária** szül. Bécsben 1822. sept. 29-én. — Második hitvese volt gr. Esterházy Franciska csillag-keresztes hölgy, kivel egybekelt 1831-ki január 24-én, és ki 1844-ki febrár 15-én halt meg, eltemettetett Fóthon. Ettől fia **Sándor**.

3. **Lajos** szül. 1799-ki september 15-én. Cs. k. kamarás, Csongrád megyének főispáni helyettese, és (1836-ban) a m. gazdasági egyesület elnöke volt. 1841-ben Abauj megye főispánjává neveztetett ki, és e méltóságba 1842-ben beiktattatott. Jogtudorságra 1819-ki nov. 21-én emeltetett. Házasságra lépett Kaunitz-Rittberg Alajos herceg leányával Ferdinandina grófnővel 1822-ki nov. 4-én. — Gyermekei **László** szül. 1824-ki febr. 26-án, és **Alajos** szül. 1825-ki aug. 8-án.

4. **Franziska** szül. 1800. octob. 19-én. Férjhez ment 1818-ki jun. 16-án nagy-mihályi gróf Sztáray Albert cs. k. kamaráshoz.

5. **György**, szül. 1802-ki mart. 28-án. A magyar akademiának igazgató és tiszteleti tagja, 1841-ben Békés vármegye főispánja, mely méltóságba 1842-ben iktattatott be. Egybekelt Pozsonyban 1836-ki május 16-án zichi és vázsonkeői gr. Zichy Károly leányával, az 1819-ki nov. 8-án született Zichy Karolina grófnővel, kitől gyermekei **Gyula**, **Geiza**, **Gábor**.

6. Jozefa cs. k. palotahölgy szül. 1803-ki nov. 7-én. Egybekelt 1821-ki octob. 16-án gróf Trautmansdorf József cs. kir. kamarás, b. titkos tanácsos, és akkor Ausztria berlini követével.

A gróf Károlyiak neve hazánk mágnásainak azon fényes koszoruját ékíti, mely őseinek hazafiságban és honszeretetben dicső példáján haladva a közhasznu honi intézetek előmozdításában, terjesztésében, és pártolásában kitünő részvétet tanusít. E tekintetből ha nem említjük is jelenlegi áldozataikat, a múltból is nem csak a nemzeti löverseny érdekítésére alapított évenkénti becses jutalom-díjak, és egyéb hazai vállalatok szólnak hangosan, hanem a m. akademia is adatokat szolgálhat. György gróf egyike volt a társaság első megalapítóinak, midőn annak felállításakor tőkájéhez 40 ezer forinttal, István gróf 20 ezer, Lajos gróf 10 ezer forinttal járultak; és ez utóbbi a magyar gazdasági egyesület alapjára négyezer forintot ajándékozott.

György grófnak izletes s nagyszerű palotája, hol a nemzetségi levéltár is őriztetik, — Pestet ékesíti. Ő építteté többi közt a kaplonyi diszes templomot és családi sirböltöt is. — István grófnak a főthi gyönyörű templom, és lakhelyeül szolgáló palota köszöni lételet.

A Károlyiak ősi nemzetségi czimere egyik lábán álló karvaly (karol-madár = nisus), fölemelt másik lábával szivet tartva; és némely régi pecsét-rajzokon azt csőrével is marcangolva. E czimer a grófságra emeltetésekor tetemesen bővítettet, és jelenleg a Károlyi grófok czimere — mint azt följebb a metszvény is mutatja — következő: A paizs keresztmetszéssel négy részre oszlik, úgy mindazáltal, hogy a paizs aljáról két rézsutos vonal által fölfelé gúla alakban keskenyülő osztály az ötödik udvart képezi, és még ezen fölül a paizs közepét egy koronás fejü, farkát szájában tartó sárkány által körített gömbölyű udvar foglalja el a nemzetségi ősz czimerrel, a kék mezőben fehér sziklán szétterjesztett szárnyakkal egylábon álló karvalylyal, mely jobb lábával egy piros szivet tart. A czimerpaizs 1-ső osztályában kék mezőben hátulsó lábaira ágaskodó szarvas, a 2-ik osztály ezüst mezejében kiterjesztett szárnyakkal egyfejü sas; a 3-ik osztály kék mezejében kétfarku, hátulsó lábain álló oroszlán, első lábaival fehér-vörös zászlót tartva; a 4-ik osztály kék mezejében koronás, és szárnyas angyalfej látszik. Végre az alsó 5-ik osztály ezüst mezejében aranykoronán, egy koronás, kiterjesztett ezüst-vörös szárnyu, halfarku szirén látszik. A paizsfelütti grófi koronán három koronás sisak nyugszik. A jobboldalin balra fordulva kétfarku oroszlán ágaskodik, első lábaival kivont kardot villogtatva, a középső sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emel-

kedik ki jobb kezével kivont kardot, a balban levágott vérző fejet üstökénél fogva; a baloldali sisak koronáján kiterjesztett szárnyaival grif áll, első jobb lábával meztelen kardot, a másikkal hármás rózsát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A paizs két oldalán telamonok gyanánt két kettősfarku oroszlán áll, fölkefelé tátott torokkal, első lábaik egyikével egyegy ezüst-piros zászlót emelve a szélső sisak felé ¹⁾).

Károlyi család. (Gocsith-szent-imrei.) A család előbbi neve **Gocsith** volt, és ezt még a múlt század végén is használá a család némely tagja, irván nevét **Gocsith-Károlyi** nak.

Legrégbben Sáros megyében találjuk a családot, és azon megyében fekszik Szent-Imre helység is, melyben **Károlyi László** jelenleg is birtokos.

1515-ben **Gocsith Károly**, kitől — úgy látszik — a család a **Károlyi** nevet öröklé, Sáros megyében egy Soltiz házhelyét a hozzá tartozókkal együtt zálogba adja **Kendy Istvánnak** 16 frtban. A magyar záloglevél **Szent-Imrén** kelt ²⁾).

A család a **XVI.** század végén leszármazott **Nógrád vármegyébe** is, hol **Pincz** helységet szerzé birtokul.

1590-ben élt **szent-imrei Gocsith-Károlyi Ferencz**, kinek nejétől **Barbarich Ilonától** leánya **Kata** 1614-ben **Görgey Vilmos** neje ³⁾).

1672-ben élt **Gocsith-Károlyi Borbála** gagy **Báthori László** özvegye, és már neje **Melczér János** hevesmegyei alispánnak ⁴⁾).

1686-ban **Pinczen** birt **Károlyi László** ⁵⁾).

1730-ban **Gocsith-Károlyi Erzsébet** **Bárczay József** özvegye többekkel **nógrádmegyei Pöstény** és **Fogats** puszták birtokába iktattatnak, de ellentmondás történt ⁶⁾. Azonban 1773-ban még is birta **Pöstény** felét, mert azt akkor zálogítá el ⁷⁾).

A **nógrádmegyei** ágból **Károlyi János** ugyanott 1829-től főszolgabíró, 1842-ben másod-alispán, 1847-ben első-alispán és országgyűlési követ volt. Neje **Jeszeniczei Jankovics Róza**.

¹⁾ A Karoly-ak czimeréről értekezett **Walther László** a m. Akadémiai Értesítő 1847-ki foly. 41—46. lapjain.

²⁾ A m. tudós társaság Évkönyve III. köt. 123. l.

³⁾ Wagner tabulae geneal.

⁴⁾ Nógrádmegyei Protocol.

⁵⁾ Ugyanott.

⁶⁾ Sz.-benedeki Convent Cappa H. Fasc. 7. Nro. 16.

⁷⁾ Oklevél-másolat.

Testvérei László az udvari kancellariánál fogalmazó, utóbb ítélőmester, jelenleg cs. kir. törvényszéki elnök.

Miksa, kinek neje baráthi Huszár Mária.

Nővéreik Török Adolfné, és Mária Mocsáry Antalné.

A család czimere a paizs vörös mezejében szárnyait szétterjesztő egyfejű sas, egyik lábában kulcsot, a másikban zöld gallyat tartva. Ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Károli család. (Paghi.) Paghi Károli Pál 1539-ben I. Ferdinánd király egyik biztosa Esztergomba azon egyezkedésre, mely Szapolyai követivel tartatott mind a két félnek alattvalóit illető peres ügyek elintézése végett ¹⁾.

Találunk Károly-Paty Károly családot is, melynek czimere vörös mezőben pánczélos kar könyöklő helyzetben, kivont kardot villogtatva; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ²⁾.

Károly család. Károly Mihály a következő czimert nyeré. A négyfelé osztott paizs 1- és 4-ik osztály arany udvarában kétfejű fekete sasnak az udvar oldalából félig kinyuló teste látszik. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában pánczélos kar könyöklő kivont karddal; fölötte egy, alatta két ezüsthilom látszik. A paizs fölött két koronás sisak áll. A jobboldaliból kiterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas emelkedik ki. A baloldali sisak koronájából három (fehér vörös fehér) strucztoll nyúlik fel. A középsőn fehér lilom látszik. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös ³⁾.

Károly család. I. Leopold királytól 1692-ki máj. 20-án kapta Károly Sámuel a czimeres nemeslevelet, mely ugyanazon évben Szatmár vármegyében kihirdettetett ⁴⁾.

Karóve család. Zemplin vármegye czimerleves nemes családainak egyike ⁵⁾.

Karpissek család. 1688-ban Trencsin megyében Zolnán székelt, és ott iktattatott be a nemesi lajstromba ⁶⁾.

¹⁾ Budai Fer. Hist. lex. III. 168.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V. E Károly-Paty Károly család egy-paghi Károly-val?

³⁾ Adami Scuta Gentil. tom. V.

⁴⁾ Szatmár várm. levéltárában van az eredeti czimeres nemeslevél.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 118.

⁶⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

Karsa család. (Sz.-király-szabadgyai.) Közülök Mihály 1819-ben ügyvéd volt.

Karsanits család. A mult század végén Karsanits Mihály Krassó vármegyének alügyésze, 1798-ki jan. 8-án Barsmegyétől nyert nemesi bizonyítványát azon évi május 30-án Krassó megyében hirdetteté ki. Jelenleg Krassó megyében e család nem létezik.

Karth család. Karth Tamás Antal 1736-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemesítő levelét ¹⁾.

Özimere a paizs felső részének közepéből rézsutosan lehúzott két vonal által három udvarra oszlik, a két felsőbbik arany udvarban fekete szétterjesztett sasszárny látszik. Az alsó gúla alaku vörös udvarban zöld téren pánczélos sisakos vitéz áll kivont karddal. Ugyanaz nyúlik ki a paizsfölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Karthali család. Régi kihalt család. 1520-ban élt közülök Karthali N. ²⁾.

Kary család. Székely nemes család, egyik ágazata Trencsin megyében Beczkón székel, hová Kary Pál telepedett, 1796-ban Gyergyó széktől nyert nemesi bizonyítványt mutata fel. — 1801-ben élnek György és Pál. 1803-ban már Révfaluban is lának, nevszerint Pál, és fia Pál, és Kary Ferencz. 1837-ben Rétfaluban élnek Pálnak utódai Mihály, József és János; és Ferencznek utódai Károly, János, Mihály.

Kása család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családjainak egyike ³⁾.

Kassai család. (Kolosvári f.) Erdélyi család, mely főleg a fejedelmek korában virágzott. Kassai István Bethlen Gábor alatt főember ⁴⁾; 1626-ban egyik küldött Brandenburgi Kata elé ⁵⁾. Rákóczy I. György alatt ítélőmester. Neje volt Viczei Anna, kinek Drassó egészen a springi és vingárdi részekkel átíratott 1635-ki dec. 10-én ⁶⁾,

¹⁾ Collect. Herald. Nro

²⁾ Pray Annales III. 126.

³⁾ Szontagh Dán. közlése.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

⁵⁾ Történelmi tár. Kiadja a m. tud. akademia IV. 186.

⁶⁾ Kemény János önéletírása, kiadta Szalay L. 78. — Lásd róla Engel Monumenta ung. 362. 367. 370.

⁷⁾ K.-fejérvári káptal. Lib. Reg. 20. fol. 204.

és e jószágokra nézve az ő javára 1636-ban lemondott az Apaffy család ⁸⁾. Fia volt István, ennek neje Gerendi Klára.

A családja ²⁾ következő:

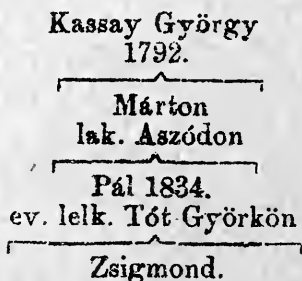
II. Istvánnak gyermekei 1655-ki mart. 24-én osztoztak. Ferencz jelen volt Ali basa táborában, midőn Apaffy Mihály fejedlemmé tétetett ³⁾.

A múlt század első felében Borbála-ban kihalt a család, és a Kassai jószágok publicáltatása iránti rendelet 1733. martius 30-án adatott ki ⁴⁾.

Kassai család. Jelenleg is létezik Zemplin vármegyében, birtokos Gesztelyen és Mihályiban ⁵⁾.

Trencsin megyében a nemesi lajstromba iktatva leljük Kassay (vagy Cassay) Márton t, 1666-ik évben Bicsén. — Kassay János nemeslevele 1818-ban Borsod vármegyében hirdettetett ki ⁶⁾.

Egy másik ágnek, mely Turóc vármegyéből eredt Pest megyébe, leszármazása ez:

¹⁾ B. Bornemisza levéltárából adat.

²⁾ Török Antal közlése szerint.

³⁾ Benkő Transylv. gen. I. 301.

⁴⁾ B. Bornemisza levéltár.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 227. 268.

⁶⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

Kassay György Turóc vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát 1792-ben Pest vármegyében is kihirdetteté. Fia Márton Aszódon lakott. Ennek fia Pál ágost. evang. lelkész Tót-Györkön, 1834-k. nov. 15-én vett ki Pest vármegyétől nemesi bizonyítványt, melyet Nógrád megyében 1835-k. aug. 26-án hirdettetett ki ¹⁾.

Kastal család. Jelenleg Szabolcs vármegye nemes családja, és ezen megyében birtokos Ajákon.

Egy ága a családnak Erdélyben Szászvároson élt, hol Kastal Antal 1815-ben a városnál hivatalnok.

Bihar megyében Váradon is találjuk e család egyik ágát ²⁾. Ezekből Kastal Imre e század elején mint jogász alkalmi verseket ír ³⁾. Józsefnek neje Csató Krisztina volt.

Kastal N. gyula-fejérvári kanonok volt.

Kastellánffy család. (Szentléleki.) A XV. században élt Kastellánffy György, ki Zrinyi Miklós özvegyét, Corbaviai Ilonát birta nőül.

Sz.-léleki Kastellánffy Lászlónak neje Rátkai Orsolya volt, ki utóbb 1560. táján gersei Pethő László hitvese ⁴⁾.

Kastellánffy Péter jelen volt az 1569-k. országgyűlésen, és ez országgyűlés alatt a mágnások sorába emeltetett ⁵⁾.

A család neve legtöbbszörre Castellánffy-nak iratott. Már kihalt.

Kasúhy család. (Kasúhi †.) Zemplin vármegye kihalt nemes családja, mely azon megyei Kasúh most Kasú helységet birta ⁶⁾.

1423-ban Kasúhi Péter deák (litteratus) neje Makó Kata többekkel nádori ítélet folytán osztozik meg zemplinmegyei Szentes helységen ⁷⁾.

1511-ben Kasúhy Borbála, Károly Mátyás hitvese volt ⁸⁾.

¹⁾ Jegyzőkönyvi 2400. sz. alatt.

²⁾ B. Vay László Német hívség. 887.

³⁾ Ugyanott 925.

⁴⁾ Lehoczky Stemmatogr. II. 337.

⁵⁾ Kovachich Scriptorum minor. II. 228.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 237.

⁷⁾ Ugyanott 289.

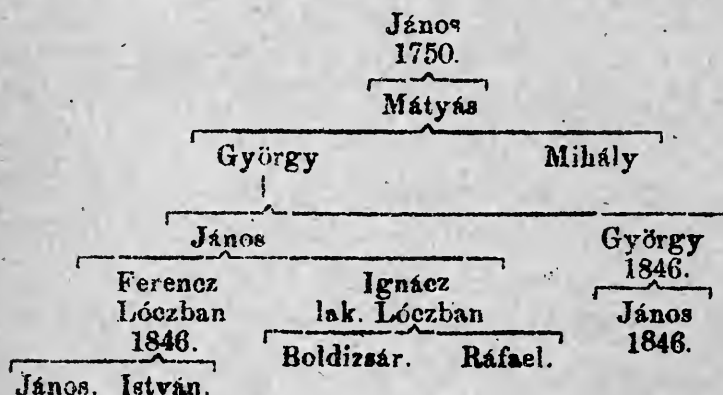
⁸⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 14. 41. 150.

Kasza család. (Tamásfalvi.) Gömör vármegyében Rimaszombat mellett van Tamásfalva helység, arról írja előnevét a család.

A család czimere ez: a paizs kék udvarában zöld téren oroszlán ágaskodik, első lábaival három rózsát tart. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egyik ága a mult század elején Gömör vármegyéből Nógrád megyébe és innen Hont megyébe is elszármazott. Kasza István és János 1750-ki sept. 11-én Gömör vármegyétől nemesi bizonyítványt nyert, és azt azon évi nov. 19-én Nógrád megyében is kihirdetté.

Jánosnak ágazata, mely Szécsény táján nagyrészből Lóczban telepedék meg, következőleg származott le:

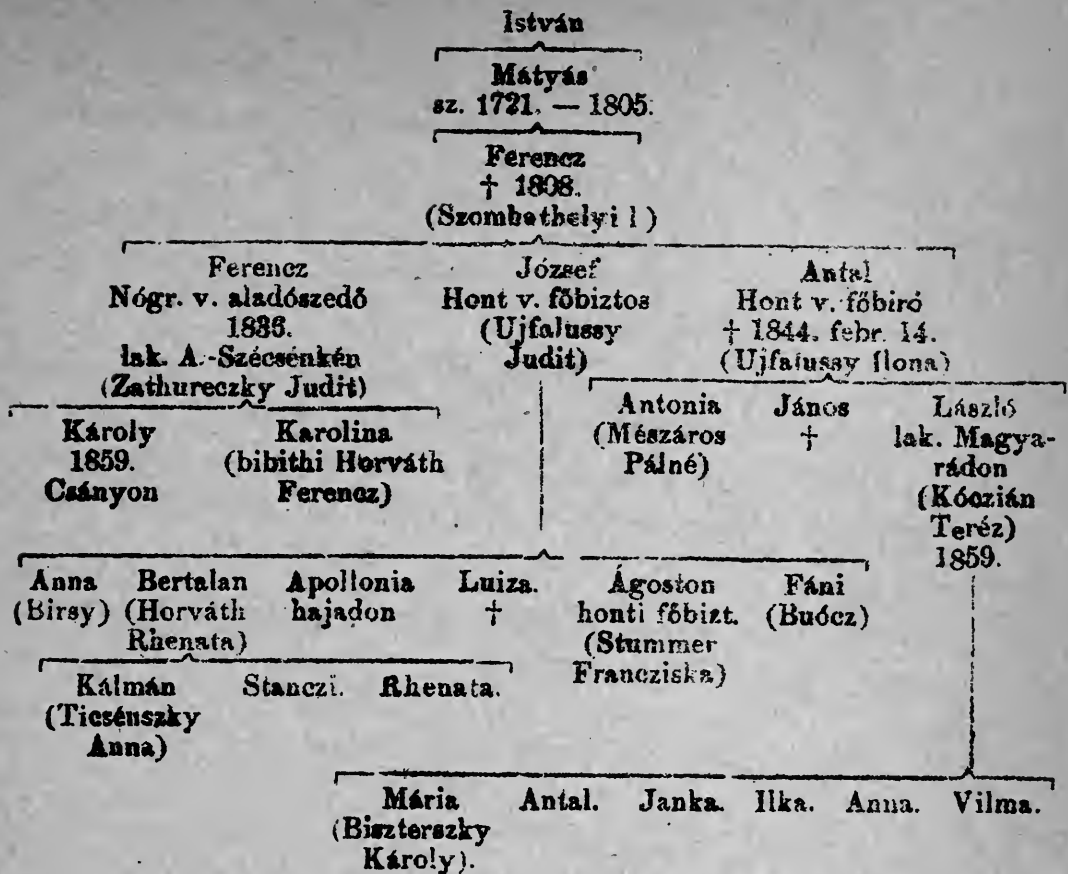
Az e táblázaton állók közül Ferencz, Ignác és György, és ezeknek fiaik 1846-ban hirdették ki Nógrád megyében nemesiségüket ¹⁾.

1845-ben pedig idős Mihály, István, Lajos és Ferencz nyertek Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt.

A följebbi táblázat élén álló Jánossal egykoru István szintén Lóczban lakott, utódai azonban nagyrészből Hontmegyébe szakadtak. Nevezett Istvánnak Szeles Annától fia Mátyás született 1721. dec. 13-án; és élt még 1805-ben is.

Ezen ágazat leszármazása következő:

¹⁾ Megyei jegyzőkönyv 3541. sz. alatt.

A család egyes ágai más megyékbe is elágaztak. Így Kasza Pál 1611-ben Bars vármegye előtt tiltakozik a Dalmadyak részéről Csúzy Péter ellen.

Kasza Mária 1663-ban Gyürky György neje volt, midőn Hont-megyei Cseri helységre nézve Baloghy Gáspár beiktatásának ellene mondott ¹⁾.

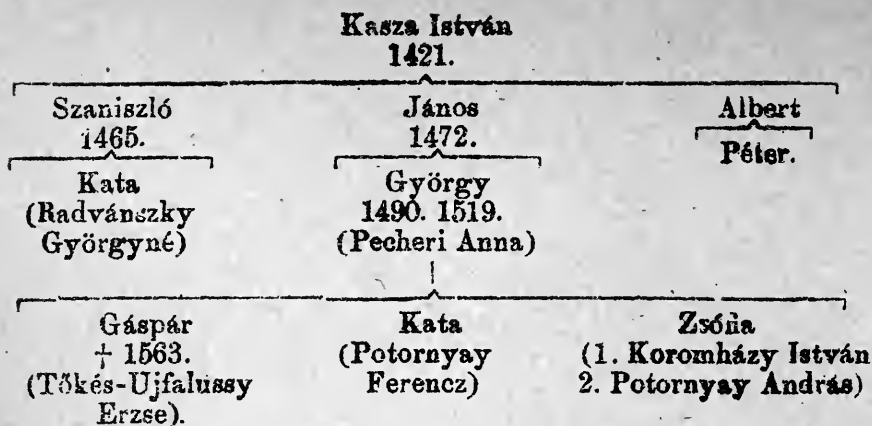
Kasza család. (Kihalt.) Egy másik Kasza, vagy inkább Kaszai (mert latinul de Kasza iratik) volt azon család, melyből Kasza István 1421-ben temesi főispán ²⁾ vala. Birtokait 1553-ban Petróczi (tán Petrovich); 1675-ben Zápolya; majd Kasza Pál, végre Illyesházy birták.

Talán ez azon Kasza család, melyről Bethlen Farkas írja, hogy Halmányon volt ősi kastélya ³⁾

¹⁾ Sz.-benedeki convent. Capsa B. Fasc. 2. Nro 14. stb.

²⁾ Lehozskynál Stemmat. II. p. 211. trencsini főispánul iratik. Ellenben a Geneal. Autent. Mss. tom. I. (honnan a családfa is vétetett) Comes Temesiensis-nek iratik. Budai Fer. Hist. Lexic. I. k. 396. lapon Kasza Benedek fordul elé, (nem István) de szintén temesi főispánul írva.

³⁾ Wolph. Bethlen Hist. VI. 33.

Gáspárban 1563-ban fi-ágon kihalt a család.

Kasza család. (Torjai.) Székely nemes család, felső, alsó-torjai előnévvel.

Torjai Kasza András 1794-ben táblai ügyész.

Felső-torjai Kasza András az 1791—92-ki erdélyi országgyűlésen Torda vármegye követe.

Al-torjai Kasza József 1815-ben Torda megyében adórovó biztos. Dániel ugyanott szegények ügyvéde 1830. táján.

Kaszács család. Gömör és Zala vármegyében lakozó nemes család Fényes E. Geographiája szerint.

Kaszamoczky család. Pestmegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kaszaniczky család. (Nagy-selunczi). Liptó vármegye nemes család, mely ott Német-lipcei curiáján székel. Az újabb időkben ismeretes közülök Kaszanitzky Pál ügyvéd, és Lajos Liptó vármegyének 1844-ben aljegyzője, 1848-ban szolgabírája.

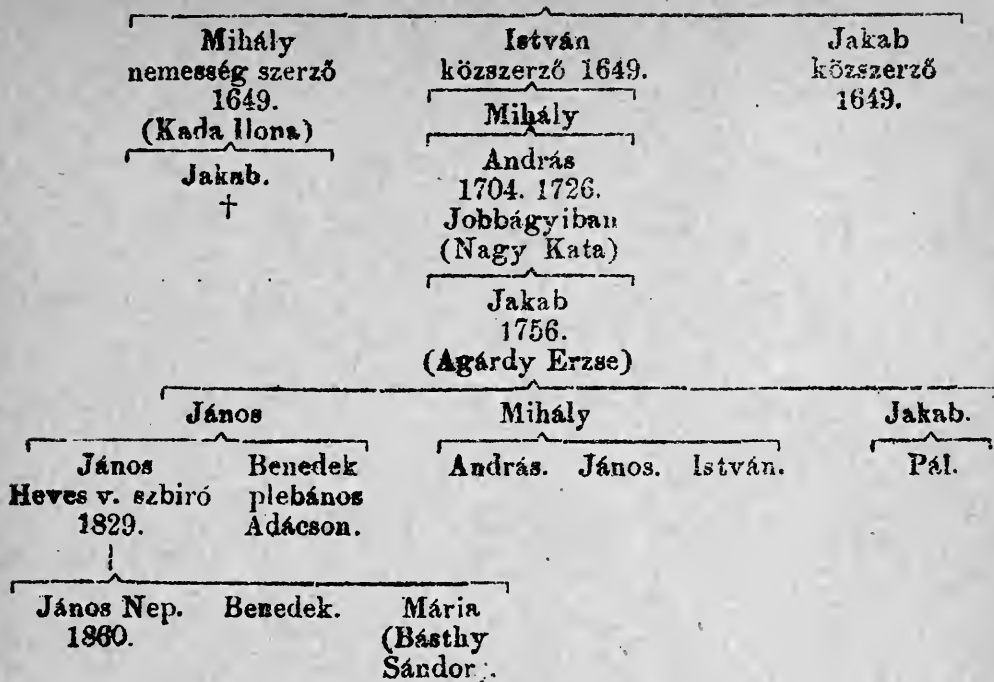
Kaszaniczky András Krassó megyébe költözött, hol jegyző volt, és Liptó megyétől 1808-ki jan. 7-én kelt nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1813-ki jul. 31-én tartott közgyűlésen hirdetteté ki.

Kaszap család. Heves és nógrádmegyei czimerleveles nemes család. Kaszap Mihály és neje Kada Ilona, és fiok Jakab; továbbá testvérei Kaszap István, és Kaszap Jakab III. Ferdinand király által nemesítettek meg Pozsonyban 1649-ki május 18-án kelt czimeres nemeslevélben, mely Nógrád megyében Losonczon 1652-ki jan. 29-én tartott törvényszéken hirdettetett ki ¹⁾.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával kivont kardot tart. Ugyanaz emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Nógrádmegyei jegyzőkönyv.

A család leszármazása következő:

A családfán álló András 1704-ben előfordul a nógrádmegyei nemesek lajstromában. 1721-ki máj. 30-án Jobbágyiban egy curialis telkét elzálogítja Pintér András és Márton szurdok-püspöki lakosoknak. 1726-ban a nemesség-vizsgáló törvényszék előtt nemességét igazolja. Fia

Jakab kiszármazott a megyéből, de 1755-ben már ismét Nógrádban van, hol a jövevény-nemesek lajstromában áll neve. Ugyan ez évben tanuvallatást tétetett, és azt 1756-ban hitelessítetté. Fiának Jánosnak egyik fia János Heves megyében volt alszolgabíró 1829-ben, midőn Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. Lakása Pásztó. Gyermekei a táblázaton állanak, birtokaik Nógrád megyében Me-
gyerben stb.

Kaszap család. Kaszap Péter és József testvérek 1791-ben nyertek II. Leopold királytól czimeres nemeslevelet.

Czimerük négyfelé osztott paizs. Az 1- és 4-ik osztály ezüst mezejében zöld téren zöld magyar ruhás férfi áll prémes kalpaggal, csizmája sárga szattyán; oldalán kard lóg, jobb kezében botjával a földet érinti; a 2-ik osztály kék udvarába vörös mezű férfi kar nyúlik be, könyöklő helyzetben, három szál kalászt, és aranymérleget tartva; a 3-ik osztály kék mezejében szintén vörös mezű kar, kivont kardot vil-

logtat. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar, kardot markol. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-vörös ¹⁾).

Nevezett Kaszap Péter 1792-ben Békés megyében hirdetteté ki nemességét.

Kaszapok laknak a Jászkerületben is, névszerint Mihály, József 1836-ban. Használt czimerük a paizs udvarában hal, a paizsfölötti sisak koronáján kar kivont kardot markolva.

Kaszás család. (Jáz-apáthi.) Jáz-apáti Kaszás Imre 1580-ban nyert czimeres levelet.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály kék udvarában zöld halmon aranykorona nyugszik, és abból fehér köcsagtollak nyúlnak fel; a jobboldali osztály vörös udvarában egy ragadozásra kész oroszlán ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából ismét fehér köcsagtollak emelkednek fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ²⁾).

Az 1635-ki sz. Gál apát ünnepelőtti második ferián jász-apáthi Kaszás Imre, (Bálintnak fia) nógrádmegyei Egyház-Dengeleghi, Szöllősi, és hevesmegyei Pásztói részét budai Bolgár Pálnak és nejének Toldy Katalinnak ezer forintba vallja be ³⁾).

Kaszás Bálint 1612-ben szatmármegyei Vetés és Gyülvész helységben részbirtokot nyert királyi adományban ⁴⁾).

Zemplin megyében Kaszás nevü család a kihalt, és az élő czimerleveles esaládok sorában is emlittetik ⁵⁾).

Kaszmer család. (Felső-őri.) Vasmegyei felső-őri 1582-ben adományzott családok egyike. L. Zámbo cs.

Kaszner család. Kaszner András 1791-ben II. Leopold király által emeltetik nemességre ⁶⁾).

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály arany mezejében hármás zöld dombon aranykorona fölött szétterjesztett szárnyakkal barna egyfejü sas, testével jobbfelé fordulva; a 2- és 3-ik osztály ezüst mezejében három vízszintes csíkolat látszik, és az előtérben

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Collect. Herald. és Adami Scuta gent. V.

³⁾ Leleszi Convent.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 137. 139.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 38. 113.

⁶⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

természetes színű oroszlán ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt sas látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kászoni család. (Nagy-kászoni.) Csikszéki eredetű székely család, melyből a XVIII. század elején Kászoni János. alapítá a Kászoni b. Bornemisza családöt.

Körülök András 1651-ben, Miklós 1668-ban Imre 1687-ben, Mihály 1764-ben a kászoni alszék alkapitányai ¹⁾.

Kászoni Mihály 1794-ben Csikszéki alkirálybíró.

A székelyföldről kiszármazott a család a megyékre is, nevezetesen Kolos megyébe, hol 1815-ben Kászoni Miklós királyi perceptor, József ugyanakkor alszolgabíró. Ugyanott 1848-ban Antal, Ignác, és Ferencz hivataloskodtak.

A család némely tagja Magyarországra is kiszármazott, így előnevénél fogva e családhoz kell számitanunk kászoni Kászony Jánost, a budai helytartóságnál volt agenst és táblabírót, ki annak idejében a nemzeti színművészetnek Budapesten létrehozása körül sokat fáradozott. Meghalt 1858-ki mart. 10-én kora 73. évében ²⁾.

Magyarországon szintén több helyen laknak Kászoni-ak. Így Zemplin megyében is a nemesek sorában áll ³⁾. Szatmár megyében birtokos e század elején Rápolton ⁴⁾. Ezen kívül Bács, Somogy, Szabolcs, Torontál megyékben is a nemesek sorában állanak.

Arad megyében a Maros mentén több helyütt (Batuczán, Berzaván stb.) birtokos Kászoni András özvegye ⁵⁾.

Kászony Ferencz 1791-ben országgyűlési követ, és az urbéri bizottmány tagja ⁶⁾.

Kászoni Márton esztergami kanonok Apaffy Mih. korában ⁷⁾.

Erdélyben van keresedi Kászoni család is, melyből László 1791-ben Szászváros-szék országgyűlési követe, 1794-ben pedig király-birája.

A mult század elején találunk Kászonyi Tamásra, ki 1713-ban III. Károly királytól czimeres nemeslevelet nyert. Czimere a

¹⁾ Benkő K. Csik-Gyergyó és Kászón 54.

²⁾ Polit. ujdonságok 1858-ki 11. szám. 127. lap.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 123.

⁵⁾ Fényes E. Geographiaja.

⁶⁾ 1791-ki 67. törv. cz.

⁷⁾ Lehoczky Stemma. II. 211.

paizs kék udvarában zöld téren balfelé haladó fekete vadkan. A paizsfölötti sisak koronáján kék mezü kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Kasztenholez család. 1751-ben M.-Terézia királyasszony által nemesített meg.

Czimere először vizirányosan kétfelé oszlik, és a felső kék udvarban jobbról balra rézsutosan vont fehér esíkolaton három zöld makk látszik. Az alsó rész két függőleges vonal által három udvart képez; a középsőben vörös mezőben szárnyas fejü bot körülövezve két kígyó által (caduceus) látható, a két felső aranyudvarban fekete zerge ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig kék, félig ezüst, a baloldali félig arany, félig fekete vörös mezbe öltözött kar könyököl, zöld növényt markolva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék ²⁾).

Kaszterer család. Kaszterer Keresztély 1686-ban I. Leopold királytól nyerte ezimeres levelét ³⁾).

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály kék udvarában három aranyesillag ragyog, egyik feljebb, kettő alatta; — a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas áll. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt sas látható. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék.

Katalln család. Zemplin vármegye nemesrendü családá; e század elején birtokos G a t á l y o n ⁴⁾).

Kátay család. Régi kihalt család. Már a XV. században fordulnak elő őseik; így Kátay Mihálynak fiai László, Mihály és Fülöp, és rokonaik Jakab prépost, Miklós egi kanonok Erzsébet királynétől zálogba veszik Kecskemét városát 1438 és Csongrád városát 2500 aranyforintban, mely összegre nevezett királynénak Zórény, Beuren, Orsowa, és Miháld várak kijavitása miatt szüksége volt.

Kátai Isák 1447-ben Pest vármegye követe.

Kátay Mihály jelen volt 1526-ban mint Szapolyai híve a to-kaji gyűlésen ⁵⁾).

Kátay Ferencz 1554-ben Perény Gábor alatt hadnagy, ugyan-

¹⁾ Collect. Herald. Nro 657.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.—Burgstaller Collectio Insign. nob. fam. H.

³⁾ Collect. Herald. Nro 813.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113. 375.

⁵⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 81.

az 1558-ban Eger várában; utóbb 1584-ben Miksa és Rudolf királytól beiratképen kapja a mizslei prépostságot ¹⁾. Kátay Jánost 1618-ban az országgyűlés a határjárási bizottmány tagjául nevezi ki a 12. törvény czikben.

Legnevezetesebb embere volt a családnak Kátay Mihály 1606-ban Bocskay István erdélyi fejedelem kanczellára, ki urának halála miatt mérgezési gyanúba jöven, felkonczoltatott ²⁾. Mihálynak neje Drugeth Anna volt ³⁾, és tán Magócsi Margit, kitől fiai Mihály és Ferencz, ki 1670-ben magnélkül halt el ⁴⁾.

Zemplin megyében e század elején is előfordul a Kátay név a czimerleveles nemesek sorában ⁵⁾.

Kathonai család. E néven Erdélyben kérői és ismét más pókafalvai előnevű család létezik.

A pókafalvai Kathonai családból Gergely 1794-ben kormányszéki irnok.

A kérői Kathonai-akból István Marosszékből seborvos, és másik István m.-vásárhelyi hivatalnok 1847-ben.

Ily néven mint birtokosok említetnek Felső Fejér vármegyében Bürkösön és Ivánfalván Katonai István és Karolina. Alsó Fejér megyében Háportonban Ábrahám.

Kolos megyében alsó-szováti birtokosnő Katonai Gáborné, Szalánczi Eszter.

Kathy család. (Kihalt.) Ismeretes közülök Kathy István mester, ki 1355-ben Árva vár várnagya volt, és később Árva megye grófja (vagy főispánja), mint ilyen az árvamegyei birtok-oklevelekben többször emlittetik ⁶⁾.

Katlan család. Katlan János 1809-ki jun. 15-én az erdélyi országgyűlésen nyer honfiusítást.

Kató család. Az 1792-ki erdélyi országgyűlésen nyer honfiusítást.

Kathó család él Zemplin megyében is ⁷⁾.

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XXIX. 203—208. Később 1643-ban a mizslei prépostságot a kassai jezsuiták nyerek.

²⁾ Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 20. Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 26. l.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 78.

⁴⁾ Lehoczky Stemmatogr. II. 211.

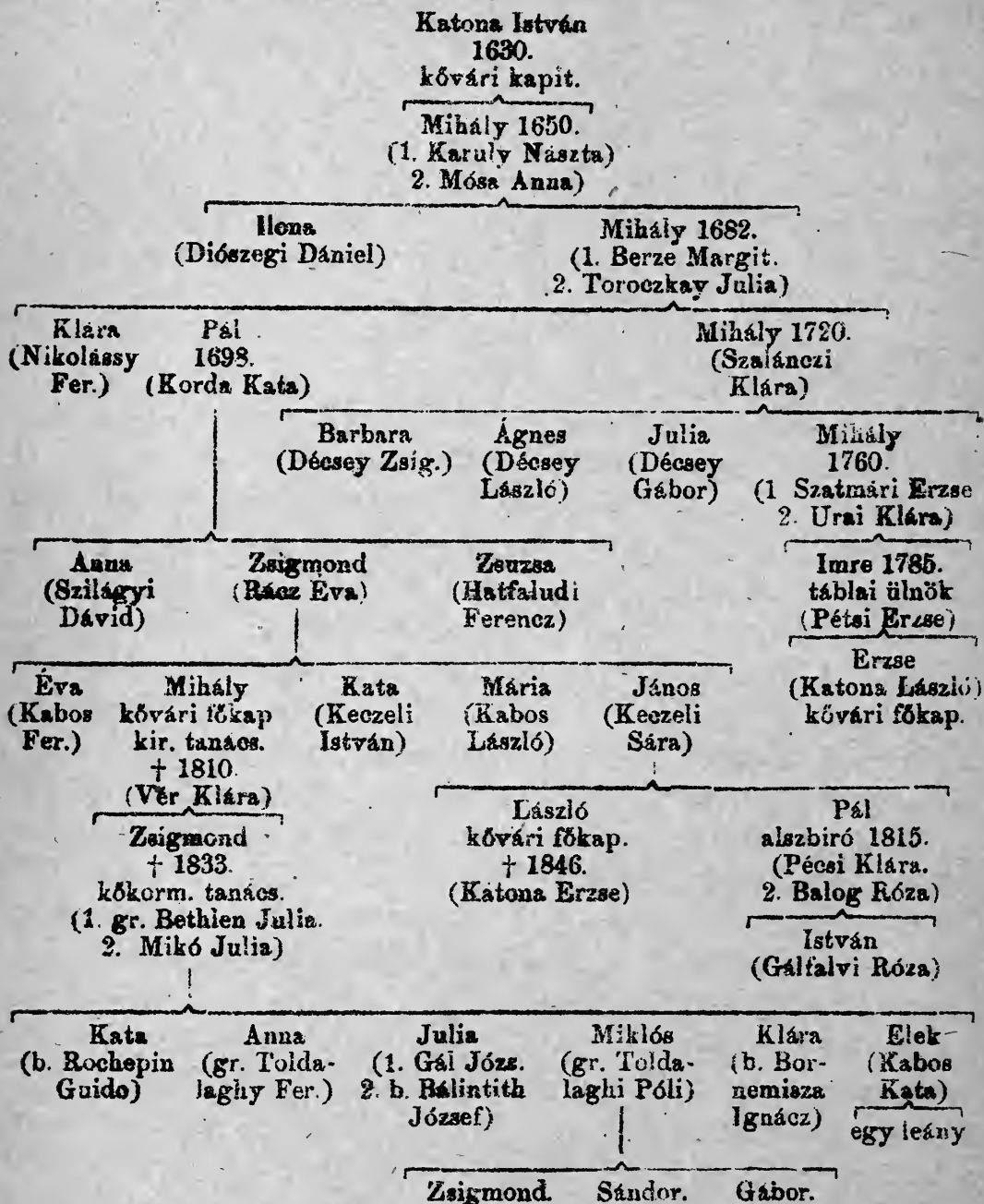
⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

⁶⁾ Szontagh Dán. közlése.

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

Katona család. (Berkeszi.) Kővár vidék egyik főbb családja, és tagjai ott gyakran a főkapitányságot is viselték.

A család fészke Berkesz, hol jelenleg Katona István lakik. Leszármazásuk következő: ¹⁾

A legutóbbi időkben éltek közül Zsigmond egyike miveltebb hivatalnokainknak. Született 1767-ki mart. 10-én. Fiatalságában a külföldi egyetemeken járt; hazajövet hivatalos pályáját a jegyzőséggel kezdé; 1803-ban Belső-Szolnok vármegye főbirája, 1809-ben Kővár

¹⁾ Kővári Erdély nev. csal. 144. és Décsey Miklós közléso.

főkapitánya, 1812-ben egyszersmind Belső-Szolnok vármegye főispáni helyettese, 1816-ban fő-kormányszéki tanácsos. Meghalt 1833-ban novemb. 13-án. Fia Miklós a forradalomba vett részt s külföldre menekült.

Nincs a családfán Katona Róza 1-ör Hatfaludy Elek, 2-ör Zambó Mihály hitvese.

A család reform. vallásu.

Katona család. Katona István 1717-ben Horváth Ferenczcel együtt III. Károly királytól nyeri czimeres nemeslevelét ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren aranykorona, mellyen vörös kar könyökök három nyilat markolva. A paizsfölötti sisak koronájából három kinyílt piros rózsa emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Magyarországban Katona nevű család létezik Gümör, Szabolcs, Szatmár, Veszprém stb. megyékben.

Veszprém megyében Katona Imre 1837-ben házi főadószedő.

Katona család. (Geleji.) Eredetét Borsodmegyei Gelej helységből vevé és innen az előnév.

Katona István Gelejen született 1589. körül. Atyját korán elvesztvén, 1596-ban mint hét éves gyermek tatár-rabságba esett, de anyja által egy hónap múlva Szolnokon feltaláltatván, kiváltatott. Iskoláit Patakon végzé; és Beregszászon tanító lön. Itt annyira kitünteté magát, hogy Bethlen Gábornak ajánlatott. Ennek költségén járt a külföldi nevezetesebb akademiákba. Hazatérvén a Bethlen családnál udvari tanító lön. 1622-ben a fejedelem udvari papja, és végre 1633. jul. 6-án a nagy-enyedi zsinaton superintendensnek választatott. Meghalt 1649. dec. 12-én ²⁾. Több munkát irt latin és magyar nyelven.

Istvánnak nagybátyja volt Gáspár, ennek fia szintén István, kit bátyja az említett superintendens segíté; ennek pártfogása mellett járt künn a belgiumi akademiákon, hol 1652-ben a sz. lélek-röli értekezést védelmezé. 1656-ban Erdélyben magyar-igeni, utóbb udvarhelyi lelkész lön. Irt magyar- és erdélyországi historiát, mely kéziratban maradt ³⁾. Így származott be a család Erdélybe, hol Kolos megyében most is létezik.

¹⁾ Collect Herald. Nro 602.

²⁾ Bénkő J. Transylv. gen. II. 173. 390. — Ötvös Agoston Uj. m. muzeum 1859. 199.

³⁾ Benkő id. h. II. 390.

Közülök **Károly** Kolos megyében irnok. **Pál** ugyanott alszolgabíró 1815-ben.

Imre ugyanott számvevő biztos 1848-ban.

Katonáczy család. Közülök **Katonáczy János** 1626-ban élt, midőn a szent-benedeki convent előtt ¹⁾ óvást tesz, hogy mint **Bory István** és **Gyürki Benedek** ügyvéde a **Garan** kiáradása miatt a **Baloghy Sebestyén** és **Palásthy Miklós** elleni ügy tárgyalására meg nem jelenhetett.

Katonáczy Zsuzsanna Balon Istvánné, bars megyei **Perlep** helységbeli két házhelyet irtvány-földjeivel 50 arany és 33 tallérért **Szelepcsényi Mihálynak** és nejeének **Gyürky Zsuzsannának** elzálogítja 1642-ben ²⁾.

Katra család. Szatmár vármegyei nemesrendű család **Fényes Geographiája** szerint.

Kattra nevű családot látunk Erdélyben is **hatvani és sándorházi** két előnévvel élni.

Közép-Szolnok vármegyében **hatvani Kattra József** megyei irnok. **István** pedig főszolgabíró 1815-ben. Nevezett **István**, ugy szintén **Imre**, **Mihály**, **Ferencz**, mint törvényszéki ülnökök az 1832-ki és több évi tiszti névtárakban már **sándorházi** előnévvel állanak. **Ferencz** utóbb alszolgabíró volt.

Kaunitz család. Gróf **Kaunitz Rudolf** az 1647-ki országgyűlésen a 155. törvény-cikknél fogva magyar honfiusitást nyert; és innen e család tárgyalása is e könyv körébe tartozik.

A **Kaunitz** család **morvaországi** eredetű; és a **brüni** kerületben fekvő ősi birtokuktól **Kaunitz** mezővárostól, és hegyi kis várától veszi a család nevét. Nem terjeszkedve ki a család eredeztetésének a régi századokba nyuló homályaiba, csak a nevezetesb pontokat adom elé.

1400-ban **Venczel Csehország királya** a **Kaunitzokat** a **cseh** ur rendbe emelé. 1484-ben **Kaunitz Zsigmond IV.** **Kazmér lengyel királytól** czimerbővitést nyert. — **Báró Kaunitz Leo Vilmos** (szül. 1614. † 1655.) és unokaöccse **Rudolf** († 1689.) **III. Ferdinand király** által 1640-ki máj. 16-án grófságra emeltetnek. Ezen **Rudolfnak** fia **János Vilmos** († 1721.) pedig 1700-ki dec. 17-én birodalmi grófságot nyer.

¹⁾ Sz.-benedeki Convent. Protoc. LL. p. 225. Nro 151.

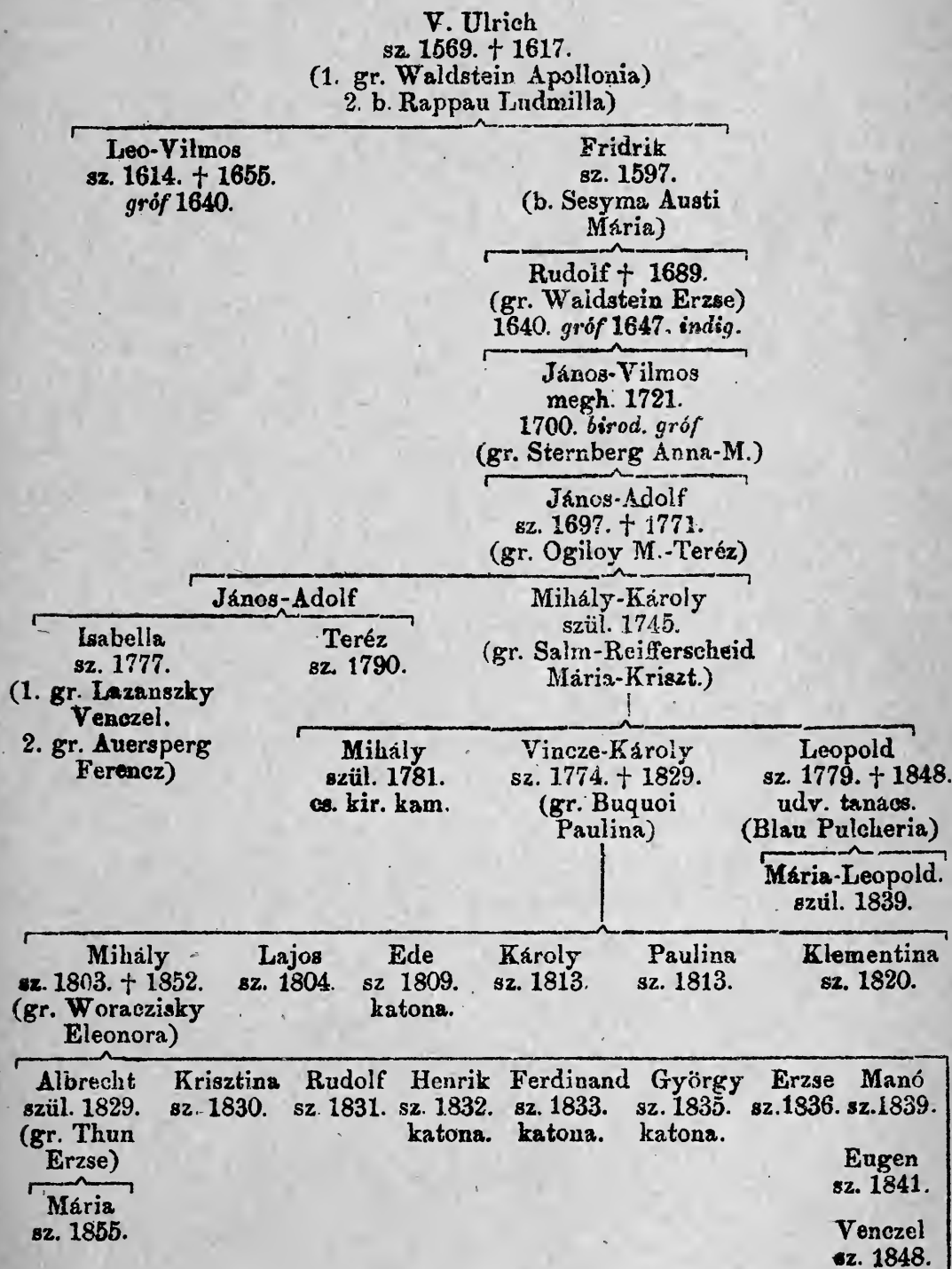
²⁾ Ugyanott Prot. M. p. 152.

³⁾ Hist. Herald. Handbuch. 206. stb.

A család jelenleg két vonalon virágzik, az egyik vonal hercegi, a másik grófi czimmel bír.

Adjuk a családfát a közös törzstől, honnan a család két fővonalra oszlik. Minket azonban csak Rudolf ága illet, és így csupán ettől folytatjuk a leszármazást mostanig, noha a hercegi ágazatból is több nagyjainknak voltak hitves társaik, kiket megemlítendünk.

A családfa imez:

A család hercegi ágából, mely nálunk honfiusítva nem volt, következők álltak összeköttetésben családainkkal:

Gr. Kaunitz Miksának leánya *Mária- Eleonora* szül. 1723. april. 8-án, csill. ker. hölgy, 1742-ki nov. 24-én kelt egybe gr. Pálffy Rudolf altábornagygyal. Meghalt 1776. máj. 7-én.

Herceg Kaunitz *Alajos-Venczel* leányai közül a) *Leopoldina* csill. ker. hölgy, szül. 1703. febr. 8-án, gróf Pálffy Antal-Károlynak neje lön 1820. febr. 15-én. b) *Ferdinanda-Karolina* csill. ker. hölgy, szül. 1805. april. 20-án. Egybekelt 1822. nov. 4-én gr. *Károlyi Lajossal*.

A család czimere vörös udvarban két szivalakú levelekkel bíró vízi növény.

Vallásuk kath.

Kavachi család. Zemplin megye czimerleves nemes családainak egyike ¹⁾.

Kávai család. Közülök Kávai *József* 1547-ben huszár-csapatot vezérle a smalkaldi hadba.

Kavanagh család. Báró Kavanagh *Henrik* az 1827-ki országgyűlésen nyert honfiusítást ²⁾.

Kávássí család. (Ravaszi †.) Régi kihalt család. Már a XIV. században bírta Kávássy *Mátyás* Sáros megyében Tót-Selymest, ennek fia *Miklós*, ki a pródnak is neveztetett, ennek fia *János*, ki litteratusnak is neveztetett, és élt 1349-ben ³⁾.

Kávási *Jób* 1542-ben jelenvolt Fogarasnál Majláth *István* erdélyi vajda elfogatásánál, és maga is nehezen szabadulhatott a törököktől.

Kávási *János Balassa Menyhért* részére Léva vára ótalmazásában esett el 1549-ben.

Kávás *András* megbüntetését illetőleg, mivel két nemes embert vert meg, az 1575-ki országgyűlés a 4-ik törv. czikben rendelkezik.

Kávásyak birtak Győr vármegyében is Csikvándon a XVII. században. Kávásy *Borbála*, Dobos *Györgyné* Csikvándon részét 1648. sept. 8-án *Sándor Györgynek*.

Ugyancsak 1648. nov. 22-én Kávássy *Margit Enyedy Györgyné* csikvándi részét elzálogítja *Sándor Györgynek* és nejének *Nikos Anná*

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

²⁾ 1827-ki 42. törv. cz.

³⁾ Katona Hist. Critic. XI. p. 589.

nak. 1649-ben Kávássy János is ugyanazoknak adja zálogba csikvárdi részbirtokát.

Kávásy Katalin Vály Ferenczné 1651-ben febr. 3-án elzalogítja szintén csikvárdi részét ugyancsak Sándor Györgynek. 1652-ben már mint özvegy, Kávássy Kata ismét egy ottani telkét adja zálogba; s végre 1657-ben ugyanott egy fél pusztát telket zalogit el ¹⁾.

Kávásy család birt Borsodmegyében Visnyón is, hol Kávásy László a reform egyháznak egy malmot ajándékozott, mely malomban maig is a Kávásy sisakját használják vámmértékül, és ezt más bizonyíték-levelük nem lévén, mint kiváltság-bizonyítékot leggondosabban őrzik ²⁾.

Kávási család. (Érkávási.) Erdélyben jelenleg is él Kávási család, érkávási előnévvel. Közülök Kávási János 1794-ben Belső-Szolnok vármegye főbirája. — László szintén ott szolgabíró, János adóíró 1832-ben, később törvényszéki ülnök.

Kaveggia család. A nemességet nyeré Kaveggia János cs. kir. kapitány, M.-Teréz királyasszonytól 1763-ban kelt czimeres levélben, mely a következő évben Pozsega vármegyében hirdettetett ki.

A család egyik ágának nevezett Jánostól kezdve leszármazása következő:

János
kapitány
1763. ns.

Nep. János-Lajos
1834.

Frigyes † Gábor. Judith. Victoria. Miksa. János. István.
Nógrádban
1835. 1850.

Anna
(Tergovcsics). †

A nemesség-szerzőnek fia Nep. János-Lajos 1834-ki dec. 5-én vett ki Pozsega vármegyétől nemesi bizonyítványt. Gyermekai közül Frigyes Nógrádmegyében B-Gyarmatra költözött, hol vas-árus volt. Meghalt néhány év előtt. 1835-ki sept. 5-én nemességét Nógrád megyében is kihirdetteté ³⁾.

A család czimere négy részre osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a külső udvar arany mezőben

¹⁾ Ráth Károly által közlött okmányok után.

²⁾ Fényes E. Geographiai szótár IV. 307. l.

³⁾ Jegyzőkönyvi 1731. szám.

kétfejű sasnak felerészét láttatja, a belső udvar vörös mezőn, három fehér csíkot (folyamot) mutat. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában arany grif áll, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén aranygrif nő ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Kayser család. A XII. században előfordul hazánkban e családnév. Kayser Fruzsina Dóczi Zsigmondnak özvegye, 1654-ben óvást tesz a szent-benedeki convent előtt, hogy férjének halála után, midőn ő törökfogságba esett volna, minden arany, ezüst javait, és marháit rokona Dóczy Menyhért elfoglalá, és Morvaországba vivé ²⁾. Ugyan e végett pert is indítván, ezen igényeinek elintézését az 1655-ki és 1659-ki országgyűlés is sürgeté ³⁾.

1659-ben nevezett Kayser Fruzsina engedélyt ad Holló Istvánnak, hogy F.-Hámoron malmot építhessen ⁴⁾.

Kayser családot később is találunk hazánkban, ennek nemesség szerzője Kayser Sebestyén, ki ilyen czimert használt:

A paizs kék mezejében egy háromszögletű arany táblán három vörös golyó látszik, a tábla körül hét ezüstcsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából fekete sasszárny emelkedik ki, mellyen háromszögű arany táblán egy nyitott szem (a gondviselés jelvénye) látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ⁵⁾.

Kaza család. (Nagy-csepcsényi.) Közülök nagy-csepcsényi Kaza Máté 1536-ban Dubraviczky János ellen támaszt keresetet, mivel ez a néhai Kavaldá másképp Fodor Ferencz javait illető irományokat letartóztatá, holott azon birtokokat Kaza Máté maga részére szerezte ⁶⁾ (impetrálta).

Kazay család. A Rátold nemből vagy legalább Rátoldtól származott Istvánnak fia volt Kakas (tán Gallus = Gál), ki 1301-ben Tisza-Várkonyt kapta; és kitől a család Kakas-nak is neveztetett. (Lásd Kakas család itt a 17. lapon). Az elmondottakhoz adható, hogy kazai Kakas Gyulának fiai György és Detre 1452-ben éltek, testvérük volt Zsigmond is, ki 1444-ben élt ⁷⁾.

¹⁾ Collect. Herald. nro 35.

²⁾ Sz.-benedeki Convent fasc. 105. Nro 3.

³⁾ 1655-ki 96. és 1659-ki 118. törv. cz.

⁴⁾ Sz.-benedeki Convent. 1659. Fasc. 72. Nro 2.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁶⁾ Sz.-benedeki Convent. Fasc. 143. Nro 46.

⁷⁾ A bánfalvi Barius kihalt családi okleveleiben említetnek.

Kazay nevű nemes család Zemplin vármegye czimerleves családai sorában áll ¹⁾.

Ezen kívül ily nevű nemes család él Bars, Fejér és Veszprém vármegyékben is Fényes E. Geographiája szerint.

Kazinczy család. (Kazinczi.) A felföld régi, előkelő, birtokos családainak egyike, melynek nevére Ferencz, irodalmunk nagy reformátora, örök fényt derite. A család jószágai Abauj, Zemplény, Ung, Szabolcs, Bihar, Heves és Nógrád megyékben voltak elszórva.

Nem birva a család eredetének és régiebb történeteinek adatait, itt a leágazás kimutatását csak a XVII. század közepéről kell kezdenünk. Ekkor élt a családból már az V. Péter, 1662—1676. Zemplény vármegyének ²⁾, ezenkívül egyszersmind Bereg megyének is jegyzője; az 1662-ki pozsonyi, 1667-ki beszterczei országgyűlésre Zemplén vármegye követe ³⁾; többször egyéb küldöttségi megbízásokkal is megtiszteltetve, így 1665-ben a sérelmek tárgyában Pethő Zsigmond kir. biztoshoz, és gr. Rottal tábornokhoz ⁴⁾, ugyanez évben Wesselény nádorhoz Kassára, 1666-ban Zrinyi Ilonának és Rákóczy Ferencznek lakadalmára ⁵⁾, 1668-ban gr. Csáky Ferencz kassai tábornagy beiktatására volt megyéje által kiküldve ⁶⁾. 1667-ben érdemei jutalmául lakó házát Ujhelyben Zemplény vármegye építeté fel ⁷⁾. 1670-ben ő szólítá fel Rákóczy Ferenczet a fegyverletételre; egyébiránt mint maga is Rákóczy híve, Báthori Zsófia meg P. Kis Imre közbenvetésére életét pénzbírsággal, és hitváltoztatással menté meg, és még ugyanez évben ő viszi meg a megye hódolatát Bécsbe ⁸⁾. 1676-ban már a kir. tábla bírása is, és még ez évben jun. 28-án országbirói ítélőmesterré nevez-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 113.

²⁾ Szirmay A. C. Zemplin not. hist. 194. 226. 250. — Szirmay szerint még 1678-ban is jegyző, sőt arról ekkor köszönt le; holott — mint alább látjuk — már 1676-ban szintén a zemplénymegyei Protocol. tom. LXXXV. nyomán róla ez iratik: „*Petrus Kazinczy de eadem, Tabulae Reg. Assessor (I. Lipót kir. diplom. 1676. jun. 28. a család levéltárában) in Magistrum Protonotarium Judicis Curiae R. resolutus sed praemortuus.*“ L. Toldy Ferencz, Kazinczy Ferencz és kora. Pest, 1859. 3. l. és Jegyzések közt V. lapon.

³⁾ Szirmay A. id. h. 194. 207.

⁴⁾ Ugyanott 205.

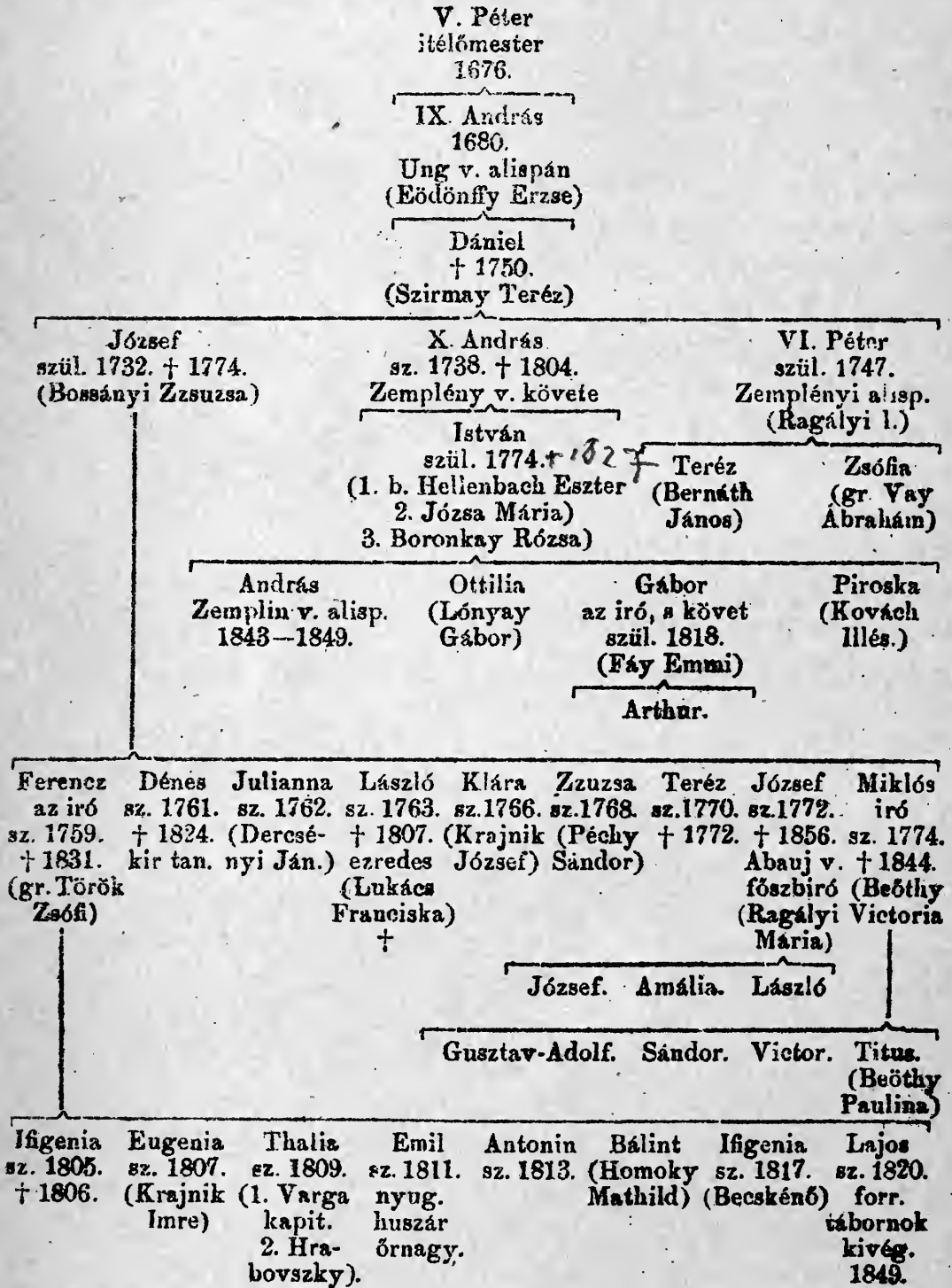
⁵⁾ Ugyanott 206.

⁶⁾ Ugyanott 211.

⁷⁾ Ugyanott 208.

⁸⁾ Ugyanott 221.

tetett ki, azonban közbejött halála miatt már nem hivatalkodhaték ¹⁾. Ennek daczára halála után, mint a Wesselényféle összeesküvésben részesnek, javai a kamara által lezároltattak ²⁾. Tőle kezdve a család napjainkig következőleg sarjadzott le:

¹⁾ Toldy Fer. id. h. V. lapon.

²⁾ Ugyanott.

A családfe élén álló V. Péternek fia IX. András a költő ¹⁾, a nagyszombati egyetemből sógora által haza lopatván, atyái helv. ref. vallására visszatért ²⁾. Már 1680-ban Ung vármegye alispánja volt ³⁾. 1682-ben Zemplény megyében hadi élelmezési főbiztossá választatik ⁴⁾. II. Rákóczy Ferencz alatt a zemplény és ungmegyei fölkelt nemesség főkapitánya, s e megyének a széchenyi és ónodi gyűlésekre követe volt. Felesége Eödfönffy Erzsébet után a vinnai várat és birtokokat esatlotta ősi vagyónához. Ennek fia volt.

Daniel, ki Szirmay Andrásnak királyfalvai Róth Juliannától született leányát, Szirmay Terézt bírta hitves társul. Meghalt 1750-ben. Utánna három fia által három ágra oszlott a család. Fiai ezek: József, X. András és VI. Péter, kik atyjok halála után megosztóztván, Józsefnek az alsóregmeczi, a két utóbbinak pedig a vinnai és lasztóczi jószágok jutottak osztályrészül ⁵⁾.

József szül. Vinnán 1732. febr. 9-én. Hivatalt nem viselvén, 1758. jun. 19-én jegyzé el nagybossányi Bossányi Ferencz Bihar egykori főszolgabirájának, főjegyzőjének s követének kőji Comáromy Juliannától 1740. máj. 18-án Ér-Semlyénben született leányát Bossányi Zsuzsánnát; kivel nászát ugyanesak Ér-Semlyénben 1758. sept. 29-én ünnepelte. Házasságok — mint gyermekeik névsora mutatja — termékeny vala; azonban a boldog együttlét rövid vala. Józsefet 1774. mart. 20-án egy roszul gyógyított inhideg Regmeozen kora 42

¹⁾ Verseit kiadta unokája Ferencz az író, az Orpheus II. k. 143 l.

²⁾ Toldy Fer. id. m. 3. l.

³⁾ Lehoczky Stemma. I. 217.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 273.

⁵⁾ Ez s az ez után következő adatok a következő czimű nyomtatványból merítvék: „Örvegy Kazinczy Józsefné született Bossányi Susanna emlékezete. Irtó első szülöttje Kazinczy Ferencz. Sokonainak s barátjainak Gyászleczeti helyébe; maradvékainak a dolgok tudása ölegett. S.-Patakon 1813.“

évében kitörlé az élők sorából, s a 34 éves nő mintegy tizenhat évi házasság után, nyolcz neveletlen gyermekkel, — kik közül az utolsó atyja halála után öt hónap mulva született, — megterhelve maradt özvegyen, mígnem lassú szélütés okozta három évi sinlődés után férjét ő is a jobblétre követte; meghalt 1812. nov. 14. Ér-Semlénben. Mennyi jóteknony befolyással volt a jeles pár gyermekeiknek, — de főleg Ferencznek irodalmunk eme legujabban ünnepelt ujjá-teremtőjének — növelésére és jövődő elért nagysága kifejlesztésére, azt az említettnek életírása bőven tanusítja. Gyermekeik ezek:

1) Ferencz, az író, született Ér-Semlyénben 1759. october 27-én. Tanulságos és irodalom-történelmi becsü életét *), melyet korának története nélkül alig rajzolhatni, — ismeri minden értelmes hazafi, s különben is annak egész terjedelmében közölhetése e szűkebb körüvállalat körét meghaladja. Ez okból életének csak főbb mozzanatait kell röviden megemlitenem. K. Ferencz kilencz éves korában Késmarkra küldetett a német nyelv megtanulása végett, és onnan év multával S.-Patakra, hol kezdé a francia nyelvet is tanulni, és hol anyja buzditására legelső kinyomott zsengejét „Magyarország földi állapotjának lerajzolása“ (Kassa 1775.) írta. — 1777-ben Bécsben járt, hol főleg a cs. képtár kapá meg figyelmét, s volt műérzékére hatással. 1779. jul. 15-én iskoláit elvégezvén; Kassán, majd Eperjesen, s végre Pesten a törvényt gyakorlá. 1784-ben Abauj megye aljegyzőjévé választatott, és midőn ugyanazon év nov. 1. napjától József császár parancsára minden hivatalos írománynak németül kelle fogalmaztatnia, a főjegyző épen nem, az első aljegyző pedig németül keveset tudá, ő vitte pontosan a fontos hivatalt. Innen 1786-ban gr. Török Lajosnak, — kivel 1784. nov. 2-án Tállyán ismerkedett meg, — ajánlatára a kassai kerület nemzeti iskoláinak felügyelőjévé neveztetett. És ez alatt, — mint már előbb is — folytatá irodalmi munkásságát is; melyre még több időt nyert, midőn II. Leopold alatt minden többi nem kath. hivatalnokokkal együtt a kath. iskolákból elbocsáttatott. Ezenközben a Pesten összeállott magyar színész-társaság rendezése és igazgatása körül gr. Ráday Gedeonnal, a szintén költővel, nagy erélyt fejte ki, s a repertoriumot fordított művekkel gazdagítá. Szorgalmát nem törte meg ama szerencsétlenség sem, mely a Martinovicsféle dolgokba elegyedés

*) L. Toldy Fer. többször említett művét: „Kazinczy Ferencz és kora“ életrajzi emlék születésének százados ünnepére. Kiadta a m. tud. Akademia. Pest 1859. 4r.

gyanúja miatt rá 1794-ben nehezédék. Brünnben, Kuffsteinban és Munkácson hét hosszú évet kelle töltenie szomorú fogságban. És itt az irodalmi foglalkozás volt rideg magányának enyhítője. Kiszabadulása harmadik évében (1804.) nőül vette említett gr. Török Lajosnak gróf Roggendorff Alojziától született leányát, gróf Török Zsófiát, kivel boldog házassági életét széphalmi birtokán élte. 1828-ban munkás részt vett a tudós társasági alaprajz kidolgozására megbízott tanácskozmányban, és 1830. nov. 17-én az igazgató tanács által a történeti osztályban vidéki első rendes taggá neveztetett. Munkáit elészámlálják életrajzai. Gyűjteményes kiadásokban, fordított műveinek nagyobb részét „Kazinczy Ferencz munkái“ czim alatt maga adá ki 1814—1816-ban 9 kötetben. „Eredeti munkái“, kiadva Bajza J. és Schedel (Toldy) Ferencz által Pesten 1836—45. 5 kötetben, eredeti műveinek, és jeles leveleinek szintén csak egy részét tartalmazza. Összes munkáinak szerzőjükhöz méltó kiadását még most várja a haza unokájától Kazinczy Gábortól. Meghalt Kazinczy Ferencz Széphalmon 1831. aug. 22-én kora 72, írói pályája 56. évében. És a nagy férfinak, ki nemzeti irodalmunkra akkora befolyással volt, mint előtte senki más, — születése százados emlékét tavaly (1859-ben) megünnepelte a nemzet az ország számtalan helyén. Gyermekai következők: *a*) *Ifigenia* szül. 1805. aug. 8-án. Meghalt 1806-ban. *b*) *Eugenia* szül. 1807. dec. 4-én. Neje Ión Krajnik Imrének. — *c*) *Thalia* szül. 1809. oct. 15-én. Első férje Varga kapitány, a második Hrabovszky. — *d*) *Mark-Emil*, szül. 1811. jun. 18-án, jelenleg mint huszárörnagy, nyugalmazva él. — *e*) *Antonin* szül. 1813. máj. 30-án. — *f*) *Bálint*, kinek neje Homoky Mathild. — *g*) *Ifigenia* szül. 1817. máj. 6-án Becskéné. — *h*) *Lajos* szül. 1820. octob. 20-án. A forradalomban mint tábornok vevén részt, 1849-ben Aradon kivégeztetett.

2) *Dienes* szül. 1761. febr. 22-én Regmeczen. Bihar megyének 1784-től al-, majd főjegyzője, 1803—1811-ig másod alispánja; 1808-ban országgyűlési követe; s legvégül cs. kir. tanácsos. Meghalt 1824-ben nőtlenül.

3) *Juliana* szül. 1762. máj. 13-án. Férjhez ment Dercsényi János beregmegyei táblabíróhoz.

4) *László* szül. 1763. jun. 19-én. Hadi pályára lépven, a *Davidovics* nevet viselt magyar gyalog serezed Ezredese volt. 1806-ban nősült, elvévén biharmegyei táblabíró Lukács Miklós egyetlen leányát Lukács Franciskát; de gyermeke nem maradt. Meghalt hosszas betegeskedés után Bécsben 1807. jul. 16-án.

5) Klára szül. 1766. dec. 12-én. Férjhez ment 1788-ban abauj-megyei táblabíró Krajnik Józsefhez.

6) Zsuzsanna szül. 1768. octob. 4-én, ki 1788-tól péchujfalus Péchy Sándornak volt neje, utóbb özvegye.

7) Terézia szül. 1770. jun. 19-én. Meghalt 1772. oct. 30-án.

8) József szül. 1772. jun. 4-én. Abauj megyében volt táblabíró és szolgabíró, nőül vette Ragályi József borsodmegyei alispánnak és kir. tanácsosnak Szemere Katalintól született leányát Ragályi Máriát; kitől gyermekei József, Amália és László.

9) Miklós szül. 1774. jun. 4-én. Bihar megyének volt táblabírája; és egyszersmind író. Meghalt 1844-ben. Első neje volt 1797-től kezdve bessnyői Beöthy János biharmegyei alispán és kir. tanácsosnak baranyai Baranyai Borbálától született leánya Beöthy Victoria. Gyermekai maradtak Gusztav-Adolf, Sándor-Victor és Titusz.

Most vissza kell térnünk a másik ágazathoz, mely Dánielnek másik fiától X. Andrástól ered.

X. András szül. Ujhelyen 1738. april. 11-én. 1790—92-ben Zemplin megyének országgyűlési követe volt. Meghalt Berettőn 1804. nov. 8-án. Egy fia maradt

István, ki 1774-ben született. Neje három volt. 1. b. Hellenbach Eszter, 2. Józsa Mária, 3. Boronkay Rózsa. Ezekből gyermekei a) András, ki 1843—1748-ig Zemplin vármegye alispánja volt. b) Ottilia, Lónyai Gáborné. c) Gábor a jeles szónok és író, sz. 1818. jul. 18-án Berettőn. Hét éves korában már S.-Patakra ment tanulás végett, és korán a történelmi tanulmányok iránt mutata ragaszkodást. Már 1834-ben az írói pályára lépett; később azonban a megyei élet terén a közügyek foglalák el, és kitűnő szónoki tehetsége csak hamar országghirűvé lön. 1848-ban a nemzeti gyűlésen képviselő volt, és mind a politikai, mind journalistikai téren fontos szerepet vitt. Jelenleg borsodmegyei Bánfalván magányában jeles nagybátyja Ferencz összes műveinek rendezésével és történelmi tanulmányokkal foglalkodik. Nejétől Fáy Emmittől fia Arthur. — d) Piroška, kovásznai Kovách Illés neje Péczelen.

A harmadik ágazat Dániel legifjabb fiától VI. Pétertől ered, ez azonban csak hamis leány-ágra ment által. Ugyanis

VI. Péter, ki 1747-ben jun. 16-án született, és már 1798-ban Zemplin megye alispánja volt; a Ragályi családból származott nejétől

csak két leányt hagyta maga után; ugymint Teréz t, Bernáth Jánosnét, és Zsófiát, gróf Vay Ábrahámnét.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja, — a paizs kék mezejében fészken ülő s fiait melle vérével tápláló pellikán. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva. A sisakról a paizs mindkét oldalára szokásos foszladék hullámszik le *).

Kazinkai család. Közülök Kazinkai László 1469-ben Szepes várkapitánya, midőn Szapolyai Imre sógorának nevében a szepesi káptalan előtt tiltakozik, hogy Bebek Pálnak magvaszakadtán a Szapolyait vétel utján illető várakat és birtokokat a király elfoglalta ¹⁾.

Kázméry család. (Kázméri f.) Zemplin vármegye kihalt régi nemes családja ²⁾. Közülök Kázméry András 1476-ban Sáros várnak várnagya volt ³⁾.

E család birta Zemplin megyében Hajdan Nagy-Kázmér helységet, melyet a Kázméry család magvaszakadtán 1690-ben adományban nyert Barlogh István ⁴⁾.

A Kázméry családból Gáspár 1527-ben I. Ferdinandnak hódolt ⁵⁾, és 1543-ban Zemplin vármegye alispánja volt ⁶⁾.

Kazny család. (Kazui.) Zemplin vármegye kihalt nemes családja ⁷⁾.

Kazy család. (Garan-vezekényi.) Bars megye birtokos nemes családja, melynek tagjai nagyobb részben megyei hivatalokat viseltek.

Nem bírván a család nemzék-rendét ⁸⁾, csak a következőket említhetem meg:

Kazy János 1693-ban lévai harminczados volt. Talán ez azon János, kinek Fürei Jusztinától fia volt Kazy László, kinek Vas Borbálától született leánya Borbála, Bossányi Károlyné neje volt ⁹⁾.

*) Kazinezy Klára Horváth Adám 3-dik hitvese és más most élő Kazinezy-ik más családnak ivadékai.

¹⁾ Budai F. Hist. lexico. II. 434.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 83.

³⁾ Wagner Diplom. Sáros. p. 391.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 248.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 52.

⁶⁾ Ugyanott 66.

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

⁸⁾ A család egyik t. tagját a nemzékrend közlésére fölkérvén, válasz nélkül hagyattam.

⁹⁾ Schönfeld Adels Schematismus I. 212.

Kazy László 1722-ben Barsmegye országgyűlési követe ¹⁾.

Kazy István birtokos Nemes-Orosziban.

Talán e családhoz számítandó Kazy Fer. a jesuita és történetíró.

Kébell család. Kébell László 1735-ben III. Károly király által emeltetett nemességre.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, felül kék, alul vörös, melyben hármás fehér sziklán arany-zerge áll. A paizsfölötti sisak koronájából szintén hármás fehér szikla áll ki, és annak középsőjén a leírt zerge. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ²⁾.

Kébell Mihály 1723-ban temni címzetes püspök volt ³⁾.

Keberics család. Lásd *Kheberich* os.

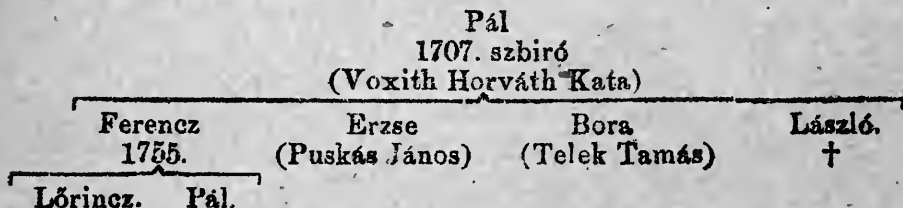
Kechety család. (Kecheti †.) Doboka vármegyei kihalt nemes család. Azon megyében van *Kechet* helyrég, melyről a család nevét és előnevét vevé. Szapolyay János vajdasága korában élt Kechety Menyhért, mint birtokos Kecsetben és Gyekében. Nejétől Szalaházy Magdolnától gyermekei voltak Erzsébet, László, Márton, Pál, István, Ferencz, Zsófia és Magdolna.

Ezek közül történelmi nevezetességre tett szert Kechety Márton, ki 1528-ban nagybátyja Szalaházy Tamás helyébe veszprémi püspök lön. Utóbb 1548-ban a protestans vallásra térven, püspökségét odahagyá, és megnősült, feleségül vévén Homonnai Borbálát. 1550-ben fő udvarmester lön. Meghalt Pozsonyban 1554. táján ⁴⁾. Özvegye Kendy Ferencz vajdához ment nőül.

Kecse család. Pest vármegye nemes családja. Közülök Kecse Péter Pestmegyének 1836—1839. levéltárnoka volt.

Kecskeméthy család. A mult század elején Nógrád megyében virágzott.

Kecskeméthy Pál 1707-ben nógrádmegyei szolgabíró volt, ki nek neje voxith Horváth Ferencznek leánya Kata vala. Ezzel következő családfát alkotott:

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 188.

²⁾ Collect. Herald. nro 304.

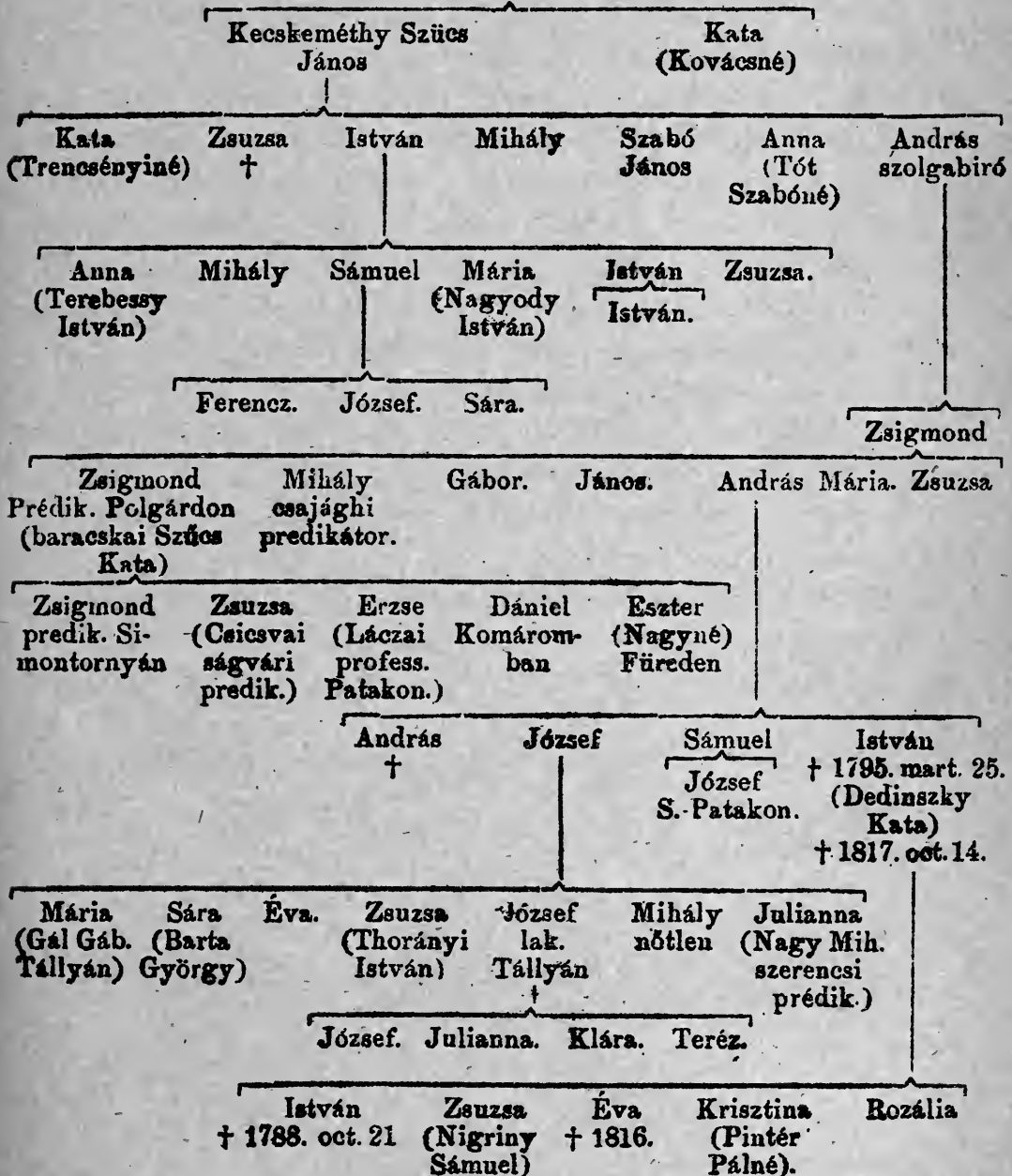
³⁾ 1723-ki törvény záradéka.

⁴⁾ Hodor, Doboka várm. 120—122.

E család más néven Csiba-nak is neveztetett, mert az 1755-ki nógrádmegyei nemesi lajstromba így van beírva. „Franciscus Kecskeméthy aliter Csiba.“

Kecskeméthy család. A följebbitől különböző Kecskeméthy család a következő, melynek leszármazási fáját egy multszázadi szerkesztményben ¹⁾ következőleg találom; s mely leszármazás szerint a család a XVII. század elején Zemplin megyébe származott:

Kecskeméthy N.
(Tihaméri Szűcs Erzse)
1615.

¹⁾ A családfán ez áll: „Elaboratum per me Stephanum Kecskeméthy.“

Zemplin vármegyében S.-Patakon már 1608-ban ref. lelkész volt Kecskeméthy János-Elek ¹⁾.

És említett megyében jelenleg is él Kecskeméthy nevű nemes család ²⁾.

Ezenkívül ily nevű nemes család Heves és Szabolcs megye nemessége sorában is foglaltatik.

Kecskés család. Történeteinkben több Kecskés nevű említettik, a nélkül hogy tudnók eredetüket, vagy családi viszonyait. Ily megjegyzés után pusztán fölemlítendőek a következők:

Aszalói Kecskés Tamás, ki Dózsa György kurucz felkelőnek egyik hadvezére volt 1514-ben.

Kecskés Pál a mohácsi ütközetben 1526-ban Báthori István nádornak tett nagy szolgálatot, minthogy saját lovát adá annak menekülésül; ő maga fogságba esett, de Báthori kiváltá, és tisztséggel jutalmazá. 1527-ben varasdi kapitány volt.

Kecskés György 1566-ban Szigetvár védelmében esett el Zrínyi Miklós alatt.

Kecskés nevű nemes családot most is találunk az élők között. Ennek czimere a paizs kék udvarában zöld sástól környezett vízben uszó fehér hattyú, sárga csőrében zöld növényt tartva. Fölötte jobbról félhold, balról csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal szintén fehér hattyú áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös ³⁾.

Kecskés család nemes renden áll Szabolcs megyében is.

Kecskés Károly nyugalm. őrnagy, ennek öccse József, ki mint nyug. kapitány halt meg 1822. dec. 9. kora 69. évében Budán.

Kecskey család, Ugocsa vármegye családja, azon megyében birtokos Tisza-Keresztúron ⁴⁾.

Keczeli család. (Farnasi) Erdélyben Kolos megyének egyik előkelőbb nemes családja.

Czimere a paizs udvarának alyján hátulsó lábain ülő oroszlán, első jobb lábával egy karóra húzott turbános törökfejet tart, és azt nyelvével nyalogatja.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 213.

²⁾ Ugyanott 113.

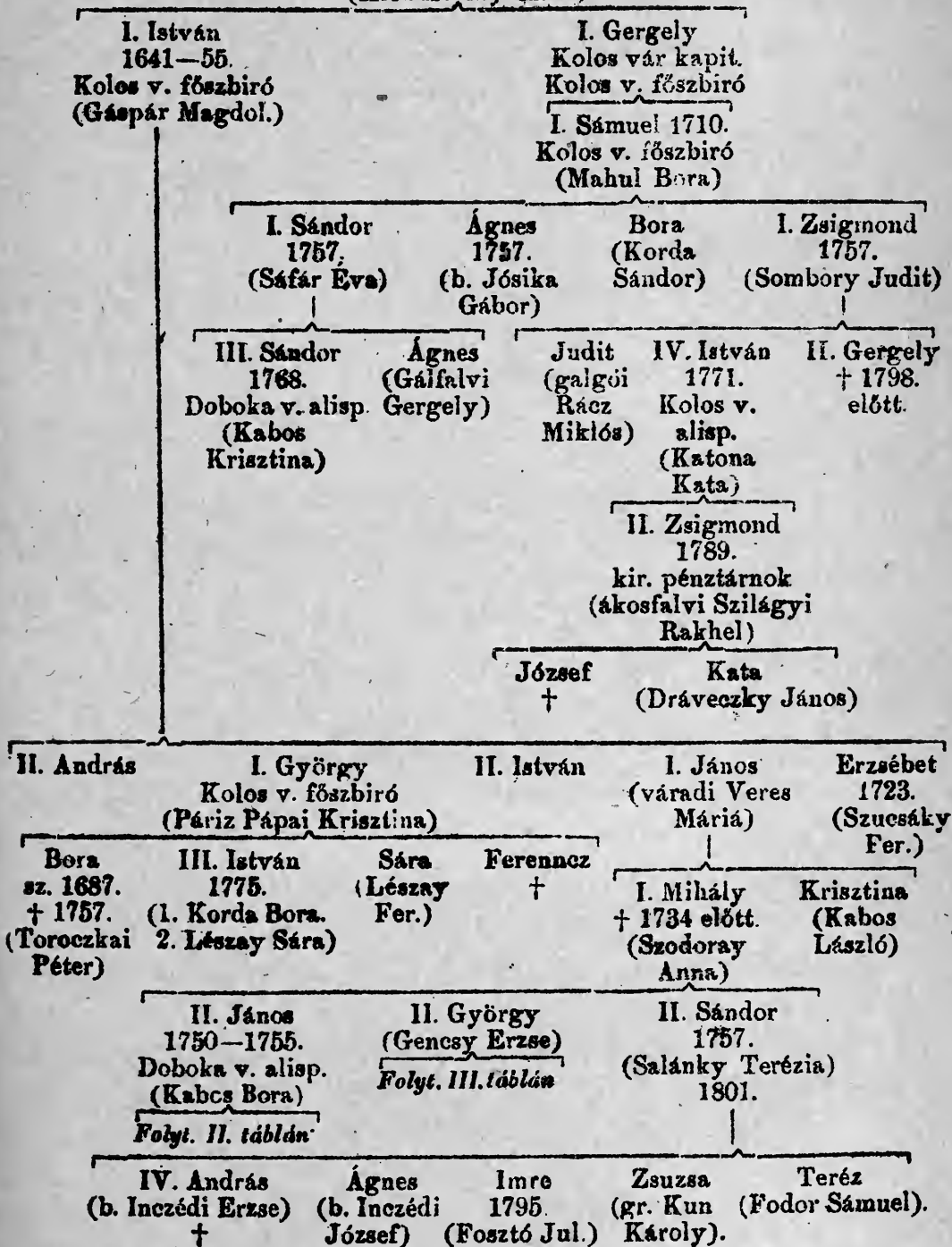
³⁾ Burgstaller Collectio Insignium.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 74

A család ismert törzse Keczei András 1573-ban Báthori István alatt élt, és attól szolgálati jutalmául jószágokat kapott. Tőle a család leszármazási fája következő ¹⁾.

I. t á b l a.

András 1573.
(Klobusiczky Kata)

¹⁾ Dési Lázár György Halotti predikáció Keczei Borbála felett. 1857. stb. — Hodor K. közlése, és Kővári Erdély nev. esal. 145. l.

II. t á b l a.

II. János, ki az I. táblán.
1750—55.

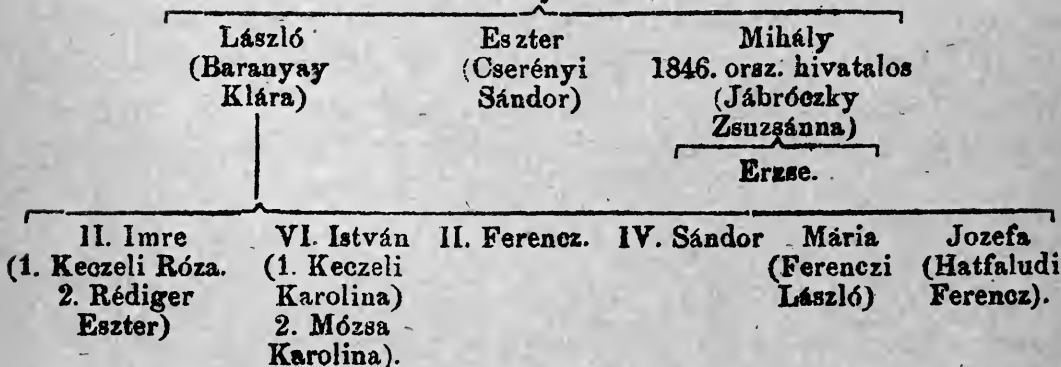
Doboka v. alispán
(Kabos Bora)

III. t á b l a.

II. György, ki az I. táblán.
(Gencsy Erzse)

V. István
(1. b. Diószegi Klára.
2. Palatkay Mária)

Andrásnak a törzsnek Klobusiczky Katától két fia maradt: I. István és I. Gergely.

I. Gergely Kolozsvár kapitánya, utóbb kolosmegyei főszolgabíró volt. Fia I. Sámuel szintén ugyanott főbíróságra emelkedik, mely hivatalt a család több tagja viselé. 1710-ben a kolozsvári ev. ref. ekleziának külső rendből unokája volt. Mahul Borbálától két fia, két leánya maradt. I. Sándornak fia III. Sándor még 1768. april. 13-án Doboka vármegye alispánja. — I. Zsigmondnak egyik fia IV. István 1771. kolosi alispán; ennek Katona Katalintól (ki 1795-ben még él) fia II. Zsigmond 1789-ben kolosmegyei kir. pénztárnok. Lakott, birt és elhalt Türebén. Neje ákosfalvi Szilágyi Rákhel, kívül együtt a türei családi sirboltban nyugossza örök álmát. Fia József magnélkül halt el, leánya Kata Dráveczky Jánosné.

A törzsnek másik fia I. István Kolos megyében volt szintén főszolgabíró. Ő vevé fel a Farnasi előnevet. Neje Gáspár Jánosnak Tóttöry Erzséttől született leánya Gáspár Magdolna, ki után gyermekei a tóttöri birtokot öröklik. Gyermekei közül II. István Apaffyné bejárója, 1675. máj. 1-én Gorbófön és Egerbegyen nyer beiratos jószágot¹⁾. De ő magnélkül halt el. Testvére I. György Apaffy korában a portára követ, véghelyi várkapitány, legutóbb pedig kolosmegyei főbíró lön. Nejétől Páriz Pápai Krisztinától négy gyermeke maradt: Borbála, III. István, Sára Lészay Istvánné és Ferencz; mindkét fiu magnélkül halt el. Borbála 1678-ban született, férjhez ment Toroczky Péterhez, meghalt 1757. máj. 20. kora 80. évében.²⁾ Ezen Bora, és testvére Keczeli István, és ennek neje Lészay Sára építették a babucsi ev. reform. egyházat, mely a felirat szerint 1775-ben készült el.

I. Istvánnak fia I. János terjeszté le a családot. Nejétől váradi Veres Máriától egy leánya és egy fia maradt. Ez meghalt 1734. előtt. Özvegye Szodoray Anna, utóbb Kabos Ferenczhez ment nőül. Három fia három ágazatot kezd meg. II. Sándor ága hamar kihalt.

¹⁾ Kővári id. m. 145. e II. Istvánt nem említi, hanem I. Györgynek fiáról III. Istvánról állítja, hogy ezen inscriptiót nyerte. — Hogy pedig II. István, I. Istvánnak fia volt, igazolja az idézett halotti beszéd. A gorbófői birtokranézve pedig v. ő. Kemény Notitia Capit. Albens. II. p. 67.

²⁾ L. a fölötté mondott halotti beszédeket Csernátoni V. Jánostól, Hermányi Józseftől, dési Lázár Györgytől stb., mely utóbbiban a család genealogiája is megvan 1757-ig.

II. János, ki 1748-ban árenda-tárnok, és 1750—1755-ig Doboka vármegye alispánja volt, több leányt és egy fiut nemze, I. Ferenczet, ki 1796-ban Doboka megyében alispán, lakott és birt Tötörben. Ennek Náprády Máriától két fia lön: III. János, és II. Samuel. Ez Kolosmegyében Korpádon lakott. Fiait és unokáit a táblán láthatni.

III. János Doboka megyében Tötörben lakott ¹⁾. Három neje volt; az elsőtől egy, a másodiktól három leánya született, kikben a fiágon e vonal kihal.

I. Mihálynak harmadik fia II. György élt 1757-ben. Nejétől Geneszy Erzsébetől nemzé egyetlen fiát V. Istvánt. Ennek első neje b. Diószegi Klára, kinek anyja borsai Décese Klára volt, és innen öröklé a borsai birtokot. Második neje Palatkai Mária, ki után a b. szolnokmegyei kaczói birtok háromlott reá. Első nejétől fia László, második nejétől Eszter Cserényi Sándorné, és Mihály maradtak. Ez utóbb nevezett Mihály 1846-ban kir. hivatalos a kolosvári országgyűlésre, 1854. előtt cs. kir. hivatalnok. Jábróczky Zsuzsannától leánya Erzsébet.

Lászlónak hitvesétől Baranyay Klárától hat gyermeke született, mint azokat a táblázat mutatja.

Keczer család. (Lipóczi.) Sáros vármegyének egyik előkelőbb, régi nemes családja, melynek eredetét némelyek az Abanembetségbe (genus) vizsik föl ²⁾.

A család törzseül bizonyos Keczer Kuthasi Antai neveztetik meg, kitől a családnak 1631-ben II. Ferdinand királytól nyert címerlevelében a leágazás következőleg hozatik le:

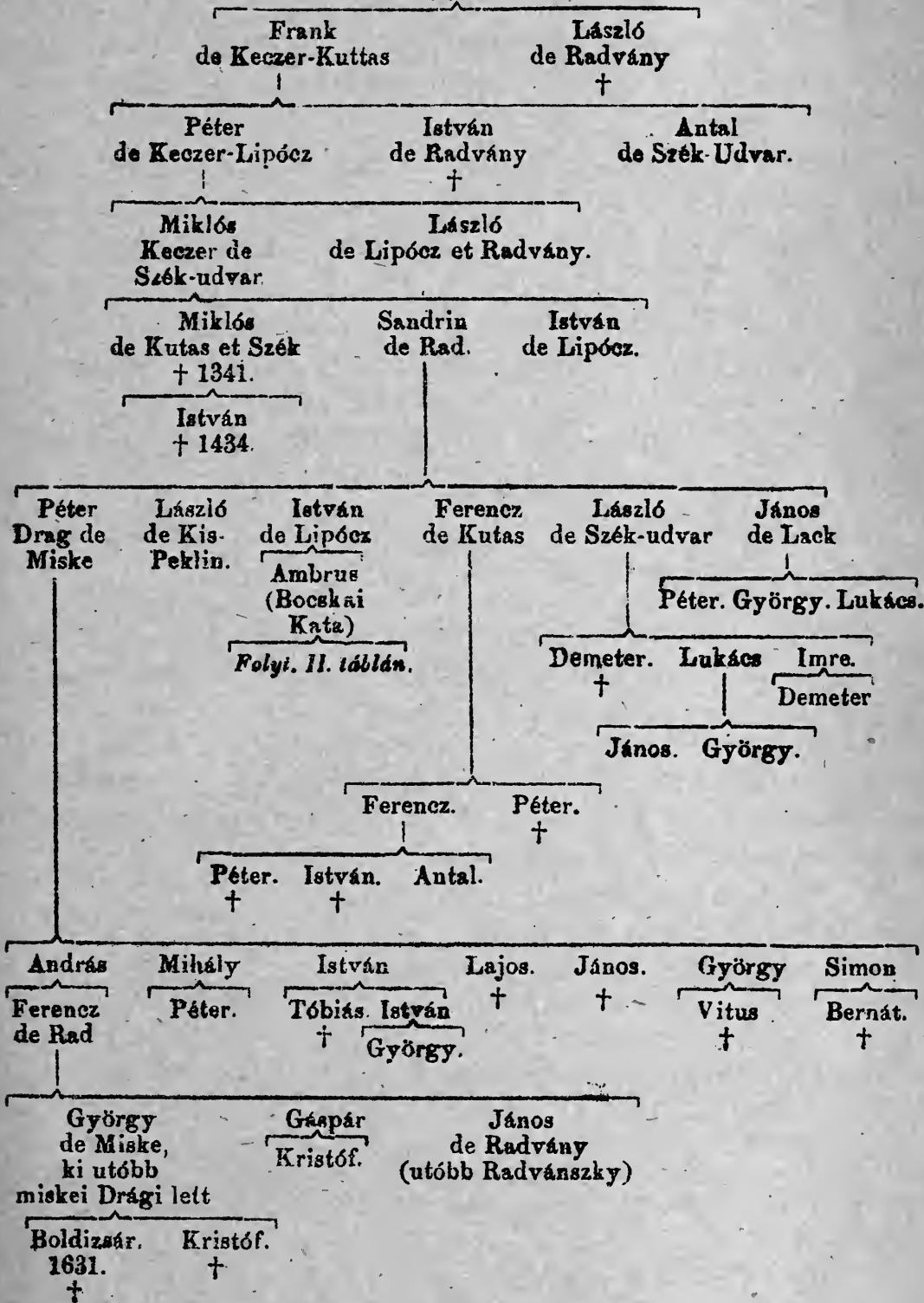
¹⁾ 1819-ben a tötörri birtoka utáni jövedelme a hadi segedelemre nézve volt 72 frt 25 kr. Losárdról: 8 frt. Esztényből: 14 frt 37 kr. Tótfaluból 8 frt. Solyomkőről: 3 frt 42 kr. Kovácsiból: 12 frt. M. - Fodorházáról (Mózsa Józseffel együtt) 54 frt. M.-Ujfaluból: 130 frt 5 kr. Öszveg 302 frt 49 kr.

²⁾ Lehoczky Stemma. II. p. 3., a mit ugyan ez p. 5. és 215. ir az Akazir-okról (ebből lett volna szerinte Keczer); az nem egyéb ügyetlen szójátéknál. — Az Abanemből származtatás emlittetik Egyetemes Encyclopaedia I. köt. 25. lapján is.

³⁾ Wagner Dipl. Sáros p. 438.

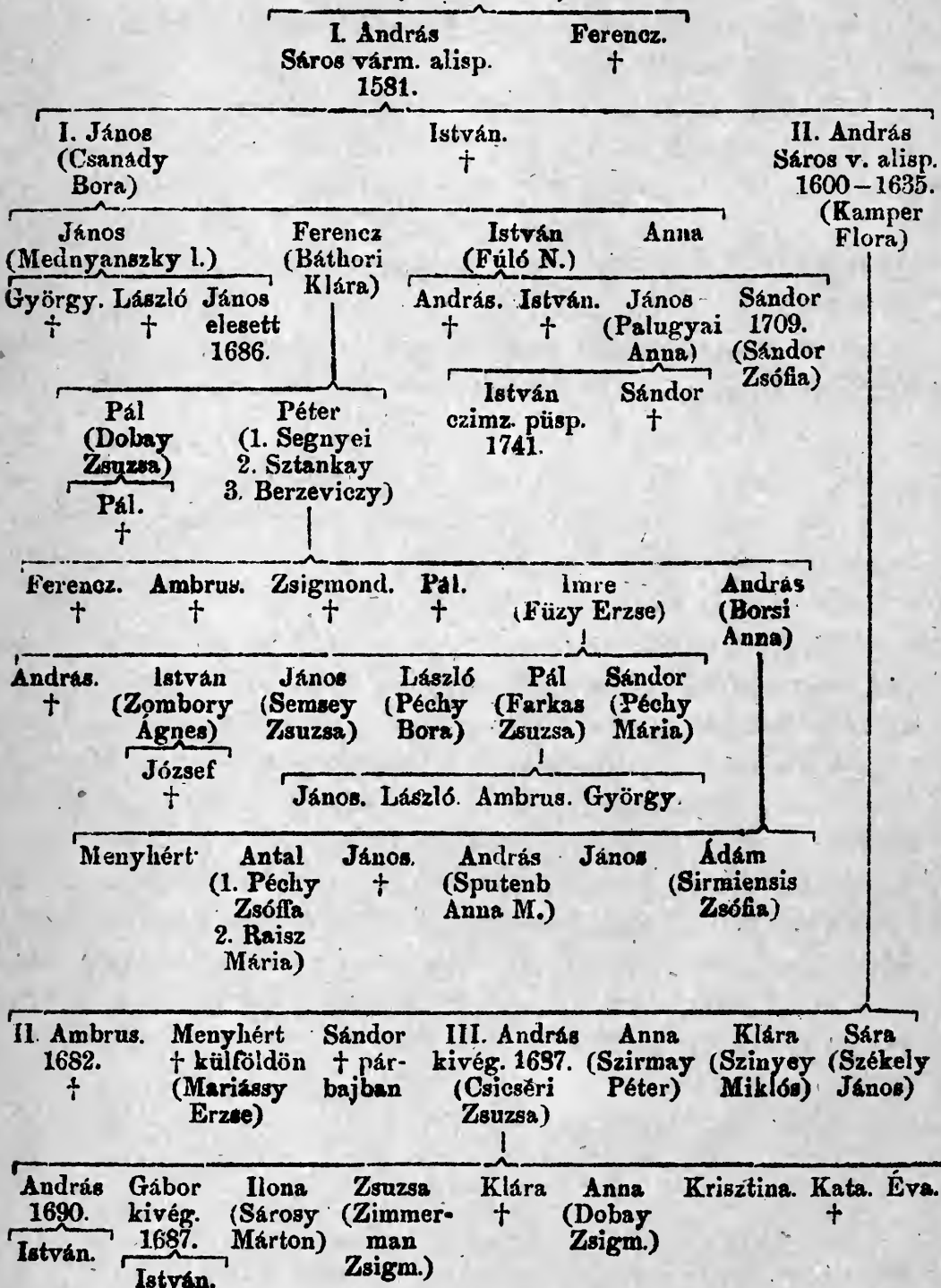
I. tábla.

Keczer-Kuttasi
Keczer Antal
radváni Keczer
Péter

II. tábla.

Ambrus, ki az I. táblán.
1542.
(Bocskai Kata)

Mint ágazott le a család, és mely nemzedék mily névvel különbözteté magát, azt a nemzékrendi táblázat mutatja. A családi tábláza-

tokon álló jegyzetek szerint az ötödik izen álló Sándor vagy Sarrin V. László királytól nyerte adományban Zaránd vármegyében Lakot, Radványt, ugy Lipócz várát, Peklint és Misket is ¹⁾. Fiainak egyike Péter utódaiban miskei Drági nevet viselt; és emez ágon János Radványról neveztetvén, leánya fiusítása által a Radvánszky család gazdagítását eszközle.

Sandrinnak fiától Istvántól ered le mostanáig a Keczer család. Nevezett Istvánnak fia Ambrus I. Ferdinand király korában élt, és mint a család nemességét 1631-ben megerősítő czimeres oklevél mondja, ennek híve lévén, a Szapolyai pártja által Lipócz várában ostrom alá fogatott, és ott 1543. táján megöletett. Halála iránt sajnálkozva irt Martinuzzi György Szapolyai kancellárja, Sáros vármegyének, és az esemény megtörténtét tudta és akarata elleninek nyilatkoztatván, meghagyja, hogy Lipócz vára adassék vissza fiának Andrásnak ²⁾. Fia

András, ki 1581-ben Sáros vármegye alispánja volt ³⁾, és e hivatalt kilenez évig viselte. Több rendbeli hadjáratokban vévén részt, 1594-ben Fülekk vára visszavételekor az egész magyar gyalogság főkapitánya volt; végre felső Magyarországbán fő hadi bíróvá nevezetett, és haláláig az ausztriai ház hűségében maradt ⁴⁾. Fiai közül

II. András fiatal korában gróf Thurzó Györgynél, a bányavárosi véghelyek főkapitányánál szolgált, mint annak fegyvernöke, és mintán Bécsből, hová Thurzó által a német nyelv megtanulása végett küldetett, visszaérkezett, urának oldalánál részt vett 1602-ben Pest visszavételében, 1603-ban Buda ostromában. — 1604-ben Bocskai támadása idejében, Kassára küldetett Thurzó által a támadók elleni működésre, és ezen időközben Tokaj és Várad védelmében is részt vett, majd pedig mint futár a felső Magyarországbán táborozó Basta Györgyhöz Mátyás főherczeg titkos levelét juttatá el; és miután Biche várát véres ütközet után feladák, Thurzóval együtt Letavá várába voná magát. 1611-ben a felső magyarországi hűségben maradt megyék által Prágába küldetett Mátyás királyhoz követségbe segély végett, és még ugyanazon évben Kálló vára ótalmában is részt vett. 1616-ban a felső magyarországi megyéktől ismét Prágába küldetett

¹⁾ Wagner Mss. tom. LXX. p. 306. — És Sz.-Iványi Ráfael által 1701-ben szerkesztett nemzékrend, mely azonban emettől elütő, és igen hibás.

²⁾ Wagner Dipl. Sáros p. 39. az oklevél közölve.

³⁾ Lehoczky Stematogr. I. 205.

⁴⁾ Wagner Dipl. Sáros p. 440.

eme vidéknek adandó segély végett. A következett Bethlen Gábor féle fölkelés idejében szintén előbbi hűségében maradt meg. 1622-ben a Sopronyi országgyűlésre, Sáros megye követeül küldetett; a következett 1623-ban a felső tizenhárom megyék követeül küldetett Bécsbe a hódolat megviteleül. 1625-ben a Sopronyi országgyűlésen ismét mint Sáros vármegye követe volt jelen ¹⁾, valamint szintén az 1635 ki országgyűlésen is ²⁾. 1631-ben nyerte ősi családi czimerének meg bővítését. Gyermekai voltak: II. Ambrus, Sándor, III. András, Menyhért, és Sára, Mária, Anna, Zsuzsanna, Klára, kikről alább.

II. Andrásnak testvére I. János, ki 1631-ben testvérével együtt nyerte a családi czimer bővítést, nejétől nagy-mihályi Csanády Borbálától nemzé: Istvánt, Ferenczet, Jánost és Annát. Ezek közül Istvánnak Fuló leánytól fia Sándor 1709-ben Rákóczy alatt az oeconomicum consilium Senatora volt; testvérének Jánosnak fia István pedig 1741-ben ozimzetes makari püspök ³⁾.

Visszatérvén II. Andrásnak gyermekeihez, ezek közül Menyhért külföldön élt, nejevel Máriássy Erzsével együtt. — Sándor párbajban halt meg. II. Ambrus Tököly Istvánnak Késmárkon leg-hívebb embere volt; és pompaszerető, vendégeskedő urának javai az ő gondolkodása által csak szaporodtak. Érdekes tudni, miként jellemzi őt Bethlen Miklós, ki Telekivel Tököly Istvánt meglátogatván Késmárkon; Keczer is ismeré; ide vágó szavai ezek: „De mindezekre őtet (i. i. Tökölyt) segítette egy Keczer Ambrús nevű, köszvény miatt kezetlen lábatlan, ágyban fekvő, és székben hordozott főember-szolgája, kihez hasonlót sem láttam, sem hallottam, sem olvastam soha, hogy a más ember dolgában, kihez sem atyafisága, sógorsága, sem semmi világi testi relatiója nem volt, sem magának, sem atyafiainak semmi haszna, interesse nem volt (mert magának sem felesége sem gyermeke, másként szép főemberi jószága, melyet vesztiben hagyott az öcseinek András és Menyhártnak, kik tisztességes gazdák, főemberek voltak) olyan szorgalmatos legyen; mert az erre az emberre magára, gyermekeire (mert özvegy volt ekkor Tököli) a disznópásztorra, a béres bocskoráig úgy viselt gondot, hogy azt nem lehet kimondani. Fuit miraculum voluntariorum servorum.“ ⁴⁾ Ambrusnak testvére

¹⁾ Wagner Dipl. Sáros p. 443—445. a II. Ferdinand diplomájában.

²⁾ 1635-ki 54. és

³⁾ 1741. törv. záradéka.

⁴⁾ Gróf Bethlen Miklós önéletírása. Kiadta Szalay László. 345—346. l.

III. András 1659-ben Sáros vármegye követe volt ¹⁾; és ugyan ez évben nejével Csicséry Zsuzsannával hevesmegyei Pásztó város, Hasznos, Bátor, Terebes egész pusztá, és Lengyeled, Pusztabátöny birtokrészekbe, nemkülönbén nógrádmegyei Verebély és Sós-Hartyán helységek, Tót-Vereb és Tepke puszták birtokába iktattatott, de többen ellentmondtak ²⁾. Az 1662-ki országgyűlésen egyike volt ³⁾ az evangélikus ügy legbuzgóbb védőinek. 1687-ki márt 5-én Caraffa által az eperjesi vérpadon legyilkoltatott ⁴⁾. Ugyanakkor veje Zimmerman Zsigmond, márt. 22-én pedig fia Gábor, és másik veje Sárosy Márton szintén Caraffa parancsára Eperjesen lenyakaztatott ⁵⁾. Már 1690. júl. 28-án örökösei részére új adomány-ozimen minden javaira kir. megerősítés adatott ⁶⁾; de 1700-ban is a kir. ügyész azokat még Nigrelli számára kérte megerősíteni ⁷⁾. Nejétől Csicséry Zsuzsannától több leány-gyermeken kívül az említett kivégzett Gábor, és András nevű fia volt. Mindkettőnek István nevű fia maradt. Ezek egyike 1710-ben Jenában járt az akademián ⁸⁾.

Es itt — mint látjuk — a családja folytatása a múlt század elején megszakad, melynek adatok hiányában kipótlását nem eszközölhetvén, a most élők közül csak a következőket említhetjük meg:

Keczer Bertalan, ki 1846-ban Sáros vármegye szolgabirája volt, birtokos Bogdányban és Bunyitán.

Keczer Imre (lak. Bogdányban) birtokos Bogdány, Bunyita és Zsegnye helységben.

Keczer György (lak. Bogdányban) birtokos szintén a most említett három helységben.

Keczer Károly (lak. Eperjesen) birtokos a nevezett három helységben és azon fölül Lápispaták, Keczer-Lipócz, Ófalu, Tuchrina helységekben.

Keczer Tamás (lak. Lápispatakon), birtokos Bunyita, Lápispaták, Keczer-Lipócz, Ófalu, Keczer-Peklin, Tuchrina, Várkony és Zsegnye helységekben ⁹⁾.

¹⁾ 1659-ki 52. törv. cz.

²⁾ Sz.-benedeki Convent Capsa A. Fasc. 6. nro 21.

³⁾ Szalay L. Magyarország története. V. 351. 352.

⁴⁾ Ugyanott V. 353.

⁵⁾ Cathalogus Mss. Musaei Széchenyano-regnic. III. 358.

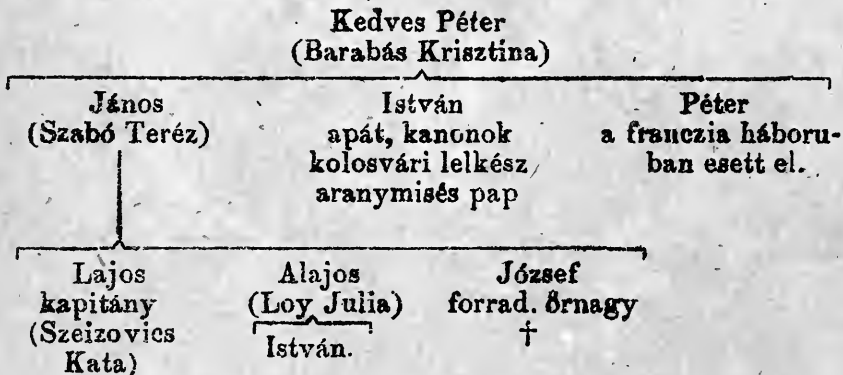
⁶⁾ Ugyanott 359.

⁷⁾ Haan A. Lud. Jena Hungarica p. 38.

⁸⁾ Fényes E. Magyarország statistikai, birtokviszonyi és topographia szempontból. I. 334.

A család czimere — mint az 1631-ben aug. 4-én II. Ferdinand király által megbővített, következő: a paizs négy részre oszlik; az 1-ső és 4-ik osztály vörös udvarában egyfejű fekete sas szemlélhető szétterjesztett szárnyaival, melyek körül a jobboldalin aranykorona ragyog, a sasnak osőrében arany gyűrű füg. A paizs 2-ik és 3-ik osztálya kék udvarában hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán látható, első jobb lábával arany keresztet tartva. A paizs közepét egy kisebb császári koronás paizs foglalja el, melynek fekete udvarában arany F betű (Ferdinand nevének első betűje) ragyog. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldalin a leirt oroszlán, a baloldalin fekete oroszlán látható. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Kedves család. (Csik-szent-domokosi.) Csik-széki székely család, tagjai ott hivataloskodtak, és időnkint katonáskodtak. Kedves András a mult század elején jeles ügyvéd, ennek utódai Albert és Péter. Ez utóbbi jeles kö- és képfaragó volt, és Barabás Krisztiánával így családfát ¹⁾ alkotott:

Alajos 1848-ig főkörmányszéki fogalmazó gyakornok, most Kolosvár városi tanácsos. József előbb tiszt a császári hadseregben, utóbb forradalmi őrnagy volt.

A családnak másik ága a székely földön él, s közülök Tamás ügyvéd.

Keffala család. Zemplin vármegyei czimerleveles nemes család ¹⁾.

A nemességet Keffala János nyerte M.-Terézia királyasszonytól 1757-ben. Czimere négyfelé osztott paizs. Az 1-ső osztály vörös udvarában pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. A 2-ik osztály kék udvarában alul egy tengeri kagyló, és abban egy szem drága

¹⁾ Török Antal közlése szerint.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

gyöngy csillámlik, fölötté aranycsillag ragyog. A 3-ik osztály kék udvarában öt görög aranypénz látszik. A 4-ik osztály ezüst udvarában zöld térből barna medve emelkedik ki, nyakán aranysegélyü vörös örv van, első jobb lábával zöld koszorút emel. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között, melyek közül a jobboldali vizirányosan arany-vörös, a baloldali kék-ezüst, két ezüsthegyü aranylándzsa keresztbe helyezve szemlélhető. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ¹⁾).

Keglevics család. (Buzini, gróf.) Régi család, melynek elődei Török-horvátországból, hol Buzint — a család előnevét adó várat birták, — szakadtak Magyarországra, és főleg a hadi pályán történelmi jelességü nevet vívtak ki. Első ismert törzse a családnak P é-

ter 1300. év tájban élt. Ennek két fia volt Kegel és Márton. Amaz lön a család törzsatyja, e nevéről utódai Keglevics-eknek (azaz Kegelfiaknak) neveztettek.

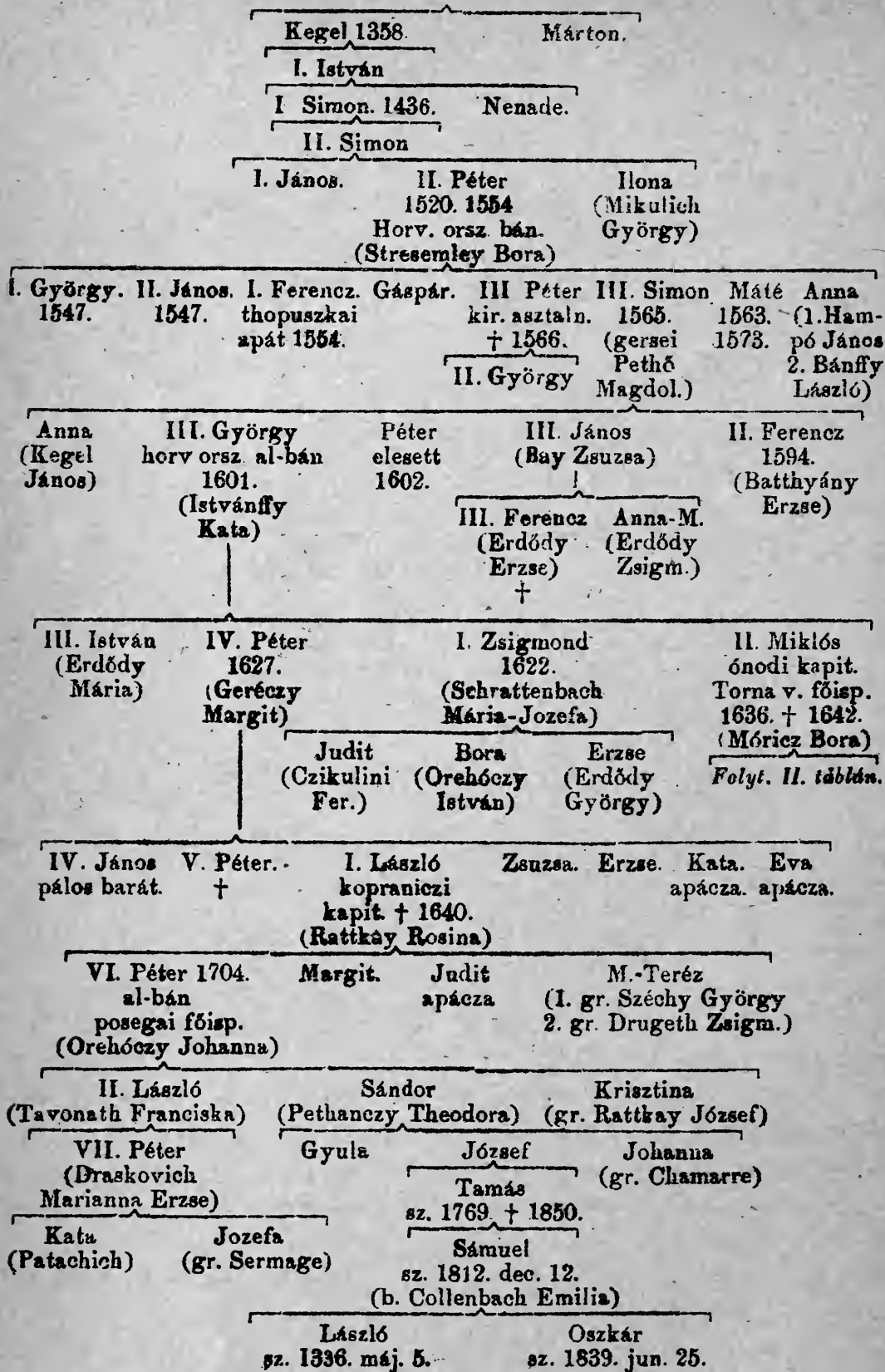
A család leszármazási fája ²⁾ következő:

¹⁾ Collect. Herald. nro 61.

²⁾ Ducange Illyricum sacrum. — Lehoczky Stemmata. II. Wagner Mss. tom. LXX. és Geneal. authentic. tom. I. Katona Hist. critic. XIX. p. 230.

I. t á b l a.

I. Péter 1300.

II. tábla.

II. Miklós, ki az I. táblán.
 Őnodi kapit.
 Torna v. főisp.
 1636. † 1642.
 (Móricz Bora)

III. Miklós 1687. gróf Torna v. főisp. † 1701. (Czobor Eva)	Kata (1. Konsky Mihály 2 Petrichevich Fér.)
---	---

I. Adám Tornai főispán 1692. (gersei Pethő Mária)	II. Zsigmond kosztaniczai kapit. 1700. (Koháry Bora) Teréz † 1728. (gr. Limburg Styrum Károly)
---	--

I. József Tornai főisp. korona űr. (Tavonath Teréz)	Mihály †	I. Gábor tábornok (gr. Könighaker Jozefa)	Borbála
		Folyt. III. tábl.	

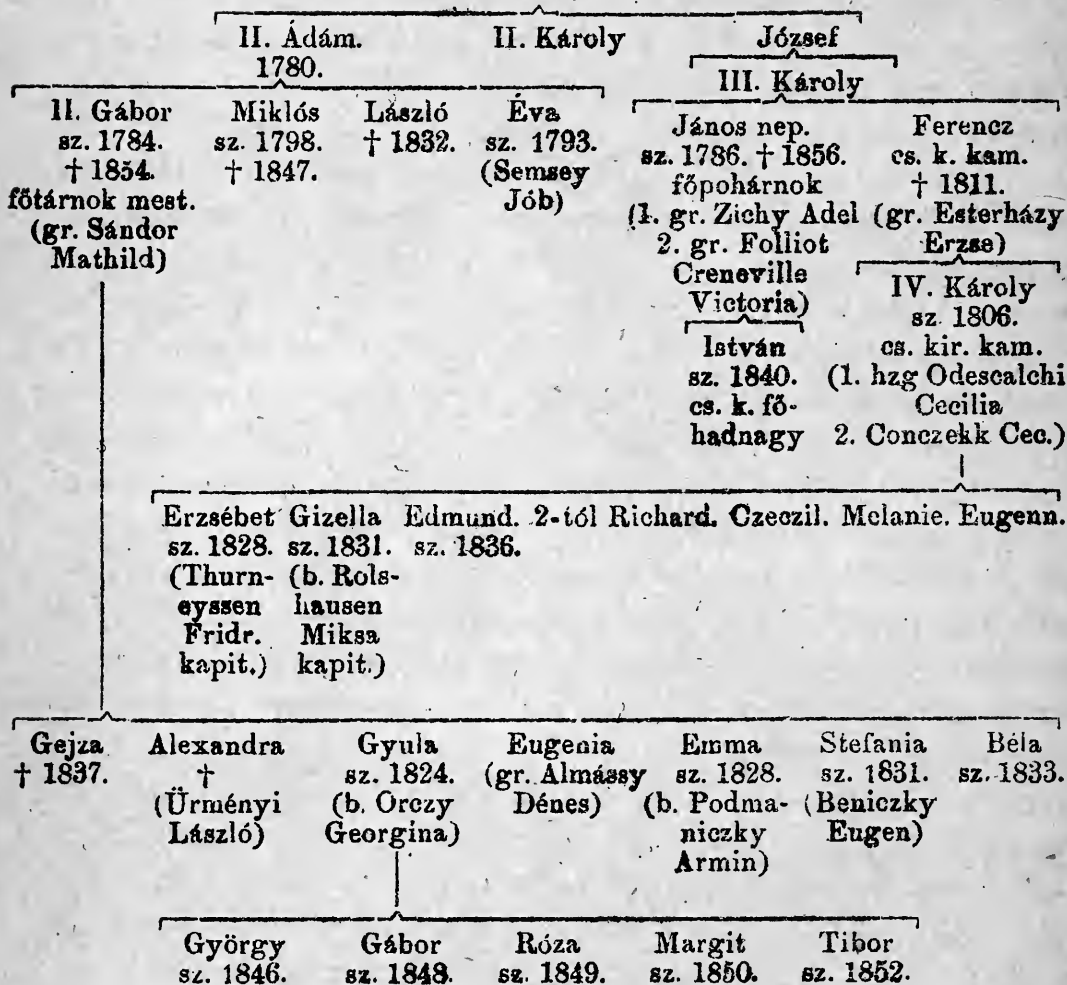
II. József sz. 1729. korona űr és fő lovász. 1791.	Nep. János sz. 1730. es. kir. kam. 1767.	III. Zsigmond sz. 1734. eszterg. prépost czimz. püsp. 1786.	M. Magdol. sz. 1736.	Joakim sz. 1737.	I. Károly sz. 1739. ezredes (gr. Zichy N.)	Xaver sz. 1742. (gr. Es- házy Erzse)	István sz. 1743. tábor- nok † 1793.	Teréz sz. 1746.
--	---	---	----------------------------	---------------------	---	--	---	--------------------

Itt közben adjuk leírását a czimernek, mellyet az (előbbi 151. lapon) a metszvény ábrázol.

A család grófi czimere a paizsnek függőlegesen osztott kék és vörös mezejében három ezüst-arany csikolat fölött, hegyével fölfelé álló pallós, annak hegyén királyi korona; a pallóst két oldalról kék-vörös, és vörös-kék udvarban álló, koronás két arany oroszlán fogja. A paizs-fölötti grófi koronán két koronás sisak áll, melyeken két oroszlán állva, a grófi koronára állított egy fehér zászlót tartanak. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

III. tábla.

I. Gábor, ki az I. táblán.
tábornok
(gr. Königshaker
Jozefa)

Visszatekintve a családfára, II. Péter kezdé a család történelmi szerepét 1521-ben mint Jajcza várának kapitánya, azon évben a Jajcza ostromára készülő törökökön fényes győzelmet víván ki ¹⁾ 1525-ben ismét megszállák a törökök Jajczát, és akkor ismét hősileg védelmezé azt Péter ²⁾, mely szolgálatiért, de meg azért is, mert míg Jajcza őtalmában fáradozott, az alatt saját várának Buzinnak feldulása által negyvenezer forint ára kárt szenvedett; — jutalmul és kárpótlásul 1526-ban II. Lajos királytól Fejérvő várát nyerte adományba, és egyszersmind kérelmére a kapitányságról is fölmentetett. A mohácsi vész

¹⁾ Istvánffy Historia 1685. kiad. 58. — Katona Hist. critic. XIX. 228.

²⁾ Katona id. h. 484.

után állandóan I. Ferdinand részén állott, és annak pártján harczolt. 1533-ban jelen volt Bécsben, midőn Ferdinand a török követet nagy pompával kihallgatá. 1538-ban Nádasdy Tamással horvát-tótországi bánná neveztetett ki. 1541-ben Erdődy Simon zágrábi püspök a zágrábi káptalant háborgatni kezdvén, annak ótalmával bizatott meg. Ez évben meghalván egyik veje Ernusth máskép Hampó Gáspár, miután gyermeke nem maradt, s benne a Hampó család kihalt, minden javai törvénytörvény szerint a királyra voltak szállandók. II. Péter hogy leánya által e javakat nevezetesen Zala megyében Csáktornya és Stridó, Körös megyében Sz.-Erzsébet és Kaproncza várakat magának megtarthassa, azt hirtelén, hogy leánya Ernusth Gáspártól várandósan maradt. Azonban a kellő idő elmúltával és egyéb ovatossági kémeletek után e hír valótlannak tapasztaltatván, a kir. ügyész ismét zaklatá Pétert, de az a várakat ezután sem bocsátá ki kezeiből, noha már leánya másodsor is férjhez ment lindvai Bánffy Lászlóhoz. Ekkor Bécsbe idéztetett, hová menevéd levél mellett el is ment, és megis igéré a várak és birtokok kiadását, de haza érkezvén, ígérését nem teljesíté. Ennek folytán az 1542-ki pozsonyi országgyűlés XLIII. törv. cikkében rendelé, hogy ha két hónap alatt Hampó minden javait ki nem adja, mint hűtlenségbe eső minden javait és fejét is elfogja veszteni. Eltelt a két hónap is, de Péter mégsem adott vissza semmit. Ekkor azután Zrinyi Miklóst küldé ellene a király, és azt helyébe bánná is kinevezte. Zrinyi Miklós Csáktornyan ostrom alá vette Keglevich II. Pétert, ki az álgyuzást soká nem állhatván, elhatárá, hogy fiával Mátéval és várnagyával Posgai (vagy Posegai) Péterrel Szabácsra fog szökni török segélyért; azonban Posgai árulása folytán a várbóli kimenetelük után azonnal Zrinyi csapata által fiastul elfogatott, mire Csáktornya és utánna a többi vár őrsége is feladá magát. Zrinyi Bécsbe küldé II. Pétert, hol elzárattott, de alig egy év múlva kegyelmet nyervén, elbocsáttatott és ősi javait is visszanyeré 1544-ben ¹⁾. Még ezen évben ismét harczolt a törökök ellen, kikett Ottocsásznál meg is vert ²⁾. 1550-ben ismét megintést kapott az országgyűléstől, hogy a thopuszkai apáturságot ne háborgassa ³⁾. 1554-ben pedig Ferdinand királytól rendeletet kapott, hogy fiát Ferenczet ki thopuszkai apátur volt, szenteltesse fel

¹⁾ Istvánffy 1685-ki kiad. 167 — Pethő Gergely szerint 114. lap. 1546-ban foglalta el Zrinyi tőle Csáktornyát.

²⁾ Pethő Gergely krónikája 113. lap. — Forgách Corument. 430. szokása szerint róla is gyalázólag szól.

³⁾ 1550-ki törv. cz.

papságra, és járassa papi öltözetben. Meghalt II. Péter kora 70. évében. Nejétől Stresemley Borbalától I. György, II. János, I. Ferencz, Gáspár, I. Miklós, III. Péter, III. Simon és Máté fiai, és Anna leánya maradt.

I. György, ki testvéreivel 1547-ben nyert királyi kegyelmet ¹⁾, 1555-ben Lévánál harczolt ²⁾.

Máté jelen volt 1563-ban Pozsonyban Miksa király koronázásán. 1565-ben győzelmet vívott a törökön Obreskónál ³⁾. 1573-ban Alapi Gáspárral Gubecz Mátét verte meg és fogta el ⁴⁾.

III. Péter gyönyörű, szálas termetű szép és kellemes férfiú volt ⁵⁾. Miksa királynak fő-asztalnoka és kedves embere, részt vett 1566-ban a győri táborozásban, de ugyanazon évben Kanizsa táján Rechem falu mellett a berzencei törökök fejét vették ⁶⁾. Őt Csáktornya megvételekor Zrinyi fiául fogadta ⁷⁾. Egy fia maradt II. György vagy Gergely, ki magnélkül halt el.

III. Simon jelen volt 1565-ben az obreskői győzelemnél, testvéreivel Mátéval ⁸⁾, valamint 1573-ban Gubecz legyőzetésében is részt vett ⁹⁾. Neje gersei Pethő Magdolna volt, kitől született gyermekei által a Keglevich család mind két (horvát- és magyarországi) ágának törzse lett. Az ő korában a család ősi vára Buzin ismét török kézbe esett ¹⁰⁾. Gyermekei: 1. Anna, Kegel János neje. 2. III. János, kinek Bay Zsuzsannától egy fia, és egy leánya maradt, mint a táblázat mutatja. 3. Péter, ki 1602-ben Czerniknél a ráczok elleni hadban esett el ¹¹⁾. 4. II. Ferencz, ki 1594-ben Hatvan ostrománál török fogoly lön ¹²⁾, nejétől Batthyány Erzsébettől gyermeke nem maradt. 5. III. György 1598-ban horvátországi al-bán

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 148.

²⁾ Forgách Comment. 62. 63.

³⁾ Pethő Gergely Krón. 120. — Istvánffy pag. 296.

⁴⁾ Istvánffy pag. 342. — Pethő Gerg. Krón. 125.

⁵⁾ Istvánffy pag. 322, hol róla ez olvasható: „giganteae fere proceritatis, sed singularis elegantiae et virtutis juvenis, ideoque omnibus, ipsique imprimis Caesari charus.“

⁶⁾ Istvánffynál 322.

⁷⁾ Pethő Gergely Krón. 122., hol elestének éve hibásan áll 1567-re téve.

⁸⁾ Istvánffy p. 296. — Pethő Gerg. 120.

⁹⁾ Ugyanott 342.

¹⁰⁾ Pethő Gergely id. h. 125.

¹¹⁾ Ugyanott 151.

¹²⁾ Ugyanott 136.

volt ¹⁾. Nejétől Istvánffy Katalintól származott gyermekei által a család mindkét ágának tőzsatyjává lőn. Gyermekei közül:

III. István 1627-ben mint szabad báró emlittetik ²⁾. Nejétől Erdődy Máriától gyermekei nem maradtak.

I. Zsigmond Kaproncza vára kapitánya volt 1649-ben ³⁾. 1655-ben az ország határait vizsgáló és harminczadok megújítását intéző választmányok tagja ⁴⁾. 1659-ben horvátországi Körös városába küldetett ország-biztosul ⁵⁾. Nejétől Schrattenbach Mária-Jozefától csak három leánya maradt, kik a családfán láthatók.

III. Györgynek másik két fiától jő le mostanig a család, és pedig IV. Pétertől a horvátországi, II. Miklóstól pedig a magyarországi ágazat. Előbb lássuk IV. Péter ágazatát, úgy a II. Miklósét.

Horvátországi-ág.

IV. Péter (III. Györgynek fia) 1627-ben a Homokhegynél diadalt aratott a törökökön. 1638. 1647. és 1649-ben országos biztosságokban vett részt ⁶⁾. Nejétől Geréczy Margittól született több gyermekei közül IV. János pálos barát volt. L. László pedig kopraniczai várkapitány 1640-ben ⁷⁾. Nejétől nagy-tábori Rattkay Rozinától több gyermekei közt született fia

VI. Péter 1704-ben báni helyettes, 1708-ban Posega vármegye örökös főispánjául neveztetett, és ezen évben egyszersmind I. József király által grófságra emeltetett ⁸⁾. Orehoczy Johannától két fiu-gyermeke: II. László és Sándor maradt. Amaz fiában VII. Péterben fi-ágot berekeszté.

Sándornak Petanczy Teodorától született fiai közül József nemzé Tamást, ki 1769-ki dec. 29-én született, és 1850. nov. 11-én halt meg, s kinek fia Samuel, a most élő családfő, szül. 1812. dec.

¹⁾ Lehoczky Stemma. I. p. 92.

²⁾ Plausus etc. Graecii 1627.

³⁾ Ortelius Redivivus, hol arczképe is látható.

⁴⁾ 1655-ki 30. 71. 100. törv. cz.

⁵⁾ 1659-ki 103. törv. cz.

⁶⁾ 1635-ki 42. — 1647-ki 71. — 1649-ki 32-ik törv. cz.

⁷⁾ Lehoczky Stemma. I. 88.

⁸⁾ Hist. Herald. Handbuch. 402. Ellenben Lehoczky Stemm. II. 169. szerint 1687-ben lett III. Miklóssal együtt gróffá.

12-én. Egybekelt 1831-ben báró Collenbach Emilla ¹⁾ csillag ker. hölgygyel, kitől fia László és Oszkár.

Magyar-ágazat.

II. Miklós (III. Györgynek fia) kezdi ez ágazatot. Nevezett Miklós 1636-ban Ónod és Diós-Győr vár kapitánya ²⁾, Torna vármegye főispánja. Fiatalabb korában Erdélyben forgott Bethlen Gábor alatt, és attól Erdélyben a magasalvi jószágot nyerte ³⁾; de később visszajött Magyarországra, hol — mint említők — ónodi várkapitány stb. lön. 1635-ben a nyolczados törvényszékhez rendeltetett ⁴⁾. 1646-ban báróságot nyert. 1657-ben Krapina és Kosztel várait Gorup György varasdmegyei alispánnak zálogitá el a zágrábi káptalan előtt ⁵⁾. Feleségül a Magócsy családból származott Mórica Péternek leányát Borbálát vévén nőül, ezzel Torna megyében Fábrián, Sebestyén stb. javakat osatolt birtokaihoz. Egyetlen fiu-gyermeke maradt

III. Miklós atyja után szintén tornamegyei főispán és ezredes, aranysarkantyús vitéz; a török elleni több hadjáratban és csatákban nevezetesen Berzenczénél, Babocsánál, Kosztaniczánál, Turanovecznél, Eszéknél, Pécsnél és Bécsnél vett részt. Fejedelméhez tántorithatlan hűséggel viseltetvén, e végett élete elleni inselkedéseket is kelle tapasztalnia, melyeket midőn még is sikerült elkerülnie, az ellenpárt a felső megyékben Tornában, Borsod és Ung megyében fekvő javait prédálta fel ⁶⁾. 1681-ben az ország határait vizsgáló bizottmány egyik tagjául volt kiküldve ⁷⁾. 1687-ben pedig I. Leopold által grófságra emeltetett ⁸⁾. Meghalt 1701-ben, és Kőszeghen temettetett el. Nejétől Czobor Évától két fia maradt: I. Ádám és II. Zsigmond, ki kosztaniczai várparancsnok volt 1700-ban. Nejétől Koháry Borbálától egy leánya Teréz maradt, ki gr. Limburg-Styrum Károly neje volt, és 1728-ban halt meg.

¹⁾ B. Collenbach Gábor cs. kir. altábornagynak gr. Keglevich Juliannától született leánya.

²⁾ Lehoczky Stemmat. II. 213.

³⁾ Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 163.

⁴⁾ 1635. 14. törv. cz.

⁵⁾ Codex Széchenianus tom. XIII. a nemzeti muzeumban.

⁶⁾ Kazy Fer. Historia R. H. tom. III. p. 241.

⁷⁾ 1681-ki 23. törv. cz.

⁸⁾ Lehoczky Stemmat. I. 88. és Adami Scuta C. Ms. quartolat. nro 182. a nemzeti muzeumban.

L Á d á m 1692-ben tornai főispánul neveztetett ki; előbb a Kolonics és Czobor ezredben alezredes, Csáktornyanál vitézül harczolt, utóbb tábornok, kincstári al-elnök, és kir. tanácsos volt. Nejétől gersei Pethő Máriától fiai **I. J ó z s e f** és **I. G á b o r** terjeszték a családot.

I. J ó z s e f hat évig **III. Károly** kir. udvarában nevelkedett. 1760-ban már kir. helytartósági tanácsos, Torna vármegyei főispán, és val. belső titkos tanácsos volt ¹⁾. Tavasat Teréztől a táblázaton látható kilencz gyermeke született. Ezek közül

II. J ó z s e f (szül. 1729-ben) a kir. helytartóságnál előbb titkár, utóbb szintén Torna vármegye főispánja, cs. kir. kamarás, sz. István rend lovagja, a sz. korona őre, 1787-ben fő-lovász mesterré lön.

III. Z s i g m o n d (szül. 1734.) 1787-ben makari cz. püspök és esztergami nagyprépost 1776—1805-ig midőn meghalt ²⁾.

I s t v á n (szül. 1743.) mint tábornok a francziák elleni háboruban 1793-ban Landaunál esett el.

K á r o l y (szül. 1739.) ezredes, cs. kir. kam. és val. b. titkos tanácsos volt. Neje gr. Zichy Katalin.

I. G á b o r előbb ezredes a Koháry ezredben utóbb tábornok. Nejétől gr. Königshaker Jozefától született gyermekei közül, **Á d á m** és **J ó z s e f** most is élő két ágat terjesztett.

Ádámnak fia **II. G á b o r** szül. 1784. sept. 19-én. 1806-ban a helytartóságnál kezdte szolgálni, 1809-ben titoknokká, 1818-ban tanácsossá, 1821-ben a kir. helytartóságba keblesített tart. biztosság al-elnökévé, 1824-ben csongrádmegyei főispáni helyettesé, 1828-ban Nógrád megye főispánjává neveztetett, 1830-ban Budáról Bécsbe a kancellariához vitetett referendárrá, de 1831-ben már ismét Budára jött a helytartósághoz, és egyszersmind koronaórré választatván, val. belső titkos tanácsossá neveztetett. Alig egy év mulva, a m. kir. udv. kamara al- majd ismét 1836-ban valódi elnökévé, 1842-ben végre fő-tárnokmesterré neveztetett. 1817. január 17-én kelt egybe gr. Sándor Mathild cs. ker. hülgygyel (mh. 1843. nov. 11. kora 43. évében), kitől gyermekei a táblázaton láthatók. Ezek közül legidősb fia **G é z a** lovaglási szerencsétlenség következtében halt meg kora 20. évében 1837. octob. 28. Egreskátán; ugyszintén korán halt leánya **A l e x a n d r i n e** is, Ürményi László neje. **G á b o r** meghalt 1854. jun. 16-án. Élő fiai

¹⁾ Lehoczky Stem. I. 105. és II. 213. koronaőr is; de ez csak fia József lett.

²⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis p. 171.

Gyula és Béla, amannak b. Orozy Georginától gyermekeit a táblázat mutatja.

Gábornak testvére László 1810-ben titknok a m. kir. kamaránál, utóbb felhagyott a hivataloskodással. Meghalt 1832-ben. A pesti nemzeti vivó-intézet egyik alapítója és elnöke volt. Másik testvére

Miklós, szül. 1789. dec. 13-án, a hevesi ellenzék egyik vezére. Meghalt 1847-ben.

A másik ág I. Gábornak fiától Józseftől származik, kinek fia Károly, kinek ismét fiai Nep. János, és Ferencz.

Ferencz cs. kir. kam., meghalt 1811-ben, nejétől gr. Esterházy Erzséttől fia Károly cs. kir. kam. szül. 1806. febr. 2-án, első nejétől herczeg Odescalchi Czecziliától három, 2-ik nejétől Konczek Czecziliától négy gyermeke van, kik a táblázaton láthatók.

Nep. János, (III. Károlynak fia) szül. 1786. máj. 13-án; cs. kir. kamarás, már 1810-ben a m. kir. udvari kancellarián fogalmazó, utóbb (1824.) Barsvármegye főispánja, s végre val. belső titkos tanácsos, a pápai Krisztus rend vitéze, és fő-pohárnokmester volt. Birta a sajó vámosi, enesi, visolyi, sztrópkói, kis-tapolcsányi és nagy-ugróci (hol gyönyörű kastélyuk van) uradalmakat. Meghalt 1856. oct. 15-én. Első neje vásonykeői gróf Zichy Adél cs. ker. és palota-hölgy (szül. 1788. sept. 15. † 1839. jan. 17.). Második neje gr. Folliot-Crenneville Victoria Augusta cs. ker. és palota-hölgy, szül. 1816. aug. 6-án, egybekelt 1840. febr. 30-án. Férje halála után másodszor férjhez ment 1857. oct. 17-én gróf Falkenhayn Gyula lovas kapitányhoz. — Nep. Jánosnak második nejétől fia

István szül. 1840. dec. 18-án. 1859-ben főhadnagy a 11. számú dzsidas ezredben.

Megemlítendő még e családból Ágoston cs. kir. kamarás, kinek nejétől gr. Waldstein Erzsébettől (meghalt 1813.) leánya Augusta gr. Batthyány Kázmérné volt.

Kegly család. Nemesi czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló, kettős farkú, koronás vörös oroszlán, első lábaival arany tekebábut tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vízszintesen kék-arany, a baloldali vörös-ezüst színű, a leirt koronás vörös oroszlán áll, arany tekebábut tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

¹⁾ Burgstaller Collectio Insignium.

A XVII. században Sopron megyében lelünk Kegli családot, hol Kegli Gáspárnak leánya Anna-Margit, Thulmon Jánosnak neje, 1676-ban tett végrendeletet ¹⁾.

Kegyess család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Keill család. Szepes vármegye nemes családja. Keill Mátyás és neje Venczelin Zsuzsa, és fiai Keill Mátyás és János előbbi nem-nemes állásukból III. Ferdinand király által Ebersdorfban 1642. octob. 14-én kelt czimeres nemeslevélben magyar nemességre emeltettek. És czimeres levelük Szepes vármegyének 1643. ker. sz. János ünnepe előtti második ferrián Lőcsén tartott közgyűlésén kihirdettetett.

E czimeres levelet 1777-ben Keill András és Mátyás részére a szepesi káptalan átírta ²⁾.

Czimerük — mint itt a metszvény ábrázolja — következő: a paizs jobboldali alsó szögleteig levonuló vörös csíkolat által,

melylyen két sárga liliom látszik, — két udvarra oszlik, mindkettőben és pedig az alsó zöld halmon, a felsőben pedig a csíkolat szélén egy koronás fehér galamb áll, csőrében zöld gallyat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén koronás fehér galamb áll, csőrében zöld ággal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Keill János a szomolnoki kamarai kerületben rózsnyói hegymester volt 1810. 1815-ben.

Kékedy család. (Alsó-kékedi †.) Abauj vármegye egyik kihalt családja, nevét és előnevét azon megyei Alsó- és Felső-Kékedy helységről vette.

¹⁾ Oklevél hiteles másolatban.

²⁾ Mint az előttem fekvő hiteles példány mutatja.

A XVI. században már virágzott, midőn Kékedy János mint Szapolyai hive, Tokajnál 1537-ben a Tiszába veszett ¹⁾.

A következő évben a család igényeit az országgyűlés kívánta elintéztetni ²⁾.

1536-ban élt Kékedy László is, ki Kassa városának Szapolyai részére történt feladásában vett részt ³⁾.

1559-ben élt Kékedy Gáspár, ki Tarczay Annának bizonyos vád alá került leveleket magyarázott meg, a mint az a Tarczay Anna elleni tanu-vallatásokban emlittetik ⁴⁾.

Kékedy György 1603-ban országos pénztárnok volt ⁵⁾. 1618-ban már nem élt, midőn árvái részéről azért történt az országgyűlés előtt panasz, hogy a kir. kamara őket rendes per nélkül háborgatja ⁶⁾.

Kékedy Balás ellen 1623-ban Dely Mihály és Pasztorovics Sáfár Pál tiltakozik, hogy a nógrádmegyei Tábi pusztabeli és Herencsény helységbeli birtokot elfoglalta ⁷⁾. 1647-ben neje méltatlanul bántatván Kassa városában, e végett az országgyűlés rendelkezett elégtétel végett ⁸⁾. 1652-ben Balás perel Dienes György, és neje Izdenczy Zsuzsa ellen ⁹⁾. 1657-ben nádori adomány folytán nógrádmegyei Kis-Pöstény, — vagy mint egy utóbbi okmány mondja — Homok nevü birtokba iktattatott be ¹⁰⁾.

Kékedy Zsigmond Bethlen Gábor alatt élt, midőn Csomaközy mellé egy csapat vezéréül használtatott ¹¹⁾.

Kékkövi család. (Székely-udvarhelyi.) Székely család Udvarhelyszékben. Sámuel 1794-ben Udvarhelyszék irnoka. János 1815-ben élt, s még alsóbb szolgálatban állt.

Kelcz család. (Fületinczi.) Nemes család Abauj, Szabolcs, Ung megyébe elterjedve.

¹⁾ Zermegh Schwandtnernél *Scriptores rerum Hung.* II. 410.

²⁾ 1538-ki 62. törv. cz.

³⁾ Istvánffy 1685-ki kiad. 133.

⁴⁾ Wagner Diplom. C. Sáros. p. 410.

⁵⁾ 1603-ki 3. törv. cz.

⁶⁾ 1618-ki 15. törv. cz. L. Acta Dietae anni 1618. p. 107.

⁷⁾ Oklevél.

⁸⁾ 1647-ki 73. törv. cz.

⁹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1652. pag. 2.

¹⁰⁾ Hitelesített oklevél.

¹¹⁾ Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 243. lap.

Tagjai nagyobb részben megyei és kormányzékai hivatalokat viseltek.

Abauj vármegyénél nevezetesebb hivatalokat viseltek a következők :

Zsigmond 1741-ben országgyűlési követ.

Antal 1775-ben alispán.

János 1835-ben főszolgabíró.

István 1838-ban főjegyző, 1846-ban másod, utóbb 1848-ig első alispán.

Vincze 1838-ban al-adószedő.

Eduard 1846-ban alszolgabíró volt.

A mult században találjuk a család egyik ágát a Dunántúl is, hol Ádám 1730-ban a kőszegi ker. táblánál jegyző; — József 1760-ban a dunántúli kerületi táblánál szegények ügyésze, 1770-ben személynöki ítélő mester; — Ádám 1787-ben a m. kir. helytartóságnál titkár, 1810-ben egyszersmind cs. kir. tanácsos, 1820-ban már helytartósági tanácsos, 1825-ben kancellariai referendárius.

Imre 1787-ben apátur, és győri kanonok.

János nep. 1787-ben apát és soproni kanonok, már 1810-ben 1825-ig győri őrkanonok volt.

A család czimere négy részre osztott paizs. Az I ső osztályban három nyillal átvert sziv, a 2-ikban könyöklő férfi kar, kardja hegyén levágott törökfejet tartva, a 3-ikban a 4-ikben hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két szétterjesztett sasszárny emelkedik ki. A paizs sisakjáról szokásos foszladék hullámszik le.

Kelebecz család. Zemplinmegyei nemes család.

Kelecsényi család. (Kelecsényi és hrabói.) Nyitra vármegyének egyik régiebb; birtokos nemes családja. Nevét és előnevét a nyitramegyei Ürmény közelében fekvő Kelecsény-ről vevé. A XVII. században eldődei Trencsin, majd Pozsony, Bars, Hont megyében is laktak.

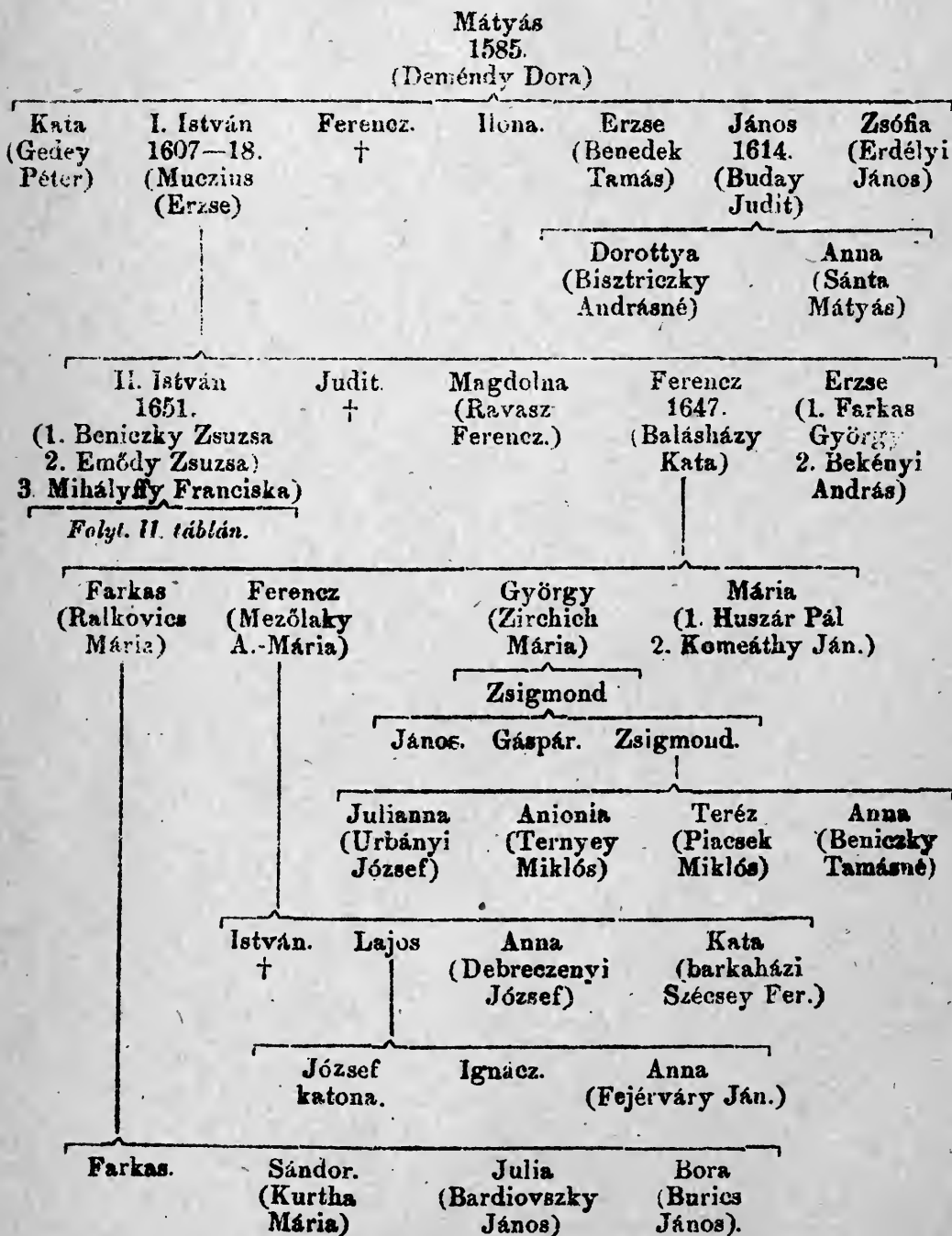
A család emlékezete eléfordul már egy 1367-ben kelt adománylevélben, melyben Trencsin megyének 1794-ben nov 29-én Kelecsényi I Zsigmond részére a hrabói ősi birtokról kiadott bizonyítványa szerint az említett 1367-dik évben Kelecsény Tamás (Thómas filius magistri de Kelecsény) mint királyi ember (homo regius) neveztetik meg.

A család ozimere — mint a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva; fölötte fél-

hold és három csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A XVI. század végén élt a családból Kelecsényi Mát y á s, ki nejével Demé nd y, máské p Sánta vagy Benedek Dorottyával a következő családfát alkotá:

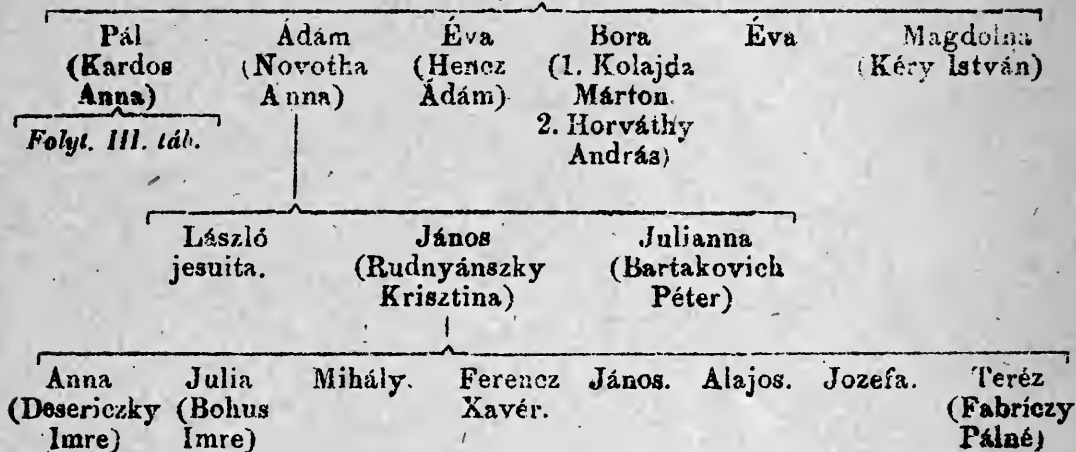
I. tá b l a.

II. t á b l a.

II. István, ki az I. táblán.
1651.

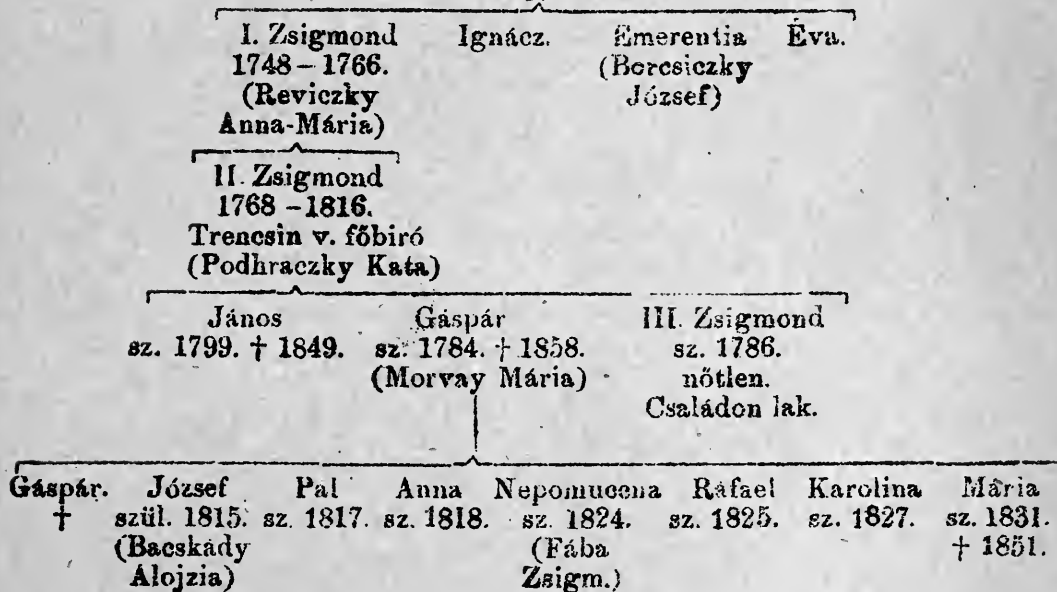
- (1. Beniczky Zsuzsa
2. Emödy Zsuzsa.
3. Mihályfy Franciska)

III. t á b l a.

Pál, ki a II. táblán.
(Kardos Anna)

- György 1736.
(1. Pettkó Kata
2. Szilágyi Zsuzsa)

A családfa törzse Kelecsényi M á t y á s, ki fia lehetett azon Kelecsényi Jánosnak, ki 1597-ben halt meg, és Nógrád megyének szolgálta.

birája volt ¹⁾. 1585-ben gyermekei nevében tiltakozik Trencsin vármegye előtt azon megyei Pravoticz helységben két jobbágnak Ghy-czy László által szándéklott eladása, és Viszocsányi László általi megvétele ellen ²⁾. Fia

I. István, 1602. táján nejével Muczius (másutt Mutinyi) Erzsével együtt tiltakozik Vitéz János hitvesének tette ellen, ki Ivánka helységben egy nemes curiát adott el ³⁾. 1614. táján ismét neje nevében is ellentmond Patvaróczy Magdolna eladásának egy Ivánkán fekvő nemes kuria iránt ⁴⁾.

Ezen 1614-ben Korponán Mátyásnak gyermekei nevezetesen I. István és János egy részről, más részről Ilona Balásné, Kata Gedey Péterné, Erzsébet Benedek Tamásné, Zsófia Erdélyi Jánosné egymás között barátságos egyességre léptek ⁵⁾ az anyai vagyis Deméndi és Baráthi jószág iránt; az atyai jószágok Nógrád megyében Fogacsnak és Kövesdnek fele, és Hont vármegyében Priklik és Felső-Csehi közösül maradtak.

1622-ben kelt a család részére egyik ujjító czimeres levél, kiadva II. Ferdinand király által.

I. Istvánnak fia II. István a Ravasz családdal együtt III. Ferdinand királytól 1651. novemb. 29-én pozsonymegyei kis- vagy alsólóczi birtokra királyi helybenhagyást nyert mind két nemre. Ezen II. Istvánnak három nejétől két fia és három leánya maradt. Fiának Ádámnak utódait mutatja a II. táblázat — Pálnak utódait a III. tábla tünteti fel.

Pálnak fia György 1736-ban Trencsin megyei Hrabován lakott. Ennek fia I. Zsigmond 1748-ban osztozik testvérével Emerentiával. — Nejétől Reviczky Anna-Máriától fia II. Zsigmond Trencsin megyének 40 évig folytonosan tisztviselője, és közben főszolgabirája volt. Lakott Banován. Nejétől Podhraczký Katalintól fiai János,

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1597.

²⁾ Nyitrai káptalan Protocol. 3 anni 1585. 1586. f. 34. 36.

³⁾ Ugyanott Protocol. 47. anni 1602. 1620. fol.

⁴⁾ Családi okirat szerint.

G á s p á r és III. Z s i g m o n d nemességükről Trencsin megyétől 1816. mart. 18-án kaptak bizonyítványt.

Az említett három testvér közül J á n o s 1849-ben halt meg. III. Z s i g m o n d nőtlenül él Családon Nyitra megyében; ugyanott székelt G á s p á r is, ki 1858-ki sept. 2-án halt meg kora 74. évében. Nejétől halacsi Morvay Máriától született gyermekeit a táblázat mutatja. Közülök J ó z s e f birtokos és lakik Családon, az irodalom buzgó barátja, és szorgalmas régiség gyűjtő. Testvére R á f a e l 1847-ben nyitramegyei tisztt. aljegyző volt.

Kelecsény család. (Kelecséni †.) Zemplin vármegye egyik kihalt régi nemes családá ¹⁾, mely hajdan azon megyei Kelecsény helységet bírta ²⁾.

1403-ban Kelecsény M i k l ó s n a k fia M á t y á s zemplinmegyei Pazdicsot várával együtt, ugy Zalogh, Samogh, Kraszna, Mochár és Zuha helységeket többekkel együtt Zsigmond királytól kapta, a beiktatásnál azonban többen ellentmondtak ³⁾.

1407-ben ugyancsak e család a sóvári Sóos családdal Czéke helységre is adományt nyert ⁴⁾.

Keledi család. Közülök Keledi I s t v á n 1566-ban Gyula vára ótalmában vett részt, és ekkor törökfogságba esett, de negyven aranyért magát rögtön kiszabadította ⁵⁾.

Keleffy család. Közülök Keleffy L á s z l ó 1504-ben élt ⁶⁾. Keleffy J á n o s 1677-ben nagy-zelői plébános, és ideigl. alesperes volt, kora 48. évében, mint egy eredeti tanuvallomás mutatja.

Kelemen család. (Felső-őri). Egyike azon családoknak, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól új adománylevelet nyertek. *Lásd Zámbo család.*

Kelemen család. (Szerepi.) Bihar vármegyei nemes család, birja a Debreczenhez öt mértföldre a Sárrét mocsárai közt fekvő S z e r e p helységet, honnan előnevét írja.

Közülök I s t v á n Bihar vármegyei al-adószedő, utóbb főszolga-bíró volt, 1807-ben pedig táblabíró. Neje Klobusiczky Anna.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

²⁾ Ugyanott 283.

³⁾ Ugyanott 378.

⁴⁾ Ugyanott 304.

⁵⁾ Istvánffy Hist. 1685 ki kiad. 309.

⁶⁾ Kováchich Suppl. ad Vestigia Com. II. 309. s köv. lap.

János 1841-ben kir. táblai ülnök, 1847-ben személynöki itélő mester.

Kelemen Imre és unokái **Imre** és **István** 1791-ben nemesítették meg, és ily ezimert kaptak: a paizs kék udvarának alyján két hegynek alyján fehér folyam hullámszik, egyik oldalán zöld téren egy korhadt fatuskó három zöld ágat hajt ki; a hegyek legmagasabbján koronából pánczélos kar nyúlik ki, kivont kardot tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából kinyúló két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar meztelen kardot villogtat. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Kelemen család. Kelemen Péter 1746-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte ezimeres nemeslevelét ²⁾.

Czimere következő: a paizs ezüst udvarában jobbról balra rézutosan egy kék csíkot vonul le, és azon egy szál arany buza-kalász látszik, a paizs jobboldali alsó, és baloldali felső szögletében kinyílt piros rózs-fej tűnik fel. A paizsfölötti sisak koronáján vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, csőrében arany-kalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kelemen család. (N.-ernyei.) Erdély nemes családja. Közülök **Zsigmond** 1794—1815-ben kormányzékeni irnok s hites jegyző.

József 1794-ben táblai ügyvéd.

Lajos 1843-ban udv. kanczellariai irnok.

Károly 1848-ig marosszéki dúló. — **Benjamin** egyike Erdély ismertebb és nagy-tapasztalású gazdáinak.

Kelemen család. (Etédi.) Szintén erdélyi család, melyből **Pál** 1848-ban Udvarhely-széki számvevő biztos.

Kelemeny család. Kelemeny **Ádám** I. Leopold király által nemesített meg.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont pallózt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása következő:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

A nemesség-szerző Jánosnak fia **Ádám** Hontmegyéből még a Rákóczy forradalmi idők előtt Trencsin sz. kir. városába tette lakását, és ott laktak fiai **János** és **András** is még 1728-ban, midőn nevezett sz. kir. várostól erről, úgy leszármazásukról, és polgári viseletük-ről bizonyítványt nyertek. **András** utóbb Krencsre költözött, és Nyitra megye előtt nemességét 1755-ben igazolta, fiaival és **János** testvérével együtt. **Ádám**nak fia volt még **György**, kinek ismét fiai közül

Mihály Nyitra megyétől 1808-ki jul. 20-án kelt nemességi bizonyítványát azon évi jul. 26-án Győr, jul. 29-én pedig Moson vármegyében hirdetteté ki. Gyermekének többnyire Győrben volt és van lakásuk. Fiai közül **Mihály** 1833. jan. 24-én Nógrád megyében hirdetteté ki nemességét ¹⁾. Testvérei közül csak **János**nak vannak gyermekei.

Egy másik ágból származott **Kéler István**, kinek Kosztolányi Erzsébettől gyermekei **István** és **Erzsébet** 1791. decemb. 18-án osztoztak.

A család ágost.-ev. vallású.

A család czimere ez, a paizs baloldali felső szögletéből a jobboldali alsó szögletig vont rézsutos vonal által két udvarra oszlik, az alsó udvar vörös, a felső udvar fehér, és abban férfikar könyökben meghajolva, és kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva látszik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén könyöklő kar kardot markol, és annak hegyén törökfej vérzik. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

Kéler család. A följebbitől különböző **Kéler** család az, melynek czimere következő: a paizs keresztvágással négy udvarra oszlik, az 1- és 4-ik osztály kék udvarában egy fürt piros szőlő látszik, a 2- és 3-ik osztály arany udvart mutat. A paizsfölötti sisak koronájából egy zöldellő pálmafa nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös ²⁾.

Keliny család. Keliny **Amadeus** Turóc vármegye orvosa 1802-ben **I. Ferencz** király által emeltetett nemességre.

Czimere ez, a paizs jobboldali felső szögletéből a baloldali alsó szögletig húzott vonal által két részre oszlik, a jobboldali rész fekete, a baloldali kék; a paizs alján koronás, kétfarkú aranyoroszlán áll hátulsó lábain, első jobb lábával egy piros virágokból font zöld koszorút

¹⁾ Jegyzőkönyvi 219. sz. alatt.

²⁾ Burgstaller Collectio Insignium.

tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-kék ¹⁾).

Kelle család. Kelle Fülöp 1795-ben Krassó vármegye aljegyzője volt.

Kelle András Heves vármegyétől nyert nemességéről bizonyítványt fia Kelle György részére, mely Nógrád megyében 1803-ki nov. 16-án hirdettetett ki ²⁾).

Kellemessy család. Kellemessy Mihály 1595-ben Sáros vármegye alispánja ³⁾. 1602-ben egyik osztóztató bíró a Thibai György javain osztó rokonok között ⁴⁾).

Kellemessy János 1635-ben tokaji várkapitány ⁵⁾).

Kellemessy — eredetileg Kelemen — család ismeretes Árva megye multjában is. Közülök Kellemessy János 1693-ban árvamegyei aljegyző, 1697-ben pedig főjegyző, 1704-ben Rákóczy részén áll, és árvai urodalom praefectusa volt. Jeles tehetségekkel birt, és mint buzgó protestáns árvamegyei isztebnei birtokán az oda való Dávid család által alapított egyházban díszes oltárt emeltete, mely ma is nevével, és czimerével ellátva fen áll. Az árvamegyei Kellemessy családi birtok, névszerint az isztebnyei és nagyfalvai a nemes Párniczky családra volt szállandó, hahogy azok iránt 1712-ben a kir. ügyész igényt nem támaszt vala ⁶⁾).

1698-ban nagyfalvai Kellemessy László Árva megyétől nemességi bizonyítványt vévén ki, azzal újabbi székhelyére vasmegyei Mészénybe költözött ⁷⁾).

Kéller család. Kéller Ádám 1719-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét ⁸⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első ballábával királyi koronát, első jobblábával buzogányt tartva; fölötte a paizs jobboldali szögletében félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között a paizsbelihez hasonló oroszlán nő ki, első jobblábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Protocolli nrus 1199.

³⁾ Bel Adparatus 440.

⁴⁾ Leleszi Convent.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 140.

⁶⁾ és ⁷⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

⁸⁾ Collect. Herald. Nro 136.

E néven többet lelünk egyházi és hivatalos pályán. Így Keller János 1770-ben egri kanonok; Keller Antal 1787-ben győri kanonok. — Keller Zsigmond a nagyszombati ker. táblánál ügyvéd ¹⁾.

Keller-nek irva találunk még nemes családot Nyitra és Trencsin megyében is, de ezeket aligha nem a 169. lapon tárgyalt Keller családhoz kell számitanunk; minthogy a nevek gyakran, kivált ily csekély különbséggel irva, gyakran fordulnak elé. E család Nyitramegyétől 1759-ben nyert nemesi bizonyítványát 1768-ban Trencsin megyében is kihirdetteté, a midőn Kis-Kotessón leljük Józsefet fiával Istvánnal. Az 1803-ki trencsinmegyei nemesi összeírás Kis-Kotessón találja Istvánt és Imrét, ez utóbbit Miklós, Antal, József és László négy fiával, és még egy Józseffel egyedül. 1837-ben Kis-Kotessón székel József, Hliniken pedig Imre és fiai Miklós és László, és Lászlónak fia Lajos. — Antal és József örökös nélkül haltak el ²⁾.

Keller család. (Székely-udvarhelyi). Közülök János udvarhely-széki ügyvéd, s több erdélyi országgyűlésen Udvarhely város követe, 1848-ban a pesti nemzetgyűlésen Udvarhelyi széki képviselő, és forradalmi kormánybiztos. Meghalt 1850-ben Kolosvárott mint statusfogyó ³⁾.

Kellern család. Kellern Antal-Henrik az 1715-ki országgyűlésen honfiusitást nyert ⁴⁾. Czimere a paizs udvarában egy dölt kules.

Kellio család. (Sóvári.) Kellio Ádám 1727-ben ellent mond Tihanyi János és Pál, Vadász András és Divényi István beiktatásának F.-Thúr, Sirak és Szalatnyára nézve ⁵⁾. 1729-ben pedig nejével Máriával, és leányával Katalinnal Okolicsányi Pál nejével, és Kellio Ferencz örökseivel Nagy-Thúron három házbely, Közép-Thúron egy kúria, és Kis-Thúron lévő birtokrész birtokába iktattatik be, miután a Vadász András, és Divényi István részére tett adomány visszahuzott; de neki is ellentmondottak többekkel Szegesdy Mátyás ⁶⁾.

¹⁾ Találunk hazánkban Keller családot Adlerfeld-i előnévvel is, melyből Ágoston 1787-ben m. kir. kamarai pénztárnok a kassai kerületben.

²⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

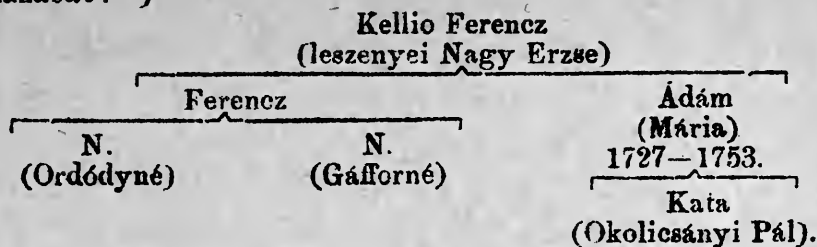
³⁾ Török Antal közlése szerint.

⁴⁾ 1715-ki 135. törv. czikk.

⁵⁾ Szentbenedeki Convent-Capsa H. fasc. 4. nro 1.

⁶⁾ Ugyanott Capsa H. fasc. 8. nro 21.

Egy töredék nemzékrend azon időből így mutatja a család le-
származását: ¹⁾

Kellio Anna Misicz Józsefné e század elején.

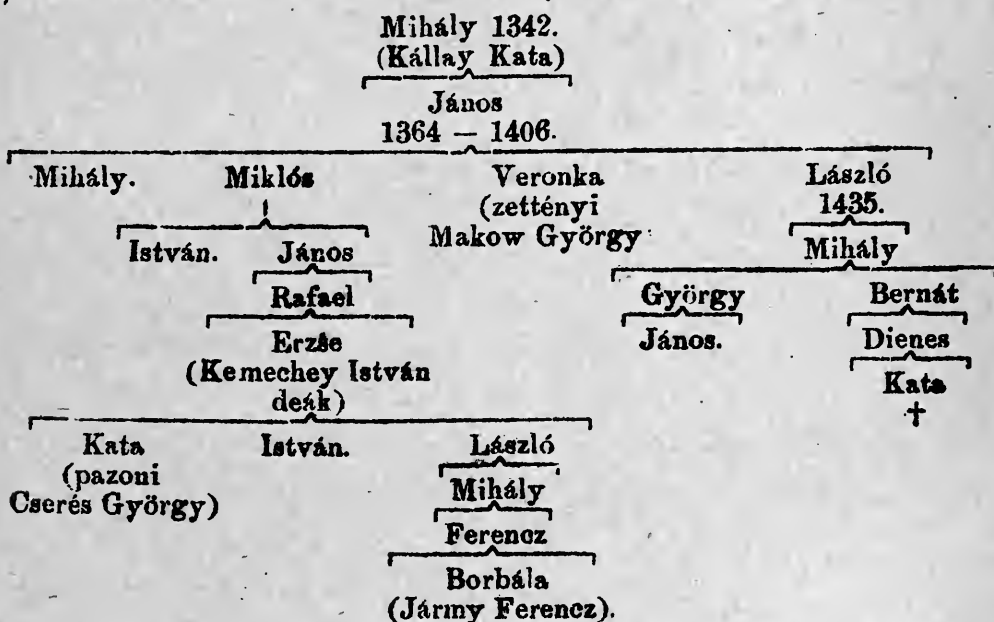
Kellőcz család. Zemplin vármegye czimerleves családai-
nak egyike ²⁾.

Kelizi család. Kihalt család, közülök Kelizi Pál egyike
azoknak, ki Zsigmond király korában Palóczy Mátéval és Imrével a
leleszi conventen követte el hatalmaskodást ³⁾.

Kelő család. (Baracsikai †.) E kihalt család egy tagja 1458-
ban királyi beiktatási tanu a Timaryak adomány-levelében, hol Kelw
de Barachkanak iratik ⁴⁾.

Kemecesey család. (Kemecesei.) Szabolcs vármegye egyik
régi családja, mely nevét azon megyei Kemece helységről vette.

1342-ben élt Kemecey Mihály, ki Kállay Katalint vévén
nőül, ezzel következő családfát alkotta: ⁵⁾

¹⁾ Wagner Mss. tom. LXX. p. 206.

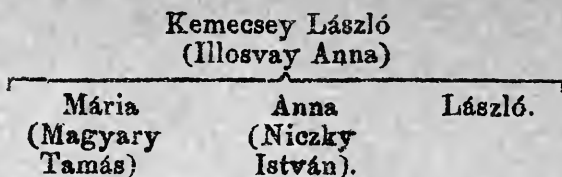
²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

³⁾ Ugyonott 313.

⁴⁾ Kaprinai Dipl. II. 201.

⁵⁾ A Kállay nemzetségnek a Jármyak, és ugyan azoknak az Elek
család elleni perükből. V. ö. Kaprinai Mss. A. tom. XLVIII. a végén.

Egy másik töredék nemzékrend a következő: ¹⁾

A Kemecey család most is Szabolcs megye élő nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kéméndy család. E családból Kéméndy Lajos 1505-ben a rákosi országgyűlésre Pozsony vármegye követe volt ²⁾.

Kemény család. (Gyerő-monostori gróf és báró.) Erdély legrégebbi családainak egyike. Hogy egy törzsből ered a kihalt Geröffy, Mikola, Radó, Vitéz és most is élő Kabos családdal, már e munka IV. kötetének 466. lapján említők, ugyanott kimutatók a közös leszármazás elágazását, illetőleg a törzstől külön családokra való szakadást is. Czimerük is az egy törzsből eredt családágaknak ugyanaz, t. i. királyi koronából kiemelkedő szarvas (dámvad). Czime-rök mellett, — melyről alább lesz szó, — egy eredetű vala jószáguk, mire oklevelek vannak, többi közt egy Ulászló király által megerősített egyezség-levél a XV. század végéről, mely szerint az említett családok fiai magtalan-ság esetére józágaikat egymásnak lekötik; és ebből következtetőleg, valószínűséget nyer azon hagyomány is, hogy a közös családfő a Körös és Kis-Szamos völgyét mint első foglalást hagyá utódainak.

Mint a Geröffy családnál láttuk, a közös család szétágazásánál Istvánnak fia Péter az, ki a Kemény-ek külön családját alapítá. Mielőtt tőle kezdve a család nemzékrendét közölnök, emlitenünk kell Kemény Simont, a szent-imrei hőst, ki 1440-ben Hunyadi János jelmezébe öltözve, hazájáért hősi halált halt ³⁾. Összefüggését a családdal, nem lássuk a táblázaton ⁴⁾. Péternek, kitől a családfát kezdendjük, lehetett — a kort tekintve — testvére.

A családfa következőleg ⁵⁾ sarjadzott le:

¹⁾ Geneal. authent. II.

²⁾ Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

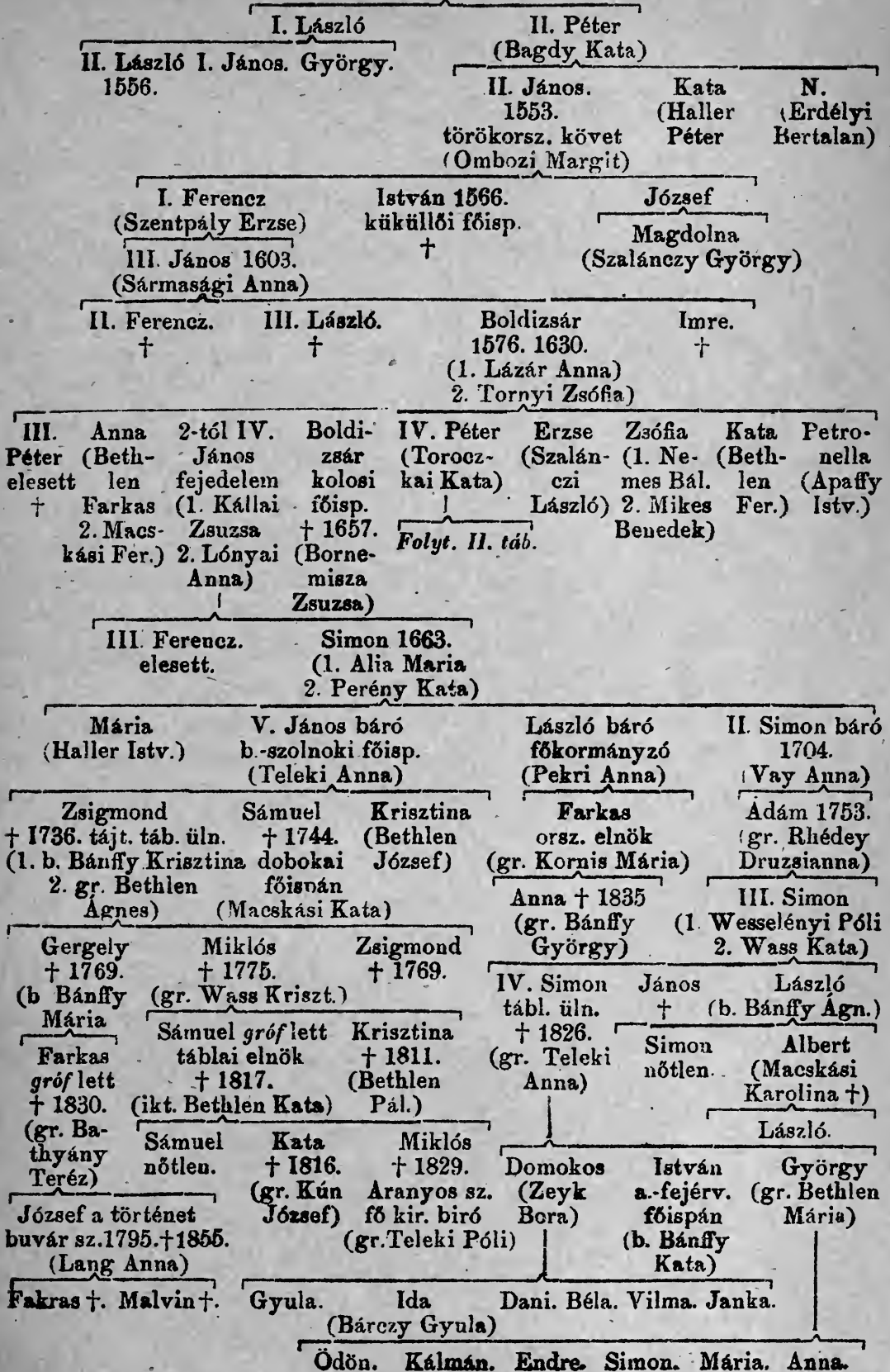
³⁾ Gróf Teleki Hunyadiak kora I. k.

⁴⁾ Bonfin szerint Simon neve Kemény volt, Turóczi Krónikájában Kamonya-nak iratik.

⁵⁾ Lásd Mikola Genealogia fam. Mikola stb.

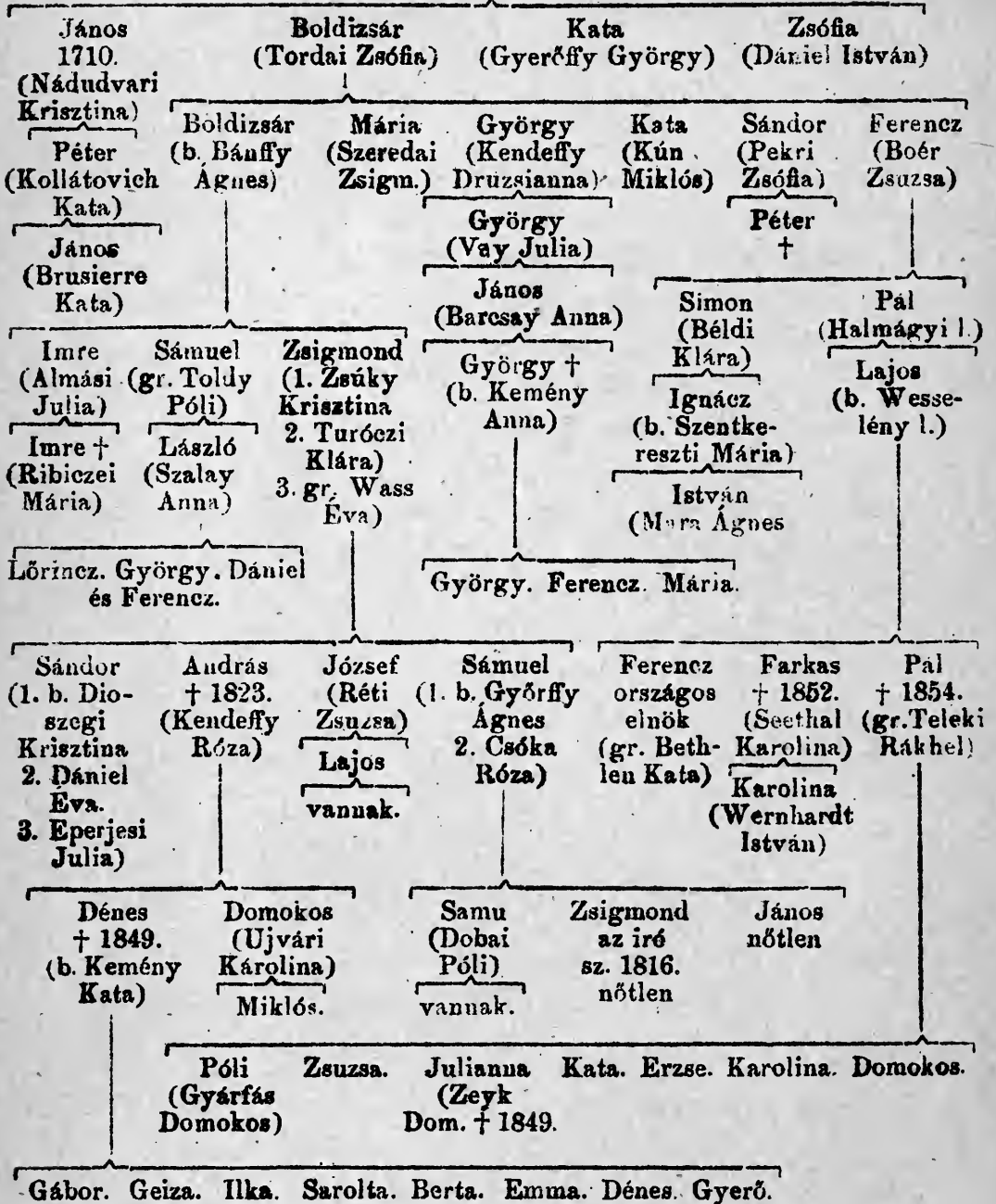
I. tábla.

I. Péter

II. tábla.

IV. Péter, ki az I. táblán.
(Toroczkai Kata)

Kemény Simon után I. Jánossal kezd a család a történet szinpadára föllépni. A családfa I. tábláján II. Péternek fia I. János 1550-ben Martinuzzi György rendeletéből a brassai havasokra az Erdélyt pusztító oláhok ellen, kiket ottan megis vert. 1554-ben I. Ferdinánd követe Erdélyben Szoliman császárhoz. 1558-ban ő általa nyi-

latkoztatá ki Izabella a fejevári gyűlésen a Kendiek megölettetésének okát ¹⁾. Ő szerzé Bükköst, és több jószágrészt családja részére.

II. Jánosnak unoka-testvére II. László, fia I. Lászlónak, 1556-ban az erdélyi rendek követe I. Ferdinandhoz Bécsbe, s hirtívője annak, hogy az ország Izabellát visszahívni kívánja ²⁾.

I. István (II. Jánosnak fia) Küküllő vármegye főispánja 1566-ban, midőn János Zsigmondot Zimonhoz elkísérte a török esászár üdvözlésére ³⁾.

III. János (I. Ferencznek fia) 1603-ban Székely Mózses pártján tevékeny részt vesz, és ennek oldala mellett esik el ⁴⁾. Nejétől Sármasági Annától született több gyermekei közül I. Boldizsár 1576-ban Báthori Istvánt a lengyel királyságra kíséri ki. Utóbb atyjával együtt Székely Mózses híve, s követe a moldvai vajdához, hogy ezt szövetségesül nyerje ⁵⁾. Pár év múlva mint Erdély követe Magyarországra jő a fölkelt Bocskaihoz, innen Kolosvár városához küldetik ⁶⁾. Utóbb 1608-ban Fejérmegye főispánja lett ⁷⁾.

Ugyan ez időben élt Kemény Kristóf is, ki nincs a táblázaton, és ki középlaki előnévvel élt. E Kristóf Kovács Györggyel, özvegy Sármasághy Mihályné nevében ajánlatot tesz a Veres János által megveendő Sz.-Mihálytelke és topai részbirtokra 1571-ben ⁸⁾.

Visszatérve I. Boldizsárhoz, ennek első neje Lázár Anna, a második Tornyai Zsófia volt ⁹⁾. Az elsőől született III. Péter, és Anna, a másodiktól született tizenegy gyermeke, kik közül az életben maradtak a táblázaton láthatók.

III. Péter Báthori Gábor fejedelemsége korában Bethlen Gábor tábornok és udvari főkapitány udvarában tölté ifjuságát. Midőn Bethlen a törökhöz kifutott, III. Péter Bethlen nejével együtt Déva városában maradt, hol a vár ostrom alá kerülvén, III. Péter vitézül harozott. Bethlen Gábor visszajövetelével ennek étekfogója lett. 1619-ben Bethlennel künn osatázván Köpesénnél, sebet nyert, jobb karja lö-

¹⁾ Wolph. Bethlen Hist. libro IV.

²⁾ Ugyanott

³⁾ Ugyanott. tom. II. p. 113.

⁴⁾ Ugyanott V. 321.

⁵⁾ Ugyanott V. 138. 323. 335.

⁶⁾ Ugyanott VI. 226. 277.

⁷⁾ 1608. aug. 9. art. I. Kóváry szerint.

⁸⁾ Kemény Notitia Cap. Albensis II. 92.

⁹⁾ Kemény János önéletírása, kiadta Szalay I. 8. lap. Hibásan áll Kóvárynál 147. lapon Tornyai Zsófia helyett Fonyi Zsófia.

vetvén által, de ebből kigyógyult; azonban utóbb Hainburg ostrománál, hol a gyalogságot vezérlé, — bal mellén úgy találta a muskéta golyó, hogy az hátán jött ki, és miatta azonnal megholt. Pozsonban temettetett el ¹⁾. Az ő halála után még egy fi-testvére kereszteltetett Péternek, ki IV. Péter név alatt a II. táblázaton álló családfát alkotá.

II. Boldizsár (I. Boldizsárnak Tornyi Zsófiától fia) Kolos vármegyének főispánja, udvarhelyszéki főkapitány, ifjabb Rákóczy György fejedelemnek fő lovász-mestere, hatalmas vadász ember — mint bátyja János a fejedelem írja — 1657-ki febr. 16-án a lengyelországi hadakozáskor homlokba kapott lövés folytán elvérzett ²⁾.

IV. János született Bükkösön 1607-ben. Ifju korában Bethlen Gábor udvarnoka, később II. Rákóczy György fővezére. Mint ilyen tatár-rabságra esik, ott írja le életét ³⁾; utóbb kiváltja magát. A török elleni gyűlölete, és nagyravágyása fölébreszték benne a gondolatot, Erdélyt a magyar koronához kapcsolni. Innen osztrák-szövetség alapján sereggel megy Erdély trónját elfoglalni, és 1660-ban fejedelemmé választatik ⁴⁾; de a török, és az ellenpárt szintén sereget állít ellene; ezzel Nagyszőlősnél ütközék meg 1662-ben, és ott elesett ⁵⁾. Neje kettő volt, az első Kállai Katalin, a második Lónyai Anna. Ezekből fiai II. Ferencz és I. Simon.

I. Simon atyja halála után Bánffy Dienes s több főurral Magyarországra futott, s miután hasztalan vártak az osztrák segílyre, 1663-ban nyert kegyelemre visszatértek Erdélybe ⁶⁾. Neje Perényi Katalin, mint buzgó katholika, és a jesuiták pártolója nem csekély befolyást gyakorla családjára. Simon fiai visszaléptek a politikai pályáról, és közülök II. Simon és László a Rákóczy-forradalom alatt 1704. táján Görgény várába vonultak ⁷⁾. Ők nyertek ez ágnek bároságot.

V. János a legöregebb fia I. Simonnak, 1686-ban a kormány tanácsosa, a hatalmas Teleki Mihály leányát vette nőül, s alapítója lön

¹⁾ Kemény János önéletírása, kiadta Szalay L. 10 lap.

²⁾ Ugyanott 12.

³⁾ Először kiadta Rummy a Monumenta Hungarica köteteiben. Ujabb és jobb kiadását birjuk 1856-ból Szalay Lászlótól.

⁴⁾ 1660. dec. 24. art. 1.

⁵⁾ Donatioit megsemmisité az 1662. mart. 10. artic. 17.

⁶⁾ Cserey Mih. Hist. 10. 12. 16. l. — 1663. sept. 24. art. 10.

⁷⁾ Cserey Mih. 336. l.

a mostani grófi-ágnak. Vallásosságát jelölik Enyedre, Kolosvárra tett alapítványai. Meghalt kora 39. évében. Fiai közül S á m u e l Doboka vármegye főispánja ¹⁾. Ő volt azon oklevél-gyűjtemény szerzője, melyet a nyelv-mivelő társaság megemlít. Macskási Katalintól gyermekei nem maradtak. Meghalt magnélkül 1744-ben.

Testvére Z s i g m o n d táblai ülnök, ki 1736. táján halt el, két nejével tovább folytatá ágazatát. Egyik fia

G e r g e l y, kinek fia F a r k a s 1806-ban grófságot szerze és hagyja fiára J ó z s e f r e a történet-buvárra, ki 1795-ben sept. 11-én született. Eleinten hivataloskodott, és 1827-ben Nagy-Szebenben kincstári titoknok lett. 1831-ben a magyar országgyűlésen az ellenzék sorai közt foglalt helyet. A m. akademia megalapítása után tagjává lett. Nem sokára magányába vonulva, kedvencz tanulmányának Erdély történelme búvárlatának szentelé idejét, és számtalan értekezése mellett a „Deutse Fundgruben der Geschichte Siebenbürgens“, — „Erdély történeti tára“, — „Notitia Capituli Albensis“ munkákkal gazdagítá a történeti kútforrás irodalmat. Jeles könyv- és kéziratárát rokonával S á m u e l gróffal még az 1841-ki erdélyi országgyűlésen felajánlá a tervbe volt erdélyi muzeumnak ²⁾, ugyanezt ismétlé végrendeletében, és most a ritka becses gyűjtemény a tavaly (1859-ben) megnyilt erdélyi országos muzeumot diszíti. Meghalt 1855. Sept. 12-én. Gyermekei előbb elhaltak.

M i k l ó s Zsigmondnak másik fia magán-életet élt, és 1775-ben halt meg. Nejétől gróf Wass Krisztinától, ki 1802-ben halt meg, fia I. S á m u e l, Erdélynek egyik nagy államférfia. Fiatal korában négy évet tölte künn az akademiákon, és európai utazásában, és megismerkedék a híres történe-tíró Slötzerrel is, ki már akkor dicséré tudományát. Haza jövén, és megnősülvén, 1786-ban II. József alatt Belső-Szolnok és Doboka egyesített megyék al-, 1790-ben sept. 20-án pedig Torda megye főispánjává, 1795. mart. 16-án főkormányi tanácsossá neveztetett, majd kamarás, 1804. febr. 9-én pedig gróffá lön. 1810-ben a rendek táblai elnökévé választatott, és ez időtől ideiglenes elnök volt 1815. jun. 16-ig, midőn valóságos táblai elnökké lön. Ugyan ez évi dec. 22-én a Leopold-rend közép keresztjét nyere. 1816. sept. 10-én országos elnökké lön. Azonban csak hamar elbetegesedvén, 1817. sept.

¹⁾ Hodor Doboka várm. 452.

²⁾ Budapesti Szemle VII. köt. 342.

23-án meghalt ¹⁾. Egyik fia Miklós Aranyosszék fő-királybirája volt, meghalt 1829-ben. Másik fia Sámuel, az ismeretes hazafi, tudomány és művészet pártoló, az 1834-ki ellenzéki szellemű országgyűlésen Aranyosszék követe. Az 1841-ki országgyűlésen unoka vérével József gróffal nagyszerű kézirat, és könyvtárát ajánlá fel az erdélyi muzeum alapjául. Mint nőtlen, benne a grófi-ág kihalásnak néz elé.

Visszatérve a fejedelem János unokáihoz, ezek közül László 1762-ig Erdély főkormányzója volt. Egy fia Farkas, országos elnök, később nyugalmazva, késő vénységében 1805-ben halt meg. Nejétől gr. Kornis Mária-tól leánya Anna, gr. Bánffy György hitvese, 1835-ben történt halálával ez ágat berekeszté.

I. Simonnak harmadik fia II. Simon Vay Annától nemzé 1. Ádámot, 2. Annát, báró Bánffy Zsigmondnak 1725. óta hitvesét, ki 1746-ban halt meg ²⁾, 3. Erzsébetet Bárczay Jánosnét és 4. Krisztinát báró Bánffy Jánosnét.

Említett Ádámnak gróf Rhédei Druzsiannától fia III. Simon, ennek két fia IV. Simon és László ismét két ágra terjeszti a családot. Az előbbinek fiai közül Domokos és István országgyűlési ismeretes ellenzéki szónokok. István Alsó-Fejér megye főispánja volt. Ez ág a birtokukhoz tartozó Vécs váráról vécsi-ágnak neveztetik.

Következik a második fővonal, mely a fejedelem testvérétől IV. Pétertől jö le, és a II. táblán látható.

Ez ág is, mely 1755-ki febr. 18-án lett báróvá, több jeles férfiút mutata fel. Ilyenek az újabb időből Dénes, Erdély utóbbi országgyűlésein mint Alsó-Fejér megye ellenzéki vezérszónok; és a pesti nemzeti gyűlésen is képviselő. Meghalt 1849-ben. Eltemettetett Budán a közsirkertben Bethlen János szomszédságában ³⁾. Unoka testvére

Zsigmond a jeles publicista, és regényíró (szül. 1816-ban) jelenleg Pesten a „Pesti Napló“ szerkesztője ⁴⁾.

Lajosnak három fia szintén említendő. Pál minden ezüstjét a haza oltárára adta. Meghalt 1854. mart. 26-án. Farkas forradalmi dandárvezér volt, meghalt Londonban 1852-ben. Ferencz 1838 óta

¹⁾ F.-magyarországi Minerva. 1825-ki foly. 155. l.

²⁾ L. a fölötté mondott halotti beszédet borosnyai N. Zsigmondtól, és zalányi Miskolczy Józseftől stb. Kolosv. 1746.

³⁾ L. életrajzát Újabb ismerettára V. 51–54.

⁴⁾ L. életét s irodalmi működése vázlatát ugyanott 55–58. l.

országos elnök, mérsékelt politikája és államférfiai belátása által a haza és kormány bizalmát egyiránt bírta.

A család grófi ágából László kath. pap volt, előbb egerszeghi plébános, utóbb 1763-ban esztergami kanonok, zebegényi prépost, és nógrádi főesperes volt. Meghalt 1787-ben Erdélyben, midőn rokonai látogatására járt ¹⁾.

E család Erdélyben a Bethlenek után legterjedelmesebb, — s mint Kővári írja — 1854-ben hetven élő tagja volt.

A család ősi czimere egy koronából kiemelkedő szarvas; a grófi czimer pedig tetemesen megbővitve, — mint itt a metszvény is ábrázolja — kö-

vetkező: a paizs a felső két szögletéből az alsó két szögletig rézsutosan keresztbe (X. formára) húzott két vonal által 4 udvarra oszlik, de a paizs közepét egy kisebb koronás kék paizs foglalja el, melyben a grófságot adó Mária-Terézia király-

asszony nevének kezdő betűi M. T. állanak. A paizs felső osztálya vörös udvarban két kiterjesztett sasszárny között fehér keresztet mutat, fölötté jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. Az alsó osztály vörös udva-

¹⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis p. 171. és czimerét rézbe metszve czimzetével együtt „Scuta gentilitia Hungarica” czimű gyűjteményben.

rában egy fehér oszlop tetejében repülni készülő galamb látszik. A jobboldali osztály ezüst udvarában pedig aranykoronából a család ősi czimere az ágashogas szarvas emelkedik ki. A paizs fölött három koronás sisak áll; az elsőből a zerge, a harmadikból a dämvad nyúlik fel; a középsőből ezüst sasszárny, és ezüst elefánt-ormány között repülni készülő fehér galamb áll. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Kemény család. Ily nevű nemes család 1666 – 1688-ban trencsimegyei Turnán lakozott ²⁾.

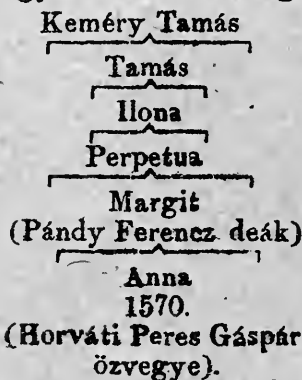
Kemény nevű nemes család él Vas megyében is Fényes Geographiája szerint.

Kéményes család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családá Szirmay szerint.

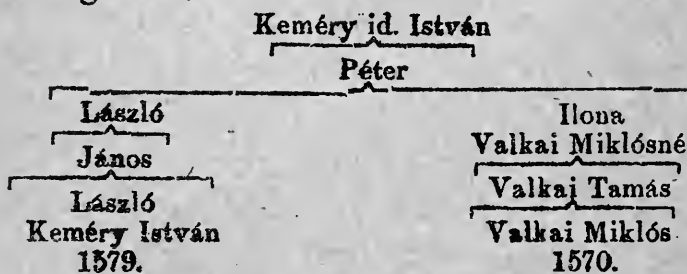
Keményes család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Kemerenczy család. Hasonlóan Szabolcs vármegye nemes családainak sorában említetik.

Keméry család. Régi család, mely a XV. században élt, és több fiúsítás után is kihalván, utódai a Pándy és Peres családok lőnek. Egy nemzékrendi kézirat így tüntet fel leágazását: ³⁾

Másik leágazás ⁴⁾ imez:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

³⁾ Kézirat a nzeti muzeumban fol. lat. 2340. szám alatt 246. lap.

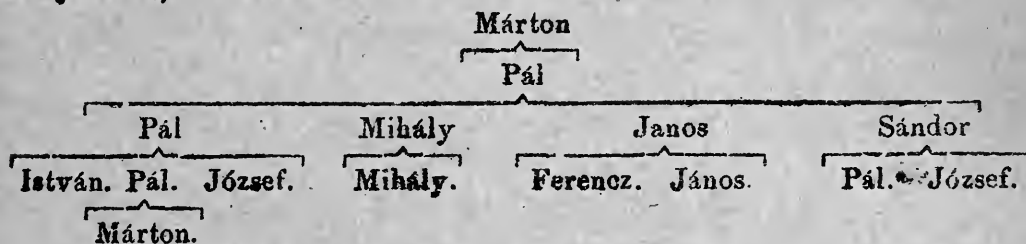
⁴⁾ Ugyanott.

Kemény nemes család él Szabolcs vármegyében Fényes E. Geographiája szerint.

Kemenczky család. 1801-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs kék udvarában egy négyszögű kövekből épült várnak közép bástyáján koronás, fehér ruhás, vörös öves hölgy-alak áll, jobb kezében aranyboton zöldkoszorút tartva; a paizsfölötti sisak koronájából természetes színű oroszlán nő ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ¹⁾.

Kementzey család. Kementzey Mihály 1558-ban I. Ferdinand királytól kapta armalis levelét, mely 1609-ben Zemplin városban hirdettetett ki. — A családfa, — melylyen azonban az évszámok hiányzanak, — következő: ²⁾

A családfa élén álló Mártonnal egykorban él (s talán testvére) László, kinek fia volt József.

Kemléky család. Kihalt család, melyből Kemléky Györgyöt 1626-ban a kir. ügyész többel együtt idézteti ³⁾.

Kemniczer család. Pest városi család. Kemniczer János pesti vagyonos polgár szerzé a nemességet 1797-ben.

Czimere egy vörös kereszt által — melynek közepén fehér golyó látszik, — négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában hármás zöld halmon szétterjesztett szárnyakkal barna galamb áll; a 2- és 3-ik osztály kék udvara alyján fehér folyam hullámszik, és a fölött ezüst horgony áll. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között aranyoroszlán áll, első jobb lábával lándzsát tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ⁴⁾.

Közülök János kir. udvarnok, jogtudor, és a m. udv. kancellariánál titkár 1844-ben.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ A Veszprém megyei levéltárból közli Vég helyi Dezső.

³⁾ Sz-benedeki Convent anni 1626. fasc. 147. nro 41.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

Kempelen család. Fejér és Pozsony vármegye nemes családja.

E családból János nep. 1770-ben sz. István rend lovagja, a Ferdinand főhgz gyalog ezred ezredese, és a m. kir. udv. kancellariánál tanácsos.

Különösen híressé lett e családból Kempelen Farkas, fia Kempelen Engelbert cs. kir. kamarai udvari tanácsosnak; született Pozsonyban 1734. jan. 23-án. Mint római szentbirodalmi nemes, M.-Terézia király asszony alatt családja magyar nemességre is emeltetett. Farkas iskoláit Győrben és Bécsben tanulta, és szép tehetségei miatt a M.-Terézia törvénykönyvének németre fordítása ő reá bízott, mit meglegedésre végezvén el, a m. kir. kamarához fogalmazóvá neveztetett, már 1760-ban titkár, 1770-ben tanácsos, és főügy igazgatója volt. A budai kir. palota építésénél is igazgatóvá neveztetett. A bán-ságba több telepítvényt eszközle, és e munkájáért ezer forint fizetést nyert, ezt ugyan II. József alatt a több nyugdíjasokkal együtt elveszté, de 1786-ban az egyesült magyar és erdélyi kancellariánál tanácsossá neveztetett, mely hivatalát elaggott koráig 1798-ig viselte. Több nyelv tudása mellett főleg kitünteté tehetségét a természet- és erőmű-tanban, és gépészetben. Ebbeli tehetségeinek kitűnő jeléül hirdetik sáhozó és beszélő gépeit. A schönbruni cs. kertben a vízmű szintén az ő találmánya. Irt több munkát is; legérdekesebb ezek közül az „Über den Mechanismus der Sprache“ munkája, melyben beszélő gépét is leírja. Meghalt 1804. mart. 26-án ¹⁾.

Utóbb a család ausztriai báróságot nyert.

Kende család. (Kölcsei.) Szatmár vármegye egyik ősrégi nemes családja, mely a Kölcsey családdal egy vérség lévén, Béla király névtelen jegyzője bizonyítéka szerint ²⁾ a hét magyar vezérek egyikétől Ond-tól az Ete atyjától vevé származását.

Kölcse helység Szatmár vármegyében fekszik, mely hajdan a fejletlen írásmód szerint Kulch-, Kulche- és Kwliche-nek íra-

¹⁾ L. Advocat Uj históriai Dictionarium. Ford. Mindszenti Samuel. Pozsony 1808. II. 12. És bővebben lásd életét Melczér és Köleszi Vincze Nemzeti Plutarkus II. köt.

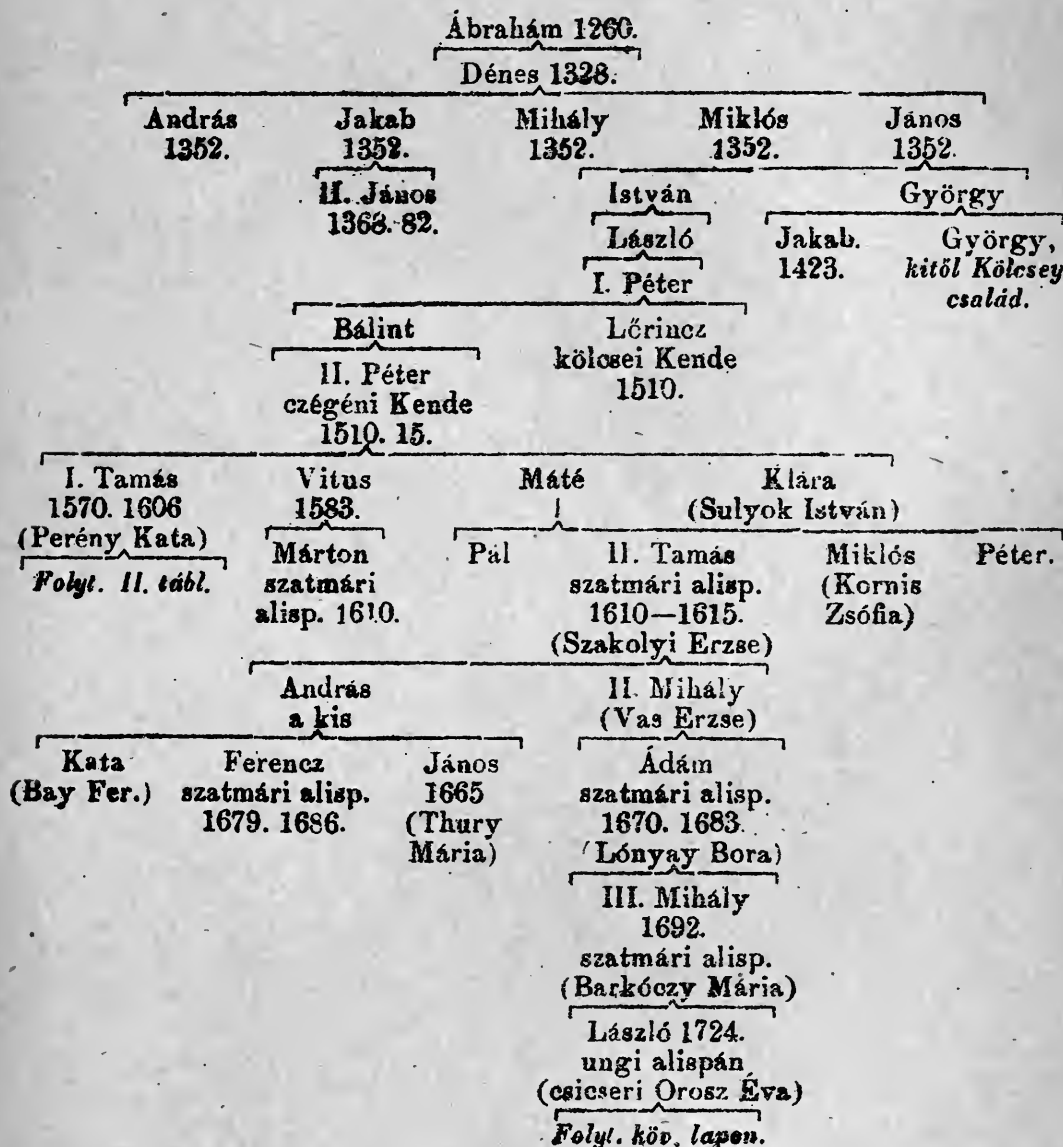
²⁾ Anonymus capit. VI. — Szabó Károly fordításában 10—11. lapon így áll: Ond, Ete atyja, kitől a Kalán és Kölcsei nemzetség származik. — Az Erdélyben elvirágzott Kendi család (l. ezt) Kundu (Könd) vezértől származik. L. Szabó Károly Béla kir. névtelen jegyzője 10. lap. 93 Wolph. Bethlen III. 463.

tott, és ezt birván az első foglalás óta a nemzetség, erről nevezettek a család tagjai is a XIV. századig, a midőn azután a közös törzsből két fő-ág válván ki, az egyik a Kölcsey nevet tartá meg (*Lásd Kölcsey család*) a másik pedig Kende nevezeten lett ismeretessé; míg később ez utóbbi is két fő-vonalra a czégényi és csekei ágakra terjedt szét.

A közös törzs vérségéből IV. Béla király alatt élt Kölcsey Ábrahám, és mint egy írónk ¹⁾ állítja: igen nevezetes ember volt. Utódai 1352-ben mestereknek (magistri) czimeztettek, egy 1382 kiokmány szerint pedig előkelő nemeseknek (praenobiles) neveztetnek ²⁾.

Nevezett Ábrahámtól a család leszármazása következő:

I. tábla.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 256.

²⁾ Ugyanott 257.

László 1724. ki az előbbi lapon.
 ungi alispán
 (Csicseri Orosz Eva)

László sz 1722. † 1803. jesuita, nváradí kanonok.	János kassai tartom. biztos	Anna (Klobusiczky László)	Krisztina (Buday István)	Rozália (Pongrácz Mátyás)	Klára apáca † 1806.
--	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------

(Kapy Teréz)

József husz. kapit. (Jabróczky I.)	János a nádori irodában	Pál szatnári alispán (Becki Ágnes)	Mihály a tiszántúli ker. tábl. hivat.	Julianna (b. Mesko József)	Mária (Fáy Bertalan)
--	-------------------------------	--	--	----------------------------------	----------------------------

László †
 János †
 Kriska (Eperjesi László)

László. István. Péter. Pál. Mih. Istv. Zsigm.
 Kálmán. Károly.

Pál
 Lajos Bertalan.
 (Szuhányi
Laura)

Elemér. Béla. Sándor. Ferencz. Zsigmond. *(Tibor)*

II. tábla.

I. Tamás, ki az I. táblán.
 1570—1606.

(Perényi Kata)

András a nagy
 szatmári alisp. 1661. 62.
 (Sulyok Bora)

Márton.	Gábor 1665—67. szatmári alisp. (Bánffy Zsuzsa)	Mihály 1692. Zsigmond 1792 szatmár v. alispán	János Erzse (Turóczy Imre)
---------	---	---	----------------------------------

Klára
(Bánffy Farkas)

Sándor
(Palágyi Zsuzsa)

Ferencz Anna.
(Ruthényi Zsuzsa)

János (Fejes Kriska)	Gábor (Rutkay Anna)
-------------------------	------------------------

Sándor
(Gömöri Tullia)

László Zsigmond (él)
 szatmári alisp.
 1832—1841. s követ.
 (Kállay Kata)

Ferencz N.
(Széki Péterné)

Gusztáv szatmári alisp. 1849. (Skultéty Teréz)	Kánuth volt főszbiró 1849. (Kállay Ida)	Klementina (Fogarassy Sámuel)
--	---	----------------------------------

Nydia. Csilla. Zsigmond. Mathild. Paulina. Klaudia. *Tulárka*

A törzs Ábrahám fiának Dienesnek fiai Kulchey János, Jakab, András, Mihály és Miklós mesterek azon hatalmaskodásért, hogy Dománhidy Miklósnak fiát Miklóst megölték, 1352-ben szatmármegyei Ökörítő és Etetykutja¹⁾ egész helységeiket és Macha helységnek felerészét vérdíjúl. Dománhidy Miklós fiainak adak által²⁾, a nevezett helységeknek a nemzetség ős időktől birtokában lévén és annak határát 1238-ban járattván meg³⁾.

1376-ban nevezett Dienesnek fia András, és Jakabnak fia II. János királyi parancs mellett Kölcse helység határát járatták⁴⁾.

1382-ben I. Jánosnak (a Dienes fiának) fiai: György és István, nemkülönben Jakabnak fia II. János ellenmondván Baktai Péter fiának Barnabásnak beregmegyei Baktai helységbe beiktatása iránt, ezen ellentmondás okát terjesztik elé⁵⁾.

1368—1376-ban nevezett Dienesnek fia András és Jakabnak fia II. János birták Czégény helységet, melyet I. Lajos király 1344-ben adományozott az akkor még közösen Kölcsey nevezetű nemzetségnek⁶⁾.

1423-ban a Domahidy és Báthori-akkal kötött peralku utján I. Jánosnak fiai István és György Danyád helységnek két harmadrészét nyerik birtokúl⁷⁾.

1444-ben Kende Sándor és Mátyás Szatmár megyéből részt vettek a budai országgyűlésen, és azt aláírták⁸⁾. Mátyás még ez évben Várnánál veszté életét.

1) Talán Etety-kutja helynévben kereshetni Ond vezér fiának Eté-nek nevét, és innen Ete-kutja?

2) Szirmay Szatmár várm. II. 254.

3) Ugyanott II. 121.

4) Ugyanott 254.

5) Ugyanott 254—255.

6) Ugyanott 224.

7) Ugyanott 222.

8) Ugyanott I. 45.

1455-ben Kende László szatmármegyei Penészleken és Szent-Miklóson birtokrészt kap királyi adományban ¹⁾.

1555-ben Kende Miklós, ki esulai előnevet viselt, (s a családfán nem áll) sabáozai bán volt ²⁾.

1510-ben kölcei Kende Lőrincz és Péter birták Czégény helységét ³⁾.

1515-ben most említett Kende Péter, már czégényi előnévvel élve szatmármegyei Istvándi, Kis-szekeres, Milota és Cseke helységben részbirtokra királyi adományt visz ⁴⁾, nemkülönben Kölce helység egy részére is kir. adományt nyer ⁵⁾.

1583-ban Kölcei Kende Vitus Dányádi birtokrészére királyi adomány-levelet nyer ⁶⁾.

Említett II. Péter gyermekeinél a Kende család két fonalra szakad, az egyik a czégényi ág I. Tamástól jő le, és a II. táblázaton látható, a másik fővonal a csekei, mely Mátétől származik le.

Márton 1610-ben Szatmár vármegye alispánja ⁷⁾.

II. Tamás Máténak fia 1609—1615-ben szintén azon megye alispánja ⁸⁾. Egyik fia András, ki a táblázat szerint a másik ágbelitől megkülönböztetőleg kisnek iratik, 1658—1663-ban hasonlóan atyját követé az alispáni hivatalban ⁹⁾. Ezen Andrásnak gyermekei: 1. Kata Bay Ferenczné, 2. János, kinek neje Thury Mária 1665-ben Rápolt és Tyukod helységbeli részbirtokra királyi adományt nyer ¹⁰⁾, és a 3-ik testvér Ferencz, ki 1679—1686-ban szintén Szatmár megye alispánságát viselte ¹¹⁾.

II. Mihálynak Vas Erzsébettől fia Ádám 1670—1683-ig szatmári alispán ¹²⁾, és 1681-ben országgyűlési követe volt, midőn az

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 22. 41.

²⁾ Pray Annales IV. p. 313. — Jászay Pál A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 256. lap.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 224.

⁴⁾ Ugyanott II. 39. 240. 245. 260.

⁵⁾ Ugyanott II. 255.

⁶⁾ Ugyanott II. 222.

⁷⁾ Ugyanott I. 129.

⁸⁾ Ugyanott I. 129.

⁹⁾ Ugyanott I. 129.

¹⁰⁾ Ugyanott II. 123. 127.

¹¹⁾ Ugyanott I. 129.

¹²⁾ Ugyanott I. 129.

erdélyi határok vizsgálására rendelt választmány egyik tagjául nevezetett ki ¹⁾. Fia III. Mihály 1692-ben atyját követé az alispánságban a másik ágból származott Zsigmonddal együtt ²⁾. Ennek Barkóczy Máriától fia László 1722-ben Ung vármegyének ³⁾, 1724—1726-ban pedig Szatmárnak alispánja ⁴⁾. Nejétől esicseri Orosz Évától hat gyermeke maradt következőleg: a) László született 1722-ben. Előbb jesuita volt, azután 1776. dec. 27-én nagyváradi kanonok és kisprépost. 1801-ben tartá arany miséjét. Ő alapítá a furtai paplakot, és gazdagítá az ottani egyházat. Ő nevelteté testvérenek Jánosnak unokáját Lászlót. Meghalt 1803-ban oct. 12-én. — b) János, előbb a debreczeni utóbb kassai kerületi fő-tartománybiztos. Róla alább. — c) Anna Klobusiczky Lászlóné. — d) Krisztina bölsei Budai Istváné. — e) Rozália sz.-miklósi Pongrácz Mátyásné, és végre f) Klára orsolya-apáca, meghalt 1806-ban kora 71. évében.

Nevezett Jánosnak a tartományi főbiztosnak nejétől kapivári Kapy Teréztől ismét hat gyermeke született, ugymint 1. József előbb a nádorhuszár ezredben kapitány, több harcban vett részt, és sebeket nyert. Utóbb magát Erdélybe a gyalogsághoz téteté által. Jábróczy leánytól fia László, kinek gyermekei a táblázaton állanak. — 2. János előbb megyei hivatalt viselt, utóbb főherczeg Sándor nádornak irodájába tétetett. Legszebb korában halt el. — 3. Pál 1778-ban Szatmár vármegye alszolgabirája, 1785-ben pedig másod alispánja ⁵⁾. Meghalt 1805-ben. Nejétől tasnádszántói Becsky Ágnestől fia Pál, kinek fiai Bertalan elhalt, és Lajos, kinek neje Szuhányi Laura 1856-ki máj. 18-án Csekében a Kölcsey siremlékét ünnepélyesen megújítá rokonaival együtt. Gyermekeit a táblázat mutatja. — 4) Mihály a tiszántúli kerületi táblánál hivataloskodott, és Ung megye táblabirája volt. Gyermekei és unokái a családfán állanak. — 5) Julianna b. Mesko Józsefné, és 6. Mária Fáy Bertalan tornai főispán hitvese, meghalt 1800. dec. 30-án.

A II. táblázat az ugynevezett czégényi ágat mutatja. Ennek alapítója

I. Tamás 1605-ben magyar lovassági vezér volt, a midőn Zaluzovszky Péter skolai hadi parancsnok közli vele a lengyel tanácsnak

¹⁾ 1681-ki 23. törv. cz.

²⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 129.

³⁾ Lehoczky Stemat. I. 216. — Vay Német hivség 398—419.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 130.

⁵⁾ Ugyanott 130. 135.

és III. Zsigmond lengyel királynak parancsát, hogy a lengyel és kozák katonáknak a császári tábornál szolgálatot vállalni nem szabad ¹⁾. Fiának Andrásnak, ki nagy nak neveztetett, lekcei Sulyok Borbálától több gyermekei közül Gábor több rendbeli követséget viselt Szatmár vármegye részéről, így 1664-ben a kassai gyűlésre, 1670-ben az eperjesi majd zólyomi tanácskozásra járt ²⁾. Vezére lévén a megyei fölkelő nemességnek, Lónyai Anna Kemény János erdélyi fejedelmű felhívására Mikolai Boldizsárral a Gombás nevű erdőnél a szatmári várból rakonczátlankodó német őrséget 1669-ben részint levágták, részint a Szamosba szoritották ³⁾. 1672-ben már Tökölyi részén harczol, midőn társaival együtt Cobb császári tábornok által Györke falunál megveretett. ⁴⁾ Így mint pártütőnek minden javai elfoglaltatnak, később azonban 1673-ban kegyelmet nyert, melyet Kollonich Lipót püspök gr. Strassoldo tábornokhoz intézett és a szatmármegyei levéltárban lévő német levelében következőkből állott, hogy a császár „három Kende-jék életének megkegyelmezett, és jószágait is visszaadja, hogy őket azon (reform.) vallásban nem háborgatja, hogy Szatmár külvárosában lakhatnak, és nevezett tábornok őket a pártütők minden üldözései ellen védelmezni tartozik ⁵⁾. Életök megmaradt, de családi adatok szerint — javaikat kamarai zálogként a gróf Barkóczyak birják. — Mindezek előtt még 1660-ban mennyire ellensége volt Kende Gábornak Barcsay Ákos az erdélyi fejedelmi praetendens, kitűnik onnan, hogy midőn Szatmár-Némethi vár feladására az alkupontokat készítették, az általános bocsánat alul csak Kende Gábort vevé ki ⁶⁾.

Gábornak testvére Márton 1670-ben szintén az eperjesi tanácskozmányra volt küldve Szatmár megye által ⁷⁾.

Gábor harmadik testvérének Mihálynak fia Zsigmond 1706-1709-ben Szatmár vármegye alispánja volt ⁸⁾, és 1705-ben mint a Rákóczy-forradalom részese a szécsényi gyűlésen Szatmár vármegyét

¹⁾ Ugyanott II. 257. Ezen levél a Szatmár vármegyei levéltárban van, és a lengyel ur elferdítve Thomae Kindy de Kolcae — czimezi az érdeklétet.

²⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 75. 76.

³⁾ E hely most is Némethi tató-nak neveztetik.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 146.

⁵⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 257.

⁶⁾ Ugyanott I. 166.

⁷⁾ Ugyanott I. 76.

⁸⁾ Ugyanott I. 130.

képviselte ¹⁾. — Azonban e korban még egy Zsigmond élt, ki 1692-ben alispán volt ²⁾; és ki a kezdődő forradalomnak ellene veté magát, és Rákóczy népe ellen harcolván, 1703-ban őt a kuruczok kardra hányák ³⁾.

Az előbbi Zsigmondnak fia Sándor (vagy Sandrin) 1684-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt ⁴⁾.

Sándornak fia Ferencz, kinek Ruthényi Zsuzsannától Gábor, kinek fia a most élő

Zsigmond, Szatmár vármegyének az 1839-ki és 1847¹/₈-ki országgyűlésen követe, 1832—1841-ig első alispánja; 1849-ben kormánybiztos, köztiszteletben megöszült férfiú, ki övéi, ismerői és a vidék osztatlan szeretetét bírja, jelenleg Czégényben saját fáradsága és szorgalma által teremtett szép tusculanumában lakik fiatal lélekkel és buzgó részvétellel kísérve a közügyeket, és a tudomány, barátság és kertészkedés örömei közt osztva fel idejét, családja és patriarchájaként él. Nejétől Kállay Katalintól két fia él: Gusztáv, mint Szatmár megyének 1849-ben volt utolsó alispánja; testvére pedig Kanuth mint ugyanakkor azon megyének főszolgabirája vonult vissza a közpályáról. Mindkettőnek a családfán láthatólag családja van.

A család ősi czimere — mint följebb a metszvény mutatja — egy sarkánytól körített vért, melynek kék udvarában férfi kar könyöklő helyzetben, három szál kinyílt rózsát tart, fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog.

Kendecsy család. Zemplin vármegye czimerleveles családai közé számítatik ⁵⁾.

Kendeffy család. (Malomvizi, gróf † és nemes). Erdély egyik ősi családja. Eredete, mint több családainknak, homályban borong; némelyek a Mara és Kenderessy családokkal közös törzsből eredtetik, és ide mutathat eme családokkal közös Malomvizi előneve; mások ⁶⁾ ellenben a családot magát a hét magyar vezérek egyiktől Könde-től (Kundu) származtatják ⁷⁾, mire ismét a család veze-

¹⁾ Ugyanott I. 76.

²⁾ Ugyanott I. 129.

³⁾ Szalay L. Magyarország története VI. köt. 90. lap.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 133.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

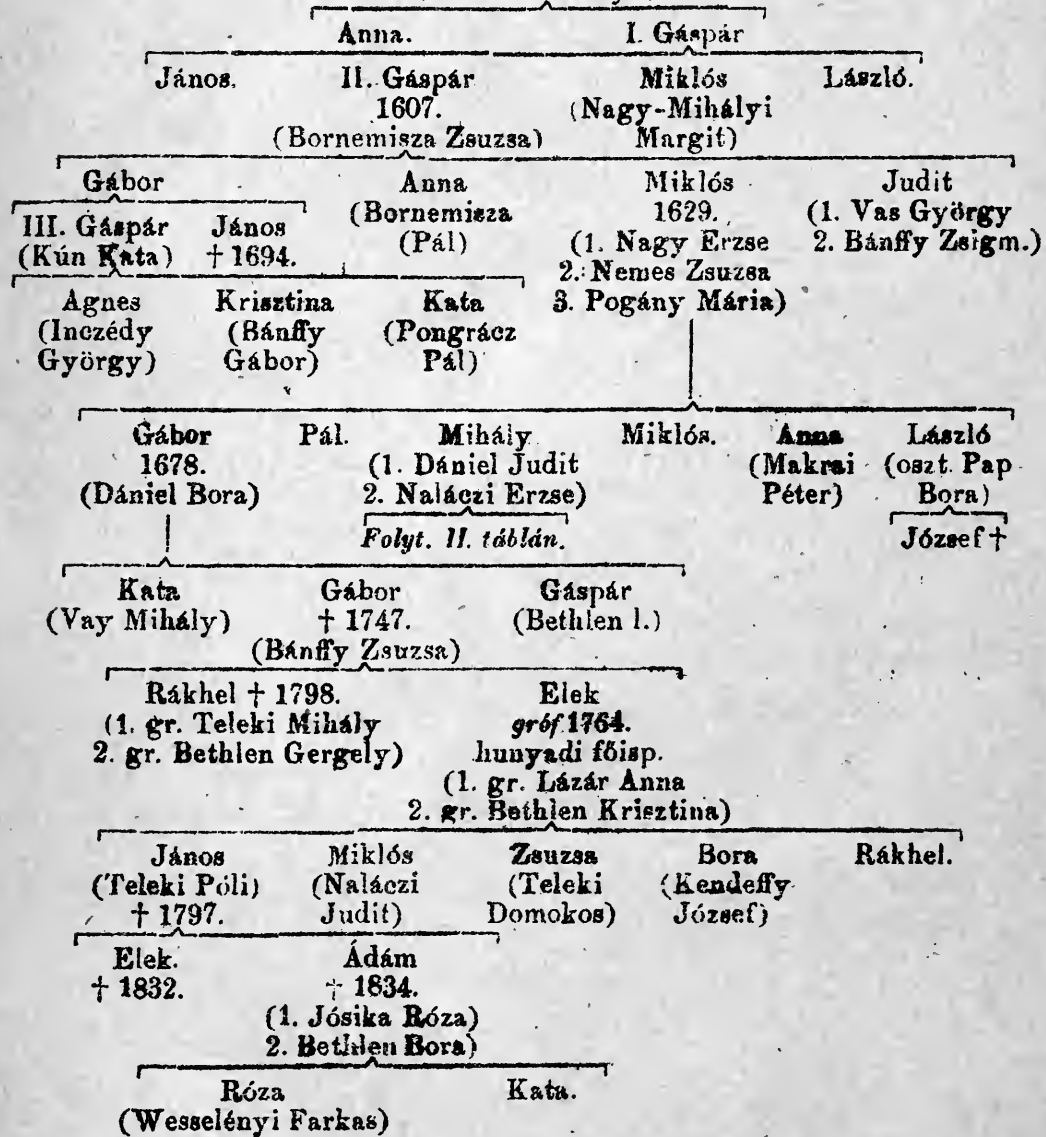
⁶⁾ Benkő Transylv. Specialis.

⁷⁾ L. Kendeffy Gábor fölött mondott halotti beszéd 1747-ben. Wagner

ték neve, — mely később Könde vagy Kendétől Kendeffyre változhatott, — több valószínűséggel nyújthat alapot. Ez utóbbi állitmány védői a XIII. századtól a XVI. századig Kende néven hozzák le a család nemzékrendét, és állítólag ekkor veszik fel a Kendeffy nevet. Azonban találunk már a Hunyadiak korában is a Kündeffy névre ¹⁾, melyből már e korban e névnek előbb történt fölvételére is következtethetünk. — A család leszármazási fája a XVI. század elejétől kezdve így hozatik ²⁾ le:

I. tábla.

László 1508.
(Bethlen Orsolya)

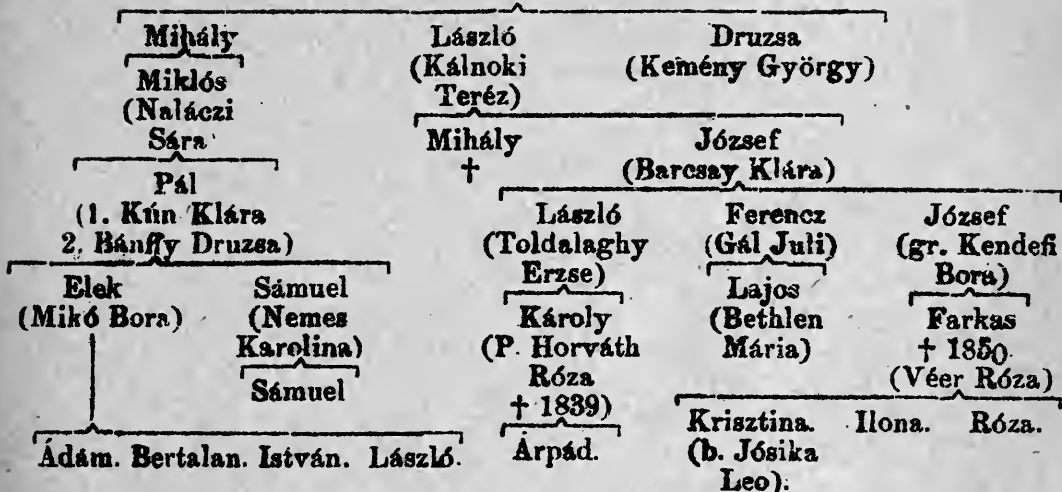
¹⁾ Gr. Teleki József. Hunyadiak kora I. kötetében.

²⁾ Kővári Erdély nev. cs. 152. 1. után egy kis különbséggel.

II. tábla.

Mihály, ki az I. táblán

1670.

(1. Dántel Judit
2. Nalácsi Erzsé)

Eddig a családfa. Azonban, hogy a leszármazási kimutatás hiányos, mutatják a következők, kik arról hiányzanak, így

Kendeffy János 1550-ben Martinuzzi által az Erdélybe beütni akaró oláhok ellen küldetik ¹⁾).

Kendeffy Mihály, és ennek fiai Gábor és István, kik 1603-ban Székely Mózsos mellett a Bárczán estek el ²⁾. Szintén ez időben esett el egy fiatal Kendeffy Gáspár, kik mind nincsenek a táblázaton.

A táblázaton állók közül Miklósnak fia Gábor 1661-ben él ³⁾.

I. Gábornak fia János 1694-ben halt meg ⁴⁾.

A mult század másodfelében Kendeffy Rákhel előbb Teleki Mihály, utóbb Bethlen Gergely neje, egyike vala azon lelkes úrnőknek, kik magyar könyvek gyűjtésében lelték kedvüket. Rákhelnek testvére

Elek fő kormányzói tanácsos 1764-ben M.-Terézia által grófságot nyert ágára nézve. Unokája

Ádám a család nevét az újabb korban a legnépszerűbbé tévé. „Férmas szép arca — így ír róla Kővári — széles melle, jó termete

¹⁾ Forgách Commentarii p. 11.

²⁾ Wolph. Bethlen V. 410. VI. 295. 408.

³⁾ L. Katona Hist. critica. XXXIII. p. 243.

⁴⁾ Cserei Mil. 236.

feltünővé tették. Mint egyedüli fiú elkényeztetve, mit se tanulva nő fel; majd fölébred benne a lángész bizonyos neme: úszás, vívás, lovaglás, lövés és minden férfias kedvtelésben előlmege, a kolosvári vívó iskola alapítója lesz; a gazdaságat előmozdítására teméntelen gépeket hozat . . . A politikai pályán, megye-gyűléseken mint Wesselényi barátja, az ellenzéknél is előbb jár; de aristocratább és kevesbbé elbűvölő szónok lévén barátjánál, a népszerűség azon fokára éppen nem

emelkedhetett. — 1834. febr. 4-én tánczvizigalomban vesz részt, ott leányával még tánczol; végeztével a szekeret be nem várva, leányát ölébe még haza viszi: s pár óra mulva a sziv balkamarájából felmenő nagy élet-ér kettépedése következtében halva volt a még csak 39 éves népszerű hazafi. Benne a grófi ág kihalt.“

A család a Hátszeg gyönyörű vidékén birtokos, ott fekszik Malomviz, s fölötte Kolczvár festői romja, melynek erkélyéről, mint a család fészkeről, Kendeffy Ilona a mélységbe eregette fonalszálait. Régenten e várhoz hatszáz jobbágy tartozott. Ezenkívül székel a család Magyar-Brettyén, és Orlya-Boldogfalván, hol a Hátszegvidék legfestőibb kastélyát a család bírta. Hivatalban ritkán vettek részt, nagyobb részben szép birtokaikat kezelve élnek.

A család czimere — mint a metszvény ábrázolja — a paizs udvarában egy koronából kiemelkedő nyilazó férfit³⁾.

Kendelényi család. (Hagyárosi.) Előnevéről következtetve Zala vármegyei eredetű család. Fényes Elek Geographiája szerint Heves megyében birtokos.

Kendelényi F e r e n c z 1844-ben m. kir. kancellariai fogalmazó.

Kendelényi J ó z s e f ugyanakkor hites ügyvéd, a m. kir. helytartóságnál kezd hivataloskodni.

¹⁾ L. Katona Hist. critica. XXXIII. p. 243.

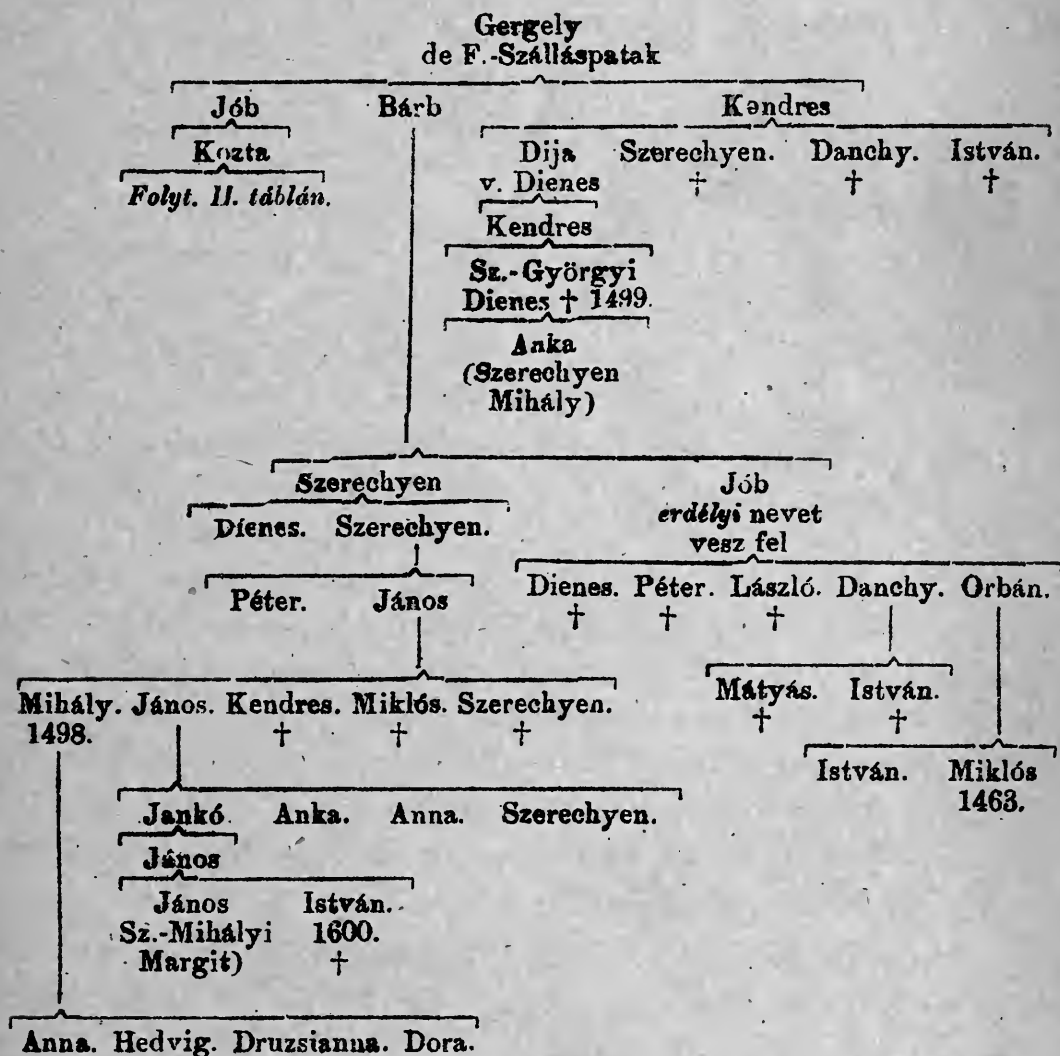
²⁾ Cserei Mih. 236.

³⁾ Kővári Erdély nev. családai 151.

Kenderessy család. (Felső-Szálláspataki.) Hunyad vármegye egyik ős családja. A család a XIII. században élt Szálláspataki Gergelytől származtatik az élő Mara, és kihalt Szerecsén, és Szentgyörgy Kenderessy családdal együtt ¹⁾.

Nevezett Gergelytől az egész ivadék leszármazása következőleg jó le:

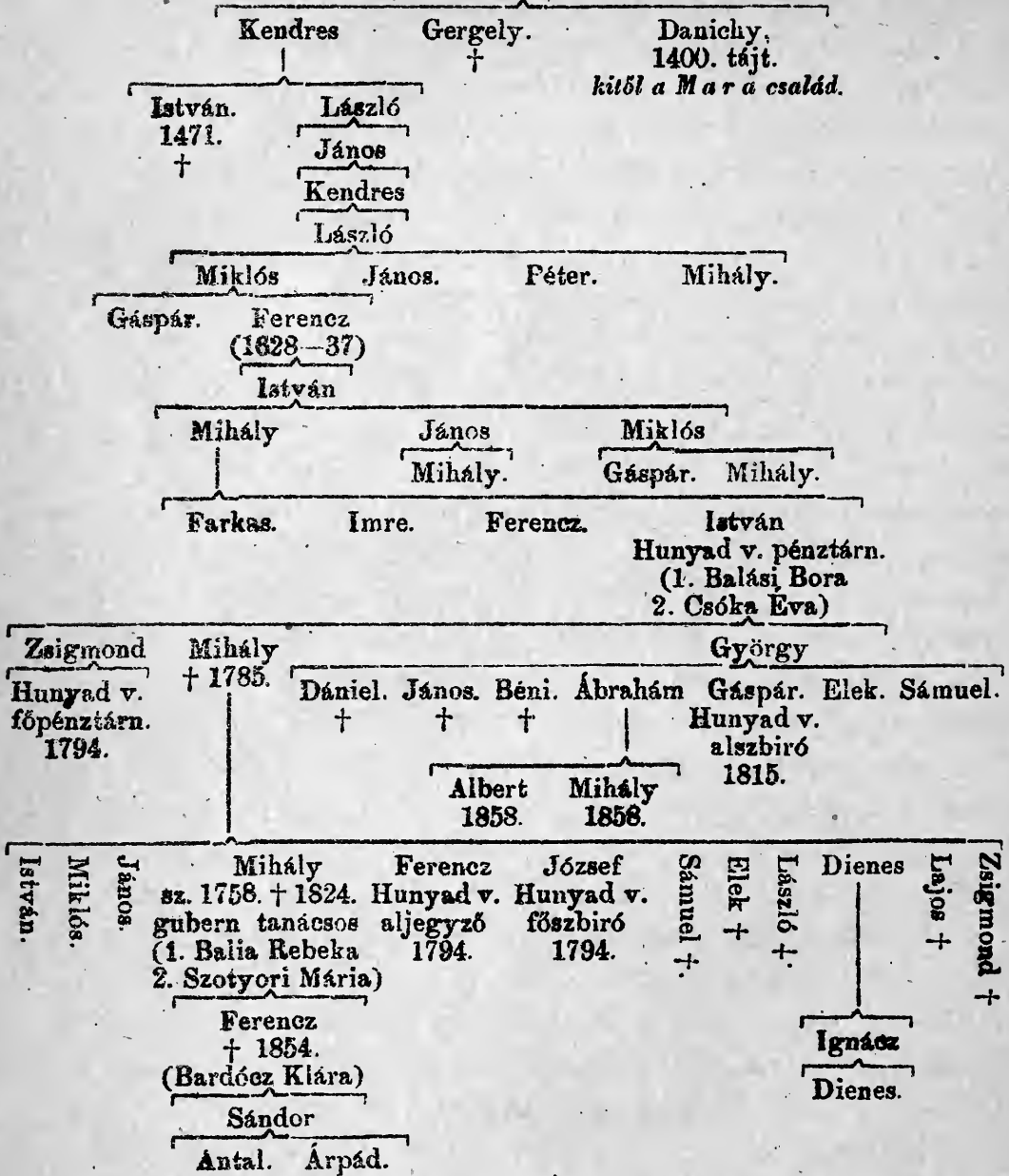
I. tábla.

¹⁾ Családi közlés szerint. Ellenben Kővári id. munkájában az előtte volt családja szerint a Kenderessi családot a Mara és Kendeffy-ekkel is egy törzsből, de a XV. század vége felé élt Szálláspataki Dancsul-tól írja eredeztetettnek; minthogy táblázatunkkal Kővári előadása ellenkezik, és okmányok nélkül ide vagy oda nem szavazhatok, közlöm Kővári előadását is itt, mely így hangzik: „Az előttünk fekvő családja egy törzsből származtatja (a Kenderessiket) a Mara és Kendeffy családdal. Szálláspataki Dancsulnak, ki a XV. század

II. tábla.

Kozta, ki az I. táblán.

Az I. táblázaton látjuk a kihalt Szerechen és Szentgyörgyi Kenderessy ágazat leszármazását.

vége felé élt, három fiát tulajdonítanak: Lászlót, kitől a Kendeffik, Jakabot, kitől a Marák és Pétert, kitől a Kenderessiek származtak le. Ezen Péter fiai László*), ennek Miklós, ennek Ferencz (1628–37), ennek István, ennek Mihály, ennek István hunyadmegyei pénztárnok, kinek első neje Balázi Borbála, második Csóka Eva, kitől a mostan élők elágaznak“ stb., ez utóbbiakat már táblázatunkon is találjuk.

*) És János, kinek fia vala azon K. Péter, ki 1558-ban hunyadmegyei adószedővé neveztetett; 23. dec. art. 7.; ki aztán kihalt.

A táblázatok hitelességére nem láttam ugyan okleveleket, de azt látom, hogy a II. táblázatot kezdő Koszta-tól néhány izen lejjövő nemzedék aligha más neveket nem igényel, mert Albert királynak 1439-ben kelt oklevele, melyben megerősíti a Zsigmond királytól nyert de a töröknek Erdélybe beütése alatt elvesztett okleveleket, az Erdélyből a Vaskapun által Karánsebes felé vezető só-uton lévő hid fentartását a viz-aknai só-kamarából a Kenderessy családot illető segedelem iránt ¹⁾, így nevezi meg a családtagokat „Fidelis noster Ladislaus, filius Joannis, filii Kende de Malomviz, suo a cejusdem Joannis filii Kende, — nec non Kenderes, et Nicolai fratrum suorum carnalium“ stb., miből az következik hogy malomvizi Kende volt atyja Jánosnak, kinek fiai László, Kenderes és Miklós. Innen nem csak az sejtethető, hogy tán Koszta helyébe Kende lenne teendő, de az is egyszerűsrimd kiviláglik, hogy a család legelőbb malomvizi-nek iratott, továbbá, hogy Kende-nek (mely keresztnév volt) János fiától, — ki már Kendeffy-nek méltán neveztetetett, (Joannes filius Kende) és ennek unokáitól és pedig Kenderes-től a név mutatása mellett származhatott a Kenderessy család; de egyszerűsrimd e családból eredett a már tárgyalt Kendeffy család is.

Már 1445-ben lelünk malomvizi Kenderessy Mihályra, ki magát Hunyady János vajdának alispánjául és Marmaros megyében helytartójául írja, midőn több Marmaros megyei oláh helységnek kenézségét bizonyos oláhokra ruházza ²⁾.

1455-ben malomvizi Kendrys János és Kende László Szatmár várm. Genes helységben részt kap ³⁾.

Nem tudjuk a fentebbi táblázaton kimutatni azon malomvizi Kenderessy Pált, kinek 1503-ban Csáholy Margit szatmármegyei Szárazberek Laskod stb. helységbeli részét 200 frton elzálogita ³⁾.

Hasonlóan hiában keressük e táblázaton gyali Kenderessy Mihályt, ki 1505-ben Pest vármegyének, és azon Kenderessy Mihályt, ki ugyanakkor Bács vármegyének volt követe a rákosi or-

¹⁾ Katona *Historia critica*. XII. 918. — Fejér *Cod. dipl.* XI. 316. V. ö. *Teleki Hunyadiak kora* I. k. 138.

²⁾ Szirmay *Szatmár várm.* I. 7. — Ez idézet után tévedéssel állitatik *Teleki Hunyadiak kora* I. k. 461. lapon szatmári alispánul; nem is fordul elő Szirmaynál az alispánok névsorában, és valószínűleg Hunyad megyében volt alispán.

³⁾ Szirmay *Szatmár várm.* II. 41.

⁴⁾ *Leleszi Convent. protocol.* 4.

szágyúlésen ¹⁾. — Szintén nincs a táblázaton azon malomvizi Kenderessy Miklós sem, ki mint Szapolyai hive 1526-ban a tokaji gyűlésen jelen volt ²⁾.

A családfán a mostani nemzedéket — mely felső-szálláspataki előnévvel él — azon Istvántól látjuk elterjedtnek, ki hunyadmegyei pénztárnok volt a múlt században, és kinek két nejétől Balási Borbálától, és Csóka Évától három ágra terjedt a család.

Zsigmondnak fia Zsigmond 1794-ben Hunyad megye főpénztárnoka volt. Magnélkül halt ki.

Mihálynak († 1785) fiai közül Ferencz 1794-ben hunyadmegyei aljegyző. Másik fia Mihály szül. 1758. nov. 17-én; a főkormányshéknél kezde szolgálni, és 1815. előtt már fő-korm.-széki tanácsos volt, egyszersmind a nemzeti nyelv nagy barátja, sőt mint író néhány értekezést is irt. A szép művészet iránti hajlama a kolosvári színház felállításának is egyik buzgó pártolójává, és nevét tiszteltté tévé. Meghalt 1824. april. 24-én ³⁾. Fia

Ferencz a kincstárnál volt fogalmazó. Atyja tudomány-szeretetét szintén öröklé, és az „Árpádia“ hist. zsebkönyvben pár történelmi értekezést nyomatott.

Mihály gubernialis tanácsos testvérének Györgynek fiai közül Gáspár 1815-ben Hunyad megyében alszolgabíró volt.

Hasonlóan a legutóbbi nemzedékből Károly 1847-ben mint gubern. fogalmazó, Ferencz 1847-ben tart. biztos hivataloskodott.

Ezeken fölül ugyancsak Erdélyben, sőt Hunyadban a hiv. tisztí névtárban lelünk serélyi előnevezettel élő Kenderessy-eket is: ilyenek József 1794-ben Hunyad vármegye főszolgabírája. Farkas ugyanott 1847-ben alszolgabíró.

Ezek is e családhoz tartozók-e? — valamint kiskendi Kenderessy Zsigmond, ki 1847-ben kincstári járulnok volt; — nem tudjuk.

Kendi család. (Szarvas-kendi †.) Erdélyben szerepelt, és egyike volt a leggazdagabb, legtevékenyebb, legnyugtalanabb hazafi családoknak, tagjai nagyobb részben fő hivatalokat viseltek ugyan, de többnyire vagy mindenik nótáztatott, vagy épen politikai verpadra kerültek. „Mindenik ellenzéki főnök volt a fenálló kormány ellenében, de hogy mindenik — ugymond Kővári ⁴⁾ — a haza szabadsága mar-

¹⁾ Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. 158 lap.

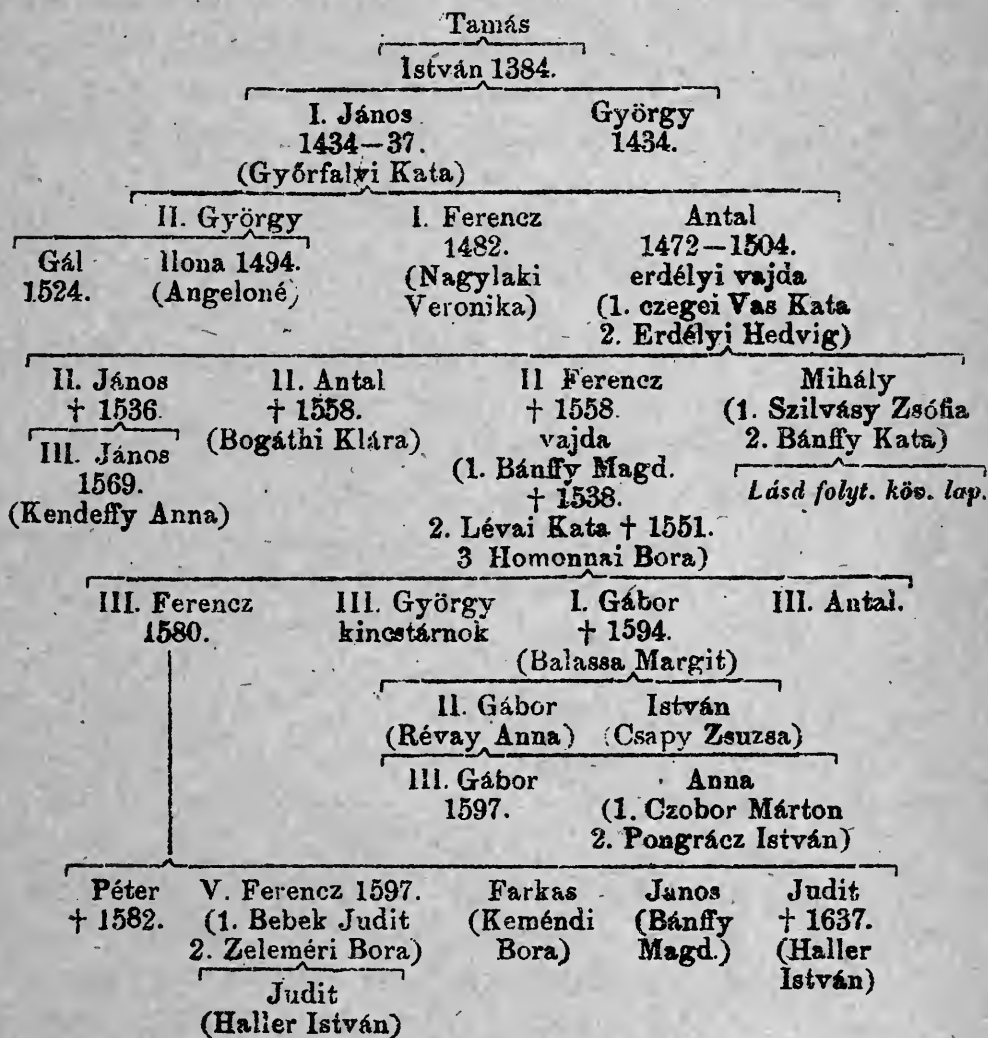
²⁾ Ugyanott 81.

³⁾ Tudományos gyűjtemény 1825-ki évfoly. XI. köt. arozképe is látható.

⁴⁾ Kővári Erdély nev. cs. 155.

tyra lett volna: legalább eddigi történeti adataink szerint, azt nem állithatjuk.“

A kölcei Kende család ezen Kendiek-et saját ágazatául igényli. (Lásd így e kötet végén) Mások a család eredetét Könd (vagy Kund) vezértől hozzák le ¹⁾, és dobókai-Kend alapítását is nekik tulajdonítják ²⁾. Első előnevük Szarvas-Kend lehetett, a XIV. században élt Kendy István, a törzsnek Tamásnak fia magát Kendi-Lónáról írta, és e mellett maradtak utódai mintegy századig, míg Antal az alvajda Vas leányt vévén nőül, azzal Vasas-Szent-Ivánt kapja leány-negyedben, minek következtében fia János Szent-iványi előnevet vesz fel, míg másik fia Antal Radnót-ot kapja, és radnóti-nak iratá magát. — Nem épen teljes-családfájuk ³⁾ következő:

¹⁾ Wolph. Bethlen tom. III. 463.

²⁾ Hodor Doboka várm. 123.

³⁾ Kővári Erdély nev. cs. 154.

I. Mihály, ki az előbbi lapon
(Szilvásy Zsófia
(Bánffy Kata)

Sándor † 1594. B.-Szolnok v. főisp. (1. Patóchi Klára) 2. Almádi Anna)		Ferencz † 1496.	
Zsófia (Bogáthy Menyhért)	Zsuzsa (1. Báthori Boldizsár 2. Csáky István)	Krisztina (1. Kovacsóczy Farkas 2. Giczzy Péter 3. Némethy Gergely)	István † 1628. kanczellár Krisztina (Haller Zsigmond)

A család-történelmi szerepet Kendy Antal az 1496. tájban alvajda nyitja meg ¹⁾.

Testvérének Györgynek fia Kendy Pál 1524-ben Vass Balással mint Doboka megye küldöttei a Szapolyai János vajda kihágásai ellen fölkeltek székelyek mellett a királyhoz kérvényt irnak alá ²⁾.

II. János mint Szapolyay híve és vezére I. Ferdinand ellenében Eperjes mellett esett el 1536-ban ³⁾.

II. Ferencz már nagy szerepet visz, 1534-ben Medgyesnél ő keríti meg Grittit ⁴⁾. 1540-ben Majláthtal János király ellen támad, végre kegyelmet kér, János király megkegyelmez neki, de Magyarországra száműzi. Később Izabella kegyéből haza megy, s miután Izabella által Erdély Ferdinandnak átadatik, Ferdinand által Dobó Istvánnal 1553. april. 9-én vajdává neveztetik ⁵⁾. De azért Izabella híve maradt, s maga ment ennek visszahívására 1556-ki jul. 6-án. Azonban a visszajött Izabella női-kormányát csak hamar megúnta, és a kormányt több társsal Bebek kezére akará játszani, e végett a törökhöz követet küldtek. Izabella ezt megtudva, Bebeket, Kendi Ferenczet és testvérét a köszvényben szenvedő Antalt Fejérvárra hivatja, ott éjjel megrohantatá és kivégezteté ⁶⁾. Jóságait elkobzák. Dús kincstárt, és több asztagot hagyott ezernél. Említésre méltó vajdai életéből, hogy 1555-ben a székelyek törvényeit vajda társával megerősíté. Ezen Ferencz Szent-Iványról írta előnevét.

¹⁾ Benkő Transylv. specialis.

²⁾ Eder ad Felmerum 254. l.

³⁾ Budai F. Lex. II. 442. Azonban erről mit sem tud az egykori emlékiró.

⁴⁾ Történelmi tár. III. 45–52.

⁵⁾ Más adat szerint kinevezés 1553. máj. 26-án történt. L. Kemény József Notitia Capit. Albensis 216.

⁶⁾ Forgách Comment. 211. – 214. Wolph. Bethlen I. 550–619.

A családot a nótáztatás sorban sujtá, II. Ferencznek fiát IV. János t 1575-ben mint Békess Gáspár hivat nótáztatá Báthori István ¹⁾. Hasonló sors érte ekkor ugyanazon okból I. Gábort és Farkast ²⁾.

Azonban még ekkor emelkedett fel Sándor. Mihálynak fia, a Kendi család legtisztább jelleme, beható szellemű, és rendithetlen hazafi. 1565-ben már Kanczellár volt. 1570-ben Miksa királyhoz jár követségben, hol egy évig letartóztatik. 1572- és 1575-ben (ellenkezőleg rokonaival) Báthorival tart Békes ellen, sőt ez ellen a portára jár ki nyert segélyért. 1581-ben Lengyelországban jár Báthorinak megnyerendő lengyel trón érdekében. 1583-ban a még gyermek Báthori Zsigmond mellé ennek atyja által egyik gyámul és igazgatóul nevezetik ³⁾. 1588-ban Ghiczy János a kormányzóságról lemondván, helyébe Kendy Sándort az ország Báthori Zsigmond mellé tanácsossá nevezi, de Báthori el nem fogadja, erre Kendy visszavonult magányába, jószágára. Azonban a könyelmű fejedelem rémkormányát csendesen türte. Majd ismét, látva, hogy Báthori Erdélyt a töröktől elszakítani, és az ausztriai háznak akarja átadni, sőt e végett 1594-ben ki is indult Erdélyből, Kendi föllépett, s magára vállalta, hogy Konstantinápolyba menvén, ott Erdélynek köztársasági kormányt eszközöl. Előbb azonban Báthori után menve, ezt aug. 8-án Erdélybe visszahozá. Aug. 17-én Tordán országgyűlés tartatott, hol Báthori az elszakadást az ország elé terjeszté. Az előterjesztés ellen Kendy szónoklata egész erejével föllépett. Fejér megye és a székelyek Kendy mellé nyilatkoztak, de a megyék nagy része és szászok a fejedelem mellé állottak, és a török ellen hadat szavaztak. Erre Kendy egy beszédet tartott azon berekesztéssel, hogy ohajtja halálát, hogy hona siralmas sorsát ne lássa. Báthori felindult ez ellentálláson, miért is Kendi Sándort több társával, nevezetesen testvérét IV. Ferenczet, unoka-testvérét II. Antalnak fiát I. Gábort, továbbá vejeit Kovacsóczy Farkast, Báthori Boldizsárt megfogatá, és Kolosvárott aug. 30-án lefejezteté ⁴⁾. Hasonlóan vele a vérpadon halt el több társával a megnevezett Kendy Gábor is. — Báthori, Kovacsóczy és Kendy Ferencz Gyalu várában fajtattak meg ⁵⁾. Javaik elkoboztattak. Sándornak kész pénzét

¹⁾ Kemény József Notitia Capit. Alb. 232.

²⁾ Wolph. Bethlen II. 222.

³⁾ Ugyanott II. 69—463.

⁴⁾ Ugyanott III. 293—472.

⁵⁾ Wolph. Bethlen III. 463—486.

többre teszik hatvanezer aranynál, Ferencz nek kincse, drágaságai még többre, hatszáz ezerre becsültetett ¹⁾.

Sándornak fia István 1600. oct. 25-én ősi javait, mit atyja elvesztett, visszakapá. 1603-ban Székely Mózsással tart, fogságba esik, de Bástától kegyelmet nyer ²⁾. 1605-ben Bocskai részén harcol; a következő évben Kassára jár követül a békekötésre. Doboka vármegyének főispánja lesz ³⁾. 1607-ben Báthori Gábor részére működik, és kancellár lesz. 1609-ben Szamos-Ujvárt kapja, azonban a következő évben Báthorifól nejét féltve, ellene összeesküszik, mi kitudódván, Magyarországra fut; ekkor mert az ország-pecsétet is magával vivé, mart. 25-én határozat hozatik, hogy minden oklevél újra irassék, és pecsételtesék. Kendi István nótáztatott 1614-ben Bethlen Gábor a nóta alul fölmenti, de nem ment haza. 1619-ben számüzetés mondatik reá, ha a következő országgyűlésig sem tér haza. Úgy halt el Magyarországon 1628. körül. Utódai leány-ágon a Hallerok lettek. Fiágon Kővári kihaltnak írja, azonban a szatmármegyei kölcei Kende család czégényi ága épen ezen Istvántól hozza le eredetét; későn jutván ez adatokhoz, adjuk a Kendék e leszármazását e kötet végén pótlékul.

Kendi család. (Nagy-kendi és kelemen-telki.) Kővári szerint Erdélyben még egy Kendy nevű család élt, mely magát a dobokamegyei Nagy-Kendről, és Kelemen-telkéről írta, melyet amattól — úgymond — figyelmesen meg kell különböztetni. Ez is a följebbivel egy időben élt, hivatalokat viselt, és szerepet vitt; és fiá-ágban Kendy István itélőmesterben 1672-ben halt ki ⁴⁾.

Kenedich család. Kenedich Ferencz, József, István és Benjamin 1792-ben I. Ferencz király által primási felterjesztésre nemesítettek meg.

Czimerük a paizs felső részében (fejében) vörös udvaron aranycsillag és ezüst félhold ragyog; a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon kék magyar ruhás vitéz áll, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronáján sas áll, egyik fölemelt lábával három nyilat mutatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ⁵⁾.

¹⁾ Ugyanott 489.

²⁾ Ugyanott V. 498.

³⁾ Ugyanott VI. 233--271. 395.

⁴⁾ Kővári Erdély nev. ca. 156.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

Kenessey család. A Dunántúli kerület egyik ismertebb nevű régi nemes családja, kiterjedve vagy birtokolva Fejér, Győr, Somogy, Sopron, Veszprém stb. megyékben.

A család czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon hátulsó lábain álló, kettős farkú oroslán, mely első jobb lábával kivont kardot, a másikkal egy turbános levágott vérző törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából ugyanazon alak nő ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család történetét, és leszármazását illetőleg nem nyerhetvén adatokat, csak a következő kevés adatokra kell támaszkodnunk; és így azt sem állíthatjuk, vajjon az „Kenesius filius Urbani de Sukurod“, ki 1270-ben élt, — nem a család egyik törzs-őse volt e?

Olvassuk továbbá, hogy

Kenessey Péter 1625-ben Pápa várában lovas hadnagy volt ¹⁾.

Kenessey Istvánnak nejétől Gögös Annától fia István 1725-ben lép egyességre rokonával Sáary Istvánnal ²⁾; és az 1715. 1722. és 1729-ki országgyűlésen Veszprém vármegyének országgyűlési követe ³⁾, az 1715-ki országgyűlésen a vallási ügyekben választmányi tag volt ⁴⁾.

Az utóbbi időkben ismertebbek a családból Kenessey Antal Veszprém megyei szilas-balhási birtokos, 1837-ben Veszprém megyei alszolgabíró, 1843-ban fő-adószedő, jelenleg a veszprémi cs. kir. urbéri törvényszék elnöke.

Kenessey János 1843-ban Fejér vármegyében alszolgabíró.

Kenessey Kálmán kápolnás-nyéki birtokos, a gazdasági irodalom terén vivott ki magának szép nevet.

Trencsin vármegyében előfordul a XVII. században Kenessy, Kenyessy, sőt Kenyezsey, és Kenyeczey néven is egy nemes család az 1646. 1660. 1666-ki nemesi lajstromában, névszerint Zolnán K. István, 1690-ben pedig Beczkón találhatni e családot ⁵⁾. Voltak-e összeköttetésben ezek a Kenessey családdal? nem tudjuk.

Kenesich család. E kihalt család emlékezetét a történelem lapjain Kenesich Gyula tartá fen, ki 1330-ban, midőn Zach Fe-

¹⁾ Fejér Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. 212.

²⁾ Oklevél után.

³⁾ Mss. Musaei fol. lat. nro 213.

⁴⁾ Lehoczky Stemma. I. 217.

⁵⁾ 1715-ki 30. art.

⁶⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

lician a királyi családot megrohanta, azt társaival védelmezé, és e közben fején nagy sebet kapott Zachtól ¹⁾.

Kenezsy család. A XVI. század elején Kenezsy Kristóf neje Ördög Klára jogán Doboka vármegyében volt birtokos ²⁾.

Kengyel család. Szatmár vármegye nemes családainak egyike, közülök e század elején Kengyel Gábor és Mihály Körtvélyes helységben közbirtokosok ³⁾.

Kénosi család. (Kénosi és városfalvi.) Udvarhelyszéki székelty család. Közülök Zsigmond 1794-ben Udvarhelyszékben rectif-biztos; ismét Zsigmond 1815-ben dulló ugyanott, György 1815-ben Udvarhelyszékben állomási biztos.

Kenyeres család. (Kibédi.) Közülök Károly 1848-ban ügyvéd Kolosvárott, utóbb ker. cs. kir. törvényszéki tanácsos.

Kenyeres nevü család él Biharban is Szalontán.

Kenyheczy család. Kiváltságos voltáról ninosenek adataim. Ismeretes Kenyheczy János, ki 1709-ben Rákóczy egyik ezredese volt. Czimer-pecsétül a paizs-udvarban két fa között egy galambot, mely csőrében gallyat, hasonlóan a paizsfölötti koronán is ily galambot viselt ⁴⁾.

Kepes család. Kepes András 1628-ban II. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs arany mezejében zöld téren álló fehér galamb, lábai és csőre pirosak, és nyakán nyíllal van átlöve. A paizsfölötti sisak koronájából két fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete ⁵⁾.

Képiró család. E nevet a mult században ismertté tevő Képiró Sámuel huszár ezredes, ki több csatán kívül 1789-ben a török ellen Foksány mellett tünteté ki magát.

Képiró máskép Czimeriró család előfordul Erdélyben a XVII. században, mint gyulafejérvári és váradgyai birtokos. Valószínűleg az alapító mint festő került Erdélybe a fejedelmi udvarba, és honfiusitatott. Képiró Istvánnak emlékezetét fentartják a következő oklevelek, először az ő magvaszakadása folytán a fejérvári és vá-

¹⁾ Thuróczy Cronicon Schwandtnernél I. 162.

²⁾ Hodor Doboka várm. 155.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 24.

⁴⁾ Okirat szerint, mellyen pecsété áll.

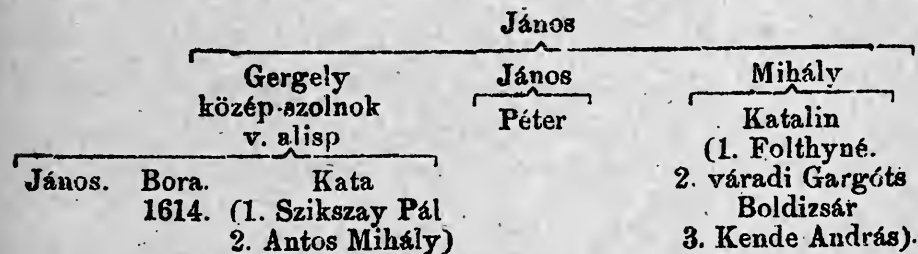
⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

radgyai jószágok meghirdetésére kiadott parancs 1647. ki febr. 18-áról, másodsor ugyan erről jelentés 1647. febr. 27-éről; harmadszor ugyan azon évi nov. 14-éről Kászoni Jánosnak Czimer-író István magszakadásán meghirdetett jószágokra nézve jog-érdekeltségi ellentmondása; végre 1654. nov. 2-án Kászoni Pál és Anna a nevezett Czimer-író István kihalásán indított publikátás perben a meghirdetési okmányból törvényes párt vettek ¹⁾.

Keönczöl család. (Gulácsi †.) Hajdan Vas megyében élt. 1421-ben gulácsi Könczölnek fia György vasmegyei Gyali helység-beli részbirtokba a vasvári káptalan által iktattatott be ²⁾.

Keönczöl nevü család Nyitra megye nemessége sorában most is található.

Keörcössy család. (Ér-kőrösi †.) Közép-Szolnok vármegye kihalt osaláda. Utolsó nemzedékeinek leágazása ³⁾ a következő:

Egyébiránt Erdélyben már előbb találunk Kewresi családra, mely Sámsondról irá előnevét, s lehet, hogy a följebbinek egyik ága volt.

Sámsondi Kewresi Ferencz 1532-ben Báthori István erdélyi vajda ítélete folytán az általa elfoglalt Vecherd, Rovás, Gezech, Kis-Enyed, és Márton-telke helységet vissza adja Forró Mátyásnak és Bolyay Györgynek ⁴⁾.

Sámsondi Kewresi N. 1542-ben Reutheni részbirtokát eladja Morgondaki Jánosnak ⁵⁾.

Keöszeghy család. Ily nevü nemes család él Bereg, Nyitra, Ugocsa és Vas megyékben.

A nyitramegyeiből Imrét, ki 1661-ben azon megyének szolgabirája volt, saját aláírása után Keöszeghy-nek látjuk írva; innen erről itt teszünk említést.

¹⁾ Török Antal közlése szerint a b. Bornemisza család levéltárából.

²⁾ Az eredeti iktatási okmány a nzeti muzeumban.

³⁾ Décsey Mihály közlése szerint.

⁴⁾ Kemény József Not. Cap. Albens. 226.

⁵⁾ Ugyanott 209.

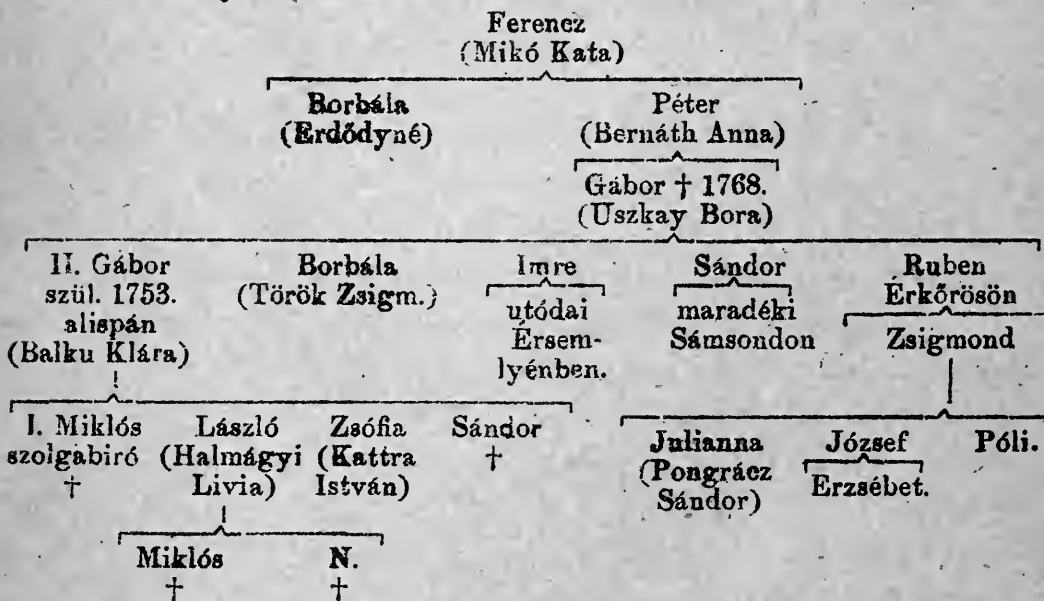
A család a czimerleveles családok sorában áll. Keöszeghy M á r t o n armalis levelét 1736-ban hirdetteté ki Trencsin vármegyében 1736-ban a nemesi vizsgálat alkalmával Keöszeghy L á s z l ó és I m r e Trencsin megye előtt igazolák nyitramegyéböli származásukat. Még 1763- és 1769-ben is eléfordulnak a trencsinmegyei nemesi lajstromokban. Szép törvényes jártassággal, és észszel birt azon L á s z l ó, ki 1763- 1773-ban két izben alispánja volt Trencsin vármegyének ¹⁾. —

Nevök iratik K ö s z e g h y -nek is. Egyébiránt több ily családról *l. Köszeghy család.*

Keörthy család. E családdal is 1646-ban Trencsin vármegyében találkozunk, a midőn Halácson székeltek. 1736-ban Dezséren lakott J á n o s, és onnan igazolta nemességét. Ugy látszik e Jánossal megszakadt a további ivadék, legalább a 1748-ki nemesi összeírásban, valamint a későbbiekben is nyoma sincs a családnak ²⁾.

Keövér család. (Takta-kenézi). Takta-Kenéz Szabolcs megyében a Tisza partján fekszik, honnan az Ér mellékre szakadtak

Családfájok ³⁾ következő:

P é t e r elvévén Bernáth Zsigmondnak Dancs Annától született leányát Bernáth Annát, szép vagyonra tett szert. Vele kapja a körösi, sámsondi, szödemeteri jószágokat, melyeken négy fi-unokája megszoztván, négy külön ágat alkottak lakhelyöknél fogva is.

¹⁾ Szontagh Dániel közléséből.

²⁾ Ugyanattól.

³⁾ Décsy M. közléséből.

Középszolnok vármegyében viseltek hivatalt, ugymint II. Gábor alispánságot, I. Miklós szolgabiróságot stb.

József zarándmegyei hivatalnok 1838-ban.

Czimerük a paizs kék udvarában egy magyar öltözetű vitéz, fején prémes kalpag, melynek bársony teteje ki fityeg, lábain hosszú sarkantyús csizma, derekán atilla-dolmány, jobb kezében kigöngyölt pergamen lapot, baljában pedig kopját tart.

Vallásuk helv. reform.

Kerchelich család. (Corbaviai.) Horvátországi zágrábme gyei család; hová eldődei Corbaviából szakadtak. A multszázad elején Zágráb közelében Berdovecz helységben élt Miklós, kinek nejétől Darich Juditától 1715-ki februárban született fia Boldizsár-Ádám a történet-író, ki papságra adván magát, 1747-ben lett zágrábi kano nok, volt egyszersmind kácsi prépost, báni táblai ülnök, csázmai főes peres, és apostoli jegyző. Leirta a zágrábi püspökség és káptalan történetét. Meghalt 1778-ban kora 63. évében ¹⁾.

Kérchy család. Szabolcs és Szatmár vármegye nemes család.

Szatmár vármegyében Kérchy Mátyás már 1424-ben alispán volt ²⁾.

Az 1578-ki országgyűlés 37. törv. cikkében azt rendeli, hogy Kérchy Miklósnak jószágok adassanak.

1587-ben Kérchy Istvánnak neje Makray Anna szatmárme gyei Rohod és Papos helységbeli részbirtokára kir. adományt nyer ³⁾.

1604-ben Kérchy János szatmáregyei Vitka helységbeli birto kára viz királyi adományt ⁴⁾. E János az 1628. és 1635-ki országgyűlésen mint követ vévén részt, az előbbin az Erdély felé vezető ha tárok vizgálására, az utóbbin a szárazvámok eltörlésére kiküldött vá lasztmány egyik tagja volt ⁵⁾.

Leány-ágon a család tagjai Révay László által a Drugeth csa ládtól is hozzák származásukat ⁶⁾.

Jelenleg Szabolcs megyében székel e család.

¹⁾ Kalapatich Vincentii Oratio funebris super Balth.-Adam Kerchelich.

²⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 128.

³⁾ Ugyanott II. 91. 103.

⁴⁾ Ugyanott II. 97.

⁵⁾ 1628-ki 41. és 1635-ki 72. törv. cikk.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 78.

Kerechény család. (Kánya-földi †.). Zala vármegyének régi kihalt családja.

Egy irónk már 1414-re említ egy Kányaföldi Pált, mint e család tagját, s mint körösi főispánt és al-bánt ¹⁾.

Bizonyos az, hogy Kerecsényi György 1505-ben mint Zala vármegye egyik követe vett részt a rákosi országgyűlésen ²⁾.

Kányaföldi Kerecsényi Kristóf 1569-ben mint királyi főasztalnok-mester volt jelen az országgyűlésen ³⁾.

Kerecsényi György 1505-ben mint Nádasdy Ferencz egyik hadnagya 1601-ben Kanisánál török kézbe esett ⁴⁾.

Kerecsényi Bálint az izsákfalvi kastélyt foglalván el, ezért törvény elé vonatik az 1618-ki országgyűlésen ⁵⁾.

Az 1655-ki országgyűlés a 72. törv. cikkénél fogva a Kerecsényi család leány-ága elleni pert a báni táblára utasítá.

Egy másik ága volt a családnak, mely zalamegyei birtokán kívül Zágráb megyében is birt Czirkenán, mellyen atyjok halála után a négy testvér Kerecsényi László, András, János és Mátyás 1557-ben osztozkodott, mely alkalommal a törökök által háborítottak meg ⁶⁾. Ezek közül

László szigethvári kapitány volt 1556-ig, midőn Békes megyébe a gyulai vár parancsnokává tétetett, több csatában vett részt, 1566-ban pedig Gyulát védé a török ellen, míg azt feladni kényszerült ⁷⁾. A vár feladásával törökfogságba esett, és kivégeztetett. Kivégzését különfélekép adják elő a történetírók ⁸⁾. Várkapitányságát hasznára tudá fordítani, és 1558. táján már Niklasburg városát Morvaország szélén hatvanezer forinton vette meg. Neje a Pekry Lajos özvegye Báthori Erzsébet volt, ki 1562-ben halt el Gyulán, és Somlyón temettetett el. Egy fia László épen a lakodalom előtt halt el, midőn Harrach Lénárd osztrák báró leányával volt egybekelendő. Benne ez

¹⁾ Lehoczky Stemma. II. 215.

²⁾ Jászay a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

³⁾ Kovachich Scriptorum minores II. 227.

⁴⁾ Pethő Gergely, krónika 149.

⁵⁾ 1618-ki 30. törv. cz.

⁶⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás 250.

⁷⁾ Ugyanott.

⁸⁾ Istvánffy ugyanott. — Petrus Bizarrus Schwandtnernél I. 716—717. —

Bethlen Wolph. II. 143—145. — Mogyoróssy „Gyula hajdan és most“ czimű munkájában arczképét adja Kerecsényi Lászlónak; de az nem annyira hiteles, mint eszményképül tűnik fel.

ágazat fi-ágon kihalt. Leánya is maradt Judit, ki Niklasburgba lakott, és 1571-ben Miksa király beleegyezésével Frangepán Ferenczhez volt férjhez menendő, azonban vőlegénye hirtelen meghalt.

Még a XVII. század végén élt egy ág a családból. Kerecsényi Gergely, András, István és György 1677-ben Nagy-Sitkén egy telket, melyet zálogban birtak, Sitkey Pálnak visszabocsátának ¹⁾.

Kerék család. A XVII. században, nevezetesen 1646—1690 közt Trencsin megye nemessége sorában leljük e családot, a baáni járásban. 1658-ban Kerék Ferencz Trencsin megye alispánja volt, és valószínűleg ő az, ki 1635-ben a becstelenítési büntetéstől (a poena infamiae) országgyűlés által fölmentetett ²⁾. 1690-ben Motesiczen székelt a család ³⁾.

Kerekes család. Kerekes család jelenleg Borsod, Esztergam, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, stb. megye nemessége sorában említetik.

Több ily nevű egymástól különböző családunk lévén, az egyes családok gyámolítása nélkül vérségi összeköttetéseikre nézve nem tájékozhatjuk magunkat.

Már a XV. században eléfordul családaink sorában a Kerekes név. Kerekes Pál Tata vár kapitánya volt V. László király alatt, kitől 1453-ban Veszprém megyei Teleki helységben és Fehér megyei Apostaghton némely magvaszakadt birtokokra királyi adományt nyert ⁴⁾.

Kerekes Mátyás 1580-ban Báthori István lengyel király mellett az oroszok ellen harczolt, és Vielkoluki ostromában vett részt ⁵⁾.

Kerekes András 1638-ban a koronai jövedelem pénztárnoka ⁶⁾. 1647-ben az országgyűlés által a 140-ik törv. cikkben a számadás alól fölmentetik. Utóbb ítélő mester volt, és nejeül Amade Erzsébet iratik ⁷⁾. Austriában tett adósságainak kifizetéséről az országgyűlés 1655-ben és folytatólag még 1715- és 1723-ban is rendelkezik ⁸⁾. Czimere Lehoczky szerint egy koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva.

1) Sitkei családi levéltár lajstroma 37. lap.

2) 1635-ki 86. törv. cz.

3) Szontagh Dániel közléséből.

4) Katona Hist. critic. XIII. p. 803.

5) Budai Fer. Hist. lexic. II. 457.

6) 1638-ki 8. törv. cz.

7) Lehoczky Stemmat. I. 177. II. 215. V. ö. Kemény János önéletirása 463.

8) 1655-ki 33. 1715-ki 64. és 1723-ki 81. törv. cz.

Kerekes M e n y h é r t 1646-ban követ, 1650b-en alispán Moson vármegyében ¹⁾.

A XVII. és XVIII. században öt rendbeli Kerekes családot látnunk a nemesek sorába emeltetni, a mint következnek :

1686-ban Kerekes J á n o s I. Leopold királytól kap ezimeres nemes levelet ; ezimere víz-irányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban szétterjesztett szárnyakkal, hátul legöndörített farkkal sárkány áll. Az alsó udvar felülről lefelé két rézsutos vonal által három udvarra oszlik, a két szélső, háromszögű vörös udvarban fehér rózsza, a középső fehér udvarban piros rózsza diszlik. A paizsfölötti sisak koronáján daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset, csőrében hármaz buzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ²⁾.

A másik Kerekes családból szintén Kerekes J á n o s és hasonlóul 1686-ban kapott ezimeres nemeslevelet. Ennek ozimere a paizs kék udvarában egy négylábú barna-fa asztal, melynek közepén egy fehér palaczk áll. A paizsfölötti sisak koronáján kék ruhás férfi kar könyököl, egy fürt piros szőlőt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ³⁾.

A harmadik ily nevű családnak 1713-ban III. Károly királytól K e r e k e s J á n o s és S á m u e l szerzé a nemességet ⁴⁾. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér hattyu, mely egyik fölemelt lábával egy kereket tart ; fölötte két oldalról félhold és csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három fehér lilium emelkedik ki, és mellette jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A negyedik család alapítója Kerekes J e r o m o s és I s t v á n 1722-ben III. Károly által emeltetnek a czimeres nemesek közé ⁵⁾. Czimerük a paizs kék udvarában egy pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva ; és a paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról vörös-kék, balról ezüst-vörös.

Ezeken kívül még egy régiebb ily nevű családot említhetünk : K e r e k e s P é t e r és általa fiai K e r e k e s I m r e , G y ö r g y , I s t v á n ,

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 199.

²⁾ Adami Scutá gentil. tom. V.

³⁾ Collect. Herald. nro 814.

⁴⁾ Ugyanott nro 683.

⁵⁾ Ugyanott nro 353.

Mihály, János és Péter 1635. oct. 2-án Ebersdorf várában II. Ferdinand király által előbbi nemességökben és czimerükben megerősítettek ¹⁾.

Ezen elészámláltak közül melyiknek, hol legyenek utódaik? arra adataink nincsenek.

Egy Kerekes család, mely a múlt században báróságra emeltetett, következőleg ²⁾ hozza le nemzékrendét a báróságot nyerő tábornokig:

A végső izen álló Zsigmond a Haller gyalog-ezred ezredese, és Terezia rendi lovag 1764-ben M.-Terézia által báróságra emeltetett ³⁾, és családja jelenleg is a magyar bárók sorában áll. Leánya Johanna Kubicza Józsefné volt; Fia Károly 1780-ban N.-Szombathban tanult.

Báró Kerekes Frigyes egri megyei pap, és Hevesen plebános jelenleg.

Szatmár vármegyében Kerekes Benedek 1614-ben Dob helységben Báthori István végrendelete folytán birtokrészt nyervén, erre királyi jóváhagyást kap ⁴⁾. — 1710-ben Kerekes Mihály azon megye szolgabírája ⁵⁾. E század elején Kerekes Gáspár birtokos Ugo-csa megyében Kökényesden és Szatmár megyében Vetésen, továbbá

¹⁾ Az eredeti Armalis Bazin sz. kir. város levéltárában.

²⁾ Schönfeld Adels Schematismus I. 208.

³⁾ Megerle, Österr. Adels Lexikon 62.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 141.

⁵⁾ Ugyanott I. 134.

birtokos Angyaloson is ¹⁾. — Kerekes Gábor Ugocsa megyében birtok század elején Bábonnyban ²⁾.

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll Kerekes család; és tán ennek ősei közül volt Kerekes István, ki 1697-ben Tarozainál esett el ³⁾.

Erdélyben is találunk Kerekes családot; már Báthori Gábor idejében 1611. táján él Kerekes Péter ⁴⁾.

Kerekes Tamásnak özvegye Lugosi Kata 1691-ki áprilisban halt meg ⁵⁾.

Felső-Fejér vármegyében mohai (v. moksai) Kerekes Elek 1794-ben al-szolgabíró, Péter pedig 1815-ben ugyanott fő-szolgabíró volt.

Kerekes család. Még egy ily nevű nemes családot ismerünk, melynek leágazása kellő világosságban állván, e családot külön tüntethetjük fel.

A család Trencsin megyében székel. Alapító törzse Kerekes I. János katona volt, kinek részére Szegedy Fer. Lénárd püspök 1662. sept. 5-én I. Leopold királytól ezimeres nemeslevelet nyert.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban oroszlán van menő helyzetben, alatta kék mezőben három piros rózsza látszik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vízszintesen osztva ezüst-vörös, a baloldali pedig arany-kék, oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazási fája ⁶⁾ következő:

I. János 1662.

(Thurza Kata)

II. János Homonnán jóság igazg. I. László	Ferencz.	I. István 1710. Bars v. adószedő (Brogyányi Éva)	Eva (1. lessenyei Nagy 2. Bossányi)	Mária. +	Kata.
		III. János 1728. + 1740. barsi esküdt (Sipeky Dora)			
		Folyt. köv. lapon.			

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 125. 135. C. Ugocsa p. 174.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 157.

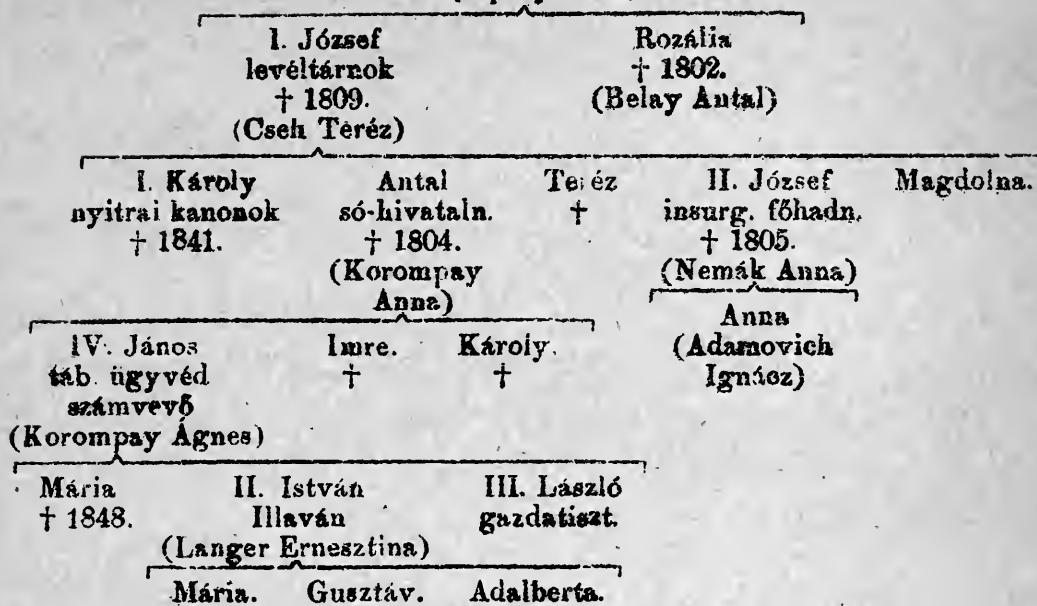
³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 152

⁴⁾ Bojthi, Engelnél 9. 292.

⁵⁾ Baranyi Halotti Predikációk.

⁶⁾ Családi közlés szerint.

III. János, ki az előbbi lapon.
1728. + 1740.
barsi eskütt
(Sipeky Dora)

A család-alapító törzsnek nejétől Thurza Katalintól, ki e most is élő Thurzó családból vette eredetét; öt gyermeke született. Ezek közül:

II. János gr. Homonnay Zsigmondnak udvarnoka, halála után pedig özvegyének Zemplin megyében jószág igazgatója. Meghalt a Rákóczyféle zavarok alatt; fia I. László Homonnán lakott.

I. István Barsmegyének perceptora volt 1710-ben. Birt. Kolacs-nón. Neje Brogyányi Éva, utóbb Majthényi Ferencz neje lön. Ennek fia

III. János 1728—1740-ig, tehát haláláig Bars vármegye esküdtje volt. Neje Sipeky Dorottya. Meghalt 1742-ben.

I. József 1759-ben gr. Illésházy József országbíró titkára. 1766-ban a Trencsini uradalom tiszttartója, 1779-ben a gróf Illésházyak levéltárnoka; meghalt 1809-ben kora 78. évében. Cseh Tereziától fiai:

I. Károly 1790-ben orehói, 1800-ban nemsovai plébános, 1804-trencsini alesperes, 1806-ban teplai plébános, 1827-ben sz.-széki ülnök, 1830-ban megyei küldött, 1832-ben nyitrai czimzetes kanonok. Meghalt 1841. kora 75. évében.

Antal 1795-ben Nemsován kir. sóházi ellenőr, 1800-ban sóházi pénztárnok. Meghalt 1804. kora 34. évében. Neje Korompay Anna. Meghalt 1820-ban. Fiairól alább.

II. József 1797. és 1800-ban a trencsinmegyei felkelő nemes-ségnél főhadnagy. Meghalt 1805-ben kora 33. évében. Nejétől Nemák Annától leánya Anna Adamovich Ignáczné, kinek fia Adamovich László Pecseneden lakik.

IV. János 1819-ben táblai ügyvéd, 1823-ban gr. Illyésházy, 1835-től b. Sina urodalmi számvevője. Meghalt 1854-ben. Nejétől Korompay Ágnesztől két fia él: II. István 1849-ben Trencsinben, jelenleg Illaván irnok; gyermekei a táblán láthatók; testvére II. László b. Sina sz. lőrincezi urodalmában irnok.

Trencsin megyében a család a múlt század közepe óta székel. A nemesi összeírásokban leljük I. Józsefet Dubnicza mezővárosában, 1781-ben Kis-Kolachinban is. 1803-ban ezen József már emberkort ért fiaival Károlylyal, Antallal és Józseffel, és ez utóbbinak fiával IV. Jánossal mint Dubniczán lakozók iktatvák a nemesi lajstromban ¹⁾).

Kereky család. (Kercki és nagy-vásonyi †.) Kereky családot találunk már a XV. században Békés vármegyében, midőn 1461-ben a békésmegyei Szilemérés helység iránt a Maróthyak ügyében Kereky Mihály is tanuskodott ²⁾).

1455-ben él Kereky György ³⁾).

1552-ben Biharban Kis-Kerekit birta Kereky László. János és Péter. Nagy-Kerekiben birt Kereky Ferencz ⁴⁾).

Szatmár megyében Kereky Balás 1587-ben Gencs helységben nyert részbirtokot királyi adományban ⁵⁾).

Kereky János 1600-ban gyűjt sereget országgyűlési végzés szerint ⁶⁾).

A Dunántúl nagy-vásonyi Kereky család tűnik fel a XVI. században. Ebből Kereky Gergely a híres Kinisy Pálnak, és utánna Miszlenovics Márknak özvegyét Magyar Benignát vette nőül, és egy 1509-ben eszközölt osztály-levél folytán sietett a magtalan nő dús birtokhozományát maga részére biztosítani, és azokra adományt szerezni, sőt a vázsonyi urodalom szomszédságában feküdt Kab nevű erdőt, utóbb Kap-telek, vagy Kap-hegye nevű birtokot is alattomosan az adomány-levélbe csusztatá; ezért 1510-ben kemény királyi levél dorgálá meg a már nagy-vázsoni előnévvel élő Kerekyt, ki azonban soká nem élhetett, mert az üdvéről, becsületéről és hűségéről megfélemedezett Benigna asszony orgyilkosok által férjét Kereky Gergelyt megöleté ⁶⁾).

¹⁾ Szontagh Dán. közléséből.

²⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XI. 14.

³⁾ Horváth István Verbőczy Emlékezete 98. lap.

⁴⁾ Bielek, Majores Hung. 122.

⁵⁾ Szirmai Szatmár várm. II. 40.

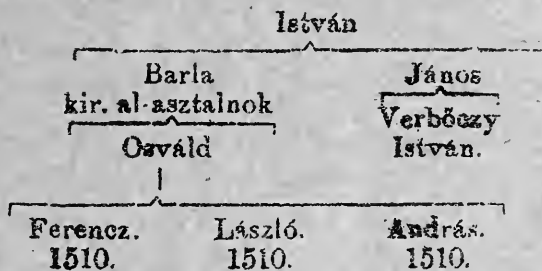
⁶⁾ 1600-ki 3. törv. cz.

⁶⁾ Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 377-386.

Kerepeczy család. Régi kihalt családja Ugoosa vármegyének, melyből Verbőczy István a híres jogtudor is származtatik.

1398-ban él Kerepeczy Gergely ¹⁾, ennek fia Miklós 1416-ban hatalmaskodási vádat emel ²⁾.

1510. élnek Kerepeczy Ferencz, László és András, kiknek leszármazásuk következő: ³⁾

A másik ágon álló Kerepeczyek Alsó-Kerepeczről írák magukat, ezekből 1510-ben említetnek Kerepeczi Alsó Györgynek fia Benedek, Lászlónak fia Gáspár.

Kerepeczy György 1613-ban Ung vármegye szolgabirája volt; és valószínűleg utánna nem sokára e család fi-ágon kihalt.

Hogy e családból származott Verbőczy István is, mutatja a följebbi táblázat, 1429-ben a verbőczyi Szóvárdffyak eladják verbőczy nemes udvartelköket Kerepeczy Barlának, és testvérének János deáknak, mely birtokrészről aztán a Kerepeczyek a szebb vagy tekintélyesb „Verbőczy“ nevet vevék föl. ⁴⁾ Azonban, hogy a másik ág ezután is a Kerepeczy, (vagy Kerepechy) nevet megtartá, a fentebbiekből láthatjuk.

Kerepessy család. Zemplin vármegye egyik nemesrendű családja ⁵⁾.

Kereskényi család. (Kereskényi-) Kis- és Nagy-Kereskény helység van Hont vármegyében, Alsó- és Felső-Köröskény pedig Nyitra megyében fekszik. Ugy látszik, mind két helység egy törzsű családnak köszöni lételetét, a család nevét is a leggyakrabban felváltva Kereskényi és Köröskényi-nek is olvasuk; lehet, hogy ez utóbbiban hangzó ö betű a tót ajk által léptetett az e helyébe.

¹⁾ Horváth Verbőczy Emlékezete II. 45.

²⁾ Ugyanott 65.

³⁾ Ugyanott 155.

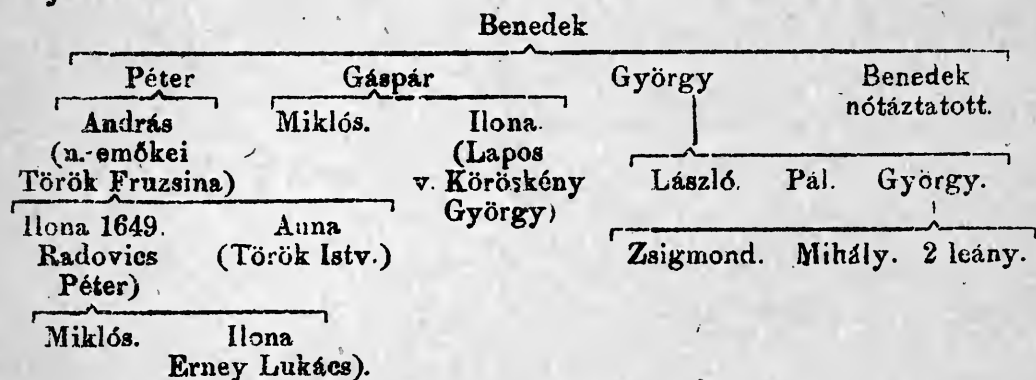
⁴⁾ Ugyanott 82.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

A család régiségét mutatják következő adataink.

1520-ban Kis-kereskényi László és fia Mátyás nagy-kereskényi malom részét és malonyai birtokát zálogítja el ilméri vagy szapolyai Horváth Bertának ¹⁾).

A nyitrai ágnek következő leszármazási tábláját ²⁾ adhatjuk; ennek törzse Köröskényi másképp O l a s z Benedek volt, kitől így sarjadztak le:

1595-ben Radovics Péter és a Köröskényi család barátságos egyességre lépnek bizonyos nagyobb hatalmaskodás végett a nyitrai káptalan előtt.

1603-ban Kereskényi János és Anna a nyitrai káptalan előtt kölesönös bevallást tesznek.

1649-ben Kereskényi Ilona nagy-emőkei birtokát elzálogítja Erney Lukácsnak, vejének.

1699-ben Kereskényi András magvaszakadtán Kereskényre nézve a Kereskényi család új nádori adományt visz.

1665-ben Kereskényi László ellentmond többekkel leszenyei Nagy Ferencz beiktatásának nyitramegyei cserenyeyi kastély, Nagy-Bisztricsén, Falfalu, Kis-Ugrócz helységre nézve ³⁾.

A Kereskényi családot már régiebb időtől látjuk több vidékre elszéledve; így

1570-ben Kereskényi Györgynek neje Gyallai Priska Komárom megyei Gyalla pusztabeli birtokát elzálogítja Gyallay Pálnak ⁴⁾.

1722-ben Kereskényi György Fekete Györgynek adott csúzi jószágokért óvást tesz ⁵⁾.

¹⁾ Sz.-benedeki Convent. fasc. 1. nro 56.

²⁾ Geneal authent. tom. II.

³⁾ Sz.-Benedeki Conv. Fasc. 24. nro 33.

⁴⁾ Fényes Komárom várm. 123.

⁵⁾ Ugyanott 121.

Kereskényi Gábor 1676-ki febr. 27-én született Liptó megyében. 1691. oct. 21. a jezsuita-rendbe állott, 1709-ben beesküdt, és tanár lett. Meghalt Nagyszombatban 1714-ben.

Liptó megyén kívül Árva megyébe is kiterjedtek, hol Kereskényi László 1715-ben ügyvéd; K. Mária 1734-ben, Csaplovics György napája volt.

Trencsin megyében már 1688-ban a báani járásban találjuk. 1728-ban Gbelánban lakozott a család a nemesi összeírás szerint.

Zemplin megyében az előbbkelő és czimerleveles családok sorában is találjuk e nevet ¹⁾ 1670-ben Gáspár Czéket gyújtá fel, midőn ott negyven rabló végeztetett ki ²⁾. E század elején birtokos a család Zemplinben Lasztoméren ³⁾.

E század elején Kereskényi Gábornak Fábry Annától leánya Éva, Pálma Józsefné volt.

Köröskényi Köröskényi Lajos 1787-ben a zágrábi kerületben tartományi biztos volt.

A család-név kétféleképen is adatott, a mint t. i. egyik másiknak nevét itt ott irva találtuk.

Czimerük (pecsét nyomán leirva,) a paizs kék udvarában hátulsó lában álló oroszlán, hármassal kinyílt rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján férfi kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keressy család. Közülök Keressy Oszwald és Miklós János király korában éltek. Lehet, hogy nevök Körössy helyett van így irva ⁴⁾.

Keresztes család. (Homok sz.-iváni †.) Zemplin vármegye egyik kihalt családja. Birtokos volt Pelejtén ⁵⁾.

Keresztes család Zemplin vármegyében jelenleg is a czimerleveles családok sorában áll ⁶⁾. Birtokos (e század elején) Kolbása, Ruda-Bányácska és Pelejte helységben ⁷⁾. Tagjai többnyire megyei hivatalt viseltek, sőt főleg a jegyzői hivatalt tölték be:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 107. 113.

²⁾ Ugyanott 304.

³⁾ Ugyanott 376.

⁴⁾ Szerémy Emlékirata: Monumenta Hist. Hungarica I. 243.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

⁶⁾ Ugyanott 113.

⁷⁾ Ugyanott 248. 249. 271.

Keresztes Ferencz 1707-ben Zemplin megyének az ónodi gyűlésre követe, 1703—1711-ig jegyző ¹⁾.

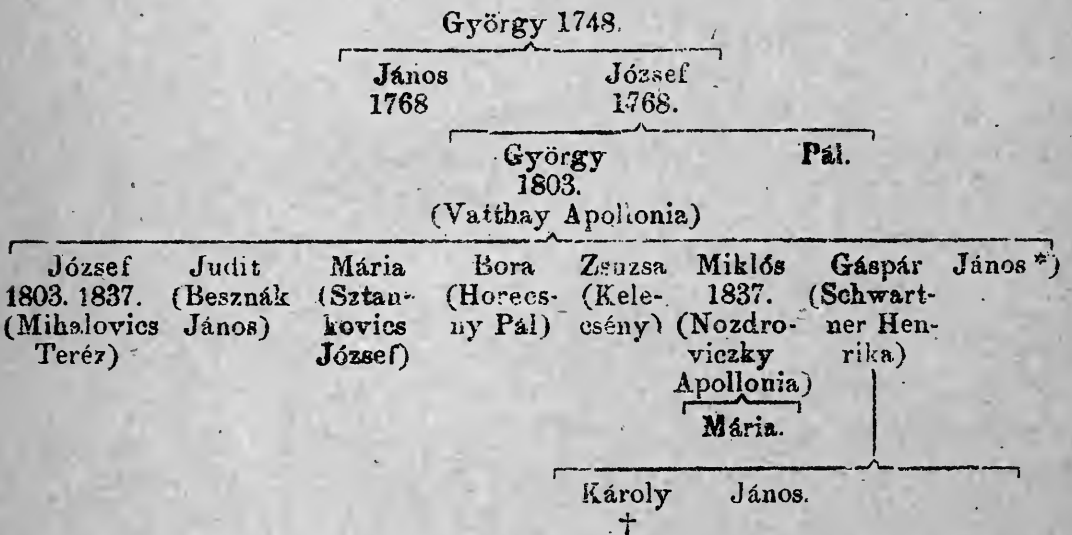
László 1720-ban volt jegyző ²⁾.

Antal pedig 1767-ben viselte a megyei jegyzőséget ³⁾.

István 1670-ben nemesi fölkelési hadnagy volt ⁴⁾.

Keresztes család. (Debrőti.) Trencsinmegyei nemes család. A megyei nemességi lajstomok szerint 1748-ban György Nimcziczén-székelt, 1768-ban is ott találjuk fiaival Jánossal és Józseffel, valamint ez időben János Puchón fordul elő. 1803-ban Nimcziczén laknak János és József, és ez utóbbinak fia György és ennek fia József. 1837-ben szintén Nimcziczén lakik József és fia szintén József, Miklós Kis-Várdán uradalmi tiszt. és Gáspár ⁵⁾.

A nemzékrend — bár nem teljes — következő: ⁶⁾.

*) Ezeknek elhalt testvéreik még László, Anna, Lajos.

Keresztes család. (Várhegyi, gróf †.) Erdély családja, mely fiágban már 1727-ben elenyészett.

Családi fészkek a maros-parti Sárpaták, és Várhegy.

A család előbbi neve Sárpataki Nagy volt. Sárpataki Nagy Miklósnak fia Márton (1649-ben) a hatalmas prókátor, 1653 — 1656. kir. ügy-igazgató, 1660 — 1677-ben ítélő-mester, később tanácsos,

¹⁾ Ugyanott not. hist. 290. 307. 329.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 329.

³⁾ Ugyanott 330.

⁴⁾ Ugyanott 220.

⁵⁾ Szontagh Dániel közléséből.

⁶⁾ Balogh Ágoston közléséből.

már csak Sárpataki-nak írta magát. Ő több jószágot szerze, nevezetesen 1663-ban Alsó-Oroszt is ¹⁾). Egyik leányát Rebekát Korda Zsigmond, az Apor István mostoha fia vevé el, és így fia Márton gyakran megfordult a hatalmas téritő Apor István udvarában. Mint reformatus Kolosvárott tanult, utóbb a legbuzgóbb katolikus lett. A Rakóczy forradalomkor tétlenül ült hol Görgényben, hol Szebenben. 1709-ben Bécsben jár mint küldött, azon kérvénnyel, hogy a gubernium kiegészíttessék. Utóbb grófságot szerzett és nevét Keresztes-re változtatá, majd küküllői főispán lett. Azonban gyermekei nem maradván, csak leányai, — a grófi Keresztes névet sirba vitte 1727-ben.

A család leszármazási kimutatása ²⁾ ez:

Sárpataki Nagy Miklós)								
Sárpataki Márton 1677. ítélő mester (Jármy Erzse)				János.				
gr. Keresztes Márton küküllői főisp. † 1727. (Dániel Mária)		József † 1730.		Rebeka (1. Korda Zsigm 2. Vas György)		Erzse (Bánffy László)		
Klára (b. Prényi Imre)	Kata † (b. Andrassy Ferencz)	Mária (b. Prényi Pál)	Bora † 1774. (ikt. Beth- len Sám.)	Zsófia (b. Révay Lőrincz)	Teréz (b. Prényi Antal)	István †	József †	Ferencz †

Keresztes család. (Nagy-bacsoni.) Székely nemes család Erdélyben. A czimeres levelet Keresztes Máté 1681. május 20-án nyerte ³⁾. Utódai közül

Keresztes Máté külföldi akademiákon járt, és a multszázad közepén kézdi-vásárhelyi lelkész ⁴⁾. 1797-ben reform. püspök; ennek fia Sámuel, ennek fia Károly Szászvároson él.

Másik ágból Zsigmond kir. táblai számfölötti ülnök, nyugalmazottan él. — Farkas belső-szolnoki iktató és Dées városi tanácsos 1832. táján. — Lajos Közép-Szolnok megyében szolgabíró 1845-ben.

Keresztes család. (Léczfalvi.) Közülök Elek Kolos vármegye híres orvosa, és Kolosvárott az orvos-sebészeti intézet tanára; meghalt 1829. táján. Fiai Miklós és Elek.

¹⁾ Kővári id. h.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Kővári id. h. 295.

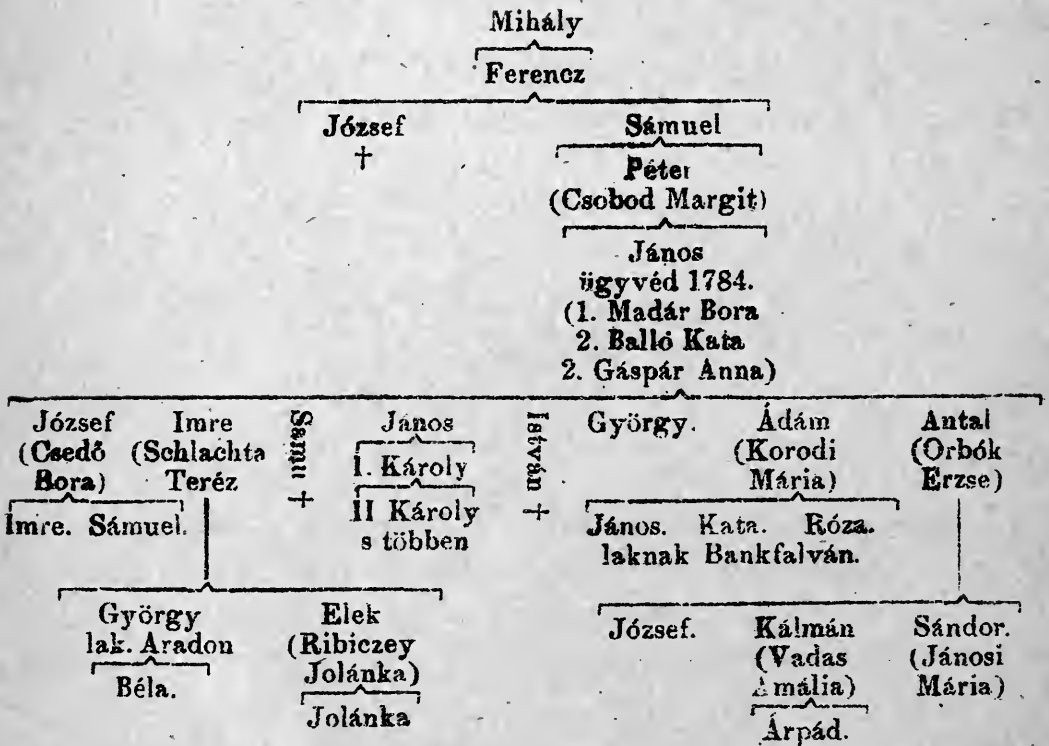
⁴⁾ Benkő Trans. II. 576.

Keresztes család. (Csik-bankfalvi.) Régi székely család. Első ki feltűnt, Bálint deák néven volt ismeretes; ki a Moldva felül székely földre betört tatárok ellen menvén több század magával, a

zászló helyett a templomból egy másfél öles keresztet vitt elől, és ezért neveztetett a nép által Keresztes-nek. Állítólag ekkor a csikszéki szélben Rengeteg nevű erdőben az egyetlen utat bevágták, és így a tatárok vissza nem hatolhatván, Apor László vajda keményen megverte őket; — ott egy hegy-részt is Keresztes havasának neveznek.

Bálintnak egyik utóda Mihály, kitől a családja következőleg hozatik le:

Péternek fia János ügyvéd, a múlt században ősi székely nemességére nézve 1784-ben új czimeres nemes levelet szerzett, mely

szerint ozimere a paizs kék udvarában egy fekvő törvénykönyv, mely-lyen férfi kar könyököl, keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között szintén férfi kar könyököl, a leirt keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A czimert följebb a metszvény is ábrázolja.

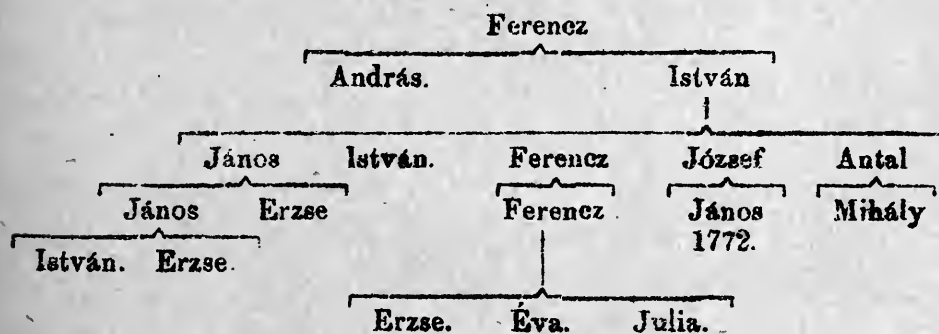
Jánosnak három rendbeli házasságából nyolcz gyermeke született, ezek közül S á m u e l és I s t v á n magnélkül halván el, a többiek utódait a táblázat tünteti fel.

A táblán láthatók közül Ant al nyugalm. orsz. fő-pénztárnok, lakik Kolosvárott. I. K á r o l y Pest városi hivatalnok. Im re előbb tiszt a császári hadseregben, utóbb forradalmi őrnagy. Ele ket, ki Zaránd megyében ügyvéd volt, 1848-ban az oláhok gyilkolták meg.

E Keresztes család ágazata valószínűleg a Ménaság és Csik-szeredában lakozó Keresztesek is. Az utóbbiak közül J ó z s e f (1858.) az erdélyi sz. ferenczes szerzet tartomány-főnöke ¹⁾.

Keresztes család. Ennek alapítója Keresztes B e n e d e k, ki maga és Keresztes M á t é, F e r e n c z és I l l é s. részére II Ferdi-nand királytól Bécsben 1624-ki aug 20-án kélt czimeres nemeslevelet szerzett. E nemeslevél Veszprém megyében Pápán 1626-ban hirdette-tett ki ²⁾.

1772-ki nov. 23-án Keresztes J á n o s igazolván Veszprém megye előtt nemesi származását, ily leszármazási táblázatot törvényesített :

A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábain álló, kettős farkú, természetes színű oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából hasonló oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Török Antal közléséből.

²⁾ Veszprém megye levéltárából Véghelyi D.

Keresztcsy család. Abauj és Zemplin megye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Keresztcsy család. (Nagy-megyéri és keresztúri.) Erdély kihalt nemes családainak egyike. Közülök

Pál 1603-ban Karánsebes alatt Székely Mózsos egyik hadvezére, 1605-ben karánsebesi és lugosi bánná teszi őt Bocskai ¹⁾.

András 1603-ban pestisben halt el Vajda-Hunyadon.

Ferencz 1657-ben a török udvarhoz jár követségben II. Rákóczy György által.

Sámuel 1691-ben már Doboka megyében egyik birtokos, II. Apaffy Mihály egyik gyámja, és az akkor felállított főhivatalnak a tartományi főbiztosságnak viselője, Fejér vármegye főispánja. 1702-ben előfordul mint főbb birtokos a borsai só-jövedelemben, melyet utódai a gr. Bethlen család bir.

Ferencz neje Bély Katalin, Bély Kelemennek leánya, e nemzetség után, adományi beirat jogon bírta a b.-szolnokmegyei Kupfalva és Ünőmező egész falvakat; magya szakadtával e birtokok egy ideig a leány-ág által birattak, míg 1749-ben a fejedelem letévén a beiratos összeget, a nevezett helységeket a m.-láposi fejedelmi jószág-hoz csatoltatá ²⁾.

Keresztúry család. (Bodrog-Keresztúri †.) E néven is több családot ismerünk. A bodrog-keresztúri Keresztúry család Zemplin vármegyében birt Bodrog-Keresztúron, és a szintén ott birtokos Garay családdal egy törzsből eredett; valamint hogy azzal 1408-ban együtt szőlőt is birt a tokaji hegyen. Hogy kihalt, azt írja azon megyének jóemlékű leírója, de e kort nem jegyzé fel ³⁾.

Ezenkívül még e század elején is említetik Keresztúri család a zemplinmegyei czimerleveles családok sorában ⁴⁾.

Keresztúry család. (Tisza-keresztúri.) Ugocsa megyében van Tisza-Keresztúr helysége, melynek birtokosai között 1448-ban említetik Keresztúry Helelének fia Tamás. Egyszer-smind ott még e század elején is birtokosul iratik hasonló család ⁵⁾.

¹⁾ Wolph. Bethlen. V. 207.

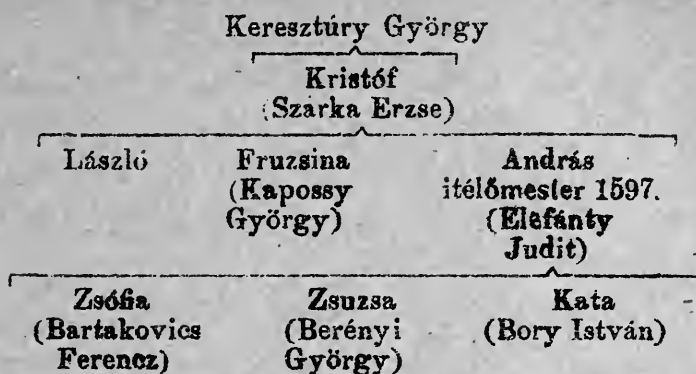
²⁾ Hodor Doboka várm. 156.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 88. 275.

⁴⁾ Ugyanott 113.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 74.

Keresztúry család. A két följebbitől különbözőnek látszik azon család, mely a XVI. században Nyitra megyében tűnik fel. Ebből egy ágnek nemzékrendje következő:

Kristófnak fia **A n d r á s** 1597—1625-ben itélőmester s majd alnádor volt ¹⁾. Tán ennek fia

L á s z l ó, 1647 — 1662. Nyitra megyének többször országgyűlési követe, alispánja, s egyszersmind mintegy 1655-ik évtől, melyben a török portára követségbe is küldetett, — alnádor is ²⁾.

Ugyan e családhoz tartozik **Keresztúry György**, kinek Thury Zsófiától fiai **György** és **István** 1635-ben éltek.

Hasonlóan **Gergely**, ki Liphay György özvegyét, Balogh Annát vette nőül 1660. táján.

Már a régiebb korban szintén lelünk **Keresztúriakat**, ilyenek **Gergely** és **Mihály**, kik 1543-ban Székesfejérvár védelmében vettek részt, és kik szerencsések voltak Veszprémbe menekülni ³⁾. Azonban a följebbiekhez viszonyaikról nem szólhatunk.

Azt sem tudjuk, mi a följebbi **Keresztúri család**nak czimere? Ha csak nem ezeket illeti azon czimer, mely **Keresztúri** és **Rádas** családnévre szól, és következő: a paizs jobbról balra rézsutosan lemenő fehér folyam által két részre oszlik, a jobboldali arany udvarában három piros rózsafej látszik, a baloldali kék mezőben pedig fehér egyszarvú ágakodik. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával zöld ágat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ⁴⁾.

¹⁾ Lehoczky Stemm. I. 177. — És 1597. 34-ik; 1625. 28. törv. cz.

²⁾ Ugyanott. 177. II. 201. — És 1647-ki 70. 71. 151. — 1649-ki 9. 27. — 1655-ki 17. 30. 100. — 1662-ki 37. törv. cz. — 1657-ben mint alispán és nádor nevezették meg egyik Liphay végrendeletében, végrehajtóul kéretvén fel.

³⁾ Budai Fer lex. II. 457.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

Keresztúry család. Ennek alapítója Keresztúry Tamás, ki neje Géczy Katalin, valamint gyermekei Pál és János és ezek utódai részére 1652-ben nyert czimeres nemes levelét Nógrád megyének Alsó-Sztrégován febr. 12-én tartott közgyűlésén hirdetteté ki ¹⁾).

Ezeknek utódai közül az érdeklött megyei nemességi lajstromok szerint 1755-ben Herencsény helységben laktak Keresztúry id. és ifj. Pál és János.

Keresztúry család. Keresztúry család Zala vármegye nemessége sorában is említetik.

Tán ehhez számítandó színészeghi Keresztúry József, 1787-ben Bécsben udv. agens, és Zala vármegyei táblabíró.

Keresztúry család. (Sajó-keresztúri.) Doboka vármegye kihalt családja, mely a Garázda családból eredeztetik. Közülök Krisztof 1562-ben egyik hadnagya Báthori Istvánnak, midőn Hadadot védelmezé I. Ferdinand serege ellen ²⁾).

György 1604-ben Bástá titoknokául iratik.

István Doboka vármegyének 1631–1634. alispánja, 1665–1670-ig főbirája volt ³⁾. Már előbb 1624-ben követül jár Bethlen Gáborhoz II. Ferdinand részéről ⁴⁾

János 1680. táján élt és széki Teleky Annát, czegei Vas László özvegyét birta nőül.

E családtól — Hodor szerint — megkülönböztetendő a Recze-Keresztúri család.

Említetnek még Erdélyben Bere-Keresztúri Keresztúry-ak is ⁵⁾. Ezek közé számítatnak K. Katalin Kornis Boldizsárné 1600. táján; azután K. Judit Máriaffy Mihályné; K. Zsófia Veér Mihályné. K. István 1650. táján, kinek neje Toldalaghy Krisztina volt. K. Krisztina Lázár Istvánné részére 1679-ki oct. 7-én ⁶⁾ a gyergyósz.-miklósi vám iránti beigtatási parancs adatott ki. A mult század közeptáján K. Krisztina b. Pongrácz Györgyné, és K. Teréz Macskási Péter neje.

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1653.

²⁾ Hodor Doboka várm. 157.

³⁾ Ugyanott 426. 436.

⁴⁾ Ugyanott 157. Pray Principatus Gebr. Bethlen II.

⁵⁾ Török Antal közléséből. L. Székely Sánd. Unitaria vallás története 113.

⁶⁾ B. Bornemisza cs. levéltárából.

Kerhén család. (Bellosoviczi.) Horvátországi család, melyből bellosoviczi Kerhén Mihály 1487-ben albán és Körös vármegye főispánja volt ¹⁾.

Kerkapolyi család. Zala vármegye nemes családja. Kerkapolyi István 1685-ben I. Leopold királytól nyerte címeres nemeslevelét ²⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirtoz hasonló egyszarvú női ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egyik ága a családnak átszármazott Veszprém megyébe is, hol Kerkapolyi István Veszprém megyétől 1752-ki nov. 20-án vesz ki nemeségi bizonyítványt.

Kerkapolyi István Zala vármegyének 1837–1848-ig alispája, és 1843-ban országgyűlési követe volt.

Kerkapolyi Károly jelenleg (1860.) Pápán a reform. tanodában bölcsészeti tanár, könyvtárnok, és m. akadémiai tag. Jelenleg ír egy jeles munkát, melynek címe, „Világtörténelem és tanítástól elédva.“ Belőle az I. kötet megjelent.

A család Kövágó-Örsről írja előnevét, így találjuk 1846-ban Kerkapolyi Móriest, a 8-ik számú huszár ezredbeli hádnagyot.

Kerling család. Két ily nevű családot látunk a múlt század folytán a nemesek sorába lépni.

Az egyik alapítója Kerling András, ki 1708-ban I. József királytól kapja címeres nemeslevelét ³⁾. Czimere keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában zöld téren nyugvó arany koronán kék zubonyos férfi kar könyököl, kivont kardot markolva. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában hátulso lábain fekete medve áll, első lábaival méhes kaptárt tartva. A-paizsfölötti sisak koronájából szintén kaptárt tartó medve nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

A másik ily nevű családot szintén Kerling András alapítja, 1760-ban M. Terézia király-asszonytól nyervén címeres nemeslevelét ⁴⁾. Czimere kék színű paizs, melynek alyját négyszegű fehér kö-

¹⁾ Teleki Hunyadiak kora XII. 354.

²⁾ Collect. Herald. nro 726.

³⁾ Ugyanott nro.

⁴⁾ Ugyanott, nro

vekből várfal foglalja el, két kis toronynyal; a fal közepén bezárt barna vaskapu látszik, a fal tetején egy vörös ruhás, magyar vitéz áll, csizmája sárga, prémes kalapjának vörös teteje lefityeg, jobbában kivont kardját, a balban egy a várfalra helyezett puskát tart. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló vörös ruhás magyar vitéz nyulik fel karddal és puskával. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kerner család. Zala vármegye nemes csalá dai sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Kerniczky család. 1603-ban Trencsin megyében lakozott hasonló nevű nemes család, azon megyei levéltár adatai szerint.

Kersznerics család. Mária-Terézia király asszonytól 1751-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó, arany-sörényű fehér egyszarvú, szarva szintén arany. A paizsfölötti sisak koronájából szintén azon állat emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék ¹⁾).

Közülök Kerznerics János-József 1760-ban a soproni kerületben tartományi másod-biztos. 1770-ben a pozsonyi ker. hadi biztos.

Tán e családból származott nevének különbözőése mellett is Kersznerics Ferencz a Vas megyében Ivánczon 1766-ban született író is, ki 1832-ben halt meg, és főleg „Magyar szótár gyökérendele” című munkájáért érdemelt emlékezetet.

Kertész család. (Máskép Szempery.) Kertész máskép Szempery Ábrahám a nagyváradi egyház nyomdásza volt, midőn 1648-ki dec. 10-én I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől czimeres nemeslevelet nyert ²⁾).

Ily nevű családöt a XVII. században Gömör megyében is találunk, hol Kertész Ilona 1660-ban runyai Soldos István neje volt.

Kerticza család. Kerticza Máté-Ferencz, és nevezett Máténak unokája Grienanger Máté, ki ekkor szintén Kertioza a nevet nyert, 1794-ben kelt czimeres levél által nemesítették meg ³⁾).

Czimerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvart egy vörös szelemen osztja kétfelé, melylyen egymásmellett három félhold ragyog, a szelemen alatt és fölött aranycsillag ragyog; a baloldali udvar alyján sziklák között egy hosszú hajú meztelen néber

¹⁾ Adami Scuta tom. V.

²⁾ Kemény József Notitia Cap. Albensis. 244.

³⁾ Adami Scuta tom. V.

áll, fölemelt két kezével maga fölött egy fehér lepelt, vagy zászlót tart, melynek vége ágyékát borítja el. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán nő ki, első lábait ragadozásra nyujtva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ¹⁾

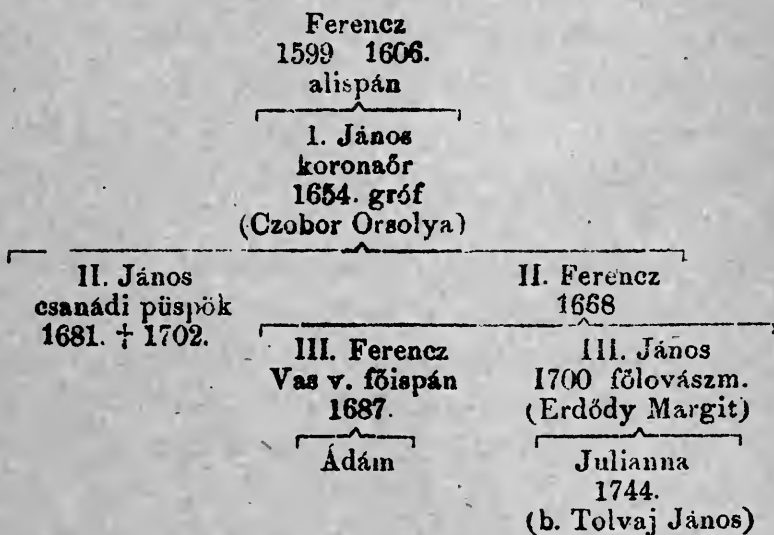
A nemesség-szerző Kerticza Máté-Ferencz pécsi kanonok volt; és előbb nevét Kertiza-nak írta.

Kéry család. (Nagy-kéri, gróf †.) Hontmegyei eredetű, azon megyében fekszik Ipoly-Kér, azonban előbb Nagy-Kérről írták előnevüket.

Már 1464-ben Kéry Benedek ítélő mesternek és pestmegyei Berki másképp Kazapálföld birtokosául iratik ²⁾. 1524-ben említetik Kéry Balás, kit Istvánffy Cheri-nek, és Hont megyeinek ír, s ki már e munka III. kötetében a Csery család tagjául számított.

A XVI. század végén élt Kéry Benedek, kinek özvegye Ráday Fruzsina 1601-ben nógrádmegyei zellői jobbágyainak visszaadása végett folyamodott a megyéhez ³⁾.

Nagy-kéri Kéry Ferencz 1599-ben Hont vármegyének ⁴⁾, 1600—1603-ban Nógrád megyének ⁵⁾, és 1606-ban Zólyom vármegyének ⁶⁾; valószínűleg mind a háromnak egyszerre alispánja volt; birtokos volt Nógrád megyében Romhányban is. Tőle a család leszármazása következő:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Lehoczky Stemmat. II. 215.

³⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1601. p. 12.

⁴⁾ Lehoczky Stemmat. I.

⁵⁾ Protocol. C. Neograd.

⁶⁾ A bécsi békekötés alá írva.

I. János 1629-ben Esterházy nádor küvete Bethlen Gáborhoz ¹⁾. 1635-ben B.-Gyarmat vár kapitánya volt ²⁾. 1642-ben báró, 1647-ben koronaőr ³⁾. 1654-ben gróffá lett ⁴⁾. Vele szakadt a család a Dunán túlra, hol Kabold várát bírta. Egyik fia II. János császári püspök. Meghalt 1702-ben.

II. Ferencz-nél ennek potyi kastélyában szálltak ejre meg 1670. april. 16-an Zrínyi Péter és Frangepán, miről Kéry meg azon éjjel értesíté a császárt ⁵⁾. Egyik fia III. Ferencz Vas megye főispánja volt 1687-ben ⁶⁾. Ennek fiában Ádám-ban fi-ágon kihalt a család.

III. János 1700-ban neveztetett ki fő-lovászmesternék, és az volt még 1715-ben is. Nejétől gr. Erdődy Margittól csak leánya Julianna (1744.) maradt, ki báró Tolvaj Jánoshoz ment nőül, s kiből a család elenyészett.

A család grófi czimere ez: a paizs kék udvarában egy márvany oszlop áll, melyre kigyó kúszik fel, az oszlop tetején arany korona van, és azon egy arany nyállal nyakán átöltt fekete holló áll, fölötté jobbról aranycsillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizson grófi korona, azon ismét sisak, melynek koronájából a leirthez hasonló oszlop nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kéry család. Sopron, Veszprém és Zemplin vármegye nemessége sorában találjuk. Ez utóbbi megyében e század elején birtokosnak iratik a Kéry család Tussa, Tussa-Ujfalu, Sztankócz, Dávidvágás, Roskócz, és Izbugya-Rokitó helységeekben ⁷⁾.

Kéry család. Lásd *Kovács család*.

Keserű család. (Gibárti †.) E kihalt család előnevét tekintve, a legrégebb időkben Abauj megyé birtokosai közé kell számítanunk: **Gibárt** helység Abauj megyében fekszik. Lehoczky szerint a családnak „de eadem“ is az előneve, azaz **keserűi Keserű**; így Bihar megyében kell keresnünk a család eredetét, mert e megyében fekszik **Ér-Keserű**, melyről most a Frater család viseli egyik előnevét.

¹⁾ Horváth Mih. M. ország története II. 220.

²⁾ Kazy Hist. Univers. Tyrnav. 88.

³⁾ 1647-ki 3. törv. cz. — Arczképét lásd Wiedemannál.

⁴⁾ Adami Mss. Mss. 4. lat. nro 182.

⁵⁾ Szalay M. orsz. története V. 126.

⁶⁾ Lehoczky Stemmat. I. 120 — 1681. 11. törv. cz. és 1687-ki 15-ik törv. cz.

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 272. 273. 343. 354. 394.

Bizonyos az, hogy Keserű Istvánnak neje 1483-ban Kállay Erzsébet volt ¹⁾. Ez István 1505-ben Valkó vármegyei követ a rákosi országgyűlésen ²⁾ 1507-ben alnádor, 1514-ben egyike azoknak, kik a Verbőczy Hármaskönyve megbirálásával bizattak meg. Talán Istvánnak testvére gibárti keserű Mihály, ki törvénykönyvünk ta-
ausítása szerint 1514-ben boszniai püspök volt.

Istvánnak fia lehetett Mihály, ki 1526-ban Szapolyai nádor volt, és 1529-ben Perényit a koronával együtt elfogá ³⁾. Birták Erdélyben is Sz.-György, és Valya helységet. 1532-ben Mihály dévai várnagynak ratik Szereti János társával, és ekkor kapja a dévai várért a vingárti kastélyt ⁴⁾. Neje Bánffy Margit volt ettől gyermekei Margit Apaffy Miklósné, Kata Orbai Miklósné és II. István, ki nővérével Katával 1581-ben Izabella királynétól Vingárnak felét nyerik adományban a springi s egyéb részbirtokokkal, és ezentúl II. István és utódai springi előnévvel is éltek.

II. Istvánnak neje Mojszin Zaffira, előbb Niszoczky Szaniszló lengyel urnak hitvese volt. Ettől gyermekei 1. Anna Csáky Pálné, 2. Pál és 3. János, kinek neje Perneszy Erzsébet, előbb Gálfi János özvegye, és miután János 1603-ban Vajda-Hunyadon pestisben meghalt ⁵⁾, özvegye harmadszor cseszeliczki Szilvássy Boldizsár neje lön. E Jánosban — ugylátszik — halt ki a család, mert 1570—1580. közt említetik ugyan még Keserű Krištof és Péter, de utánnok fiágon a család végképen elenyészett.

A mennyire tudható, leszármazási fájuk következő:

István 1483. 1517. alnádor (Kállay Erzse)		
┌───────────┴───────────┐ Mihály nádor 1526 (Bánffy Margit)		
Margit (Apaffy Miklós)	Kata (Orbay Miklós)	II. István 1581. (Mojszin Zaffira)
Anna (Csáky Pál)	Pál. †	János † 1603. (Perneszy Erzse)

¹⁾ A Kállayak nemzékrendén curialis perből.

²⁾ Jászay A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

³⁾ Forgách Commentarii. 499.

⁴⁾ A báró Bornemisza család levéltársból Török Antal.

⁵⁾ Wolph. Bethlen tom. V. p 536.

Keserű család. (Baróthi.) Székely család több ágazatra oszolva. Antal 1794-ben Zaránd megye főszolgabírája. Mózes k.-fejérvári érkanonok, és kir. tanácsos; Ferencz Hunyad megye pénztárnoka volt. Sándor szászváros-széki főjegyző 1849-ben, most is hivatalnok.

Keserű család. (Boros-jenői.) Erdélyben Felső-Fejér megyében hivataloskodtak nagyobbára; László 1794-ben ott volt szolgabíró. István ugyanott törvényszéki ülnök 1832. táján. József szintén ott viselt hivatalt 1848-ban.

Egyik ágazat Aranyosszékben tartja lakását, és László e székben hivataloskodott. Sándor ügyvéd stb.

Késmárky család. Jelenleg Pest és Veszprém megye nemes csalá dai sorába számítatik.

Egy Késmárky családnak alapítója volt, Késmárky máskép Literati Albert, ki neje Komáromy Zsuzsanna, és ettől leánya Ilona, valamint néneje Késmárky Mária részére is III. Ferdinánd királytól Pozsonyban 1649. april. 13-án kelt czimeres nemeslevelet nyert, mely azon évi jun. 21-én Nógrád megyének Sztrégován tartott közgyűlésén kihirdettetett ¹⁾.

Nevezett Késmárky Albert özvegy Kemény Jánosnének Lónyay Annának Szécsénben tisztartója volt 1663-ban.

A följebbi nemeslevélben nyert czimer következő: a paizs kék udvarában zöld téren arany oroslán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tarva. A paizsfölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E család — úgy látszik — még a nemesség-szerzőben halt ki, és így jutott a nemeslevél a megye levéltárába. — Nem is találni a megyei nemességi lajstromokban többé e család nevére.

Keszegh család. (Gálfalvi és Dányai.) Erdélyi család. Dániel 1848-ban Felső-Fejér. megyénél iktató; Sámuel arvaszéki ülnök ugyanott.

Keszey család. (Magyar-óvári †.) Eredetileg Moson vármegyei család. Keszey János, és neje Szerencsés Zsuzsa, és fiaik Péter és János, mint már előbb kiváltságos rendűek Laxenburgban 1668. máj. 19-én kelt czimeres levélben I. Leopold által ismét a nemesek sorába emeltettek. Czimerük, melyet e levélben nyertek, a következő: a paizs kék udvarában egy fővény-órán daru áll egy lábon, másik lábával kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronájából grif emel-

¹⁾ Nógrád megye levéltárában az eredeti armalis.

kedik ki, első jobb lábával hármastartó liliomot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾. E czimeres levél Moson vármegye közgyűlésén ugyanazon évi sept. 18-án hirdettetett ki.

A nemesség-szerző Keszey Jánosnak egyik fia Péter Magyar-Óvárrott lakott, ott városi tanácsnok és egyszersmind Moson megyei esküdt volt. Testvére azonban II. János Erdélybe szakadt be; kinek részére azon okból, nehogy ott nemessége idővel kétségbe hozassék, testvére Péter 1694-ben Moson vármegyétől nemesi bizonyítványt eszközölt ²⁾.

Az Erdélybe szakadt Keszey János alkalmazást Apaffy Mihály fejedelem udvarában lelt, és ennek fia II. Mihály mellé oktatóul adott 1678. táján; és utóbb tanítványának titkára lett, és mint, ezen II. Apaffy Mihálytól 1698. nov. 22-én Bécsben részére adott adomány-levél írja, többször még Erdélyből Bécsbe követségbe is járt az udvarhoz. Ez adomány-levél szerint kapott Balásfalván egy nemestelket ³⁾. Fejér megyében a túri határban szőlőket, ugyancsak Balásfalván hat darab szántóföldet, két rétet; mely földek egyike 20, másik 30 köblös, a harmadik 35, a negyedik 15 köblös vala, azonkívül a fejedelmi kert szomszédságában magtárakra alkalmas üres tért; ezenkívül a Küküllő megyei szépmezei birtokrészt, melyet már előbb beiratosan birt, ujlag megerősíté részére adományosan; végre Túrön egy elpusztult telket, mely egykor Túri Lászlóé vala, szintén ez alkalommal kapott.

Nevezett II. János még 1686-ban a gyula-fejérvári országgyűlésen az 5. törv. cz. szerint az erdélyi nemesek sorába beiratott, azaz honfiusítatott; 1687-ben jul. 26-án pedig a radnóti gyűlésen a 8. cikk szerint A.-Fejér megyei boros-bocsárdi és tordamegyei disznajói telkei az adó alól mentesítettek. 1699. sept. 15-én I. Leopold királytól Ebersdorfban kelt új megerősítő és czimerbővítő nemeslevelet nyert, mely az ő és neje Gotzmeister Anna-Maria, és gyermekei János, Mihály, Mária és Zsuzsanna nevére is szólt, és melyben a családnak eredete helyéről a Magyar-Óvári' előnév használata is megadatott. E nemeslevél az 1701-ki január 15-én Gyula-Fejérvárott tartott országgyűlésen hirdettetett ki. Ezen nemeslevél előadása szerint az 1690-ki aug. 21-kén történt zernyesti ütközet után, melyben

¹⁾ Hodor Károly által lemásolt eredeti okmányok szerint.

²⁾ Mely megyei bizonyítvány az armalis levélből a czimer leírását és rajzot is tartalmazza, azon korból ilyesre nézve ritka példaul.

³⁾ Mely valaha Velikei Lászlóé volt, és néhai Vedarics Andrásnak élete fogytáig volt bairva.

Teleki Mihály elesett, Heiszler Donát császári vezér pedig Tököly Lntre kezébe került, a császár hivei által Keszey János indítatott Bécsbe segélyért, mely hűséges szolgálatiért I. Leopold király által aranylánczon függő mellképével jutalmaztatott; és ez aranyláncz, mint a czimerleírás, és az itt látható metszvény mutatja, a czimerébe is beixtattatott.

Ezen újabb bővített czimer egy körded paizs, mely először vízirányosan 2 udvarra, és az alsó udvar függőlegesen ismét két udvarra osztatik. A felső udvar kék, az alsó jobboldali fekete, a baloldali vörös; a paizs alján hárm

zöld hegy emelkedik, melynek egyik szélén a fekete udvarban grif emelkedik, első jobb lábával hármas kinyílt liliomot tart; a hármas hegy baloldali szélén a vörös udvarban a régi czimer, a fővény-órán álló, és fölemelt egyik lábában köveceset tartó daru látható. A felső kék udvarban a császári kétfejű fekete sas látszik, kiterjesztett szárnyakkal, és fejei fölött korona áll, mellén egy koronás vértben az ausztriai ház czimere; a sas lábaival egy aranylánczot tart, mely kört formálva, az alsó két udvarban álló alakokat is bekeríti, és e lánczról egy koronás kis paizs függ még a felső udvarban, e kis paizs fehér udvarában I. Leopold király kezdő betűje **L.** látszik. A felső udvarban köriratképen CAESAREUM INCREMENTUM szavak olvashatók. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, hármas liliomot tartva, mely fehér liliomok az okmány szavai szerint a fölség iránti őszinte hűségére vo-

natkoznak. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-fehér, az oklevél szavai szerint amaz a császári, emez utóbbi színek pedig a császári család színei lévén. Az egész paizst, mely koczkás talajon áll, telamonok gyanánt két (kifelé fordult fejű) fehér egyszarvú tartja. Az egész czimer szokás szerint négyszegű keretben áll, melynek függönyt képző czifrázatai alatt az uralkodó arezképe, Magyarországnak, úgy Erdélynek (külön a megyék, a székelyek és szászok) czimerei láthatók, mik azonban már a családi czimer lényegéhez nem számítandók.

A család leszármazási rendje, mennyire tudható, ez:

Keszey János (Szerencsés Zsuzsa) 1668				
Péter M.-Óváron tanácsnok 1694.		II. János 1668. 1701. Erdélyben fejed. titkár. (Gotzmeister Anna M.)		
III. János Bora (Simai Sándor)	+	Mihály (Mohai)	Zsuzsa (1. Fosztó 2. batházi Balkó Mihály)	József + 1753. előtt. (Boér Judit) Mária 1753. kiskorú.

Az erdélyi ágazat törzse, mint e táblázat is mutatja—II. János, kinek neje Gotzmeister A.-Mária után birtokaiban 1716-ban gyermekei III. János, József és Zsuzsa osztoztak, a többi akkor már nem élt; így gyermekeiben fiágon kihalván, leány-ágra ment által, e leányutódok közül valók jelenleg Imecs Domokos, Dénes és Mária Miksáné, kik e család után Balásfalván, Túrben, Csífundon, Karácsonfalván (A.-Fejér megyében), Szancsalon, és Szépmezőn (Küküllő megyében) birtak.

De a Magyaróváron élt Péternek ágából egy Keszey Péter szintén beszármazott Erdélybe, tán nagybátyja II. János pártolása végett; és ezen Péter, ki 1729-ben született, 1740. táján Doboka vármegyében recze-keresztúri birtokos volt, meghalt 1799. jul. 2-án r. keresztúri szerzett birtokán magtalanul. Azon évi május 7-én tett végrendeletében hétezer forint értékű vagyont hagyományozott; hatezer forintot tizenkét erdélyi reform. alumnusnak, ezer forintot pedig a magyar- és erdélyországi vérszerinti rokonainak. E végrendeletben „három testvére gyermekeit“ nevezi következőleg:

1. nővére Judit Vaszary Györgyné, kinek gyermekei akkor (1799-ben) Magyarországon Fejér megyében Abán, Veszprém városában, és Sz.-Gálon birtak.

2. nővére Re b e k a Szalay Mihályné, kinek gyermekei M.-Óváron laktak.

3. nővére K a t a Hollósi Mátyásné, kinek fia Hollósi István Fejér megyében Abán lakott 1799-ben

Erdélyi atyjafiai gyermekeinek nevezi néhai m.-koppándi Fosztó Gábor, és Balku Mária successorait.

Az erdélyi utódoknál vannak eme közlemény alapjául szolgáló Keszey családféle oklevelek is.

Keszlerffy család. Keszlerffy nep. János Heves vármegyének negyven évig sebészkedő központi orvosa, 1797-ki dec. 15-én Ferencz királytól magyar nemességet nyert.

A nemesség-szerző Jánosnak, ki 1780-ban Gyöngyösről Egerbe tette lakását, és 1833 jul. 11-én halt meg, fia

J ó z s e f orvos-tudor, Heves megyének érdemült fő-orvosa, született 1778-ki jul. 26-án Gyöngyösön; 1801-ben Pesten lett orvos-tudorra. 1804-ben Eger városa fő-orvosává neveztetett, és az volt 26 évig. 1830-ban Heves vármegye fő-orvosává lett, és e hivatalt 18 évig és 4 havig viselte. Neje, kivel közel 44 évig élt 1849-ki april. 16-án meghalván, hivatalától april. 26-án búcsút vett, és magányba vonult. 1854-ki májusban ülte orvos-tudorsága ötven éves ünnepét ¹⁾. Meghalt 1858-ki octob. 7-én. Tizenkét gyermeke közül hat él, és fiai közül többen magasb hivatalokba jutottak. Megérte 24 unokáját és egy kis unokáját.

A családi — bár nem teljes — nemzékrend ez:

János		
orvos		
1797 ns. † 1833.		
┌──────────┴──────────┐		
József		
orvos		
sz. 1778. † 1858.		
┌──────────┴──────────┐		
János 1844. kamarai titkár	Károly volt testőr. 1844. sóházi ellenőr.	Antal 1844. kancelláriai fogalm gy.

Czimere négy udvarra osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszán első jobb lábával kivont kardot, a másikkal egy kigyót tart; a 2- és 3-ik osztály ezüst udvarában hármás halmon aranykoronából egy fehér virágokkal megtelt zöld élőfa

¹⁾ Horner István Gyöngyös városi főorvos Gyászbeszéde Keszlerffy József fölött az orvosegyesület közgyűlésén 1858. nov. 30. Nyom. Eger. 1858.

nyúlik fel, fölötte jobbról kék félhold, balról kék csillag látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén orozlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal kigyót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld ¹⁾).

Keszthelyi család. Keszthelyi György 1711-ben nyerte czimeres nemeslevelét ²⁾).

Czimere a paizs ezüst mezejében egy térdig látható vörös ruhás magyar vitéz, derekán arany öv, fején prémkalpag van, és ennek vörös teteje kifityeg: jobb kezében kivont kardot tart, a bal kezét csipőire helyezi; ehhez hasonló vitéz emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keszy család. (Keökeszi †.) Hont megye egyik kihalt ősrégi családja. Ezen megyének keleti ajkában fekszik Kő-Keszi helység, melynek e család birtokosa volt, és melyről nevét vevé; s valószínűleg a másik e megyében fekvő Ipoly-Keszi helységet is birtokolta.

A család törzse Eustachius de Much volt, kinek fia Bugud 1272-ben hontmegyei Keszi helységnek határát járata Csákánnak fia Ádám, és Lauznak fiai Gergely és István ellenében, és Louch földjétől elmesgyézteté ³⁾).

1353-ban Bugudnak fiai Péter és János, és Vuturnak fia Jakab hontmegyei Keszi helységre Lajos királytól kir. adományt nyernek ⁴⁾).

1388-ban Keszi Pál (Paulus de Kezeu) mint királyi ember említetik a Kőváriak részére István nádor által kiadott határjárás parancsban ⁵⁾).

1517-ben Kőkeszi István, Csery Ferencz és Miklós egy Pritleken fekvő egész telekre nézve hontmegyei Sirak helységbeli teleknek ötödrészeért Ebeczky Mártonnal örök csere-szerződésre lépnek; mely csere-szerződést 1659-ben Egry István részére átiratván ⁶⁾, abban Egry Istvánnak Keszy Istvántól következő leszármazása van megalapítva:

¹⁾ Adami Souta gentil. tom. V.

²⁾ Collect. Herald. nro 720.

³⁾ Sz.-Benedeki Convent. Protocol. O. p. 42.

⁴⁾ Ugyanott Prot. O. p. 44.

⁵⁾ Eredeti oklevél.

⁶⁾ Sz.-benedeki Convent. prot. P. p. 13. és Fasc. 4. nro 8.

Keszy István
 1517.
 —————
 András
 —————
 Keszy Mátyás
 (Siraky Ilona)
 —————
 Keszy Ilona
 (Almásy Mihály)
 —————
 Almásy Zsuzsa
 (siroki Egry András)
 —————
 Egry István
 1659.

Hogy e családfán álló Almásy Mihály 1618-ban Hont megye szolgabirája volt, már e munka I. köt. 23. lapján említettük, másutt e munka folytában azt is irtuk, hogy ezen Almásy család máskep Pomothy-nak neveztetett, és ez utóbbi néven most is él Hont megyében. Hogy Keszy Mátyásnak neje Siraky Ilona volt, szintén más oklevelek igazolják ¹⁾.

1487-ben Keszy Jánosnak fiai Mihály, Balás és Bertalan hontmegyei Keszi helységben lévő szántóföldek végett Keszy Benedeknek fiai László és Imre által történt elfoglaltatása ellen tanuvalatást eszközöltek ²⁾.

Ezek szerint ily leágazás áll:

János			Benedek		
Mihály. 1487.	Balás. 1487.	Bertalan 1487.	László. 1494.	Imre. 1487.	Erzsébet 1494. (leszenyei (Chako Miklós)
Kata (Alaghy Benedek) 1528.	Zsófia (Borsányi Balás) 1528.	Bora (Kökeszi Horváth Máté)	Erzse (Ebeczky Miklós) 1528.		

Benedeknek ágán Imrénnek leányai 1528-ban éltek.

1590-ben Keszy Mártonnak fia Péter hontmegyei Kökeszi helységben egy telket bevált Gyürky Miklósnak és ennek első nejétől való fiainak, valamint második nejének Keszy Ilonának, ki Peternek nővére volt, ³⁾. Ugyan e családból Keszy Katalin Vidffy Pál özvegye volt, és 1597-ben Gyürky Benedek ellen perlekedett ⁴⁾. Utóbb 1602-ben ugyan ő Ujlaky Mihályné volt ⁵⁾.

¹⁾ Sz.-benedeki Conv. Protoc. A. p. 234. Nevezett Siraky Ilona pedig Siraky Boldizsárnak volt leánya.

²⁾ Ugyanott Protoc. F. pag. 193.

³⁾ Ugyanott Protoc. G. pag. 169.

⁴⁾ Ugyanott Prot. B. 75. 76.

⁵⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1602. p. 169.

Ugocsa megyében a Keszy család 1467-ben anyai jogon elfoglalta Tisza-Ujhelyt, Karatfalvát, Szőlős Vég-Ardót, Rákóczot, de Ujhelyi Miklós fegyveres kézzel visszafoglalta ¹⁾.

Komárom vármegyében 1377-ben egész **M a d a r** helység, melyet az előtt Keszi Péternek fia Marozel birt, új királyi adományban Jánosnak, a Marozel fiának adatik ²⁾.

Ketheli család. (Nagy-ketheli.) Doboka megyében birtokos. József az 1791-ki országgyűlésen azon megye követe. László 1836-ban derékszéki ülnök. Eszter 1848-ban a m. egregyi posta tulajdonosa. Id. és ifj. József, Zsuzsa és Róza szintén azon megyében birtokosak.

Kéthelyi család. Vas megye nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Ketten család. Báró Ketten János az 1715-ki országgyűlésen a honfúsitottak közé beiratott ³⁾.

Kevel család. Liptó megyében Szelniczén fordul elé Kevel Benedek és István 1297-ben ⁴⁾. Később hasonlóan nyomait találni a Trencsina megyei nemesi lajstromokban is ⁵⁾.

Kever család. Kever Márton 1554. sept. 25-én Bécsben kelt czimeres nemeslevélben I. Ferdinand király által nemesített meg ⁶⁾.

Kewer család. Kewer András mester szinten I. Ferdinand király által 1549-ben emeltetett nemességre ⁷⁾.

Keviczky család. (Keviczei.) Turóczmegyei eredetű egyik régiebb család; élszármazva Hont, Gömör stb. megyékbe is.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös kontösű magyar vitéz, fején prémes kalpag, kislityegő veres tetejével, lábain sárga csizma, oldalán sárga öv, és kard, jobb kezével kivont kardot tart; fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranyesillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös lábú fehér galamb áll, piros oszrében olajfa ágacskát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ⁸⁾.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 72. 73. 76. 88.

²⁾ Fényes E. Komárom várm. 127.

³⁾ 1715-ki 135. törv. cz.

⁴⁾ Lehoczky Stemma. II. 216.

⁵⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

⁶⁾ Sopron város levéltárában van az eredeti armalis.

⁷⁾ Kaprinai Mss. B. tom. 28. pag. 163.

⁸⁾ Burgstaller Collectio Insignium etc.

A család tagjai nagyobb részét megyei hivatalokat viseltek.

Keviczky János 1576. 1589-ben Turóc vármegye alispánja ¹⁾.

Keviczky Márton 1630-ban Turóc megye jegyzője, és követe.

Keviczky János 1635-ben jegyző, egyszersmind Keviczky Menyhérttel 1635- és 1637-ben szintén követ ²⁾.

Keviczky János kassai tanácsnok kihágásainak megfenyítésével a nádort bizza meg az 1647-ki országgyűlés ³⁾.

Egy töredék nemzék-rend így áll:

Keviczky Mátyás
(Lenkey Klára)

Sándor.	János.	Anna.	Mária.
---------	--------	-------	--------

Keviczky Antal 1842-ben Hont vármegye főszolgabírája.

Keviczky Ferencz ugyanott esküdt 1839-ben.

Kézy család. Kézi István, János és Balás 1588-ban Rudolf királytól nyerik czimeres nemes levelüket.

Czimerük a paizs kék udvarában egy természetes színű, kettős farkú orozlán, mely első jobb lábával egy vörös tollú nyilat tart, melynek hegye torkába van ütve. Ugyan ezen alak emelkedik a paizsfölötti sisak koronájából. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Khargen család. Iratik neve Ch argen-nek is. Csak anyanyiban tartozik e külföldi család hazai családaink sorába, mennyiben itt birtokviszonyba keveredett; és csak ez okból említjük meg is, nem tudván különben semmit is honfiusításáról.

Khargen János - Kristóf a Derencsényi család vagy Balassa Bálint magvaszakadtán 1700-ban beiktattatott előbb fi-, azután nőágra is Nógrád megye Salgóvár, és tartozékai: Rónya, Bisztricska, Mlágó, Málnapataka, Ozdin, Tarcsa, Salgó-Tarján, Karancs-allya, Rapp, Póny és Vásáros-Terennyé helységek és puszták, továbbá Esztergam ⁴⁾ megyei Ketske, Abony, Palladics helység birtokába, azonban e beiktatásnak ellene mondtak Tolvaj Gábor, Koháry István, Gyürky Ferencz, és a kir. fiscus ⁵⁾.

De 1701-ben az ellentmondók ellen megnyert pernek ítélete folytán újra beiktattatott a nevezett birtokokba, azonban a beiktatás-

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 144.

²⁾ Ugyanott; és Bel. Notitia nova Hung. tom. II.

³⁾ 1647-ki 82. törv. cz.

⁴⁾ Tán jobban Szolnok Pest megyékben.

⁵⁾ Sz.-benedeki Convent. Protoc. U. pag. 204.

nak ismét ellent álltak (repellentés) Tornallyai György és a Szöllősy nemzetség ¹⁾).

Kheberics család. Másképp írva Keberics; de találatik Kheberics-nek, sőt roszul Gebrics-nek. Liptó vármegye családja, azonban elszázmazott Trencsinbe, sőt Nógrád megyébe is.

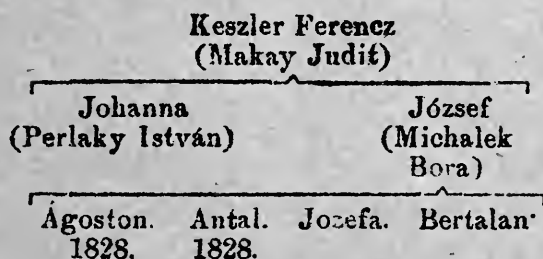
Trencsin megyében László és Pál 1819-ben hirdettetik ki nemesi bizonyítványukat.

Nógrád megyében lakott Keberics Pál, ki meghalt Szakalban 1859 ki jan. 21-én kora 63. évében. Neje Szontagh Johanna meghalt 1859. január 27-én kora 52. évében. Leányuk Etelka Veres Gyula neje.

Khesler család. Lichtenbergi Khesler Lénárd 1706-ban kapott czimeres nemeslevelet ²⁾).

Czimere keresztvágással négy osztályra szelt paizs, egy közép kisebb vérttel, melynek kék udvarában három fehér katlan (kessel) látszik, egyik följebb, kettő alatta. Az 1- és 4-ik osztály arany udvarában koronás egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2-ik osztály vörös udvarában hármás kőszikla tetején arany koronából egy kék és egy fejer strucz toll leng; a 3-ik osztály vörös udvarában hármás fehér sziklán, kettős farkú, koronás arany oroslán ágaskodik, első lábaival szintén hármás sziklát tartva. A paizsfölötti sisak koronájából kék és fehér strucz toll között a leirt oroslán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keszler családi nemzékrend néhány ize így áll:

Khevenhüller család. Khevenhüller Ferencz-Krisztof az 1638-ki országgyűlésen, Khevenhüller József pedig 1764-ben nyert magyar honfiusítást ³⁾; ez okból kell e család rövid ismertetését adnunk.

¹⁾ Sz-benedeki Convent Capsa G. Fasc. 4. nro 5.

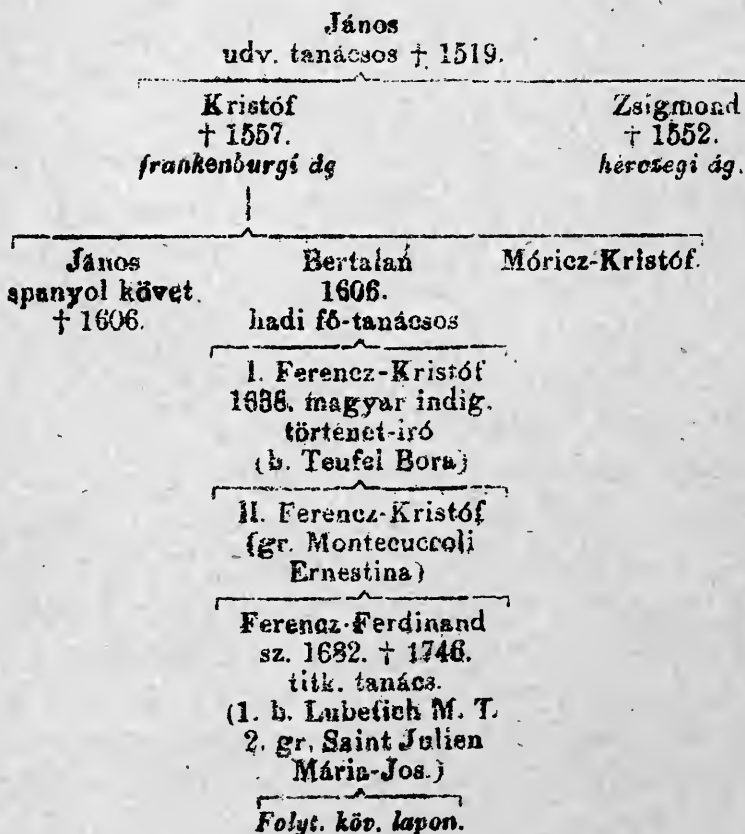
²⁾ Collect. Herald.

³⁾ 1638 ki 73. és 1764-ki 44. törv. cz.

E család állítólag hét század óta Krajna lakosa, előbb Frankiából származott, hol már a X. vagy XI. században, a Berking és Dietfurth közt fekvő K e v e n h u l l nemzetségi várat bírta ¹⁾. Mellőzve a hosszadalmas történetet, csak azt kell megemlítenem, hogy a most több ágon élő családnak azon közös törzsatyja, kitől a különféle ág-vonalak szétterjedtek, Khevenhüller János udv. tanácsos stb. volt; ki 1519-ben halt meg, ennek két fia maradt: Kristóf († 1557.) és Zsigmond († 1555.). Ettől a hercegi ágazat, amattól pedig a frankenburgi ágazat terjedt szét.

Báróságot nyert a család 1566-ki oct. 16-án. A krajnai tartományi fő-lovaszmesteri hivatalt kapott 1588. jun. 20-án. Római-német birodalmi grófságra pedig 1593-ki jul. 11-én emeltetett.

Ferencz Kristóf, ki 1638-ban magyar honfúsitást nyert ²⁾, a frankenburgi ágból eredt, mint a család következő leszármazása mutatja.

¹⁾ Hist. Herald. Handbuch 410. — Schönfeld Adels-Schematismus. I. 181. II. 17. 19.

²⁾ 1649-ki 100. törv. czikk szerint letette a honfúsitási esküt.

Ferencz-Ferd., *ki az előbbi lapon.*

sz. 1682. † 1746.

titk. tan.

(1. b. Lubetich M.-Ter.)

2. gr. Saint Julien M.-Jos)

János-Lajos
sz. 1707. † 1753.
(gr. Stahremberg
M.-Jozefa)

Mária-Franc.
(gr. Neipperg)

János-Zsigmond stb.
elesett 1739.
Belgrádnál.

János-Lajos
sz. 1743. † 1805.
(gr. Thurn Taxis
Mária-Ter.)

Mária-Jozefa
(gr. Breuner)

Henrik
†

Ferencz
alezred. (gr. Schaffgotsch)

Antal
sz. 1769. † 1830.
(1. Wrazda Johanna
gr. Thurn Valsas-
sina M. T.)

József
† 1812.

Ferencz Paulai
1799. elesett

Ferencz Szeraf stb.
sz. 1772.

Eleonora

huszár kap.

Jozefina.

Mária
sz. 1811.
(sz.-györgyi
Horváth József)

Clotild
(Garkisch
Bernáth)

Antonia
sz. 1831.

Hugo-Antal
sz. 1817.
(b. Breuner József)

Ida
szül. 1843.

Józsefnek — ki 1764-ben nyert indigenatust — ágazata kihalt.

A családnak igen ozifra czimere van, a közép-vért, mely a sokféle osztott czimerpaizs közepét foglalja el, és az ősi czimert tartalmazza, függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban zöld hegyen bagoly ül, fején aranykorona van, melyből három pávatoll nyúlik fel; a baloldali osztály ismét kétfelé osztatik, a felső fekete udvart mutat, az alsóban egy arany-fekete ostábla látszik, melynek tizenhét arany udvarkáin fekete csillagocskák láthatók.

Khorher család. Khorher János-Ferencz-Xavér 1744-ben Mária - Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét ¹⁾).

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály ezüst udvarában fekete sas látszik szétterjesztett szárnyakkal, teste alsó részeig kiemelkedve; az alsó osztály vörös udvarában szintén félig kiemelkedő kettősfarkú arany oroszlán látható, ragadozási helyzetben. A paizsfölötti sisak koronájából a leirt fekete sas hasonmása nő ki. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-vörös.

Khorher Ignác 1770-ben sáári plébános és egri czimzetes kanonok, 1787-ben pedig egri plébános volt.

¹⁾ Collect. Herald. nro 294.

Kidey család. Szatmár vármegyében élt ily nevű nemes család. Erdélyben feltűnt e néven Kidey Péter, ki mint Székely Mózes híve esett el 1602-ben a Basta ellen vívott szent-imrei harcban ¹⁾.

Kiebling család. Erdélyben honfoglalás után 1761-ben sept. 7-én a szebeni országgyűlésen.

Kigacz család. Kigacz Gábor II. Ferdinand királytól nyert czimeres levélben nemesített meg ²⁾.

Kigyóssy család. Szabolcs és Zemplin megyei nemes család. Zemplin megyében e század elején birtokos Geresely és Legénye helységben ³⁾.

Kilian család. Iratik neve Killian-nak is. E család egyik előde Thurzó Ferencz szerződése mellett 1571-ben a bicsei várat építette, és e mű felállítását után Kilian az építő-mester nevezett Thurzó Ferencz nyitrai püspök és a bicsei várnak ura által Hricsón egy curiával jutalmaztatott, és utóbb a Thurzó-k közbenjárására nemességet is nyert ⁴⁾. A család ama curialis birtoknak jelenleg is birtokában áll.

1647-ben Kilián János, György és Mihály Trencsin megyében kihirdették nemességüket.

1688-ban Bicsén székelt a család.

A trencsinmegyei lajstromok következőleg említik fel a család tagjait:

1748-ban Kilián Márton, András, István, Pál F.-Hricsón. — 1768-ban András és fiai János és András, valamint István, ifj. Andrással, Györggyel, Jánossal és ifj. Istvánnal szintén F.-Hricsón. — Ugyanakkor György és fiai János, Dániel, József és György Zsolnán laktak.

1803-ban F.-Hricsón id. János és öt fia István, János, József, András és György; — továbbá ifj. János, és ennek fiai István és János.

1837-ben F.-Hricsón id. Jánosnak örökösei, ugymint István két fiával Miklós- és Antallal; azután János, József, ki Zsolnára költözött; András, György és Ifj. Jánosnak örökösei névszerint István és János, és ez utóbbinak három fiai János, András és József.

¹⁾ Hodor Doboka várm. 158

²⁾ Baranya vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 267. 270.

⁴⁾ Szontagh Dániel közlése az egész.

Kimley család. Moson vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. által Geographiájában.

Kindernay család. Kindernay M á t y á s I. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemeslevclét, melynek kihirdetéséről Zólyom megyétől nyert bizonyítványt a nemesség-szerzőnek egyik utóda Kindernay M á t y á s, ki 1726-ban Nógrád megyében a nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemesnek elismertetett ¹⁾).

Az 1755-ki nemesi összeírásban Nógrád megyében az armalista nemesek sorában foglaltatnak Kindernay idősb. és ifjabb J á n o s Gy ö r g y és D á v i d.

1777-ben ugyancsak Nógrád megyétől vett ki nemességéről a család bizonyítványt ²⁾).

Kindernay Gy ö r g y Zólyom v. Némethfalváról való, Wittebergában tanult. Turicskán 1761-ben, azután 1783-ig Cseriben volt lelkész ³⁾).

A Kindernay család Zólyom megyében Nemezcza helység egy negyedrészt birja ⁴⁾).

Kinisy család. E nevet történelmileg híressé tevő Kinisy P á l, kit szegény szülőkől biharmegyei Kinis helységből származtatnak; atyja molnár volt, s maga is molnárságot tanult, már ekkor mutatta nagy erejét, hogy egy malomkövet fel birt emelni. Mesterségét oda hagyva, Magyar Balás alatt kezdte katonáskodni, és ennek leányát Magyar Benignát vette nőül. Idővel temesi bán, Temes, Bács és Bihar főispánja, és végre országbiró lett. — Már 1468-ban mint vezér harczolt Morvaországban Spielberg mellett. Legszébb babért szerzett a kenyérmezei diadal által, mely után azonban azt is tevő, hogy a török hullát fogai közé fogva, azzal tánczolt. Mátyás király halála után ő is annak fia Corvin János ellen harczolt, miért Mátyás iránt hálátlansággal vádoltatik. Meghalt 1494-ben Sz.-Kelemenben. Tetemei — mint iratik — Vásonyban nyugszanak. Gyermekai nem maradván, benne a Kinisy család kihalt ⁵⁾).

Több birtoka közt mint temesi főispán és az alsó részek főkapitánya Trencsin megyében bizonyos várat Trenka Jánostól kiváltván, arra Mátyás királytól — ki azt elzálogítá, — kir. megerősítést nyert ⁶⁾

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1726.

²⁾ Ugyanott Protoc. anni 1777. pag. 471.

³⁾ Bartholomaeides Memoria ung. qui Wittebergae studuerunt 263.

⁴⁾ Fényes E. Geographiai szótár III. 136.

⁵⁾ Budai Fer. lex. II. 467 - 474. — Teleki Hunyaliak kora III. köt.

⁶⁾ Kapriai Mss. B. tom. XVIII. p. 69.

Király család. E néven is több nemes családunk van.

A XVII. század végén Nógrád megyében a losonezi járásban találunk ily nevű családra, melyből Király M á t y á s az 1684-ki nemesi fölkeléskor két lovast állit.

1705-ben szintén Király M á t y á s említetik a nemesi lajstromban.

1709-ben K. M á t y á s és A n d r á s említetnek.

1711-ben pedig már elhaltaknak iratnak idősb és ifjabb M á t y á s és A n d r á s; — és utánnok e megyében nem fordul elő e név a nemesség sorában, innen következettöleg kihaltak.

Tán a följebbi Király M á t y á s az, ki 1704. aprilban Rákóczy alatt a tokaji sóbánya inspectora, és még azon évi juniusban már ugyanott praefectus. Pecséteben czimerül a paizsban hattyt, és a paizsfölötti sisakon is ugyanazt használt.

Király család. (Szatmári.) Gömör vármegye egyik előkelőbb családja. Nevök gyakran, kivált a XVII. században Szathmáry-nak is iratik. Tagjai főleg megyei hivatalokat viseltek, egynémely azonban az irodalommal is foglalkozott.

Megemlithetők tudomásunk szerint a következők:

Szathmáry Miklós 1678-ban Gömör vármegye alispánja, kit Leslie császári tábornok fogságba tétetett ¹⁾.

1693-ban ugyanott alispán Szathmáry János ²⁾.

1785-ben alispán már szatmári Király Miklós, nemsokára cs. kir. tanácsos is ³⁾.

1780-ban ifj. szatmári Király Miklós francziából fordítva ily munkát adott ki: „A nemes születésű személyekre tartozó polgári rendtartásnak igaz erkölcsi tudománya.“ Nyomt. Pozsonyban ⁴⁾. És talán ő azon Miklós, ki 1807-ben Gömör megye országgyűlési követe ⁵⁾, 1810-ben első alispánja és cs. kir. tanácsos volt.

Már előbb az irodalom terére hozta nevét szatmári Király György, ki a német egyetemeken tanult, és több ideig tartózkodott Angolországban, hol a méhészetre fordítván figyelmét, e nyelvből egy

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör. 760.

²⁾ Ugyanott 761.

³⁾ Ugyanott 762.

⁴⁾ Danielik J Magyar írók. II. 298

⁵⁾ 1807-ki 28. törv. cz.

munkát: „Angliai méhes kert“ fordítá magyarra, mely Barkóczy Ferencz primásnak ajánlva Egerben jelent meg 1759-ben ¹⁾).

Ugyan e család tagja szatmári Király Antal Gömörben Szélek (most Oldal) falván, ki állítólag a „Cserebogár“ dal szép dalmát szerzé ²⁾).

Szatmári Király József 1839—1845. Borsod megye első alispánja volt.

Ezenkívül Heves megyére is kiterjedt a család.

Király család. (Lefkóczi és farkasfalvi.) Ismert törzse, melytől a család magát származtatja, Király Albert, ki Rudolf király korában élt, és mint Báthori Zsigmond-egyik hadvezére 1596-ban a Sinán bassán vett győzelem által tette magát híressé ³⁾). Ennek fia György, ki 1597-ben váradi fő várkapitány ⁴⁾). Ennek fia Tóbiás, hűségese szolgálatiért a csötörtöki curiát nyerte. Ennek fia Jakab a pinkóczi és benedekfalvi részbirtokot, fia Szaniszló pedig a kalacs-kovszki curiát nyerték. Ennek fia Gergely, a ki nemzé Györgyöt, ki Sobieszki lengyel király szolgálatában harczolt, de fia András Magyarországra visszaköltözött, és Szepes megyében táblabíró volt. Nejétől Dobay Máriától született fia

I. László, ki Almásy Annától nemzé II. Lászlót, ki Nagy-Kállóban a cs. kir. salétromfőzés inspectora volt. Nejétől Berzeviczy Zsuzsannától fia

III László 1742-ben született, 1765-ben ben Bihar vármegye rendszerinti esküdtje, 1777-ben első al-szolgabirája, és 1780-ban fő-szolgabirája és táblabirája lön. Meghalt 1794. máj. 9-én Nagy-Váradon. Nejétől Antalfi Magdolnától gyermekei:

Imre e század elején a nagyváradi káptalan, és N.-Várad város főügyésze. Neje Saarosy Klára, Váradi Pál özvegye.

István, kinek Kalatay Máriától gyermekei László és István 1807-ben.

Klára, galyai Fodróczy György varasd megyei főszolgabíró neje.

József előbb a biharmegyei felkelő nemességnél hadnagy, utóbb (1807-ben) kassai kamarai ügyész.

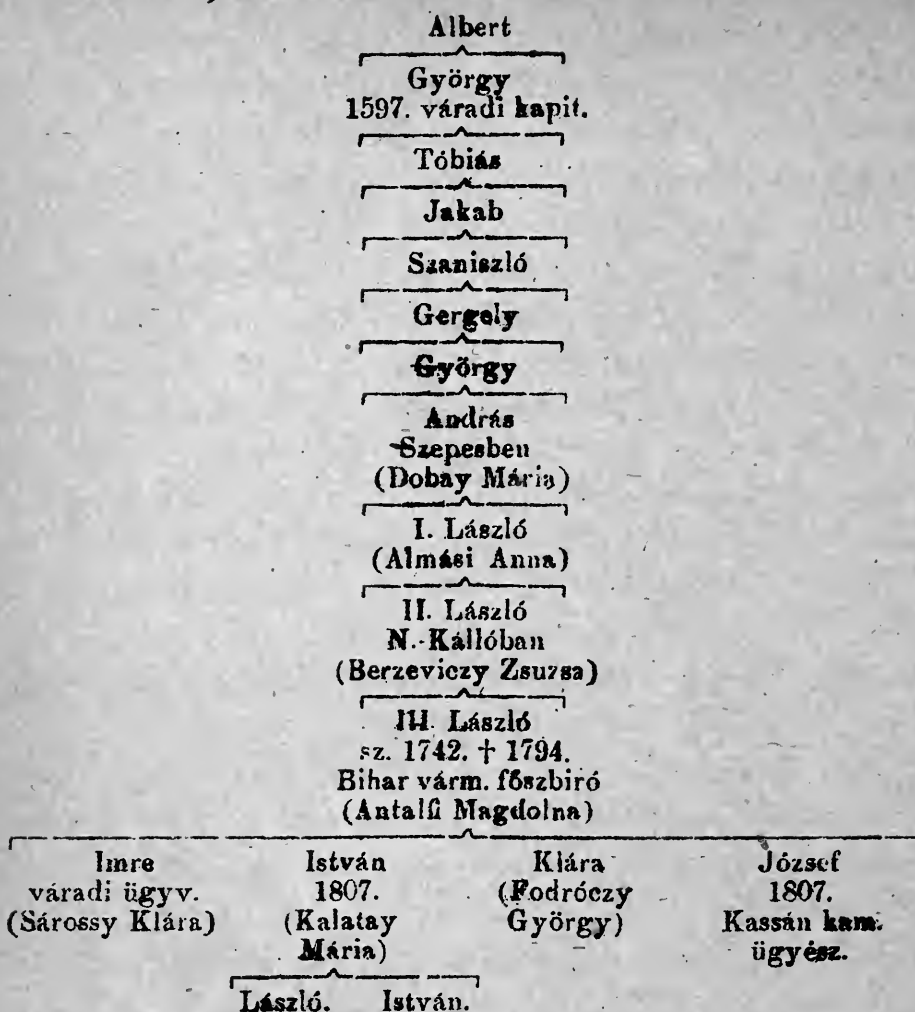
¹⁾ Danielik József. Magyar írók. II. 298.

²⁾ L. Vasárnapi újság 1858-ki foly. 12. szám.

³⁾ Istvánffy 1685-ki kiad. 452. lap.

⁴⁾ B. Vay László, Német hűség 610—612.

A családja ¹⁾ következő:

Király család. (Sásvári). E család Ugocsa megyében birt Sásváron, és erről írta magát 1571-ben sásvári Király János ²⁾.

Király család. Király Mátyas 1720-ban III. Károly király által nemesített meg ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld térről felemelkedő pálma fa, ennek átellenében egy magas szikla, melynek csucsán egy phönix áll, a paizs jobboldali szögletében ragyogó napba tekintve. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik, markában levágott törökfejet üstökénél tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Király család. Komárom megyében szintén találunk a múlt században Király nevű családot, melyből Király Katalin és több

¹⁾ Ugyanonnan; hanem ezen táblázat az 1597–1807-ig való időközre Tizenkét nemzedéket mutatva, igen kétségesnek mutatja magát.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 116.

³⁾ Collect. Herald. nro 411.

társa ellen 1749-ben a kir. fiscus Komárom megyei Almás helységben a királyi jogok megszüntetésére pert folytatott ¹⁾).

Király Józsefnek Jókay Katalintól fia volt Király József, a híres pécsi püspök, ki rokonai számára 1814-ben alapítványt tett ²⁾).

Király család. Király Mihály 1794-ben nemesített meg. Czimere keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály ezüst mezejében természetes színű oroszlán menő helyzetben, egyik első lábát fölemelve, és fejét szemközt fordítva látható. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában szintén zöld téren födetlen fővel egy vörös ruhás magyar vitéz áll, derekán sárga öv, lábain sárga csizma van; jobb kezében kivont kardot, a balban pedig aranykoronát tart. A paizsföldtti sisak koronájából két zászló között, melyek közül a jobboldali arany-kék, a másik ezüst-vörös, a paizsbelihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki, jobbjaiban kivont karddal, baljaiban aranykoronával. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ³⁾).

Királyfalvy család. Szabolcs vármegye nemes családjainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Egykor Erdély is magáénak számíta ily nevű családot, melyből Királyfalvy János 1603-ban a gyula-fejérvári gyűlésen ítélőmester volt, és Rudolf császárhoz követségben járt, de ez alkalommal Prágában érte a halál ⁴⁾).

Zemplin megyében szintén a nemesség sorában áll a Királyfalva család ⁵⁾).

Királyi család. Somogy vármegye nemessége sorába számítatik.

Királyi Ignác Pozsony vármegyétől 1796-ki april. 30-án nyert nemességéről bizonyítványt, mit 1796-ki jul. 11-én Krassó megyében, akkori lakása helyén kihirdettetett.

Kirchmajer család. Gömör vármegye nemes családjai sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Kirinyi család. Szintén Gömör vármegye nemes családja, melyből ifj. Kirinyi János 1842-ben azon megye alszolgabirája volt.

¹⁾ Fényes E. Komárom várm. 176. lap.

²⁾ Acta Diaetae. 1825. I. köt. 478. lap, és 1827-ki 24. törv. cz.

³⁾ Adami Scuta Gentilia tom. V.

⁴⁾ Wolph. Bethlen tom. V. p. 200. 513.

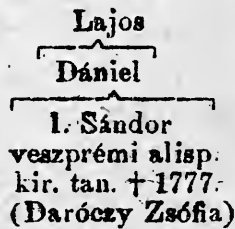
⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

Kirinyi K o r n é l saját tapasztalása után a cholera nyavalya ellen közlött biztos óvszert, mely nyomtatásban is megjelent 1854-ben.

Kirvay család. (Kirvai †.) Hajdan ugoesamegyei Kirva helységet birta, ebből 1378-ban egy részt B a l k és D r a g marmarosi ispánok elfoglalván, királyi parancs rendelé, hogy azt Kirvai P é t e r fiainak L á s z l ó- és L a d o m é r n a k vissza adják ¹⁾.

Kiss család ²⁾. (Nemes-kéri.) A most élő K i s s nevéek közül egyik jelentékenyebb család, kiterjedye főleg Sopron, Tolna, Veszprém stb. megyékbe.

Családfaja a XVIII. század elején élő K i s s L j o s tól következőleg sarjadzott le:

Antal.	Ignác.	János udv. tan. aransark. † 1808.	II. Sándor főhadnagy	Zsófia (gy. Gáal József)	Rozália (Skerlecz Fer.)	Kata (gr. Jankovich Antal)
--------	--------	--	-------------------------	--------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

I. Sándor 1760-ban már Veszprém vármegye első alispánja, 1770-ben egyszersmind királyi tanácsos. Meghalt 1777-ben kora 80. évében ³⁾. Fiai közül

S á n d o r atyja halálakor 1777-ben főhadnagy.

J á n o s kir. udvarnok, és aransarkantyus vitéz. Meghalt 1808-ban; eltemettetett Mislán a templom alá azon évi május 21-én ⁴⁾.

I. Sándornak unokái közül

M i k l ó s 1844-ben helytartósági fogalmazó.

P á l es. kir. kamarás és tanácsos, a fiumei szabad kikötő és az egész magyar tengermellék kormányzója volt. Neje Csapó Ida 1856.

¹⁾ Szirmay C. Ugoesa pag. 145.

²⁾ A K i s s név annyi családainknak közös neve, hogy előneveik kitétele, és a családoknak segély-nyújtása nélkül sem az egyes külön családok tagjainak elősorolása, sem általában valamennyinek megemlítése nem eszközölhető. Oly számosan vannak nemes családaink e néven is, hogy saját adataim után alig hiszem csak felét is fölemlíthetni. Saját tudomásom szerint csak a mult században tizenhárom ily nevű család nemesítetett meg.

³⁾ Hollósi Egyed fölötte mondott H a l o t t i d i c s é r e t e. Nyom. Győr

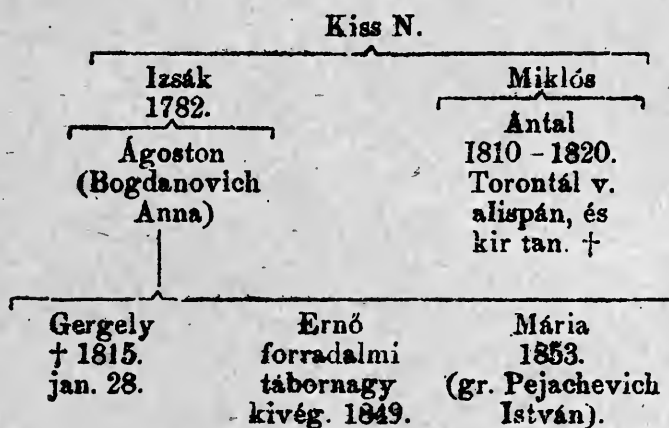
⁴⁾ Ujvári József fölötte mondott h a l o t t i b e s z é d e.

nov. 16-án halt meg, kinck lelkes végrendeletéről a Csapó családnál tétetett említés.

A nemes-kéri K i s s családból származott P á l is, az apát, nagyváradi kanonok, ki 1793-ban Sz.-Gróthon született. 1846 ban a m. akademia tagjául választatott, és az uralkodó háznál mint magyar nyelv tanító is működött. Több könyvet irt, és adott ki. Meghalt 1847-ben.

Kiss család. (Eleméri és ittebei †.) Ujabbkori nemes család, melynek alapját a mult században Kiss I z s á k veté meg; azonban napjainkban a család fi-ágon kihalt.

A család leszármazása következő:

Nevezett Kiss I z s á k , ki Erdélyben a szász tizedek visszaszerzésével a kincstárnak hasznos szolgálatokat tett, 1782-ben a maga és örökösei számára, Torontál megyében két uradalmat (az E l e m é r i t s I t t e b e i t) szerzé, oly joggal, hogy a fiu-ág magnélküli kihalta után, a leány-ágnak a felfizetett pénzüszvegek és a jószágokba fektetett javítások a kir. fiscus által kifizetessenek. Azonban, mielőtt K. I z s á k a 171,750 frtból álló adományzási öszveget a kamarának lefizetheté, és az adomány-levelet kinyerheté, elhalván, sőt fia Á g o s t o n is kimulván, az utóbbinak özvegye Bogdanovics Anna, ki utóbb báró Leuven Ernő tábornokhoz ment férjhez, e férjének is segélyével két kiskoru fiának Kiss Gergely és Ernőnek nevében, valamint Izsák testvérének Miklósnak fia: Antal nevében is folyamadott az adományos jószágokról az adomány-levélnék kiadására, felajánlván a hátra lévő adományzási öszvegnek, és ehez még tiz száztólinak kifizetését, a mit eszközölvén is és ez öszveget 188,925 frtban lefizetvén, 1807-ben a kivánt adomány-levéll mellett ez adományzás végre is hajtatott, ugy hogy az e l e m é r i uradalom K. Ágoston két fiának Gergely és Ernőnek nevére iratott; az ittebei uradalom pedig feliben Kis I z s á k és menyé Bogda-

novics Mária, feliben pedig K. Miklósnak fia Antal által fizettetvén ki, kétfelé ment, ugymint Kis Izsák és Kis Antalra.

Gergely meghalt 1815-ki január 28-án mag nélkül. Testvére pedig

Ernő mint forradalmi altábornagy 1849-ben Aradon kivégeztetvén, ez ágazat férfi-ágon kihalt.

Miklósnak fia Antal előbb Torontál megyének táblabírája, és egykor aljegyzője, utóbb (1809—1820. alispánja, és 1812. óta kir. udvarnok, az ittebei uradalomnak csak felében részesült az adománylevél erejénél fogva.

Nevezett Kiss Ernőnek uradalma hűtlenségi bélyeg utján elkoztatván, 1853-ban nővérenek Kiss Máriának gr. Pejachevich Istvánénak végrendeleti hagyományozásai névszerint Palma Emil cs. k. főhadnagy és Klein Augusztá az adománylevél kivétele folytán mint a férfi-ág magvaszakadásán az adományzási pénzüsszegnek öröklői indítanak pert a kir. ügyész ellen.

A család 1760-ban nemesítetett meg M.-Terézia király asszony által. Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst mezőben a kétfejű fekete sasnak fele része látszik a baloldali osztály oldalából; — a baloldali osztály kék udvara egy vizirányos fehér szemén által, kétfelé oszlik, a felső részben három aranycsillag ragyog, az alsó részben egy arany oroszlán ugró helyzetben látszik. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-fekete.

Kiss család. (Kürthi.) Kürthi Kiss Mihály és neje Nagy-Mátyás Erzsébet, és leányuk Erzsébet, továbbá Takács Tamás és ennek neje Nagy-Mátyás Anna, valamint gyermekeik János és Erzsébet, végre Takács Gergely 1662. máj. 26. Pozsonyban kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesítettek meg; és czimeres levélük Nógrád megyében 1662. octob. 28-án hirdették ki ¹⁾.

Kiss család. (Boldogházi) A XVII. században Nógrád és Heves megyében élt.

1652—1659-ben élt boldogházi Kiss János, ki 1654-ben nejével csoltói Basó Zsuzsannával Nógrád megyében Pinczen Kulifay Jakab és neje Széchényi Fruzsina jószág részét megveszi. 1659-ben elmentmond Keczer András beiktatásának hevesmegyei Pásztó, Bátor,

¹⁾ Nógrádmegyei levéltár Fasc. VII. nro 822.

Terebes stb. iránt ¹⁾. 1663-ban már csak neje élt; gyermekeit e táblázat mutatja:

János (Basó Zsuzsa)			
II. János 1671. (Michalek Judít) özv. 1684.	András Heves várm. alisp. 1673.	Péter. 1671.	Erzsé (Battik Péterné)
III. János 1705			

II. János 1671-ben tiltakozott testyére Péter ellen, ki Géczyben volt birtokrészét eladá Géczy Dienesnek ²⁾. II. Jánosnak neje Michalek Judit 1684-ben már özvegy volt.

Nevezett Péter birt Vecseklőn.

Erzsé Battik Péterné 1659-ben Zólyom megyei Dubraviczán Dubraviczky Istvántól curiát vesz férjével együtt ³⁾.

András, kit 1669-ben a pilisi birtokosok sorában lelünk, 1673-ban Heves megye első alispánja volt. 1698-ban ellentmond többekkel Darvas Ferencz beiktatásának a n.-keresztúri pusztára nézve ⁴⁾.

Az 1705-ki nemesi összeírásban találjuk III. Jánost, 1711-ben Andrásról iratik, hogy a belzavarok alatt halt meg. Ugy látszik ezután a család Gömör megyébe húzódott.

József 1753 – 1760-ig Gömör vármegyének volt jegyzője ⁵⁾.

Károly szintén Gömör vármegye jegyzője 1790—1799. ⁶⁾.

József 1787-ben az üresen álló váczi püspökségben kamarai ügyész; ennek leánya. Anna Szerémy Antal volt nógrád megyei főadószedő, több kir. tanácsos özvegye.

Kiss család. Alapítója Kiss Péter II. Ferdinand király által 1624. mart. 11-én kelt czimeres levélben nemesítetik meg, és czimerlevele Nógrád megyében 1626-ban kirdettetik ki.

Péternek egyik unokája Pál az 1722-ki nemesi vizsgálatkor Nógrád megyében, az 1624-ben őse Péter által nyert armalist előmutatá, azonban ekkor, valamint 1726-ban aug. 19-én is oda utasita-

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Capsa A. fasc. 6. nro 21.

²⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1671.

³⁾ Sz.-benedeki Convent Protoc. P. p. 14.

⁴⁾ Sz.-benedeki Convent, Protocol. U. p. 113.

⁵⁾ Bartholomaeides C. Gömör 765.

⁶⁾ Ugyanott 766.

tott, miszerint legalább atyjának a nemesség gyakorlatában voltát mutassa ki, melynélfogva azt Ugronovits Kristóf hétszemélynök által adott bizonyítvánnyal bemutatván, a kétségtelenek sorába iktattott; miután atyjának Kiss Andrásnak Trencsin megyétől nyert nemesi bizonyítványát is elémutatá ¹⁾).

Trencsin megyében András 1660-ban hirdetteté ki nemességét, és 1688-ban Nemes-Kocsóczon székelt. Ugyan e megyében a nemesi összeírások szerint fölemlíthetők 1748-ból János Latkóczon, 1764-ben találjuk Jánost Zay-Ugróczon fiaival Istvánnal, Andrással és Jánossal. 1803-ban Dezséren laktak György, és fiai János és István, ez utóbbinak ismét fiai Mihály és János; — továbbá ugyanott István, négy fiával Sámuellel, Jánossal, Istvánnal és Andrással, és ezek közül Sámuelnek fiai Mihály és István, valamint Andrásnak fiai Mihály és János.

1837-ben Dezséren laknak János, továbbá Sámuelnek örökösei Mihály és István és ez utóbbinak fiai István és János; nemkülönb Jánosnak örökösei István, kinek fiai Mihály, István, János és Pál; ezen Pálnak fia István, végre ifj. Jánosnak örökösei István és Mihály; valamint Andrásnak fia István, és id. Istvánnak fia István, ki Pestre költözött ²⁾).

Kiss család. Kiss András Nógrád várában királyi zsoldos lovaskatona, azon vár főkapitánya Nadányi Miklós, és gr. Puchaim ajánlata mellett Bécsben 1656-ki aug. 12-én kelt czimeres levélben III. Ferdinánd király által nemesítetett meg, valamint általa neje Fábrián Judit, fia Kiss Mihály, testvére Kiss István, és rokona Kiss másképp Ülley Jakab, és ezeknek utódaik, mely czimeres levél Nógrád megyének 1657. jun. 4-én Losonczon tartott közgyűlésében hirdettetett ki ³⁾).

E család ivadéka élt Herencsényben, hol 1701-ben Gergely említetik, 1705-ben Jánosnak özvegye, továbbá Péter, Ádám és János fordulnak elő, 1691-ben Herencsényben István és Tamás, 1709-ben ugyanott János és István lakoztak.

Halapon laktak Kiss István és Márton és 1763-ban per útján keresték nemességüket, 1783-ban nov. 25-én 10472. szám alatti m. helytartósági leirat elüté őket a gyakorlattól.

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1722. 1734.

²⁾ Szontaghi Dániel közléséből.

³⁾ Hiteles másolatból.

Kiss család. Kiss Pál és Balás 1638-ban III. Ferdinand király által nemesítettek meg ¹⁾).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren egy zöld fa, melynek tetején fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva; fölötte jobbról arany nap, balról félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három arany buzakalász emelkedik fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kis család. A nemesség-szerző Kis Mihály, ki 1686-ban I. Leopold királytól nyeri czimeres levelét ²⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizsfölötti sisak koronájából az előbbihez mindenben hasonló oroszlán emelkedik, de fején korona van. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kiss család. Kis Gergely 1714-ben III. Károly király által nemesítetett meg ³⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vasba öltözött férfi, sisakján vörös tollak lengenek, jobb kezében kivont kardot tart. A paizsfölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kis János, Mihály és Ádám 1717-ben III. Károlytól nyertek czimeres nemeslevelet ⁴⁾).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren a paizs jobb oldala mellett emelkedő sziklahegy, melyre egy nyakán nyíllal átlőtt barna farkas mázlik. A paizsfölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kiss család. Kiss János szintén 1717-ben III. Károlytól kapott czimeres nemeslevelet ⁵⁾).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban ugró helyzetben barna farkas látszik; a baloldali vörös udvarban két jobbról balra rézsutosan vont aranyselemen látható. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, jobb lábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Collect. herald. nro 816.

³⁾ Ugyanott nro 629.

⁴⁾ Ugyanott nro 571.

⁵⁾ Ugyanott nro 572.

Kiss család. Ennek a nemességét Kiss György szerzé, ki 1723-ban III. Károlytól ezimeres levéllel adományoztatott.

Czimere a paizs vörös udvarában zöld téren száguldó fekete ménen ülő vörös ruhás magyar vitéz, lábait sárga csizma, fejét nyestprémes kalpag fűdi, és abból vörös teteje kiftyeg, jobbában kardja hegyén török fejet tart, bal kezével a ló kantárát tartja, lóva előtt egy fejnélküli török hulla fekszik, melyre haragosan néz. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroslán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot tartva, melynek hegyén szintén törökfej van. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Kiss család. (Máskép Orbán,) Kiss máskép Orbán János 1753. octoberben M.-Terézia király asszony által emeltetett a ezimerleves nemesek sorába ²⁾.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobboldali kék udvar közepén fehér csíkolat vonul végig, s fölötte három arany rhombus áll, alatta arany borostyán-koszorú van; a baloldali vörös udvarban egymás felett rézsutos párhuzamban három ezüst nyil látható. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén arany borostyán-koszorút tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

Kiss család. Kis Ferencz 1756-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte ezimeres nemesítő levelét ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren száguldó fehér ménen vörös nyereg-takaró fölött ülő magyar vitéz, vörös dolmányban, arany övvel, és arany zsinórzatra, kék nadrágban, sárga csizmában, fején prémes kalpagból fehér forgó áll ki, a vitéz jobb kezében kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejet tart; fölötte a vért két szögletében két aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három ki nyílt fehér lilium emelkedik ki, két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali vízszintesen félig arany, félig kék, a másik szintén úgy vörös és ezüst. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss Ferencz 1760-ban M.-Teréziától nyert ezimeres levelet ⁴⁾.

Czimere a paizs vörös udvarában, melynek alyját felhő alakú sárga tér foglalja el, fehér szárnyas ló (pegazus) ugrik. A paizsfölötti

¹⁾ Collect herald. nro 354

²⁾ Ugyanott nro 258.

³⁾ Ugyanott nro 137.

⁴⁾ Ugyanott nro 94.

sisak koronájából három strucz-toll emelkedik ki, a jobboldali arany, a baloldali fehér. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss Mihály 1760-ban M. Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemeslevelét ¹⁾.

Czimere egy jobbról balra rézsutosan levonuló fehér szelemen által kétfelé osztott paizs, a jobboldali (alsó) kék osztályban három arany lóhere levél, a baloldali (felső) vörös mezőben arany markolatú meztelen kard látható. A paizsfölötti sisak koronájából két egymáson fekvő sasszárny nyúlik ki, a hátulsó kék, az előtérben álló vörös, melyen a rézsutos fehér csikolat vonul át. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss András 1791-ben nyerte czimeres nemeslevelét ²⁾.

Czimere egy a paizs közepén keresztül hullámzó fehér folyam által kétfelé osztott paizs, melynek felső része függőlegesen ismét kétfelé oszlik; az 1-ső osztály fehér udvarában egy vörös csillag, és annak közepén egy aranygyűrűből kinyúló nyíl ragyog; a 2-ik osztály kék udvarából felhők alatt álló félhold fénylik. Az alsó kék osztályban jobbról a láthatárra felkelő nap, és átellenében egy virágzó fa látszik. A paizsfölötti sisak koronáján kétfejű fekete sas áll kiterjesztett testével, függőlegesen kétfelé fekete és vörös színre festve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kis család 1792-ben hirdetteté ki nemességét Békés megyében, Antal Jánosnak fia, gyulai nemesség főhadnagya, uradalmi actuar, most aradmegyei cs. kir. főbíró (1858.) Gergelynek fiai: János előbb békésmegyei főbíró, utóbb aradmegyei cs. k. törvényszéki al-elnök; Péter Békés megyében volt fő-szolgabíró; Ferencz gazda-tiszt; — Antal cs. k. testőr volt.

Kiss család. A nemességet Kis Pál szerzé 1795-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres levélben ³⁾.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs; a felső osztály kék udvarából egy koronás hölgy emelkedik, jobb kezében három aranykalászt, s a balban két piros szőlőfürtöt tartva. Az alsó osztály vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a másikban aranymérleget tartva. A paizsfölötti sisak

¹⁾ Collect. herald. nro. 234.

²⁾ Ugyanott pag. 132.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

koronájából szintén az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Kiss család. Kiss Mihály 1798-ban I. Ferencz király által adott czimeres levélben emeltetett nemességre ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában balról jobbra rézsutosan levonuló két hullámzó szelemen, és az előtérben zöld tér fölött egy farkas ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezbe öltözött férfi kar könyököl fehér érczubogányt emelve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. A nemesség-szerzők Kiss Pál és Mihály, kik 1802-ben czimeres levélben nyerék e kiváltságot.

Czimerük négyfelé osztott paizs, egy közép ötödik udvarral, mely a paizs alyjáról gúla alakban ékeli be magát a két alsó udvar közé, és melyben fekete mezőben arany buzakéve látszik. A paizs 1-ső osztálya kék udvarában egyik fölemelt lábában kövecset tartó daru áll zöld téren; a 2-ik és 3-ik osztály ezüst udvarában zöld téren egy pej lovon, vörös nyereg-takarón ülő kék magyar ruhás huszár vágdat, fején prémes kalpag van, vörös lefüggővel, egyik kezében a kantárt, a másikon egy vörös-zöld zászlót lobogtat; a paizs 4-ik osztályának kék udvarában piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld gallyat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-fekete.

Kiss család. (Felső-őr.) Vas megyében azon hatvannégy családok egyike, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre Rudolf királytól új adományt nyertek. *Lásd Zámbo cs.*

Kiss család. Ugocsa megyében e század elején Kiss András birtokos Gődényházán ²⁾, József Dabolczon ³⁾, Gáspár és János Fertős-Almásan ⁴⁾

Kiss György Ung megyétől 1795 ki febr. 7-én vett ki nemességi bizonyítványt, melyet ujabbi lakóhelyén Krassó megyében 1795-k. nov. 3-án hirdettetett ki. Ivadéka Krassó megyében megyei hajdú, még él, és gyermekei vannak.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 151.

⁴⁾ Ugyanott 157.

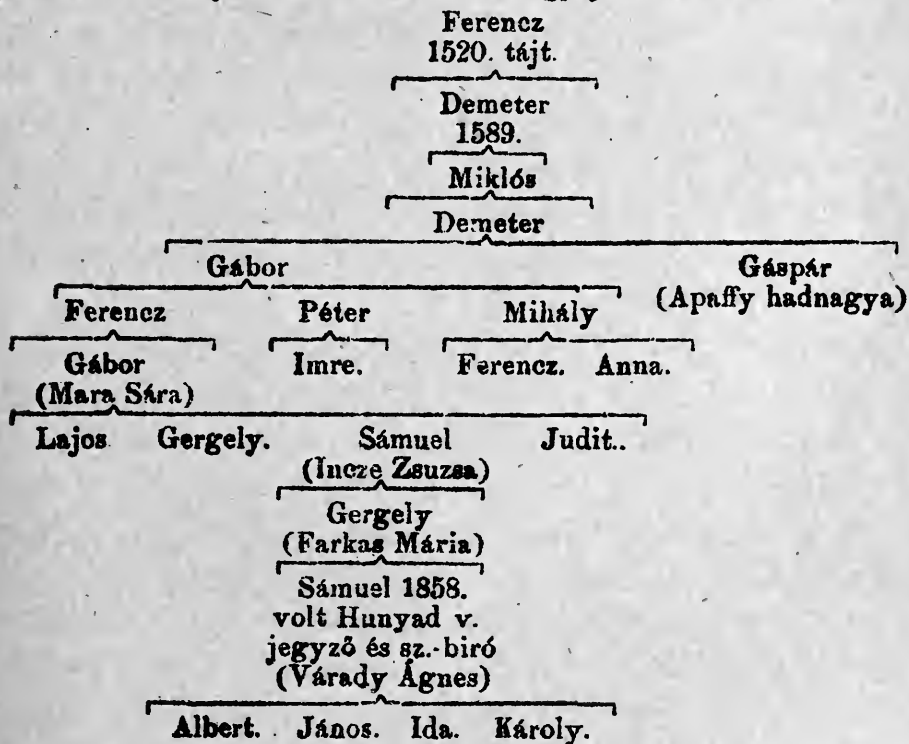
⁵⁾ Ugyanott 175.

Kiss nevű család Zemplin vármegye czimerleveles családai között is találtatik ¹⁾. E század elején birtokos Miglészen ²⁾, Kis-Ráskán ³⁾ és Füzesseren ⁴⁾.

Kiss András 1646-ban Tokaj vár alkapitánya volt ⁵⁾.

Kiss család. (Kisfaludi.) Zemplin vármegye egyik régi kihalt családja, melyből Márk 1406-ban a Cséke helység mellett fekvő kisfaludi pusztát bírta, és ő, valamint Demény és Péter részt vettek a Palóczyakkal a leleszi convent feldulásában ⁶⁾.

Kiss család. (Fehérvízi.) Erdélyi család Hunyad megyében. János, Bálint és Balásu Bágya három testvérek, valamint Petrus de Fehérviz nyerik 1453-ban kir. adományban Fehérviz és Vaja-Ohába helységet. Ugyanezen időtájt kap kir. adományt Kiss István a szomszéd Bajesd helységben, ki elvévén Balásu egy leányát, Fehérvízen leány-negyedet kap, és felveszi a Fehérvízi előnevet. Törzs tehát Kiss István, kinek neje Balásu leány. Ennek egyik unokája fehérvízi Kys Ferencz, kitől így jő le a család ⁷⁾:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

²⁾ Ugyanott 271.

³⁾ Ugyanott 273.

⁴⁾ Ugyanott 376.

⁵⁾ Ugyanott 140.

⁶⁾ Ugyanott 304. 314.

⁷⁾ Néhai Várady László közléséből.

Kiss család. Kiss János és általa fiai József és Gábor Bécsben 1715-ki febr. 8-án kelt czimeres levélben III. Károly király által emeltettek nemességre. Czimeres levelük ugyanazon évben Győr megyében hirdettetett ki ¹⁾.

Kiss család. (Máskép Sövényházi.) *Lásd Sövényházy család.*

Kiss család. (Máskép Oláh.) *Lásd Oláh család.*

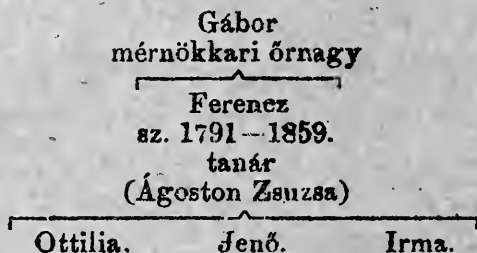
Kiss család. (Szuboticzai.) Kis I. András czimeres nemes és kir. adomány-levelet nyert, krassómegyei Szuboticza helységre, mely kiváltság-levél azon megyében 1827-ki aug. 16-án tartott közgyűlésben hirdettetett ki.

I. Andrásnak fia II. András 1836-ban azon megyében alispán, volt követ, 1847-ben pedig azon megye főispáni helyettese; birja Krassó megyében Honoris, Szuboticza egész helységet; neje báró Bernáthffy Alexandra után pedig Bolduron és Hóduson.

Ferencz, János Pest és Borsod megyében laknak. Fiai nincsenek.

Kiss család. (Kiss-sárosi.) Közülök Gábor katonai mérnökkari őrnagy volt, ki a Ferencz-csatorna tervét és ásátását eszközlé. Fia Ferencz szül. 1791-ki dec. 8-án. Ügyvédi oklevelet nyervén, a ferencz-csatornai és hácsi bérlett jószágok kormányánál ülnöki hivatalra neveztetett, és mindaddig, míg a bérlet tartott, Bácsban maradt. E közben 1820-ban sz. k. Zombor város határkimérési biztosa is volt. 1828. óta Budán a régiség-tannak élt; 1839-ben m. akadémiai lev. tagúl választatott, legutóbb a pesti egyetemnél pénztani tanár volt ²⁾. Meghalt 1859-ki jul. 25-én kora 67. évében Budán.

A családja ez:

Kiss család. (Baczka-madarasi.) Székely eredetű nemes család. Közülök Gergely külföldi egyetemekből haza térve, 1768-ban udvarhelyi tanár lett, és ott az ev.-ref. főtanoda nagyszerű építését tevékenyen elősegítette. Fiai Ferencz F.-Fejér megye táblabírája s

¹⁾ Zala várm. levéltárában az eredeti armalis.

²⁾ L. életéről Danielik J. Magyar írók II. 145. 146.

1834-ben országgyűlési követe volt; — és József Alsó-Fejér megyének jeles tudományú főjegyzője és utóbb alispánja; egyenes örököse nem lévén, minden vagyonát szerzeményeivel együtt rokonának Kiss Sámuelnek hagyta, úgy hogy ez 80 ezer forintot volt fizetendő ezért a sz.-udvarhelyi főtanoda részére. Ezen Sámuel Alsó-Fejér megye pénztárnoka volt 1848. előtt; fia Bálint. Sámuelnek testvére Gergely Alsó-Fejér megyei árvaszéki ülnök, 1848-ban az oláhok által legyilkoltatott ¹⁾. Özvegye Vas Katalin.

Kis család. (Zabolai.) Fogaras vidéken birtokos család. Antal 1790. 1794-ben, József 1810-ben Fogaras vidék követei az országgyűléseken. István 1815-ben, János 1846-ig szolgabírák. Idősb János ugyanakkor árva összeíró, Fogaras vidéken.

Kis család. (Gyulafejérvári.) Zsigmond udvarhelyszéki táblabíró és az ev. reform. egyház ker. al-gondnoka. Sámuel ügyvéd Hunyad megyében 1848-ban.

Kiss család. (Somlyói.) Mihály Kraszna megyében törvényszéki ülnök 1815-ben.

Kiss család. (Al-torjai.) Lajos Hunyad megyében szolgabíró 1848-ban. — Farkas csikszéki aljegyző 1845-ben.

Kis család. (Kis-bárcsai.) Hunyad megyében közülök Zsigmond adó-író 1848-ban.

Kis család. (N.-váradai.) Károly n.-enyedi városi tanácsnok 1848. előtt.

Kis család. (Hévízi.) József számvevő biztos Felső-Fejér megyében 1843-ban.

Kis család. (M.-bölkényi.) Közülök Ferencz Marosszékben jegyző és irnok 1848-ban.

Kiss család. (Csik-szeredai.) Ebből Antal 1832-ben cs.-szeredai városi tanácsnok, József ugyanaz ugyanott 1848-ban; ifj. József szintén ott jegyző.

Kiss család. (Szabadkai.) László és Miklós 1815-ben aranyosszéki törvényszéki ülnökök.

Kis család. (Maksai) József Vizakna város főjegyzője 1848-ig.

Kis család. (K.-ajtai.) Közülök József 1832. táján Terda vármegye mérnöke.

¹⁾ Török Antal közlése szerint

Kis család. (Karathnai.) Boldizsár 1815-ben Felső-Fejér megyében szolgabíró; Farkas k.-fejérvárosi adóíró biztos 1836. táján.

Kiss család. (Alpestesi.) Hunyadmegyei család; közülök Zsigmond Hunyad megyétől 1828-ki dec. 18-án vett ki nemesi bizonyítványt, mely utóbbi lakhelyén, hová költözött, t. i. Krassó vármegyében 1830-ki sept. 13-án kihirdettetett. Jelenleg azonban Krassó vármegyében e család nem létezik.

Kiss család. (Gyöngyösi.) Szintén Erdélyben él, hol Sámuel k.-fejérvári tanácsnok volt 1832-ben.

Kiss család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Miklós S.-Szent-György városnál 1840-ig többször főbíró és tanácsos. Mózsés ugyanazon időben községi szónok. György 1848. kir. kincstári irnok.

Kiss család. (Csorvási.) Szatmár megyei család.

Chyorvásy Kiss Márton 1609-ben szatmármegyei Nagy-Majtény mezővárosban Báthori István végrendeleténél fogva egy ház helyet kap ¹⁾.

1614-ben Ecseden és Dob helységben szintén egy nemes telekre nézve Báthori István hagyományosául említetik Csorvásy Tamás és Kiss Lőrincz ²⁾.

A század elején birtokosul iratik Király-Darócson is a Kiss nevű család ³⁾.

Kis család. (Pesti.) Ebből Gergely 1510-ben a Szapolyai családnak Árva várában praefectusa, Lasztoiczay Boldizsárral és Blizina Hynekkel.

Kiss családbeliek. El kell még sorolnunk azon nevezetes Kis nevű egyéneket, kik szerepeltek, de kiknek családi előneveikről, származásaikról nincsenek adataink.

Kis Márton 1464-ben pécsi lakos, midőn a római pápa székére idézte a pécsi birákat, de Mátyás király a törvénykezést Magyarországra szorította ⁴⁾.

Kis Ferencz Batthyány Ferencz bán hű embere, és küldötte Késmárkra ⁵⁾.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 42.

²⁾ Ugyanott 70. 141.

³⁾ Ugyanott 145.

⁴⁾ Koller, Hist. Ep. Quinq. Eccl.

⁵⁾ Budai F. Hist. lex. II.

Kis András 1549-ben Léva vára védelmében esett el ¹⁾.

Kis Péter 1550-ben Izabella királyné egyik tanácsosa ²⁾.

Kis János 1604-ben a székely sereg kapitánya, kit Basta Besztercze vidékére rendelt ³⁾.

Kis Farkas kapitány, ki Radul vajdától Székely Mózseshoz állott, és 1603-ban elesett ⁴⁾. Fiai közül Magyarországra is származtak ki, és Belényes körül jószágokat kaptak ⁵⁾.

Kis Ambrús 1649-ben erdélyi ítélő mester volt ⁶⁾.

Kis Pál szolgabíró volt 1630. és 1635-ben a törvénykönyv szerint.

Kis-andrásfalvy család. Ugocsa megye ősrégi család. 1379-ben Kis-andrásfalvy Miklósnak fia János és Istvánnak fia György tanuvallatást tettek Andrásfalváról, hogy ez nagyanyjuknak leány-negyedben adatott Ethem fiai által ⁷⁾.

1384-ben Kis-andrásfalvy Domokos, István és a többiek Andrásfalvának felét Péter, Benedek s többi atyafiaknak 12 marka denárért, minden markát két aranyforintba számítva eladták ⁸⁾.

1408-ban Forgolánfalvi László és Mihály Andrásfalvi Sebestyén megöletéseért Kis-andrásfalvi Miklósnak és Kelemennek egy jobbágy-telket adtak örök joggal ⁹⁾.

1426-ban Kis andrásfalvy Kelemen az Akly nemesség részére adott királyi parancsban királyi emberül neveztetik ¹⁰⁾

Kiscsitáry család. Kis-csitáry András, és neje Konya Erzsébet, és gyermekeik András; István és Zsuzsánna 1688. jul. 5-én Bécsben kelt és I. Leopold király által adott ezimeres levélben nemesítettek meg. A nemeslevél Hont megye gyűlésén Korponán 1688-ki dec. 29-én hirdettetett ki.

¹⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás.

²⁾ Forgách Comment. 14.

³⁾ Kállay Székely nemzet 260.

⁴⁾ Kazy libr. I.

⁵⁾ Kállay id. h. 260.

⁶⁾ A Marussy család armalisának kihirdetését így írja alá.

⁷⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 127.

⁸⁾ Ugyanott 127.

⁹⁾ Ugyanott 129.

¹⁰⁾ Ugyanott 155.

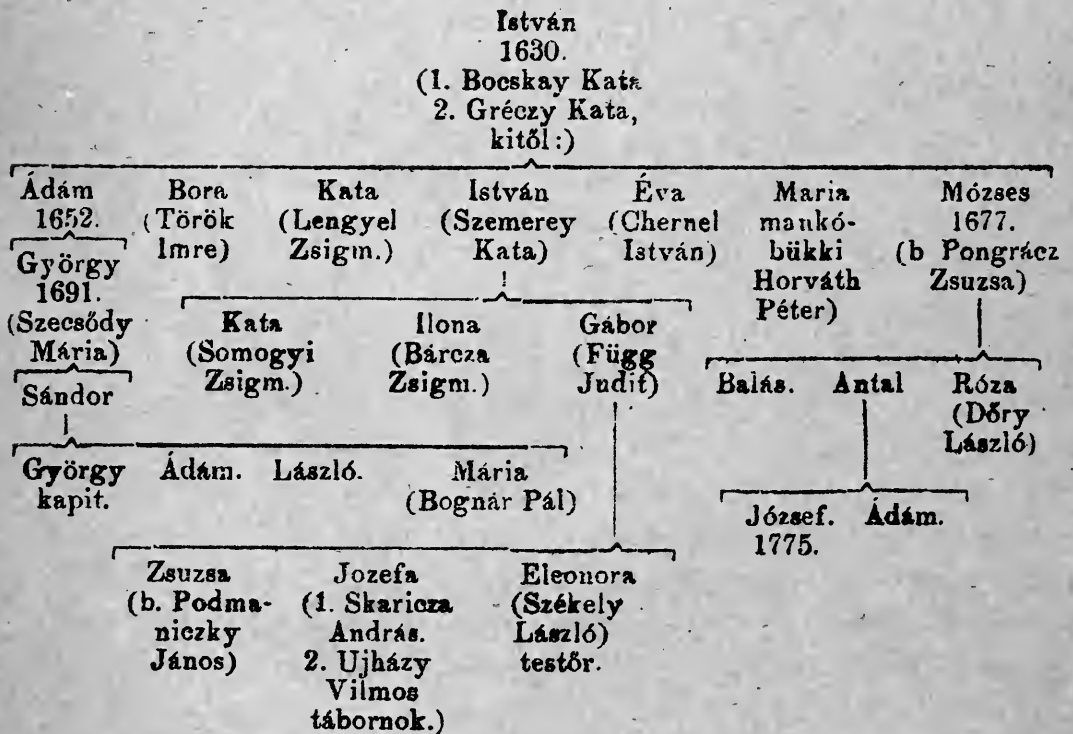
Kisdy család. Kisdy Benedek 1628-ban lett esztergami kanonok, hatvani utóbb esztergami nagyprépost; utóbb szerémi; 1646 — 1648-ig nagyváradi, és innen 1648-ban egri püspök. Meghalt 1660-ban. Ő alapítá a kassai akademiát.

E családnak 1836-ban Trencsin megye jegyzőkönyvében akadunk nyomára.

Kisfaludy család. (Kisfaludi.) A dunántúli kerület egyik leg-ősregiebb nemes családja, mely Csák nemzetségből eredeztetik ¹⁾.

A XVII. század kezdetétől két ágban szakadt le a család, mint a következő családfák mutatják, melyeknek azonban a családtól nem nyert adatok hiányában, valamint összeköttetési kapcsuk kimutatása, úgy legutóbbi ivadékaik teljes felemlítése is elmarad.

Az egyik ág családfája ez:

A családfa élén álló István 1646-ban Sopron vármegye követe volt ²⁾.

A másik ág leszármazása következő:

¹⁾ Horváth István.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 208.

I. Mihály
1630.
(Sitkey Zsuzsa)

László (Sibrik Mária)	Balás. †	Zsigmond. †	Ferencz. †	Pál. †	Erzse (Niczky Gáspár)	Judit (Rumy György)	Magdolna (Sennyey Gáspár)
-----------------------------	-------------	----------------	---------------	-----------	-----------------------------	---------------------------	---------------------------------

László 1730. kőszeghi ker. t. ülnök (Szvastics Erzse) †	Bora (Tallian Pál)	Pál †	Mária (1. Hájas András 2. Szita Fer.)	Zsigmond (Radics Magdolna)
	László (Niczky Klára)	Pál	Ferencz	Rozália (Bottka János)

II. Mihály Győr várm. főzbiró † 1826.	Mária (Vajda Fer.)	Teréz (Árossy József)
--	-----------------------	--------------------------

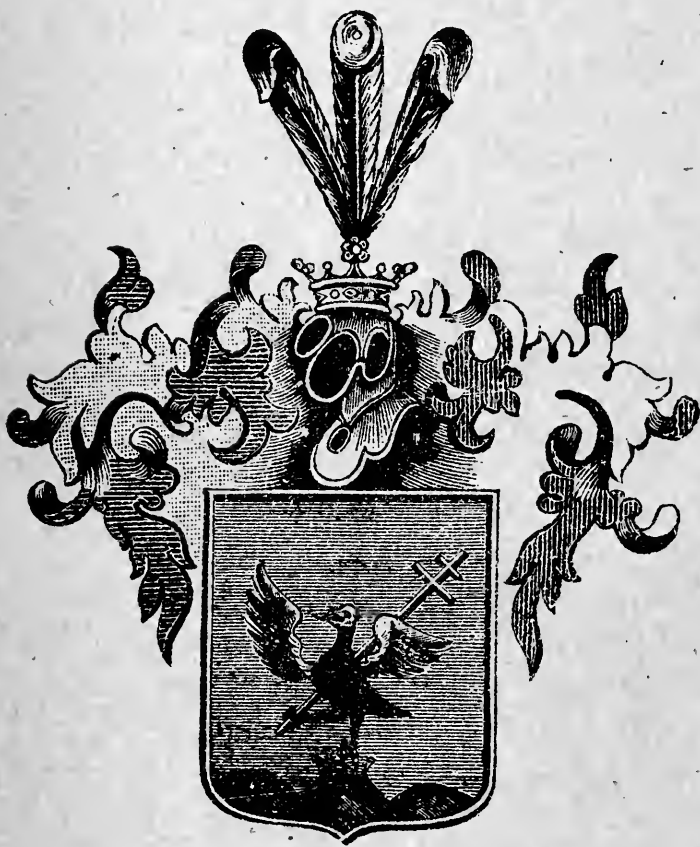
Sándor a költő sz. 1772. † 1844. (Szegedy Róza)	Boldizsár	III. Mihály Győr várm. alispán 1836.	János 1846. ezredes.	Károly a költő sz. 1788. † 1830.
--	-----------	---	----------------------------	--

E családfán álló II. Mihály Győr vármegye főszolgabirója volt. Lakott Téthen Meghalt 1826-ki mart. 25-én, kora 83. évében. Fiai közül

Sándor szül. 1772. sept. 22-én. Ismeretes lévén a költő életével minden hazafi, csak életrajzi néhány adatait kell ide jegyeznünk. Az ügyvédség helyett, melyre atyja által szánva volt, a katonai pályára ohajtozott, és már 1792-ben mint hadfi lépett az Erdélyben állomásozó Leopold utóbb József nevű ezredbe. Nyolcz hó mulva 1797-ben jan. 5-én hadnagygyá neveztetett; és ugyan az nap Zala megye által a testőr sereghez ajánltatván, ahhoz meghívatott. Ő ez utóbbit választá. Bécsbe jutván, önmivelését a francia és olasz nyelv tanulásával kezdé meg; és itt kezdé fordítani Tassót. Herczeg Esterházi testőr kapitány halála után serezedbe tétetett által, mit igen fájlalt; de így jutott Olaszországba. Milanóból később mint fogoly Franciaországba jutott; onnan visszaérkezvén, 1797-ben mint főhadnagy Wallis Olivier serezedébe került Würtembergbe. Az 1799-ki háborúban vett részt. 1800-ban odahagyá a katonaságot, s haza jövéen élvezé régi kedvesét Szegedy Rozáliát, kivel előbb vasmegyei Kámba, majd 1805-ben Sümegre telepedék. 1809-ben Zala megye felkelő nemességének lovas seregéhez őrnagygyá választatott; József nádor pedig mint főhadvezér maga mellé vette szárnysegédnek. A fölkelés után az insurrectio történetének

megírása reá bízott, mely munka németül íratott. Költői pályája még hadi pályáján kezdődik, azonban a világ előtt verseivel csak 1801-ben jelent meg, és csak hamar méltó hirre kapott az először kiadott 'Himfy szerelmeivel', melyek nejéveli szerelmi viszonyai alkalomával nyerték főleg létüket. Munkái, melyek a magyar irodalom gyöngyei között ragyognak, több kiadást értek. 1830-ban m. akadémiai rendes taggá választatott, 1835-ben tiszteletbeli taggá. Meghalt 1844-ki octob. 28-án. — Öcsese

Károly Sümegen szül. 1788. febr. 6-án. Születése anyjának halálába került. Ifjúi szertelen tüze által már tanuló korában ragad-

latva, az iskolát elhagyá és katonává lön 1804-ben. — Esterházy h. ezredével 1805-ben az olasz, 1809-ben pedig a németországi táborozásban vett részt. Midőn hazáját elhagyá, Himfy volt az egyetlen zsebkönyv, melyet ismert; és ez korán ébreszté föl benne a szunnyadó erőket, megkedvelteté vele a költészetet, s nem csak az olaszok olvasására édesgeté,

de önerejének megkísérlésére is ingerlé. Olaszországban több verset alkotott. Majd a drámát is megkedvelé, mely írását 1808-ban próbálta meg. 1810-ben mint hadnagy elhagyván pályáját, és déli Németországot, Helvetiát beutazván, haza jött és nősülni akart. Azonban atyja ellenzé választását, és a makacsot örökségéből kitagadá; mi által ketős csapás érte, mert kedvese is elpártolt. Erre egyik kedvelt testvéréhez fordult, de egyszersmind élelmi módjáról is gondoskodva, mint a festészet bálványozója, anyai birtokát elzalogitva, Bécsben telepedett

meg. Itt hét vizsontagságos évet tölte, melyek után 1817-ben Pestre telepedék, és a magyar írói pályára lépett, hol tehetsége csak hamar a jelesek közé küzdé fel nevét. Azonban a szép tehetséget kora halál enyésztteté el, 1830-ki nov. 21-én. Hamvai a váci temetőből 1859-ben vitettek át a Kerepesi uton fekvő sirkertbe. Munkái már több összes kiadást értek. Testvérei közül

János 1846-ban ezredes a nádor-huszároknál.

Mihály pedig 1836-ban Győr vármegye alispánja volt

Dániel Téthen lakik, birtokán.

Az újabb nemzedékből **Mór** 1848-ban forradalmi ezredes volt.

Elek 1842-ben Győr megye alszolgabirája.

A család czimere,— mint följebb a metszvény ábrázolja—a paizs kék udvarában hármás zöld halmon koronán álló sas, fölemelt egyik lábával egy kettős keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából három strucz toll emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kisfaludy család. (Kisfaludi.) Kisfalud nevű helység és puszta több megyékben található, többi közt Gömör megyében is, melyről azon megyének szintén egy hason nevű régi család írja előnevét.

1381-ben olvassuk Kisfaludy **Antal** nak fiát **Tamást** ¹⁾.

1403-ban szintén okleveles nyomát látjuk e családnak ²⁾.

1432-ben Kisfaludy **Konrád** Gömör megyének alispánja volt ³⁾.

1514-ben Kisfaludy **Ambrus** tiltakozik, hogy Poly Annának és Istvánnak Alattyánban, Kérben és Jánoshidán volt részét Póly Albert Semsey Mátyásnak és Ferencznek beiratképen adták át ⁴⁾.

1730-ban Nógrád megyében a Csigaházi pusztára a Kisfaludy család magvaszakadtán nyernek adományt szántói Szabó és Repeczky Zsigmond ⁵⁾.

Kisfaludy család most is Gömör megye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kis farkas család. Kis Farkas **Tamás** nak fia **Mátyás** Árva megyében élt, és azon megyétől 1700-ban nemességi bizonyítványt nyervén, hontmegyei Báth m. városába költözött ⁶⁾.

¹⁾ Fejér Cod. Diplom. tom. IX. vol. VII. 429.

²⁾ Ugyanott tom. X. vol. IV. p. 273.

³⁾ Ugyanott tom. X. vol. VII. 447. 449.

⁴⁾ A leleszi Convent előtt.

⁵⁾ Sz. benedeki Convent Capsa H. fasc. 4. nro 6.

⁶⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

Kis-Gergely család. Gömör megye nemesrendű családlai sorába számítatik ¹⁾.

Kiska család. E családnév előfordul Trencsin vármegye nemesi névjegyzékében, nevezetesen 1690-ben mint botáczi, 1714-ben beczkói lakosok. Egyébiránt a Trencsin megyei nemes Kozics családnak is egy ága e néven neveztetik ²⁾.

Kis-Leuko család. Kis másképp Leuko Benedek, Gergely és Tamás 1692-ki dec. 27-én I. Leopold királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1693-ban Nógrád megyében hirdettetett ki. 1732-ben a nemesi vizsgálatkor szintén Nógrád megyében igazoló nemességét a család ³⁾.

Az 1755-ki nógrádmegyei nemesi összeírásban találjuk még Leuko Benedeket és Istvánt.

1794-ben már Arad megyében találjuk a családot, hol a nevezett évben Kis másképp Leuko Gergely hirdetteté ki nemességét ⁴⁾. Fiai Kálmán és Béla.

Kiskos család. Kiskos Mihály 1714-ben III. Károly király által nemesítetett meg.

Czimere a paizs kék udvarában hármasszoros zöld halmon álló fekete sas, szétterjesztett szárnyakkal, fölemelt jobb lábával három aranykálást tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan fekete sas áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ⁵⁾.

Kisl család. Gróf Kisl Jakab már 1635-ben nyert honfiusitást ⁶⁾.

Kis-pál család. (Uzoni és s.-szent-iványi.) Háromszéki székelly család, Küküllő megyébe is elszármazva, Uzoni, és Sepsi Sz. Iványi előnévvel is él.

Törzse Boldizsár, kinek fia Gábor, kinek Pál; kinek Bálint, kinek László 1815-ben küküllői alispán; utóbb kir. táblai ülnök, kinek a most élő Lajos Küküllő megyei volt szolgabíró és Albert főjegyző ⁷⁾.

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

³⁾ Protoc. C. Neograd anni 1732.

⁴⁾ Arad megye jegyzőkönyvi 102 szám alatt.

⁵⁾ Collect. Herald. nro 630.

⁶⁾ 1635-ki 93. törv. cz.

⁷⁾ Kővári id. h. 259.

Sándor 1815-ben Doboka megyében *rectificator* biztos.

Gergely Háromszéken árvaszéki ülnök.

Kis-putnoky család. Gömör vármegye nemes családai sorában áll ¹⁾.

Kissóczy család Szintén Gömör vármegye nemes családja.

Kissóczy Gábor 1740-ben élt. Czimere a paizs kék udvarában három nyíllal átszúrt könyöklő kar, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki. A paizst foszladékok veszik körül.

Kis-várday család. (Kis-várdai.) *Lásd Wárday család.*

Kis-várday család. (Máskép *Csizmadia*.) A kihalt régi Kis-várday vagy Wárday családon kívül még egy másik Kis-várday családnevet is ismerünk; és e nevű család jelenleg is Szabolcs megye nemesei közé számítatik Fényes E. Geographiájában.

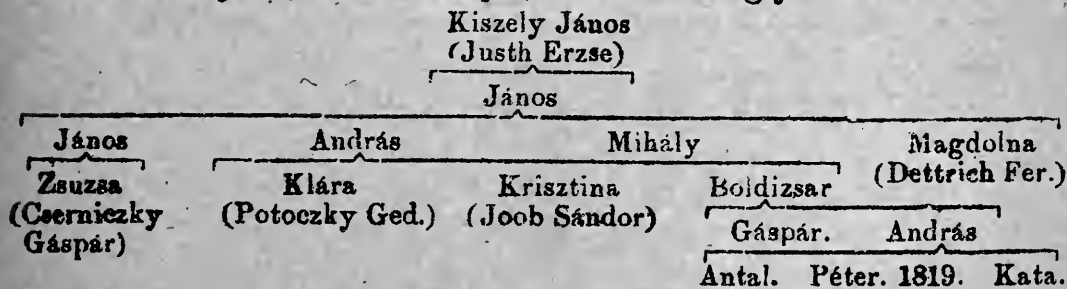
Kis-várday máskép *Csizmadia* János 1659. octob. 7-én I. Leopold király által czimeres levélben nemesítetett meg, e czimeres levél 1829-ben néhai Kis-várday Ignác váci orvos irományai között találtatott.

Tán a följebbi volt azon Kis-várday János, ki Sille Tamás özvegyét Sembery Juditot vevé nőül, és ettől leánya Kisvárday Mária Körössy Sámuelné, kinek fiai Körössy Pál, kinek leánya Körössy Jozefa Tersztyánszky Bálintné.

Kis-Tapolcsányi család. 1580-ban éltek Kis-Tapolcsányi János és Imre, kik ellen szolgáinak megveretése miatt hatalmaskodási vádat emel Nyáry Krisztina Dóczy Gábor özvegye ²⁾.

Kiszely család. (Benedekfalvi. Liptó vármegye egyik régiebb előkelő családja; mely azon megyében fekvő Benedekfalvára az Andreánszky, Dettrich, Dluholuczky családokkal együtt 1570-ben új kir. adományt nyert. — Liptó megyéből elszármazott a család Borsod, Gömör, Szatmár, Zemplin vármegyékbe is.

Családfája ³⁾, bár nem teljes, — következőleg jö le:

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

²⁾ Sz.-benedeki Convent. Fasc. 23. nro 23. vagy Protoc. F. p. 17.

³⁾ Bossányi-Esterházyféle per p. 215.

Liptó megyében jelenleg is birtokos a család Benedekfalván, stb. János Liptó megyének 1837-ben főszolgabirája, 1844-ben alispánja volt.

József 1844-ben Liptó megye esküdtje

Nógrád megyében az 1732-ki nemesi vizagálatkor Kiszely János Liptó megyétől 1717-ben kiadott nemességi bizonyítvánnyal igazoló nemességét ¹⁾. 1755-ben Nógrád megyében él Ignác.

Gömör megyében Kiszely Julianna Antony Sámuel csetneki ev. lelkész neje 1738-ban veszté el férjét ²⁾.

Kiszely Pál 1810-ben több megyék táblabirája és udvari kanczellariái agens Bécsben; 1815-ben egyszersmind kir. udvarnok. (Aulae familiaris).

Kiszely Péter él 1819-ben, neje Pap Judit.

Kiszely Julianna Mariássy Károlyné 1819-ben.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Hoor és Kladzány helységben ³⁾.

Szatmár megyében birtokos Fejér-Gyarmaton, és Kiszely György 1806-ban Hodászon ⁴⁾.

Borsod megyében Kiszely József 1844-ben csendbiztos.

Kithonich család. (Kosztaniczai.) Horvátország családja. Közülök kosztaniczai Kithonich János bölcsészeti tudor, királyi ügyigazgatói, és koronai ügyész szül. 1560. táján, több törvényes munkát írt és adott ki latin nyelven, nevezetese ezek közül a „Directio methodica Processus judiciarii juris consvetudinarii“, mely 1619-ben Nagyszombatban jelent meg először. és melyben a szerzőnek 58 éves korából arczképe és czimere is látható.

Czimere jobbról balra rézsutosan három udvarra osztott paizs, a felső és alsó mezőben három három birs-alma látszik, a középső rézsutos udvarban pedig egy medve megy, gesztenyefát tartva. A paizsfőtli sisak koronájából grif emelkedik ki, zászlót tartva. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

Klacsányi család. Klacsányi Pál és Károly 1793-ban II. Leopold királytól nyerték czimeres nemes levelüket.

Czimerük keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály vörös mezejében egy koronás kigyótól körülvelt kék paizsban

¹⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1732.

²⁾ Bartholomaeides, Csetnek 107.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 272. 391.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85. 231.

jobbról balra rézsutosan levonuló fehér csíkolat van, mellyen három kék koczka látszik; a 2- és 3-ik osztály kék mezejében koronás fehér grif látható, első jobb lábával három buzakalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között koronás fehér grif emelkedik ki, három aranykalászt tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ¹⁾).

Klaczmann család. Trencsin megyében az 1646-ki nemesi lajstromok szerint Szkala-Ujfalván lakozónak említetik ²⁾).

Klaniczay család. Temesmegyei nemes család. A nemesiséget Klaniczay János 1792-ben nyerté ³⁾).

Czimere ez: a paizs kék udvarában jobbról balra egymástól párhuzamos távolságban két aranycsíkolat vonúl le rézsutosan, és e két csíkolat közt arany betűkkel e szó EDUCATIO olvasható; az udvar jobb oldali felső szögletében arany nap, a bal oldali alsó szögletben ezüst félhold és ennek szarvainál két arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján egyfejű sas áll, csőrében írotollat tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék ⁴⁾).

Klaniczay János 1810-ben a magyar kir. kincstári verseczi kerület praefectusa.

Klapka család. Klapka József temesvári tanácsnok, jelenleg Aradon lakik, 1841. jul. 15-én Bécsben kelt czimeres levélben V. Ferdinand királytól kapta czimeres nemes levelét, mely Krassó vármegyében azon évi oct. 12-én hirdettetett ki. Egyik fia György (szül. 18 .) előbb magyar kir. testőr, utóbb 1848-ban forradalmi tábornok, külföldre vonult. Másik fia Ferdinand alezredes a József ezredben.

Klára család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike ⁵⁾).

Klaris család. (Nagy-győri.) Nagy-geóri Klaris Péter, András és Mátyas, továbbá Komáromy János 1609-ben nyertek czimeres levelet ⁶⁾).

Czimerük négyfelé osztott paizs, a 1- és 4-ik osztály kék udvarában arany koronán könyöklő pánczélos kar kivont kardot tart; a 2-ik

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

³⁾ Collect. Herald. pag. 139.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

⁶⁾ Collect. Herald. pag. 126.

osztály vörös udvarában természetes színű oroslán első jobb lábával kivont kardot villogtat; a 3-ik osztály vörös mezejében arany grif ágaskodik, meztelen kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén grif nyúlik, zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Klaris Péternek Szapáry Borbálától leánya Klára Hollósy Pálnak Győr városában nádista vajdának neje 1637-ben, oklevél szerint.

Klasz család. 1690-ben Trencsin megyében Révfalván lakos a nemesi lajstromok szerint ²⁾).

Klaus család. Klaus József 1790-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában fészken ülő és fiait melle vérevel tápláló fehér pellikán van; a 2. és 3-ik osztály ezüst mezejében három függőleges kék csíkolat látszik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén fészken ülő, s fiait tápláló pellikán látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék ³⁾).

Klauzál család. Klauzál ⁴⁾ János cseh eredetű magyar gyalog ezredbeli főtiszt, katonai erényei jutalmául I. Ferencz királytól 1793-ban magyar nemességet nyert, és Csongrád megyében telepedvén meg, a Babarczy családból vett feleséget; ettől született két jeles fia Imre és Gábor.

Imre szül. 1799-ki január 11-én. Hivatalos pályáját a m. udv. kancellariánál kezdé, azonban innen rövid időn búcsút véve, gr. Károlyi Lajos birtokai kezelését, igazgatását vette át. Ez időben a gróf Károlyi birtok még egy tömegben volt, csak 1827-ben osztatott háromfelé. A Lajos grófnak jutott mágócsi urodalom nagyobb részét tevő tizezer holdnyi derék-egyházi pusztának berendezését Klauzál Imre eszközlé, és ott a híres juhászatot is ő alapítá. Ez idő szerint Töt-Megyeren lakott. 1838-ban átvette gr. Batthyány Kázmér urodalmi igazgatását is; és azon ősszel Rohonczen gazdasági tanító intézetet nyitott, de ez intézet közsajnálkozásra csak hamar elenyészett. Ezután igazgatói hivatalát letévén, gr. Batthyány Kázmér vasmegyei két urodalmát bérlette. Meghalt Bécsben 1847-ki mart. 5-én. Mint gazdasági író is

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szontagh D. közléséből.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Nevét előbb Klauszának találjuk írva.

maradandó emléket állított magának több jeles gazdasági munkái által. Testvére

Gábor 1804. nov. 18-án szül. Pesten. 1824-ben már ügyvédi vizsgát tett, és Csongrád megyének tiszteletbeli al-ügyésze, 1825-ben pedig fizetéses törvényszéki ülnöke lön Szép tehetségére csak hamar elismerést aratott. Már 1827-ben követté választatott, de akkor betegsége miatt azt el nem fogadhatá. Az 183²/₆-, 1840- és 1844-ki országgyűléseken mint Csongrád megye követe, az ellenzék egyik jelesebb vezérszónoka volt. 1848-ban ipar és kereskedelmi minister lett, mely állásáról utóbb a dolgok bonyolódásakor lemondott. Jelenleg tétényi magányában él. Nejét 1847-ben veszté el ¹⁾.

A család czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály kék, a 2- és 3-ik vörös udvart mutat, a paizs alyját zöld tér foglalja el, mellyen hátulsó lábain kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első két lábával egy hosszú nyelű lándzsát tart, melynek vége lehajló. A paizsfölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik, kétfelül pedig két elefánt-orrmány nyúlik ki, mellyek közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig kék, a másik ellenkezőleg félig vörös, félig arany. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös ²⁾.

Klazzekovich család. Klazzekovich **Benedek** 1617-ki april. 5-én Prágában kelt, és II. Mátyás király által adott czimeres nemes levélben nemesített meg; mely czimer-levél Sopron megyében 1618-ban hirdettetett ki ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában egy magas sziklacsúcsos álló vörös fejű zöld papagály; a paizsfölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Egy Klassekovich **István** lelkészhez Thurzó nádor özvegye 1620-ki febr. 4-én levelet ír a Pázmány, **Kalauza'**-nak lefordítása ügyében ⁴⁾.

Kleiner család Kleiner **Antal** 1791-ben nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában balról jobbra rézsutosan fehér folyam hullámszik, melynek közepén köhid látszik; a 2- és 3-ik osztály vörös mezejében aranyoroszlán ágaskodik, első lábaival aranycsillagot tartva. A paizsfölötti sisak ko-

¹⁾ L. életrajzát Ujabb ismeretek tára V. köt. 107.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Az eredeti armalis Nógrád megye levéltárában.

⁴⁾ Catalogus Mss. Bibliothecae Szécheniano regnicolaris I. 244.

ronájából két magyar nemzeti színű zászló között arany grif emelkedik ki, első jobb lábával egyik zászlót, a másikkal egy kettős aranykeresztet tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ¹⁾).

Kleinrath család. Kleinrath Károly és János testvérek 1791-ben nemesítették meg.

Czimerük négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában hármás zöld halmon arany oroszlán, első lábával arany keresztet tartva; a 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy sással körülvett vízben vörös lábú és csőrű fehér golya áll, csőrében kigyót tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig ezüst, egy arany oroszlán emelkedik ki, arany keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ²⁾).

Klempa család. Nyitramegyei nemes család. Klempa Ferdinánd 1846-ban magyar testőr, ugyanakkor Sándor cs. k. hadfi ³⁾).

Klestinszky család. (Klestinai.) Abauj vármegye nemes családja. Tagjai többnyire megyei hivatalokat viseltek.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld térről egy száraz faderék emelkedik ki, melynek egy zöldellő hajtásán galamb ül, csőrében zöld ágacskaát tartva; a paizsfölötti sisak koronáján szintén galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, csőrében zöld ágacskaát tartva. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

A család tagjai közül József 1835-ben Abauj megye esküdtje.

István 1838—1847-ben azon megye levéltárnoka.

László 1846-ban azon megye árvaszéki jegyzője, és több szépirodalmi munka, színmű szerzője.

Kliegl család. Tolna megyei nemes család; és azon megyében Bonyhádnak fele részben birtokosául iratik ⁴⁾).

A nemességet Kliegl Leopold nyerte 1727-ben III. Károly királytól ⁵⁾).

Czimerpaizsa annak felső részéből lefelé kidomboruló rézsutosággal huzott két vonal által, (melyek nüntegy függönyt mutatnak)

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Van Klempay család is, de ehez s ide nem tartozik.

⁴⁾ Fényes E. Geographiai szótár I. 153.

⁵⁾ Collect. herald. nro 333.

három udvarra oszlik, a két felső kék, az alsó vörös színű; mindegyikben egy arany rózsafej látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán nő ki, arany rózsafejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ugyan e család tagja Kliegl József, a híres gépész; szül. ez 1795-ben Baján. Iskolái bevégezése után katonává lett; mely pályáról, mint fiatal tiszt megsebesülvén, lelépett és gazdatiszt lőn, majd bács-megyei esküdt, azután Bécsbe ment nejével, gyermekeivel együtt, hogy ott a festész- és rajz-akademiában képezze magát. 1835-ben kezdett gépészeti eszmékkal foglalkodni. Ő találta fel az egykor annyit pengetett betűszedő gépet, de elegendő pénz hiányában ki nem viheté. Legújabbban (1856-ban) egy zongora hangjegyző gépet talált föl, mely a nemzeti muzeumban látható. Azóta gazdasági gépek szerkezetén működik ¹⁾.

Klimó család. Nyitra vármegye nemes családja. Klimó János, Márton és Ádám 1753-ban M. Terézia király asszonytól nyerték czimeres nemes levelüket ²⁾.

Czimerük ez: a paizs kék udvarában a közepén jobbról balra rézsutosan vonuló fehér szelemen van, mellyen egy vörös tollú ércnyíl fekszik, a paizs tetejében és alyjában aranyliliom, a szelemen fölött és alatt pedig fehér rózsafej szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

E családból volt Klimó György, ki pozsonyi kanonokból 1741-ben esztergami kanonok az érsek oldala mellett, majd sasvári főesperes, utóbb a m. kir. udvari kancellariánál referens tanácsos, 1751-ben pécsi püspök lett, meghalt 1777-ben ³⁾. Testvére volt Márton, unoka-öccse

Ádám 1770-ben a nagyszombati kerületi táblán ülnök.

Klinovszky család. Árva megyei czimerleveles nemes család. A czimeres nemeslevelet Klinovszky János és Máté, és Lokcsánszky János és István együtt nyerték I. Leopold királytól, és az armalis levél 1676-ban Árva megyében kihirdettetett, azonban 1683-ban a Bécsköi hazafelé vonuló Sobiesky lengyel-litván hadserege szörnyű sarczok és pusztítások között Árva megyén keresztül húzódván, ez alkalommal Nagyfalú mezővárosában nem csak a vármegye le-

¹⁾ L. életét, arcképét, Vasárnapi ujság 1857. febr. 1. 5. szám.

²⁾ Collect. Herald. nro 245.

³⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis p. 163.

véltára, de a lokcsai templomban a Lokcsánszky és Klinovszky féle följobb említett armalis levél is tűz martaléka lön. E veszteségét 1722-ben Klinovszky Jakab testvéreivel, és Lokcsánszky János, Mátyás és Miklós hiteles tanuvallatással bizonyították be ¹⁾).

A család egyik tagja Klinovszky József 1821—1832-ig szepesi kanonok családja számára iskolai ösztöndíjakat alapított.

János ügyvéd Ó-Rabcsán Árva megyében 1849-ig.—Károly Árva megye esküdtje 1849-ig; jelenleg Namesztóban cs. kir. járásbírói segéd.

A család székhelye a Namesztó melléki Klin és Rapesicze helység Árva megyében.

A család meglehetősen számrá elszaporodott, az árvamegyei nemességi lajstrom 1742-ben 14, 1754-ben 19, 1832-ben 30, 1842-ben már 39 szavazó családtagot számított.

Klinovszky Pál Árva megyétől 1791-ki jul. 18-án kelt nemesi bizonyítványát 1807-ki sept. 4-én Békés megyében hirdetteté ki, mint csabai lakos, innen pedig mint jegyző Krassó vármegyébe kerülvén, 1822-ki mart. 18-án Krassó megyében hirdetteté ki nemességét. Jelenleg Krassó megyében a család már nem létezik.

Klobucsarich család. Horvátországi család. Klobucsarich Ferencz 1797-ben nyert czimeres nemes levelét I. Ferencz királytól.

Czimere egy kék színű paizs, melyet egy vizirányos aranyszelemen két felé oszt, a paizs alyját egy zöld halom-lánczolat foglalja el, a középső halom fölött a növekedő ezüst félhold fénylik, a paizs felső osztályában pedig ezüst csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között ezüst csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék ²⁾).

Klobucsarich Károly 1844-ben Károlyvárott váltótörvényszéki ülnök, Zágráb, Varasd és Sopron vármegye táblabírája, 1840-ben országgyűlési követ.

Klobucsarich Lázár 1844. Pécssett postamester.

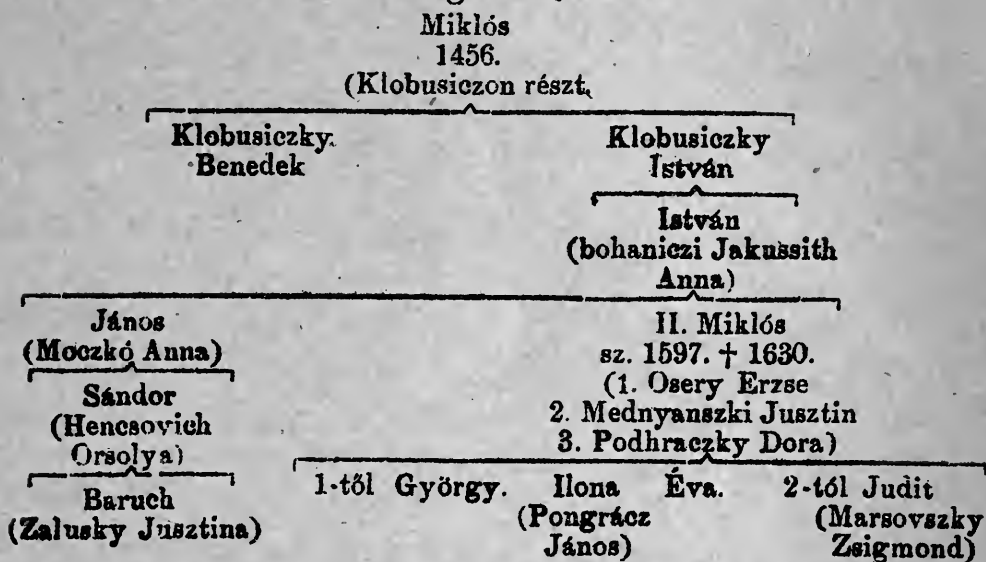
Klobusiczky család. (Klobusiczi és zettényi gróf és nemes †.) Származási fészke trencsinmegyei Klobusicz helység, hol Miklós 1456-ban részbirtokot nyer, és fiai már Klobusiczky-aknak iratnak. Később a család egyik tagja János bizonyos Moczko Annával valószínűleg jó házasságot tett és innen a család Moczko-Klobusiczky-nak is

¹⁾ Szontagh Dán. közléséből.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom V.

neveztetett. Ámbár a család-leágazást az első szerző Miklóstól néhány izen, mint alább következik, tudjuk is; de a másik máig leszármazó ágazat táblázatát emezzel összekötni nem birjuk.

Az említett első rendbeli leágazás ¹⁾ imez:

Az e táblázaton álló II. Miklós 1597-ben született. Meghalt 1630-ki october havában a bohaniczi kuriában; eltemettetett a kozecsi templomban.

Három nejétől gyermekei egy fiu György maradt, azonban ennek utódairól mit sem tudunk.

A XVI. század közepén 4 testvér élt János, András, Benedek és Miklós, a két első korán elhalván, Benedek és Miklós 1578-ban

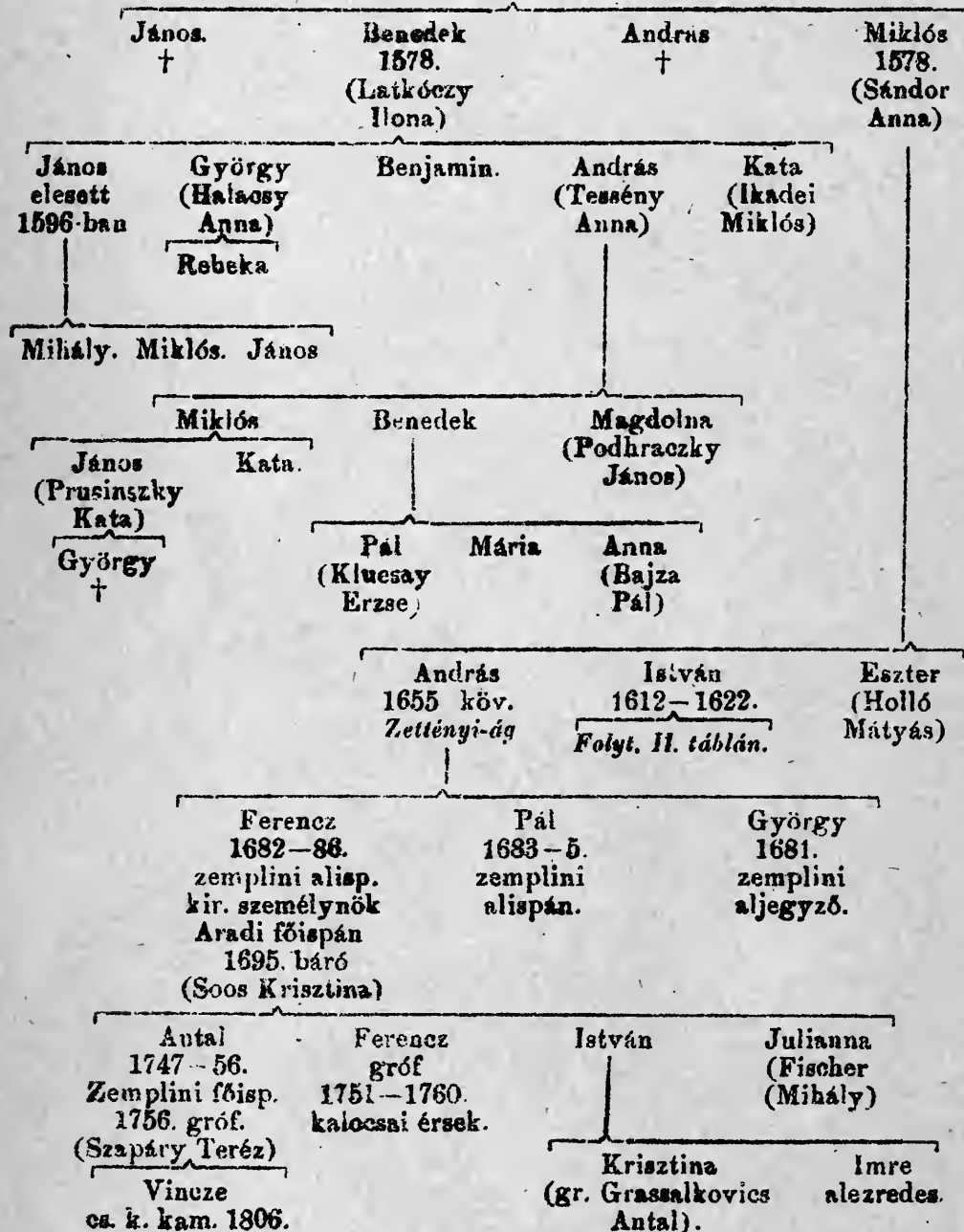

¹⁾ Geneal. auth. tom. I.

osztozott meg. Miklósnak ágazata idővel, — mint alább látandjuk — Felső-Magyarországra és a tiszántúli vidékre származott át, azonban még mintegy 1730-ig Trencsin megyében is élt e család másik ágazata ¹⁾. Leszármazásuk táblázata imez:

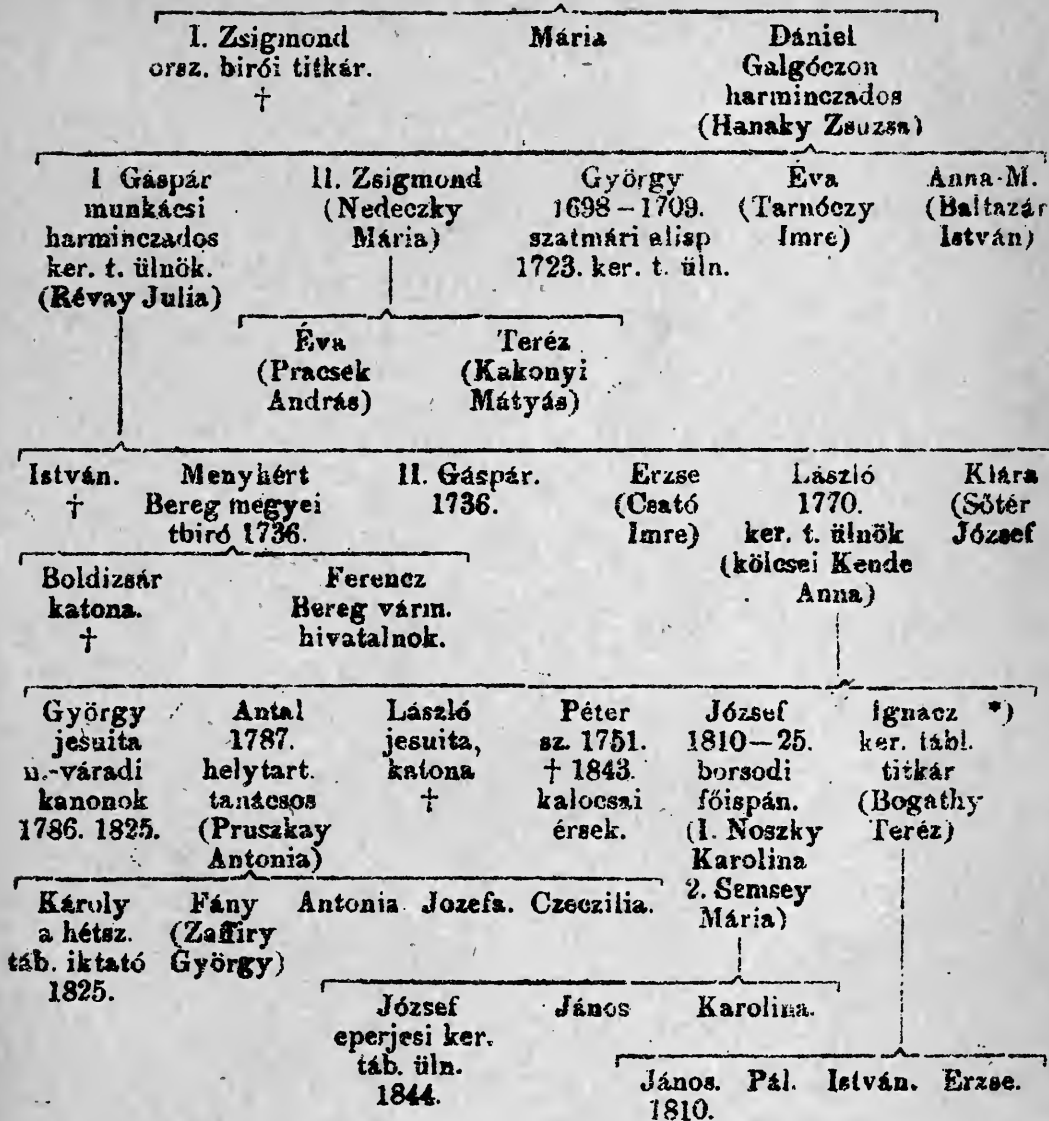
I. tábla.

Klobusiczky N.

¹⁾ Geneal. auth. tom. I. L. Vay Német hűség 425–454.

II. tábla.

István, ki az I. táblán.
1612—1622.

*) Ezeknek nővéreik még: **F r a n c z i s k a** előbb Marsinszky András Bihar megyei fő adószedő, utóbb Helbinger Koszta debreczeni hadi-biztos neje. **2. É v a**, Szatmár megyében Dósa Imre hadi-biztos neje. **3. J u l i a n n a** sipeki Balás István Arad s Temes megyei kamarai ügyész neje. **4. A n n a**, szerepi Kelemen István Bihar megyei volt fő adószedő és főszolgabíró hitvese. **5. C z e c z i l i a**, vásáros-náményi Eötvös Imre Tiszán túli ker. tablai ülnök felesége.

Az I. táblán álló Benedeknek fia **J á n o s** 1596-ban esett el a török elleni háborúban az Unna vidéken ¹⁾.

¹⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás 445. lap.

Benedek utódai, — mint említők — Trencsin megyében éltek Miklósnak egyik fia András 1655-ben az országgyűlés által az ország határainak, és a lengyel által okozott károknak megvizsgálására biztosul küldetett ki ¹⁾. Ugyan ő az erdélyi fejedelemmel kötött békeszerződésre is egyik biztosul volt megbizva ²⁾. Ez András telepedék meg Zemplin megyében Zetényben, hol egy kis részt birtokolt; innen ivadéka megkülönböztetőleg az István ágától Zetényi előnevet használt, míg a másik csak klobusiczi előnévvel élhetett.

Andrásnak fia György 1681-ben Zemplin megye aljegyzője ³⁾.

Pál 1683-ban Tökölyi pártja által Zemplin vármegye alispánjává választott, 1685-ben lemondott az alispánságról, melyet nyilatkozata szerint akarata ellen kellett viselnie ⁴⁾.

Ferencz testvéreivel 1680-ban kapja Agh-Csernyő helységet. 1682-ben Zemplin megye alispánjává lett ⁵⁾. 1683-ban a zemplini nemességet Bécs védelmére vezérlé; ugyan ez évben Tököly ellen harczol Tarczalnál. Ez időben egyszersmind a kir. tábla ülnöke is volt 1686-ban megerősített az alispánságban, és a vérengző Caraffa megszelidítésére a zempliniiek irányában ennek a megye részéről Eperjesre négyszáz vert aranyat és 24 átalag aszu szőlő bort ajándékozott ⁶⁾. Ugyanez 1686. évben sept. 24-én a zettényi kastélyra és curiára, a bési és abarai birtokra, mely utóbbit 1684-ben Zrinyi Ilonától zálogul szerzé, I. Leopoldtól királyi adományt nyert ⁷⁾. 1688-ban lemondva az alispánságról, minthogy I. Leopold király által Rákóczy gyermekei jószágainak gondnokává rendeltetett ⁸⁾. 1695-ben báróságra emeltetett, majd kir. személynök, és Arad megye főispánjává neveztetett ⁹⁾. 1697-ben Tököly elől Eperjesre fut ¹⁰⁾. 1700-ban mint királyi biztos irta alá a Kollonichféle papi végrendekezéstről szóló szerződést ¹¹⁾. 1702-ben Sáros vármegyei főispáni helyettesé nevez-

¹⁾ 1655-ki 82. törv. cz.

²⁾ Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 463.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 329.

⁴⁾ Ugyanott 255. 257. 265.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 253.

⁶⁾ Ugyanott 255. — Szirmay Szatmár várm. II. 220.

⁷⁾ Ugyanott not. top. 372. not. hist. 264. 266.

⁸⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 271.

⁹⁾ Ugyanott 274. — Szatmár várm. II. 221.

¹⁰⁾ Ugyanott not. top. 234.

¹¹⁾ Ugyanott not. hist. 253. — Szatmár várm. II. 221.

tetett. De 1705-ben már mint Rákóczy hive, és ennél az oeconomicum consilium elnöke, vett részt a szécsényi országgyűlésen ¹⁾. Neje sóvári Sóos Krisztina után bírta Nagy-Kövesdet is Zemplin megyében ²⁾. Gyermekai közül gróf Ferencz 1732 erdélyi püspök, 1751—1760. kalocsai érsek, valóságos b. tit. tanácsos, és hétszemélyes táblai ülnök.

Antal 1747—1756-ig Zemplin megyei főispán, 1756-ban testvérével együtt grófságra emeltetett ³⁾. Nejétől Szapáry Erzsébettől fia Vincze 1808-ban cs. kir. kamarás.

Ez ágazatnak Zemplin megyében birtokai így számítatnak elé: Mád, Barancs, Hrabova-Rasztoka, Nechval-Polyánka; továbbá a grófi-ágé: Mád, Barancs, Czéke, Agh-Csernyő, Bolly, Szopkócz, Alsó-Ladiskócz, Pálfölde, Nagy-Kövesd, Abara stb.

A másik ágazat, mely a II. táblán látható, Istvánnál szakadt külön. Ez István 1612-ben II. Mátyás királytól nemességére megerősítést nyert, 1622-ben pedig az Alsó-Klobusiczon fekvő blankai két curiára adományt kap, a Csallóközben mutatott vitézségeért ⁴⁾. Két fia volt: I. Zsigmond és Dániel. — Amaz országbirói titoknok F. Klobusiczon fekvő curiára, ugy Halacz, Kis-Chleven, Velcsics, Almócz és Kis-Birócz helységekben; azonban magnélkül halt el. Testvére

Dániel Galgócson harminczados volt, és az általa szerzett szalczai birtokon kívül magnélkül elhalt testvérenek Zsigmondnak birtokaival is szaporodott vagyona. Nejétől Hanaky Zsuzsannától három fia Gáspár, II. Zsigmond és György, és két leánya Éva Tarnóczy Imrené, Anna-Maria Baltazár Istvánné maradt.

II. Zsigmondnak csak két leánya maradván, férfi ágon kihalt.

György 1693-ban Szatmár és Bereg megye jegyzője, és 1698. 1701—1702. és 1706—1709-ben Szatmár megyének alispánja ⁵⁾, az után a királyi sóhivatalnak administratora, s végre 1723-ban egész haláláig a debreczeni kerületi tábla ülnöke volt. Kihalt magnélkül

I. Gáspár munkácsi harminczados, utóbb a munkácsi, szentmiklósi és ungvári kincstári uradalnak praefectusa, végre a szepesi kamarai kerület fő számadás vizsgáló mestere. Testvérével Györgyvel és fiaival együtt 1736-ban a Trencsin megyei nemesi vizsgáló

¹⁾ Csécsi János Diariuma.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 293.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 221. — Ugyanannál not. hist. C. Zemplin p. 319. 1753-ban mondatik gróf-nak.

⁴⁾ B. Vay L. Német hívség 427.

⁵⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 130. 136.

szék előtt mint munkácsi lakos, testvére pedig mint Bereg megyei lakos igazolá nemességét. Nejétől Révay Juliától gyermekei 1. István korán elhalt; 2. Gáspár szintén utódok nélkül mult ki. 3 Erzsé Csató Imréné. 4. Klára Sötér Józsefné. 5. Menyhért Bereg megye táblabírája volt, gyermekei Boldizsár katona, és Ferencz Bereg megyében hivatalnok utódok nélkül haltak el. — 6. László Bereg és Szatmár megyékben szolgabírói és táblabírói hivatalt viselven; a nagyváradi püspökség és erdélyi földes urak közt fenforgó hátkérdések megvizsgálásában mint királyi biztos vett részt, utóbb a debreczeni ker. tábla ülnöke lön 1760. előtt. Nejétől kölosei Kende Annától hat fia, öt leánya maradt. Fiai a táblázaton, leányai *) jegy alatt a táblázat alatt olvashatók. A fiúk közül

1. György, előbb jesuita szerzetes, utóbb szepesi, majd 1787. tájától 1825-től nagyváradi kanonok.

Antal már 1769-ben országbírói titoknok, 1770-ben a m. kir. helytartóságnál, majd 1771-ben a m. k. udv. kancellariánál lett titoknok, és egyszersmind a szent István rendnek is heroldja, majd a szepesi 16 városok kir. administratora, innen pedig a még 1787. előtt a nagyváradi kir. kamarai igazgató, és helytartósági tanácsos lett. Nejétől Pruszkay Antoniától öt leánya és egy fia maradt: Károly, ki 1810.—1825-ben a hétszemélyes táblán volt igató.

3. László előbb jesuita, utóbb a rend eltörlése után katona, gr. Károlyi Antal gyalog ezredében kapitány volt, a francia háborúban részt vévén, sebeket nyert; de nem sokára rothasztó hideglázban meghalt.

4. Péter szül. Füzes-Gyarmaton Szatmár vármegyében, előbb jesuita, utóbb világi pap, és 1808—1822. szatmári püspök, innen 1822-től haláláig 1843-ki aug. kalocsai érsek, valóságos belső titkos tanácsos stb. ¹⁾.

5. József előbb a fumei kormányzóknél, majd (1770-ben) a m. kir. helytartó tanácsnál titoknok, majd fumei kormányzó (1807.) m. kir. helytartósági tanácsos, cs. kir. kamarás, 1810. előtt már val. belső tit. tanácsos, és Borsod megye főispánja, még 1825-ik éven túl is. Bihar megyében több jószágot szerzett királyi adományban; első neje Noszky Karolina, kitől József, János és Karolina gyer-

¹⁾ L. Szaniszló Franc. Memoria Exc. Ill. et R. D. Petro Klobusiczky de eadem. Pestini stb. halotti beszédet; — és legújabbán latinul terjedelmes életrajzát Bedcsula kalocsai kanonok által.

mekei születtek; második neje Semsey Mária volt. Ezek közül József 1814. táján a Tiszán inneni eperjesi táblán kezdé hivataloskodását, mint számfölötti ülnök, már 1820. előtt valóságos ülnök volt, és az maradt több mint huszonnégy évig.

6. Ignác már 1787-ben a Tiszán túli ker. táblánál igatató, majd titoknok, utóbb (1806-ban) gróf Károlyiak uradalmi igazgatója. Nejétől Bogáthy Teréziától gyermekei János nep., Pál István és Erzsébet.

Nem tudjuk a táblázaton kimutatni azon Ferenczet, kinek neje Zádory Erzsébet volt; — azon idősb Józsefet, ki 1770-ben helytartósági titkár, és 1787-ben tanácsos volt, a mely évben ifj. József szintén volt tanácsos; és ez utóbbi később borsodi főispán. Végre nem tudjuk kimutatni Sámuel t ki 1770—1787. közben a m. k. helytartóságnál a számvevői osztálynál hivataloskodott.

Gróf Klobusiczky birja Bisztra-Turját Ung megyében ¹⁾.

Klobusiczky Ágoston birtokos Bihar megyében Monospetriben.

Eduard ugyanott, és Kis-Kágyan stb.

János Madarászon és Oláh-Homorogon.

László és István Monostor-Pályiban.

A család ősi czimere a paizs kék mezejében egy kifeszített ívbe alkalmazott, s fölfelé irányzott nyíl, fölötte jobbról félhold, balról csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három strucztoll emelkedik ki.

Azonban — úgy látszik — e czimert csak a zettényi ág használá, mert a másik ágból származott Péter kalocsai érsek czimérében a paizs kék udvarában egy nyakán nyíllal átlótt hattyút viselt.

A grófi czimert följebb a metszvény is ábrázolja; ez egy négyfelé osztott vért, melynek közepét az ősi czimerpaizs a nyíllal kifeszített ív képezi. Az 1-ső és 4-ik osztály fehér udvarában koronás egyfejű fekete sas, vörös lábakkal és csőrrel, és mellén rézsutos aranycsikolattal látható. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában arany koronából kiemelkedő három fehér strucztoll leng. A paizst grófi korona fűdi, és azon három koronás sisak áll, a jobboldalin a paizsbeli fekete sas, a középsőn a három fehér strucztoll, és baloldalin egy lábával köveceset tartó daru áll. Foszladék a jobboldali sisak körül ezüst-fekete, a kö-

¹⁾ Fényes Geographia szótár I. 136.

zépső körül arany-kék, a baloldali körül ezüst-vörös. A paizs telamonjai két felől arany gal 1).

Ezen kívül egy czimer-gyüteményben 2) *Klobusitzky* néven még ily czimer is leheto: a paizs vörös udvarában zöld térről egy arany karó mellett szőlőtő virul, melyről összesen hét pirosló szőlőfürt függ alá. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik félig arany, félig kék, egy koronás arany oroszán nő ki, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. — E czimer nyilván más ily nevű utóbb nemesített család czimere lehet.

Kloch család. *Kloch Márton* 1717-ben III. Károly király által emeltetett a czimerleveles nemesek sorába 3). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó egyszarvú. A paizsfölötti sisak koronájából vörös ruhás, prémkalpagos, kék öves magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében arany király-pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kloczko család. *Kloczko János* 1792-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere először keresztvágással négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály ismét vizirányosan kétfelé oszlik, a felső arany udvarban féltessel egy fekete vadkecske látszik, az alsó vörös udvarban egy függőleges fehér csíkolat tűnik szembe. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy magas fehér sziklában, melynek tetején fenyőfák zöldelnek, banya-bejárás látható. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tartva könyököl. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék 4).

Klohomer család. *Klohomer Mátyás-Ferencz* 1757-ben nyerte M.-Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelét 5).

Czimerpaizsa először vizirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban két keresztbe helyezett zászló van; az alsó rész ismét függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban ezüst mérleg; a baloldali vörös udvarban pedig ágaskodó oroszán kivont karddal látható. A paizsfölötti sisak koronájából, két szétterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a bal-

1) *Adami Scuta gentil.* tom. V. — *Collect. Herald.* pag. 119.

2) *Burgstaller Collectio Insignium etc.*

3) *Collect. Herald.* nro 578.

4) *Adami Scuta gentil.* tom. V.

5) *Collect. Herald.* nro 62.

oldali pedig félig arany, félig kék, egy arany boglárából kinyuló fekete forgó, mely magyar kalpagokra szokott alkalmaztatni, nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Klohomeer, vagy Klohammer Ferencz 1787-ben az országos viz-építészetnél volt gyakornok.

Klucsay család. Klucsay András 1657-ben Trencsin megyében hirdetteté ki czimeres nemes levelét. 1666- és 1690-ben Klúcsói székhelyén találjuk a családot.

Még 1748., és 1768-ban is Klucsay Andrást leljük nevezett Klúcsó helységben; utóbb azonban Trencsin megyében a család nyoma elenyészett¹⁾.

Klúcsik család. (Bodinai.) Klúcsik Dániel, Miklós, Menyhért és Mihály 1622-ki junius 13-án II. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemeslevelet, melyet Klúcsik János és Dániel 1623-ban hirdettek ki Trencsin vármegyében²⁾.

Az 1690-ki nemesi összeírás Nagy-Kotessón mutatja fel a családot. — 1736-ban a Trencsin megyei törvényszék előtt Klúcsik id. és ifj. András, valamint István és János igazolák nemességüket.

1748-ban Bodinán laknak Tóbiás, György, Dániel, id. és ifj. András, István, János, és Andrásnak örökösei.

1768-ban hasonlóan Bodinán leljük Györgyöt s két fiát Istvánt és Jánost, és ez utóbbinak fiát Andrást; — továbbá idősb Andrást három fiával Dániellel, Jánossal és Andrással, végre Györgyöt, Istvánt és Tóbiást.

1803-ban szintén Bodinán székelték István, és ennek fia János; — András és fiai András és János; — János és fia János; — dolni János és fiai András, Dániel és István, kik közül ez utóbbi Nógrád megyébe költözött; — Miklós, és György fiával Andrással.

1837-ben Bodinán laktak Istvánnak örökösei ugymint János, és ennek fiai István, András, János; továbbá Andrásnak örökösei ugymint András, és ennek fiai András és János; nemkülönböztetve idősb Jánosnak örökösei János és István, ez utóbbika fiaival Andrással és Jánossal. — Dolni Jánosnak utódai András és János, ez utóbbinak három fia György, András és János; — Dánielnek örökösei ugymint János és fia János, ki

¹⁾ Szontagh Dániel közléséből.

²⁾ Ugyanattól.

Szulóra költözött át; továbbá Istvánnak örökösei, ugymint János fiával Jánossal; azután György, András, István, Pál; valamint Miklós maga és végre Györgynek örökösei u. m. András és ennek fiai István, József és György.

Kmeth család. 1653-ban Trencsin vármegyének nemesi lajstromában említetik; és 1688-ban Csaklason lakozónak iratik.

Jelenleg Gömör megyében a nemesség sorában Fényes E. Geographiája szerint él ily nevű család.

Kmosko család. (Berniczei.) Liptó megyei nemes család, azon megyei Bernicze helységről írja előnevét és ott jelenleg is birtokos, honnan Kmoskó János Árva megyébe költözik.

A család egyik ágából e század elején egyik pozsonymegyei alispán, zavari birtokos, ennek fia Ágoston 1820—30. magyar kir. kamarai tanácsos, kinek neje Voglhuber József hadszertárnoknak (+ 1822.) leánya Mária, ettől fia László szül. 1811-ben a m. kir. udv. kancellariánál előbb (1847.) fogalmazó, utóbb titkár. Meghalt 1857-ben Elek 1820—1825-ben a m. kir. helytartóságnál hivataloskodott.

Knezsik család. Abauj megye családja Fényes E. Geographiája szerint.

Knézsik Ignác meghalt 1836. april. 12. kora 70. évében. Neje alsebesi Tormásy Franciska.

Knezevich család. Knezevich, vagy mint a czimeres levélben iratik: Knesevity András, és neje Buday Fruzsina, és gyermekeik Mihály, Miklós és Zsuzsanna 1618-ki april. 9-én II. Mátyás királytól nyertek czimeres levelet, mely Vas vármegyének Szombathelyen 1618-ban sz. István ünnepe előtti vasárnap tartott gyűlésén hirdettetott ki ¹⁾.

1730-ik óta a család a magyar bárók sorában áll ²⁾.

Bárósági czimere négyfelé osztott paizs, egy közép vérttel, melynek arany udvarában koronás egyfejű sas szétterjesztett szárnyakkal látszik. Az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában egy koronás arany kigyó tekereg fölfelé; a 2-ik osztály vörös udvarában ezüst grif ágaskodik; a 3-ik osztály ezüst mezejében zöld téren egy kissé fölemelt szárnyakkal egy fekete holló áll, esőrében aranygyűrűt tartva. A paizst bárói korona fűdi, és azon három koronás sisak áll; a jobboldaliból koronás

¹⁾ Sopron városa levéltárában van az eredeti armalis, melyről a függő pecsét már hiányzik.

²⁾ Lehoczy Stemma. I. 169. hol hibásan Knesevich-nak van írva.

fehér grif balra fordult testtel emelkedik ki; a középsőn az egyfejű koronás fekete sas áll, a baloldalin pedig a csőrében gyűrűt tartó holló látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családból báró Knezevich Vincze özvegye 1839-ben élt.

Knichen család. Knichen vagy Kniechen Frigyes alezredes, és Arnold József csehországi udvari tanácsos római sz. birodalmi lovagokból 1721. aug. 24. báróságra emeltettek, és Magyarországon honfiusítottak, de e honfiusítás nyomát törvénykönyvünkben nem találjuk. A honfiusítottaknak atyjuk volt Rudolf szileziai fejedelmi tanácsos, nagyatyjuk András (Knichen in Frekleben) a szász választó fejedelem kancellára, kit Rudolf császár emelt a római sz. birodalmi lovagok sorába ¹⁾).

Az 1721-ben nyert bárósági czimer egy jobbról balra rézsutosan két udvarra osztott tojásdad paizs, a jobboldali vörös udvarban a másik udvar oldalából egy fehér francia lilium félig láthatólag nyúlik ki; a jobboldali ezüst udvarban egy kinyitott piros rózsa pompáz. A paizsfölötti két koronás sisak áll, a jobboldaliból öt strucztooll nyúlik ki, az első fehér, a második vörös, és így tovább; a baloldali sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, kivont pahlóst tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös ²⁾).

A család valószínűleg kihalt, legalább hazánkban ismeretlen.

Knoth család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családjai sorában foglal helyet ³⁾).

Knyezicz család. Knyezicz Mátyás 1460-ban sárosi várkapitány, és Sáros vármegye alispánja ⁴⁾).

Koban család. Gömör megyében a nemesség sorában áll.

Kobilicz család. Kobilicz közönségesen (vulgo) Jarabek', árvamegyei czimerleveles család. Közülök idősb és ifjabb Sámuel Árva megyében 1814-ben kirdettették ki nemességüket ⁵⁾).

Kobilicz Zsuzsanna 1730. táján Csery Ferencz neje. — Gömör megyében szintén a nemesrendűek sorában áll ⁶⁾).

¹⁾ Adami, Ms. Musaei nation. quart. lat. nro 182.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

⁴⁾ Kaprinay Diplom, II. 437.

⁵⁾ Szontagh Dániel közléséből.

⁶⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 115.

Koch család. Koch Ignác báró 1751-ben a 41-ik törvényczikk szerint Magyarországon, 1752. aug. 21-én pedig Erdélyben a szebeni gyűlésen honfiusítatott.

Czimere négy részre osztott paizs, a paizs alyjáról azonban gúla gyanánt még egy ötödik udvar képződik, és ezenkívül a paizs közepét egy kisebb vért foglalja el, mely vizirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös osztályban arany csillag, az alsó fekete osztályban három arany pénz látszik. A czimerpaizs 1-ső és 4-ik osztályának vörös udvarában egy ezüst András-kereszt ragyog. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában pedig zöld téren egy fejét lehorgasztó, vörös csőrű papagály áll. Az alsó gula alakú osztály arany udvarában fekete horgony sötétlik. A paizst bárói korona fűdi, és azon három koronás sisak áll; a jobboldali fölött az András-kereszt; a középsőn két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog, a baloldali sisak koronáján pedig zöld halmon a leirt papagály áll. Foszladék jobbról arany-vörös, középről arany-fekete, balról ezüst-kék ¹⁾.

Köch család. Ily nevű nemes család előfordul a Trencsín megyei nemesi lajstromokban, melyek szerint 1666-ban Hanzlikfalván székeltek ²⁾.

Nógrád megyében 1780. táján Koch Antal, kinek nejétől Gelle Francziskától született fiában Ferenczben magvaszakadt.

Kocsi család. Lásd Horváth cs.

Kocsis család. Kocsis János 1712-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában arany térségen hátulsó lábain egy fehér farkas áll, szájában egy vérző ökör-czombot tartva; ugyan e képlet emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

Kocsis család. (Koronkai.) Erdélyben Felső-Fejér megyében e családból Sándor számvevő, — Elek tizedbértárnok; — József aljegyző 1815-ben.

Kocsó család. Kocsó György és József 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimerpaizsuk jobbról balra rézsutosan húzott vonal által vörös és kék udvarra oszlik; a paizs alyján zöld téren arany grif ágaskodik,

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

³⁾ Collect. Herald. nro 686.

ugy hogy testének felső része már a kék udvarban van; szájában író-tollat, első jobb lábában kivont kardot, a balban három ezüst nyilat tart, hegyeikkel lefelé fordítva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki, csak hogy itt szájában az író toll már nincsen. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös ¹⁾.

Kocsó nevű család előfordul a Trencsin megyei 1836-ki nemesi lajstromban.

Kocsy család. Zemplin ²⁾ és Torna vármegye nemes családja.

A XVII. század végén Vas megyében is találjuk. Néhai Kocsy Istvánnak fia Mihály, és leánya Erzsébet, ki Szily Mihályhoz ment férjhez, és ettől fia Szily József, nevezett Kocsy Mihálylyal alsó-mesteri részüket elzálogítják Eöry Mihálynak ³⁾.

Koczer család. Vas megye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Koczián család. Trencsin megyei nemes család, hol a lajstromok szerint találjuk 1733-ban Koczián Tamást;

1768-ban Vágh-Beszterczén Jánost, és négy fiát Jánost, Tamást, Andrást és Györgyöt, — ismét másik Andrást, Györgyöt, fiával Andrással, és Sámuel t.

1803-ban szintén V.-Beszterczén említetnek Tamás, György fiával Jánossal, másik János fiával ifj. Jánossal, és József.

1837-ben hasonlóan V.-Beszterczén laknak Györgynek örökösei János és ennek három fia István, János és József; — továbbá Jánosnak örökösei ugymint János fiával Ferenczcel; — András fiával Jánossal, Pál, és József fiával Jánossal ⁴⁾.

Nógrád megyében szintén lakozott ily nevű család: nemes Koczian Tamás, és fia János más három társával mint posztós mesterek 1730-ban telepedtek E.-Gyarmatra a földes uraság szabadalmi levelével ⁵⁾. Nógrád megyében a kétségtelen nemesek sorában leljük 1755-ben Pált, és a följebb említett Tamást és Jánost ⁶⁾.

Koczián Tamás 1777-ben kapott Nógrád megyétől nemességéről nemesi bizonyítványt ⁷⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

³⁾ Oklevél.

⁴⁾ Szontagh Dán. közléséből.

⁵⁾ A b.-gyarmati urbéri pernek a város levéltárában hiteles átirata 282. l.

⁶⁾ Protocoll. C. Neograd. anni 1755.

⁷⁾ Ugyanott anni 1778. pag. 383.

Hont megyében Magyaradon Koczián Teréz, Kasza László hitvese.

Koczka család. Koczka Miklós 1741-ben M.-Terézia királyasszonytól nyerte nemességében megerősítő czimeres levelét ¹⁾.

Czimerpaizsa kék, mely vizirányosan egy ezüst szelemen (fascia) által, mellyen két kinyilott piros rózsa-fej van, közepén kétfelé oszlik, a felső osztályban futó helyzetben egy vörös örves agár fut; az alsó osztály közepén egy vörös köves arany gyűrű, és mellette két oldalról két koczka-játék látható. A paizsfölötti sisak koronájából két fehér strucz toll között egy vörös mezű, kék hajtókájú férfikar nyúlik ki, kivent kardot tartva; a tollakat a kar körül egy zöld koszorú övedzi. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék

Koczó család. Torontál vármegye nemes családja, hol közülök Koczó Pál 1836-ban azon megyének alszolgabirája volt.

Koczpál család. Gömör megye nemessége sorában áll ²⁾.

Kohányi család. Ismeretes e családból a következő nemzékreni töredék:

Kohányi Zsigmond
(Hericz Erzsé)
┌───────────┐
József
┌──────────┐
Imre.

Koháry család. (Csábrághi és Szitnyai †.) Kihalt mágnás család, mely vitéz hadfiakat mutatott fel, s melynek ivadékát főleg az uralkodó házhoz tántorithatlan hűség tünteté ki.

Egyik irónk ³⁾ már 1470-ből említi Koháry Györgyöt, mint Mátyás király egyik udvarnokát; azonban a családot csak a XVI. század végén Hont megyében látjuk föltünni, hol Koháry Imre, ki 1560-ban Hontmegyében neje ráhói Jákóffy Kata által szép birtokhoz jutott ⁴⁾; fia pedig Péter a család emelkedésének alapját megveté.

Imrétől kezdve a családja következőleg ⁵⁾ sarjadzott el:

¹⁾ Collect. Herald. nro 185.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 114.

³⁾ Lehoczky Stemmaat. II. 217.

⁴⁾ Bel, Notitia nova IV. 761.

⁵⁾ Geneal. auth. tom. I. — Schönfeld Adels Lex. I. 13—16, hol azonban a születési és halálozási évek nagyon hibásak. — Lehoczky Stemmaat. II. 217. — Wagner Mss. tom. LXX. p. 144. — Mocsáry Nógrád vármegye esmertetése III. köt. stb.

Imre
1560
(Jákóffy Kata)

báró Péter
1593–1629.
kir. személynök
és hadvezér
(Kazy Bora)

I. István
Honti főisp.
Füleki főkapitány
† 1664.

(1. Balassa Judit.
2. b. Ujfalussy Éva)

Magdolna
(Baranyai
Tamás)

Kata.

II. István
a hú
1714. országbiró
és költő.
† 1731.

Farkas
gróf
sz. 1685. † 1704.
(gr. Rechberg
Maria-Luiza)

Gábor
ferenczes
barát.

I. János
sz. 1657. † 1696.
(Jakussith
Polixena)

Imre
1685.

György
sz. 1788.
† 1716.
eles. Pé-
tervárad-
nál.

II. János
sz. 1689.
† 1717.
eles. Bel-
grádnál.

András
sz. 1694.
† 1757.
honti főis.
lov táborn.
(b. Thavonath
Mária)

I. Ignác
† 1719.
mint
tanuló.

Bora
(gr. Keg-
levich
Károly)

Eva
(gr. Es-
terházy
Antal)

Judit
(Bar-
kóczy
György)

Zsófia
(Berényi
Ádám)

Miklós
sz. 1721.
† 1769.
tábornok
honti főis.

II. Ignác
sz. 1726.
† 1777.
honti főisp.
(gr. Cavriani
M.-Gabriela)

Antal.
† 1758.
(gr. Erdődy
Károly)

Mária-Pol.
†
(gr. Rieszch János)

Mária-Ter.
†
(gr. Mit-
rovszky
József)

Karolina
(gr. Mit-
rovszky
József)

III. János
sz. 1733.
† 1800.
(b. Pinelli
Mária)

II. Miklós
sz. 1764.
alezredes
(gr. Kinsky
Mária)

Jozefa
sz. 1767. † 1803.
(gr. Rieszch János)

Mária
sz. 1769.
(gr. Forgách
Ignác)

Ferencz
sz. 1760. † 1826.
kancellár
hercege
(gr. Waldstein
M.-Antonia)

M.-Teréz
sz. 1761. † 1815.
(gr. Haller József)

Jozefa
sz. 1764. † 1815.
(b. Laurencin
d Armont Ferd.)

M.-Anna
sz. 1765.
(b. Gudenus
János)

M.-Antonia
szül. 1793.
(hgz Coburg Ferd.)

Imrének fia Péter előbb mint hontmegyei jegyző, tollal kezdé a hazát szolgálni; azonban nem kevésbé birt hadi tehetséggel is, és e téren is már 1592-ban mint alvezér Füleki ostrománál kezdé magát

kitüntetni ¹⁾. A következő évben Esztergam alatt vitézkedett ²⁾. Az 1606-ki bécsi békekötésnél mint királyi biztos vevén részt, e szerződés aláírói közt az ő nevét is találjuk. 1608-ban ő is egyik küldött volt Mátyás főhercegtől Prágába a korona elhozatala végett, és II. Mátyás megkoronázása után Érsekújvár alkapitányává neveztetett. 1613-ban febr. 11-én Báthori Gábor erdélyi fejedelemhez küldetett követségben, melynek bevégzése után hű és sikeres szolgálatiért 1616. febr. 15-én báró ságra emeltetett ³⁾. 1618-ban Komáromba a törökkeli békekötésre egyik biztosul küldetett. 1619-ben mint Érsekújvár alkapitánya vitézül védte e várat Bethlen serege által, de őrsége által feladatván, maga is fogságba esett ⁴⁾. E fogságból két év múlva szabadulván ki 1621-ben, királyi engedélyt nyert, hogy testőrségül 60 lovast és 40 gyalogot tarthasson személye körül ⁵⁾. 1623-ban ismét az ujjvári térségen harczolt a török és az erdélyiek ellen, kiken győzelmet aratott. Ez időben már Érsekújvár főkapitánya volt. 1627-ben a meghalt Cziráky Mózsés helyére kir. személynöknek nevezé őt II. Ferdinánd király, azonban e hivatalt csak igen rövid ideig viselé ⁶⁾. Még ugyan ez évben a Bethlen Gáborral kötendő békére nézvé Komáromba küldetett. Sept. 22-én pedig több magyar főúrral fontos tanácskozásra hivattott meg. 1629-ben már birta a csábrághi és szitnyai várat és uradalmat, melyre ez évben kir. adományt nyert ⁷⁾. Ez után nem sokára le-tűnt az élet szinpadáról, mert vele többé a történelem lapjain nem találkozunk. Neje Kazy Borbála volt ⁸⁾. Egy fia és két leánya maradt.

I. István 1647-ben sept. 23-án Szécsény vár főkapitányává, 1657-ben pedig egyszersmind Fülek vár örökös főkapitányává, a kö-

¹⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Mocsáry Antal Nógrád várm. esm. III. 46.

⁴⁾ Pethő Gergely Krónika 185. — Feszler Geschichte VIII. 516.

⁵⁾ Mocsáry Nógrád várm. III. 47.

⁶⁾ Mert Cziráky Mózsés 1627. sept. 4-ke előtt halt meg, és már azon évi octob. 29-én Palachich István volt a kir. személynök.

⁷⁾ Liber Regius anni 1622. fol. 122.

⁸⁾ Schönfeld: Adels Lex. II. 16. — Ellenben Lehoczkynál, és más származati táblákon nejeül Balassa Borbálát találjuk, azonban ez igen kétséges, mert a Balassa család származati fáján Borbála elő nem fordul, hanem Judit, Balassa Imrének leánya, ki Koháry Péter fiának I. Istvánnak volt neje. És ezen Balassa Judit volt előbb kaszaházi Ioó János személynöknek özvegye, utóbb harmadszor férjhez ment Gregoróczy Péterhez. Itt egyszersmind alkalmilag ki kell e munka V. köt. 349. lapján álló hibát igazítani, mert ott is Balassa Borbála roszul áll Judit helyett.

vetkező 1658-ban Hont megye főispányává neveztetett. 1664-ki april. 10-én fővezérül rendeltetett, s ámbár szabadkozott ez állomás elfoglalásától jul. 9-én irt levelében, tán rosz sejtelmektől intve, de I. Leopold újabb rendelete folytán azt elfogadá; és csakugyan jul. 19-én a lévai térségen a török ellen vítt harczon elesett. Elestének helyét a lévai határban egy kápolna jelöli. Tetemei pedig a sz.-benedeki nemzeti sirboltba takarítottak. Neje, Balassa Imrének Bosnyák Judittól született leánya: Balassa Judit volt, és ez után öröklé Bosnyák jogon a Koháry család egy részben a kecskeméti birtokot. Második nejéül Ujfalussy Éva iratik ¹⁾. Gyermeké négy maradt:

G á b o r ferenczes barát volt.

II. István még atyjának életében 1661-ki mart. 22-én Hont megye főispánjává. 1664. jul. 25-ik napján pedig Fülel vár főkapitánjává neveztetett. 1671-ben már a férfit kort elérvén, először a hadi tanácshoz Fülel vár megerősítésének szükségét terjeszté fel, melyre a kamara 1672-ben ezeröttszáz forintot utalványozott ²⁾. 1678-ban többször igyekezett őt Tököly Imre pártjára vonni, de ő tántorithatlanul megmaradt az uralkodó iránti hűségében, miről I. Leopold értesülvén, őt 1678. dec. 13-án irt levele mellett aranylánczon függő saját arczképevel ajándékozá meg. 1682-ben Tököly a törökkel ostromlá Füleket, és bár Koháry keményen tartá magát, de a hosszú ostrom alatt őrsége a vitéz főkapitány ellenére is feladá a várat. Tököly ekkor is megkínálá őt barátságával, ha vele tart, de Koháry tántorithatlan volt, ennél fogva fogollyá lön, és előbb sept. 11-én Regéczre hurczolatott, hol némely hű társai eszközlésére megszabadúlt ugyan, de észrevétetvén, rögtön elfogatott, és elzaratott. 1683. jul. 18-án Ungvárra, onnan Sárospatakra, s végre jul. 20-án Munkácsra vitetett; majd ismét Sárospatakra visszahurczolatott. E keserves rabságban nyomorgott mind addig, mig 1685-ben nov. 6-án a császári seregek S.-patakot ostrom alá vévén, a fővezér Caprara a föld alá sötét börtönbe elzárt rabot szerencsésen kiásatá ³⁾.

Még a börtönben szenvedt, midőn Farkas, János és Imre testvéreivel együtt I. Leopold király által 1685-ki jul. 15-én grófi rangra emeltetett ⁴⁾. 1687-ben jun. 2-án határszéli országos főkapitányvá neveztetett. Ugyan ez évben Eger vára ostromára küldetvén,

¹⁾ Schönfeld id. h. 16.

²⁾ Mocsáry id. h. 53.

³⁾ Bel not. nov. IV. 85.

⁴⁾ Mocsáry id. h. 68.

jobb kezén oly sebet kapott, hogy azt többé nem használhatá, ez okból saját keze irásának másolatát bélyegre vésetve, ezt használá neve aláírásánál ¹⁾. 1702-ben nov. 16-án a nádor által a Nógrád megye által állított gyalog katonaság átvételével és rendbeszedésével bízott meg. 1703-ki jul. 2-án hatezer forintot adott a Rákóczy elleni hadsereg segélyezésére. 1704-ben ő is részt vett az udvar részéről a Rákóczyakkal Selmecezen tartott egyezkedésekben. De főleg pénzzel és kölcsönnel segíté a kormányt ama forradalom elnyomására, mint ezt I. József királynak 1706. jul. 23-án kelt levele tanusítja. 1711-ki jan. 2-án Hont megye örökös főispánjává neveztetett ki, úgy hogy azt a Koháry családnak mindég legidősb tagja viselje. E hivatalába dec. 14-én be is iktattatott. 1712-ki dec. 27-én III. Károly király nevében a hadi tanács által negyvennyolcz évi hű szolgálataiért, szenvedéseiért és áldozataiért főtabornoki egész fizetésével haláláig megajándékozott. 1714-ki octob. 15-én országbíróvá, oct. 18-án pedig belső titkos tanácsosságra emeltetett. Számtalanszor viselt különféle ügyekben királyi biztosságot. 1729-ki dec. 28-án a honti örökös főispánságról szóló adománylevelet III. Károly király is megerősíté. Meghalt csábrághi várában 1731-ki mart. 29-én, kora 82. évében, utódok nélkül, mert nőtlen állapotban élt ²⁾. Tetemei réz koporsóba tétetvén, családja sz.-benedeki sirboltjába takarítottak. Mint költő szintén megemlítendő. Költeményei egy részét fogságában írta ³⁾. Emlékét több egyház, zárda és kórház s egyéb alapítványok örökölték, és így czélokra többet kiadott 712,800 ftuál. Testvére.

I. János 1657-ben jun. 13-án született. 1682-ben Tököly ellen harczolt, de szerencsétlenül, mert elfogatván, hadi fogságba vitetett előbb Kassára, onnan Ungvárra rablánczokon; innen kiszabadulván jelen volt a budai ütközetben. Meghalt 1696-ban kora 39-ik évében, és eltemettetett szintén Sz.-Benedeken. Nejétől orbovai Jakussith Polixinától gyermekei nem maradtak. Testvére

Farkas es. kir. kamarás 1683-ban részt vett Bécs védelmében, 1686-ban Buda ostromára a nógrád- és hontmegyei nemességet vezérlé. 1704-ben a horvátországi zavarok lecsendesítésére rendeltetvén, oda ment családotól, hol azonban 1704-ben Dubrava nevü városban

¹⁾ 1715-ki 29. art.

²⁾ Mocsáry id. h. leirta életrajzát Bajza is az 1832. Aurorában.

³⁾ L. Tudományos gyűjtem. 1821. II. köt. — Megjelentek tőle versek ily czim alatt is: „Hol egyszer, hol másszor kifaragott és összeszedett rongyából leirt fűlfa versek.“

meghalt. Ő birta már Murány várát és uradalmát is. Nejétől gr. Rechberg Mária-Ludovikától nyolcz gyermeke maradt, mint a táblázat mutatja. Ezek közül:

György szül. 1688-ki april. 13-án. Dicséretesen elvégezvén 1708-ban Olmūczban iskoláit, katonává, és 1711-ki aug. 10-én gr. Stahremberg ezredében kapitányá lett; de 1716-ki aug. 5-én a pétervárad iütközetben 16 sebet kapván, és mind két kezét elvesztvén, életét díszöen bevégzé; és ugyanott el is temettetett.

II. János szül. 1689-ki sept. 20-án Csábrágon, és iskoláit szintén Olmuczban végezé. Hasonlóan a hadi pályára lépven, a Lobkovicz vasas ezredben kapitány lett, de 1717-ben Belgrádnál kora 28. évében elesett.

I. Ignác még mint tanuló ifju korában N.-szombatban halt el 1719-ben ¹⁾.

A negyedik férfi-testvér András 1694-ki nov. 30-án született Csábrágon. 1715-ben katonává lett. 1717-ben Belgrád alatt sebet kapott, melyből kigyógyulván, 1730-ki aug. 11-én ezredessé lett; 1731-ki mart. 10-én pedig nemes Hont vármegyei örökös főispánságába iktatott. 1733-ben vezér-örnagy, 1741-ben altábornagy lett, és ezen évben Temesvár és Belgrád alatt több sebet nyert; 1748. nov. 17-én lovassági tábornagygyá neveztetett. 1733-ban egy egész ezredet állított, és arra 161,120 for. 48 krt költött; a M.-Terézia által állított kórházra 2000 frtot; — 1744. jan. 1-én a bécsi kórházban ismét négy beteg ágyra 4000 frtot; és 1748. máj. 5-én ugyanott egy beteg ágyra 1000 frtot alapítványozott.—1736-ki sept. 3-án urodalmaira pallósjogot nyert. Meghalt Szent-Antalon 1757-ki dec. 21-én, és Selmecczen temettetett el ²⁾. Ő birta már a csábrági, szitnyai vár és uradalmakon kívül, továbbá a murányi, balogvári, füleki, gömöri, dereneséni, sz. antali, rimaszécsi uradalmakon kívül Alsó-Ausztriában az ebenthali és walterskircheni urodalmakat is. Nejétől báró Thavonat Mária-Teréziától, báró Thavonat Lajosnak, és Jakusith Polixena Jozefának leányától hat gyermeke, ezek közt három fia született. Legidösb fia

Miklós szül. Szent-Antalon 1721-ki jul. 6-án. Már gyermek korában 1733. novemb. 6-án atyja ezredében kapitányságra nevezte-

¹⁾ Fölötte halotti beszédet tartott Splény Gábor, mely „Speculum Academiae“ czim alatt 1720-ban nyomtatott ki.

²⁾ Mocsáry id. h. 77. 78.

tett ¹⁾. Utóbb 1754. aug. 28-án ezredessé, 1758. jan. 2-án Hont megye főispánjává neveztetett, és abba 26-án beiktattatott. Május 15-én vezér-örnaggyá, 1757. márt. 5-én pedig dandár-tábornokká lön. Meghalt Balogon 1769. jul. 3-án. Eltemettetett Selmecezen.

Testvére **Antal** mielőtt férfi kort érhetett, halt el.

III. **János** cs. kir. kamarás meghalt 1800. nov. 12-én. 1779-ki márt. 14-én vette nőül báró Pinelli Mária-Teréziát, kitől két leánya és egy fia **II. Miklós** maradt. Ez utóbbi született 1764. jul. 12-én. Cs. k. kamarás és szluini határőr ezredben alezredes volt. Nejétől gr. Kinsky Mária-Borbálától gyermekei nem maradtak.

Andrásnak második fia **II. Ignác** 1726-ki dec. 2-án született. 1744-ben a porosz háboruban vett részt, és mint kapitány a hadi tudományokban magát kitünteté. 1745-ben a fölkelt nemesség örnagya volt. 1769. aug. 23-án bátyja halálával Hont megye főispánja lett. Meghalt 1777-ben oct. 10-én, kora 73. évében. Nejétől gróf Cavriani Maria-Gabrielától, kivel 1758. jan. 15-én kelt egybe, egy fia, és három leánya maradt. Fia

Antal szül. 1760. sept. 4-én. Hivatalos pályára lépven, fokontként a legmagasabb polczra vitte. Ő cs. kir. kamarás, hont vármegye örökös és valóságos főispánja, arany gyapjas rend vitéze, cs. k. valós. belső titkos tanácsos, Magyarország fő pohárnok mestere, és főkanzellára volt. És 1815-ben hercezségre emeltetett. Meghalt 1826-ki jun. 27-én figyermek utód nélkül. Nejétől herceg Waldstein Wartenberg Mária-Antoniától, kivel 1792-ki febr. 13-án kelt egybe, egyetlen leánya **Mária-Antonia** szül. 1793-ki jul. 2-án, és 1816-ki jan. 2-án egybekelt Szász Coburg Ferdinand György herceggel (*Lásd Coburg család*), kire e házasság által a Koháry uradalmak szállottak.

A kihalt Koháry család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló kettős farkú koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kohút család. E családból Kohút **János** 1621-ben a Trenesin megyei nemesi lajstromban említetik, és ugyanazon megyében 1688-ban Zolnán lakott e család ²⁾.

¹⁾ 1734-ben még mint tanuló latin verseket ajánlott atyjának ily czim alatt: *Primitiae Poeticae ex filiali reverentia devotae honoribus J. C. D. Andreae Koháry etc.*

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

Koich család. Koich J e f t a és S á n d o r és ezekkel együtt Jurkovich János 1802-ben I. Ferencz király által emeltetett czimerleveles nemességre.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ugró helyzetben hátulsó lábain álló fehér egyszarvú; fölötté arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirt egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék ¹⁾.

Koich Estim és S á n d o r 1812-ben a Ludovicea intézetre ötszáz forintot adtak ²⁾.

Kois család. Kois vagy Koys család Trencsin megyében székel.

Miklós 1630-ban hirdetteté ki nemességét, 1660—1666-ban Mikusóczon lakott a család.

1741-ben Á d á m és Gy ö r g y; — 1748-ban pedig idősb és ifj. István, id. és ifj. János, Kristóf, András és Tamás ugyanott laknak a nemesi lajstromok szerint.

1768-ban Mikusóczon említetnek id. és ifj. János, István, György, fiával Jánossal; Kristóf fiával Györggyel; András és Tamás fiával Istvánnal.—Pruszkán lakott Tamás.

1803-ban Mikusóczon György fiaival Andrással és Jánossal, János három fiával Györggyel, Istvánnal és Andrással; — Pál, István fiaival Jánossal, Istvánnal és Andrással; és másik András s még tizenegy férfi ivadék.

1837-ben már Mikusóczon 33 férfi tagot számlált a család, Pruszkán hármat ³⁾.

Kókay család. Létezett a XV. században. Egyik leánytagja Maczonkai László neje, leányának fiúsításáról hamis oklevelet szerzett ⁴⁾.

Valószínűleg e család elődei közül való Kókay Lőrincz, ki 1254-ben kapta adományban Kovácsit ⁵⁾.

Kókay M á r t o n 1705—1709-ben Nógrád megyében a szabadosok osztályából való, Rákóczynak egyik ezredese.

Gömör megyében ily nevű család a nemesség sorában áll ⁶⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. 5.

²⁾ 1812-ki 2. törv. cz.

³⁾ Szontagh Dán. közléséből.

⁴⁾ Verbőczy Tripart. II. : 14.

⁵⁾ Fejér, Cod. Diplom. II.

⁶⁾ Bartholomaeides C. Gömör 115.

Kokovay család. Nógrád megyében a század első felében közülök Kokovay József megyei számvevő 1832-ben birt és lakott P.-Szántón.

Czimere a paizs kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával két nyilat tartva; ugyan ilyen emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is.

Kolacsányi család. *L. Kolecsányi cs.*

Kolacskovszky család. Szepes vármegye nemes családjainak sorában áll.

Kolbányi család. Gömör megye nemessége között említetik ¹⁾.

Kolakovszky család. Kolakovszky József 1797-ben dec. 1-én Bécsben kelt czimeres levélben I. Ferencz király által nemesített meg, és azt Krassó megyében 1798-ki május 30-án kihirdeteté ²⁾. Ugyan ő azon megyének al-ügyésze volt. Jelenleg azonban a család Krassóban nem létezik.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály balról jobbra rézsutosan húzott vonal által arany és vörös udvarra oszlik, és benne egy grif áll, mely fele testével az egyik, másik felével a másik udvarban foglal helyet, első jobb lábával kivont kardot tartva, és fele testrésze az udvar színével ellenkezőleg van szinezve; a 2- és 3-ik osztály kék udvarában ezüst szekérfengely négy kerekével látható. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, szintén kivont kardot tartva. Foszladek jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ³⁾.

Kolecsányi család. (Nagy- és kis-kolecsányi.) Trencsin megyei nemes család. 1690—1697-ben Puchón székelt Pál ⁴⁾; 1733-ban Nagy-Kolacsinban és Borcsánban Mihály, Gábor, László, Ferencz, Mihály, János; Kis-Kolacsinban pedig id. és ifj. István, Miklós, András és Imre, kik mindnyájan 1736-ban igazolák nemességüket.

1748-ban Kis-Kolacsinban laktak idősb és ifj. János, id. és ifj. András, id és ifj. István, és Miklósnak utódai.

1768-ban a nemesi összeírás Kis Kolacsinban említi Miklós-nak örököseit Pált, Jánost és Imrét, és ez utóbbinak fiait Já-

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör 115.

²⁾ Krassó megye jegyzőkönyve szerint.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ 1559-ben Kolacsánszky György volt sz. kir. Trencsin városa bírása, őse-e ezen családnak? — nem tudható.

Nevezetes munkája főleg a magyar egyházi jogköréből való. Meghalt 1783-ki jul. 10-én ¹⁾).

Utánna egyik unokája *Ferencz*, ki 1845-ben Soprony megye főszolgabírája volt, bírja a helységet.

Kollár család. (Felső-őri.) Egyike azon hatvannyolcz családnak, melyek 1582-ben vasmegyei Felső-Őr helységre kir. adományt nyertek. *Lásd Zámbo család.*

Komárom megyében szintén van Kollár nevű nemes család.

Kollát család. Kollát Albert 1712-ben III. Károly király által czimeres levélben nemesített meg ²⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld dombon két kiterjesztett sas szárny között három arany kalász; a paizsfölötti sisak koronájából szintén két kiterjesztett fekete sas-szárny között a három aranykalász látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ily nevű család létezik Gömör és Szatmár vármegyében. Ez utóbbi megyében birtokos e század elején Sályi helységben ³⁾).

Koller család. (Nagy-mányai.) E család Tirolból származott I. Ferdinand alatt Ausztriába, és innen Magyarországra, hol Koller János-Krisztof mint királyi biztos az uralkodó ház iránt tanusított hűségeért, és egyéb érdemeiért. 1633-ki dec. 12-én II. Ferdinand királytól czimeres nemeslevelet nyert; mely nemeslevél Soprony megyének 1635-ki évben szent Ferencz napja után legközelebb eső második férián Uj-Kéren tartott közgyűlésében kihirdettetett. Utóbb a család III. Károly király alatt tanusított hűségeért Bars megyében fekvő nagy-mányai jószágot nyerte adományban.

Koller Ferencz Xavér udvari tanácsos 1752-ki mart. 16-án báróságra emeltetett. Már ifju korában jeles tudományossága által tünteté ki magát, s többek közt egy történelmi művet is irt latin nyelven, melyet az uralkodó fenségnek ajánlott ⁴⁾ Nejétől aranyos-maróti

¹⁾ Mindszenti L. *Advocat Dictionarium* IV. 302. Fényes Geogr. Szótár II. 204. — Podhraczký J. az Akadémiai Értesítő 1856-ki köt. 82. lapján Kollár Adámot Besztercze-bányai származásának inja.

²⁾ *Collect. Herald.* nro 687.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 124.

⁴⁾ Czime: „*Historia Regni Hungariae ab anno secundo decimi septimi. primi, ab an. ejusdem seculi, trigesimi septim. Augustiss. Invictissimo maximo Imperatori Carolo VI. hum. consecrata a Perill. Domino Emerico Francisco Xav. Koller de Nagy-Mánya ungaro Posoniensi ex Comitatu eodem AA. LL. et Philos. Magistro.*“

Paluska Juliannától ¹⁾ több leánya és két fia maradt: az egyik fia ismét Ferencz Xav. 1762—1765-ig kir. személynök, egyszersmind Bars vármegye főispánja, utóbb val. belső titkos tanácsos, és sz. István rend közép keresztese, első nejével egy gyermeket nemzett, ki még kiskorában kimult, második neje Rosenberg hercegnő magtalan volt; ekkép gyermek hiányában nagybátyjának Koller János-József udvari tanácsosnak fiát Jánost akará örökbe fogadni, azonban ez gyermekétől elválni nem akart, és így azután nővére fiát báró Malonyay nep. Jánost királyi beleegyezéssel fiául és örököseül fogadá, mely szerint nőágra ment át a nagy-mányai jószág is, hól diszes templomot építtetett, és ott el is temettetett. Benne a bárói ág kihalt. Testvére Ignác 1762—1773-ig veszprémi püspök volt. Ő építeté fel a püspöki lakot, igazitattá a templomot, alapitá az árvaházat, és építette a nagyszerű viz-vezetékét. Ennek halálával a nagy-mányai ág elenyészett.

A nemességi ágból ²⁾ Antal 1760-ban a dunántúli kerületi tábla ülnöke, mint nyug. udv. tanácsos halt meg. Fia kettő maradt: József a tudós pécsi nagyprépost, ki mint ötvenhét éves kanonok, kora 87. évében halt meg 1832-ben Pécsen. Több tudós társ. tagja volt és tizenkét nemes tanuló ifjúra ösztöndíjjal alapított, minden vagyonát szent célokra hagyományozván. Testvér öccse János a magyar testőrségnél szolgált, azonban korán szemevilágát vesztvén, mint kapitány halt meg pozsonymegyei Szomolányban.

Antalnak testvére János-József (1760—1770-ben) magyar kir. udv. kincstári tanácsos, egyszersmind a magyar-óvári császári családi jószág igazgatója, és Pöstyén mellett fekvő Drahóczi birtok tulajdonosa, M.-Terézia király-asszonynál különös kegyben állott, annyira, hogy ez által betegségében és vakságában Pozsonyban saját házában személyesen is meglátogattatott. Mint királyi biztos 22-szer működött, meghalt 1781-ben Pozsonyban és a kapuczinus barátoknál eltemette-tett. Fia kettő maradt: János és Antal; az előbbi tizenkilenc megye táblabírája 1842-ben halt meg Nagyszombatban örökösök nélkül. A második: Antal, a nagyszombati ker. tábla ülnöke meghalt 1824-ben. Ennek fia Imre Pozsonyban mint cs. kir. fő törvényszéki iktató 1853-ban mult ki, és Szomolányban a családi sirboltban eltakaritatott. Ennek gyermekei: Gyula jelenleg (1860.) a Trencsin megyei cs. k.

¹⁾ Mindketten Bécsben a sz. István templomában vannak eltemetve, sírköveik ott a szószék baloldalán a falban láthatók.

²⁾ Családi közlés után Szontagh D.

törvényszéknél tanácsos, és Izabella, vaszójai Scherez József pozsonyi cs. kir. járás főbíró neje.

A nagy-mányai Koller család nemesi czimere ¹⁾ — mint itt a metszvény ábrázolja — egy jobbra dőlt paizs, négyfelé osztva, az 1-ső

osztály kék udvarában zöld téren egy fekete ló ágaskodik, a 2-ik osztály vörös mezejében kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont pallóst tartva; a 3-ik osztály ezüst udvarában három kinyitott piros rózsafej látszik; a 4-ik osztály kék udvarában balról jobbra húzott két arany csikolat látható. A paizs baloldali szögletén álló sisak koronáján fekete ló nyargal, kétfelől két elefánt-ormány között, melyekből a jobboldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másoldali félig arany, félig kék, a jobboldali-

ból egymás alatt párhuzamosan kék, arany, kék, a baloldaliból vöröskék, vörös strucztoll nyúlik ki. A paizs sisakjáról a takaró jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A bárói czimer megbővítetvén, következő: a paizs, mely arany négyszegű gombokkal kirakott fekete rámában áll, öt részre oszlik, úgy hogy az alsó középső udvar gúla gyanánt ékeli magát a másik kettő közé; ezenkívül a paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, a család ősi czimerével, mely arany mezőben egy fekete ágaskodó lovat mutat. A czimerpaizs 1. osztályának vörös udvarában hármás zöld halom tetejéből koronából kinyuló ezüst kettőskereszt emelkedik ki; a 2. osztály kék mezejében kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 3-ik osztály kék udvarának közepén fehér folyam hullámszik, és alatta s föltte fehér sziklahegyek emelkednek; a 4-ik osztály arany udvarában jobbról balra rézsutosan két kék csikolat látható; az 5-ik gúla alakú legalsó osztály ezüst mezejében három piros rózsafej piroslik. A paizst bárói korona fűdi, és azon három koronás sisak áll, a jobboldaliból a leirt oroszlán nyúlik ki, kardot

¹⁾ Burgstaller Coll. Insign. — Adami Scuta gentil. tom. V. Koller Ignáz veszprémi püspök pecsége stb.

tartva, a baloldaliból fekete sas-szárny emelkedik ki, és azon a 4-ik osztály csikolatai látszanak; a középső sisak koronájából a fekete ló ágaskodik, két elefánt-ormány között, melyek a nemesi czimeren levőtől csak annyiban különböznek színre nézve, hogy a mi ott kék, itt fekete színt mutat; hasonlóan itt a sisaktakaró bal oldala is arany-fekete, a jobb oldali ezüst-vörös. A paizst jobbról croszlán, balról tigris tartja telamonok gyanánt.

Koller család. (Kollerfi.) Ezen előnévvel czimeres nemeslevelet nyert József, ki az erdélyi főkormányshéknél 1815. körül számvevő volt; fia Vilmos ugyanott szám-tanácsnok, meghalt 1836-ban. Özvegye Beringer Teréz, fiai József, ki előbb kir. kincstár tanácsi gyakornok, utóbb Kolosvár városi rendőr hivatalnok, meghalt 1849-ben. János mint nemzetőr 1848-ban Szamosujvárnál esett el; Mihály jelenleg Kolosvár városi tanácsnok ¹⁾.

Kollonitz család. (Kollegrádi, gróf.) E család Horvátországból eredt, és ott már a XIII. században birta Kollegrad-ot, honnan előnevét vevé. A XV. század elején a török pusztítások elől a stajer és osztrák tartományokba húzódtak, hol 1583-ban az uri rendbe (Herrenstand) vétettek föl, 1598-ban pedig és 1604-ben Magyarországon is megnyerték a honfűsítést, melyet az 1608-ki és 1618-ki országgyűlés törvényezikbe iktatott.

I. Siegfried, ki 1529-ben Bécs védelmében vett részt, hadi érdemeiért másodszer nyere a lovagi rendet. V. Károly császárt és I. Ferdinándot mint udv. kamarása szolgálta, és negyven évig mint alsó-ausztriai hadi tanácsos működött. Meghalt 1555-ben Bécsben. Fiai és unoka-öccsesei 1583. sept. 1-én birodalmi báróságra emeltettek.

Már a grófságot ágak szerint különböző időkben nyerék.

A báróvá lett Ádám fiai: Otto-Gotfried cs. kir. kamarás, és ausztriai belső titkos tanácsos, és Rázmány német rendi lovag 1637-ki jan. 12-én emeltettek grófságra.

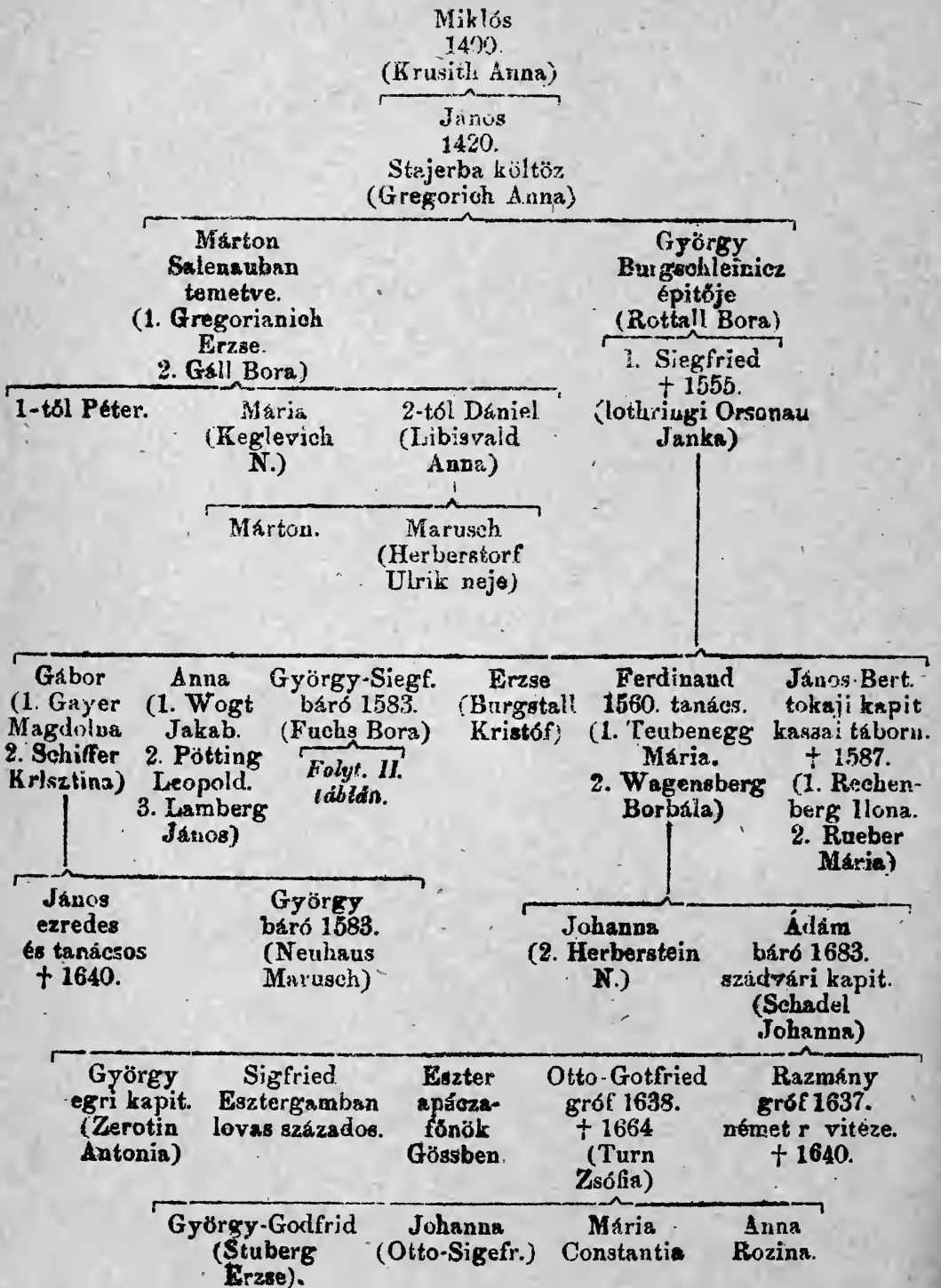
Ernest ezredes és komáromi várkapitány, valamint testvéreinek János-Györgynek gyermekei 1638-ki dec. 3-án nyerték a grófságot.

A család leszármazása következő: ²⁾

¹⁾ Török Antal közlése szerint.

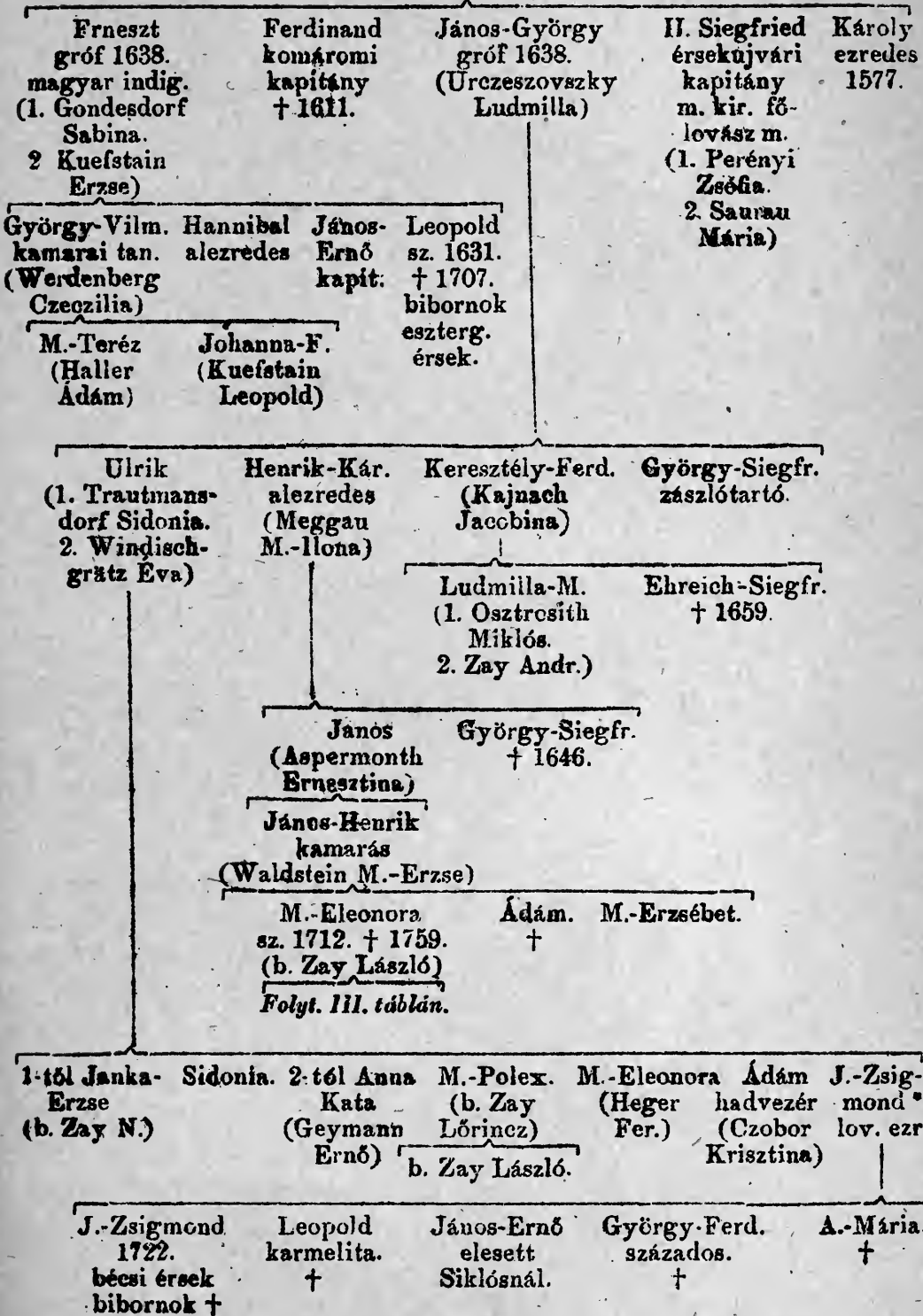
²⁾ Wagner tabulae geneal. XXXVIII. -- Geneal. autent. II. -- Lehoczky Stemmat. II. stb.

I. tábla.

II. tábla.

György-Sigfried, ki az I. táblán.
baró 1583.
(Fuchs Bora)

*) Ezeknek nővéreik még Spes, Eva, Regina, Lubretia, mag-
talan elhaltak.

III. tábla.

B. Zay László, *ki a II. táblán.*
sz. 1705. † 1780.

1722. adoptált
gróf Kollonitz

(1. gr. Kollonitz M.-Eleonora
2. gr. Hamilton Valburga)

<p><i>Első hitvesétől</i> 11 gyermeke, kik mind kihaltak, ldsd itt alább *) jegy alatt.</p>	<p>2-dik nejétől Maximilian sz. 1761. † 1827. cs. kir. kamarás altábornagy m. testőr kapit. (gr. Haugwitz) Katalina sz. 1771. † 1827.</p>
	<p>II. Maximilian sz. 1799. jan. 8. (gudenai báró Vorst Augusta sz. 1801. jun. 3.)</p>

III. Maximilian sz. 1822. april 7. † 1824. april 23.	Karolina sz. 1823. nov. 16.	Ottília sz. 1826. mart. 18.	Erzse sz. 1828. nov. 30.	Paulina sz. 1830. jun. 28.	László sz. 1833. jul. 12.	Klementine sz. 1842. jan. 4.
(gr. Podstatzky Lichtenstein Adalberta).						

*) 1. Maria-Francisca szül. 1729. † 1766. gr. Falkenhayn Miklós-né. — 2. Károly-József cs. k. kam. és táborn. sz. 1730. † 1804. gr. Cavriani Friderika nejétől fia László volt, de elhalt. — 3. M.-Erzsebet sz. 1732. † 1754. gr. Thun János-Józsefné. — 4. M.-Terézia sz. 1733. † 1802. gr. Wrhna Eugen-Venczelné. — 5. Zsigmond cs. k. kam. és tábornok, sz. 1734. † 1784. Neje gr. Morzin Aloyzia. — 6. László kalocsai érsek szül. 1736. † 1817. — 7. M.-Eleonora sz. 1737. † 1807. gr. Abensberg és Traun Ferencz neje. — 8. József cs. k. kam. és tábornok, szül. 1740. † 1799. — 9. Henrik sz. 1742. † 1746. — 10. Maria-Anna szül. 1744. † 1802. gróf Schaafgotsch Antal-Gotthard neje. — 11. Maria-Antonia szül. 1746. † 1771. gróf Kottulinszky Ferencz neje¹⁾.

Visszatekintve az I. táblázatra, látjuk, hogy I. János fiának Mártonnak ága hamar kihalt; míg a másik fiának Györgynek ága mindinkább terjedt.

¹⁾ Ezeknek leányági utódaik következő családok: Lichtenstein, Lobkowitz, Schoenburg, Solms, Trautmansdorf, hercegek; Auersberg, Bissingen, Bylandt, Falkenhayn, Goesz, Hardegg, Harach, Kinszky, Kottulinszky, Thun, Traun, Wallis, Wiltsek, Worasitzky, Wrhna, Wratisslaw, Zamoyszky, stb. grófok, — Dobrzenszky, Reisach, Stillfried bárók stb.

György építé Burgschleinitz várát Stájerországban. Fia I. Siegfried V. Károly császár és I. Ferdinand kamarása volt. Eltemetett Bécsben sz. Mihály templomába. Fiai közül

János-Bertalan Miksa és Rudolf királyok alatt tokaji kapitány, utóbb kassai országos főkapitány. Meghalt Kassán 1587-ben. Két nejétől sem maradtak gyermekei.

György-Siegfried báró, Fraknó és Kis-Marton kapitánya, eltemetett Judenspojgenben Ausztriában. Ennek fiai

Ernő, ki gróf lett, ezredes volt, és 1634-ben halván meg, Bécsben temettetett. Testvére

Gr. Ferdinand Komárom várparancsnoka volt. Meghalt 1611-ben, és Prágában temettetett.

Gr. János-György Judenspojgenben temettetett el. Fiai a II. táblán láthatók.

I. Ferdinandnak fiai közül Ádám szádvári kapitány volt; ennek egyik fia György egri kapitány. Siegfried Esztergam várában lovasság századosa.

Gróf Rázmán (Erasmus) a német vitézi rend commendatora Lajbachban, hol 1640-ben meghalván eltemettetett.

Gr. Otto-Godfried III. Ferdinand alatt belső tit. tanácsos, majoratust alapította családjára részére. Meghalt 1664-ben és Gréczen temettetett el. Unokáiban kihalt.

Említett gróf Ernő is fiaiban és unokáiban kihalt, fiai közül megemlítendő

Leopold a bibornok és 1695 - 1707. esztergami érsek, a magyar állami intézményeknek és protestantismusnak egyik legnagyobb ellensége ¹⁾.

A II. táblázat II. Siegfried indítja meg, ki előbb érsekújvári kapitány, majd kir. fő lovászmester volt. Meghalt 1623-ban. Két nejétől 1. Perényi Zsófia és 2. Saurau Máriától több gyermekei maradtak, ezek közül Ulrik, és Henrik ága élt legtovább.

Azonban Henrik ága, miután kis unokája Ádám a Czobor ezredbeli alezredes — ki Lcsensteint pisztolyával végzé ki ²⁾, magnélkül meghalt, csak egy leányban gróf Eleonorában báró Zay László os. k. kam. és belső tit. tanácsos nejében állott fen. Ulriknak utódai is mind elhalván, János-Zsigmond (szül. 1677. † 1751.) 1716-tól

¹⁾ L. Szalay L. M. ország tört. VI. köt.

²⁾ Ugyanott V. köt. 292.

bécsi érsek és 1727-től bibornok ¹⁾ említett báró Zay Lászlót, kinek anyja is már Kollonitz leány: Kollonitz Polexina volt, 1722-ben adoptálta, melynél fogva báró Zay László a protestans hitről katholicussá lön, a gróf Kollonitz nevet vevé föl, és minden Kollonitzféle majoratus és egyéb uradalmak reá szállottak; előbbi családi czimzeteiből csupán csak a „Zay-Ugrócznak örököse“ czimet tartván meg.

Igy halván ki a kollegrádi Kollonich család, mely 1715-ben még gróf Ádámban magyar koronaórt is mutatott fel ²⁾, — új sarjadzást eme család a báró Zay ágon nyert, és ámbár Zay Lászlónak első nejétől gr. Kollonitz Eleonorától nemzett tizenegy gyermeke magtalan mult ki, második nejétől származott fia I. Maximilian cs. kir. kam. M.-Terézia lovagrend kis ker. vitéze, altábornagy, és m. kir. testőr kapitány utódaiban, mint a III. táblázat mutatja, a család mostanáig virágzik.

A kollegrádi gróf Kollonitz család czimere egy, függőlegesen kétszer, és vizirányosan egyszer, és így hat udvarra osztott paizs. Az 1-ső és 6-ik osztály vörös udvarában egy jobbról balra rézsútosan vont fehér szelemen, melyből három fehér tengeri-levél (Seebblätter) nyúlik ki. A 2-ik osztály fekete udvarában egy három szegletü hegyével felfelé álló fehér mű-kő látszik. A 3-ik és 4-ik osztály vörös udvarában természetes színű hiuz ágaskodik. Az 5-ik osztály vörös udvarában arany hal-borda látszik. A paizs közepét egy keresztvágással négyfelé osztott kisebb grófi-koronás paizs foglalja el, melynek 1- és 4-ik osztálya fehér udvarában barna farkas ágaskodik; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában egy egy arany kerék, nyolcz küllővel látható. A nagy czimerpaizs fölött kilencz ezüst gombos arany grófi korona áll, és a fölött öt arany sisak arany koronákkal fődve látható; jobb oldalról kezdve az 1-ső sisak koronájából egy fehér vadász kutya nyúlik ki, vörös nyelvét kiöltve; a 2-ik sisak koronájából öt vörös strucztol leng, és az előtérben az arany halborda áll; a 3-ik sisak koronájából két egymásra helyezett kiterjesztett vörös sas-szárny emelkedik ki, az előtérben levőnek közepén az arany kerék ragyog; a 4-ik sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny emelkedik, az egyik vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik ellenkezőleg félig ezüs, félig vörös; a két szárny között a paizsbelihez hasonló farkas emelkedik ki; az 5-ik sisak

¹⁾ A protestantizmusnak szintén nagy üldözője volt.

²⁾ 1715-ki 38. törv. cz.

koronájából hiúz nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös ¹⁾).

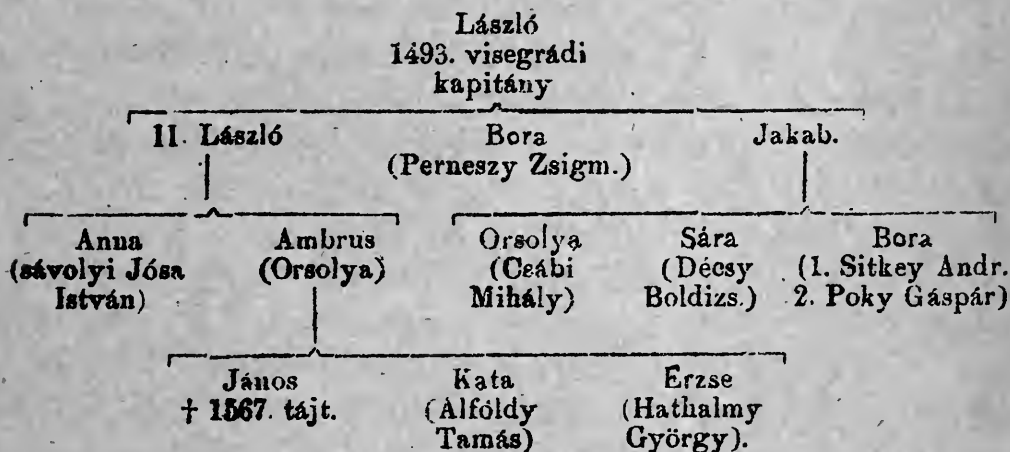
Kolonyi család. A trencsinmegyei nemesi lajstromok szerint 1688-ban Zolnán székelt ily nevű család ²⁾).

Kolos család. (Némai †.) Komárom megye egyik kihalt ősi családja, melynek ismert törzse szent-viti K o l o s, (Kolos de sancto Vite) kir. lovász mester volt ³⁾. Ennek fia J a k a b mester atyja nevéből öröklé a K o l o s nevet, 1369-ben Komárom megyei B a n a és Á r p a helységekre új királyi adományt nyert.

A XV. század végén 1480-ban élt a családból K o l o s L á s z l ó, ki már ekkor Á c s helységét ir birta ⁴⁾. Miután nem csak Hathalmot, de N é m a helységet is birtokába vevé a család, N é m á r ó l í r á előnevét, és e helység meg a családtól nyeré K o l o s - N é m a nevet.

Nevezett L á s z l ó 1493-ban tétetett visegrádi kapitánynya, a midőn Szapolyai István nádor és Bakács Tamás püspöknek írásban kötelezé magát, hogy a várban őrzött koronát az ő hirük nélkül senkinek ki nem adandja ⁵⁾).

Ezen L á s z l ó tól a család kihalásáig következőleg sarjadzott le a nemzedékrend: ⁶⁾

J á n o s, ki még 1560-ban Komárom megyei Ekecs helység iránt Bakó Péter és Ferencz ellen tiltakozást tett ⁷⁾ magnélkül halt el, benne

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V. — Hist. Herald. Handbuch 431. stb.

²⁾ Szontagh Dániel közlése.

³⁾ Fényes E. Komárom várm. 106. 146.

⁴⁾ Ugyanott 142.

⁵⁾ Katona Hist. critic.

⁶⁾ Geneal. authen. II.

⁷⁾ Fényes E. Komárom várm. 99.

a Kolos család sirba szállt. Az ő magvaszakadtán 1567-ben Thúry György a Kiskeszi helységbeli és Andrásfalvi pusztabeli birtokba adomány mellett iktattatott be¹⁾.

Kolosváry család. (Máskép Saltzer). E családnak, mely Trencsin megyében a XV. században tűnik fel, eredete és oda származása homályban rejlik ugyan, de a történelmi viszonyok összevetéséből még is Erdélyből történt származására némileg alapos következtetést vonhatunk, ha visszaemlékezünk V. László király 1454-ik évi azon rendeletére, melynél fogva Hunyadi János akkor az ország főkapitánya oda utasított, hogy a vágvölgyi várakat őrséggel és várnagyokkal lássa el; és így fölszerelve e várakat a királyi kézre való átadásra elkészítse. E célra Hunyadi valószínűleg több erdélyi családot is felhasznált, és így kerülhetett eme vidékre a Kolosváry család. Legalább annyi bizonyos, hogy ez időben találjuk e családot a vágvölgyi váraknál feltűnni, névszerint pedig Kolosváry Lőrinczet, ki 1455-ben már mint Trencsin vára várnagya, 1463-ban pedig mint zabláthi birtokos is előfordul. 1482-ben (in vigilia nativitatis Domini) Mátyás király a Kolosváry családot, névszerint Lőrinczet és Mátyást mint sz. kir. Trencsin városa polgárait a zabláthi birtokba beiktattatni rendeli. E két testvér az előbb említett Lőrincznek fia lehetett, mint-hogy ama 1455-ben élt I. Lőrincz, azon II. Lőrinczezel, ki 1500-ban s az utána következő években mint Trencsin és Bajmócz várak várnagya fordul elő, és csak 1525-ben mint már Trencsin megyei alispán halt meg, a kor-távolság miatt egy személy nem lehetett.

A főlebb idézett Mátyás királyféle adomány-levéelben Lőrincz és Mátyás testvérek egyenesen Kolosváry-aknak (de Kolosvár) neveztetnek minden melléknév nélkül. Így fordul elő ismét Lőrincz (de csak egyedül maga) 1482-ben az ugróczi birtokszerzési oklevélben is, pusztán Kolosváry névvel; sőt így találjuk Lőrinczet még 1487-ben is Trencsin sz. kir. város levéltári okmányában nevezetesen Orell (Ölvey) Vitus kegyes alapítványában egyedül Kolosvárynak írva.

Mikép történt, hogy későbbi időkben nevezetesen már 1401-ben s az az után következőkben Lőrinczet Saltzer, Saltzher Solár, Zablátszky, Hruszóy, Hrusovszky-nak, sőt Trencsinyi-nek is találjuk neveztetni, iratni, sőt magok által is magukat így írni;—azt későbbi hivataluk vagy foglalkozásuk, és birtokaik, sőt székhelyük ismeretéből lehet leghelyesebben megfejtetni. És pedig a

¹⁾ Fényes E. Komárom várm. 104. 112. stb.

Saltzer, Saltzher, Solár természetesen elnevezés onnan származhatott, minthogy a trencsényi várnagyság, melyet Lőrincz a bajmóczi és brodárfele (Morva országban) várnagyságokkal együtt viselt, össze volt kötve a kamarai só egyedárússága, és e kincstári jövedelem kezelése is, melynél fogva a nép által méltán Saltzer stb.-nek neveztetetett, és főleg e néven ismertetett, mely tekintet Lőrinczet arra bírhatta, hogy maga is e nevet használja. Így van ő aláírva nevezetesen azon nyugtatóványban, melyet 1500-ban mint trencsényi és bajmóczi várnagy bizonyos adósság letisztázása iránt Bánffy Jánosnak ad¹⁾. 1491-ben ezen Lőrincz Zamsróczy Imrétől egy Zamardfele curiát sszerezett meg, és ezen a nyitrai káptalan előtt tett örök felvalló levélben „Laurentius Zolár de Kolosvár“-nak neveztetett. A mint később 1492-ben szent Borbála szűz és vértanu napján ezen zamárdi curiára királyi adomány-levelet nyert, ebben meg már Zolár másképp Hrusovszky Lőrincznek neveztetik. 1494-ben ismét Trencsinben házáat Nemeskynyi Györgynek eladván, ezen okmányban Saltzár Lőrincznek iratik. Hasonlóan fordul elő egy másik ugyan ekkor ns Rozsony Kelemennek és Lászlónak ugyan Trencsinben egy másik eladott háza iránti szerződésben is; sőt ugyanott egy harmadik házáat is eladván Czrmanszky Tamásnak, már ebben meg „zábláthy Saltzer Lőrincznek“ iratik neve. Mint Trencsin megyei alispán többnyire Zábláthy és Záblátszkinak írta magát nevezett Kolosváry Lőrincz, és ama néven jó elő a trencsinmegyei alispánok névsorában is 1491 — 1525-ig. Még egy negyedik házáat is Trencsinben 1512-ben Kuncz Venciszló rokonának adományozván, ebben már egyedül Zábláthy Lőrincz névvel neveztetik. Azonban még itt sem volt még állapotás a nevezetben; végre még Ugróczinak is nevezé magát. Így 1525-ben sz. Szaniszló napján Ribár helységbeli birtokát testvére Mátyás fiainak Jakabnak és Jánosnak ajándékozván, már ittan Zábláthy és Ugróczy Lőrincznek nevezé magát.

Mily hatalomra emelkedett és mennyi birtokot szerze Kolosváry Lőrincz, mutatja azon három rendbeli, trencsényi, bajmóczi és brodai várak várnagysága. Birtokai kiterjedését mutatják Trencsin sz. kir. városbeli házain kívül az 1463-ban a zábláthy, 1481-ben a hrussói, 1482-ben az ugróczy, 1492-ben ismét a zábláthy birtokszerzemények. 1504-ben Sárkány Ambrustól szerzé Gencsioz, Sitva, Ke-

¹⁾ Az eredeti a báró Mednyánszky család beczkói levéltárában.

resztúr, Posztetna, és Lehota helységbeli birtokait. Meghalt 1525-ben az ugróczyi várban.

A Trencsényi nevet leginkább a Kolosváry leányoknál találjuk; így Zsófiánál, ki 1491-ben ákosházi Sárkány Ambrusnak, — és Annánál, ki Kosztka Miklósnak volt neje. — A Kaziwoda név pedig csak Kolosváry Lőrincznek Jeromos fiától származott Mátyás unokájánál vehető észre; ki is e név alatt Trencsin városa levéltári okmányaiiban többször eléfordul.

Ezen följebb nevezett Mátyás Trencsin sz. kir. város tanácsnoka, és harminczados volt; és birt Trencsin városban egy házat, melyet 1591-ben Birovsky Sámueltól, Miklóstól és Annától vett meg. Testvére Mihály 1563- és 1577-ben mint zábláthi és hrussói birtokos fordul elő.

Kolosváry Lőrincznek egyenes férfi ivadéka kihalt a harmadik izen, és csak nő ágon unokájában Margitban állott fen. Ezen Margit hornspicki és szvetlovai Szvetlovsky Pál-Stielfriedhez menvén férjhez, mintegy fiúsítva Saltzer név alatt folytattatott tovább a családi leszármazás, miután Schellendorf-Szvetlovsky gyermekei nem az atya, hanem anyjok neve után Saltzer néven nevezettek; és e néven még azután négy izen át élt a család.

A Kolosváry családnak Trencsin városában leélt szerepéhez még hozzá adhatjuk azon adatokat, hogy még 1600-ig különféle nevek alatt több házat birtokoltak; azonban az 1600-ik év után már egynek neve sem jő elő a város jegyzőkönyveiben s ház-lajstromaiban.

A Trencsin városi kriptában is több Kolosváry családbeli találta földi maradványainak nyugalmát. Ide temették a következők: 1690. april. 30-án Erzsébet özvegy Kolosváryné. — 1704-ki jul. 28-án Kolosváry Istvánnak fia Ferencz. — 1705. april. 3-án Ferencz Kolosváry Istvánnak testvére.

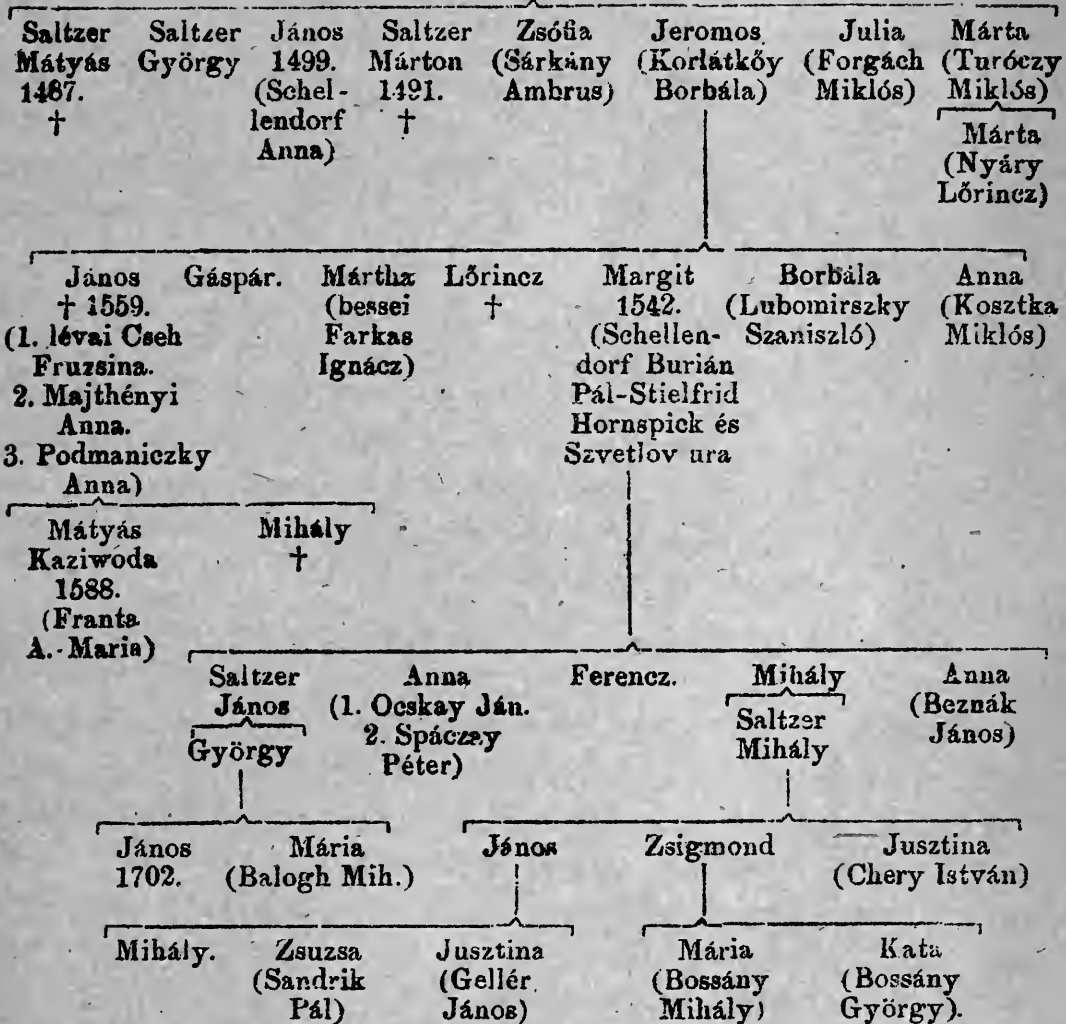
Melyik Kolosváry családból származhatott azon Kolosváry Pál, ki 1726-ban mint jesuita a „Curia Judicum Regni Hungariae virtutibus et meritis illustris“ czimű munkában mint bölcészeti tudor fordul elő? — nem tudhatni.

A zábláthi Kolosváryak, vagyis Saltzerek, Hrussovsky-ak, és Záblátszky-ak czimere egy függőlegesen kétfelé osztott paizs; a jobboldali udvart rézsutosan egy széles szelemen (fascia) osztja kétfelé, és azon három rózsza látható, a szelemen fölött és alatt hatszögletű csillag ragyog; a baloldali udvarban egy hátra felkondorított farkú oroszlán

ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között szintén egy hatszögletű csillag szemlélhető ¹⁾).

A család leszármazási kimutatása ez:

Kolosváry
Lőrincz
Trencsenyi várnagy.
+ 1525.
(Tőkés-ujfalvi
Margit)

A másik ág, mely Kolosváry Lőrinczcel testvérétől Mátyás-tól szakadt le, és mely ág leginkább megtartá a Kolosváry nevezetet, következő:

Kolosváry Mátyás
a belei birtokot
szerzi 1487.

Jakab 1535. ribári birtokot elzalogít.	János. 1525. Ribáron.
--	--------------------------

¹⁾ Sztárek Lajostól közli Szontagh D.

Ezek egyikétől, ki ugylátszik Nagyváthy né özvegyet vett nőül, származott Kolosváry Miklós, ki 1590-ben törökfogságban volt; ennek anyúl testvére Nagyváthy Pál. Kolosváry Miklósnak gyermekei István 1670-ki máj. 25-én béráltatik, K. Ignác béráltatik 1672. június 7-én, s végre Mihály. Nevezett Istvánnak fiai István meghalt 1705-ben, és Ferencz.

Kolosvári család. Erdélyi család, mely néven Kolosvári Bálint a németországi akademiákon tanult, Wittenbergben Melancthon Fülöp hallgatója volt; 1555-ben Torda város ref. lelkésze. ¹⁾

Kolosvári János deák (litteratus) 1610-ben Báthori Gábor fejedelemsége korában élt ²⁾, előbb fiscalis director ³⁾.

Kolosvári Pál orvos és kolosvári tanár s lelkész, a belga akademiákon tanult, meghalt 1720-ban. Ő tartatik azon magyarul és latinul irt Katekizmus szerzőjének, melyet az unitariusok használnak.

Jelenben e néven Erdélyben János birtokos Küküllő megyében, Sándor Torda megyében, Kolosban Pál, Gergely és Druzsiana; azonban leszármazási fájuk, és egymáshozói vérséges viszonyuk ismeretlen.

Kolosváry család. Ugocsa vármegye nemes családja, azon megyében Gődényházán e század elején Kolosváry Zsigmond és Ferencz közbirtokosok ⁴⁾.

Zemplin megyében szintén a nemesség sorában áll a Kolosváry család ⁵⁾.

Fejér megyében Kolosváry Sándor 1840–1843-ban számvevő.

Moson vármegyében Kolosváry Sándor 1840-ben csküdt.

Kolossy család. (Mező-madarasi.) Erdélyi család, melyből István 1846-ban cs. kir. határozredbeli hadnagy.

Kolossy család. (Cseleji.) Borsod, Szabolcs, Zemplin vármegye nemes családja.

Kolossy János 1719-ben sept. 23-án III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét ⁶⁾. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló, vörös mezű magyar vitéz, prémpalpagjából annak vörös teje csüng ki, derekán kék öv, lábain sárga csizma van; jobb ke-

¹⁾ Benkő Transylv. gen. 343.

²⁾ Bojthi Gásp. Engelnél 399. és Wolph. Bethlen V. 380.

³⁾ Benkő id. h. 531.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa. 151.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

⁶⁾ Collect. herald. nro 397.

zével kivont kardot, a balban egy fürt vörös szőlőt tartva. A paizsfőlti sisak koronáján kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Borsod megyében Ignác 1829-ben szolgabíró, 1845-ben Kolossy Imre esküdt.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Magyar-Isép, Kolbása, Pelejte és Cselej helységben ¹⁾.

Kolossy József 1829-ben Zemplin megyei alszolgabíró; neje Boronkay Julianna.

Kolossy Dániel már 1640-ben s.-pataki tanár, 1642-ben pedig beregszászi lelkész volt ²⁾.

A család cseleji előnévvel él.

Kolowrat család. Csehországi eredetű, az osztrák tartományok egyik tekintélyesebb családja, mely két ágon Magyarországon is honfiusítást nyert; azonban hazánkban nem birtokos.

A cseh történetíró Palacky szerint igen régi és a Lobkoviczokkal egy eredetű család, melynek történeti nyomai már a XI. században fellelhetők. 1415-ben élt közös törzsük Kolovrat Herbárt, kinek négy fiától származik a jelenleg két fő vonalon ugymint Kolowrat-Krakowszky és Kolowrat-Liebsteinszky fővonalakon, és ismét több ágon virágzó család ³⁾. Mindenik ág külön címert is bír.

A Kolowrat-Krakowszky vonal, mely Krakowszky melléknevét a csehországi Krakovec ősi vártól vevé, és mely Herbartnak Albert nevű fiától ered, ismét három ágra oszlott, ugymint 1. az idősb vagy breznitzi ág, 2. a középső vagy radienini, és 3. a legifjabb vagy teinzli Krakowszky ágakra.

Ezek közül minket csak a középső vagyis a radienini ág érdekel, melyből Krakowszky-Kolowrat Leopold (szül. 1727. dec. 31. + 1809. nov. 2.) aranygyapjas vitéz, sz. István és Leopold rendnek nagy keresztese, cs. k. kam., val. belső titkos tanácsos, és ausztriai belügy miniszter volt, és 1802-ben a magyar országgyűlés által a 31. törvény cikk szerint honfiusítatott; a tőle leszármazó nemzedék következő:

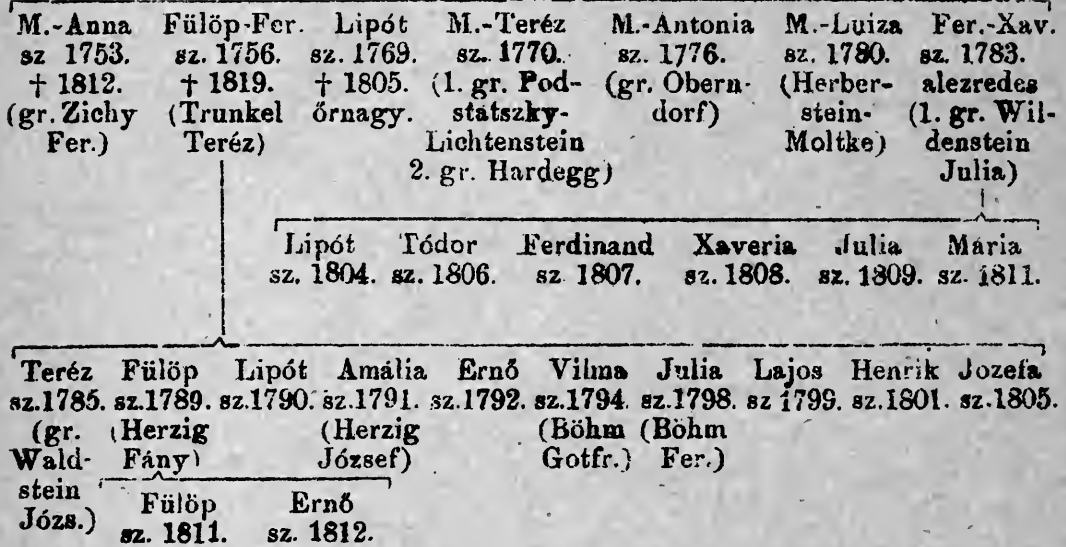
¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 247. 248. 271. 280.

²⁾ Ugyanott 215.

³⁾ Schönfeld Adels Lex. I. 85–95. — Hist. herald. Handbuch 433. stb.

Leopold
sz. 1727. † 1809.
minister.

(1. gr. Caretto M.-Terézia
2. hzg. Khevenhüller-
Metsch M.-Ter.)

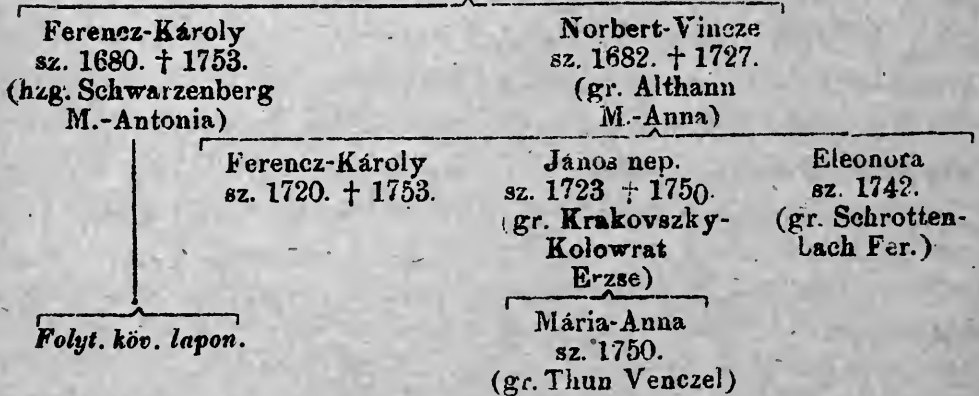

A másik vonal a Kolowrat-Leibstinszky, mely 1660-ban emeltetett grófságra, és melyből gr. Kolowrat Norbert-Leopold (meghalt 1716. april. 15.) az 1687-ki magyar országgyűlésen a 28. törv. cikkben honfiusítatott, ily nemzékrendet tüntet fel: ¹⁾

Norbert-Leopold
magyar indigena
1687.

(1. gr. Hrezan
Janka

2. gr. Slavata-Chlum
Magdolna)

¹⁾ E táblázatról némely leányok, és korán magnélkül elhalt fiúk is elhagyvák.

Ferencz Károly, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1680. † 1753.
(hzig Schwarzenberg
M.-Antonia)

Ferencz-József
sz. 1718. † 1758.
(gr. Waldstein
M.-Karolina)

Mária-Ernesztina
sz. 1712. † 1794.

Ferencz-József
sz. 1748. † 1812.
(gr. Kolowrat-
Krakovszky
Kata)

Vincze
sz. 1750.
táborszernagy

M.-Anna
† 1760.

Mária
sz. 1755.
(gr. Van Dernath
Henrik)

János nep.
sz. 1756.

M.-Kata
sz. 1772.
(gr. Bubna
Ferencz)

Ferencz-Antal
sz. 1778.
arany gyap. v.
és conf. minist.
(hzig Kinsky Róza
† 1842.)

Karolina
sz. 1779.
(gr. Lützow
Jeromos)

Ez ágazat — mint látszik — a végső nemzedéken álló **F e r e n c z - A n t a l b a n** kifog halni.

A család közös czimere egyfejű sas.

Koltay család. Zala vármegye nemes családja, hol Koltay L. 1844 ben al-adószedő. Egyik ág. nemzékrendi töredéke ez;

Koltay István
(Posgay Judit)

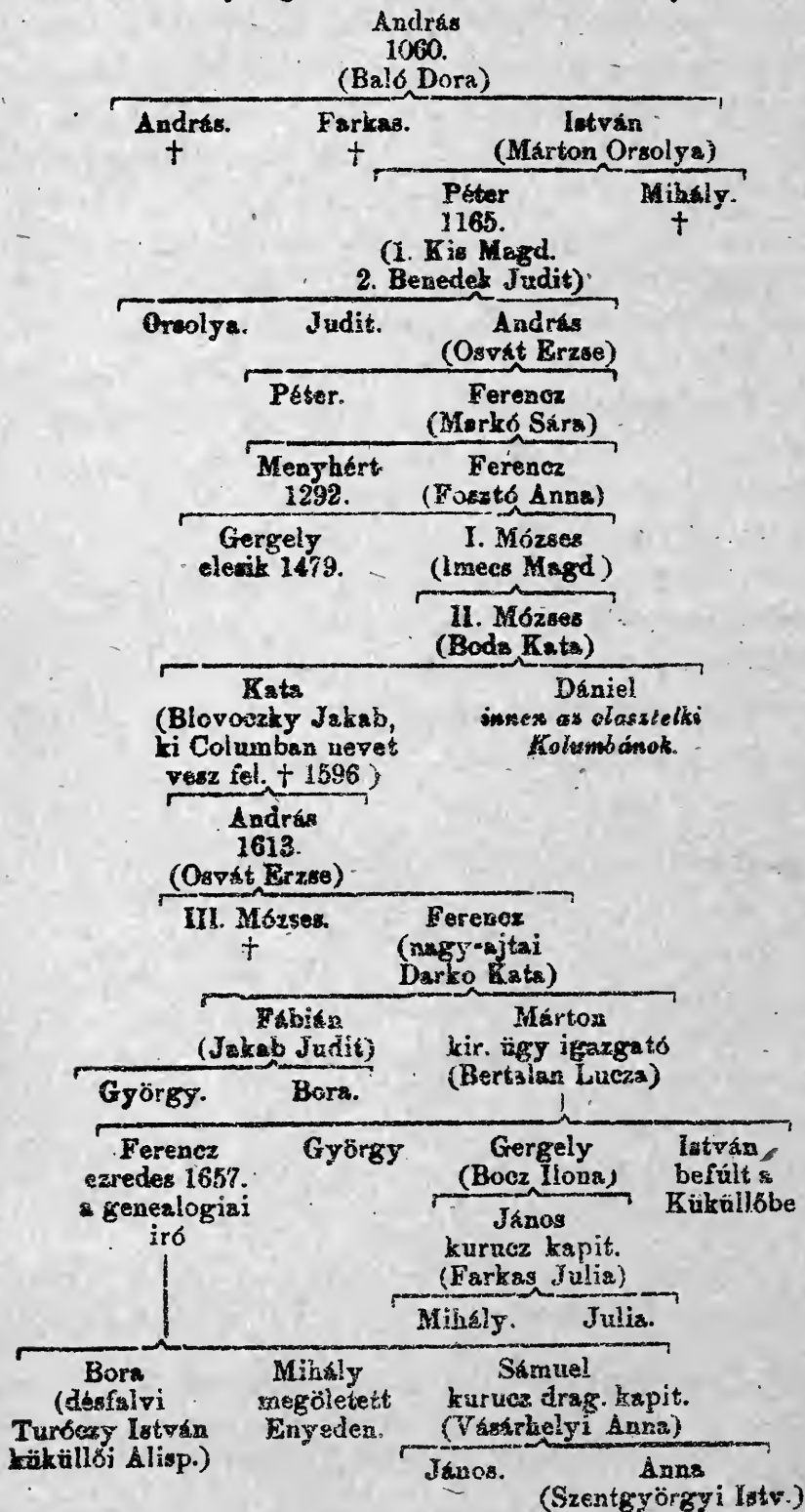
Ottília Ágnes. Apollonia.
(Paricz Ignác)

Kolumbán család. (Olasz-telki.) Erdélyi székely család, melyből Kolumbán vagy Columbán Ferencz 1651-ben ezredes kapitány a két Rákóczy György alatt, Lengyelországban követségben járván, tatárfogságba esett, honnan kiváltatván, Apaffy udvarában szolgált. Ezen Kolumbán Ferencz irt családjáról egy leszármazási kimutatást ¹⁾, mely szerint a család törzse az Olasztelken élő nemes Kolumbán I. Béia király korában darabantok (gyalogság) századosa, a pogányságból megkeresztelkedvén, Endre vagy **A n d r á s** nevet nyert 1060-ban. Ennek Baló Dorottyától három fia volt, közülök **I s t v á n**

¹⁾ L. Kállay Székely nemzet 257 lap És az érdeklött genealogiai leírás közölve velem Décsey Miklós ur sziveességéből. Már itt felötlő a különbség az ezen, és a Kállay által használt példány között. Kállay szerint Kolumbán Ferencz kiszabadulván a tatár rabságból, Kakutsi Péter szolgájával mondatik Apaffy kiváltásának eszközlője. A velem közölt példány szerint Kolumbán Ferencz maga írja, hogy őt Apaffy saját költségével és fáradságával váltá ki Or városából.

nemzé Pétert, ki ismét 1165-ben a székely darabantok hadnagyául, fiatal koraiban III. István király udvarnokául iratik. Ennek kis unokája Menyhért ismét III. András király udvarnokául iratik stb.

De lássuk ezen oly régi időkből szakadatlanul folyó nemzékrendet:

E semmi alappal nem biró leszármazási kimutatásból elég lesz, ha azt csak I. vagy II. Mózsestől kezdve is — elhisszük ¹⁾).

II. Mózsésnek egyik fiáról Dánielről iratik, hogy annak maradéka Olasztelekben él Kolombán név alatt.

II. Mózsésnek Katalin leányáról az érdeklett genealogia írja, hogy gazdag, és igen finnyás (delicata) hölgy volt, ki mielőtt reggel fölkelne, előbb mindég a nap feljöveteletét kérdezetgeté, eme szavakkal: „Feljött-e a nagy csillag?” honnan — ugymond — támadt a közmondás „Feljött-e az Kolombán csillag?” — Ezen Kolomban Katalin férjhez ment Blovoczky Jakab lengyelhez, ki Báthory Kristóf udvarnoka volt, azután pedig neje nevét: a Columbán nevet vévén fel, alapítá az olasztelki Columbán család másik ágazatát. Ezen Blovoczky vagyis már honosított nevén Columbán Jakab 1589-ben a székelyek közt gyalogsági hadnagy, 1590-ben pedig primipilaris hadnagy volt — mint az érdeklett családfa állítja, — és 1596-ban a keresztés-mezei ütközetben sebet kapván, Olasztelken halt meg, és temettetett el. Ennek fia András ifjabb korában Báthori Gábor komornokául, utóbb székely primipilaris százados hadnagyul iratik. Ennek unokája — mint a táblázat mutatja — Márton, kinek négy fia maradt: Ferencz, György, Gergely és István; ez utóbbi Apaffy udvarában élvén Ebesfalván a Küküllő vizébe fúlt véletlenül, és György testvérével együtt mag nélkül halt el.

Gergelynek Boez Ilonától fia János, ki II. Rákóczy Ferencz alatt a dragonyos ezred egy századának kapitánya volt; és Ölyvösről való Farkas Julianna nevü nejétől két gyermeke Mihály és Julia maradt.

A negyedik testvér Ferencz, kiről már följebb, mint a családfa készítőjéről beszéltünk, sok utazása után Magyarországon — mint iratik — ezredes kapitány volt, és mint említők tatár fogságot is szenvedett. Nejétől Dobay Annától gyermekeit és unokáit a táblázat mutatja. Fiát Mihályt a németek Enyeden ölték meg. Másik fia Sámuel szintén Tököly-Rákóczy alatti dragonyos kapitánynak iratik. Vásárhelyi Annától maradt fia János.

Tán ezen legutóbb nevezett János az, 1766-ban Kraszna megyében Varsolozon lakott, és „A régi pogányoknak az Iste-

¹⁾ A mult század elején összeirt ezen genealogia okmányok nélkül még hitelesnek nem tekinthető; sőt már ez oly távol időből fűzött, és még is oly részletes, s már a mult században vezetéknevekkel ellátott férczelmény maga magát semmisíti meg.

nekről és isteni tiszteleteikről való historia" című munkáját kiadta ¹⁾).

Kolumbán Ferencz 1845-ben Kolos megyénél erdő-gondnok.

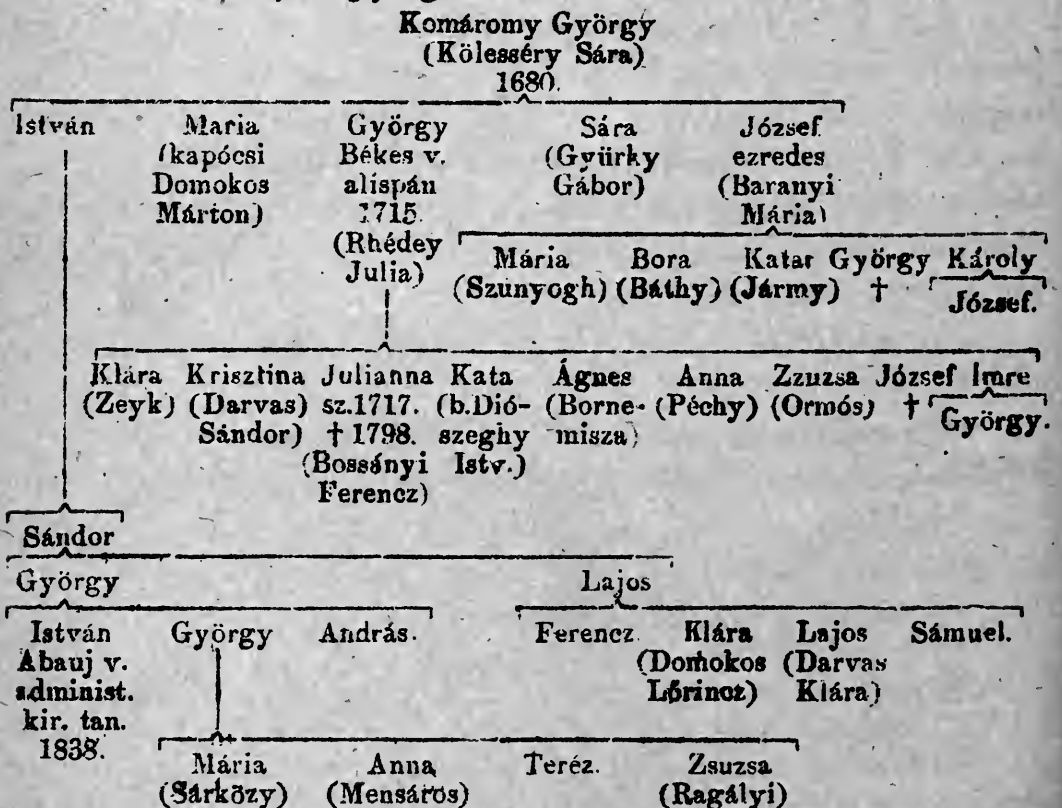
Találunk Szál-dobolyi előnévvel élő Kolumbán t is, ilyen József, ki 1837-ben ügyvéd és bardóczzéki árvaszéki bíró volt.

Komár család. 1688-ban Trencsin megyében Beczkón székelt ily nevű család, azon megyei nemesi lajstrom szerint ²⁾).

Komáromy család. (Kóji.) E család kiterjed több megyékbe így főleg székel, vagy birtokos Abauj, Bereg, Bihar, Borsod, Heves, Marmaros, Ugocsa, Zemplin sőt Nógrád megyében is.

Az előnevet adó Kój (vagy Kóly) helység Bihar megyében fekszik, és azt jelenleg Komáromi Györgynek Kölesséry Sárától származott fi- és leány-ágan álló ivadéka bírja.

Nevezett György ágának leszármazása következő:

Az e táblázaton állók közül István kir. tanácsos, 1838-ban Abauj vármegye főispáni helyettese.

György 1838-ban Szabolcs vármegye szolgabirája.

József 1846-ban Abauj vármegye főszolgabirája. — Abauj megyében bírnak Tornynos-Némethiben

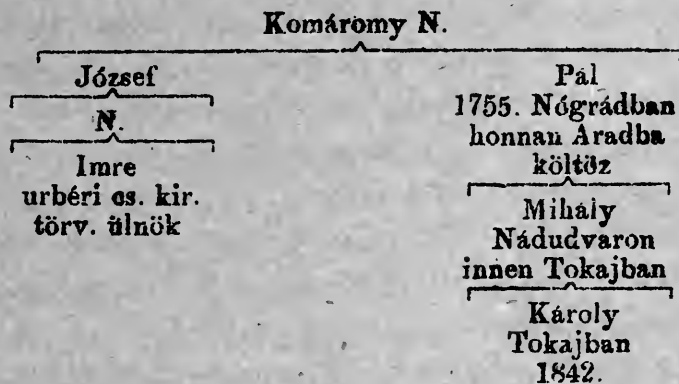
¹⁾ Benkő Transylv. gen. II. 483.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Pelejtén ¹⁾.

Ugocsa megyében e század elején 1806-ban Verbőczön birtak Komáromy id. és ifj. József, István, János, Zsigmond és Mihály ²⁾.—Ugyan e megyében Péterfalván András. ³⁾

Egy másik ágnek leszármazása következő:

Pál Nógrád megyéből (hol 1734-ben István és Pál, 1755-ben pedig nevezett Pál a nemesek lajstromában áll,) — előbb Arad megyébe, innen Heves megyébe Méra helységbe költözött gazdatisztül. Fia Mihály Nádudvarra szakadt, onnan kamarai tisztnek Miskolcra, onnan Zemplin megyébe Tokajba szakadt. Ennek fia szintén Tokajban lakott 1842-ben midőn, Nógrád megyétől nemességéről bizonyítványt vett ki ⁴⁾

A másik ágon Imre Nógrád megyében 1850. után cs. kir. járásbíró, utóbb urbéri törv. széki ülnök ⁵⁾.

Komáromy család. Ennek törzse Komáromy István, ki 1685-ban I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét ⁶⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren nyugvó koronából ki-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 271.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa 119.

³⁾ Ugyanott 125.

⁴⁾ Megyei jegyzőkönyv. 1493. sz. alatt.

⁵⁾ Czimerük, — úgy látszik — vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső mezőben könyöklő kar kivont kardot tart, alúl egy felfordított V betű alakú szelemen, mellyen, s alatt szintén valami ábrák (tán lilium és rózsza?) láthatók. A paizs sisakjából három strucz toll leng. — *Pecsétnyomat után.* — Musutt ily Komáromy-czimert látunk: a paizs kék udvarában zöld téren egy piros szív, és abból kinyuló három sárga virág virul. A paizsfölötti sisak koronájából két sas szárny között, melyek jobboldalija vízirányosan félig arany, félig kék, baloldali félig ezüst, félig vörös, egy zöld fészken álló fekete madár áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. *L. Burgstaller Collect.*

⁶⁾ Collect. Herald. nro 817.

emelkedő fehér vadkecske; ugyan ilyen nyúlik ki a paizsfőlötti sisak koronájából is.

Tán ennek utódai élnek Komárom megyében, hol a neszemélyi udvartelkesek ellen 1749-ben folyt perben több nemes nevei közt említetik Szücs Erzsébet néhai Komáromy István özvegye ¹⁾).

Komáromy család. E családnak alapítója Komáromy György, ki 1718-ban Juhász Mihálylyal egy czimeres levélben nemesített meg, és czimerük is közös. *Lásd Juhász család.*

Komáromy család. (Belényesi, borbereki.) Erdélyi család, mely — ugy látszik — Bihar megyeci Belényes-ről származók be Erdélybe.

Komáromy András Báthori Gábor híve, ennek megöletésekor szintén sebet kapott, de kigyógyult ²⁾. Később Fogarasban lakott ³⁾.

Belényesi Komáromy Ferencz 1660-ban Várad védelmében a kapu és torony őrzésével bízott meg ⁴⁾. Tán ennek fia János, ki Teleki Mihály titoknoka, 1687. febr. 13-án Erdélyben honfűsítatik, és Apaffytól Borberekén adományt kap ⁵⁾. Utóbb Zernyestnél fogságba esik. A család azonban jobbára Belényesi előnévvel él.

Jánosnak utódai több ágazatra terjedtek el. Közülök Sándor 1794-ben alsó Fejér vármegye alszolgabirája.

Lajos 1815-ben alsó Fejér várm. alszolgabirája, és ugyanekkor Lajos Kolos megyében árvaszéki ülnök. Sándor 1815-ben Parajdon só-ellenőr.

Zsigmond 1815-ben felső Fejérben árvaszéki ülnök.

Nevezett Lajosnak, ki testvérével Sándorral Borberekén birt fia Domokos adó-író biztos 1837. tájban.

Nevezett Sándornak fia Ferencz Marosvásárhelyen szül. 1823. dec. 27-én. 1848-can az irodalmi térre lépett, és néhány regényt irt és adott ki ⁶⁾.

István Felső-Fejérben 1848-ban szolgabíró. Lajos ugyanott táblabíró; nővére Klára özvegy Csernátoni Antalné N.-Enyeden.

Sándor árvaszéki ülnök Küküllőben 1836. tájt.

¹⁾ Fényes Komárom várm. 186.

²⁾ Bojthi Gásp. Engelnél 357.

³⁾ Kemény János önéletírása, kiadta Szalay L. 205. l.

⁴⁾ Szalárdy Siralmas krónika 539.

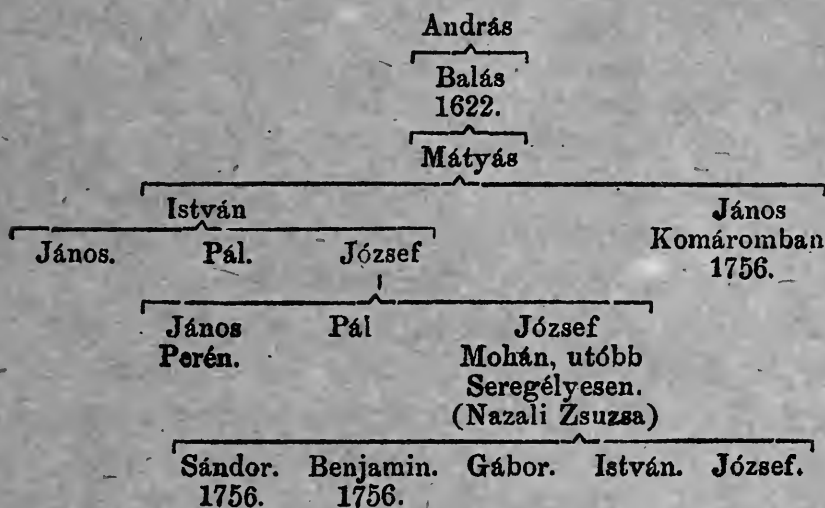
⁵⁾ Kőváry Erdély nev. cs. 259.

⁶⁾ Danielik Magyar írók II. 153.

Komáromy család. (Bathoni.) Komáromy András és fiai Sámuel és Balás 1622-ki május 1-én Sopronban kelt armalis levelet nyernek II. Ferdinand királytól, mely armalis levél ugyanazon évben (Sabbatho prox. post festum S. Mich. Archangeli) Nagy-Kaposban hirdettetett ki.

Czimerük a paizs kék udvarában hármás zöld hegy, melynek közepén sólyom áll, fölemelt jobb lábával zöld borostyán koszorút tartva; fölötté a paizs szögleteiben jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján a paizsbelihez egészen hasonló sólyom látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása a mult század közepéig így terjedt le:

Mátyásnak fia Komáromban csizmadia volt. A végnemzedéken állók Veszprém megyétől 1756-ki jan. 14-én nemési bizonyítványt nyertek ¹⁾

Komáromy József 1843-ban Veszprém megyei esküdt.

Komjáthy család. (Komjáthi). Több Komjáth nevű helység és puszta van Magyarországon, így Vas, Bereg-Ugocsa, Abauj-Torna, és Nyitra megyében találunk hasonló helységeket, melyekről ugyan annyi család veheté nevét.

Szóljunk azonban először a Nyitra megyéből származó és Nógrád s több megyébe elterjedt Komjáthy családról, melynek (valamint a többinek is) neve gyakran hibásan Komeathi-nak is iratott.

Nógrád megyében már a XVII. század első felében leljük e családot, midőn Komjáthy Ábrahám; 1639—1644-ben Nógrád me-

¹⁾ Veszprém megye levéltárából Véghely Dezső közlése.

gye jegyzője volt ¹⁾. Ennek ágából István 1684-ben személyesen vesz részt a nemesi fölkelésben.

Másik Komjáthy Ábrahám ölt 1684- és 1705-ben midőn a nemesi fölkelésre maga helyett mást állított, utóbb mint a császári felség híve a Rákóczy forradalomban lefejeztetett ²⁾. Fia III. Ábrahám, testvérei Sándor és Borbála nevére is főleg atyjok érdemeinek tekintetéből 1731-ben Bágyon helységben volt ősi curiájokra nádori új adományt nyertek ³⁾.

A lenyakazott II. Ábrahámnak ivadéka néhány izen, — miután adatok hiányában mostanáig lehozni nem áll tehetségünkben, — következő:

II. Ábrahám				
1710-ben lefejezt.				
III. Ábrahám		Borbála	Sándor	
1754		1731.	+ 1755. előtt	
(Mocsáry Zsófia)				
IV. Ábrahám.	Klára	Katalin	Gábor.	István.
	(Richter N.)	(Ondrejovits)	1755.	1755.

Ez ágból származik Komjáthy Anselm Nógrád megyében Szécsényben ügyvéd, s egy magyar polg. jogtani munka szerzője.

Ugylátszik, a följebbiekkel egy törzsből származott azon Komjáthy Mátyás, ki 1635. jun 18-án Badenben kelt czimeres nemeslevelet nyert II. Ferdinánd királytól, fia Mihály, Ferencz és Dávid részére is. Mely nemeslevél Nyitra megyének Nyitra városában 1636-ki sz. Péter és Pál apostolok ünnepe utáni 3-ik ferián hirdettetett ki.

Mátyásnak flai közül Dávidnak ágazatát mutatja a következő táblázat: ⁴⁾

Mátyás		
Mihály.	Ferencz.	Dávid
1636.		1636.
		Mátyás
Mátyás.	Mihály	I. Péter
		1757. tájt
		Nyitrából
		Komáromba költöz.
		Folyt. höv. lapon.

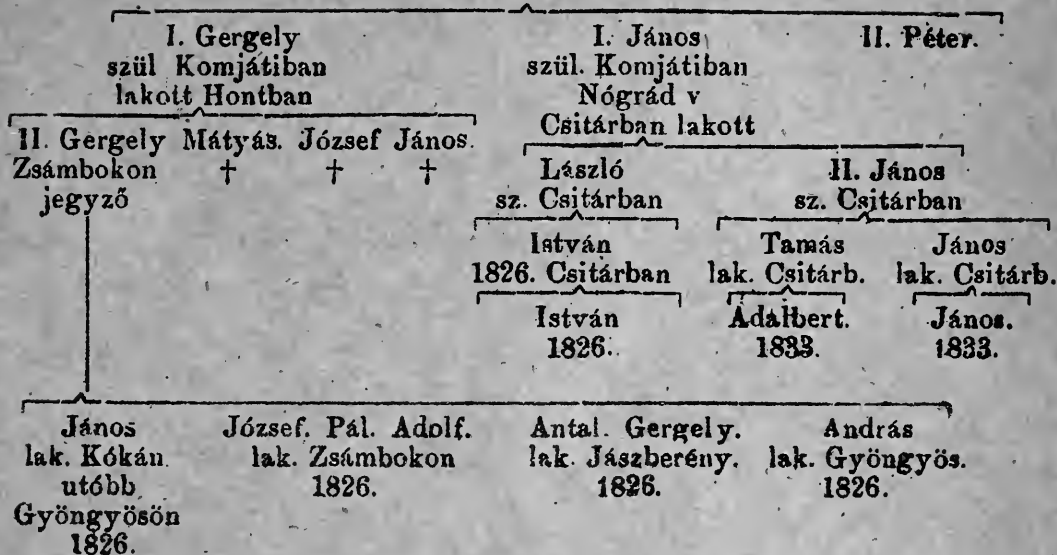
¹⁾ Sz.-benedeki Convent. 1639-ben Terchy Mihály stb. részére sz. Kovácsi iránt kelt adományban megnevezve; és lásd Palugyai III. 183. lap stb.

²⁾ Protocol. C. Neograd, anni 1711., hol ez áll „pro fidelitate Sacr. Mattis decollatus.“

³⁾ Sz.-benedeki Conv. hiteles kiadványa.

⁴⁾ Nógrád megyei 1833-ki jegyzőkönyv 2080. sz. a.

I. Péter, ki az előbbi lapon
1757. tájt.
Nyitrából
Komáromba költöz

Az e táblázaton látható I. Péter Nyitra vármegyétől 1757-ben vett ki nemesi bizonyítványt, és Komáromba költözött. Fiai közül I. Gergely és I. János még Komjátiban született, és mindkettő Hont megyei Balogh helységbe költözött. I. Gergely ott nősült és halt is meg. Egyik fia II. Gergely Zsámbokra költözött jegyzőnek, hét gyermeke maradt kiknek egyike Kókára, innen Gyöngyösre szakadt, a többi részint Zsámbokon, részint Jászberényben, részint Gyöngyösön lakott 1826-ban, midőn jun. 5-én Nyitra megyétől nemességi bizonyítványt vettek ki.

I. János hontmegyei Baloghról nógrádmegyei Csitár helységbe költözött, s ott másodszor nősülvén, ott halt is meg; fiai László és II. János Csitárban születtek, Marczalban kereszteltettek. Ezeknek gyermekeik, (fiaik neveikre is) Nyitra megyétől 1826-ki jun. 5-én nyert nemesi bizonyosság-levelet 1833-ki april 23-án ¹⁾, és ujlag azon évi novemb. 11-én ismét Nógrád megyében hirdetteték ki ²⁾.

Egy másik ágból Komjáthy Sándor 1730-ban lett Pozsony megyében al-adószedő.

Szintén egy másik ágból a komjáti ősi fészekben élt 1750-ben Komjáthy László ezredes, kinek nejétől galanthai Balogh Magdolnától 1751-ki dec. 13-án született leánya Anna, a később cs. ker. hölgy, és Ürményi József országbíró neje, ki 1830. april 22-én halt meg.

¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1833-ik évi 743 szám alatt.

²⁾ Ugyanott 2080. sz. alatt.

Mint följebb mondók Ugocsa megyében szintén lévén Komjáthy nevü pusztá vagy helység ¹⁾, valószínűleg az e vidéken, nevezetesen Ugocsa és Zemplin megyében élő Komjáthy család a Nyitra megyei eredetűtől különbözik.

Komjáthy Elek - Zsigmond 1750-ben Ugocsa vármegye jegyzője, 1751-ben követe, utóbb kir. tanácsos, és alispán, innen pedig 1767-ben Zemplin vármegyei alispán ²⁾.

Ugocsa megyében e század elején Komjáthy Antal Sásváron birtokos ³⁾.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Gesztelyen ⁴⁾.

Tán ezen ágakhoz és őseik közé számitandók a következők is: Komjáthy Benedek, ki Perényi Péter özvegyének, Frangepán Katalinnak udvari papja volt, és szent Pál leveleit magyarra fordítván, azokat 1532-ben Krakóban kinyomatá ⁵⁾.

Komjáthy Mátyas 1626-ban s-pataki tanár, 1630-ban ujhelyi ref. lelkész lön ⁶⁾.

Komjáthy Gergely 1683-ban Tarczáról küldetett a Bécs ostromáról hazafelé vonuló lengyel sereg elé, hogy annak dülási dühét szelidítse ⁷⁾.

A Torna megyei Komjáthy családból ismeretesbbek Samuel 1843-ban Torna megye másod-, 1848-ban első alispánja; László ugyanott 1838-ban esküdt; Lőrincz szintén ott 1846-ban esküdt.

Szabolcs megyében Komjáthy Pál 1844-ben megyei alügyész volt.

Komjáthy Márton, ki Borsod megyétől 1714-ki febr. 5-én nyert nemességi bizonyítványt, Nógrád megyébe költözött át, és ott 1734-ben igazolá nemességét.

Komjáthy család. (M.-derzsei.) Erdélyben M.-Derzsén ősi birtokos volt. Péter némely kolosvári polgárokat fosztott ki az ország útján, miért 1518-ban becsstelenitetett (imfamisatus). E Péternek fia nőül bírta Szalay Borbálát, Szalay Gergelynek Ördög Katától született leányát, és így az Ördög család jogán birt M.-Fodorházán, Ko-

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa 85. 87. 91—94.

²⁾ Ugyanott 56. 57. 61.

³⁾ Ugyanott 119.

⁴⁾ Ugyanattól C. Zemplin not. top. 227.

⁵⁾ L. magát a könyvet a pesti egyetemi könyvtárban.

⁶⁾ Szirmay id. h. 214.

⁷⁾ Ugyanott 150.

vácsiban és Sz.-Kátolnán ¹⁾. Péternek fia vagy unokája Gáspár 1540—1566. Doboka vármegye alispánja volt ²⁾.

Kömlössy család. (Kömlósi.) Egyike a legrégebb nemes családoknak. Mint e munka folyamában már az Ilosvay családnál említett, ezzel, valamint a Bilkey, Gorzó, Dolhay, Lipeseý nemes családokkal egy törzsből eredeztetik ³⁾; és ezekkel közös címerrel is él. A család törzseül, — mint az idézett helyén is már mondok — Tatamerius Vlachi de Ilosva tartatik, ki 1200. tájban élt. És már ettől szakadhattak külön a Kömlössy-ak és Ilosvay-ak, miután a följebb megnevezett többi család az 1260. tájban élt Bilkei Lipeseý Karachon-tól származott le, mint oklevelek mutatják, és így tán a nevezett Karachon fia lehetett Tatamérnak, — miről azonban adataink nincsenek.

Bereg-Ugocsa megyében fekszik azon Kömlós nevű helység, melytől eme család nevét és előnevét vevé, és mely Bereg megyei helységet a család jelenleg is bírja.

Nem birván a család leszármazási fáját, csak egyes adatainkat sorolhatjuk fel e családról.

1408-ban Kömlósi Ugrin és Egyed panaszt emelnek Zsigmond király előtt Keriatovich herceg hatalmaskodásai ellen, mely szerint ez tőlök Kömlós és Kövesd helységet elfoglalta, és Kömlósy Miklóst, Ugrónnak fiát munkácsi várába fogságba hurcolja ⁴⁾. Ez okból Ugrin fiának Miklós-

¹⁾ Hodor Doboka várm. 159.

²⁾ Ugyanott 435. 425.

³⁾ A Bánó család törzs-ősei is irattak Kömlós-ról, de e néven család nem fejtett közülök, és így ez ide nem zavarandó; noha e néven gyakran fordulnak elő ama család tagjai. L. Lehoczky Stemat. II. p. 219. L. Kaprinai Mss. B. XVIII. 157. Továbbá e Kömlós helység, melyet a Bánó es. törzsei birtak, Sáros megyében van, a most is élő Kömlössy családra vonatkozó Kömlós helység pedig Bereg-Ugocsa megyében fekszik.

⁴⁾ Leleszi Convent.

nak, ki 1412-ben is bírá már Komlóst, még utóbb is pere volt nevezett Keriatovich Tivadar ellen ¹⁾.

1414-ben az Athyai nemesek perelnek Komlóssy Ugrinnal a komlósi és salánki határlevelek kiadása végett ²⁾.

Bereg megyében a család több tagja viselt megyei hivatalt; így 1570-ben Komlóssy Máté szolgabíró.

1602-ben Albert, Sebestyén és Gergely esküdtek.

1633-ban Komlóssy Tamás országgyűlési követté választatik, és 1634-ben ismét megválasztatik.

1692-ben Komlóssy Mihály egyenlő akarattal szolgabíróvá választatik.

1759-ben Komlóssy Mihály szolgabíró lesz.

A jelen század első tizedétől 1831-ig Komlóssy László hivataloskodott Beregh megyében, előbb mint aljegyző, majd főjegyző, alispán és követ (1828.); ennek testvére Károly megyei tisztifőügyész, (1837-ben) főjegyző, és 1832-ben követ volt.

1837-ben a fiatal korában elhalt Ferdinand alszolgabíró volt.

Lászlónak fia Albert 1846-ban aljegyző, utóbb is hivataloskodott, míg 1855-ben leköszönt.

Bihar megyében Antal 1845-ben aljegyző, István ugyanott központi szolgabíró 1845-ben.

Ugocsa megyében e század elején Szőlős-Végh-Ardón birtokosok Lajosnak özvegye, Károly, Mihály, Lajosnak özvegye Csepén is ³⁾.

Komlóssy János jelenleg birtokos Komlóson.

A család egyik ágából egy töredék nemzékrend a következő:

Komlóssy Benedek (Pogány Zsuzsa ki előbb Bilkey Balintnő)		
Erzse (Lipcsey Dániel)	Bora (Farnossy György)	Ferencz (Becskey Mária)
Julia (Kovács Szabó Fer.)	György (Ignecezy Sára)	László (Ilosvay Julia)
Klára (Konger Károly)	Julia (Tokay László)	Mária (Gathalyi Zsigm.)

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 152, 176.

²⁾ Ugyanott 152

³⁾ Szirmay C. Ugocsa 77. 137.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztályban királyi korona, a 2-ikban kivont kardot tartó kar könyököl, a 3-ik osztályban két egymással szemközt úszó hal¹⁾; a 4-ik udvarban két zöld élőfa látszik; a paizsfölötti sisak koronájából egy magyar vitéz emelkedik ki, válán egy rudról lecsüngő két halat czipel.

Komonyi család. Bereg vármegye nemes családai sorába számítatik Fényes E. Geographiájában.

Komoray család. Gömör megye nemesrendű családainak egyike²⁾.

Komoróczy család. (Komoróczy és császári.) Ung és Szatmár vármegye nemes családja, birtokos Hodászon, és Komoróczy Lajos század elején Nábrádon³⁾.

Komoróczy János 1585-ben Szatmár megyei Nábrádon, és Császár helységben részbirtokot nyer királyi adományban⁴⁾. Fia

Császári Komoróczy György 1648. jun. 14. Vajnatina helységben kelt levelében elismeri, hogy Szobránczon, és Vég-Komoróczon két jobbágyot, kiket még atyja János Monaj Benedeknek zálogított el, Gyulaffy László részére kiváltá⁵⁾. 1653. jun. 20-án Nábrádon kelt levelében ismét ungmegyei nevezett két helységbeli birtokát zálogítja el Gyulaffy Lászlónak, 1657-ben pedig nejével Ukovityi Katával együtt csekei részét ugyancsak Gyulaffy Lászlónak és nejének Mariássy Máriának zálogítja el⁶⁾.

Komoróczy György 1665-1669-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt⁷⁾.

Kompolthi család. (Nánai és visontai †.) E kihalt család az Aba nemzetségből (genus) ered⁸⁾.

Ismert törzse Chépán vagy István volt, ki Imre királytól a Hernád vize mellett egy Zaka nevű jószágot kapott. Fia kettő maradt Csiz és Kompolt, kik IV. Béla király korában 1252-ben éltek.

¹⁾ A metsző hibájából az ábrán mind a két hal jobbfelé látszik úszni.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 144.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85. 88.

⁴⁾ Ugyanott 81. 231.

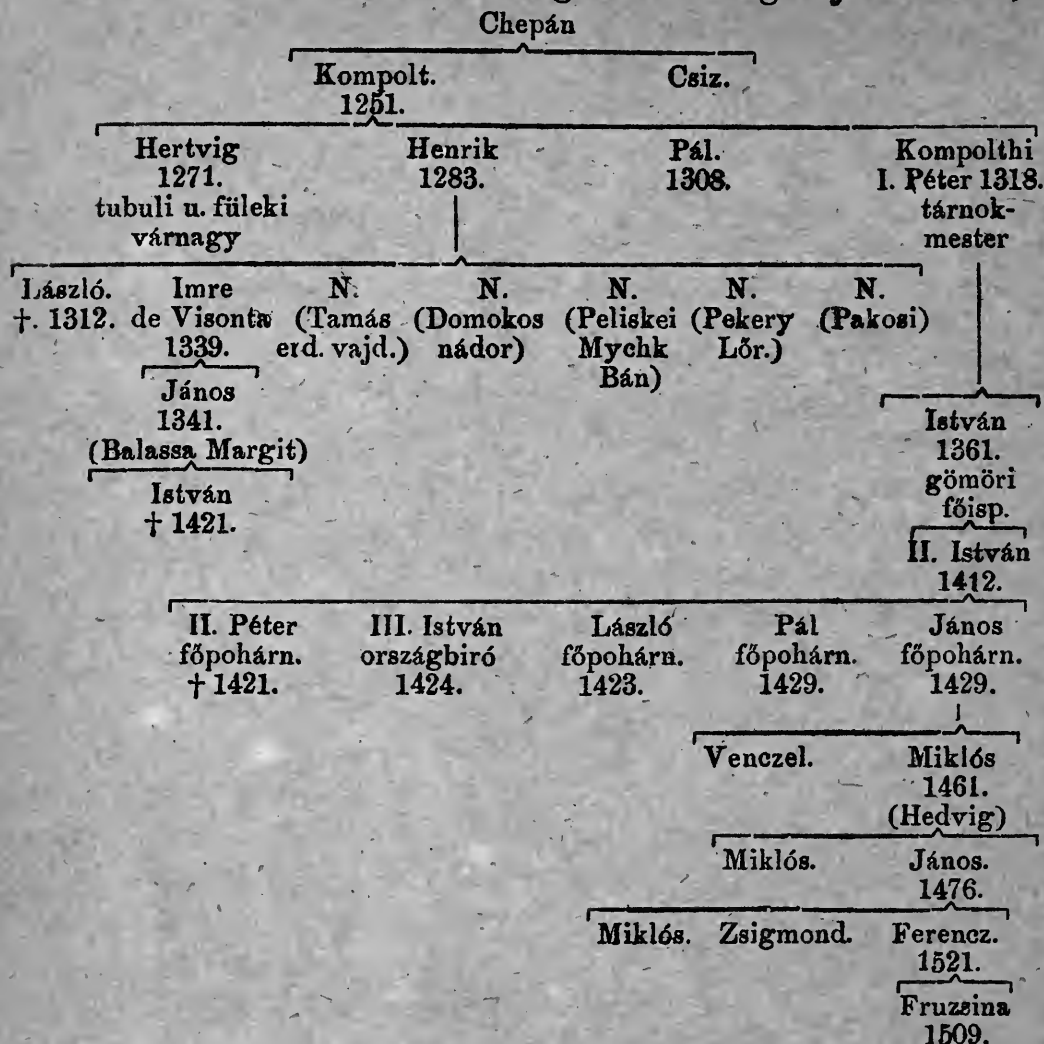
⁵⁾ Kézirat a nmti muzeumban 2340 sz. a. f. lat.

⁶⁾ Ugyanott.

⁷⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 132.

⁸⁾ L. az Aba nemről Ungr. Magazin III. 169.

A család leszármazása kihalásáig következőleg sarjadzott le: ¹⁾

Chepánnak fia Kompolt, kitől a család nevét vevé, 1251-ben Csát nevű falut adott el Vanchai István esztergami érseknek, ellenben ő IV. Béla királytól azon földeket nyéré, melyek Eger és Gyöngyös közt fekszenek. E vidéken fekszik a Tarna vize mellett Kompolth nevű falu, mely róla kapta nevét, és ott a Mátra alyjában Nána vára romjai is, melytől Kompoltnak fia I. Péter magát már nánai Kompolt-nak iratá. Ott fekszik Gyöngyös mellett Visonta is, melyről Kompolt fiának Pálnak fiai magukat Visontaiaknak irák, és így mintegy külön családöt alapítának.

Kompoltnak négy fia maradt: 1. Hertvig, 2. Henrik, 3. Pál és 4. Péter. Ezek közül Hertvig előbb tubuli, utóbb 1283-ban füleki várnagy volt ²⁾.

¹⁾ Wagner Tab. geneal. IV.

²⁾ Fejér Cod. dipl. tom. V. vol. 3. pag. 149.

Pál 1271-ben az egri püspök elveszett kiváltság-levelei mellett tanúskodott. Maradt öt leánya, kiknek férjeik megnevezvék a táblazaton, és maradt két fia László és Imre. Amaz trencsényi Csák Máté ellenében Rozgonyánál 1312-ben elesett. Imre 1339-ben is élt, és Visontáról neveztetett, — miután ezt Adács és Lak helységgel együtt adomány útján kapá. Fia volt János 1341-ben, ki nejével Balassa Margittal nemze egy fiút Istvánt, de ebben 1421-ben a család ez ága kifogyott.

Kompoltnak negyedik fia I. Péter, atyja nevérol, és ősi birtokáról Kompolthy-nak neveztetett. III. András király által a Heves várhoz tartott őrsi jószágban megerősített kir. adományban, mely szerint 1291-ben Albert ausztriai főherceg elleni hadban tett érdemei ismertetnek, továbbá hogy Tamás főúr két pártos fia ellen vitt harczban Adorján várát megvette, hol sebet is kapott. III. András halála után egyidőre Venczel mellett fog, de utóbb határozottan Robert-Károly mellett tart, kitől főpohárnok, utóbb fő-tárnokmesternek neveztetett. És az volt még 1318-ban is ¹⁾). Fia

István 1361-ben Gömör vármegye főispánja, nemzé II Istvánt, kinek öt fia maradt. Ezek közül II. Péter 1418-ban Zsigmond király pohárnok mestere, 1421-ben Csehországban a Wiklefiták elleni harczban lelé halálát. Testvére III. István 1424-ben országbiró volt. László, Pál és János testvérei egymást követték a főpohárnokságban.

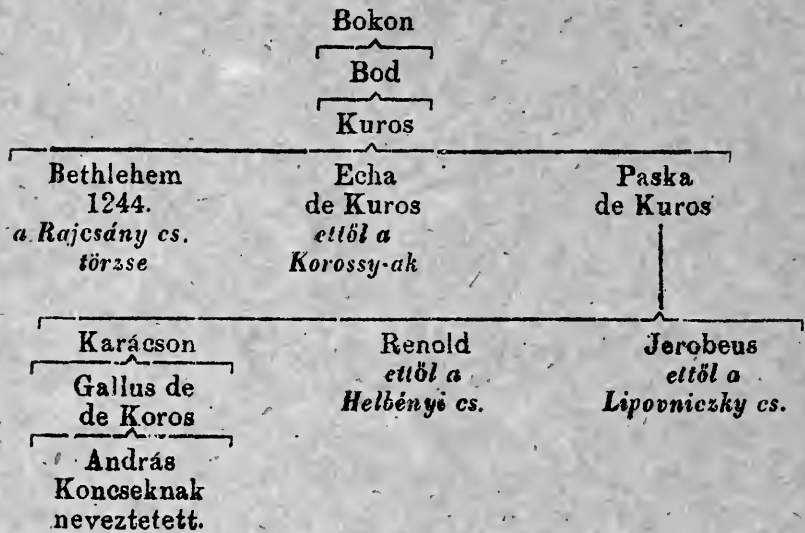
A legutóbb nevezett János többször harczolt Giskra ellen, és 1451-ben Hunyady János alatt Losoncznál harczolván, ott esett el. Fiai Miklós és Venczel.

Most nevezett Miklós 1461-ben a budai káptalan előtt tiltakozik Balai György és Barczay László ellen hevesmegyei több józága elfoglalása miatt ²⁾). Meghalt 1476-ban. Két fia maradt Miklós és János; ez utóbbinak fiai ismét Miklós, Zsigmond és Ferencz, kik közül Miklósnak csak leánya Fruzsina levén, bennök a Kompolthy család férfi-ágon sirba szállt. Tán e családtól vette eredetét a kompolthi nemes asszonyról való közmondás.

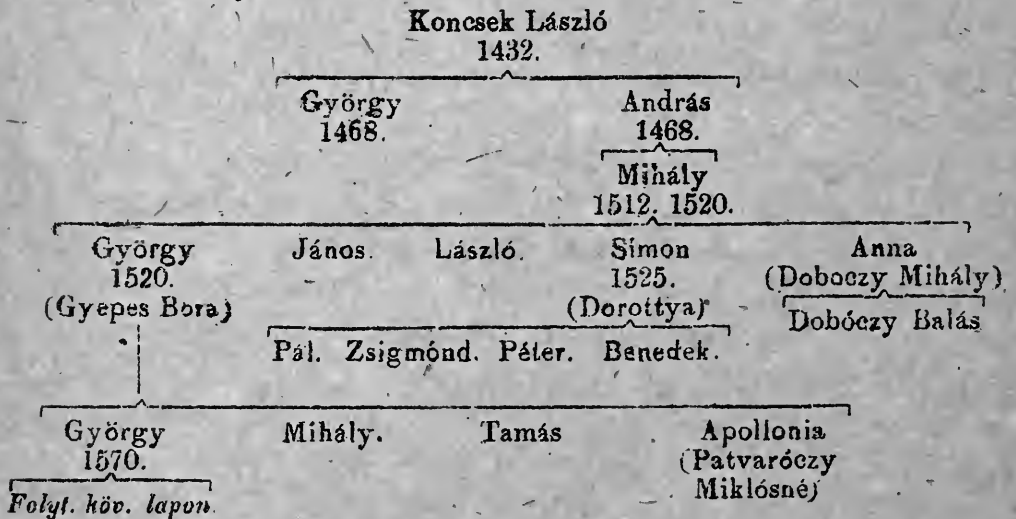
¹⁾ Fejér Cod. Dipl. tom. VIII. vol. II. 162. 539.

²⁾ Kaprinai Dipl. II. 576. — A Kompolthy család 1499-ki kiváltságáról lásd Horváth Mihály M. orsz. tört. III. 383.

Koncsek család. (Korossi.) Egy törzsből eredeztetik a Rajcsányi, Lipovniczky stb. családdal. Törzse mindezeknek Bokon, kitől a különvált családok kifejléseig következőleg folyik a leszármazás:

A táblázatról láthatólag Karácson unokája András lön a korosi Koncsek család alapítója, ő neveztetvén először Koncsek-nak. Mint sarjadzott azonban tőle tovább a család, azt adatok hiányában már nem tudhatjuk, mert noha az 1325-ik évről tudjuk, hogy ekkor Bethlen Ispán és Korossi Zily Péter rokonuknak a Koncsek nevezetű Benedeknek jószágait nevezetesen Alsó-Korost, és Zelechent zálogképen 150 tiszta arany forintért bevallák, — mégis csak az 1432-ben élt Koncsek Lászlótól kezdve folytathatjuk szakadatlanul izre izre a Koncsek család leszármaztatását, mint a következő táblázat¹⁾ mutatja:

¹⁾ Geneal. authent. tom. I.

György, ki az előbbi lapon.
1570.

Mihály 1592. 1601.	György 1581.	János Koncsek máskép Fodor és Piskey. 1612. (Kereskenyi Anna)	Balás 1593.	Anna (1 Hindy János. 2. Kocsóczy János)	Ilona (Vozokányi Tamás)
Anna.	György. 1600.	Mihály.	János.	Anna (Hrastyáni Horváth Péter)	Zsófia (Névery Mihály)

Itt megszakad a korosi Koncsek család leszármazási-fája; valószínűleg az utolsó izen állókban kifogytak.

Birtok-viszonyaikra vonatkozólag tudhatjuk rólok, hogy 1523-ban (feria 4. prox. post fest. d. Nicolai) korosi Koncsek Simon és László Koros helység és Koncsek, Kisfalud pusztabeli rész-birtokaikat örökösen bevallják hrastyáni Horváth Miklósnak.

1570-ben sept. 12-én Nyitrán Bornemisza János kir. helytartó osztóztató parancsa kelt Koncsek máskép Dobóczy Balás részére, Koncsek György és Aranyányi Demjén ellen, melynek folytán meg is osztóztak.

1570-ben Koncsek György Koroson egy nemesi kuriát a nyitrai káptalan előtt bevallott Ujfalussy Jánosnak. 1602-ben hasonlóan ott a korosi rész-birtokukat Koncsek Anna férjével hrastyáni Horváth Péterrel együtt bevallották Ujfalussy Jánosnak.

1610-ben Koncsek János is birtokrészét ugyancsak Ujfalussy-nak idegeníté el.

Koncsek család. (Dvoreczi.) Turóc megyei régi birtokos nemes család; áll-e eredetére nézve a korosi Koncsek családdal viszonyban? arra nézve adataink nincsenek. Törzseül Koncsek Balás iratik, ki állítólag 1389-ben élt. Ennek egyik unokája György 1502-ben tesz végrendeletet. Ennek fia József 1529-ben idegeníti el a budisi pusztát. Ezután a család négy fiu által négy fő ágazatra oszlik, mely ágazatok különféle melléknevek alatt mint 1. Simonóvecz, 2. Ursini máskép medveje, 3. Zachareje, és 4. a szorosan vett Koncsek név alatt ismeretesek, és az ország több részébe elszármaztak.

A Zachareje ágazatból egy vonal következőleg ¹⁾ sarjadzott le:

¹⁾ Családi közlés szerint.

Koncsek Lőrincz Turócz megyében 1838-ban tiszti ügyvéd, 1842-ben al-adószedő.

Koncsek Ferdinand 1845-ben Baranya vármegyében levéltárnok főjegyzői czimmel.

Koncz család. Nógrád és Heves megyében élt ily nevű nemes család. Koncz Miklósnak fia Péter, Dienes Györggyel 1650-ben hevesmegyei Dormány, Kis-Bátor, Bocs, Hanyi, Mező-Tárkány, Farnos, és borsodmegyei Mező-Kövesd helységekre nyertek adományt.

Koncz Pál 1673-ban Heves vármegye esküdtje volt.

Koncz Gábornak Rákóczy Zsuzsannától leányai Rozália Szétsényi Lászlóné, Zsuzsanna Túry Pálné volt.

Koncz Péter 1769-ben Csát m. városi közbirtokos volt.

Nógrád megyében nemességük 1760-ban hirdettetett ki.

Koncz család. (Nagy-solymosi.) Székely eredetű nemes, melynek azonban nemessége megerősítéseül Koncz Boldizsár sófalvi sóbánya tárnok (camerarius) és általa neje Incze Erzsébet és fiai Mihály, János, András, István, Pál, Boldizsár és Tamás I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől 1642-ki jul. 16-án kelt armalist is nyertek.

Innen leszármazásuk következő:

Boldizsár
1642.
(Incze Erzse)

Mihály. János. András. István. Pál. II. Boldizsár. Tamás.

III. Boldizsár
unitar. püspök

Gábor

István

Boldizsár. Anna.

Gábor

Dávid.

Mózes

Sámuel

†

ezen ág
Biharban
Sarkadon
lak.

József. Pál.

Aron. Mózes.

József.

Sámuel. István. Dániel.

III. Boldizsár unitáriusok püspöke, felekezete egyházát s iskoláit virágzó állapotba hozta, egyházi könyörgéseket és nagykatheke-zist dolgozott ki. 1676-ki nov. 21-én a gyulafejérvári országgyűlésen jelenléte ugy mint püspöknek elleneztetvén, — palástját és egyéb püs-pöki jelmezeit kivetetvén, mint nemes hazafi foglalt helyet az ország rendei megegyezéséből; testvérenek Istvánnak, ugy atyja testvé-reinek számos maradéka, Erdély több törvényhatóságaiban elszéledve találtatik, így

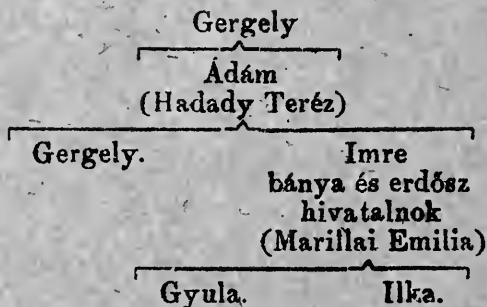
Torda megyében 1848-ik előtti években Ferencz iktató, és altörvényszéki ülnök, József és Ákos megyei irnokok, Pál ügyvéd, József Torda városi bíró.

Allami hivatalokban voltak János az udv. kancellarián lajstromozó, László főkormányzéki számvevőségi számtiszt 1848-ban, fiai Károly ügyvéd, és László jelenleg adóhivatali számtiszt.

A királyi tábla mellett volt előbb mint iktató Lajos, ki 1846-ban Hátszeg város követe, 1847-ben kir. táblai számfeletti ülnökké neveztetvén, jelenleg mint cs. kir. törvényszéki tanácsos van nyugalmazva; neje Szombatfalvi Póli.

Egyházi s oktatási pályán Boldizsár püspökön kívül Márton mint ravai lelkész, Gergely mint a kolosvári főtanodában tanár működött, amaz 1815. az utóbbi 1843. körüli években.

Antal 1848-ban udvarhelyszéki hivatalnok, György Háromszékben Borosnyón lakik. Lajos Abrudbányán városi tanácsos és bányatörvényszéki ülnök, 1849-ben az oláhok által legyilkoltatott. Szászvároson János posta tulajdonos, volt Hunyad megyei táblabíró. Oldal-rokonai Ádám és Pál és ennek fia Dénes. Egy másik ágazat töredék nemzékrende imez:

Van ezen kívül Koncz család, mely Gyertyánosról írja előnevét, szintén székely eredetű, mely valószínűleg a n.-sóllymosi Koncz-okkal egy eredetű. Ezek közül László rom. kath. lelkész, testvére János tartományi kerületi biztos, Ferencz Doboka megyében adóíró biztos az 1848-ik előtti években.

Végre talán mindezek őse volt azon szent-mihályi Koncz Benedek, ki 1591-ben több társával együtt Báthori Zsigmondtól nyerte primipilaris levelét, mely 1609-ben is megerősített, és ezen évben valamint 1816-ban is Gyergyó székben hirdettetett ki ¹⁾.

Magyarországon él és birtokol Koncz család Ugocsa megyében,

¹⁾ Nemes székely nemzet Constitutioi. 101. lap.

névszerint e század elején Koncz István Forgolány helységben közbirtokos volt ¹⁾.

Konczér család. Konczér György Varasd város bírása 1743-ki dec. 2-án Mária-Teréz király asszony által nemesített meg ²⁾.

Czimere fenálló hadi paizs, mely balról jobbra rézutosan kétfelé vörös és kék udvarra oszlik, a paizs alyján hármás zöld domb van, melyen arany grif áll, első két lábával fehér keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, szintén fehér keresztet tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Konczér János 1760-ban Horvátországban Berdoviczén kir. harminczados.

Konczin család. Konczin János Veichard gróf, 1687-ben országgyűlésileg magyar honfiusitást nyert ³⁾.

Konczó család. Zemplin vármegye nemesrendű családainak egyike ⁴⁾.

Konczos család. Szintén a Zemplin megyei nemes családok sorában áll ⁵⁾.

Koncz-várady család. Hasonlóan Zemplin vármegyének nemessége sorában áll ⁶⁾.

Kondé család. (Póka-teleki.) Pozsony vármegye egyik legrégiebb nemes családja a Csallóközben, hol Szerdahely mellett fekszik ősi fészke Pókatelek helység, honnan a család előnevét írja.

Törzse Zomor, kinek fia Miklós 1342-ben kapta Pókatelekét, mely hajdan Póka nevű királyi jobbágyé volt, és ennek magvaszakadtán adományban kapta Péter csókakői és gesztesi várnagy, ki ismét szolgájának nevezett Zomor Miklósnak adományozá ⁷⁾. Zomortól kezdve a család leszármazása e század elejéig következőleg ⁸⁾ sarjadzott le:

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 129.

²⁾ Collect. Herald. nro 186.

³⁾ 1687-ki 28. törv. cz.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

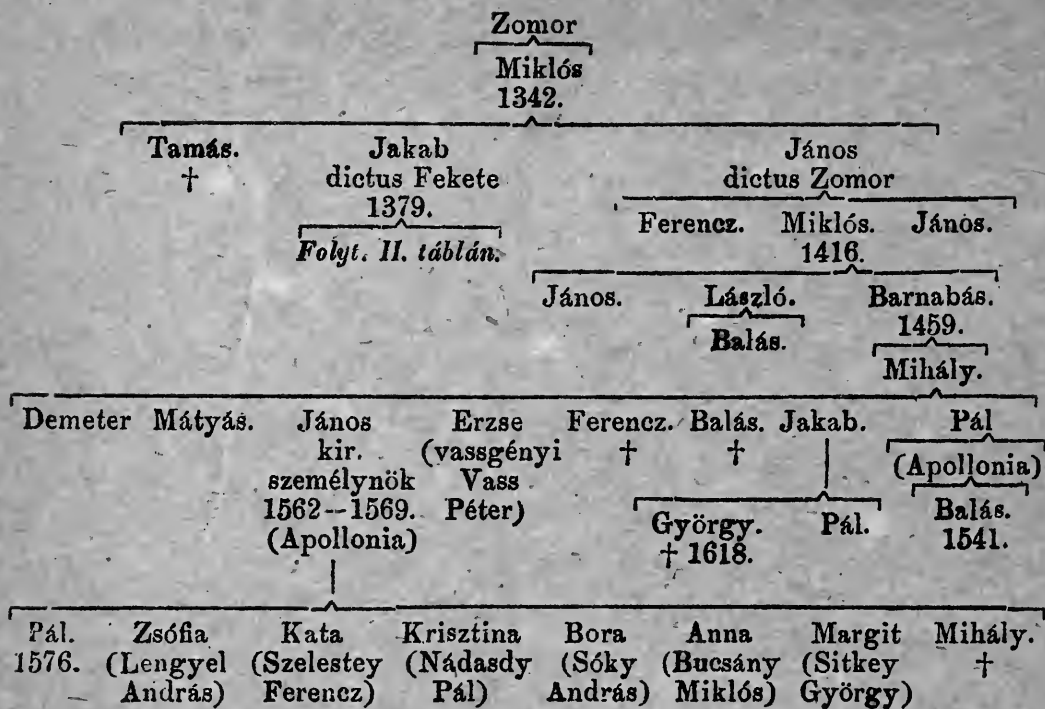
⁵⁾ Ugyanott.

⁶⁾ Ugyanott.

⁷⁾ Jelenleg a pókateleki pompás kastélyt, melyet Kondé Miklós nagyváradi püspök a múlt században építtetett, a haszonbérlet lakja.

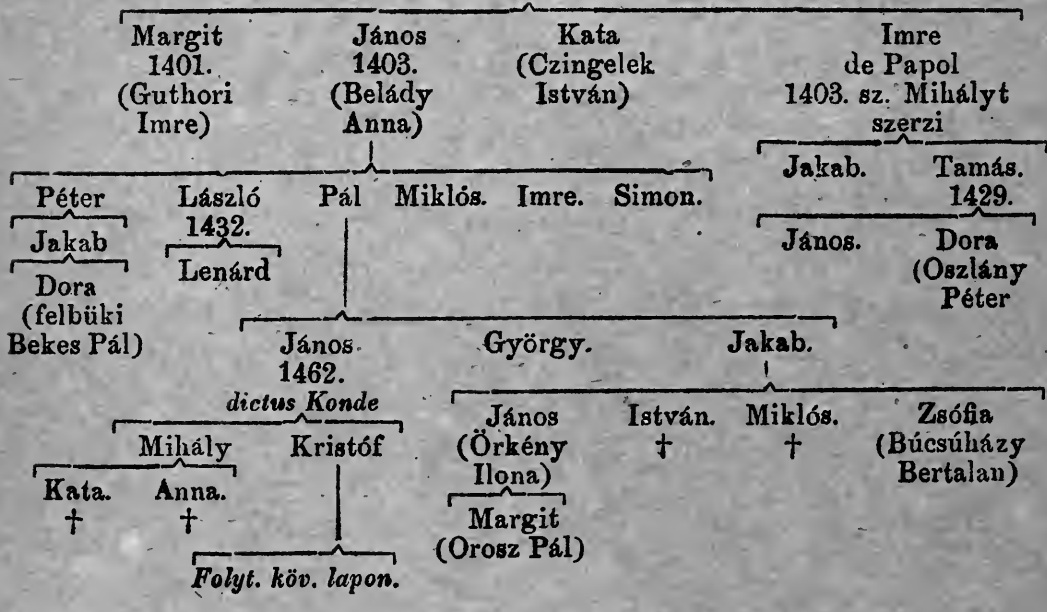
⁸⁾ Wagner Mss. — És Geneal. authent.

I. t á b l a.

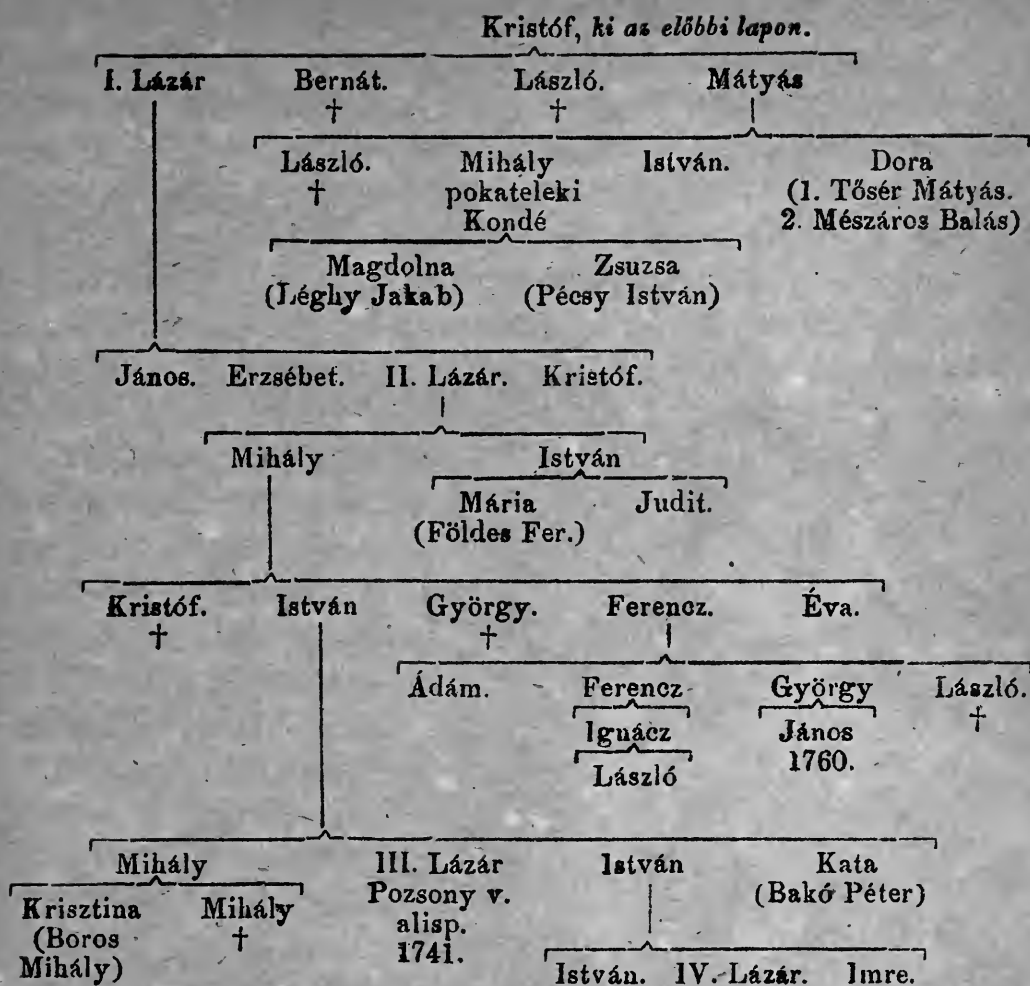

II. t á b l a. *)

Jakab, ki az I. táblán.
a fekete
1379. 1414.

*) Más táblázaton I. Lázárnak fiaul Mihály és István tétetnek, kik itt unokáiul állanak. — És Pál az 1462-ben élt Jánosnak másutt az 1429-ben Tamásnak fiaul tétetik, itt Pál fiaul áll.

A család XIV. XV. századbeli viszonyaira több okleveleket le-
lünk okmány-tanunkban, nevezetesen az 1382. 1409. stb. évekből ¹⁾.

1432-ben László nagyságos Hederváry Györgynek udvarnoka,
Pókateleki Jánosnak a fekete nevezetűnek fia (lásd II. táblán) Zsig-
mond királytól kap czimert, mely oklevélben azonban a czimer csak
lefestve, de nem egyszersmind leírva van ²⁾.

Ugy látszik — az egyik ágazat, mely az I. táblán kihalásaig fo-
lyik, — mind végig csak a Zomor vezeték-névvel és a közös pókate-
leki előnévvel élt; e néven leljük Jánost, ki előbb kir. ügy-igazgató,
utóbb 1562-ki octob. 26-tól kir. személynök lön. 1568-ban 200 frtot
fizetési szaporitást kapott; és viselte e hivatalt 1569-ig ³⁾. — 1552-ben
a Forgách családtól elvett javakból ötven telket kapott, de az ő mag-

¹⁾ Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. IV. pag. 714.

²⁾ Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 572., hol az oklevélben iratik
„Ladislao filio Joannis dicti Fekete de Pókatelek, familiari magnif. Georgii
Hederváry“.

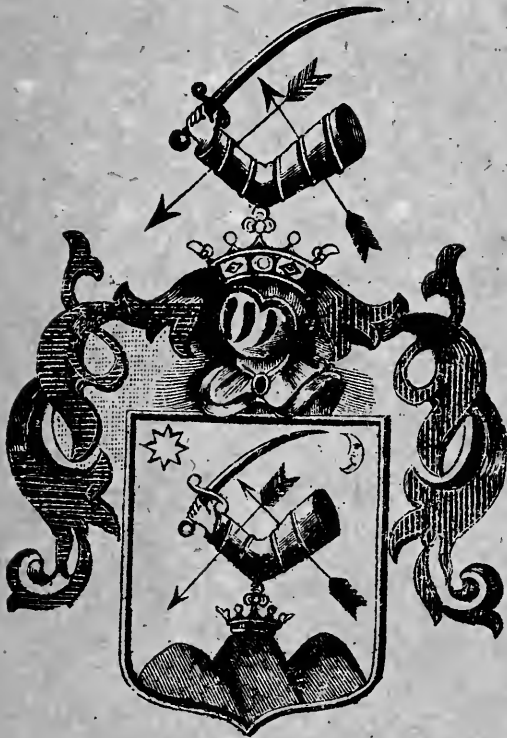
³⁾ Lendvay Catalogus Pers. Ms.

vaszakadtán az ismét a Forgách családra szállott. Részt vett a Mérey Mihály s társai által szerkesztett 'Quadrartitu m' készítésében.

A másik táblázaton álló ágazat viselé mintegy a XV. század közepétől a Kondé nevet. Egy származati táblázat szerint Pálnak fia János neveztetett először e néven. Ez ágból

Lázár Pozsony megye alispánja volt 1741-ben ¹⁾.

Nem birván a legutóbbi három nemzedék leszármazási rendjét, a mult század második felében és e században élők közül csak az ismerettebbeket említhetem fel:

Kondé Miklós előbb szepesi kanonok, innen 1773-ban esztergami kanonok, majd kir. táb. ülnök, 1791-ben belgrádi fölszentelt czimz. püspök, az esztergami kerület püsp. helytartója, a hétszemélyes tábla ülnöke, végre 1800-ban n.-várad püspökké neveztetett ki, 1801. april. 21. beiktattatott, 1802. dec. 18 án pedig meghalt, kora 70. évében ²⁾.

János 1760-ban a m. k. helytartóságnál a számvevő osztálynál másod számvevő.

István 1809-ben cs. k. tanácsossá neveztetett ki.

Ignác 1810-1815-ben a m. kir. helytartóságnál számvevőségi hivatalnok, és az országház inspectora.

József-Benedek 1810—1820-ban kir. udvarnok, és Esztergam, Komárom, Hont és Pozsony vármegyék táblabírája.

János 1825-ben már szintén a m. kir. helytartóságnál kezd hivataloskodni. 1841-ben már fogalmazó, 1844-ben már titkár volt; egyszersmind a m. nyugpénz-intézet ülnöke.

A Kondé családból István 1721-ben Trencsin megyében Becz-kón székelt.

¹⁾ Lehoczky Stemma I. 203.

²⁾ L. Tertina Memoria inauguralis Ill. Rev. D. Nicolai Kondé etc. Debre-cini 1802.

A család czimere itt följebb láthatólag — mint azt Kondé Miklós ezimeréről rajzoltatám — a paizs fehér udvarában hármas zöld domb középsőjén nyugvó korona s azon könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva, és a kar két keresztbe lőtt nyillal van átlöve; a paizs jobboldali szögletében aranycsillag, a baloldaliban ezüst félhold ragyog ¹⁾. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt kar nyillal átlöve, és kivont kardot tartva látható. A sisakról kétfelé szokásos foszladék hullámszik le.

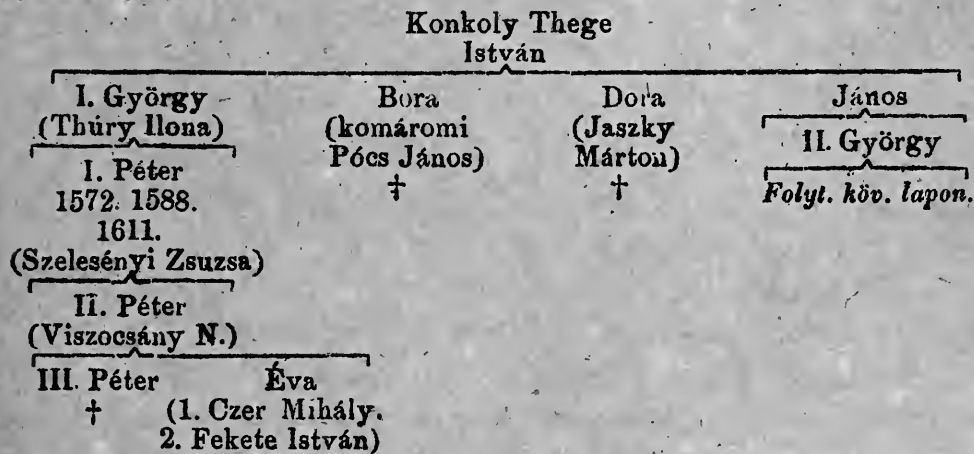
Konderczy család. Közülök Konderczy György 1622-ben Zala vármegye szolgabirája volt ²⁾.

Kondor család. (Felső-őri.) Egyike azon vasmegyei családoknak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre új királyi adományt nyertek. *Lásd Zambó család.*

Kondor nevű család Szatmár megyének is nemessége sorába számítatik.

Konkoly Thege család. Komárom vármegye egyik legrégiebb adományos nemes családja. Már 1485-ben a marczelházi Posár család részére Komárom megyei Marczelháza, Madar helységek, valamint Páth és Gyarmat puszták iránt kelt adomány-levéiben iktatási egyik királyi emberül Konkoly Albert neveztetik meg ³⁾. Ennek egyik unokája

Konkoly Thege István a XVI. század elején élt, kitől a múlt század közepeig — hol családfánk megszakad — következőleg ⁴⁾ sarjadzott le a család:

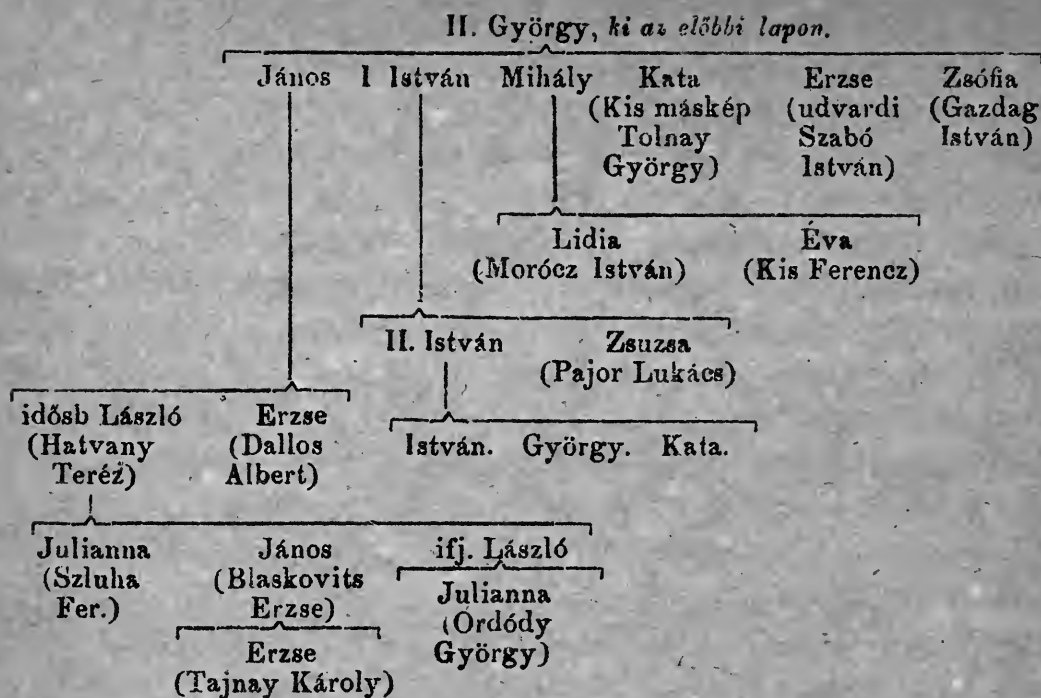

¹⁾ Pókateleken a családi kastélyon p ó k a czimer van, mint az 1858-ki vasárnapi ujságban olvasom, mi okból és hogyan, miután Kondé Miklós püspök az itt adott czimert viselé? — nem tudhatom.

²⁾ 1622-ki 36. törv. cz.

³⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 278. — Trencsin sz. kir. városának pedig 1577-ben birája Konkoly Pál volt.

⁴⁾ Ex Processu tabulari Fekete-iano contra Tajnay-anos.

Ugy látszik I. Péter az, ki 1602-ben Básta császári vezér alatt Erdélyben hajdúk (gyalogság) kapitánya volt ¹⁾.

A táblázaton álló törzsnek csak két fia lévén, és két leánya magnélkül halván el, az összes atyai és anyai birtok kétfelé ment; mely Jánosnak unokáinál már hatfelé oszlott, míg a György ágán II. Péter fia magnélkül halván, leánya Éva Fekete Istvánné, egész jószágát átadta idősb Lászlónak, kitől egyrészben leány-ágon a Tajnay-ak származnak, és kinek egyik leánya báró Szluha Ferencznek neje 1728-ban már a Komárom megyei mind két gyallai birtokba adománylevél szerzése mellett beiktattatott ²⁾, ellentmondván Konkoly István, de később ellentmondását visszahuzta.

1697-ben Konkoly László, Mihály, és István a leány-ágot Gyalla és Aba puszták birtokából ki akarván rekeszteni, Konkoly Zsuzsánna Császár Imre hitvese ellen pert kezdenek.

1752-ben Gazdag Sára Jókay Sámuel özvegye, Konkoly Zsófia fiának Gazdag Jánosnak ³⁾ leánya Konkoly jogon erőllenítő pert kezd báró Babocsay Ignác, mint Szluha Eleonora nejétől származó gyermekei gyámja ellen.

¹⁾ Wolph. Bethlen Hist. V. 102. — Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 67.

²⁾ Fényes Elek Komárom várm. 123.

³⁾ Ennek atyja a táblázaton álló Gazdag István.

1767-ben a Konkoly leány-ág pert kezd az előbbeni per végrehajtása megigazítására. Ugyancsak a leány-ág Jókay Sámuel fölpe-
ressége alatt új itéleti parancsot nyervén, perbe idézi a Tajnay-akat
hasonlóul a Konkolyféle örökösöket ¹⁾. Megjegyzendő még, hogy I.
Györgynek három leánya is, Katalin, Erzsébet és Zsófia illető
részeiket Szluha Ferencznek adták el.

A Konkolyak most élő nemzedéke II. Istvánnak három fiától
származik le, kiknek azonban nemzékrendi táblázatit nem birván, az
utóbbi időkből csak a következőket említhetjük meg névszerint:

Konkoly Balás 1839-ben Komárom vármegye szolgabirája volt

Konkoly Lajos 1839-ban Sopron vármegye főszolgabirája.

Konkolyi Károly 1846-ban magyar királyi testőr.

Konkoly János 1846-ban a 33-ik számú magyar gyalog ezred-
ben hadnagy.

Konok család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes csa-
ládainak sorában áll ²⁾).

Konstantin család. E családnév Szabolcs megye nemes-
sége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Konszky család. Konszky Gáspár 1625-, 1635- és 1638-
ban a határvizsgáló bizottmány országgyűlésileg kirendelt tagja ³⁾).

Konszky Mihálynak Tauffenbach Annától-leánya Doroty-
tya Malakóczy Miklós neje volt.

Kontér család. (Ivánházi.) Kihalt család, melyből ivánházi
Kontér István 1505-ben a rákosi országgyűlésre Arad vármegye
követe volt ⁴⁾).

Konth család. Lásd Hederváry cs.

Konthó család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes
családainak egyike ⁵⁾).

Konya család. Lásd Zéchen cs.

Kónya család. Dunántúli fejemegyei nemes család. Kónya
Márton 1727-ben kapott nevezett megyétől nemességéről nemesi
bizonyítványt; 1769-ben mart. 15-én pedig unokái János, György,
Márton, és másik Márton kaptak szintén azon megyétől nemesi
bizonyoság-levelet, mely szerint ily leszármazás áll:

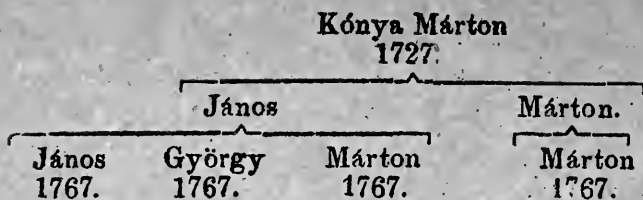
¹⁾ Fényes id. h

²⁾ Szirmay Com. Zemplin not. top. 114.

³⁾ 1625 : 23-ik, 1635 : 58-ik és 1638 : 42-ik törv. cz.

⁴⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 158.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

Kónya család. (Egerpataki.) Erdélyi család, közülök Domokos Felső-Fejér megyében irnok 1848-ban.

Kónya család. (Sz.-Kocsárdi.) szintén Erdély család. Közülök János Aranyosszék rectif. biztosa 1794-ben. Zsigmond ugyanott altörvényszéki bíró. István ugyanott ügyvéd.

Kónya család. (Zágoni.) Közülök István 1815—1848. Károly-Fejérvárott városi hivatalnok.

Konyár család. Ebből Konyár vagy Konyári János 1528-ban Szapolyai híve ¹⁾).

Konyhás család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes család ²⁾).

Kónyi család. Közülök Kónyi László 1445-ben Bereg megye nemessége képviselője a pesti országgyűlés végzeményeinek sikeresítésére célzó javaslatok végett összegyűlt tanácskozmánynak ³⁾).

A mult század végén egy Kónyi János nevezetű írónk is volt, ki kivált adomás gyűjteményei és egyéb művei által nagy népszerűségben részesült ⁴⁾).

Koós család. Abauj, Gömör, Torna, Nógrád és Zemplin megyében találunk ily nevű családot. A legutóbb nevezett megyében e század elején birtokos Berzéken ⁵⁾).

Koós István 1694-ben Gyulaffy Györgytől bizonyos birtokrész kiváltására engedményt kap ⁶⁾).

Lévai Koós István 1815-ben Gömör megyében Jánosiban közbirtokos.

Koós Károly Torna megyében 1838-ban másod-, 1843-ban első-alispán.

Koós János Abauj megyében 1846-ban úti-biztos.

Koós Miklós Nógrád megyében előbb ügyvéd, 1850-ben cs.

¹⁾ Sperfogel Wagnernél 153.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

³⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora X. 168.

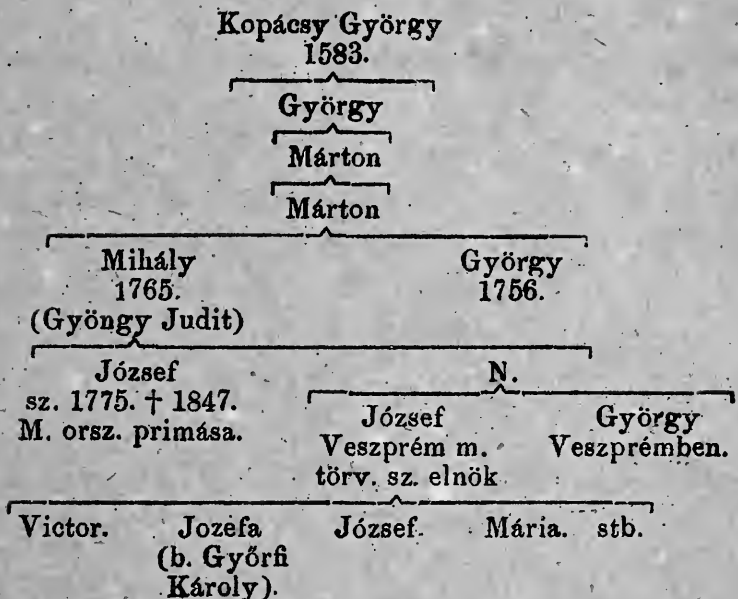
⁴⁾ L. munkáit Danielik, Magyar írók II 155.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 225.

⁶⁾ Ms. Musaei fol. lat. 2340.

kir. járásbíró, jelenleg urbéri törvényszéki ülnök. Nejétől Kelemen Máriától egy fia, s egy leánya Jenny Koburg Lajosné élnek.

Kopácsy család. Már a XVI. században az első hírneves reformátorok közt tünt föl Kopácsy István, ki Perényi Gábornak udvari papja volt, és ettől Csernaka helységet kapta, melyben 1560-ban királyi adományyal erősített meg ¹⁾. Ezzel mily vérséges viszonyban állott Kopácsy György, kinek 1583-ban Pozsony megyében a szeptenczi hegyen nagy-szóltó nevű szóltót adományozott ²⁾, — nem tudjuk. Említett György 1583-ban (feria sexta proxima post festum b. Thomae apostoli) Aszáson is kir. adományt nyert. Ennek utódai Kopácsy Mihály és György 1765-ben jul. 5-én Zala vármegyétől nemesi bizonyítványt kapnak ³⁾; és ily leszármazást igazoltak :

E családból született 1775. május 20-án Veszprém-ben József, kinek atyja Kopácsy Mihály, anyja Gyöngy Judit volt; 1791-ben pappá lön. 1798-ban áldozár, majd tanár és püspöki titkár. 1806-ban veszprémi plébános és alesperes, 1807-ben veszprémi kanonok, 1813-ban simegi apát, hantai prépost, és székes főesperes, 1817-ben kir. táblai ülnök, 1819-ben hétszemélyes táblai ülnök, 1822-ben fejevári, 1825-ben veszprémi püspök. 1838. dec. 15-én esztergami érsek, magyar ország primása, Esztergam vármegye főispánja stb., a magyar egyház egyik legjelesb főpapja. Meghalt 1847. sept. 17-én.

¹⁾ Lányi Magyar föld egyház története I. köt. 111 'ap.

²⁾ Liber Regius folio 352.

³⁾ Veszprém megyei levéltár.

Unoka-öccse Kopácsy József 1841-ben Veszprém megyei másod alispán királyi táblai ülnökké neveztetett; utóbb 1850. után cs. kir. kerületi törv. széki tanácsos, és Veszprém megyei cs. kir. törv. széki elnök. Czimerük a paizs kék mezejében magas sziklára kapaszkodó szarvas.

Kopasz család. (Vádi.) Hunyad megyében birtokos család volt. Kopasz Dán és Mihály 1451-ben már mint nemesek nyerik adományba Vád, Nalác s több jöszágok.

Kopasz János 1531-ben jöszágot veszít hűtlenségi bélyegen.

Demeter, János, Pál és László 1536-ban az alsó szilvási jöszágot nyerik adományban.

A XVII. század közepén Demeter és János ünnepélyesen tiltakoznak, hogy Borbála nővérüknek nem adnak jöszág-részt, ha szándéka szerint a nem nemes Almási Györgyhez megy férjhez. — Ezekkel egy időben élt 1655. táján Dénes, és Kopasz István né Macskási Anna.

Kopasz Anna Macskási Péterné 1697-ben halt meg.

A fiágot túlélte Kopasz Mária Bodoni Balásné, a ki 1702-ben halt meg, s a család sok jözága a Bodoni, Tordai, Henter, Naláczi, Buda s több leány-ágon lejött rokonok közt oszlott meg ¹⁾

Kopay család. Közülök György 1614-ben a Trencsin megyei lajstromokban fordul elő ²⁾.

Kopcsányi család. Szintén kihalt család. 1637-ben Kopcsányi Mihály pozsonyi nagyprépost és bakonybéli sz. Móriéz apátja volt ³⁾.

1619-ben a Dóczyak tiltakoznak a barsmegyei Zsarnócán egy teleknek Kopcsányi Gergely részére tett bevallás ellen a sz. benedeki Convent előtt. — 1644-ben Nógrád megyében Kopcsányi György, Ferencz testvérek éltek, kiknek nővérük Kopcsányi Borbála Bodonyiné egy elpusztult telket Bodonyban zálogba ad ⁴⁾. Borbála élt még 1695-ben is.

Kopcsár család. A Kopcsár vagy Kopachár család nyomait már szintén csak oklevelekben találjuk.

Kopachár Lukácsnak özvegye Borbála sz.-benedeki szőlőjét 1559-ben leányainak Borbálának Horváth Lőrincznének, és An-

¹⁾ B. Bornemisza család levéltárából Török Antal közlése után.

²⁾ Szontagh D. közlése.

³⁾ Péterffy Concilia. II. és Hevenesi Mss. F. XXI. 377.

⁴⁾ Sz. benedeki Convent. Nro 217. Protoc. P. p. 125.

nának Gyürky Jánosnének vallja be örökösen ¹⁾. Azonban ugyan e szőlőt nevezett Anna Gyürky Jánosné nővérének Borbálának adja át 1597-ben ²⁾.

Kophandel család. Kophandel Mátyás 1768-ban M. Terézia király-asszony által emeltetett nemességre.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös mezejében zöld térről arany karó mellett zöld szőlőtőke virul, és róla három piros szőlőfürt csüng; az udvar jobb szögletében arany nap ragyog; a baloldali osztály kék udvarában egy fehér bárány ágaskodik, első lábaival ezüst horgonyt tartva, és hátulsó jobb lábát a horgony egyik alsó végére helyezve, a bárány feje fölött az udvar tetejében félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából egy fekete medve nől ki, első lábaival egy arany méhkaptárt tartva, mely fölött három méh repked. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ³⁾.

Kopó család. (Péterfalvi.) Ugocsa megyei kihalt nemes család. Péterfalvi Kopó Gergely 1519-ben birtokos volt Péterfalván ⁴⁾.

Kopoz család. Ugocsa megyében a Sásvárt bíró Sásváry család egyik ágának neve. 1320-ban élt Kopoz Miklósnak fia István. *Lásd Sásváry cs.*

Kopócsy család. Szabolcs vármegye nemesrendű családainak sorába számítatik.

Koppányi család. Zala vármegye nemes családja. Közülök Koppányi Ferencz 1837-ben Zala megye fő-adószedője volt.

Koppauer család. Koppauer Ignác 1790-ben nyerte czimeres nemes levelét. Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály vörös udvarában hármass halmon koronából kiemelkedő fehér egyszarvú áll. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában jobbról balra rézsutosan egy arany csikolat vonul le, melyen egy meztelen kard látható, a paizs két szegletében arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két sas-szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányban félig fehér, félig vörös, a másik félig kék, félig arany, fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék ⁵⁾.

Kopsó család. A Kopsó, Kopsa vagy Kopzó család Trencsin megye curialis nemes családai sorából való. Már 1666-ban a

¹⁾ Sz.-benedeki Convent. Nro 217. Protoc. P. p. 125.

²⁾ Ugyanott Protoc. G. p. 594. és Fasc. 37. nro 18.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 124.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

huorkai nemes birtokon találjuk. 1736-ban pedig az akkori nemesi vizsgálatkor András, János, Mihály, György és Dániel igazolák nemességüket Trencsin megye törvényszéke előtt. 1748-ban találjuk Jánost, id. és ifj. Andrást, Györgyöt, Dánielt és Miklóst.

1768-ban összeirattak Dániel, János fiaival Jánossal és Mihálylyal;—András öt fiával Jánossal, Andrással, Istvánval, Györggyel és Ádámmal, azután András és János, és ez utóbbinak két fia János és Imre.

1803-ban János három fiával Józseffel, Jánossal és Imrével, István fiával Jánossal, — Ádám fiaival Imrével és Andrással; ifj. János id. Imre fiával Jánossal; György és János.

1837-ben tizenkét férfi tagja iratott össze e családnak. Mindnyájan Huorkán laktak, kivéven a középső Jánost, ki 1803-ban Révfaluban lakott ¹⁾.

Kopunovics család. Kopunovics György és Simon testvérek 1791-ben II. Leopold királytól nyerik czimeres nemes levelüket.

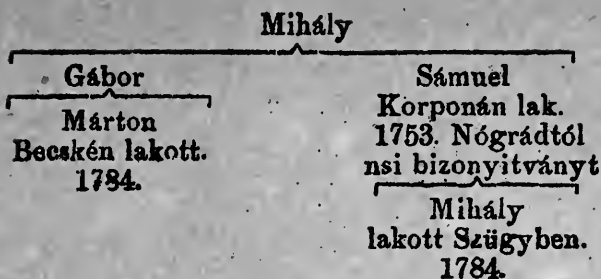
Czimerük négyrészre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály fehér udvarában hármás zöld téren egy lelánczott kappan áll. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy felfordított V. alakú arany szelemen (Balcken) látszik, mely fölött az arany nap és ezüst félhold áll, alatta pedig egy fehér vár-torony emelkedik. A paizsfölötti sisak koronáján hármás zöld halmon a leirt kappan áll, két elefánt-ormány között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüst-vörösi balról arany-kék ²⁾

Korcsek család. Korcsek Mihály — mint egy előttem fekvő táblázat mutatja — Korponán született, és állítólag kihirdetett nemes volt. Ennek fia Tamás Bozókön születik 1696-ban; ennek fia János Nógrád megyében született Rimóczon 1732-ben, ennek fia Mihály Sz. Iványon szül. 1761-ben; ennek fia ismét Mihály ki 1804-ben született, és ily leszármazás mellett nemessége kimutatásában fáradozott 1840. tájban.

Egy másik táblázat Korcsek családbeli ily ágazatot tüntet fel:

¹⁾ Szontagh D. közlése szerint.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

Ezeknek igazolási pörük volt egy 1783-ki nov. 6-án kelt helytartósági rendelet folytán. 1784-ki febr. 9-én Liptó megyétől nyertek nemesi bizonyítványt, mely Nógrád megyében azon évi april. 27-én tartott közgyűlésben hirdettetett.

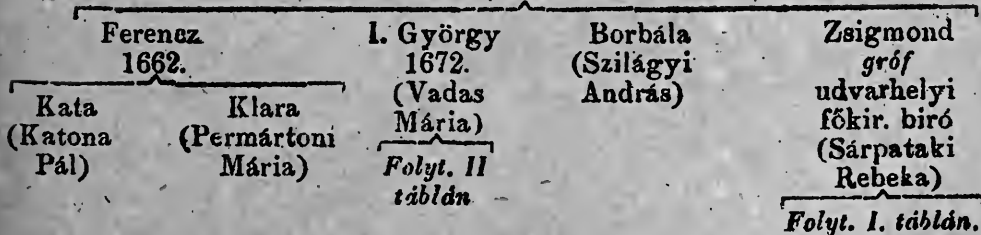
Korcsek Márton 1732-ben Nógrád megyében mint jövevény a vizsgálat alá veendő nemesek sorába iratott, de mint másunnan látjuk ¹⁾, e Mártonnak másik neve Nemes volt, és a beharfalvi Nemes családhoz tartozott. *Lásd Nemes cs.*

Körösma család. Szabolcs vármegye nemes rendű családai közé sorozza Fényes E. Geographiájában.

Korcsmáros család. Vas vármegye nemessége sorában áll szintén Fényes E. Geographiája szerint.

Korda család. (Boros-jenői gróf + és nemes.) Mint Kövári is írja ²⁾ a család állítólagosan Olaszországból eredt I. Károly magyar király korában Magyarországra, hol főleg Szatmár megyében települtek meg, innen a nemzeti fejedelmek alatt egy ág beszakadt Erdélybe Korda Mihály által, kinek neje Macskási Margit volt; és kinek unokája Zsigmond 1655--1668. huszti kapitányságot viselt. Ettől kezdve az erdélyi ágazat így sarjadzott le:

I. Zsigmond
 1655. 1668.
 huszti kap.
 (1. Tordai Erzse.
 2. Farkas Zsuzsa)

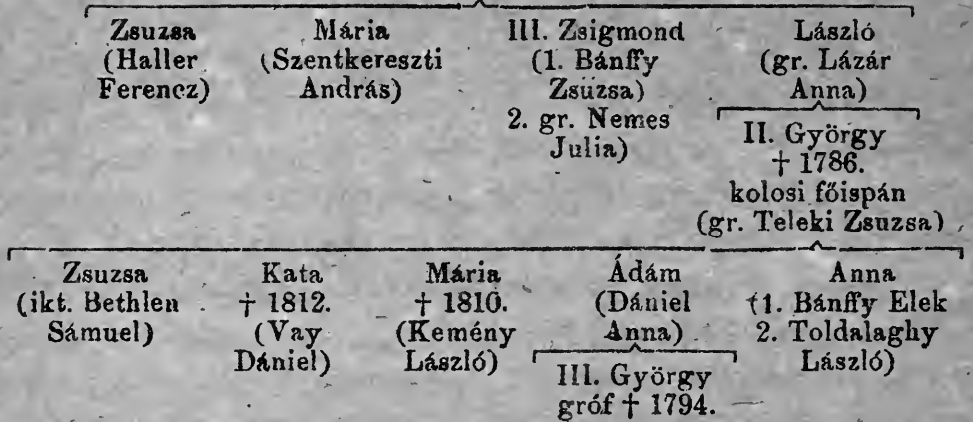

¹⁾ Haan, Jena Hungarica p. 86.

²⁾ Erdély nevez. csal. 157.

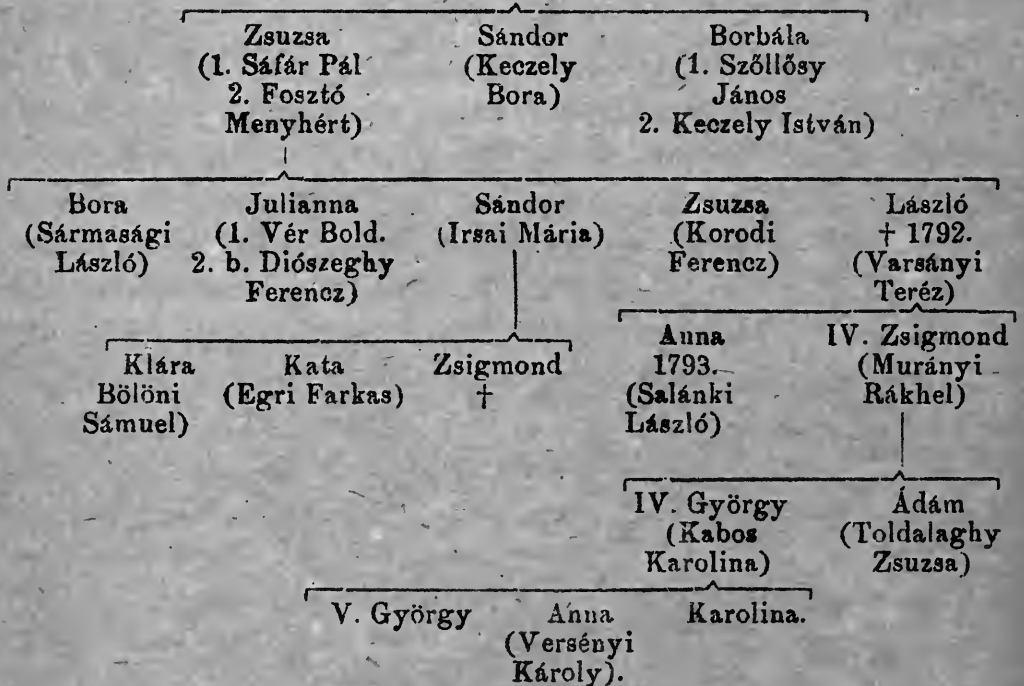
I. t á b l a.

II. Zsigmond, *ki az előbbi lapon.*
gróf
 udvarhelyi
 fő kir. bíró
 (Sárpataky Rebeka)

II. t á b l a.

I. György, *ki az előbbi lapon.*
 1672.
 (Vadas Mária)

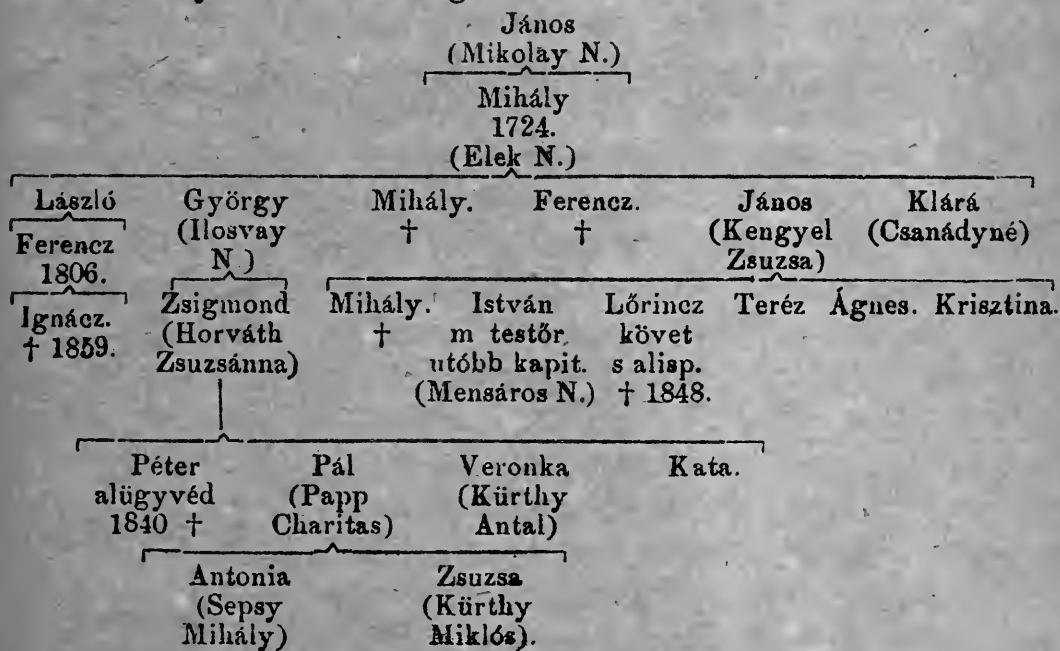
Erdélyben a család eredeti jószágai *Hidalmas* és egyébek voltak innen *hidalmási* előnévvel is éltek. Vagyonosságukat jó házasságaik növelék; így I. Zsigmond mind két neje gazdag volt. Fia II. Zsigmond, mint a gazdag és befolyásos gr. Apor István foga-

dott fia szép birtokra tesz szert, udvarhelyszéki fő királybíró lesz ¹⁾, és grófságot vesz ²⁾.

A III. Zsigmond második neje, gr. Nemes Julia (+ 1696. tájt) egyike kora legmíveltebb asszonyainak, hatvankét évig élt özvegyen, és mint ilyen a hagyomány szerint — írja Kővári: — egykor Udvarhelyszék fő-királybiróságra a legtöbb szavazatot nyeri. Ugyancsak ez ágban H. György a kolosi főispán (+ 1786.) nejével tábornok Teleki Ádám leányával ismét szép jószágot kap. Azonban e Györgynek unokájában III. Györgyben 1794-ben a grófi ág kihalt; és így a 113 helységbeli részint egész, részint részjószágok a leány-ágra, főleg Tol-dalaghynéra és ezentúl az iktari Betlenekre háromlottak.

Másik ág — mely a nemesi rendben maradt — hivatalt kevesse viselt; és jelenleg csak az egy V. Györgyben függ az egész család reménye, minthogy két fitestvére a forradalomban esett el.

A magyarországi Szatmár megyei ág, melyből Mihály 1717-ben Tunyogon birtokrészt egy malommal együtt kir. adományban kapott ³⁾, és 1724-ben Szatmár vármegye főszolgabírája volt ⁴⁾, — Korda Jánostól jő le következőleg:

¹⁾ Cserei Mihály Historiája 270. 412. 437.

²⁾ Adami Ms. Musaei quart. lat. nro 182. szerint III. Zsigmond és testvére László lett 1730-ban báróvá; és ez adat azért látszik hitelesnek, mert Adami az udv. kancellariai levéltárból meríté adatait. — Lehoczky Stemat. I. 169. és II. 120. szerint 1733-ban lett a Korda család báróvá.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 120.

⁴⁾ Ugyanott I. köt. 134.

Ferencz birt Szatmár megyében Nyir-Medgyesen, Csengerben és Csenger-ujfaluban. Fia Ignác 1859-ki sept. hóban halt meg, s benne a Korda család ez ága fi-ágon kifogyott.

Jánosnak fiai közül István birtokos volt Vetésen, előbb m. kir. testőr, utóbb kapitány. Testvére.

Lőrincz 1837-ben Szatmár vármegye főszolgabirája, utóbb alispán és országgyűlési követ. Meghalt ezen pályáján Pozsonyban 1848-ban.

Péter 1840-ben Szatmár megye alügyésze volt.

A család e század elején birtokos még Kis-Mádán és Csáholyan, főlkahelye azonban Sima.

Vallásukra nézve helv.-reformata egyház hívei.

A család elődöi közül nem szabad — habár végül is — megemlítés nélkül hagynunk Korda Istvánt, ki 1503-ban II. Ulászló királytól Alsó-Rutkán szép jószágokat kapott adományban ¹⁾.

Kordics család. Kordics László báró örököseinek a b. Maholányi János örökösei ellen indított ügynek elintézését az 1715-ki országgyűlés 67. törv. czikke szerint a nádorra bizta.

Koris család. Gömör megye nemes családai között foglal helyet ²⁾.

Koritsánszky család. Koritsánszky György 1797-ben I. Ferencz királytól nyerte ezimeres nemeslevelét.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany mezejének közepén vizirányosan egy vörös csíkolat, és azon fekvő kivont kard, a csíkolat fölött pedig egy kosár gyümölcs, alatta egy kosárban virágok láthatók. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében hármás fehér sziklákon fehér szárnyas ló (pegazus) ugrik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között arany oroszlán nő ki, ki, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal három búza kalászt tart. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ³⁾.

Korláth család. (Alsó-kálosai.) Gömör megyei régiebb család, mely Alsó-Kálosa-ról irta előnevét.

1458-ban Korláth Péter Saskewben lakozó, a Szilágyi Erzsébet s fiai, és más részről a Gara nemzetség közt kötött szerződés szerint Gara család híve volt ⁴⁾.

¹⁾ Budai Fer. Hist. lex. II. 489.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör. p. 144.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Teleki Hunyadiak kora X. 569.

Korláth Mihály 1548-ban Wittenbergában tanult ¹⁾. 1556-ban Huszt vára kapitánya volt ²⁾.

Ezután találjuk Korláth Lázárt, kinek néhány izén ivadékát következőleg ³⁾ ismerjük:

Lázárnak fia István Gömör vármegyének 1598-ban alispánja volt ⁴⁾; egyszersmind Szendrő vára kapitányául is iratik. Élt még 1623-ban is. Fia

Ferencz 1635-ben a száraz-vámok eltörlésére egy országgyűlési választmányi tag a 72-ik törv. czikk szerint; valamint ugyan az 1647-ben is a 91. törv. czikk szerint.

Ez az alsó-kálósai előnévvel élt.

Azonban találunk még egy ágazatot, melynek Bényei előnevét olvassuk. Ezen szintén néhány izén csak a mult század közepéig terjedő családfa a följebbi családfával egy előttem fekvő táblázaton úgy áll összefüggésben, hogy a följebbi táblán álló Istvánnak egy János nevű testvérétől hozatik le, azonban e János Istvánnal együtt eme táblázaton nem Lázárnak, hanem Mihálynak fiául tétetik, és Mihálynak atyja lett volna János, kitől a nemzékrend ⁵⁾ így folyik le:

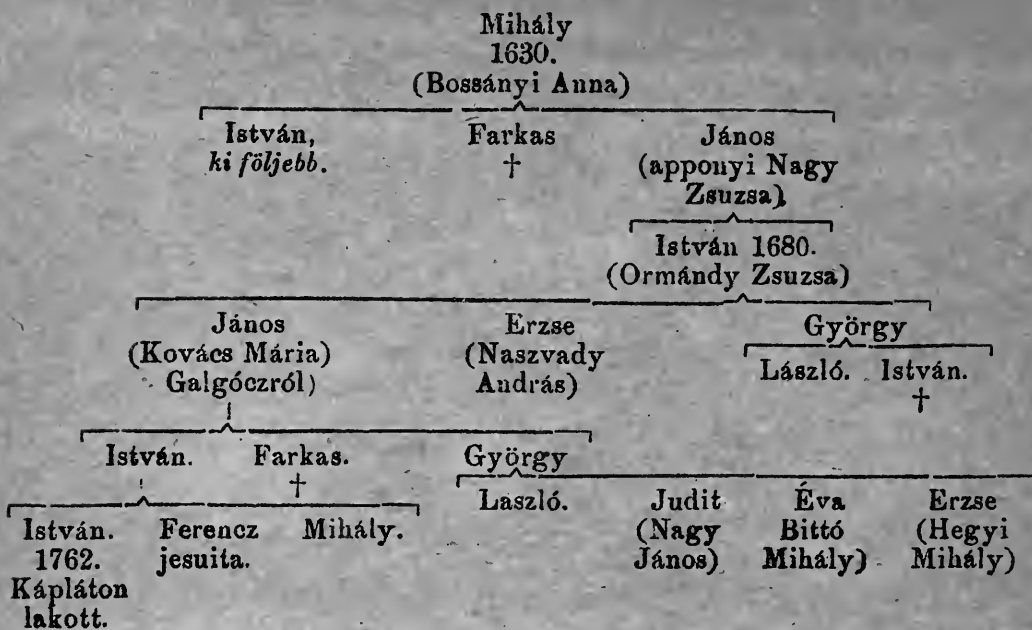
¹⁾ Bartholomaeides. Memoria ungarorum, qui Wittebergae etc. pag. 24.

²⁾ Bethlen Wolph. Hist. I. 595.

³⁾ Wagner Mss. tom LXX.

⁴⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 757. — Azonban e szerző „Memoria Ungarorum“ czimű munkájában p. 24. azt véli, hogy ez István a Wittebergben tanult Mihálynak lett volna fia. Ellenben a Geneal. authent. I. is István Jánossal együtt Mihály fiául, és Lázár unokájául iratik, de ez utóbbi adat Mihályt, az apát, nem 1548-ban, hanem 1630-ban élteti, és így más Mihályt ért.

⁵⁾ Wagner id. Kézirat 206. lap. és Geneal. authent. tom. I.

Ez ágazatnak Bényei előneve alatt tán inkább a Gömör megyei B e n y a vágy Bena helységet kell értenünk, mintsem a Pest megyei Bénye helységet; miután a Korláth család főleg e megyében látszik honosnak.

Egyébiránt székel e család Ung megyében is, hol Korláth György 1845-ben megyei számvevő volt.

Korláthkeőy család. (Korláthkeői †.) Egy törzsből ered a Bucsányi családdal; és így a Huntpaznán nemzetségből B o d o u k tól veszi származását.

Idősb Bucsányi O s w a l d machói al-bán 1445-ben Ujlaky Miklóstól 4000 arany forintot vette meg s a Posony megyei (most romban heverő) Korláthkő várát, a Pozsony megyei Nádas, Nyitra megyei Jabloncza, Szent-György (Schandorf), Noveszkó, Podhragye (most Lieszkov) helységekkel ¹⁾; és 1447-ben ezek birtokában Hunyadi János kormányzó által is megerősített, és ugyan ekkor a vár környéke még Karkócz helységgel is megnagyobbított. 1479-ben már Oswaldnak csak neje Soóky Dorottya (Soóky Istvánnak leánya) élt.

Oswaldnak egyik fia az atyja által viselt b á n i hivatalról korláthkői Bánfy M i h á l y nak neveztetett, és ez hűtlenségi czimén Korláthkőt elvesztvén, az 1485-ben I. Mátyás király által kwinspergi Plancker János német eredetű királyi udvari katonának adományoztatott, azonban ez adomány érvényre soha sem juthatott, mivel I. Oswaldnak másik fia Bucsányi II. O s w a l d , ki Z a k y nak is neveztetett, a vár

¹⁾ Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1834. foly 63.

birtokában megmaradt, és 1498-ban Korláthkewi bárónak írva fordul elő.

Ezen II. Oswald 1502 – 1505-ben tatai és komáromi kapitány volt, és mint ilyen jelent meg az 1505-ki rákosi országgyűlésen ¹⁾. 1506-ban Ulászló követje volt a lengyelekhez ²⁾. 1512-ben dispensator regius-nak iratik. Ő 1486-ban a Berencsi várat és uradalmat öröklé, és annak birtokába jött 1502-ben. Fiai János, ki 1493-ban Krakóban tanult ³⁾, és Antal ifjan haltak el; Zsigmond 1535-ben követé testvéreit a sirba. Fenmaradt egyedül a negyedik fiu Péter, ki magát már bucsányi Korláthköinek írta, és ki 1515-ben a lengyel congressuson vett részt, II. Ulászló király kanczellára, utóbb fő-ajtonálló volt, elesett 1526-ban Mohácsnál ⁴⁾. Benne fiágon kihalt a Korláthkewy család. — A családfa következő:

Oswald
machói al-bán
1447.

II. Oswald tatai és komáromi várnagy 1505. (Sóoky Dora)	Mihály. 1485.	Zsófia (Hatnay Zsigmond)	Veronka (Apponyi György)	Kata (Répássy György)
--	------------------	--------------------------------	--------------------------------	-----------------------------

Péter kir. ajton- álló elesett 1526. (guthi Or- szág Dora)	János 1493.	Antal. †	Krisztina (Majthényi István)	Bora (Hrussóy Jeromos)	Zsuzsa (Apponyi Péter)	Zsigmond. † 1535.	Kata (Pongrácz Miklós)
---	----------------	-------------	------------------------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------	------------------------------

Erzsébet (Nyáry Ferencz)	Anna (1. Erdődy István 2. Zekel Ferencz 3. Baracskey Pál).
--------------------------------	---

I. Osváldnak három leánya volt; Zsófia Hatnay vagy Bude-tini Zsigmondné, Káta ⁵⁾ Répássy Györgyné, és Veronika Appo-nyi Györgyné. De ezek maradéka nem bírta Korláthkőt.

¹⁾ Jászay Pál A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

²⁾ Engel Geschichte III. 132.

³⁾ Regestrum Bursae Cracoviensis p. 20. (hol egyébiránt a kiadó azon tévedésben volt, mintha a Korláth és Korláthköi család egy volna, azért tehát csak jegyzésben hogy János vagy Osváldnak fia, vagy István gömöri alispánnak fia volt, pedig már láttuk, hogy a gömöri alispán Korláth, de nem Korláthköi családból volt.

⁴⁾ Jászay id. h. 8 lap. — Buday Fer. Hist. lex. II. 486., hol atyjáról is van említés.

⁵⁾ Mednyánszky ezen Katát nem említi, ő csak két leányt nevez, Zsófiát, és Borbálát zabláthi Hrussói Jeromosné, (Lásd Kolosváry család) ki a mi táblázatunkon II. Oswald leányául tétetik.

II. Oszváldnak leányai Krisztina Majthényi Istvánné ¹⁾; Zsuzsanna Apponyi Péterné, és Katalin szentmiklósi Pongrácz Miklósné ²⁾.

Péternek leányai Erzsébet Nyáry Ferenczné, és Anna előbb Erdődy Istvánné, másodszor kevendi Zékel Ferenczné és harmadszor Baracska Pálné, kik atyjok és nagybátyjok kihalása után Korlátkót és Berencset örökölték; családi osztály-szerződések szerint Berencs a Nyáry-ak, Korlátkó az Apponyi és Pongrácz családé és ezek utódaié lön.

Kormány család. Kormány Ferencz 1790-ben czimeres levelet szerzett, és ez által nemesített meg.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban hármás zöld halmon arany grif ágaskodik, első lábaival hosszú lándzsát tartva; a baloldali aranyudvarban a jobb oldalból kinyuló fekete kétfejű sasnak csak fele testrésze látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén arany grif emelkedik ki, az említett lándzsával. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-fekete ³⁾.

Kormos család. Jelenleg Abauj, Szabolcs, Szatmár vármegyék nemes családai közé számítatik.

Hajdan Heves megyében a birtokos családok sorában találjuk, t. i. Kormos Fülöp azon megyei Fűzes helységbeli birtokát a sz. Ágoston-rendi szerzetesek egri kolostorának hagyományozta 1506-ban II. Ulászló király megegyezésével ⁴⁾.

Ugoosa megyében szintén honos e család, mert e század elején Kormos István a péterfalvi közbirtokosok, — Kormos János pedig Nevetlenfalu közbirtokosai között olvasható ⁵⁾.

Kormuth család. (Remete-poganyesti.) Kormuth Antal 1838-ban május 8-án Csanád megyétől nyert nemesi bizonyítványát lakhelyén Krassó megyében 1841-ki január 7-ki közgyűlésben hirdetteté ki.

Krassó megyéből ismét Arad megyébe költöztek, és birtokukat Remete-Poganyestet bírja Patyárszky György.

¹⁾ Ezt szintén nem nevezi Mednyánszky, de igen a Geneal. auth. I., mely Szüllő Zsigmond fölperesnek báró Pongráczok elleni táblai perből vevé adatait.

²⁾ Mednyánszkyknál, másutt Pongrácz Gáspár áll.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom V.

⁴⁾ Budai Fer. Hist. lex. II. 486.

⁵⁾ Szirmay C. Ugoosa p. 125. 171.

Korneli család. (Holdmézesi.) Aradmegyei birtokos család, melyből Korneli Márk előbb a poroszok elleni hadjáratban cs. kir., utóbb pedig a b.-gyulai uradalomban számos évig számvevő tisztségben szolgált. Ez állami szolgálatában tanusított érdemeinek jutalmául II. Ferencz királytól 1794-ben czimeres nemeslevelet nyert, — állítólag ősi nemességében megerősített¹⁾; és ama czimeres levél Békes megye közgyűlésén még 1794-ben kihirdettetett. Utóbb pedig 1804-ben aradmegyei Hold és Mézes nevű falukat Ámb-rús és József fia neveikre is „Holdmézesi“ előnévvel királyi adományban szerezte. Meghalt Márk mint több megyék táblabirája holdmézesi birtokán 1808-ki october 15-én.

A családnak 1794-ben nyert czimere — mint itt a metszvény mutatja — egy keresztvágással négyfelé osztott paizs, melynek 1- és 4-ik kék udvarában arany bőség-szaru tele arany buza-kalászokkal látható; a 2- és 3-ik vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal egy égő fáklyát tart. A paizsfölötti si-

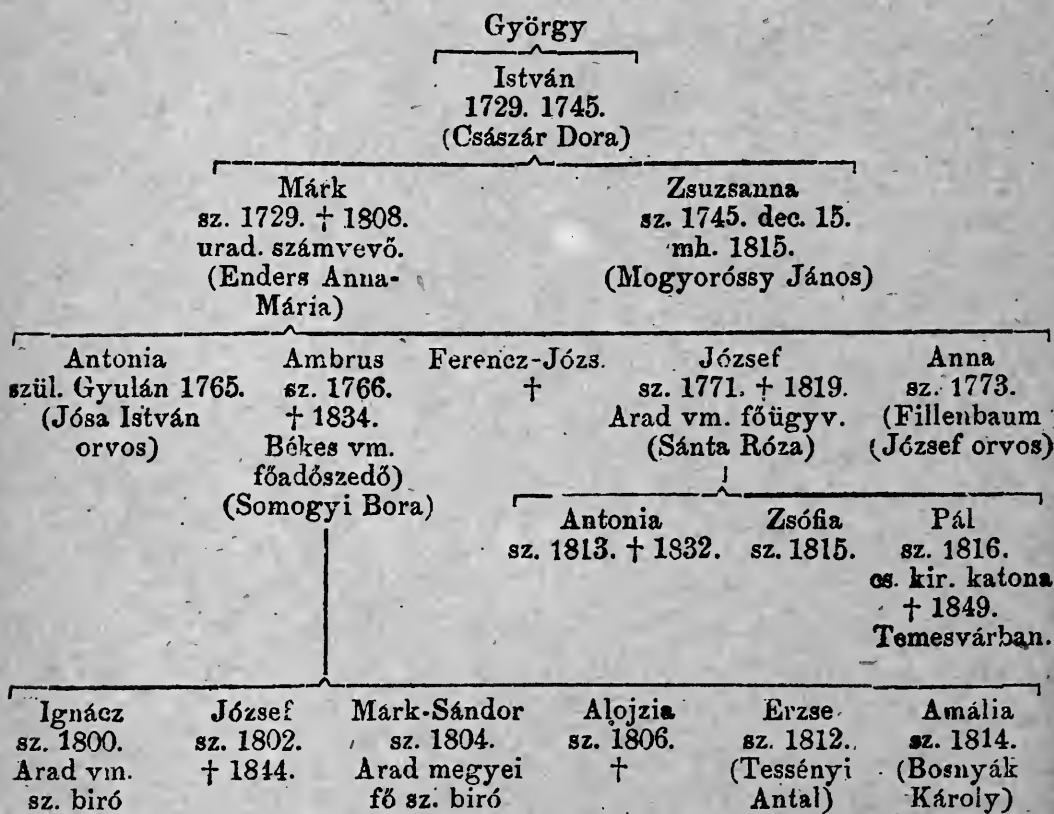

¹⁾ Ha a család állitmányait figyelembe vesszük, ezek szerint e család is eredetét a római törzsökben keresi. És állítólag már I. Mátyás király alatt egy törzs: Korneli György Szabács váránál tanusított vitézségeért nemességet nyert ily czimerrel: a paizs alyján hullámozó folyamból (mint mondatik a Dunából) két első lábaival kiemelkedő és jobbra visszanező egyszarvú uszik, feje fölött az ég boltozatán három nyolcz szegű csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából jobbra egy szarvas-szarv, balra egy sas-szárny emelkedik ki, és ezek között hegyével fölfelé fordított meztelen kard, és vadászkiált áll, és a kard hegyén ismét egy csillag, a fölött pedig függőleges vonalban még kettő ragyog. — A mult században egy Korneli János szakolczai fi, jesuita volt, hogy e család iva-déka-e? — nem tudható.

sak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal égő fáklyát tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Nemzékrende a családnak csak Korneli Györgytől ismeretes, ki az egyházi anyakönyvek tanúsága nyomán Zala megyében előbb Vu-csa-Gumilán, utóbb Bagonyán lakott. Ennek fia **István**, kinek nejétől baksai Császár Dorottyától Bagonyán 1729. april. 16-án született a följebb nevezett **Márk**.

Említett Györgytől kezdve a család leszármazása következő: ²⁾

Márknak gyermekei közül, kik mindnyájan már Békes megyei Gyulán születtek: **Ambrus** 1766-ki dec. 8-án született és Békes megyének számos évig fő-adószedője, egy ízben pedig országgyűlési követe volt. Meghalt Gyulán 1834. évi mart. 10-én. Testvére **József** (szül. 1771.) előbb a megyei felkelő nemes sereg főhadnagya, utóbb Arad vármegye tiszti főügyésze volt.

Ambrúsnak gyermekei közül **Ignác** ³⁾ és **Sándor** több évig Arad megyében al- és főszolgabíráskodást viseltek.

¹⁾ Collect. Herald. fol. 134. és Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Mogyoróssy id. János szives közlése szerint.

³⁾ Ez 1829-ben aljegyző volt.

Márknak leányai közül **Antonia** Jósa István Szabolcs megyei főorvos neje, kinek fia Jósa Péter a cs. kir. semmitő törv. szék ülnöke. **Anna** Fillenbaum Ferencz előbb szegedi, utóbb Erdélyben zathnai főorvos neje ¹⁾.

Ambrúsnak leányai közül **Amália** Bosnyák Károly Arad megyében 1838—41. volt alszolgabíró.

Korna-Lehotay család. Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike ²⁾.

Kornis család. (Göncz-ruszkai, gróf.) Eredetéről különbözőnek a vélemények ³⁾, de oklevél igazolja magyar származásukat, mely szerint a XIV. század elején a Thobajdi családból vevék kiágazásukat. Ugyan is Isypi Péter az Abaujban fekvő Ruszkát Debrő Istvánnak vég hagyományozza, de miután ez nótáztatott, új vég hagyományt szerz, és abban Ruszka helység birtokosaivá Thobajd Bertalan és általa testvéreit Thobaydi Antalt és Cornist tevő, mely hagyományt Zsigmond király 1403-ki nov. 5-én kelt kiváltság-levelében megerősíté ⁴⁾. E Thobaydi Cornistól vevő a család kétségkívül a Kornis nevezet, és így jutott ősi előnévéhez is, a göncz-ruszkai praedicatorumhoz. Nevezett Cornisnak gyermekei már atyjok nevére Kornisoknak neveztetnek. És így fordul elő már nevezett Cornisnak fia 1445-ben: **Cornys János** mint az Abauj megyei nemesség egyik követe, ki azon pontokat szintén aláírta, melyeket Rozgonyi György országbíró, és pelsőczyi Bebek Imre a felső magyarországi részek kapitányai, valamint dobrai Barczal Miklós Giskra Jánosnak csakugyan a mondott részek kapitányának meghatalmazottjával és azon részek nemességével és városai küldötteivel tartott közgyűlés folytán a legutóbbi

¹⁾ Ezeknek gyermekei 1. Fillenbaum Ferencz cs. kir. szebeni főtörvényszéki tanácsos. 2. Károly. 3. Amália.

²⁾ Szirmay C Zemplin. not. top. 114.

³⁾ Mikola Hist. geneal. Transyl. 8. lap. nagyon helyesen írja, hogy e család 1393. táján Magyarországon Görcz-Ruszkán támad, mert itt veszi eredetét. Engel igen nagy tévedéssel francia eredetűeknek tartá. Mások orosz eredetről szólnak, de ez is csak annyiban áll, mennyiben Abauj, Bereg, Zemplin stb. megyékben Ruszka táján vannak orosz vagy jobban rusznyák lakosaink; kik között élt a Thobaydi magyar nemzetségből eredt Kornis család.

⁴⁾ Huszti Vajvodae Transylv. pag. 94., hol az oklevélben Zsigmond király így szól: „*Annuentes Petro de Isyp, ut ipse possessionem suam Ruszka vocatam Bartholomaeo de Thobayd et per eum Antonio et Cornisio de dicta Thobayd fratribus eiusdem Bartholomaei uterinis legandi dandi . . . meram et omninodam habeat plenitudinem potestatis.*“

(1444-ki) pesti országgyűlés végzeményeinek sikeresítésére és fentartására nézve megalapítának ¹⁾.

E Jánosnak fiai valószínűleg Kornis Benedek és Miklós.

Benedek 1500-ban leleszi prépost, drivesti püspök, a váradi püspök helytartója, előbb váci kanonok volt, és innen lépett a premontrai szerzetbe. Nevezett évben tiltakozott Király-Helmecznek a Palóczy család részére tett adományzás ellen ²⁾. 1501-ben Kornys Benedek leleszi prépost nemes szegedy Marazty Mihály fiának Lászlónak szabadságot ad gyóntató-lelkészt maga számára választani ³⁾. 1502-ben már öt ruszka Kornis Benedeknek találjuk írva, és egyzersmind egri megyei papnak nevezve, midőn Péter bibornok meghagyja a váci püspöknek, hogy Benedeket a simonia-tól oldozza föl ⁴⁾ Benedek testvére

Miklós 1480-ban élt. Ennek fiai János és Miklós.

Mielőtt a család leszármazási fáját, és az Erdélybe szakadás történetét megérintenők, meg kell jegyeznünk, hogy a család már valószínűleg Zsigmond királytól nyeré a nevére czélzó egyszarvú (unicornis) czimerét, mely a paizs kék mezejében hármass halmon ágaskodik, és mely a paizs fölötti sisak koronájából is kiemelkedőleg ismétlődik, mint azt itt a metszvény is már grófi czimerképen ábrázolja.

Abauj megyében birt Göncz-Ruszkán kívül, a család birtokai egyéb megyékbe is elterjedtek, így Bihar megyében Papmező várat és uradalmat, Zaránd megyében Deszna várat tartozékaival, továbbá ezzel egy folytában a Belényesi jószágokat, Szatmár vármegyében a szinyér-váraljai örökséget birták ⁵⁾.

Erdélybe Szapolyai János korában szakadt a család, és mint következtetni lehet Kornis I. Miklósnak fia János által, ki Szapolyainak mint királynak híve volt Ferdinand ellenében, ki első lakója volt Erdélynek a családból, és mivel a székelyföldön Udvarhelyszékben nyert birtokokat, innen Székely-Kornisnak is neveztetett ⁶⁾;

¹⁾ Gr. Teleki Józ. Hunyadiak kora X. köt. 168.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 316. 327.

³⁾ Kaprinai Mss. B. tom. 43 p. 241.

⁴⁾ Ugyanott p. 243.

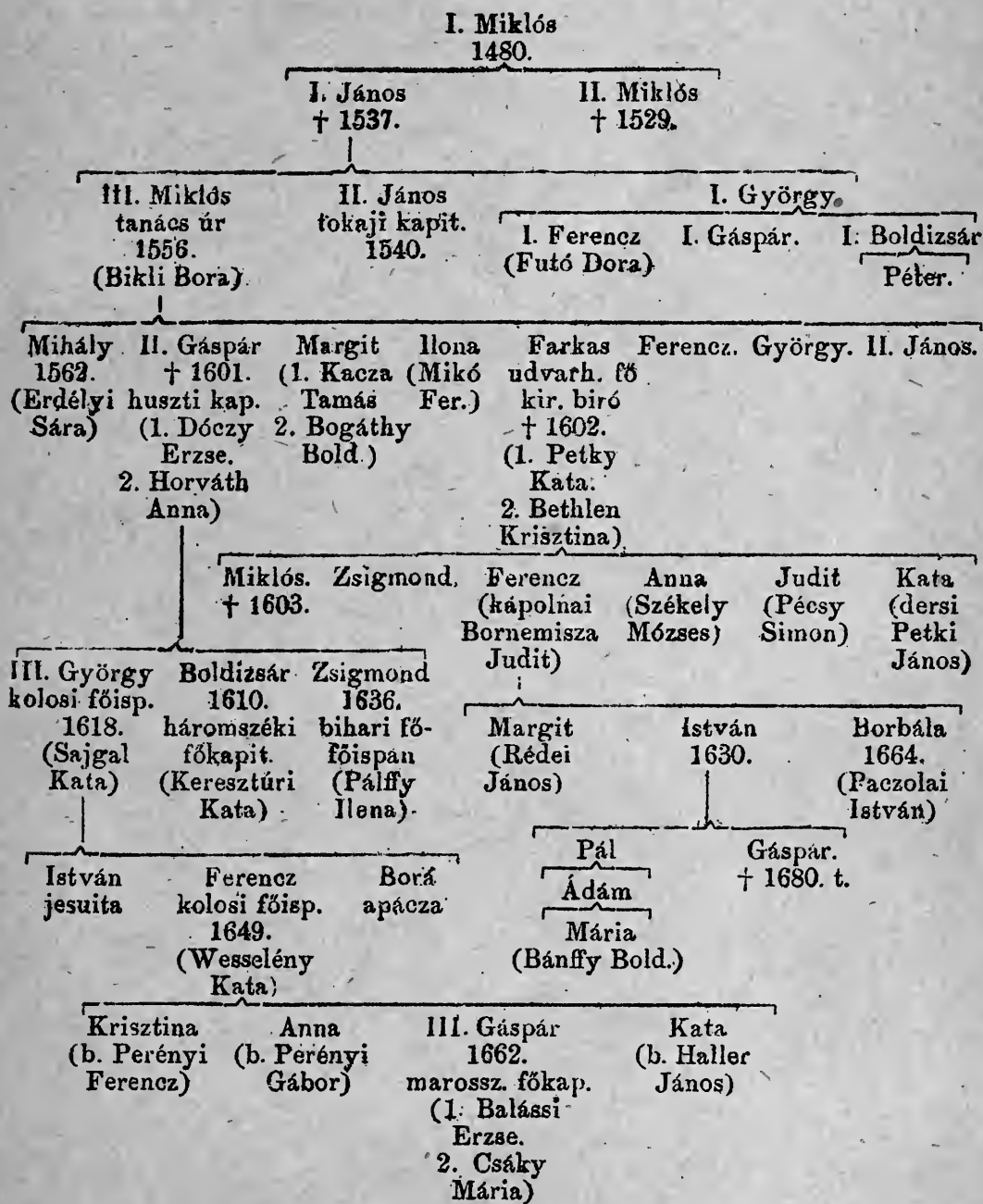
⁵⁾ Mikola id. h. 8.

⁶⁾ Ugyanott, Téved Kállay F. Székely nemzet 258. lapon, midőn azt véli, hogy a szentpáli és ruszka Kornis két különböző család. Az előbbi (szentpáli) előnevüeket törzsökös székely családnak állitván.

és utódai homorod-szentpáli előnévvel is irák magukat. János 1537-ben Tokajnál a Tiszába veszett ¹⁾).

A családja következőleg jő le :

I. t á b l a.

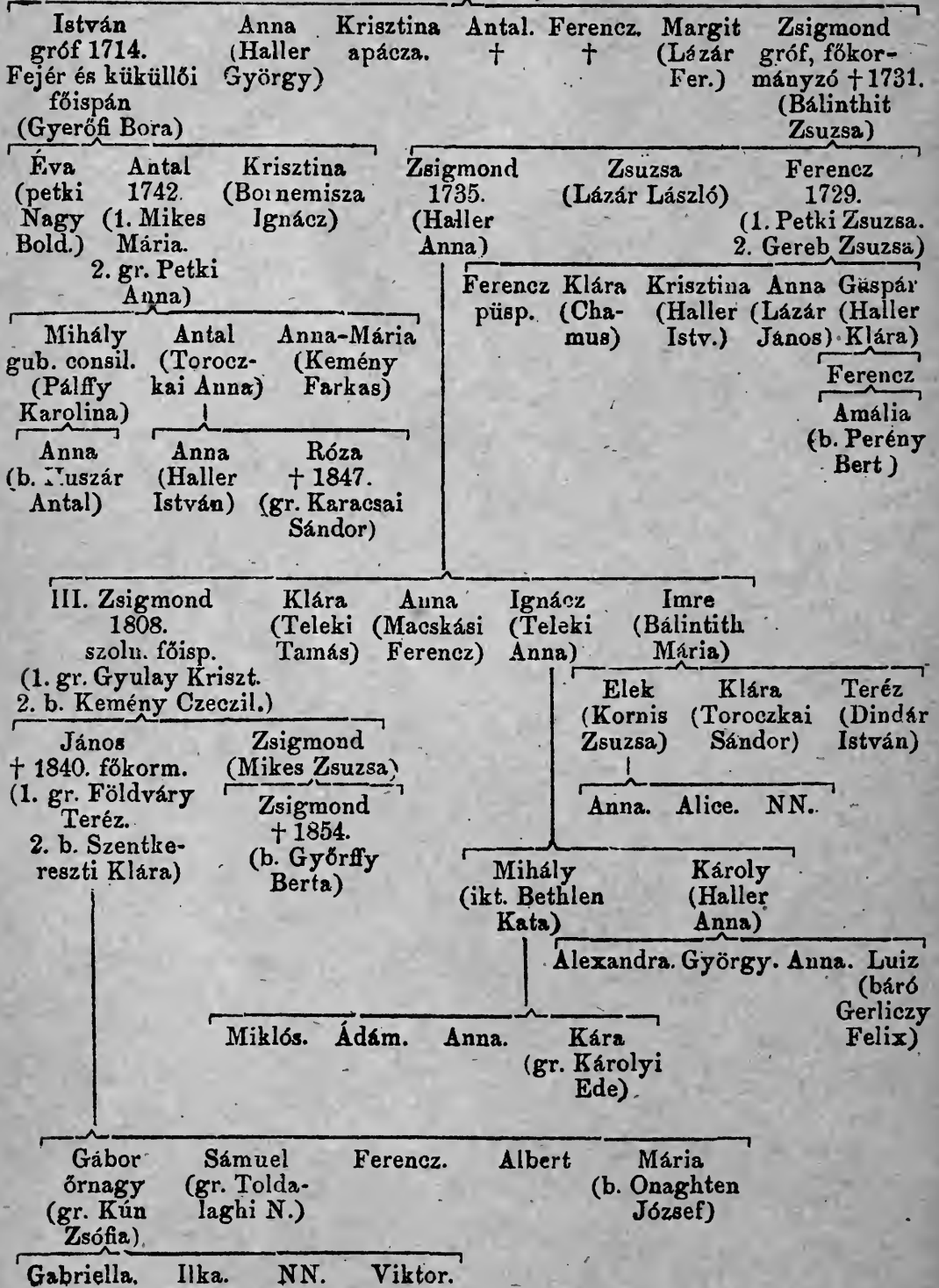

Folyt. II. táblán.

¹⁾ Zermegh Schwandtnernél II. 410.

II. tábla.

báró Gáspár, ki az I. táblán,
marossz. főkap. 1662.
(1. Balassi Erzsé)
2. Csáki Mára)

A családfára visszatekintve, I. Miklósnak fiáról Jánosról már elmondtuk a történet reá vonatkozó adatait. Ennek testvére II. Miklós, ki már 1523-ban szerze Homoród-Szentpálon birtokot ¹⁾; 1529-ben Báthori István I. Ferdinand vajdája által megfogatván, megöletik.

I. Jánosnak fiai közül II. János ²⁾ 1540-ben Tokaj vár kapitánya volt, midőn Budán Izabella királyné hűségére esküdt föl, miután Tokaj és több más vár is annak volt jegyben ígérve ³⁾.

III. Miklós 1548-ban a székelység részéről Martinuzzi mellé rendeltetik tanácsúrnak a tordai gyűlés által, 1556-ban Petrovics mellé rendeltetik hasonló minőségben ⁴⁾. Már 1540-ben Andrásy Mártonnal együtt vezeté a szászokat és székelyeket, a kivel Erdélyben Diód és Almás nevű várakat is elfoglalta a pártos Balassa Imrétől ⁵⁾. 1547-ben mint székely tisztt fordul elő a Brassóiak

perében ⁶⁾. E Miklós már a h.-szentpáli előnevet használta. Testvére I. György volt, ki unokájában Péterben halt ki.

Nevezett III. Miklósnek nejétől Bikli Borbálától következő gyermekei voltak: I. Mihály, II. Gáspár ⁷⁾, Margit, Ilona, Farkas, Ferencz, György és János.

¹⁾ Kővári szerint a gyula-fejérvári káptalan okmányai szerint; e káptalanban a családról 48 oklevél látható.

²⁾ E János nincs Kővári táblázatán, korát tekintve, ide helyezhető.

³⁾ Budai Fer. Hist. lex. II. 486.

⁴⁾ Benkő Transylv. gen. I. 216. — Kállay id. h. 258.

⁵⁾ Budai Fer. id. h. I. 42.

⁶⁾ Pomarius Kállaynál id. h. 258.

⁷⁾ Ezen I. Gáspárt Mikolá id. h. Ferencznek a Futó Dorottya férjének fiát írja, és úgy hozá le tőle ágazatát. Itt Kővári táblázata szerint maradt e részben a nemzékrend.

I. Mihály, szintén Szent-Pálról irá előnevét. 1558. sept. 28-án a fejérvári gyűlésben az adó számvitelére neveztetik ki ¹⁾. Említetik az 1560- és 1566-ban tartott országgyűlés végzéseiben is. 1562-ben János Zsigmond ellen a felkelő székelységgel tart, miért rövid ideig fogságba kerül ²⁾. 1569-ben Maroszáéken Vadasdon két jobbágyos telket kapott. 1599-ben futással menekült. 1601-ben őt is Mihály vajda öleté meg ³⁾.

Farkas nagy tekintélyű ember a székelyek között, 1576-ban Báthori Istvánt a lengyel trónra kíséri. 1584-ben egyike azon követeknek Báthorihoz, kik a három elnök helyébe egy gubernátort kértek. 1595-ben a székelység egyik főkapitánya a feketehalmi táborban. 1599-ben Báthori Andrással tart, de az oláhok által elfogatik, és Mihály vajda katonái által a fejérvári börtönben megöletik ⁴⁾. Vallásra nézve az unitariát követé. Teste a morgói mezőn temettetett el, s fölébe kápolna emeltetett ⁵⁾. Egyik leánya Zalasdi Miklóshoz ment férjhez ⁶⁾. Fiai közül

Miklós és Zsigmond, kik mind ketten Hom.-Sz.-Pálról irák neveiket, 1603-ban Székely Mózsos részén a Bárczán estek el ⁷⁾. Ezeknek testvére

Ferencz 1609. táján Udvarhelyszék főkapitánya volt ⁸⁾. Nejétől kápolnai Bornemisza Judittól két leánya és egy fia István maradt, kinek azonban unokájában Ádám-ban ágazata kifogyott; mert nevezett Ádámnak csak leánya: Mária Bánffy Boldizsárné volt.

Vissza térünk III. Miklósnak fiához I. Gáspárhoz. Ez kora legtevékenyebb embere. 1570-ben Báthori István részéről Lengyelországban jár, hogy ott királylyá választatását előmozdítsa. Utóbb Báthori Zsigmond alatt a törökkeli barátság fölbomlására szavazott. 1594-ben mint huszti kapitány, a törökkel beküldött tatárokkal Máramarosban megharczol, de csatát vesz ⁹⁾. Mint Báthori Zsigmond híve

¹⁾ Kállay id. h. 258.

²⁾ Forgách Commentarii 298. V. ö. Wolph. Bethlen II. 20. — Kazy Hist. tom. I. 9.

³⁾ Kazy Hist. I. p. 9.

⁴⁾ Wolph. Bethlen. V. 2. 165. — Enyedi Pál Mikónál 179.

⁵⁾ Mikola id. h. 9.

⁶⁾ Wolph. Bethlen. V. 468.

⁷⁾ Ugyanott V 408.

⁸⁾ Kállay id. h. 258.

⁹⁾ Wolph. Bethlen tom. III. 353. 356. 430.

több jószágot nyer, így 1596. dec. 25-én Radnótot, honnan radnótinak is irá előnevét ¹⁾. Eleinte Báthori András fejedelemmé választásának ellene szavaz, utóbb beléegyez ²⁾. Ez időben Mihály vajda beütvén Erdélybe, ő küldetik Rudolphhoz segélyért, és így megy Erdélybe Básta; erre Mihály vajda Kornis Gáspárt 1600-ban katonáival együtt összevagdaltatá ³⁾. Neje kettő volt, az első Dóczy Erzsébet, a második Horváth Anna, ki 1595-ben halt meg. Ezektől lettek gyermekei György, Boldizsár és Zsigmond. Ezek közül.

Boldizsár már 1581-ben — mint Kővári megjegyzé — nagyságos úr. 1604-ben a székelység tábornoka levén, Belgiosotól parancsot kap, hogy a székelységet a fölkelte Bocskai ellen vezesse, de a székelység haza ment, széteszlott; ő maga Magyarországra ment a német táborba ⁴⁾. Utóbb lecsendesülvén a hon, Erdélybe vissza megy. 1607-ben Báthori Zsigmond mellé tanácsossá ⁵⁾, 1608-ban háromszéki főkapitánnyá lesz. Szép nejét Báthori Gábor kíséreté, miért Boldizsár több hasonló sorsú férjjel Báthori ellen össze esküszik, és azt személyesen fegyverrel megtámadják, de többekkel együtt elfogatik, és 1610-ben fejét veszi ⁶⁾. Neje Keresztúri Kata, gyermektelen lévén, Pozsonyba a Klarissa apácák közé vonult ⁷⁾. Testvére

Zsigmond 1603-ban Bástával táboroz ⁸⁾; 1610-ben bátyjával együtt nótáztatván ⁹⁾, Magyarországra menekült, és 1611-ben Forgács Zsigmond alatt a császári haddal vissza ment ¹⁰⁾, és 1614-ben a nóta alól fölmentetett, mint Bihar megyei főispán, aranyarkantyús vitéz, tanácsos és hadvezér Bethlen Gábor és Rákóczy György alatt tekintélyes ember; 1636-ban mint I. Rákóczy György hadvezérére Sza-

¹⁾ Kővári id. h. Lásd róla oklevelet Fábian Arad várm. 223.

²⁾ Wolph. Bethlen. IV. 217. 223. 406 Istvánffy 1686-ki kiadás 450—456.

³⁾ Wolph. Bethlen tom. V. 3. 5. 35. — Mikó Erdélyi tört. adatok. I. 59.

⁴⁾ Ugyanott VI. 29. 158. 167. 178. 333.

⁵⁾ 1607. 22. jan. art. 6. Kővári szerint.

⁶⁾ 1610. mart. 25. art. 9. Ugyan az szerint.

⁷⁾ Mikola nyilván írja Boldizsárról, hogy gyermeke nem maradt; e szavakkal „*Cujus vidua conjunx, si quidem prolibus carebat*“ etc. És Mikola szerint Boldizsár testvérenek Györgynek gyermekei voltak István, Ferencz és Borbála, nem pedig Boldizsára; ez alapon ezen ize Kőváritól elütőleg közlém a családfan

⁸⁾ Wolph. Bethlen V. 470.

⁹⁾ Bojthi Gáspár Engelnél 399. — Lásd Exequiarum. Caeremonialium stb. p. 145.

¹⁰⁾ Kazy Hist. I. 92.

tánál a törökkel megütközik. 1607-ben in Contestatione Catholicorum a jesuiták eltörlése fölött aláírta magát bátyjával együtt ¹⁾. Ő szerzé a Kornis jószágok nagy részét, így Bihar megyében Papmezőt, Kereskfalvát, 1636-ban Kápolnát, miket—gyermekai nem lévén nnoka—öcseire hagyományozott. Testvére

III. György, 1605-ben ő megy Simont a vajdaságba állítani, de vissza hivatik ²⁾ testvéreivel 1610-ben ő is nótáztatott, de 1615-ben fölmentetett ³⁾. Kolos megyének főispánja volt. Előnevét, mint testvérei is Ruszkáról írta. Nejétől Sajgal Katalintól egyik fia István jesuita, leánya Bora apáca; másik fia

Ferencz 1620-ban Csonka várát szerzi inscriptioképen 2000 frtban ⁴⁾. 1629-ben Homorod-Szent-Pálra királyi jogot viszen. 1648-1651-ben Dobokában és egyebütt igen sokat szerez. 1636-ban Kolos vármegye főispánja. Igen szent ember lévén, I. Rákóczy alatt gyanuba jött, hogy jesuita, és Bécsbe mindent megirná, ez okból mindent elkövetett megbuktatására, és majd ezer jobbágyot csikar el tőle. Így forgatá ki Radnótból is, mit Ferencz Rákóczynak engedett 1649-ben, csak hogy a Wesselényiféle gyekai jószágokat, melyek nejére néztek, a fejedelem el ne vegye. 1653-ban megegyezését adta a jesuita rend eltörlésére ⁵⁾. II. Rákóczy György alatt 1657-ben tatár rabságbe esett; ebből 50,000 talléron válták ki, mi által a jószágok egy része zálogba kerül, pedig a váltság-összegnek csak felét fizették ki, az ország is negyedét fizetni ígéré ⁶⁾. Haza szabadulván, szent fogadásból Olaszországba utazik, honnan hazafelé való utjában, Bécsben szélütésben meghalt, és ott temettetett el a ferencziek templomába. Nejétől Wesselényi Katalintól három leánya és egy fia maradt:

III. Gáspár, Kemény Jánosnak főbejárója lévén, részt vett a nagyszöllösi csatában, ezért 1662-ben nótáztatott ⁷⁾; de a másik évben fölmentetett, 1673-ban Marosszékbén újra főkapitány lett ⁸⁾. Szorgalmas szerző ember lévén, a fennebb elzálogított javakból sokat kivált, így Váralyát, Pálost, Gyekét; — Apaffitól is visszakap egy pár oly jószágot, mit Rákóczy vett el, mint Bozotát, és így családat ismét helyre

¹⁾ Kállay id. h.

²⁾ Wolph. Bethlen VI. 287.

³⁾ 1615. febr. 27. art. 42.

⁴⁾ 1620. IX. Liber regius. 65. l. Kővári szerint.

⁵⁾ Kazy Hist. libro 8.

⁶⁾ 1638. april. 9. art. 42. Kővári szerint.

⁷⁾ Kazy libro 8.

⁸⁾ Bethlen Miklós önéletirása, kiadta Szalay L.

hozá ¹⁾. Ellenben Ruszkan a család utolsó még fen lévő birtokrészét is eladá gr. Csáky Istvánnak. E Gáspárt Mikola „l. báró Kornis de Göncz-Ruszka“ nevezi.

Egy másik Gáspárt, (ki itt az I. táblázaton István fiául iratik) Cserei Mihály úgy tüntet föl, mint ki egyedül állá függetlenül Teleki Mihály ellenében, hivatalt nem fogada el, sőt egykor Fogarasban a fejedelem asztalánál Telekivel összetüztvén, ezt buzogányával fenyegeté. Nem sokára hirtelen és gyanús halállal mult ki 1680. tájban nőtelenül ²⁾.

III. Gáspárnak több gyermekei közül István és Zsigmond indit újra két ágazatot. Mindkettő a Rákóczy forradalom ellenese. Amaz val. belső titk. tanácsos, és fő kam. mester, 27 évig erdélyi tartományi biztos, az 1741-ki erdélyi országgyűlésen a RRdek elnöke. 1705—9. inspector commissarius Rabutin cs. tábornok mellett, 1710-ben tanácsos, 1713-ban lett küüllői főispán, 1719-ben Fejér megyei főispán, gubern. tanácsos és kamarás. Meghalt 1741-ben ³⁾. Neje Miksa Mária grófnő volt. Testvére Zsigmond 1710-ben udvari kancczellár, 1713-ban főkörmányszó; és mint ilyen téteti le Károlyfejérvár alapkövét. 1712-ben testvérével együtt gróffá lesz ⁴⁾. Meghalt 1731 dec. 14-én Két fia, egy leánya maradt.

Antal Istvánnak fia, 1742-ben atyja helyébe tartományi biztos, 1754-ben főkörmányszéki tanácsos. Ennek ágazata unokáiban kihalt.

I. Zsigmondnak a főkörmányszónak fiai közül Ferencz 1729-ben küüllői főispán lett. Testvérének II. Zsigmondnak gyermekei közül Ignác nemzé a szelid szép lelkü Mihályt, ki 1796. april 24. Dézsen született, 1815-ben lép főkörmányszéki szolgálatba; 1818-ban fogalmazó, 1824-ben titoknok, 1826-ban kövárvidéki, 1829-ben kolosi administrator, 1832-ben kincstári tanácsos lett, kitünőrészt vett az 1834-ki erdélyi országgyűlésen, és a rendek elnökségére ő volt első kijelölt a catholicusok közt, továbbá tagja a nevezetes brünni küldöttségnek. Visszatérte után kevés időre, 1835. novemberben, elhatalmasodott tüdővése ragadta el családja köréből, s fényes polgári pályájáról. 1822-ben utazást tett világrészünk classicus földén. Mint kitünő művelt-

¹⁾ Saját iratai után, miket 1678—1683-ban írt. L. Mike Sándor Egyvele-geiben Kővári idézete szerint.

²⁾ Cserei Mihály 64—69. 119.

³⁾ L. Biró János „Hűtes Korona“ czimü halotti beszédét. Kolosv. 1741. — Eder Erdélyország ismért. zsengeje LXVII.

⁴⁾ Lehoczky Stemat. I. 169.

ségü, s a honi irodalomért hön buzgó hazafit a m. tudományos akademia első alapítói 1830-ban választák meg az igazgató tanácsba ¹⁾. Nejétől iktari Bethlen Katalintól gyermekeit a táblázat mutatja, kik között látjuk hazánk egyik általánosan tisztelt hölgységét is Károlyi Ede grófját.

III. Zsigmondnak fiai közül János hasonlóan szelid lelkületéről volt ismeretes. 1817-ben lett kövári administrator; 1822-ben udvari tanácsos, 1827-ben fő kormányzéki al-elnök s belső titkos tanácsos, 1837-ben aug. 31-én pedig választott főkormányzó. 1840. aug. 15-én a kolosvári arenában tüzi játék alatt szélhűdés általi halál vetett véget életének. Gyermekeit s unokáit is egy részben a táblázat mutatja.

Kornis család. (Tót-várad.) E családból élt a mult század közepén **Borbála Juricskay Pál** neje.

Egyébiránt ily nevü család említetik Békes, Borsod, Fejér, Marmaros, Pest, Tolna, Szabolcs vármegyék nemessége sorában.

Ismeretesek: Kornis Imre 1837-ben Ugocsa vármegyében alszolgabíró.

Kornis Antal Tolna vármegyében 1840-ben tiszti altágyész, Kornis László ugyanott 1840-ben alszolgabíró.

Kornis Károly jogtudomány-író, mint menekült Braziliában Rio-Janierióban halt meg 1855-ben.

Kornis nemes család e század elején Zemplin megyében bir Medgyaszán ²⁾.

Hont megyében 1702-ben Nyéken mint gazdatiszt élt Kornis János, ki pecsét-czimerében egy csőrében kigyót tartó gólyát viselt.

Kornya család. Iratik Kornia máskép Barb néven is. E családból János 1796-ban Arad megyében hirdetteté ki nemességét ³⁾.

Kornya János 1838-ban Arad vármegye főszolgabirája volt.

Erdélyben bajesdi Kornya Péter 1815-ben a fisc. directionál irnok

Koroda család. (Felső-kubini.) Árva megyei család. Régi okmányok szerint Dzary, Vlcssek és Korodievich név alatt is ismeretes.

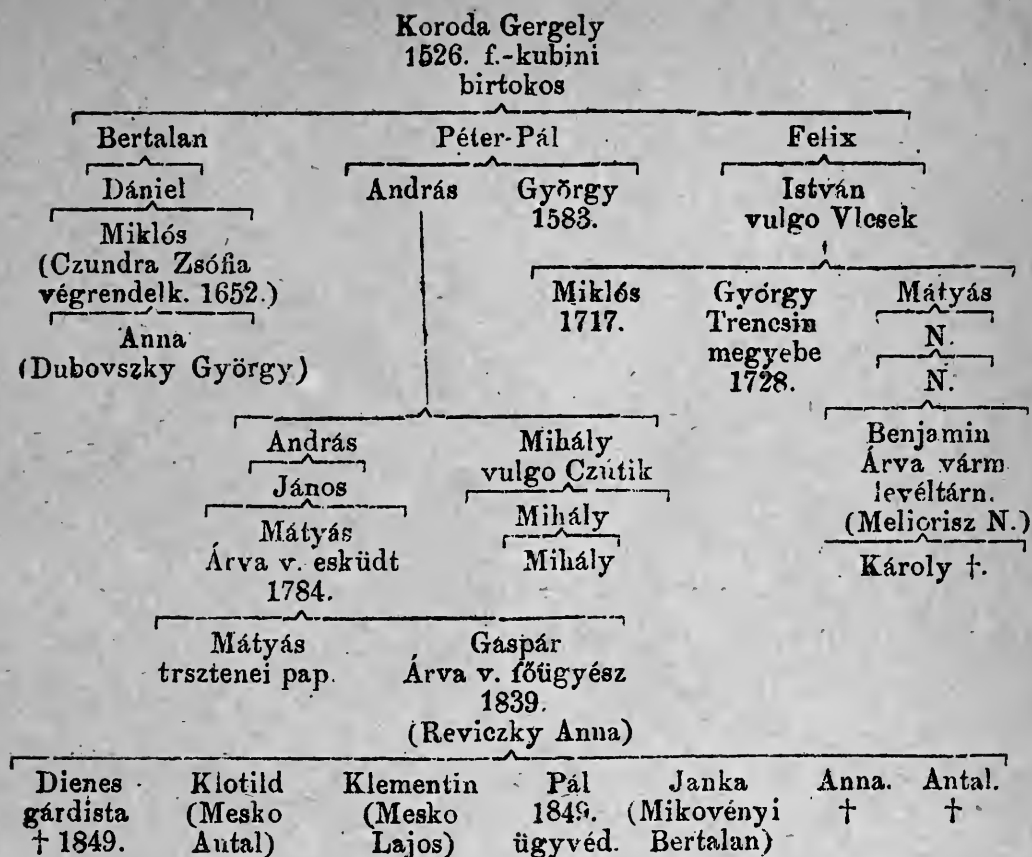
Leszármazási táblázata következő: ⁴⁾.

¹⁾ Ujabb ismeretek tára V. 131.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 230.

³⁾ Megyei jegyzőkönyv 853. szám.

⁴⁾ Szontagh Dániel közléséből.

A törzsnek Gergelynek fiai közül Bertalan és Péter 1555-ben bizonyos Marcek nevű lestinei lakost, Zmeskal Venczel jobbágyát Árvában elfogták és letartóztatták, miért Zmeskal őket Dávid László árvamegyei alispán közremunkálásával elfogató és lánczra vereté. Ezen a nemesi kiváltságon elkövetett erőszak és hatalmaskodásból azután egy igen érdekes nyolczados törvényszéki per keletkezett, mely Báthori András országbíró Szatmár és Szabolcs megyei főispán elnöklése alatt Pozsonyban 1558-ban döntetett el.

Ezután említetik Koroda Péter 1560-ban a Kubinyi családnak a madocsányi, stepanói és f.-kubini birtokokban megújított s Plathy János királyi ember által végbe vitt beiktatás alkalmával mint meghívott szomszéd közbirtokos.

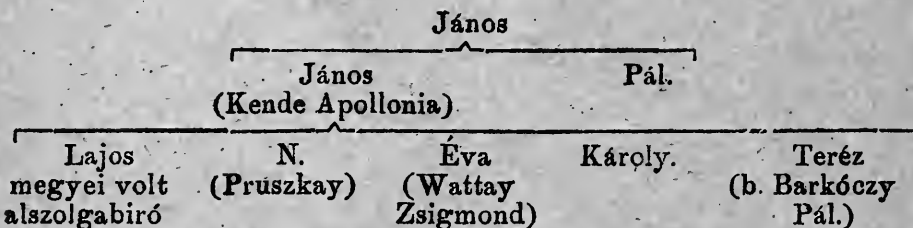
Felix egyik unokája György 1755-ben Árva megyétől nemességi bizonyítványt nyervén, azt ugyan azon évi aug. 7-én kihirdeteté Trencsin megyében, hová általköltözött.

György testvérenek Mátyásnak egyik későbbi utóda Benjamin 1839-ben Árva megye levéltárnoka volt. Ennek fia Károly, kiből jeles publicistát várt a köz-remény, korán elhalt, magnélkül.

Péter ágán G á s p á r n a k , ki 1839-ben Árva megye főügyésze, és az adózó népnek különösen az árvai urodalom jobbágyainak buzgó védője volt, fiai közül D i e n e s 1847-ben magyar kir. testőr, 1849-ben a forradalomban a rácok elleni hadjáratban esett el. Testvére P á l Nagyszombatban ügyvéd.

Korodinyi család. Nógrád vármegyei nemes család, birtokos Szanda-Várallyán. A múlt század közepén 1755. előtt Korodinyi P á l költözött e megyébe. Ezzel egy időben élt Korodinyi A n d r á s , kinek 1757-ben neje Farkas Julianna volt.

Nevezett P á l n a k u t ó d a J á n o s , kitől így származik a mostani nemzedék:

J á n o s 1810. táján Nógrád megyei alszolgabiró. Szintén J á n o s t 1818-ban al-adószedői hivatalban találunk. Jánosnak fia L a j o s előbb megyei rendsz. esküdt, 1848-ban alszolgabiró volt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal zöld koszorút tartva. A paizsfölötti sisak koronáján hegyével fölfelé egy kivont pallos áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kóródi család. (Kóródi és tusnádi.) Erdélyi székely nemes család a Csikszékben, hol Tusnádon Kóródi G y ö r g y 1853-ban közbirtokos ¹⁾.

A család elei közül Kóródi F e r e n c z 1630. tájban Kemény János alatt hadnagy ²⁾.

Ugyan ez időben él 1643-ban Csatószeghen Csató Mártonnak veje Kóródi G e r g e l y , kinek fia P á l ³⁾.

A múlt XVIII. század elején Kóródi K a t a , Csató Máté özvegye. Az újabb időben J ó z s e f ügyvéd Csikszékben.

Kóródi család. (Robogányi.) Bihar megyéből, hol Robogány fekszik, szakadtak Erdélybe is Rákóczy Ferencz idejében Torda vármegyébe, hol hivatalt viseltek.

¹⁾ Benkő Károly Csik-Gyergyó és Kászon. 115.

²⁾ Kemény János önéletírása, kiadta Szalan L. 395. l.

³⁾ Liber lustral. Sedis Csik anni 1643. pag. 34—145.

János 1794-ben Torda megyében királyi perceptor, 1815-ben alispán, és a nagy-enyedi ref. egyház kerületben inspector.

1848-ban ugyanott egyik János szolgabíró, másik János adóíró biztos. Samuel 1848/9-ben Torda megye követe, András Torda városa tanácsosa volt.

E család másképp Kóródi-Farkas néven is írja magát.

Kóródy család 1768-dik éven innen Doboka megyében Derzsen birtokolt. 1792-ben Tötörben élt Kóródi József. Leány-utódi Dálnoki Miklós stb.

Kóródy család Szabolcs megye nemessége sorában is találhatóik.

Koroghi család. (†) Kihalt család, melynek egyik előde 1046-ban az ősi hit azon Luzgó visszakövetelői sorában állt, kik Vatta vezérlete alatt a kereszténység ellen dühösködve Gellért csanádi püspököt megölték. Ez volt azután oka — írja Istvánffy történetírónk — hogy e család tagjai, ha a sz. Gellért tiszteletére épült templomba léptek, mindenkor hascsikarást és ennek következményét kelle szenvedniük.

A család a XIV. század végén már virágzó helyzetben állt. Koroghi István machói bán volt Zsigmond király korában és sokat fáradozott utóbb Mária király-asszonynak Palisna János kezéből kiszabadításán; de egy csatán maga is annak kezébe esett 1387-ben. Innen kiszabadulván 1388-ban nyerte kir. adományban Harsányt¹⁾. Horváth János és Hedervári István pártosok hűtlenségi bélyegén. A következő évben a nádor őt küldte a Bosnyakországból Valkó megyébe becsapkodó pártosok ellen, kiket megvervén, sokat elfogott közülök. Felesége valami rokona lévén, ezzeli házassága 1389-ben úgy engedtetett meg a pápától, hogy bizonyos összeget kelle fizetnie szegény sorsú leányok kiházásítására. Két fia maradt I. János és Fülöp (Philpes).

Fülöp szintén machói bán, és ennek fia II. János, ki atyjáról Kóroghi Filpes Jánosnak is neveztetett²⁾, és 1441-ben országbíró volt. Neje Maróthi családból származott.

I. János ismét machói bán, Albert halála után Erzsébet királyné hive, mint ilyen harczol 1440-ben Hunyadi János ellenében, de Bataszeknél vereséget szenved. 1452-ben mint machói bán írja alá Fridrik császár ellen kötött szövetséget. 1456-ban Belgrádnál harczol, midőn ott Hunyadi a törökön fényes győzelmet vívott. Ő egyszersmind

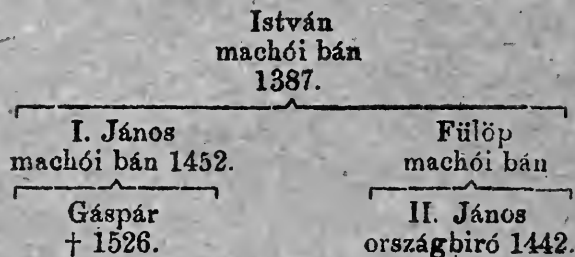
¹⁾ Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 878.

²⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora I. 208. 241. — Kaprinay Mss. B. tom. IV. pag. 123.

Comes perpetuus de Castellis is írta magát, 1447-ben fiának Gáspárnak is terhét elvállalva, Bács megyei Veresegyháza helységet Hunyadi Jánosnak és fiainak adományozta ¹⁾. Nevezett fia Gáspár 1526-ban a mohácsi ütközetben esett el.

Hasonlóan a mohácsi ütközetben esett el Kóroghi Péter is, (tán Gáspárnak testvére), és így bennök a család kihalt. Ez utóbbiról írja Istvánffy ²⁾, hogy oly erős gyomrú volt, hogy az eleven állatot, és megbüzhödt döghúst is undor nélkül megevé; de rajta is meg volt — ugymond — a családi betegség, mely — mint följebb említett — a család tagjait a sz. Gellért templomba lépéskor érte, és ez rajta is tapasztaltatott.

A családfa röviden ilyenképen áll:

Koronkay család. Szabolcs és Szatmár vármegye nemes családja. Ez utóbbi megyében e század elején birtokos Csenger-Ujfaluban ³⁾.

Korom család. (Koromi) Korom Jánost az 1572-ki országgyűlés a följebbezési törvényszékhez rendelé ⁴⁾.

Korompay család. A kihalt Spáczay család eldődei is éltek Korompay névvel, de hogy ezzel mi vérséges viszonyban álltak, nem tudjuk.

A Korompay családból Péter előbb váczai, azután 1681-től egri, 1687-től nyitrai püspök és kancellár volt. Meghalt 1690-ben ⁵⁾.

Koromzay család. A XV. században Győr vármegyében tűnik föl. Koromzay Sebestyén 1447-ben Győr vármegye követe a budai országgyűlésre ⁶⁾.

¹⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora X. 194.

²⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás. p. 87.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 132.

⁴⁾ 1572-ki 11. törv. cz.

⁵⁾ Végrendeletét lásd Pray Mss. tom. IV. p. 571.

⁶⁾ Kováchich, Vestigia Comitiorum p. 266.

Tán ennek fia János, ki 1481-ben Győr megyében a Trinka családnak adományozott birtokok beiktatására kitályi emberül neveztetik ¹⁾. Azonban ez és a följebbi Sebestyén igazabban a Korontzói családhoz tartozik. *Lásd Korontzói cs.*

Nógrád megyében a XVII. században élt Koromzay család, névszerint Koromzay János, kinek nejétől Madács Zsófiától két gyermeke János és Katalin Pelargus Györgyné 1694-ben éltek.

Nyitra és Szepes megyében szintén székelt ily nevű család. 1818-ban Koromzay Fridrik Nyitra vármegye előtt nemesség-igazolási pert folytatott.

Koron család. Nyitra vármegye nemes családja, melyből Koron József 1837-ben azon megye alszolgabirája volt.

Koronay család. Koronay előbb Kroner József 1795-ben I. Ferencz király által czimeres levélben nemesítetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek ezüst mezejében egy nyolcz küllőjű vörös kerék látszik. A paizs 1-ső és 4-ik osztályának arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett testtel szemlélhető. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében vizszintesen két arany csillag, és ezek fölött egy vörös béllésű arany korona ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt egyfejű fekete sas áll szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék ²⁾.

Koronka család. (Csik-szent-iváni.) Erdélyi székely család, melyből László 1815-ben Aranyos szék dullo biztosa; Lajos ugyanakkor a kamaránál hivatalnok, utóbb 1844-ben a Szilágyban kir. dézmás. József Csik-Keresztúrott gymnasiumi tanár. 1815—1848.

László 1848. előtt Aranyosszékben törvényszéki ülnök, és számvevő biztos.

Lajos 1848. előtt szintén Aranyosszékben törvényszéki ülnök. Márton birtokos.

Antal toroczka unitárius lelkész és esperes.

Koronthály család. Nyitra vármegyei nemes család, melynek egy töredék nemzékrendje ³⁾ következő:

¹⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 199.

²⁾ Adami Scuta gentil: tom. V.

³⁾ Wagner Mss. tom. LXX.

Az újabb időben Koronthály György Nyitra mármegye főmérnöke volt 1837-ben.

Korontzói család. Győr vármegyei kihalt nemes család, melyről bár eddig nem ismerünk a XV. századnál régiebb okleveleket, még is nem lehet kétséges, hogy már előbb is fenn volt, és a Győr megyei Koronczó helységnek nagyobb részét (vagy egészen is) birta légyen. Tagjai közül ismeretesek Sebestyén, ki az 1447-ki országgyűlésen Győr vármegye egyik követe volt György, Gergely és István 1448. körül éltek. Egy másik György 1481- és 1495-ki oklevélben említetik. Jóbót és Jánost 1516- és 1517-ki okmányokban találjuk. Tamás egy 1582-di kútfőben neveztetik meg. Végre Menyhértet a győri nemességnek 1583-ki lajstroma, és egy 1590-ki évi beiktató levél emleget, azon hozzáadással, hogy másképp Noszlopi-nak is mondatott ¹⁾. Ez után nem sokára következhetett kihalásuk, mert utóbbi emlékezetükre egy szorgalmas történet-búvárunk sem talált.

Koroskosi család. Ismeretes belőle Koroskosi Demeter, ki 1549-ben Léva várát ótalmazta Balassa Menyhért részére gróf Salm Miklós tábornok ellen, és ugyan akkor egy golyó halálra sebesíté ²⁾.

Kórossy család. (Kórosi.) Nyitra megyei régi törzsökös család, mely a Rajcsányi, Lipovniczky, Helbényi és Koncsek családdal egy törzsből ered, mint e családok kiszakadását e-kötet 330. lapján a Koncsek családnál kimutattuk.

¹⁾ Czeh. János Tudományos Gyűjtemény 1829-ki XII. köt. 40.

²⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás 186. lapon, hol Coroscocius-nak iratik, valjon nem Kórossy-e az igaz név?

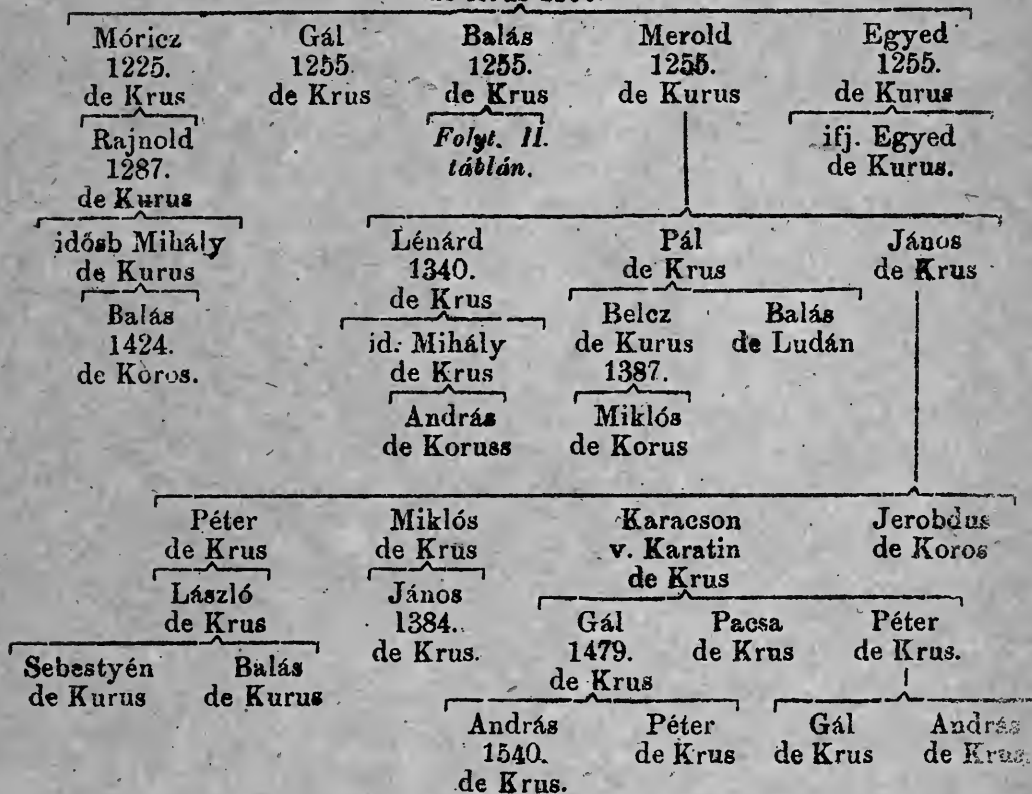
A kórosi Kórossy család törzse az idézett helyen említett Kurus vagy Koros Zala megyei főispán, Bodnak fia, Bokennak unokája volt.

Korostól, ki 1120-ban II. Istvántól kapta Nyitra megyei Kóros földét, következőleg származik le a család ¹⁾.

I. t á b l a.

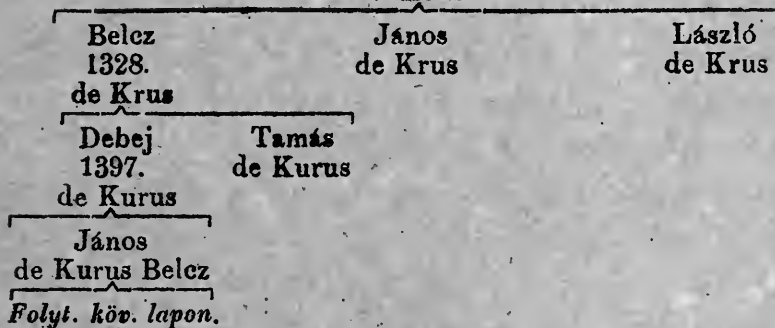
Koros
zalai főispán
1120.

Esa
de Krus 1200.

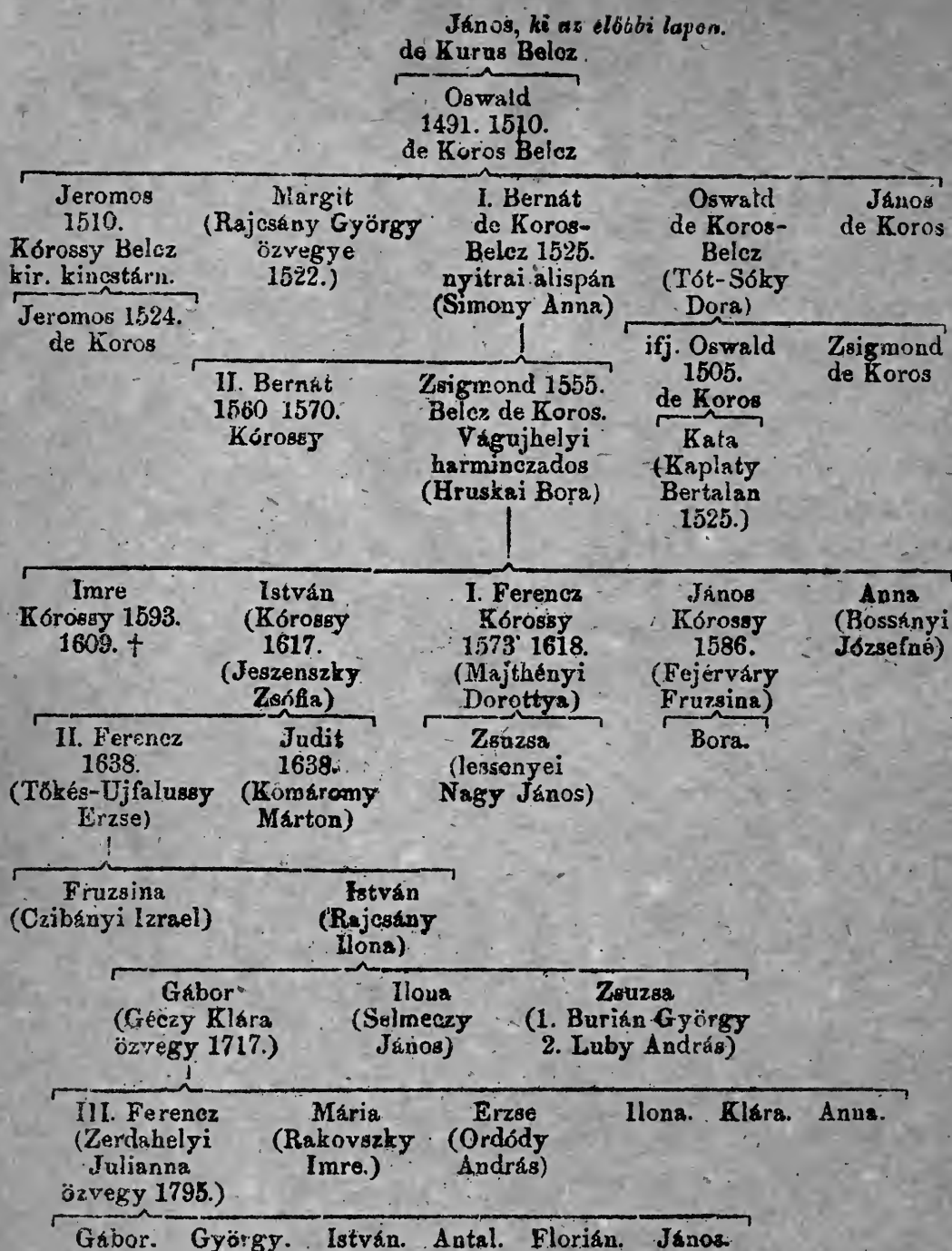

II. t á b l a.

Balás, ki az I. táblán.
de Krus

¹⁾ Geneal authent. tom. I.

A családfáról látjuk okleveles hűséggel, mint iratott a család vezetőék neve koronként, míg a helyes Kórossy névre fejlődött.

Korosnak a törzsnek fia És a 1200-ban élt, ennek fiai közül csak Balás ágazatát látjuk korunkig lejőni, ámbár erről is a végső nemzedékek hiányzanak.

Móricznak és Meroldnak ága hamar kihalt. Ez utóbbinak ágán András birt Felső-Atrakon, Vásárdon és Ratnoczon is, kihalt 1540-

ben. Birtokait Kórosson, Helbénben, és Dreskován máskép Kis-Zilyben Pozsony megyében Zermegh János nyerte adományban 1540-ben. 1544-ben pedig Kórossy István nevezett Andrásnak javait, melyekre Zermegh adományt szerzett, ítélet útján vissza nyéré Kórosson és Helbényben, és Zermegh jogairól lemondott.

Balás ágazatán I. Bernátnak két fia volt: II. Bernát és Zsigmond, mindketten 1560-ban Miksa királytól új adományt nyertek Közép-Kórossra, Nagy-Helbényre és a Kis-Kórossi máskép Viszkabípusztára. II. Bernát magnélkül halt el. Zsigmond, 1561-ben vágujhelyi harminczados volt. Neje kis-jácsi rédeki Hruska Andrásnak leánya Borbála volt, ki 1580-ban már Bossányi György feleségeül iratik. Ezen nő még 1570-ben négy fia részére újra királyi adományt nyert a nagy-kórossi, nagy-helbényi, Kis-Kóross pusztai, és Kis-Jác és Bori birtokra és azokba a nyitrai káptalan által be is iktattatott. Zsigmondnak négy fia ezek: Imre, István, Ferencz, János. Ezek közül Imre magnélkül halt el.

Ferencz 1585-ben István testvérevel együtt megveretett; 1589-ben kis-jácsi birtokrészét 700 frtéért zálogba adta Samarjai Ferdinándnak. Nejétől Majthényi János leányától Dorottyától leánya Zsuzsánna lessenyi Nagy János neje volt.

János 1586-ban bori, kórossi, kis és nagy-helbényi rész-birtokát, ugy szintén Kórosson curiáját valamint Boriban is curiáját 1000 frtban elzálogosította Divék-ujfalussy Jánosnak. Neje a Turócz megyei Fejérváry Tamásnak leánya Fruzsina volt, kitől leánya Borbála született. Testvére

István (szintén Zsigmondnak fia) kinek Nagy-Kórosson, Kis és nagy Helbényen, és Közép-Jácson, tovább a viszkai pusztán máskép Kis-Kórosson, nemkülönben a Verbóhoz közel fekvő Bori helységben fekvő birtok-részeire Vizkeleti Tamás és Zaluski János 1592-ben Radezi kir. helytartótul adományban kérték fel. Istvánnak neje Jesszenszky Györgynek leánya Zsófia volt; ettől gyermekei Judita Komáromy Mártonné, és

Ferencz, ki 1638-ban atyjának és nagybátyjának Jánosnak minden terhes szerződéseit visszahúza, valamint a Vizkeleti Tamással kötöttet is a nyitrai káptalan előtt. Neje Tökés-Ujfalussy Farkas leánya Erzsébet volt, ki előbb Horváth Mihálynál volt férjnél. Ezen nejétől született két gyermeke Fruzsina Czibányi Izraelnő, és István, ki Rajcsány Imre alispán leányát Rajcsány Ilonát vevé nőül, és két leány és egy fiu.

G á b o r, kinek 1717-ben már csak özvegye garamszeghi Géczy Klára élt. Ennek utódait mutatja a táblázat. Azonban Gábor fiának Ferencznek — úgy látszik — Zerdahelyi Julianna előtt is neje volt Okolicsányi Róza, kinek leánya Franciska Hunyadi Ignác neje lön.

Trencsin megyében 1803-tól 1837-ig Beczkón találjuk Kórossy Istvánt

Korothnay család. (Kihalt.) Somogy megyei kihalt nemes család. 1481-ben élt közülök Korothnay János, nádori ítélő mester, midőn a zágrábi conventet a zágrábi püspöktől Osvaldtól adományban kapott Bihinyén iktattatja be ¹⁾. 1486-ban Somogy vármegye főispánja is volt egyszersmind ²⁾.

Ugyan e családhoz kell számitanunk, noha neve a följebbitől eltéréssel iratik— Korotny Istvánt, ki 1505-ben Somogy vármegye követe volt a rákosi országgyűlésen ³⁾.

Korotnoky család. E család elődde Gureth IV. László király korában élt és vitézkedett. Ennek fiai Márk szepesi kanonok, és III. András udvari káplánja; Mihály, ki Ausztriában Rorau vára megvételét elősegítvén, Szepes megyében Korotnik erdőt nyere Márk testvérével együtt 1297-ben ⁴⁾; és innen származott a Korotnoky név. Mihálynak fia Péter, ki lengyelnek is neveztetett, I. Lajos király korában Nápolyban hadvezér, mi alatt ellene itthon Barbareth István rágalmaszástért bűnvádi pert folytatott és nyert meg, azonban I. Lajos király jeles érdemeiért 1350-ben Aversa városban kelt levele által ezen terhelő ítélet alól fölmenté ⁵⁾.

Péternek fiai voltak István és János, ez utóbbi 1490-ben nádori ítélőmester, neje Both Magdolna, Both Ambrusnak leánya volt.

Ezeknek utódai Tamás és Lázár, kik közül az előbbi a kaszai gyűlésen I. Ferdinandtól Szapolyai Jánoshoz pártolt. 1532-ben Homonnai Ferencz sürgetésére több nemessel együtt; ugyan ez okból történhetett, hogy ez évi aug. 8-án a lőcseiek mind Tamásnak mind testvérének Lázárnak tizenkét darab marháját elhajták.

A családfai töredék ez:

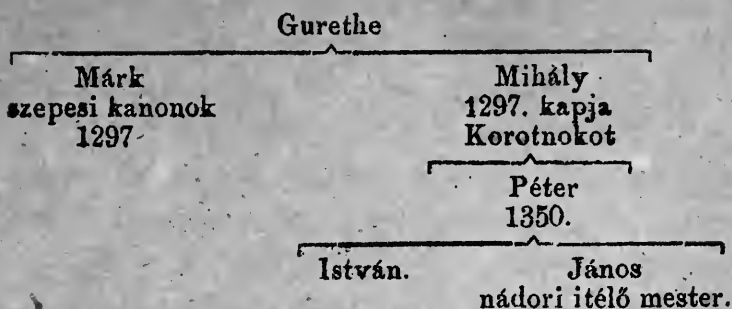
¹⁾ Hevenessy Mss. XVII. p. 153.

²⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 341.

³⁾ Jászay A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. lap.

⁴⁾ Wagner Analecta Scepus. I. 113. — Ir e családról Lehoczky is, de zavarosan.

⁵⁾ Budai Fer. Hist. lex. II. 490.

A Korotnok y család most is él, és bírja Szepes megyében ősi birtokát Korotnokot ¹⁾).

Közülök Korotnok y Sámuel 1775-ben Szepes vármegye alispánja volt ²⁾).

Korpádi család. (Korpádi.) Kihalt család, melyből Korpádi János, Zsigmond király alatt az ellene fölkelő Horváth János és társaihoz tartozott, és jelen volt 1386-ban, midőn Erzsébet és Mária királyné a felkelők által elfogattak. 1388-ban elfogá őt Botos Domokos és Harapk Miklós, és lánczon Budára küldék, hol a kegyetlen ítélet folytán előbb lófarkához köttetvén meghurczoltatott, azután pedig teste négy felé vágatott. Korpád nevü jószága pedig hűtlenség bélyegén elkobóztatott ³⁾).

Kövári által a kihalt erdélyi családok közé számítatik.

Korpás család. Gömör és Szabolcs vármegye nemes családai közé soroztatik.

Korpolay család. Korpolay Miklós nak anyja Laszkáry leány volt, és ezen viszonynál fogva Laszkáry Mihály Nyitra megyei Nagy-Lápast, és Lápas-Gyarmatot 1734-ben Korpolay Miklósnak és nejének Filó máskép Bangya Katalinnak vallá be ⁴⁾).

Korponay család. (Komonkai.) Szepes megyei nemes család, mely nevet Komonka vagy Komjonka helységről írja.

Közülök Gábor 1844-ben m. kir. udv. kanczelláriai fogalmazó. Antal 1846-ban főhadnagy az 52. m. gyalog ezredben.

Károly m. akadémiai tag, egy magyar hadi földleirást adott ki 1846-ban.

Korponay család él Abauj és Gömör megyében is. Abauj megyében István 1838—1847-ig megyei várnagy. —

¹⁾ Fényes Geogr. szótár II. 249.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 207.

³⁾ Katona Hist. critic. tom. XI. p. 239.— Lásd Pray Mss. XVI. stb.

⁴⁾ Szentbenedeki Convent. Protoc. BB. pag. 198

Korponay G á b o r Bars megyei esküdt 1719-ben; ennek czimere a paizs kék udvarában hármassal halmon könyöklő kar, kivont kardot tartva. Ugyanaz látszik a paizsfölötti sisak koronáján.

Nógrád megyében 1689-ben élt Korponay J á n o s, kinek neje Szigyártó Erzsébet, előbb Sas András hitvese volt.

Korpisek család. 1658-ban a Troncsin megyei nemességi lajstromok szerint Zolnán székelte e család; és neve másutt K a r p i s e k -nek is olvastatik. *Lásd Karpisek cs.*

Korpos család. (Gyalui.) Erdélyi nemes család, közülök István Kolos, — József pedig Torda vármegye szolgabirája 1832. körül, az utóbbi még 1848-ban is.

Korsy család. Vas megyében a XVII. században élt Korsy István, kinek gyermekei Mihály és Erzsé Szily Mihályné; kik Mesteriben volt jószágukat 1690-ben Eöry Mihálynak vallják be.

Kósa család. Kósa János részére, és fiai Mihály, János és István, továbbá testvérei Péter és István részére Pozsony várában 1662-ki május 24-kén kelt czimeres levél I. Leopold király által adatott ki ¹⁾, mely 1662-ben sz. háromság 19. vasárnapja utáni 5-ik ferrián hirdettetett ki.

Czimerük a paizs kék mezejében zöld téren ágoskodó arany-oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Veszprém megyében 1699-ben A.-Ajkán élt Cósa Erzsébet, Cósa Andrásnak leánya, — e családhoz tartozott-e? nem tudhatjuk.

Kósa család. (Várfalvi.) Székely család, melyből János Aranyos szék főtisztje volt, fia János 1597-ben unitáriusok püspökeül választatott, dolgozott hitfelei számára kis katekhezist; meghalt 1601. jan. 3-án. Fia Máté 1621-ben kir. táblai ülnök.

Kósa család. (Szász-ajtai). Háromszéki-székely család, melyből Dániel 1815-ben háromszéki dúló biztos, s talán e családból való Zsigmond, ki 1834-ben országgyűlési követ volt Küküllő megyéből.

Ezzel valószínűleg egy törzsből ered a közép-ajtai Kósa család.

Vannak pedig még ezeken kívül ákosfalvi és osik-csicsói Kósa székely birtokos nemes családok is Erdélyben ²⁾.

¹⁾ Nógrád megye levéltárában van az eredeti armalis, azonban — bár igen ügyesen — a Kósa névben mindenütt igazítás látszik.

²⁾ Török Antal közlése szerint.

Kósa máskép **Reznek család.** *Lásd Reznek cs.*

Kosák család. Kosák M á t é Horvátországban báni-titoknok 1802-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere a paizs ezüst udvarában zöld téren királyi arany korona, mellyen kékbe öltözött férfi kar könyököl, egy rózsza-ágot tartva, melynek hármasszálán hármass piros rózsza virít. A paizsfölötti sisak koronájából kétfelé három három arany k. lász hajlik szét; és ezek közt egy kék mezű kar könyököl, irótollat tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék ¹⁾.

Kosár család. Zala megyei nemes családok egyike Fényes Elek Geographiájában.

Szatmár megyében szüdi ofcsaszközi Kosár M i h á l y Ecseden gr. Károlyi György uradalmi kasznára ily családot alapított:

Kosár Mihály
(Druzsán Erzse)

Lilla (Svartner József ispán)	Kati (Vas Károly ispán)	Berta †	Fáni (Brezanóczy Sándor ispán).	Sándor írnok.
-------------------------------------	-------------------------------	------------	--	------------------

Mihálynak vejei és fia, mind gr. Károlyi uradalmában szolgálnak.

Kosár nevű családot találunk már a XVI. században is, midőn Kosár Benedek élt, ki 1551-ben a varjasi mezőn Ulaman török basával megütközött ²⁾.

Kosik család. Gömör vármegye nemes családai között emlitetik ³⁾.

Kosóczy család. Vas megye nemes családai sorában áll Fényes Elek Geographiája szerint.

Kossa család. *Lásd Magyar Kossa cs.*

Kossela család. Kosela vagy Kossela család Trencsin vármegyei czimeres nemes család. 1666-ban Zolnán laknak Kossela J á n o s n a k örökösei. 1736-ban a nemesi vizsgálatkor kimutató a család nemesi származatát.

1748-ban G á s p á r iratott be a nemességi lajstromba. 1768-ban István fiaival Imrével és Gáspárral Zolnán székelt. Utóbbi időben a család egyik tagja puchói lelkész volt ⁴⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás.

³⁾ Szontagh Dániel közléséből.

Kossovich család. Nyitra megyei nemes család, melynek tagjai közül ismeretesek 1736-ban Ádám és Márton, kik ekkor Árva megyében éltek ¹⁾.

Márton 1715-ben a vallás ügyben országgyűlésileg kinevezett biztos ²⁾.

A legújabb időben ismeretes lön e családból Kossovich Károly, ki 1803-ban született Nyitra-Ivánkán. 1824-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1826-ban Nyitra megye aljegyzőjévé neveztetvén, e hivatalát 1837-ig viselte. 1838-ban a m. akadémia rendes tagjául választott. Meghalt 1841-ben ideglázban. Szép jogphilosophiai és publicistikai tehetséggel birt. Érdekes munkái kéziratban maradtak ³⁾.

Kossuth család. (Kossuthfalvi és udvardi.) Turóc vármegye legrégibb ős családjainak egyike. Törzse Kossuth, kitől a család nevét vevé, 1350. tájt élt. Ennek fia Pál és András, kiknek azon megyei Udvarcz (Udvard) helységbeli birtokukról szóló okleveleik elveszvéen, arról királyi rendelet folytán Turóc vármegyének Szent-Mártonban sz. Mihály napja előtti negyedik férián 1391-ben tartott közgyűléséből adatott oklevél, mely azon évben Bebek Imre országbíró vizsgáló széke előtt is nevezettek által felmutattatott ⁴⁾.

Mint származik le a család a nevezett törzstől, adatok hiányában nem közölhetjük. Czimerük a paizs kék udvarában egy ágaskodó zerge, mely első lábaival három kinyilt rózsát tart; a paizsfölötti sisak koronájából ugyan olyan zerge emelkedik ki.

A család ősi fészkeben Turóc megyében megyei hivatalokat viselt. Így Kossuth Lajos 1842-ben Turóc megye főszolgabírája volt.

Azonban a család Turóc megyéből az ország több megyéjébe is elszármazott, mint Zemplin, Sáros, Nógrád, Pest stb. megyékbe.

Nógrád megyében kosúthfalvi Kossuth Tamás 1755 előtt szakadt Losoncz-Apátfalvára.

Pest megyében K. Sámuel 1789-ben N.-Abonyban b. Prónay Gábor tisztartója volt.

A Sáros megyei ágból K. Antal 1846-ban ugyanott esküdt.

A Zemplin megyei ágból ifj. Sándor 1843-ban azon megye esküdtje.

¹⁾ Szontagh Dániel közléséből.

²⁾ 1715-ki 30. törv. cz.

³⁾ Újabb ismeretek tára V. köt. 131. lap.

⁴⁾ Regestrum de Turóc, Engel Monumenta Ung. p. 77.

Ugyancsek a Zemplin megyei ágból való Lajos a forradalmi kormányzó, ki Zemplin megyei Motókon született 1806. april. 27-én. Egybekelt 1841-ben Meszlényi Zsuzsannával, kitől gyermekei vannak.

Kos-Tichy család. Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban hármás zöld halmon piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld ágat tartva; az alsó vörös zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki; első jobb lábával kivont kardot, és annak hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Kostka család. *Lasd Kosztká cs.*

Kostyál család. A Kostyál vagy Koscsál család Trencsin megyei eredetű armalista nemes család, melyből István és fia Márton 1656-ban Trencsin megyében hirdetteték ki czimeres nemes levelüket. András ága, mely Turóc vármegyétől kikapván nemes levelét, azt Trencsin megyében is kihirdetteté, Ivanóczon székelt, és itt volt a család székhelye 1728—1760-ig. Ivanóczon laktak 1747—1755-ig András és János. Ezentúl ott 1837-ig nem fordul elő a család neve a nemesi lajstromokban. Azonban a legujabb időben Trencsin megyében ismét feltűntek János, Trencsin megyei ügyvéd, kinek testvérei Lajos és Florián nemességüket Trencsin megye előtt igazolták, és Trencsin városában lakoztak. Jánosnak fia Ferdinand ²⁾).

Ugyan e családból eredt Kostyál Ádám pesti nevesebb magyar szabó, ki nemesi bizonyítványát Pest megyében is kihirdetteté.

Kostyán család. (Kostyánfalvi) Turóc vármegyei adományos nemes család ³⁾, mely a XVII. században virágzott; és Kostyánfalvát, Ternót és Ohaj hegyét királyi adományképen kapta ⁴⁾. Majd 1695-ben I. Mihály Alsó- és Felső-Kereskény, Apaj, Lapás-Gyarmat, Nagy-Emök, Gergelyfalva, Czabaj, Farkashidja, Gálantha, Nyitra és Pozsony megyei helységekben nádori adomány mellett nyert rész-birtokot, de melyekbe csak több év múlva iktattatott be.

Első tudható törzse András, ki 1610. táján született. Ennek fia I. Mihály kapta 1695-ben a nádori adományt. Ennek fiai közül

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

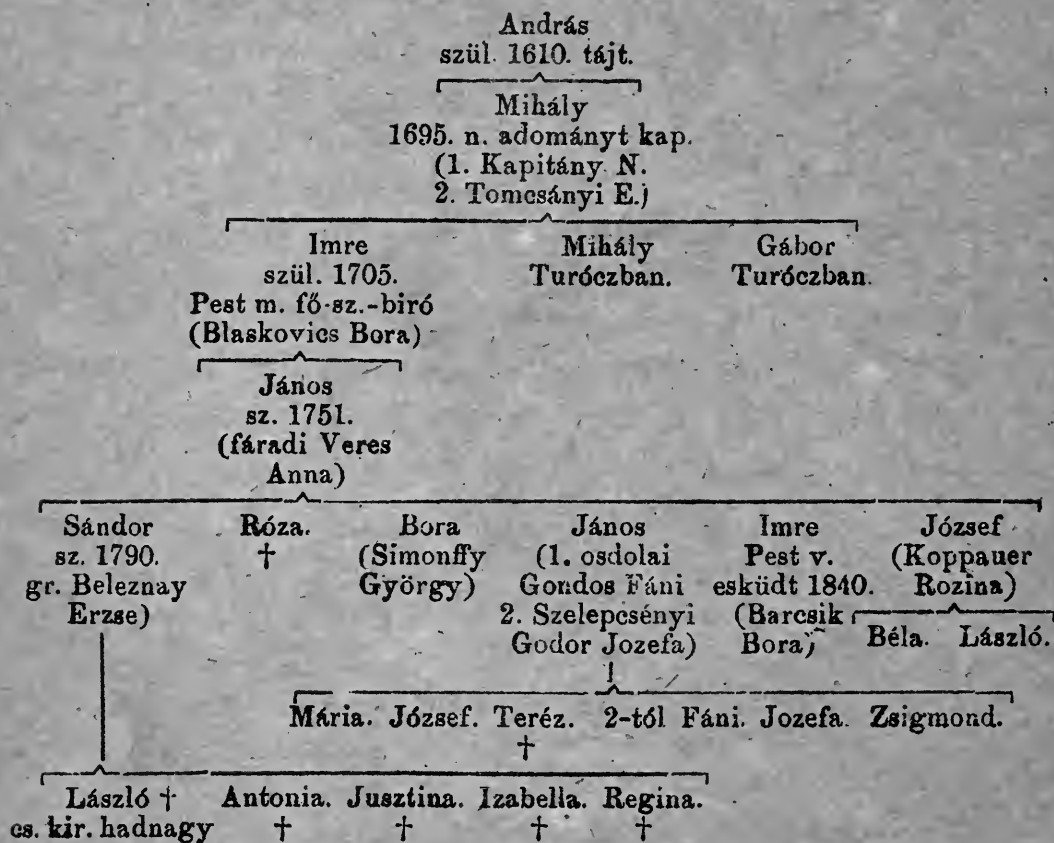
²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

³⁾ Kostyán névre vonatkozó adat van Fejér; Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. p. 192.

⁴⁾ Családi közlés szerint.

Imre Pest megyébe származott és az ezen megyei ágat alapítá, míg testvérei II. Mihály és Gábor a Turóc megyei ágak törzsei lettek.

Leszármazási táblázatuk következő:

Imre Pest megyének a mult század elején főbírája, különösen a nagy pestis idején tünteté ki tevékenységét ¹⁾. Unokái közül Sándor ága kihalt. — János Torontál megye esküdtje volt 1845-ben; testvére Imre Pest megyében hivataloskodott mint rendszerinti esküdt 1836. 1840-ben.

A család czimere egy fenálló hadi paizs, melyben Magyarország czimere látszik; fölötte nemesi korona, mellyen egy kar könyököl kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva; a kard két szőlőfürtös venyigével van átölelve, a kard mellett jobbról félhold, balról arany csillag ragyog.

Koszár család. Gömör vármegye nemes családai közé soroztatik ²⁾.

Koszta család. Ugocsa vármegye czimerleves nemes család; melyből e század elején Koszta János és István Tivadarfal-

¹⁾ Nagykőrösi Krónika.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör. 146

ván, továbbá nevezett János és idősb és ifj. László Forgolányban közbirtokosok ¹⁾).

Kosztá János 1741-ki octob. 28-án M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét ²⁾. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren lépő helyzetben egy fehér bárány, fölötte két keresztbe helyezett arany nyíl van, melyeknek tolla vörös. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kosztá család. (Belényesi.) Bihar megyéből származott Erdélybe, hol Apafitól czimeres levelet kap, és később 1701. jun. 17-én I. Leopold királytól is. Más neve a családnak „Görög“ ³⁾).

János tart. kancellár volt, előbb 1815-ben kir. táblai ülnök. Neje Hollaki Róza; ettől fia János 1848-ban kir. táblai ülnök.

István 1815-ben gubernialis tanácsos, és Leopold-rend vitéze.

A család másik ága Bihar Belényes vidékén él, melyből Kosztá Márton 1849-ben forradalmi katonatiszt, s azután polgári hivatalnok, kimenekült É.-Amerikába, honnan ismét Európába vetődvén, Smirnában 1853-ban elfogatott, és csak Ingraham amerikai kapitány közbevetésére menekülhetett meg, de ez ügyből nemzetjogi diplomaciai kérdés fejlődött. Meghalt 1858-ban Guatemalában igen szegény állapotban ⁴⁾).

Koszteleczy család. 1688-ban Trencsin megyében Orehon székelt ily nevű család ⁵⁾).

Kosztics család. Kosztics Miklós és János 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban egymás fölött két fehér folyam hullámsík, az alsóban egy kifeszített vitorlájú, és vörös zászlókkal ellátott hajó uszik. A paizs felső része függőleges vonal által ismét két kisebb udvarra oszlik, a jobboldali zöld udvarban egy arany buzakéve látható, a baloldali udvar arany-vörös koczkákkal van fődve, az előtérben egy ezüst horgony látható. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 126. 129.

²⁾ Collect. herald. nro 188.

³⁾ Kővári Erdely nev. családai 259.

⁴⁾ L. Kolosvári közlöny 1858-ki 56. szám.

⁵⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

között arany grif emelkedik ki, szintén ezüst horgonyt tartva. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-kék ¹⁾

Kosztka család. (Zedliczi és liethavai.) Eredetükre nézve úgy látszik Csehországból szakadtak Magyarországra. Legalább Kosztka Vilmost 1433-ban a bázeli zsinaton mint Csehország részérőli követet találjuk ²⁾. Valószínűleg a Husziták és Giskra korában jöttek be, 1460-ban Kosztka Zdenko a goszupiczi, richnoi és sárosi várakat addig is zár alá vevé, míg a Giskrával tervezett békekötés Podiebrad által létre nem jő ³⁾.

Ugyan ez időben 1469 – 1478-ban Kosztka Albert Mátyás királytól többször követségben jár Podiebradhoz, és Komárom vármegye főispánja volt. Enek fiai Miklós és Péter.

Miklós 1512-ben lett a liethavai és sztrecsnói várak ura; utóbb a szepesi városoknak lengyel részrőli administratora, Árva vára kapitánya. 1528-ban I. Ferdinandtól János királyhoz pártolt. Dunavecze várát kétszer foglalta el János király részére; hasonlóan tett Késmárkkal is ⁴⁾. 1538-ban Lietava várát Thury Miklós ellen megvédé, miért a vár egyik kapuja fölé e föliratot téteté: „Anno Domini 1538. Nicolaus Kostka, hac modica defensūs in arce, Nicolaon Turi cedere turpe fecit.“ — 1544-ben Báthori Andrásnak kellett volna a liethavai várba, nemkülönben Zolna, Kraszna és Zavodja birtokába beiktattatni, azonban Kosztka Miklós a királyi beiktató férfiút Jánost a helyszínén annyira megveré, hogy az belehalt. E tényről egy későbbi Podmaniczky János és Ráfael részére kiadott adománylevelél tanuskodik. 1546-ban báró Dubove Jánosnak történt halálával, miután Kostka Miklós Dubova nőverétől származott unoka volt, közte és choltiezi Zedlniczky Venczel Dubovenak sógora között az árvai vár és urodalom miatt per támadt. 1549-ben I. Ferdinand Kosztka részére dönté el az ügyet, de Zedlniczky már birtokában állt, és így akkor sem léphetett bele Kosztka Miklós, míg végre petrovinai Pekry Lajos után Thurzó Ferencz kilépett nyitrai püspök, és Kosztka Miklós veje kifizetvén az árvai uradalomban az ideiglenes birtokosok által tett beruházásokat, ez által Thurzó kezekbe, de Kosztka örökösökre jutott Árva vár s uradalma, s később a Thurzó

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Fessler Gesch. IV. 479.

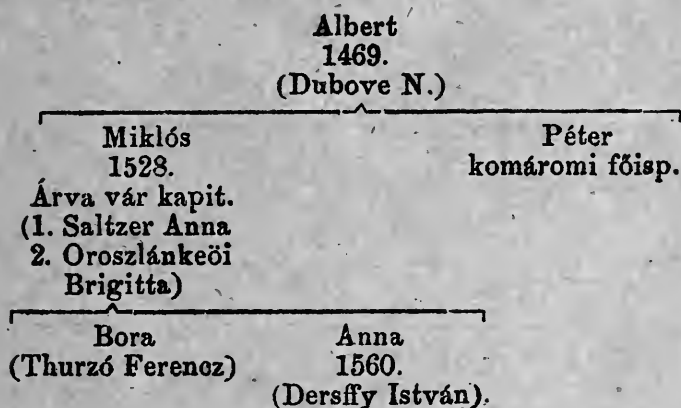
³⁾ Engel Gesch. III. 239.

⁴⁾ Wagner Analecta Scopus. II. 152. 155. 159.

örökös ura s Árva vármegye főispánja lett. Kosztka Miklósnak két neje volt: 1. Trencsényi Saltzer Anna, hrussói és zabláthi Saltzer Jeromos leánya, és 2-ik Oroszlánkeői Brigitta. Ezekből két leánya maradt: Borbála Thurzó Ferencz egykori nyitrai püspök neje; és Anna zerdahelyi Dersffy Istvánné, ki 1560-ban tett végrendeletet két fia Miklós és Ferencz részére, kik 1589-ben Istvánffy Miklós alnádor előtt osztozkodtak.

Kosztka Miklósnak testvére Péter Komárom megyei főispán Mátyás király alatt, 1531-ben pedig lengyel tábornok volt. Valószínűleg ennek fiai Szaniszló és László, kik embergyilkolással vádolva, az országból az 1525-ki 25. törv. czikk által száműzettek, és vagonaik a határszéli várak szükségére fordítva, elkoboztattak ¹⁾.

A családta tudhatólag így áll:

A Kosztka család czimere kereszt és oszlop ²⁾.

Kosztolányi család. (Kosztolányi.) Bars megyei régi birtokos nemes család, mely azon megyei Nemes-Kosztolányról írja vezeté- és elő-nevét, és azon helységnek birtokosa.

A családta közlésére nem juthatván, csak annyit tudunk a családról közölni, hogy 1479-ben élt Kosztolányi György, ki azon évben Mátyás király által makacsságon marasztaltatott el ³⁾.

György 1523-ban élt.

Uriel 1526-ban Bars, Trencsin, Turócz, Liptó és Árva megyékhez vivé a király parancsát, hogy a tolnai táborba siessenek ⁴⁾.

¹⁾ Kovachich Suppl. Comitiorum I. 360.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 221. — Roszúl van tehát a Trophaeum Estoras. tábláin a czimer-paizsban egy nagy S betű, a sisak koronáján pedig két elefántormány, vagy e féle szarv.

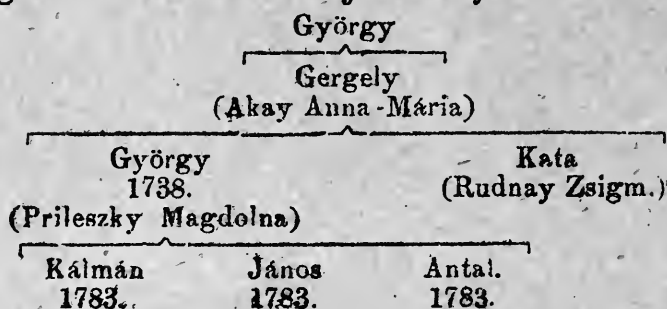
³⁾ Kaprinai Mss. B. tom. 50. p. 83. 84.

⁴⁾ Engel Monumenta Hungarica pag. 208.

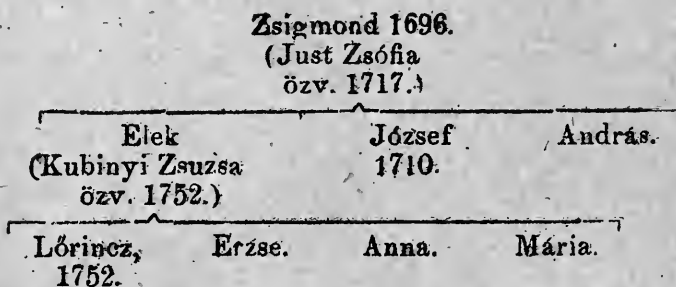
Kálmán 1560-ban Bars megye esküdtje volt ¹⁾.

Adám 1584-ben szintén Bars megyében volt szolgabíró ²⁾.

Egy ágnek leszármazási táblája néhány ízen következő:

Másik töredék-ág ez:

Egy harmadik táblázat szerint Kosztolányi Miklósnak neje Görgey Anna-Mária, kinek leánya Éva Kosztolányi Sándorné, kinek fia Kosztolányi László, kinek neje Szirmay Teréz 1813-ban.

Egy negyedik táblázat szerint Kosztolányi Jánosnak Dlholuczky Máriától fia Imre, ennek ismét fia Imre.

Az utóbbi időkben Bars megyében László 1845-ben esküdt, Károly ugyan akkor szolgabíró volt.

Nógrád megyében 1600-ban előfordul Kosztolányi János, kinek neje Majthényi Anna.

Ugyan e családból élt Pál, kinek Bucsányi Krisztinától leánya Borbála Nagy Jánosné.

Trencsin megyében élt 1721-ben Gábor.

A családból 1790-ben Kosztolányi László báróságra emeltetett, de ágazata kihalt. Ennek a báróságkor nyert czimere egy négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek vörös udvarát jobbról balra három rézsutos fehér vonal futja át. A nagyobb paizs 1-ső kék udvarában egy arany koronából kiemelkedő arany medve; a 2-ik ezüst mezőben egy vörösbe öltözött, sárga csizmás, kalpagos magyar

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Fasc. 115. nro 15.

²⁾ Lipthay család Sententionalis levele 1584 ról.

vitéz kivont kardja hegyén levágott török fejet tart; a 3-ik ezüst udvarban egy vörös oroszán ágaskodik első jobb lábával kivont kardot, a másikkal levágott török fejet üstökénél fogva tart; a 4-ik kék udvarban egy zöldellő fa alatt arany medve lépeget, a fa fölött jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizst bárói korona fűdi, és azon három koronás sisak nyugszik. A jobboldali sisak koronájából az arany medve, a középsőből a magyar vitéz, a baloldaliból a vörös oroszán (a paizsbeliekhez mindenben hasonlólag) emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Kosztolányi család. Ez czimerleveles nemes család, a czimeres levelet Kosztolányi Márton nyerte III. Károly királytól 1714-ben ²⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszán első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz nyúlik fel, jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Tán e családhoz számítandók K. Sándor 1784-ben Nagy-Károlyban a Ferenczes szerzet kolostori főnöke.

János 1815-ben Radnán. József Buttyinban kir. kamarai ispánok.

Nógrád megyében 1747-ben N.-Orosziban volt Kosztolányi József uradalmi kasznár, ki azonban czimer-pecsétében a paizs udvarában hármás halmon koronán repülni készülő galambot, a paizsfölötti sisak koronáján pedig kivont kardot tartó griffet viselt

Kotay család. Nemesi eredetéről mitsem tudunk, de a bizonyos, hogy Kotay Benedek 1506-ban Heves megyében Sirok vár egyik kapitánya volt ³⁾).

Kotthon család. (Máskép Lázár.) Kotthon máskép Lázár Máté 1597—1603. Nógrád vármegye szolgabirája volt ⁴⁾); anyja Fekete-erdei Ilona volt. Nevezett Máténak csak két leánya maradván, fiágon kihalt. Egyik leánya Borbála gyürki Gyürky Györgyné, a másik Zsuzsanna Péchy Györgyné volt ⁵⁾).

Kotsis család. 1751-ben Mária Teréz király asszony által emeltetett czimeres nemességre

¹⁾ Adami Scuta gentil, tom. V.

²⁾ Collect. Herald. nro 631. és Adami id. köt.

³⁾ Istvánffy 1685-ki kiadás 452.

⁴⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1597. pag. 8.

⁵⁾ Sz.-benedeki Convent Protoc. CC pag. 80.

Czimere a paizs ezüst mezejében hármás zöld halmon lengő vörös zászló, mellyen arany rózsa áll. Ugyan ilyen zászló leng a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-vörös ¹⁾).

Kottulinszky család. (Kottulini.) Eredetét veszi Szileziából, hol az oppelni kerületben van Kottulin, melyről nevüket vevék. A család egy tagja gróf Kottulinsky József az 1791-ki országgyűlésen a 73. törv. cikk szerint hazánkban honfiusítást nyert, mert talán neje gróf Kollonicz-Zay Mária-Antonia által itt is birtokhoz jutott, azonban a család jelenleg hazánkban kívül Stájer és Csehországban áll. Leszármazásuk ²⁾ ez:

báró János
(Lhotta Borinie
Anna).

b. Kristóf-Ferd.
(Engelburg
Grodiczky Magd.)

gróf Ferencz-Károly
sz. 1674. + 1748.
(gr. Rottal M.-Anton.)

Ferencz-Károly sz. 1712. + 1774. (1. gr. Traut- mansdorf M. T.) 2. gr. Mansfeld Eleonora)	M.-Anna sz. 1707. + 1788. (1. h. Liechten- stein József. 2. gr. Schulenburg)	M.-Antonia sz. 1710. + 1787. (gr. Wilczek József)	Teréz-M. sz. 1711. + 1798. (1. gr. Hautois 2. gr. Chotek János)	M.-Angelika sz. 1714. + 1786. (gr. Lodron János)
--	--	--	---	--

Ferencz-József
sz. 1741. + 1801.
magyar indig.
1791.
(gr. Kollonitz
M.-Eleonora)

Fer.-József sz. 1774. + 1850. (gr. Katzianer M.-Teréz)	M.-Teréz sz. 1770. + 1810. (gr. Wurmbrand György)	János sz. 1777. százados	Frzse sz. 1779. (gr. Gleibach Károly)
---	--	--------------------------------	--

József-Fer. sz. 1806. (gr. Attens- Adél)	Erzse sz. 1809.	Rudolf sz. 1810. alezredes	Antal-Károly sz. 1811. máltai vitéz
---	--------------------	----------------------------------	---

Berta sz. 1839.	Adél sz. 1840.	Ernesztina sz. 1843.	Adalbert sz. 1847.	Erzse sz. 1850.	Klotild sz. 1851.	Ottokar sz. 1855.
--------------------	-------------------	-------------------------	-----------------------	--------------------	----------------------	----------------------

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Hist. Herald. Handbuch 455. — Schönfeld Adels Schemat. II. 93. stb.

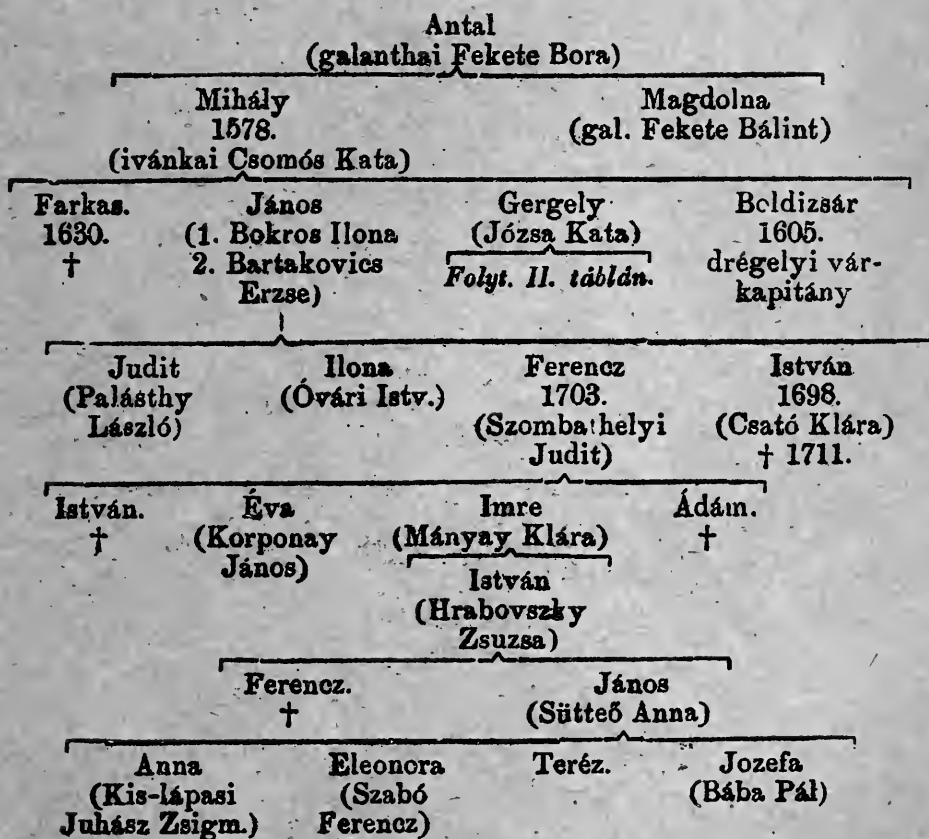
Ferencz-Károly 1706-ban csehországi grófságot, fia Dániel-Kristóf pedig 1748-ban porosz grófságot nyert.

Czimerük kék mezőben grif-láb vörös körmökkel.

Kovách család. (Dicskei.) A bisztercezi és dicskei Kovách törzsökös magyar nemes család Bédér családból származtatja magát, és állítólag már a XIV. században Nyitra megyei Dicske helységben létezett és nemesi jogokkal birt. 1409-ben a Berényi család dicskei curiáját eladta a bisztercezi és dicskei Kovách családnak, mind szomszédjának a nyitrai káptalan előtt tett bevallás szerint. A mohácsi csata után, hol — mint mondatik — a család egy nagy része elveszett, — a családi irományok is a következő belháborúk alatt feldulattak; úgy hogy ezen idő tájban Kovách Lászlónak özvegye thürei Thürey Zsuzsanna és ennek kiskorú Antalfi fia maradt fenn, kinek fia Mihály 1578-ban Rudolf királytól előbbi nemességében megerősített. Azon idő óta a család Bars, Nyitra és Pest megyében birtokos.

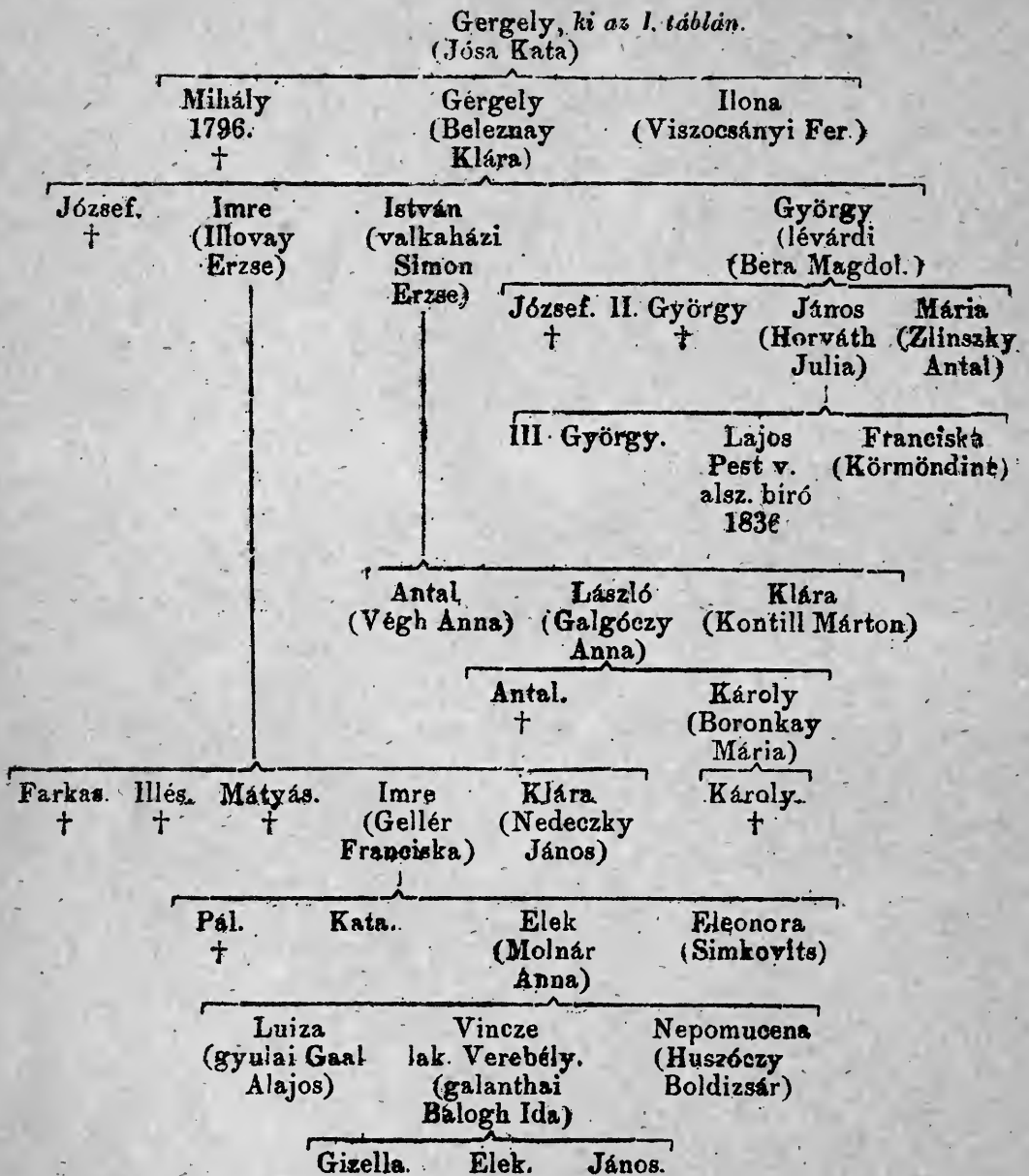
Említett Antaltól kezdve a család leszármazási táblázata következő ²⁾.

I. tábla.

¹⁾ A család által évszámok nélkül közölt táblázat szerint.

II. tábla.

A család többször nyert adományzást, így István 1695-ben Bars megyei Türe helysége, 1696-ban Valkaházára és ugyan ezen évben péli Nagy Andrással együtt Báron nevű pusztára kapott adományt, ugyancsak István nejével Csató Klárával 1698-ban a lévőai curiában, alsó-péli, türei, endródi részbirtokokban iktattatik be.

1703-ban Ferencz és fiai a Bars megyei bálvándi és szentkereszti pusztákban iktattatik be adomány czimen.

Boldizsár 1605-ben Drégely vár kapitánya volt ¹⁾.

¹⁾ Istvánffy 1622-ki kiadás 821. lap.

Farkas 1630-ban alsó és felső-bálvándi és puszta-keresztúri birtokát elzálogítja Liphay Imrének ¹⁾.

György (valószínűleg a II-ik) 1820. jul. 1-én Pest vármegye másod-, 1829-ki sept. 30-án pedig első alispánul választatott, és az volt 1832. oct. 23-ig. — 1842-ben királyi tanácsossá neveztetett.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban zöld téren balra fordulva egy oroszán hátulsó lábain, első lábaival koronát tartva; a baloldali vörös udvarban kék magyar ruhás vitéz áll, jobb kezében kivont kardot tartva, bal kezét csipőjére helyezve. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a paizsbelihez hasonló magyar vitéz emelkedik ki jobb kezében kivont kardot, a balban egy hegyével fölfelé álló nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovách család. (Horti és rigyiczai.) Kovách Pál Füleki várában lovas csapat kapitánya ²⁾ és általa neje Zsuzsanna, fiai Gergely, János és István, leánya Anna és utódai a polgári állapotból II. Mátyás király által Pozsony várában 1613-ki mart. 26-án ³⁾ czimeres levélben nemesi rangra emeltettek ⁴⁾. És e czimeres levél Nógrád megyének Losonczen tartott közgyűlésében még azon évben kihirdettetett.

Czimerük — mint az az eredeti armalis levelen festve ⁵⁾, és a metszvényben látható — a paizs kék udvarának alyján zöld téren három levágott török fej, azok fölött egy koronából kiemelkedő pánczélos, sisakos vitéz, jobb kezével kivont kardot tart, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog, a paizsfölötti sisak koronájából a

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Protocol. L. p. 95.

²⁾ Az oklevél így szól: „Agilis Paulus Kovách, Praesidii nostri (t. i. sacr. Caes. et regiae Majestatis) Fülekiensis certorum equitum Capitanei.“

³⁾ Homonnai György, Forgách Zsigmond és Zichy Tamás ajánlatára és Bosnyák Tamás Füleki-vári kapitány eszközlése folytán.

⁴⁾ Az eredeti rigyiczai Kovách nep. János urnál Rigyiczán.

⁵⁾ Az eredeti armalis levélben másképp van a czimer (valószínűleg a czimerfestő tévedéséből) festve és másképen leírva, úgy hogy a leírás a festett czimerrel nem egyez; a czimer leírása az armalis szavai szerint ez: „Scutum militare erectum caelestini coloris, cuius fundum viridis late occupat campus, super quo nuda framea resupine jacere visitur, ac in medietate tria capita turcica absecta et ordine locata, sanguine conspersa dictam frameam polluere ac in extremitatibus sive angulis hinc sol, illinc vero luna interjecta in medio stella rutilare visuntur. Scuto incumbentem galeam militarem clausam regio diademate integrum brachium humanum ferro indutum, manumque frameam nudam sursum ele-

paizsbelihez hasonló pánczélos vitéz nyúl fel, jobb kezében kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség-szerző Pál, ki talán Heves megyei Hort-ról származott vagy ottan birtokos volt, hadadi Wesselényi Ferencz füleki fő-

kapitány és kir. fő-komornok mestertől Fülek városában házat és az úgy nevezett Király kapuja előtt való majort kapta, melyre 1640. aug. 10-én gróf Esterházy Miklóstól nádori adományt nyert ¹⁾; és abba 1641-ki Fülöp és Jakab apostolok napján beiktattatott. — Gyermeke öt volt, György ²⁾, Gergely, István, János és Anna, kik és illetőleg már utódaik 1647. május 28-án Füleken osztoztak, mely osztálynak némely pontjai szerint a bak-saházi puszta kétfelé oszlott, de néhai Györgynek özvegye kapja meg pénzét a 11 arany

és 12 tallért, melyet a testvérek tartózzanak letenni; ha pedig le nem teszik, kiadassék neki a jószág jövedelméből való rész; továbbá a sülyi jószág öt felé ³⁾ oszolván a végrendelet szerint, Kovách Jánosnak és

vatam vibrantem proferente ornatam. A summitate vero seu cono galeae laciniis seu lemnisciis hinc aurei et coelestini, illinc vero aurei et argentei colorám, in scuti oram defluentibus, prout haec omnia in principio seu capite praesencium literarum nostrarum pictoris manu artificio propriis suis coloribus recte (sőt épen nem: recte) depicta esse cernuntur. — A család a festett czimerrel él.

¹⁾ Ezen Esterházy donatiojában Pál Praesidii Fülekiensis certorum militum ductor-nak = tehát hadnagy-nak iratik.

²⁾ György az armalisban nincs megnevezve, és így vagy előbb már meghalt, mint az 1613-ki armalis adatott, vagy csak utóbb (1613. után) született, és 1647-ben az osztálykor már csak özvegye Bakonovich Horváth Fruzsina élt, és így kora 33. legföljebb 34. évre terjedhetett; ez utóbb annál bizonyosabb, mert Horváth Fruzsina egyesség-levelében férjének Györgynek bátyjával nevezi Istvánt, ki pedig az armalisban megvan nevezve.

³⁾ Ez mutatja, hogy Pálnak öt gyermeke volt.

Nittray Antal gyermekeinek két rész esett, ezentúl a három rész Kovács Gergely és Kovách Istvánné asszony között két részre oszlott. A Monossa pusztabeli birtok is, mely zálogul 200 frtban biratott, kétfelé oszlott, és ha kiváltanak, a pénz is kétfelé oszlik. Hasonló rendelkezés tétetett a 100 tallérban zálogul birt kenderesi jószág iránt is. Azután a jószág minden nemü jövedelme is két részre oszlott, valamint végre a Nógrád megyei Zalvaj (?) határban fekvő szőlő is két részre Kovách Gergely és István özvegye közt osztatott el.

1647-ki sept. 11-én Györgynek Bakonovics Horvath Fruzsina a férje testvére István özvegyének Virágh Zsófiának eladja a Fülekeu és Monossa pusztában fekvő neki jutott részt, a baksaházi és Kenderesi jószág részét pedig zálogul annak köti le.

A család előnevét csak Kovách Jánosnál találjuk használatba véve, ki mint Füleke várában lovas főhadnagy 1660-ki jul. 8-án levelet ír Kún Katalinnak ¹⁾. Ugyan csak a Nógrád megyei 1663-ki nemesi lajstromban „J o a n n e s K o v a c h d e H o r t h“ néven van beírva. E Jánostól származik le a család a következő táblázat szerint:

I. t á b l a.

Pál 1613. 1640. Füleken lovas hadnagy				
Gergely 1613.	János 1613—1663. lovas főhadn.	István 1613. (Virágh Zsófia)	György (Horváth Fruzsina) özv. 1647.	Anna (Nyitray Antal)
György (Klinitzky Ilona)				
György		II. János Nyitrában		
I. Pál 1777. Nógrád megyében		Mihály (Hagan Anna)		
II. Pál 1796. Nógrádban		Ferencz 1813. Nógrádban.	III. János.	
IV. János.		József Nógrád v. biztos 1828.	III. Pál 1813.	
Lajos.		Imre.	Gábor 1856. ügyvéd Szirákon.	

¹⁾ Ez eredeti levél a m. akadémia levéltárában van, már 1647-ben is főlovashadnagy volt.

E táblázaton állók közül I. Pál 1777-ben, fia II. Pál 1796-ban ennek testvére Ferencz; és II. Pálnak fia III. Pál 1813-ban vettek ki nemességükről Nógrád megyétől nemességi bizonyítványt, míg József Nógrád megyében rendszerinti biztos 1828-ban fiai részére is szintén Nógrád megyétől nyert nemesi bizonyítványt.

I. Jánosnak fia Mihály Hagan Annát a nagy-tapolcsányi plébánosnak nővérét vévén nőül, Hagan-nak is nevezetett ipja nevééről.

A család egy másik ága András-tól (ugylátszik Mihálynak testvérétől) jő le következőleg:

II. t á b i a.

A rigyiczai ág.

András
† 1789. apríl. 11-én
(Takács Magdolna)

Imre
szül. 1758. † 1829.
szerzi Rigyiczát.
(verseghi Márffy Kata)

<p>József sz. 1796. Bács v. fősz.-bíró (rákosi Boross Mária)</p>		<p>Mihály sz. 1797. Bács v. t. bíró (I. rákosi Boross Jozefa 2. báró Pászthory- Albertina)</p>						
1-től Mária sz. 1821. (Márffy József)	Pál †	József sz. 1826. májusb.	2-től Róza sz. 1833. májusb. (Kiss Józs.)	Gizella sz. 1835. febr. 27. (Kovács nep. Ján.)	Stefania sz. 1836. aug. 1.			
Etelka sz. 1822. (Zelles László)	Imre † 1830.	Nep. János sz. 1827. jun. 13. (Kovách Gizella)	Miklós † 1831.	Apollonia sz. 1828	Anna sz. 1833.	Antonia sz. 1835.	Luiza sz. 1836.	Karolina sz. 1836.
		Mária sz. 1854. jul. 17.						

Andrásnak, ki Nyitra megyei Alsó- és Felső-Kereskényben és Ivánkán birtokos volt, fia Imre szül. 1758-ki máj. 26-án. Elvégezvén 1781-ben iskoláit, a szomszédságban Ürményben lakott kéthelyi b. Hunyady János cs. kir. kamarás különös pártfogásában részesülvén, miután jószágaiban a gazdászattal foglalkozva több évet töltött, és e téren ügyességet és tapasztalást szerzett; 1788-ban Gludovác József cs. kir. tanácsos által, ki a báró Hunyadiak jószágainak szomszédságá-

ban Somogyban a fejevári Custodiatus javait, úgy akkor Grassalkovich herczeg gödöllői és hatvani uradalmait is haszonbérbe vette, — ezen utóbbi uradalmakba igen kedvező föltételek mellett igazgatósága reá bízott, és azt 12 évig szép sikerrel és haszonnal végezte.—1789. april. 11-én meghalván édes atyja, anyja Takács Magdolna pedig már elaggván, Nyitra megyei alsó- és felső-kereskényi ősi és szerzemény-javait rokonainak Morvay nep. Jánosnak és nővérének Katalinnak Setéth Ferencznőnek adta el ¹⁾. Napról napra vagyonosodván, 1794. máj. 1-én nőül vette Márffy Istvánnak Krisztina fő herczeg asszony belyei praefectusának leányát Katalint, kivel Besnyőn esküdött meg. 1801-ki jul. 10-én I. Ferencz királytól adományban nyerte Bács megyében fekvő 165 jobbágyi telekből álló Rigycza helységet 61,994 frt 10 kr. összegben, és azon érdemeiért, hogy már ezen fölülnél előbb önszántából a királyi kincstárba tizezer forintot, és hatezer mérő zabot (három ezer forint értékben) a hadi költségekhez segélyül felajánlott és fizetett; mely birtokba a kalocsai káptalan által oct. 22-én be is iktattatott. A királyi adomány kelte napján egyszersmind arra is kiváltság-levelt nyert, miszerint ő és maradékai a rigyczai előnévvel élhessenek. Kezébe vétén a rigyczal birtokot, mely akkor egészen ó hitű lakosokból álló község vala, azt rendezni kezdé, és először is népesebbé tételére Pest megyéből Miskéről, és tájékáról magyar családokat, később pedig Soroksárról német családokat telepítte meg; minthogy pedig ezen telepítettek katolikusok valának, a hívek számára pompás családi sirbolttal ellátott templomot építtetett és a patronatusi jogot gyakorlani kezdette; azután a helységet gazdasági épületek, iskola-ház, s végre családja részére egy diszes emeletes kastéllyal e körül angol kerttel ékesítette, és gazdaságát napról napra virágzóbbá tette. Édes anyja Takács Magdolna meghalván Baján 1800. dec. 17-én, és ideiglenesen ott a sz. Rochus egyházban eltemettetvén, miután Rigyczán a családi sirbolt elkészült, azt 1818-ki januárban oda temetteté. Meghalt Imre 1829. april. 25-én, miután gyönyörűen rendezett fekvő javain kívül; tetemes tőkepenzt is hagyott maga után. Neje verseghi Márffy Katalintól (ki 1842-ki május 9-én halt meg), két fia József és Mihály maradt.

József született 1796. jan 25-én Gödöllőn, 1816-ban elvégezvén Pesten a jogászi iskolai pályáját is, és már előbb 1813-ban a philos.

¹⁾ Takács Magdolna előbb Morvay László neje volt, és ettől születtek nevezett Morvay János és Katalin.

doctorságot letéven, 1818-ban Pest megye aljegyzője lett; nőül vette rákosi Boros Lajos es. kir. ezredes és De la Motte Joly des Aulnois grófnőnek 1802. mart. 20-án szül. leányát Boros Máriát. 1825-ben Bács megyének al- 1828-ban főszolgabírája lett és e hivatalt viselé 1832-ig. — 1820-ban Baranya, Esztergom, Szerém, 1821-ben Tolna, 1822-ben Torontál, 1830-ban Csongrád, 1832-ben Turóc vármegyék táblabírájává neveztetett. Kilencz gyermeke közül, kik a táblázaton láthatók, nep. János; miután iskoláit Pesten végzé, 184⁸/₉-ben a forradalmi hadseregben szolgálván, és ennek következtül a 8. sz. es. kir. vasas ezredben volt egy ideig besorozva. Haza bocsáttatván, 1853-ban nőül vette pápai engedély mellett unoka testvérét Gizellát.

Mihály szül. 1797-ki sept. 22-én Gödöllőn, miután iskoláit bevégzé, nőül vevé az 1804-ki jun. 27-én született Boros Jozefát, a följobb említett Boros Mária nővérét, kitől három gyermeke született; ezen nejének 1813. april. 11-én történt halálával lengyeltótni báró Pászthory Albertinát, ki 1840. máj. 2-án halt meg, és kitől ismét három — a táblázaton látható gyermeke született. Gyermekei közül József 1848-ban szintén mint katona vett a forradalomban részt.

Megemlített még, hogy Kovách Imrénének egy unoka bátyja is volt; Kovách Ádám, ki mint nyugalm. es. kir. kapitány Zólyomban élt, és az ottani polgármester leányát bírta feleségül. Meghalt 1837. táján.

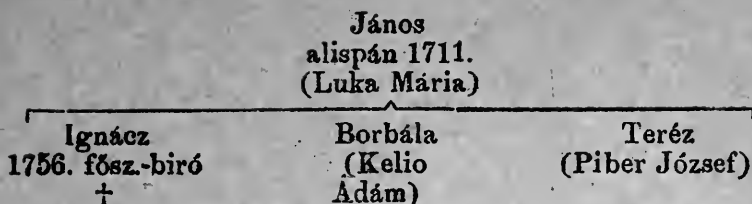
A család Rigyiczán él, és rom. kath. vallásu. Rokonságban áll a Morvay, Setéth, verseghi Márffy, rákosi Boros. b. Lengyel, b. Pászthory, Sibrik, Hertelendy, b. Barkóczy, gr. Pongrácz, gr. De la Motte stb. családokkal.

Kovács család. (Járdánházi.) A Kovács másképp Járdánházy, vagy járdánházi Kovács család, eme mellék- vagy előneve után itélve Borsod megyei eredetü, miután Járdánháza helység Borsod megyében fekszik.

A családot a mult században Bihar és Nógrád megyében is találjuk.

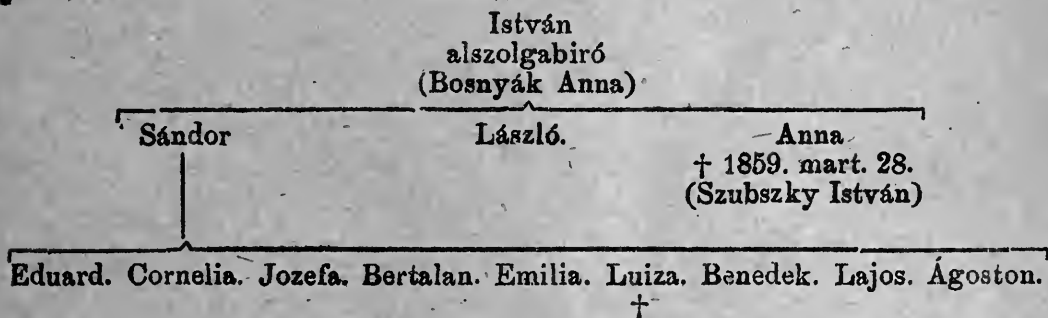
Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren álló vitéz, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából Szarvas emelkedik. Foszladék jobb oldalról aranykék, balról ezüst-vörös.

Nógrád megyében e családból Kovács János 1711-ben alispán volt. Nejevel Luka Máriával ily családot alapított:

Ignác 1756-ban Nógrád megyei főszolgabírónak választatik ; és az volt mintegy 1763-ig.

Kovács István 1770. táján Nógrád megye alszolgabírája a a Pusztá-Szántón bíró Bosnyák családból nősülvén, ágazatát így terjeszté:

E családfán álló Anna 1798-ban ment férjhez Szubszky Istvánhoz, meghalt 1859. mart. 28-án kora 84. évében, birtokán és lakhelyén P.-Szántón.

Ugyan e családból volt János, ki 1739. dec. 31-én született. 1761-ben diósgyőri kamaránál irnok, 1768-ban pénztárnok, azután a nagyváradi urodalomban inspector és végre praefectus, 1775-ben Bihar vármegyei táblabíró lett. Meghalt Nagy-Váradon 1807. mart. 25-én. Nejétől jabródi Jabróczky Máriától (ki 1793-ban halt meg), gyermekei Anna sipeki Balás Károlyné, és Magdolna nosziczi Thurzó Györgyné volt ¹⁾).

Szatmár vármegyében e század elején birtokos e család Mátészalkán, Porcsalmán, Homokon stb. ²⁾).

Kovách család. (Leleszi és visontai.) Ismert törzse János 1656-ban III. Ferdinand királytól czimeres nemes levelet nyert.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardja hegyén levágott törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával szintén kivont kard hegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Vay L. Német hiveség.

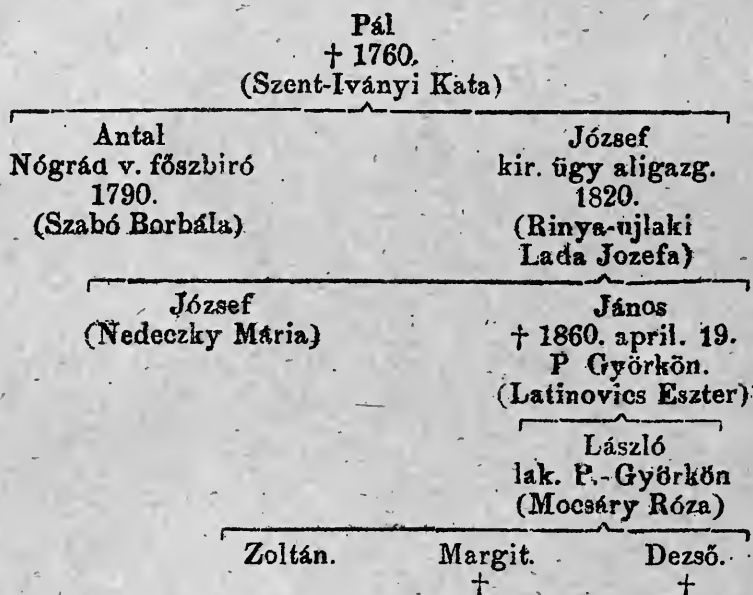
²⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 213. 123. 284.

A leleszi Kovács család bir. Heves megyében Bolyán, és e családból volt Kovács József, ki 1838. főszolgabíró, ennek fia Ferdinand 1845-ben árvaszéki jegyző.

Mátyás esküdt 1838-ban a mátrai járásban.

Gusztáv 1845-ben Heves megyei uti biztos.

A visontai ágazatból Pál Nógrád megyében viselt hivatalt, meghalt 1760-ban; tőle így ágazott le a család:

Pálnak fia Antal és József a később kir. ügyi aligazgató 1809-ben előbbi czimerük megtartásával visontai birtok-részükre királyi adományt vivének, és e jogon visontai előnevet nyertek. János szintén a kir. ügy-igazgatóságnál kezdett hivataloskodni 1820-ban. Meghalt 1860. april. 9-én kora 65. évében. Fia László a Heves megyei gazdasági egyesület ülnöke.

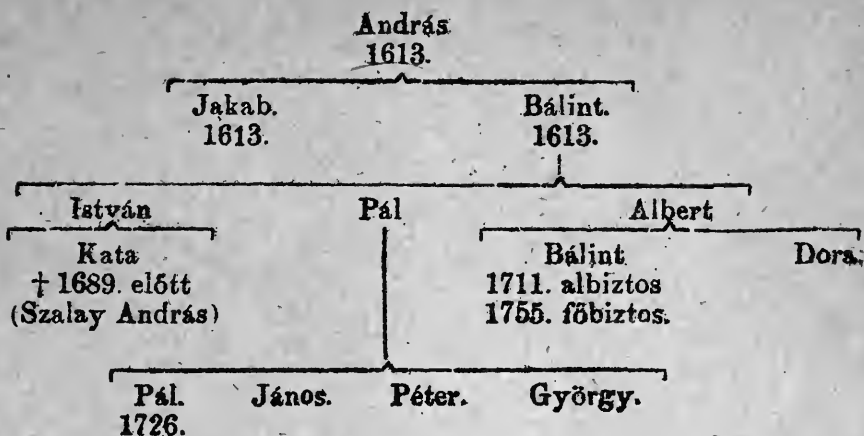
Józsefnek néneje volt Rozália, csatószeghi Csató Mihályné, meghalt N.-Váradon 1836-ban.

Kovács család. (Nagy-Daróczi.) Kovács András fiai Jakab és Bálint részére is 1613-ban maj. 19-én kapta II. Mátyás királytól czimeres nemes levelét, melynek alapján. 1726-ban Nagy-Daróciban lakozó Pál, János, Péter és György igazolák Nógrád megyében nemességüket ¹⁾.

Leszármazásuk ²⁾ következő:

¹⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1726.

²⁾ Ugyan az 1689-ről.

Az 1755-ki nemesi összeírás Nagy-Daróciban lelte Kovács Györgyöt, Pált, Ferenczet, és Mátét.

És ezekből való volt István is, a mondott 1755-ben Borsod megye ügyésze, kinek nejétől Csák Annától született Diós-Győrön 1754. máj. 4-én.

Flórián, a szatmári nagyprépost, utóbb 1823. jul 21-től azon megye püspöke. Meghalt 1825-ki dec. 11-én.

Kovács család. Szintén Nógrád megyei család, melynek tagjai a múlt században nagyobbára Poltáron székeltek: névszerint 1755-ben a nemesi összeírás szerint Poltáron éltek idősb és ifjabb Mihály, id. és ifj. György; — Pál Mihálynak fia, Péter, István, Ádám.

A Poltáron lakó Kovács család 1734-ben igazolá nemességét Nógrád megye előtt, és akkor produkálta II. Ferdinánd királytól nyert czimeres nemes levelét, mely Nógrád megyében 1630. mart. 4-én volt kihirdetve ¹⁾.

Kovách család. (Máskép Apró.) Kovách abusive Apró Mihály főlekvári praesidiarius katona 1681-ki nov. 1-én kapott I. Leopold királytól czimeres nemeslevelet, melyet fia Mihály 1734-ben produkált a nemesi investigatio alkalmával ²⁾.

Kovács családbélieket találunk még az 1755-ki nemesi összeírás szerint Szécsényben Györgyöt, Zsélyben Ferenczet.

Kovács család. Kovács Pál és neje Nagy Ilona, és gyermekeik György, Márton, Zsófia, és Pálnak testvére Kovács János, ennek neje Zsófia és ezeknek gyermekeik János és György I. Leopold király által nemesítettek meg Bécsben 1664-ki

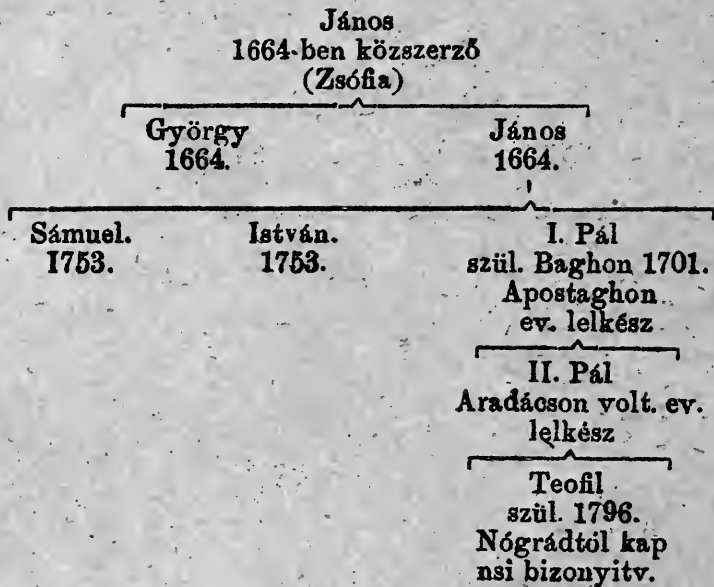
¹⁾ Protocol. C. Neogr. anni 1734.

²⁾ Ugyanott.

nov. 28-án czimeres nemes levélben, mely Nógrád vármegyének Fülek városában 1665. dec. 22. tartott közgyűlésen hirdettetett ki ¹⁾).

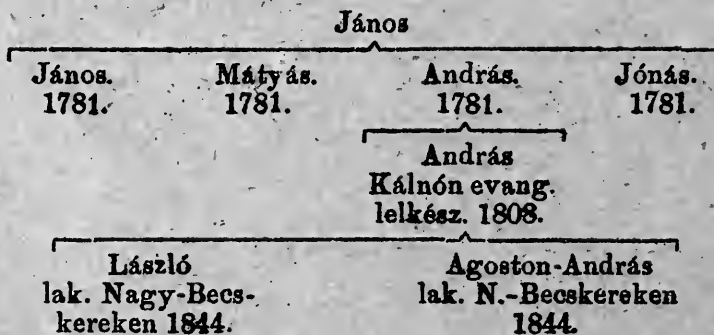
Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó arany oroslán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egy ág leszármazása ez:

E családfán álló Sámuel és István testvérek 1753-ban az eredeti armalis levelet a leleszi conventben tettek le, azt hitelesen átíratván. — II. Pál Apostaghon született, de arról az anyakönyv elégett.

Egy másik ág leszármazása ez:

János, Mátyás, András, Jónás testvérek Kálnón laktak, és 1781-ki jun. 16-án kaptak Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt.

¹⁾ Protocol. C. Neograd. 1641. jan. 21.

Andrásnak a kálnói ev. lelkésznek fia Á g o s t o n - A n d r á s 1841-ki január 21-én ¹⁾, testvére L á s z l ó szintén nagy-beckereki lakos pedig 1844-ben vett ki ²⁾ Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt.

Kovách család. Kovách Péter és neje Forá Ilona, továbbá fiok M i h á l y, és ennek neje Kenczen Dorottya, nemkülönböztetett Péternek testvére is I. Leopold királytól majnai Frankfurtban 1658-ban június 15-én kelt czimeres nemes levélben nemesítették meg, és nemeslevelük Heves és Külső-Szolnok vármegyéknek Fülel várában 1659-ki január 15-én kelt törvényszékén hirdettetett ki ³⁾.

Czimerük vizirányosan három részre osztott paizs, az alsó vörös mezőben hármás zöld halmon hármás zöld növény virít, a középső kék udvarban ugró helyzetben oroszlán látható, torkában egy kivont pallózt fogva, a felső vörös udvarban királyi arany korona áll. A paizsfölötti sisak koronájából arany oroszlán nő ki, szájában szintén kivont pallózt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A legutóbbi nemzedék egy ága következő:

Kovách József (Majer Erzse)		
Teréz (Marsó László)	Antal sz. 1787. † 1856. ecsédi plébános és cz. kanonok.	József lak. Nógrád várm. Horpácson.

Kovách család (máskép C z e c z e.) *Lásd Czece cs.*

Kovách család. (Máskép Kéry.) K é r y máskép K o v á c h B a l á s 1667-ki dec. 28-án Bécsben kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesítettetett meg; mely czimeres levél Vas megyének Szombathelyen 1668. (feria 2-da prox. post Dominicam Judica) tartott közgyűlésén kihirdettetett ⁴⁾.

Kovách család. Kovách M i h á l y a tasnádi nemesek hadnagya, és fia I s t v á n 1636. mart. 8-án Szamos-Ujvárrott kelt czimeres levelet nyert I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől, mely Közép-Szolnok vármegyének 1638-ki mart. 11-én Ákos m. városban tartott közgyűlésén hirdettetett ki.

A czimeres nemeslevél szerző M i h á l y tól kezdve a család magyarországi ágának leszármazása következő:

¹⁾ Nógrád várm. jegyzőkönyve 1841. 144. szám.

²⁾ Ugyanott 1844-ik évi jegyzőkönyv 2057. sz.

³⁾ Az eredeti armalis K. Józsefnél Horpácson tartatik.

⁴⁾ Veszprém vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Kovách család. Kovách Mihály és János anyai részről testvérükkel Ujhelyi Jánossal együtt nemesítettek meg I. Leopold király által, és nemeslevelük 1656. april. 3-án Nógrád megyében hirdtetett ki ¹⁾).

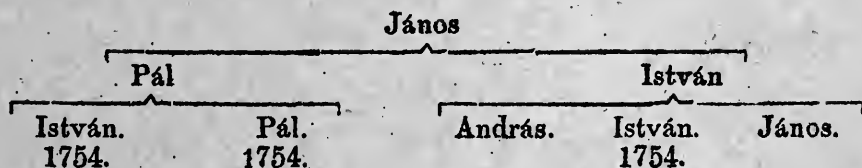
Kovách család. Kovách Lőrincz 1545-ben I. Ferdinand király által nemesítetett meg ²⁾).

Czimere jobbról balra rézsutosan kék vörös és arany udvarokra oszlik; az elő-térben zöld téren hátulsó lábain kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban ezüst patkót tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék ³⁾).

Kovách család. (Pachai.) Pachai Kovách Péter 1622-ben kelet czimeres nemes levélben nemesítetett meg ⁴⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy fekete lovon bal-felé vágató pánczélos sisakos vitéz, mely a zöld téren fekvő fehér egyszerű buzogányával fejbe üti. A paizsfölötti sisak koronájából három lándzsa nyúlik fel; a középső félig vörös, félig ezüst, a másik két szélső félig kék, félig arany. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék ⁵⁾).

Kovách család. (Nagy-Alistáli.) Pozsony vármegyei eredetű család, melynek egyik ágazata a múlt században Székes-Fejér vármegyébe szakadt és ott produkált. Ilyen töredék nemzékrendjük ismeretes:

Jánosnak unokái Pozsony megyétől 1737. febr. 26-án nyert nemesi bizonyítványuk mellett 1754-ben octob. 28-án hirdteték ki nemesiségüket ⁶⁾ Sz.-Fejér vármegyében.

Kovách család. Kovách Mihály és István 1710-ben I. József királytól nyerik czimeres levelüket ⁷⁾).

¹⁾ Protocoll. C. Neograd. anni 1656.

²⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 132.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Collect. herald. p. 126.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁶⁾ Megyei jegyzőkönyv.

⁷⁾ Collect. herald. nro 728.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú, melynek szarván zöld koszorú van; ehez hasonló egyszarvú nyúlik fel a paizs sisakja koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovách család. Kovách Mihály 1714-ben III. Károly király által nemesítetett meg ¹⁾).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, mely csőrében ezüst patkót tart. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovách család. 1716-ban nemesítetett meg III. Károly király által Kovách István és Pál ²⁾).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő kettős farkú oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott törökfejet üstökénél fogva tart. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovách család. Kovách István 1718-ban III. Károly király által emeltetett nemességre ³⁾).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban zöld koszorút tartva. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovács család. Kovács György 1722-ben III. Károly király által nemesítetett meg ⁴⁾).

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó fehér lovon, vörös nyereg-takarón ülő, fekete zsinóros, fehér magyar ruhába öltözött magyar vitéz, fején fekete kalpag, lábain sárga csizma van; balfelé lovagol, hátra nyújtott jobb kezével kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva, előtte egy sárga hosszú ruhás ember-hulla fekszik fejetlenül, vérző nyakkal. A paizsfölötti sisak koronájából egy hosszú fehér ruhás, födetlen fejű férfi emelkedik ki, hátra kötött kezekkel, egy kifesztett ij alatt, melynek idege hátul derekát érinti. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete.

¹⁾ Collect. herald. nro 632.

²⁾ Ugyanott nro 479.

³⁾ Ugyanott nro 532.

⁴⁾ Ugyanott nro 373.

Kovács család. Kovács Pál 1717-ben nemesített meg Elek máskép Vas Zsigmonddal együtt, czimere is azzal ugyan egy.
Lásd Elek cs.

Kovács család. Kovács Márton 1741-ki oct. 28-án M.-Teréz király-asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával vörös nyelvű ezüst nyilat tart. A paizsfölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovács család. Kovács József 1756-ban M.-Terézia király-asszony által nemesített meg ²⁾.

Czimerpaizsa balról jobbra rézsutosan két részre oszlik, a jobb oldali kék udvar bal oldalából oroszlán nyúlik ki mellig, kiterjesztett lábaival ragadozásra készülve; a baloldali ezüst osztály vörös négy-szegű sorompóval van fedve. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány nyúlik ki, a jobboldali vizirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst; mindkettőnek külső oldalából négy négy lóhere-levél nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovács család. Kovács János 1758-ban M.-Teréz király-asszony által vétetett fel a nemesek sorába ³⁾.

Czimere a paizs arany udvarában pej lovon vágató magyar vitéz, kék dolmányba, vörös nadrágba és sárga csizmába öltözve. Fején prémkalpag van, melynek kék bársony teteje lefityeg; jobb kezével kivont kardot villogtat; ehhez hasonló vitéz nyúlik ki a paizsfölötti sisak koronájából is, kivont kardja hegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös.

Kovács család. Kovács idősb és ifj. György, a Bogdány és Cziriák családdal együtt 1758-ban egy nemeslevélben nemesítettek meg, és czimerük is ugyan egy.

Közös czimerük a paizs kék udvarában egy piros lábú fehér galamb, piros csőrében arany olaj-ágot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ⁴⁾.

¹⁾ Collect. Herald. nro 187. Az eredeti armalis Győr várm. levéltárában.

²⁾ Ugyanott nro 138.

³⁾ Ugyanott nro 63.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tom V

Kovács család. Kovács István 1759-ben nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere a paizs kék udvarában egy arany edény, mely fölött egy felfordított V betű alakú fehér csíkolat áll, és a paizs két felső szögletében egy egy arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék ¹⁾.

Kovács család. Kovács István 1760-ban M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét ²⁾.

Czimere először függőlegesen kétfelé oszlik, azután a jobboldali osztály ismét vízirányosan két udvarra van szelve, és itt a felső arany udvarban egy kék mezű kar könyököl, író-tollat tartva, az alsó vörös udvarban jobbról balra rézsutosan vonuló fehér csíkolat látszik. A baloldali kék udvarban hármas magas szikla emelkedik, melynek középső csucsán aranylábú és csőrű fehér daru áll, fölemelt jobb lábával kavicot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából négy strucztoll leng, t. i. arany, vörös, fehér és kék. — Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kovács család. (Máskép Szmit.) A czimeres nemeslevelet Szmit máskép Kovács Dániel nyerte I. Leopold királytól 1689-ben.

Czimerük — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarának alyján hullámzó tengerből kiemelkedő kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három kalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából egy tigris emelkedik ki, első jobb lábával a ragyogó napot tartja. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

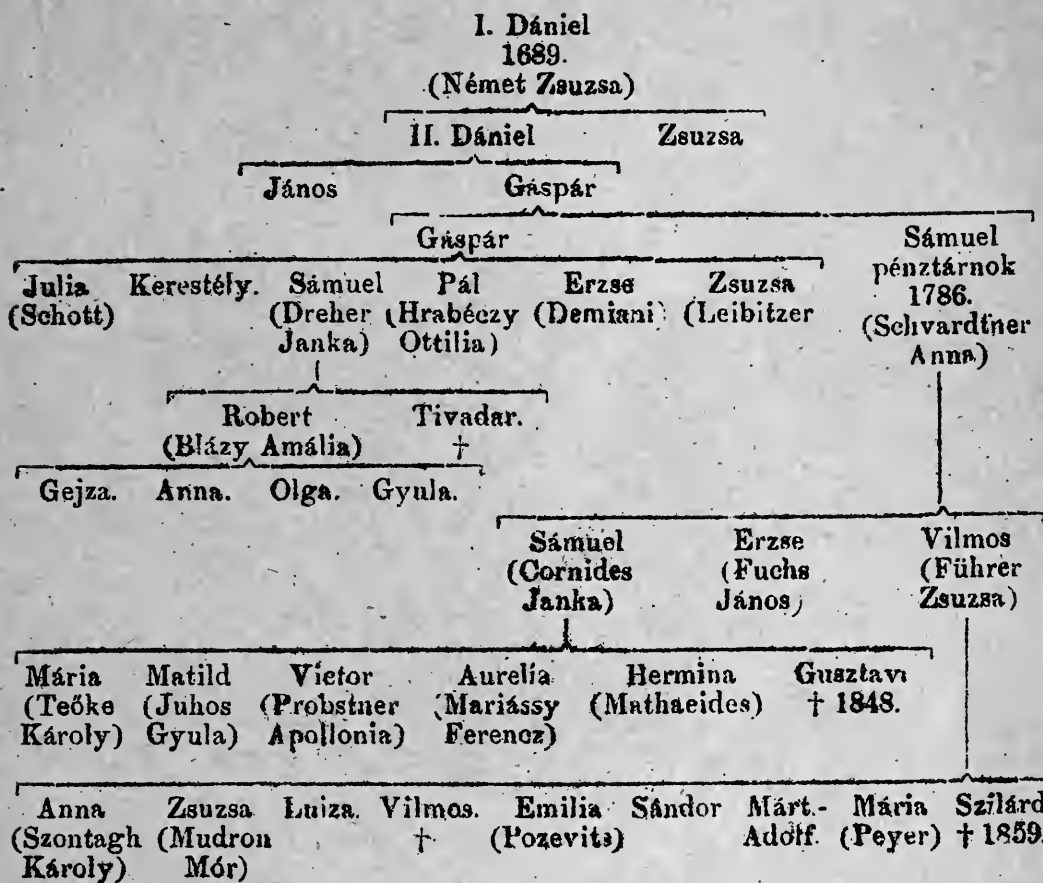
A család a XVIII. században a szepesi németek közt lakván, a Szmit név Schmid-re átváltozott. 1839-ben a család egy része a m. kir. helytartóságnál be-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Collect. Herald. nro 95.

jelenté, miszerint ezután a Kovács nevet kívánja használni, mire nézve a kormányshoz azon évi febr. 6-án 7257. szám alatt kelt leirata szerint kimondá, hogy a család kétségtelen joggal bir tetszése szerint a Szmít vagy Kováts nevet viselni ¹⁾.

Dánieltől kezdve a család leszármazása ez:

A család legutóbbi nemzedékéből Kováts Victor, ki az 1848-ki forradalomban mint kapitány majd mint őrnagy s Árvában parancsnok vett részt, — és Schmid Robert Lőcsén laknak.

Schmid Márton, Vilmos, és Kovács Sándor Késmárkon, Márton-Adolf a forradalomban tüzér-hadnagy Szatmárban.

Mint a családfáról látjuk II. Gáspár ága inkább Schmid, — I. Sámuel ága pedig Kovács névvel él; és a Kovács név az orthographia változása szerint többféleképen iratott

Vallásukra nézve ágost-evang.

¹⁾ A helytartósági leirat szavai ezek: „Cum recurrentes nobiles indubitato caeteroquin jure gaudeant, pro eo, ac libuerit: nomine Kováts aut Schmid t utendi, — alicujus ulterioris hac in parte ex publico dispositionis necessitatem non subversari.“

Kovách család. (Kovácsnai.) Erdélyi székely eredetű család, a Sepszi székéből, hol Kovácsna helység fekszik; honnan többfelé kiágazott a család.

Egyik ága a Szilágyban birtokos; László Krasznava vármegyének volt táblabírája és kir. pénztárnoka; fia Lőrincz. — István ügyvéd volt, ennek özvegye Kállai Róza, gyermekei: Ferencz, Julia, Eliz, Lajos, Róza, Ida, István.

Egy másik ágazatból Sándor számvevő-biztos Torda vármegyében 1848-ban. Ferencz sz.-somlyói evang. lelkész és esperes 1815-ben. Lajos jegyző N.-Enyed városánál 1832. körül. János K.-Féjérvár városi tanácsos 1815-ben. Elek ugyanott jelenleg tanácsos; testvérei Sámuel, János, Károly, ki cs. kir. törvényszéki hivatalnok.

János 1836-ban Vizaknán ügyvéd volt.

E család egy ága Magyarországon él; ezt Kovács Mózes alapította, ki a múlt században mint ezredét oda hagyott katona bujdosott ki, és Magyarországon előbb mint gazdatiszt, majd mint haszonbérletű dúsgazdagságra tett szert. Ingatlan fekvő javakon fölül Pesten is több házat szerzett. Meghalt Pesten 1825-ki febr. 22-én kora 92. évében. Neje Szimonidesz Zsófiával következő családfát alkotá:

Zsigmond 1851-ki sept. 13-án kora 72. évében halt meg, és Péczelen a családi sírboltba temettetett.

Miklósnak özvegye Prónai Éva 1857. mart. 23-án kora 55. évében Ordason (Nógrád megyében) hunyt el.

Kovács család. Kovács Mihály 1791-ben II. Leopold király által nemesített meg.

Czimere balról jobbra rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobb-

oldali kék udvarban egy arany örvű fehér eb látszik; a baloldali arany udvarban három vizirányosan fekvő vörös csíkot szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló eb nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-vörös ¹⁾).

Kovács család. Kovács F e r e n c z 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs ²⁾); melynek 1-ső és 4-ik osztálya vörös udvarában zöld téren arany kaptár áll, melyet arany méhek dongnak körül; a 2-ik osztály zöld udvarában arany oroszlán ágaskodik, első lábaival ezüst patkót tartva; a 3-ik osztály zöld udvarában zöld téren fehér mén ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-zöld.

Kovács-Hanvay család. Kovács-Hanvay S á n d o r 1792-ben nemesítetett meg.

Czimere balról jobbra rézsutosan kétfelé osztott paizs, melynek alyján zöld térről egy fa-törzsök, és azon egy kukurikoló kakas áll. A paizsfölötti sisak koronájából barna hamvas farkas nyúlik ki, első jobb lábával kalapácsot tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék ³⁾).

Kováts család. Kováts J á n o s 1794-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban egymással szemközt két kék oroszlán ágaskodik, első jobb lábaikkal kivont kardot tartva; a paizs alsó zöld mezejében pánczélos kar könyököl, három kinyílt halvány piros rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan pánczélos kar könyököl három rózsát mutatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld ⁴⁾).

Kovács családbeliek. Miután K o v á c s néven is több, egymástól különböző nemes család van Magyarországon, melyeknek törzseit családi értesítés nélkül nem tudhatni, és így az eddig előszámlált nemesség-szerzők valamelyikének utódaiul helyesen meghatározni lehetlen; elészámláljuk tudomásunk után vármegyék szerint azon ismeretesebbeket, kik az utóbbi időben éltek vagy jelenleg is élnek; és kik az eddig elsorolt családok egyikéhez sem igathattak.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Ugyanott.

⁴⁾ Ugyanott.

Abauj vármegyében K. F e r e n c z 1838-ban esküdt.

Arad vármegyében: K. Á g o s t o n 1838-ban első alispán. K. D é n e s ugyanott 1841-ben alszolgabíró.

Bács vármegyében K. A n t a l 1845-ben hadi főadószedő.

Baranya megyében K. K á r o l y 1845-ben esküdt.

Bihar megyében K. I m r e 1837-ben alszolgabíró. G y ö r g y al-pénztárnok 1845-ben.

Szabolcs megyében K. F e r e n c z 1838-ban esküdt, 1844-ben al-adószedő.

Zala vármegyében K. V e n d e l 1844-ben várnagy stb.

Ugocsa megyében e század elején K. I s t v á n közbirtokos Tivadarfalván, G y ö r g y Batáron és Forgolányban; L á s z l ó Veléten; J ó z s e f Forgolányban; J á n o s n a k örökösei Csedreghen.

Krassó megyében K. K á r o l y főszolgabíró Arad megyétől 1826. febr. 9-én nyert nemesi bizonyítványát Krassó megyében azon évi ápril 10-én tartott közgyűlésben hirdetteté ki; Károly már nem él. Fiai közül Lajos cs. kir. főhadnagy (1858-ban). Birnak Aradban Tauoz helységben. Károly 1836-ban alszolgabíró volt Krassó megyében.

Győr vármegyében Kovács F e r e n c z és I s t v á n ezen megyétől 1759. mart. 6-án kelt nemesi bizonyítványt kapnak. 1816-ki aug. 3-án pedig szintén ezen megyétől D á n i e l és I m r e vesznek ki nemességükről bizonyítványt. Márton ugyan ezen megyének 1836-1844-ben főszolgabírája volt. Talán ezek azon K. Mártonnak ivadékai, ki 1741-ben kapta czimeres levelét, mint itt a 405-ik lapon olvasható.

Kovács család. (Kórondi.) Erdélyi székely család. Kórondi Kovács A n t a l 1617-ben jun. 19-én Bethlen Gábortól adomány-levelet nyert a kórondi jószágra; a párajdi só aknánál 18 évig ispánságot viselt. Fia F e r e n c z kiházasodott Petekre Fejér vármegyében ¹⁾.

Kovács család. (Lemhényi.) Lemhényi Kovács G y ö r g y 1609. mart. 5-én Báthori Gábortól kap czimeres nemes levelet ²⁾.

Kovács család. (Csik-bánfalvi. A székely földön magában Csikszékben egy csapat K o v á c s nevű család van; melyek különféle előnévvel élnek. Ezek közül melyeknek voltak ősei Kovács B a l á s,

¹⁾ Kállay Székely nemz. 261.

²⁾ Kemény József Notitia Cap. Albensis 239.

István és Ambrus, ki 1591-ben nov. 15-én Báthori Zsigmondtól nyerték primipilaris levelüket ¹⁾ — nem tudjuk.

A csik-bánfalvi Kovácsok közül János 1606-ban szász, midőn Bocskai segédhaddal küldé Lengyelországba. Tamás 1771-ben Al-csikban jegyző; 1774-ben alkapitány ²⁾. Ferencz 1796-ban szintén ott jegyző, 1818-ban királyi pénztárnok, az 1794- és 1810-ki országgyűlésen követ ³⁾. Gergely 1806-ban Al-csikban alkapitány.

Mihály törvényszéki ülnök Csikban 1836-ban.

Lajos ügyvéd Kolosvárott, meghalt 1858-ban.

Kovács család. (Csik-tusnádi.) Ezek közül kiemelkedett Miklós az erdélyi r. kath. püspök, v. b. titkos tanácsos, sz. István rend közép keresztese. Meghalt Kolosvárt 1852. octob. 15-én kora 84. évében. Életét jótékony alapítványokkal, mik közt a m. akademiának is 100 darab aranyat hagyta, — tevé emlékezetessé.

Kovács család. (Csik-dánfalvi.) Közülök István előbb aljegyző, majd táblabíró Alsó-Fejér megyében, jelenleg a n.-várad ur-béri törvényszéknél hivataloskodik. Neje Incze Ágnes, gyermekei: Mihály, János, Miklós, Teréz.

Kovács család. (Felfalusi.) Ezek közül Antal brassói rom. kath. lelkész, esperes, apát, és kir. tanácsos, 1823-ban „Római éjszaka kák“ czimű két kötetes munkáját adá ki. Meghalt 1858-ban, kora 67. évében.

Kovács család. (Bagosi.) A Szilágyságban lakik; közülök József 1839-ben Kraszna vármegyében főszolgabíró, István ugyanott 1848-ban első alispán.

Kovács család. (Gyergyó-sz.-miklósi.) Előneve mutatja székely származatát. Közülök János nyugalm. m.-ujvári sóbánya-nagy; fia János 1848-ig fő kormányzéki fogalmazó gyakornok; jelenleg (1860.) posta tulajdonos Felyinczen.

Kovács család. (N.-ajtai.) Szintén székely nemzetbeli. Belőlük Ferencz ügyvéd Bardocz székben. István volt fő kormányzéki lajstromozó; most es. kir. törvényszéki tanácsos. Neve az irodalom terén is ösmeretes, főleg a gr. Kemény Józseffel 1837- 1845-ben együtt kiadott „Erdély ország történeti tára“ gyűjtemény

¹⁾ A székely nemzet Constitutioji 101. lap.

²⁾ Benkő Károly Csik, Gyergyó és Kászón 54. 55.

³⁾ Ugyanott 55. 56.

által. — János és Károly Kolosvárott városi hivatalnokok voltak; ezek és utódaik jobbára csak a j t a i előnévvel éltek és élnek.

Kovács család. (Markodi.) Közülök Mihály fő kormány-
széki irnok, Péter ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Kovács család. (Kézdi sz.-léleki.) Közülök Antal m.-vá-
sárhelyi neves orvos; testvére András székely-huszár, mint külön-
ben is székely eredeti nemesek az 1794-ki erdélyi országgyűlés által
czimeres nemes levél nyérése végett ajánlottak. Másik András szin-
tén M.-Vásárhelyen orvos, ennek fia Gyula jelenleg m. nemzeti mu-
zeumi őr és jeles fűvész, 1815-ben született Budán, midőn atyja épen
történetesen Budán tartózkodott.

E családból származott kézdi-sz.-léleki Kovács Tamás is, böl-
csészeti és jogtudor, m. és erdélyországi hites ügyvéd, a „Hazai és
külföldi tudósítások“ szerkesztője. Meghalt Pesten 1831. máj.
16-án kora 32. évében. Neje Némethy Terézia volt.

Kovács család. (Kézdi-Vásárhelyi.) Szintén székely család.
József k.-vásárhelyi követ az 1791-ki országgyűlésen. Miklós
1815. körül kir. táblai ügyvéd. Dániel k.-Vásárhelyi főbíró, 1849-
ben képviselő a nemzetgyűlésen. József azon város pénztárnoka. Ifj.
Dániel Háromszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Remetei.) Közülök Imre Marosszékben
árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Timafalvi.) Károly Udvarhelyszékben
dulló 1836. körül.

Kovács család. (Muzsnai) Küküllő megyében közülök Ján-
os aljegyző, id. József hivatali ajtónálló, ifj. József levéltárnok,
és árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Mikházi.) Ezekből Antal Marosszékben
árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Körispataki.) Elek Udvarhelyszékben
dulló 1832-ben.

Kovács család. (Dálnoki.) Doboka megyében János árva-
széki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Zabolai.) A család egyik tagja Székely-
Udvarhelyről N.-Enyedre ment tanárul 1767-ben, és 1774-ben Krüger
Gottlieb-Jánosnak a természetes bölcsességről irt munkáját adá ki ma-
gyarra fordítva ¹⁾.

¹⁾ Benkő Transylvania generalis. II. 266

Kovács család. (Felső-torjai.) Udvarhelyszékben közülök Domokos ügyvéd 1848-ban.

Kovács család. (M.-igeni.) Torda megyében József adó-író biztos 1848-ban.

Kovács család. (Uzoni.) Egyik ágazata Alsó-Fejér vármegyében birtokos. Ádám ott szolgabíró, utóbb árvaszéki táblabíró. Fia Sándor szolgabíró, kit 1849-ben Enyed pusztításakor az oláhok öltek meg; gyermekei Paczalkán Alsó-Fejér megyében laknak. — László 1832. körül megyei iktató. László Fejér megyében 1836. körül szolgabíró.

Kovács család. (Pávai.) Ebből Elek aljegyző, 1849-ben számvevő Alsó-Fejér vármegyében, most föld-adói hivatalnok.

Kovács család. (Farczádi.) Közülök József M.-Vásárhely városánál közügyi szolgabíró 1848-ban.

Kovács család. (Killyéni.) Ebből Sámuel Felső-Fejér vármegyében szolgabíró. Másik Sámuel kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Kovács család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Sepsi-sz.-György városánál András tanácsos 1815. körül; Ferencz ügyvéd, Gábor jegyző, Dániel házi pénztárnok 1848-ban.

Tán ezekből volt Antal Krassó vármegye várnagya, ki a sepsi, kézdi, orbai és miklósvári széktől 1827. febr. 20-án nyert nemesi bizonyítványát lakhelyén Krassó megyében azon évi aug. 16-án kihirdetété. Krassóban már kihalt.

Kovács család. (Oroszhegyi.) Udvarhelyszéki eredetű, melyből András Kolosvár városi hivatalnok, nejétől Barabás Rozáliától fia Károly.

Kovács család. (Tamásfalvi) József kir. közügy igazgatósi ügyvéd 1836-ban. József vajda-hunyadi kamarai ügyész 1848-ban.

Kovács család. (Szalacsi.) Magyarországból szakadt Erdélybe egy ágazat, melyből Mihály udvarhely-széki dulló, Mózes levéltárnok ugyanott 1832. körül.

Kovács család. (Csernátoni.) Ezek közül Dániel Nagy-Enyed városánál bíró 1832-ben.

Kovács család. (Sz.-Udvarhelyi.) Közülök István maros-széki törv. széki ülnök 1815-ben. Ferencz postai hivatalnok.

Kovács család. (Mándi.) János Közép-Szolnok vármegyében alsó széki ülnök, árva- s törvényszéki tollnok 1836. körül.

Kovács család. (B.-ujfalvi.) Udvarhely székben Elek dulló 1815-ben.

Kovács család. (Kövendi) Ezek közül János Aranyos székben levéltárnok 1836-ban és törvényszéki ülnök.

Kovács család. (Hom. oklándi.) Udvarhelyszékben János dulló 1836-ban.

Kovács család. (Kászon-jakabfalvi.) Dániel 1791-ben Csikszék követe.

Kovács család. (Tépei.) Hihetőleg kihalt. Előneve után Bihar megyei eredetű. Közülök tépei Kovács Péter Bethlen Gábor alatt kapitány ¹⁾, a szőnyi béke előtt másfél ezer gyaloggal Nagy Lukácsal együtt Szolnokra ütött ²⁾. Több hadjáratban vett részt ³⁾. Utóbb 1630-ban Bethlen Gábor özvegye Brandenburgi Kata ellen pártot üt, de 900 székely ellené menvén, a Szilágyságban megverték ⁴⁾

Kovachich család. Kovachich György 1760-ban M. Teréz király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban egy félig kiemelkedő oroszlán látható, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany koronát tartva; az alsó vörös udvar közepét egy függőleges fehér sávolyos csíkolat választja kétfelé, és mind két udvarban egy egy fehér kinyílt liliom van. A paizsfölötti sisak koronájából a már leirthez hasonló oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany koronát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ⁵⁾.

Már 1692-ben találunk Kovachich nevű családra, midőn Kovachich Györgynek neje Pesty Katalin s mások Komárom megyei markházi pusztájukat eladják Laky Bálintnak stb. ⁶⁾.

Kovachich család. (Topoloveczi.) Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső osztályban oroszlán ágaskodik kivont karddal; a 2-ikban egy nyilazó szirén van; a 3-ikban hármás növény virul; a 4-dikben vizirányosan egymás fölött három nyil fekszik. A paizsfölötti sisak koronáján a leirt nyilazó szirén látható. A paizsot foszladék veszi körül.

¹⁾ Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 105.

²⁾ Tudománytár 1838. IV. köt. 229.

³⁾ Kemény önéletírása 175.

⁴⁾ Kazy libró 2.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom V.

⁶⁾ Fényes E. Komárom v. 114.

E családból 1837-ben topoloveczi Kovachich K a n d i d ügyvéd 1837-ben Rác-Almásón.

Kovachich A n t a l 1838-ban Bács Bodrog vármegye házi adószedője.

Kovachich család. (Senkviézi.) Horvátországból származott Pozsony megyébe Senkviézre, és állítólag már III. Ferdinand király által megnevesített. A múlt században Kovachich M á r t o n - G y ö r g y történet-búváraink egyik legszorgalmashja, tíz évig a pesti egyetemi könyvtár őre, majd a kir. kincstári levéltár hivatalnoká 1799-ki aug. 16-án I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet nyert.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek arany udvarában egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. Az 1-ső osztály vörös udvarában zöld téren egy daru áll balra fordulva, fölemelt jobb lábával kövecset tartva; a 2-ik osztály kék udvarában fehér egyszarvú ágaskodik; a 3-ik osztály kék udvarában egy kinyílt fehér francia liliom látható; a 4-ik osztály vörös udvarában zöld téren fehér oszlop emelkedik, és annak tetején bagoly áll csőrében író-tollattartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén fehér egyszarvú ágaskodik. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Följebb említett Márton-György 1819-ben april. 22-én Verhovác Miksa zágrábi püspöktől a Berkovich család magvaszakadátán adományt nyert a Torontál megyei Neuzina pusztára ²⁾. Meghalt 1821-ki dec. 1-én kora 78. évében. Nejétől Hajóssy Johannától fia J ó z s e f - M i k l ó s, az országos levéltár levéltárnoka, több megyei táblabíró (1844.) szintén mint atyja, bölcsészeti tudor, és atyja nyomain indulva, szintén történelmi buvár. Mindketten főleg az országgyűlések történetére vonatkozólag hasznos gyűjtemények kiadásával gazdagíták történelmi irodalmunkat.

Kovácsi család. (Hádadi.) Ezek közül S á m u e l Torda megyében törvényszéki ülnök 1832-ben. J á n o s számvevő ugyanott, 1849-ben mint forradalmi katona esett el. L á s z l ó Küküllő megyében irnok 1836-ban, K á r o l y ugyanott ügyvéd 1848-ban.

¹⁾ Fényes Komárom. várm. 114. — Kovachich Márton-György előbb egy rézre metszett példány szerint ettől némileg különböző czimmerrel élt, t. i. a paizs 1-ső és 4-ik osztálya vörös udvarában hármaz zöld téren fehér egyszarvú, a 2-ik és 3-ik kék udvarban pedig fehér liliom volt. Tehát a daru, és oszlopon álló bagoly 1799-ben tétetett a czimerbe

²⁾ Tudományos gyűjtemény 1819-ik évi V. köt. 108. l.

Kovácsi család. (Aranyos-rákosi.) Szintén erdélyi család. Zsigmond fő kormányzéki számtiszt 1848-ban. Zsigmond Kolosvár városi hivatalnok 1844-ben.

Kovácsy család. Nemes család Szabolcs, Zemplin, Marmaros megyében.

1731-ben Kovácsy Márton mint a Komjáthy család és Gyulay Zsófia leszármazott ivadéka több rokonával vissza huzza a Szenczy Jánosnak jászói házuk iránt adott szabad építkezési engedélyt ¹⁾. Ugyan ez évben neje Szenthe Katalin meghatalmazottat vall ²⁾.

1745-ben Márton és neje Szenthe Katalin fiának János kora vizsgálattik, és 14 éves korúnak nyilvánítatik ³⁾.

1747-ben Mártonnak leánya Zsuzsanna Bagolyi Lajosné, testvérei nevében is mint a Palagi család örökösei meghatalmazottat vall a Palagi család után keresendő javakra nézve ⁴⁾. Ugyan ez évben ugyan csak az említettek tiltakoznak atyjoknak Mártonnak tette ellen, ki a neje Szenthe Katalin után reá néző szabolcsmegyei Szelemér pusztára nézve zálogos actio képen Rác-Böszörmény városától pénzt vett fel, és azt még 40 évre elzálogította, miért is ezen, ugy ugyan az Angyalháza pusztára nézve a Szoboszló városiakkal kötött szerződésnek ellene mondanak ⁵⁾. Megjegyzendő hogy Szenthe Katalinnak anyja Komjáthy Julianna, Komjáthy Zsigmondnak Fuló Zsuzsannától született leánya volt, és e jogon nézett az említett puszta-rész a Kovácsy családra.

1748-ban István testvére Márton és János nevében is elmentmond az atyja Márton által kötött szerződésnek, mely szerint ez Takács máskép Tóth Mihály nevü jobbágyát Kubinyi Jakabnak 50 m. frtban örökösen eladá ⁶⁾. Ugyan ez évben Kovácsy Mártonnak nagy atyjától Kovácsy Mártontól, kinek neje Barakonyi Zsófia volt, leszármazása kiadatik a jászói convent által ⁷⁾. Ugyanezen évben Kovácsy Márton mint nejétől néhai Szenthe Katalintól született gyermekei törvényes gyámja a zeleméri puszta iránt Rác-Böszörmény hajdúvárossal kötött szerződést vissza huzza oly feltétel alatt, hogy az neki is, mint a többi Komjáthy család utódoknak 900 rénes frtot fizessen ⁸⁾.

¹⁾ Jászói Convent Prot. 5. fasc. 13.

²⁾ Ugyanott Prot. 5. fol. 64.

³⁾ Ugyanott Prot. 6. fol. 321.

⁴⁾ Ugyanott Prot. 6. fol. 430.

⁵⁾ Ugyanott Prot. 6. fol. 433.

⁶⁾ Ugyanott Prot. 7. fol. 16.

⁷⁾ Ugyanott Prot. 7. fol. 29.

⁸⁾ Ugyanott Prot. 7. fol. 30.

1748-ban Kovácsy Márton tiltakozik Erdődy Pál ellen, mint-hogy ez Zemplin megyei keresztúri curiáját elzálogítja Várady Istvánnak ¹⁾.

1751-ben Kovácsy Márton, gyermekei nevében 240 frtot, valamint néhai Bekény Zsuzsa meghatalmazottja Tolnay Márton ennek részére 120 frtot vévén fel Böszörmény városától a zálogbirtok oltalmazása fejében, ezen összeget a zálog-sommához iraták ²⁾.

1751-ben Kovácsy ifj. Márton, István és János, továbbá Szente Zsófia Illyési Zsigmondné, Szente Klára, és idősb Kovácsy Márton mint Zsuzsanna leányának Bagoly Lajosnének meghatalmazottja Böszörmény városától a zeleméri pusztára nézve felfizetesképen 809 frtot vesznek fel, új 30 évi zálog-kikötéssel. Ugyan ezen szerződést 1752-ben már vissza huzzák ³⁾.

1753-ban Kovácsy Márton tiltakozik Zemplin megyei Tállyán egy háznak, és a Kővágó szőlőnek, mely Erdődy Judit után reá nézne örökségképen, Trencsényi Zsófia Vitéz Gábor özvegye által szatmári Király György részére tett eladása ellen ⁴⁾. És ugyan ez évben viszont tiltakozott azon ellentmondásra, melyet szatmári Király György a Hajdú-Böszörménynyel kötött szerződésre nézve tett ⁵⁾. Még ugyan csak

1753-ban Kovácsy Márton Zemplin megyei legyesbényei két telekből álló birtokrészét elzálogítja 250 frtban Dessewffy Istvánnak ⁶⁾ és ezt fia ifj. Márton 1758-ban 270 rforintért örökösen is bevallá ⁷⁾.

1767-ben Kovácsy István Tállyán lakván, vissza húzza azon szerződést, melyet atyja néhai Kovácsy Márton veskolezi Budaházy Dániellel tett a Tállyán fekvő telek egy negyed részére nézve, melyet t. i. Kovácsy Márton Ürményi Andrástól és nejétől Mattyasovszky Máriától kiváltott ⁸⁾.

1769-ben Kovácsy János általános meghatalmazottat vall ⁹⁾.

¹⁾ Jászói convent Prot. 7. fol. 39. 40.

²⁾ Ugyanott Prot. 7. fol. 206.

³⁾ Ugyanott Prot. 7. pag. 244. és 318.

⁴⁾ Ugyanott Prot. 7. p. 411.

⁵⁾ Ugyanott Prot. 7. pag. 413.

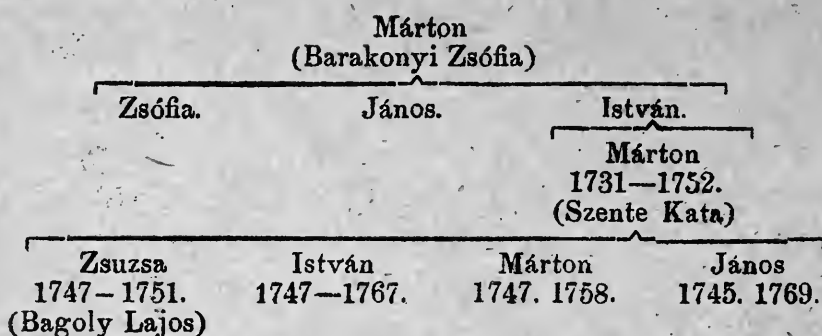
⁶⁾ Ugyanott Prot. 7. p. 437.

⁷⁾ Ugyanott Fasc. 1758-ki nro 55.

⁸⁾ Ugyanott Prot. 10. p. 249.

⁹⁾ Ugyanott Prot. 11. p. 72.

Az eddig eléadottak nyomán a töredék nemzékrend következőleg áll:

Talán e családhoz számitandók a következők is, kik az ujabb időben Marmaros megyében hivataloskodtak, ugymint:

Illés 1836-ban főügyész.

Károly 1836. 1841. alszolgabíró.

Mihály 1836-ban alszolgabíró, 1841-ben táblabíró.

Gábor alügyész 1841-ben.

Sándor esküdt 1841-ben.

Kovácsy család. (Buzithai.) Abauj vármegyében birt Buzithán már a XVI. században.

1574-ben buzithai Kardos Istvánnak leánya Erzsébet Kovácsy Jánosné, egy egész jobbágy-telkét 35 frtban elzálogítja Lánczy Mátyásnak. 1590-ben pedig ugyan ott Csüre Gergely nevü pusztá-telkét felsőszendi Fülö Mátyásnak 28 m. forintért adja zálogul. 1591-ben ismét ott 12 frtért tesz zálogítást Lánczy Jánosnak, kinek 1595-ben ismét buzitai és a Cseb pusztá részét 26 frtért zálogítja el ¹⁾.

1599-ben Kovácsy János Kupa helységben Kupay Margitnak Balajthy Tamás nejének birtok-részét 50 frtban zálogba veszi ²⁾.

1599-ben Kovácsy János, nevezett Kardos Erzsébet ³⁾ férje, utódai részére Cseb és Kacsik Abauj megyei pusztákbéli egész malom, ugy Buzitha és Rezthe helységbeli malom rész, valamint Kán helységbeli birtokrész birtokába, melyet nejének Kardos Erzsébetnek eldödei békességen birtak, — Kuthassy helytartó adománya folytán beiktatott.—Kovácsy János még ezen évben meghalt, mert ugyan 1599-ben már Kardos Erzsé, mint néhai Kovácsy János neje, ettől szár-

¹⁾ Jászói convent Prot. G. fol. 166. — Prot. M. fol. 47. és 97. — KK. fasc. I. nro 29. — Csery József közlése után.

²⁾ Ugyanott KK. fasc. I. nro 29.

³⁾ Kardos Istvánnak leánya volt.

mazott István, János és András gyermekeinek nevében is Buzitha és Rezthe helységekben, Cseb és Kacsik pusztákban fekvő birtokrészekbe, úgy a buzithai határban a Kaniapta (?) folyón levő egész malom birtokába Kuthasy kir. helytartó új adománya folytán minden ellentmondás nélkül beiktattatott ¹⁾.

1610-ben Kardos Erzsébet Kovácsy János özvegye végrendeletet tett, mely szerint az említett helységekben és azon kívül Zemere helységben is fekvő-birtokokat már nevezett fiainak, és leányainak Anna Csabay Györgyné és Borbála Lanczy Imrené asszonyoknak hagyományozta ²⁾.

1615-ben Kovácsy János öt gyermeke (István fián kívül) tiltakoznak Kinisy György ellen, ki buzithai egész birtokrészét, — mely osztályos örökségképen reájok volt nézendő, — Balogh Gáspárnak eladá ³⁾.

1650-ben buzithai Kovácsy János Buzithán fekvő egész telkét Bernáth Istvánnak adá el ⁴⁾.

1651-ben ismét János buzithai egész birtokrészét Csabay Istvánnak, és Csabay Erzsének Takács Péter — és Csabay Judit kecskeméti Nagy Albert nejének, és néhai Kovácsy András gyermekeinek Andrásnak, Mihálynak és Katalinnak, továbbá Lanczy Borbálának Koncz Jánosnénak, és Lanczy Annának Szabó Ferencznének örökösen átengedi ⁵⁾.

1653-ban Csabay István, Lanczy Borbála és többen tiltakoznak Kovácsy Jánosnak buzithai része eladása ellen.

1665-ben Kovácsy János leánya Anna Buzithán a Kardos részből neki jutott birtokot Csabay Istvánnak, és Kovácsy Istvánnak, továbbá Lanczy Anna- és Borbálának, és Kovácsy Juditnak 95 frtért örökre bevallja ⁶⁾.

A XVIII. században már kihalt a család, mert 1769-ben Szöcs András és György mint a buzithai Kovácsy család örökösei vissza huzák azon ellentmondást, mely szerint a buzithai és csebi birtokrészre

¹⁾ Jászói convent. K. fol. 3. nro 67. 68.

²⁾ Ugyanott Prot. O. fol. 3.

³⁾ Ugyanott Prot. P. fol. 153.

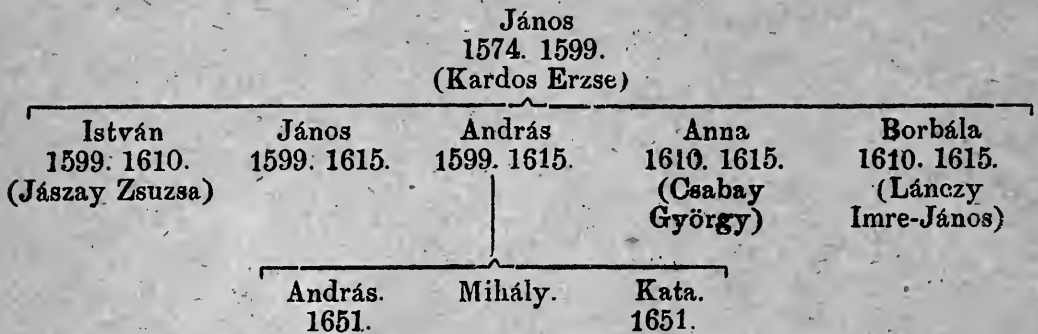
⁴⁾ Ugyanott BB. Fasc. 2. nro 62.

⁵⁾ Ugyanott Prot. R. fol. 138.

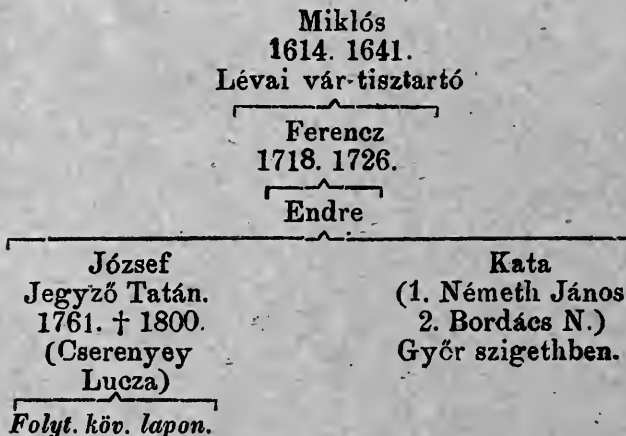
⁶⁾ Ugyanott Prot. R. fol. 534.

Ugróczy István és Teréz által nyert adomány-levél nyomán eszközölt beiktatás ellen tiltakoztak ¹⁾).

A család nemzék-rendéből ennyi összeállítható :

Kovácsy család. Bars megyei eredetű család. Ismert törzse Kovácsy Miklós Léva várának tisztartója, ki 1614-ben tiltakozik a rajta Variassy János szentkereszti tisztartó által elkövetett letartóztatásért ²⁾. 1625-ben Bars megyei Kis-Rendve helységben Sernyey Miklós birtokrészét szerzi 65 frtért zálog-jogon ³⁾. 1636-ban tanuvallatást tétet azon becsstelenítés végett, melyek szerint feleségének kezét a lévai várkapitány Miskey Istvánnak leánya Krisztina megütötte ⁴⁾. 1640-ben theszári Bokros Lászlótól, és Semléky Erzsébettől Bokros Györgynek utóbb Markus Andrásnak özvegyétől barsmegyei Alsó-Kisfalud és Vieszka helységben négy telket szerez zálogban 200 aranyért ⁵⁾. Ezen Kovácsy Miklóstól következőleg sarjadjik le a család : ⁶⁾

¹⁾ Ugyanott Prot. 11. fol. 77.

²⁾ Sz.-benedeki convent Fasc. 44. nro 38.

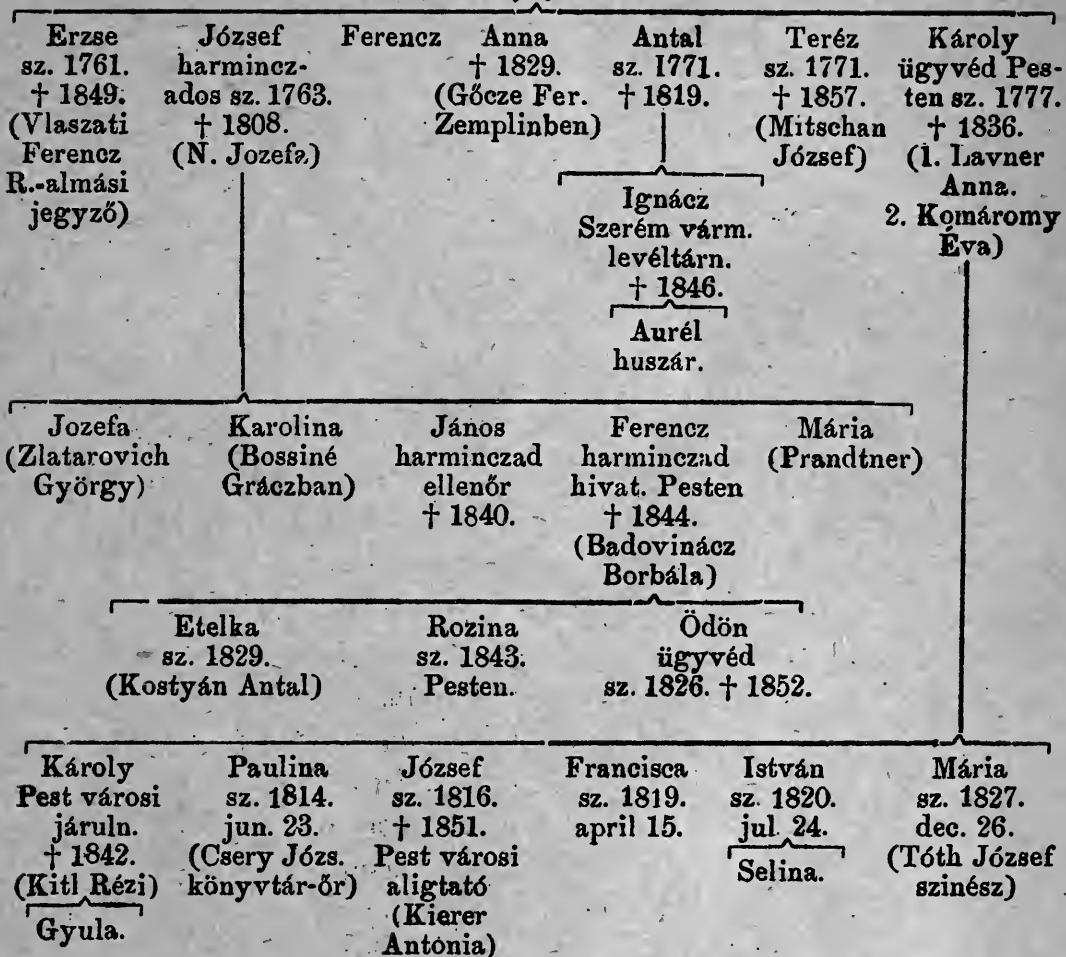
³⁾ Ugyanott Prot. K. p. 180.

⁴⁾ Ugyanott Fasc. 33. nro 2. és Fasc. 86. nro 13.

⁵⁾ Ugyanott Prot. M. p. 100. és 114.

⁶⁾ Csery József közléséből.

József, ki az előbbi lapon.
jegyző Tatán
1761. + 1800.
(Cserenyey Lucia).

A családfán álló Miklósnak fia Ferencz 1718-ban nov. 19-én vesz ki Bars megyétől nemesi bizonyítványt. Fia Endre Komáromban lakott, hol született fia

József, ki Tatán jegyző volt, és 1780. sept. 6-án Bars megyétől fiai József, Ferencz, Antal és Károly részére nemesi bizonyítványt vett ki, mely Komárom megyében 1780-ki octob. 31-én, Fejér megyében 1781-ki sept. 18-án, Pest megyében 1809-ki april. 14-én hirdettetett ki. Meghalt József Szomódon 1800-ki febr. 7-én. Neje Cserenyey Zsuzsa meghalt Bicskén 1805. aug. 18-án. Gyermekei

1. Erzsébet szül. Martonvásáron 1761. sept. 15-én. Férje Vlaszati Ferencz r.-almási jegyző.

2. József nedeliczi harminczados ellenőr szül. Tatán 1763-ki febr. 28-án. Meghalt Pesten 1808. dec. 15-én. Gyermekei a) Jozefa, kinek férje ns Zlatarovich György breganói harminczados, Varasd me-

gyei tbiró, meghalt Zágrábban 1838. jan. 10-én kora 74. évében. —
b) Karolina Bossiné Gráciban. — *c) János* pesti harminczadi el-
 lenőr, később bécsi áru-vizsgáló; meghalt ugyanott 1840. jul. 21-én. —
d) Ferencz pesti harminczadi áru-vizsgáló, Szerem megyei tábla-
 biró, szül. 1797. oct. 3-án. Meghalt Pesten 1844. febr. 22. — *e) Mária*
 Prandtnerné. Ez utóbb említett Ferencznek nejétől Badowinácz Bor-
 bálától gyermekei: *1) Etelka* szül. Brodban 1829-ben, ns Kostyán
 Antalné. — *2) Rozina* szül. Zemlinben, meghalt Pesten 1843. jul.
 27-én. — *3) Ödön* köz és váltó ügyvéd, utóbb forradalmi hadbíró,
 végre a nagyváradi kerületben a telek és betáblázási könyvek vitélé-
 nél Nagyváradon alkalmazva. Szül. Brodban 1826. febr. 18-án. Meg-
 halt N.-váradon 1852. april. 30-án. — Igy ez ág kihalt.

3. *Ferencz*, kihalt.

4. *Anna* született Tatán, meghalt 1829-ben. Neje volt szendrői
 Gócze Ferencznek Zemplin megyei várnagynak.

5. *Antal* szül. Tatán 1769. febr. 26. Meghalt Illokon 1819.
 febr. 22-én. Fia *Ignác* Szerem megyei levéltárnok, meghalt Illokon
 1846-ban. Ennek fia *Aurel*.

6. *Teréz* szül. Tatán 1771. april. 9-én. Meghalt 1857-ben.
 Férje *Mitschan József* vöröstoronyi veszteglő intézeti igazgató.

7. *Károly* szül. Tatán 1777. jul. 15-én Ügyvéd és pesti ház-
 tulajdonos, választó polgár, és egy ideig a választott község seniora,
 ünnepélyes küldöttségekben, a község ügyeiben s tisztválasztásokban
 élénk részt vett. Saját és fia *Károly* részére nemességet Pest me-
 gyében 1809-ki april. 14-én kihirdetteté. Gyermekei: *a) Károly*
 előbb huszár, utóbb Pest városi járulnok. Meghalt 1842. jan. 15-én,
 fia *Gyula*. — *b) Paulina* szül. 1814. jun. 23-án; neje cseri Csery
 József egyetemi könyvtár-őrnek. — *c) József* szül. 1816. oct. 31-én
 Pest városi al-igtató. 1848-ban a Zágrábba küldött küldöttség tagja.
 Meghalt 1851. april. 16-án — *d) Franciska* szül. 1819. apr. 25-én.
e) István szül. 1820. jul. 24-én. — *f) Mária* Tóth József színész
 neje, szül. 1827. dec. 26-án. Magyar színmű-íróné. „*Tarquínok és*
Brutusok“ czimű szomorújátéka 1858. máj. 5-én adatott először a
 nemzeti színházban.

Czimerük: a paizs két udvarában zöld téren hátulsó lábain álló
 egy farkú oroszlán, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájá-
 ból grif emelkedik ki kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-
 kék, balról ezüst-vörös.

Kovacsóczy család. (Körtvefai.) Régi írásmód szerint a család neve Kovachoczi. Magyarországból szakadt Erdélybe Kovacsóczy Farkas által, ki a külföldi egyetemekről haza jövén a Báthoriak által hivatott Erdélybe 1578-ban, s itt hivatalt és követséget viselvén, kancellárságig emelkedett; de 1594-ben Báthori Zsigmond alatt több főurakkal együtt kivégeztetett ¹⁾. Első neje Harinnai Farkas Katalin volt, kitől három gyermeke született. Másodszor nőül véve 1593-ban Kendy Sándor leányát Krisztinát, és ekkor még Báthori Zsigmondtól kapta Görgényt. ²⁾ Még 1592-ben pedig Kovacsóczy Jánossal együtt szintén B. Zsigmondtól kapta Küküllő megyében Kis-Denk, Szénaverős, Ballavására, Domáld, Ádámos és a dombói, úgy Fejér megyében a lapádi jószágokat mind két ágra. Fiai közül

Zsigmond Básta idejében szintén kifutott Karánsebesre. ³⁾

István szép tudományú férfit, Bethlen Gábor alatt kancellár ⁴⁾. Ebben szakadt magva a családnak 1640. táján.

Rövid nemzékrendük következő:

Farkas
kancellár
† 1594.
(1. Harinnai Farkas Kata.
2. Kendy Krisztina)

1-től Zsuzsa 1624. (1. Mikola Fer. 2. Lázár Istv.)	Kristóf 1592.	Zsigmond 1604. 1634.	2-től István kancellár (Thelegdi Zsófia)
			Kata (1. dersi Petky Fer. 2. Bálintith György).

Kovácsovics család. Már 1646-ban Trencsin megyében Adamócson találunk Kovácsovics nevű családot.

Ettől különböző család lesz az, melyből Kovácsovics György 1712-ben III. Károly királytól kapott ezimeres nemes levelet ⁵⁾; ezimere a paizs kék udvarában zöld téren egy zöld sárkány, mely föl-emelt egyik lábával arany almát tart. A paizsfölötti sisak koronáján két keresztbe helyezett vörös mezű kar könyököl, a jobb oldalra nyúló kivont kardot, a másik vörös zászlót tart. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról arany-kék.

¹⁾ Bethlen Wolph. III. 35. 312. 392. 411. 463. 477. 484. 489.

²⁾ Kovachich Scriptorum minores I. 209.

³⁾ Bethlen Wolph.

⁴⁾ Hodor Doboka várm. 162

⁵⁾ Collect. Herald nro 688.

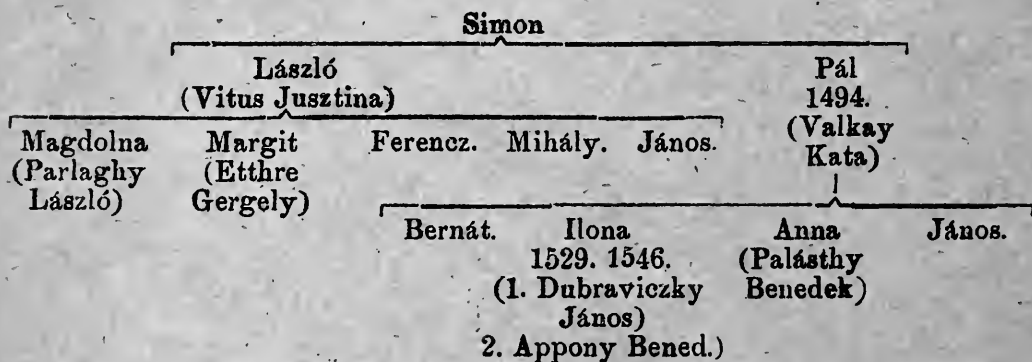
Kóváry család. (Kihalt.) Hogy a kihalt Kóváry család a Hunt-Paznán nemből eredt, és pedig az 1244-ben élt Miklóstól, kinek fia Paznán, kinek László, kinek Mátyás stb. — azt már e munka III. köt. 94. lapján a vele azon eredetű kihalt Csalomjai családnál kimutattuk.

A Kóváry család birta a Hont megye szélén fekvő és B.-Gyarmattal határos Kóvár helységet, mely már 1244-ben castrum Koarszegh-nek iratik.

Kóváry Mátyásnak két fia volt Pál és Miklós. Pál már 1388-ban említetik István nádor oklevelében; mindketten pedig említetnek 1400-ban Zécheni Frank országbirónak a Balassák ősenek Balásnak fia Miklós részére Gyarmat iránt adott határjárasi okmányában.

Nevezett Pál 1407-ben Gara Miklós nádor ítélő-mestere, él 1424-ben is, midőn a sághi convent hontmegyei Szelény iránt kiadott iktatási levelében fordul elő ¹⁾.

Kétség kívül ennek utóda, de másik Kóváry Pál volt, ki 1494-és 1495-ben Hont megye egy okmányában, ugy II. Ulászló király egy eskető parancsában említetik. Egy leszármazás szerint e Pál fia volt volna Simonnak, és ily leszármazást mutatna:

Kóváry Pálnak leánya Ilona, Dubraviczky Jánosnak neje, nővérével Annával együtt 1529-ben megnyugtatta Dubraviczky Mihályt visszaadásáról azon leveleknek, melyeket anyjok Katalin megőrzés végett adott át ²⁾.

1548-ban Kóváry Ilona előbb Dubraviczky Jánosnak, ekkor már Appony Benedeknek neje tanuvallatást eszközöltet Zólyom megyei

¹⁾ Ez oklevelek Szentkirályi László ur birtokában. Egyébiránt több e családöt illető oklevelet láss F e j é r Cod. diplom. tom. IX. vol. IV. p. 429. tom. X. vol. VII. 499. stb. az 1405—1409. évekről.

²⁾ Sz.-benedeki Convent Fasc. 28. nro 22.

Dubraviczán fekvő curiáján Dubraviczky János által elkövetett hatalmaskodás tárgyában ¹⁾).

1531-ben Kóváry I l o n a és A n n a tiltakoznak Kóváry Ferencz által tervbe családi jogaik elidegenítése ellen ²⁾).

Kóváry P á l á g a ezen két leányában halt ki.

Kovásznay család. (Bajkú-kovásznai.) Ugocsa megyei nemes család. E század elején Kovásznay J á n o s birtokos azon megyei Batár helységben. ³⁾).

Zemplin megyében szintén e század elején K á c s á n d o t Kovásznay özvegyneő birta, azon kívül e család volt birtokos Ulics-Kriván is ⁴⁾).

Kovszka család. E nevű család 1688-ban Trencsin megyében Huorkán székel. ⁵⁾

Koza család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. ⁶⁾

Kozák család. Szintén Zemplin vármegye nemes családai közé számítatik. ⁷⁾

Trencsin megyében Kozák nevű család 1658- és 1666-ban Szkola-Ujfalván és Felső-Ljeszkon lakott; névszerint G y ö r g y.

Egyébiránt a K o z á k név szintén Trencsin megyében a L a t k ó c z y család egyik ágának is neve volt, és ezen néven a Trencsin megyei 1604—1666-ki sőt későbbi oklevelekben is előfordúl, mit a két különböző család megismertetése végett czélszerű volt megérinteni ⁸⁾).

Kozakovics család. E név — úgy látszik — a följebb említett Trencsin megyei család egyik elnevezése, mert az említett megyei lajstromok szerint ugyan csak Szkola-Ujfalun ily nevű család 1666- 1688-ban fordul elő ⁹⁾).

Kozár család. Trencsin megyében az 1646-ki nemesi lajstromok szerint birtokos volt ily nevű család.

¹⁾ Szent-benedeki Convent Fasc. 23. nro 48.

²⁾ Ugyanott Prot. C. p. 64.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 172.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 371. 383.

⁵⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

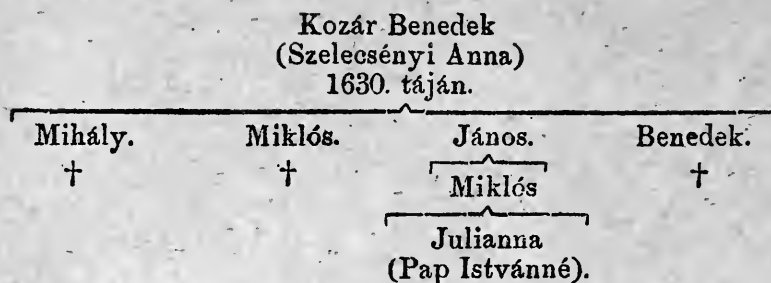
⁶⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

⁷⁾ Ugyanott.

⁸⁾ Szontagh Dán. közlése.

⁹⁾ Ugyan attól.

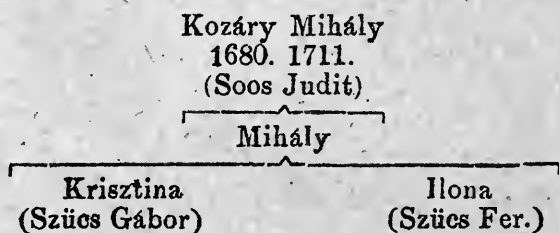
Ugyan ily nevű családról néhány izen ily leszármazást mutat egy perbeli táblázat:

Kozárdi család. (Kozárdi †.) Nógrád megyében birta egykoron Kozárd helységet, és erről vevé nevét is. Kihalt Kozárdi Lászlóban, kinek magvaszakadtán 1472-ben Kozárd helységet Mátyás királytól nemes Kalondai Simon nyerte adományban ¹⁾.

Kozáry család. III. Ferdinand királytól 1651-ben nyerte czimeres nemes levelét, melyet a nemesség-szerzőnek unokája Kozáry Mihály 1726-ban a Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor mutatott fel ²⁾. Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, három rózsát tartva; a paizsfölötti sisak koronáján fiait vérével tápláló pellikán fészken ül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Egy töredék nemzékrend következő:

Mihály az 1709-ki és 1711-ki nemesi lajstromokban említetik, az utóbbiban mint Rákóczy adhaerense.

1755-ben Kozáry András Nógrád megye főbiztosa, neje voxith Horváth Julianna, kitől gyermekei: Borbála, Antal, Teréz, János, Ferencz, ki 1810-ben esküdt volt.

Kozáry Veronka Nagy János neje meghalt 1850. jul. 16-án. A Nógrád megyei ág kihalt.

Kozáry Péter 1650-ben Gyöngyösön lakott

Kozáry nevű család él Zala vármegyében is, hol Kozáry László azon megyének 1844-ben alszolgabirája volt.

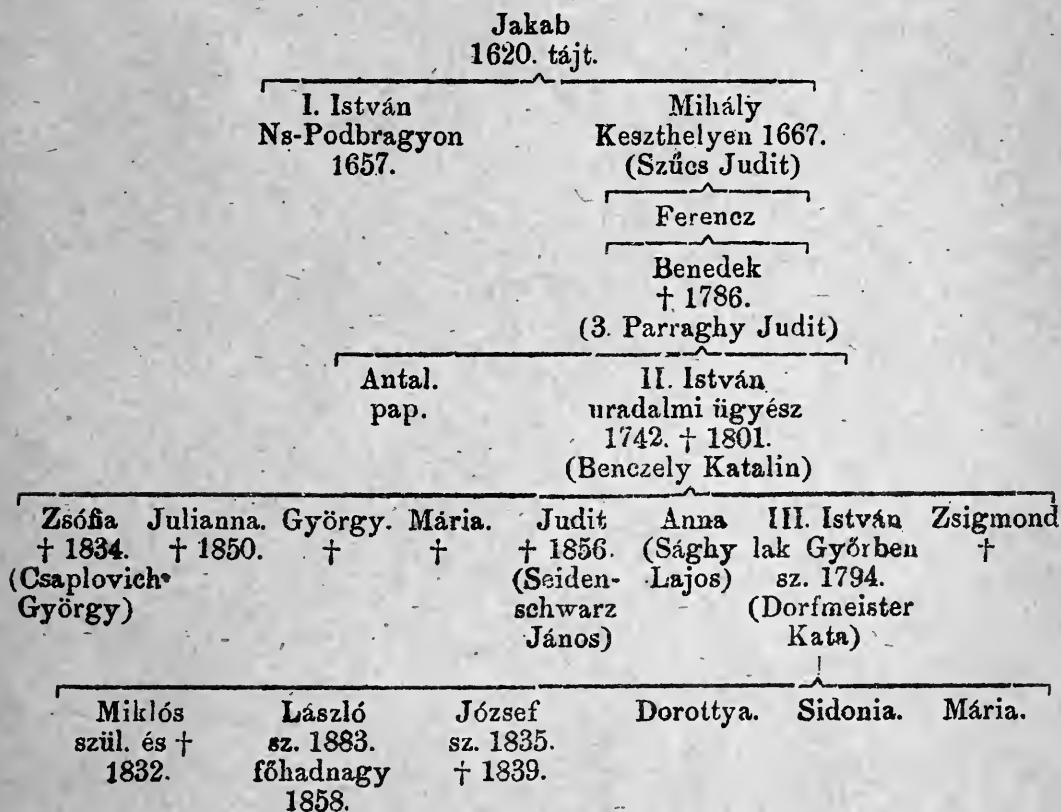
Kozics család. (Nemes-Podhragyai.) Trencsin megyei nemes család, mely ott Nemes-Podhragy curialis birtokán székel, és több

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. L. pag. 71.

²⁾ Protocol. C. Neograd. anni 1726

ágakra oszlik, egyik ága Podhragyai (lásd ezt), másik Kozics máskép Podhragyai névvel neveztetik, sőt egy ág K u g y e r á s z vagy Kudjerász néven is előfordul.

A XVII. században élt e családból Podhragyai máskép K o z i c s vagy P e t r o v i c z ¹⁾ Jakab, kinek két fiát ismerjük: I. I s t v á n t és M i h á l y t. Amaz Trencsin megyében ősi birtokán maradt, M i h á l y pedig Zala megyébe Keszthelyre a várba telepedett; mint ezt részére testvére István által Trencsin vármegyétől 1667. (feria 3. prox. post Dominicam Cantate) kivett nemesi bizonyítvány elismeri. Ezen M i h á l y n a k, — ki Szűcs vajda leányát Juditot ²⁾ vevé nőül, — ágazata így kiszármazva ősi fészkeből, következőleg jött le napjainkig:

Mihálynak Ferencz fiától unokája B e n e d e k, — ki úgy látszik — Somogy vármegyében hivatalt viselt, a nagyatyja részére kiadott Trencsin megyei nemesi bizonyítványt Zala megyében 1750-ben a nemesi vizsgálatkoz kihirdetteté. Meghalt 1786-ban. Háromszor nősült, harmadik neje nemes Parraghy Judittól két fia maradt: A n t a l, ki mint pap magtalan halt el, és I I. I s t v á n, ki Keszthelyen a halha-

¹⁾ P e t r o v i c s n a k t á n azért neveztetett, hogy t á n atyja P é t e r volt.

²⁾ J u d i t h a filia v a j v o d a e de Szűcs.

tatlan gr. Festetich Györgynek uradalmi főügyésze volt. Ezen II. István, ki Zala megyének táblabirája volt, Zala megyében nemessége kihirdetését 1786-ban és 1790-ben ismételteté. Meghalt 1801-ben. Nejétől nemes Benczely Katalintól, ki e család legutolsó volt, a táblázaton látható nyolcz gyermeke született, kik közül csupán III. István terjeszté tovább a családot.

III. István szül. 1794-ben, a győri tanulmányi kerületnek 32 éven át 1848-ig actuarius, ezen kívül Győr és Mosony vármegyék, úgy a ns. Bácsai, Vécsei és Füssi praedialis székek valóságos táblabirája volt. Zala megyétől 1822-k. jun. 10-én vett ki nemességéről bizonyítványt, mely Győr megyében 1822-k. dec. 18-án hirdettetett ki. Neje Dorfmeister Katalin, Dresmicer József papóczi prépost és udvari tanácsos unoka huga, kitől e táblázaton látható gyermekei közül egy fia él László, ki 1858-ban lett főhadnagy a cs. kir. 19-dik sorozredben.

Megjegyzendő, hogy a család elődei általában Podhragyai névvel nevezettek, már Mihály e mellé Kozics sőt Petrovics nevet is viselt, míg unokája B e n e d e k podhragyai Kozics néven volt ismeretes.

A czimer, — mellyel ezen ágazat jelenleg él — mint itt a metszvény ábrázolja: a dőlt paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizsfölötti sisakból is. A czimer szinei nem tudatnak, különben e metszvény a Heraldica szabályai szerint ezüst udvarban kék oroszlánt ábrázol, a mi a valóságos czimer szineivel aligha egyez meg.

Trencsin megyében 1736-ban tizenkilenc férfi igazolta nemességét e családból Podhragyay név alatt, és így irattak be a nemesi lajstromba.

1746-ban a nemesi összeírás szerint éltek Nemes-Podhragyon id.

és ifj. Márton, id. és ifj. György, id. és ifj. Ádám, Imre, azután id. és ifj. András, János, és legifjabb András.

1748-ban 36 — 1803-ban 41 — 1837-ben 62 férfi tagja iratott össze a családnak nemes-podhragyi székhelyükön. *De lásd ezekről a Podhragay családnév alatt is.*

A család azon ága, mely az 1748-ki összeíráskor Mihály, két János és Ádám tagokat számított; Kugyerász (Kudjerász) név alatt ismeretes, így fordulnak elő kizárólag Kugyejrász név alatt már 1728-ban a nemesi lajstromokban.

Kozlik család. 1646-ban Trencsin megyei Felső-Ljeszkon székelte ily nevű család azon megyei nemesi lajstromok szerint.

Kozma család. (Kézdi-szentléleki.) Régi székely család, mely Erdély családtörténet írója szerint ¹⁾ jelenleg négy ágon él: egyike hon van Szentléleken és közszékely család; a más ág Magyarországba Eger tájára szakadt; a harmadiknak a múlt század óta fészke Zaránd, — a negyediké Belső-Szolnok vármegye.

Nevezett író után csak a két utóbbi ágazat leszármazását közölhetjük mintegy a XVI. század elejétől kezdve:

A zarándi ágazat nemzékrendje következő:

I. t á b l a.

Bálint

1500.

(Folta I.)

Mihály

Mátyás
*a szentléleki
ág törzse.*

Mihály

Péter

Albert.

lásd II. táblán.

György
(Csúz Kata)

Magyar-
országban.

Mihály
(Jancsó Kata)

Sámuel
(Kozma Ilona)

József
udv. tanácsos
† 1768.

László
(Kozma Ágnes)

Kelemen

(Szotyori Ilona)
Folyt. köv. lap.

Kelemen 1791.

József
(Endes Anna)

Sámuel
(Bakos Anna)

Ádám
Kozma Klára)

Pál
zarándi főisp.
† 1853.
(Hollaki Amália)

3 leány.

Antal
gub. titokn.
1814.

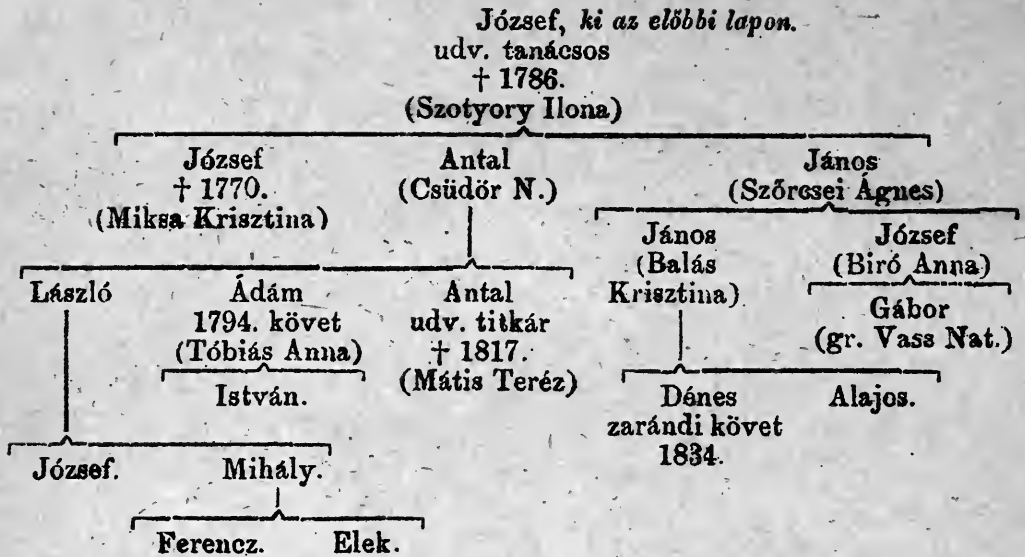
Elek
Zaránd v pénz-
tárnok † 1823.

Gyula. Zsombor.

Ferencz. Károly.

Lajos.

¹⁾ Kővári, Erdély nev. családai 164.

Ez ágon III. Mihálynak Janesó Katától fia, Bécsben udvari tanácsos lett. M.-Terézia alatt a székelyek fölfegyverzésében szolgálókat tett. Zarámban jószágokat nyert, miket magtalan létére részint testvére, részint neje után, ki előbb Hollaki Jánosné volt, Hollakiakra hagyá.

Pál ez ág legnevezetesebb fia, 1806-ban kezdé hivataloskodását Zaránd vármegyében; 1809-ben insurgens főhadnagy, 1815-ben már főszolgabíró, minden hivatalfokozaton felhaladva, 1834-ben főispán lett. 1847-ben fő kormányzéki tanácsossá neveztetett. Meghalt 1852-ben. Leirta Zaránd vármegyét, melylyel 50. d. arany pályadijt nyert. Fia Z s o m b o r a forradalomban sebeket kapott.

Másik nevesebb embere ez ágnak Jánosnak 1815-ben Zaránd vármegye törvényszéki táblabirájának fia: Dániel, ki Zaránd megyét a hivatalos pályán hasonlóan fokozatosan végig szolgálta. 1834. óta e megye országgyűlési követe, 1848-ban alispán. Legutóbb Bécsben a legfelsőbb semmitő törvényszék ülnöke.

Gábor, ki Csikban és Nagy-Kenden lakik, legnagyobb birtokú a családban.

A belső-szolnoki ágat Ferencz, ki 1746-ban született, 1810-ben halt meg, és Belső-Szolnok megyében kir. pénztárnokságot viselt, telepíté Belső-Szolnok megyébe.

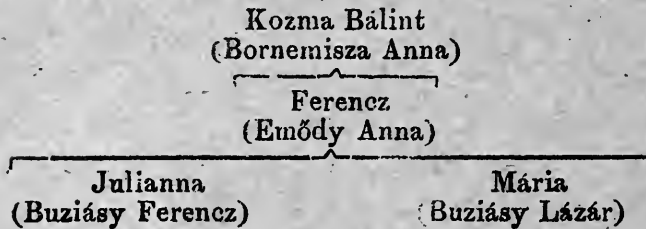
Ez ágazat Albert-től következőleg szakadt le:

Kozma család. Magyarországon K o z m a nevű család él Abauj, Szabolcs és Zemplin vármegyékben.

Abauj megyében K. I s t v á n 1846-ban megyei al-adószedő.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család M. Isép és Gercsely helységekben ¹⁾. Kozma M i k l ó s 1835-ben Zemplin vármegye főszolgabírája volt.

Szintén Kozma-ágazatot tüntet fel a következő családfa-töredék is:

Melyik Kozma család ősei közül volt azon Kozma P á l, ki 1746-ban czimeres nemeslevelet nyert, meg nem határozhatjuk. Az általa nyert czimer következő: a paizs jobbról balra rézsutosan kétfelé oszlik, ugymint jobbról kék, balról vörös mezőre, a paizs alyján hármasszöld téren fészken ülő fehér pellikán, három fiát melle vérevel táplálva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között egy vörös András-kereszt látszik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös ²⁾.

Kozmay család. (Kozmafalvi †.) Zemplin megyének kihalt ősi családja, mely hajdan K o z m a nevű helységet birta ³⁾. Közülök kozmafalvi Kozma J á n o s 1568-ban választatott Zemplin megyei alispánna, 1569-ben meghalt ⁴⁾.

Kozollyay család. (Kozollyai.) Hunyad megyében birtokos család. L a j o s, Z s i g m o n d és több tagjai él a családnak.

Kozy család. (Cserneczi.) 1559-ben említetik cserneczi Kozy P é t e r, mint Tarczay Anna scultetusa ⁵⁾.

Köbe család. (Péterfalvi.) Ugocsa vármegye nemes családja, melyből Keöbe I s t v á n már 1512-ben Péterfalván birtokos ⁶⁾, ugyanott e század elején közbirtokos Köbe M i h á l y ⁷⁾.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 247. 270.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 84. 248.

⁴⁾ Ugyanott not. hist. 85.

⁵⁾ Wagner Dipl. C. Sáros. pag. 412.

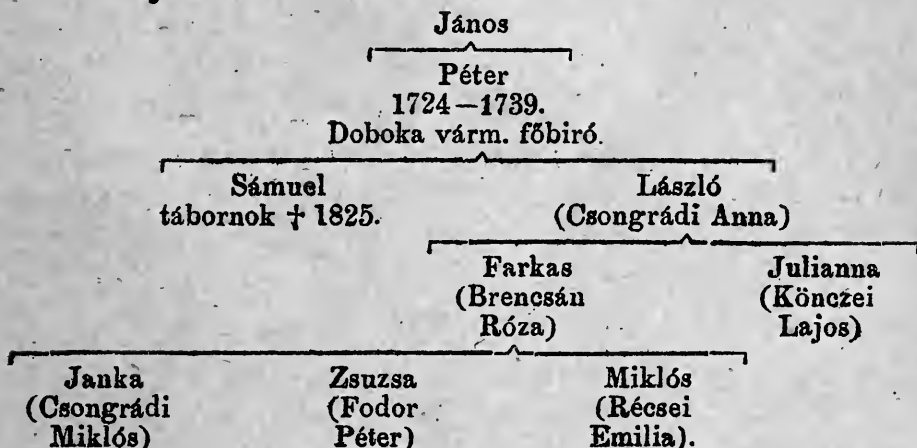
⁶⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 124.

⁷⁾ Ugyanott 125.

Köblös család. (Köblösi.) Erdélynek egyik kihalt családja ¹⁾.

Köblös család. (N.-várad.) Magyarországból származott be Erdélybe a fejedelmek korában; és közülök János Rákóczy II. Ferencz idejében, midőn a kuruczok N.-Enyedet megtámadták, ott város hadnagya volt, és a kuruczok elébe követül küldetett. Fia Péter megyei birtokos, Doboka megyének 1724-ben jegyzője, 1726-ban alispánja, 1735- s 1739-ben főbirája ²⁾, ennek fia Sámuel es. kir. tábornok, meghalt 1825-ben N.-Enyeden; és László, kinek nejétől Csongrádi Annától fiai és unokái a táblázaton láthatók.

Családfájuk ³⁾ ez:

Köbölkuthi család. Kihalt család, melynek létezését XIV. századbéli oklevelek tanúsítják ⁴⁾.

Kökényessy család. Zemplin vármegye czimerleveles családai között említetik ⁵⁾.

Kökényesdy család. (Vetési, báró †.) Szatmár vármegye kihalt nemes családja. Ismert törzsük Kökényesdy Pál, ki 1595-ben Szatmár vármegye másod alispánja volt ⁶⁾. Ennek Vetésy Potentianától fia Péter, ki 1625-ben Szatmár megyei Vetés helységben rész-birtokot H a b o r ú nevű egész pusztával, továbbá Vadán, Gyülevészen, Kaplonyban és szárazberken is rész-birtokot királyi adományban kapott ⁷⁾. 1632-ben tanuvallatást tétetett, hogy a T ö v i s nevű föld

¹⁾ Kőváry L. Erdély nev. cs. 270. l.

²⁾ Hodor Doboka várm. 427. 439. 455.

³⁾ Török Antal közlése szerint.

⁴⁾ Fejér Cod. Dipl. tom. IX. vol. I. p. 411.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

⁶⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 128.

⁷⁾ Ugyan ott I. 19. 49. 138. 139. 282.

nem a szatmári, hanem a vetési határhoz tartozandó ¹⁾. Ugyan ez évben a tőkési határokat Dobrács-Apáthi felé megigazgatta ²⁾. 1633-ban ellent mond Sóvágó Gergelynek és társainak Darah helységbe történt beiktatás ellen ³⁾. 1635—1539-ben Szatmár vármegye alispánja volt ⁴⁾

Péternek leányai Z s u z s a n n a Szilágyi Ferenczné és B o r b á l a Dolhay Pálné 1650-ben nádori parancs mellett osztályra kényszeríték a Vetéssy család fiú-ágát, mely osztályban a Vetés mellett fekvő V e t é s - k é e s máskép H a b o r ú puszta is említetik; de 1651-ben ez osztálynak a Vetéssy fiú-ág ellentmondott ⁵⁾.

Kökényesdy F e r e n c z Szatmár vármegye alispánja ⁶⁾; 1693-ban (ezen vagy másik Ferencz?) másod alispán, és 1701—1702-ben szintén másod alispánul iratik ⁷⁾. Ennek fia

Kökényesdy L á s z l ó tábornok 1737-ben báróságra emeltetett ⁸⁾, és 1734-ben egy gyalog ezredet (a 34-ik számút) alapítá. Meghalt kora 76. évében június 22-én (1740-ben?).

Czimere — mint sirkövén vésvé látható — négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály vörös udvarában fehér grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a ballal koronára lépve; a 2-ik és 3-ik udvarban királyi korona, a 4-ik udvarban oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, és abban koronás **L** betű látható ⁹⁾.

Kökeszi család. (Kihalt.) Hont megye egyik kihalt régi családja, mely hajdan azon megyei Kökeszi helységet birta ¹⁰⁾

Kökösi család. (Kökösi.) Székely család, melyből eredeti nemességét czimeres nemeslevél által biztosítá Kökösi A n d r á s, és azon kiváltság-levelet az 1791-ki országgyűlésen hirdetteté ki. Akkor nevezett A n d r á s királyi ügy-igazgató, utóbb kir. táblai ülnök volt. Gyermekei L á s z l ó, Z s i g m o n d és J ó z s e f. Testvére G y ö r g y, ennek fia J ó z s e f, kik a czimeres nemes levélben mindnyájan meg-

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 138.

²⁾ Ugyanott I. 193.

³⁾ Ugyanott I. 205.

⁴⁾ Ugyanott II. 128. 129.

⁵⁾ Ugyanott I. 138.

⁶⁾ Ugyanott II. 129.

⁷⁾ Ugyanott II. 130.

⁸⁾ Bihar várm. jegyzőkönyve.

⁹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XLIV. p. 219.

¹⁰⁾ Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 720.

neveztetnek. Ezen egyik Józsefnek özvegye Biró Julia s több utódok élnek ¹⁾).

Kölcese család. (Kölseői.) Szatmár vármegye egyik ősrégi családja, mely Béla király névtelen jegyzője szerint ²⁾ a Kende családdal egy törzsből Ond vezértől az E t e atyjától veszi eredetét.

Mint szakad le a közös törzsből a család, azt a Kende család tárgyalásának e kötet 185. és köv. lapjain láthatjuk. Valamint ott van közölve a családnak közös birtokviszonyokra terjeszkedő története is azon Kölcese Györgyig, ki 1423-ban élt.

Nem bírván a családnak izről izre szőtt nemzékrendét, csak az ismertebb családtagokat lehet felemlitenünk.

1481-ben Kölcese L a j o s királyi ember beiktatásnál a Sasvári-ak oklevele szerint.

1487-ben Kölcese F a r k a s , T a m á s és nővére M a r g i t Kömörey Mihály özvegye birtak Kis-Szekeresen ³⁾).

1554-ben élt Kölcese A n d r á s , ki ekkor Kölcseán lévő birtokrészét Filpessy Mihálynak 70 aranyforintban elzálogítja a váradi káptalan előtt ⁴⁾).

1571-ben Kölcese B o r b á l a , zalai Sárkány Simonnak neje ⁵⁾).

1591-ben Kölcese F e r e n c z a Tárdi Vörös Orbán beiktatásánál mint szomszéd birtokos volt jelen ⁶⁾).

1642-ben Kölcese P é t e r és Z s i g m o n d Kölcseán, Csekében, Czécsen, Nagy-Szekeresen és Fülesden fekvő birtokrészükre megerősítő új királyi adományt nyernek ⁷⁾).

A család több tagja viselt megyei hivatalt is, így G á s p á r 1654—1656-ban, I m r e 1695—1703-ban, F e r e n c z több ízben 1709. 1710. 1711—1716. sőt 1718-ban is fő szolgabíró; I s t v á n 1784-ben al-, 1790.—1796-ban fő szolgabíró volt ⁸⁾).

E század elején Kölcseán közbirtokosak Kölcese Lajos és Györgynek maradékai, kik ugyanott székeltek is, továbbá Kölcese P é t e r , ki másutt lakott. Kölcese Bálintné birt Géres. Cseke, Istvánd Fülesd,

¹⁾ Török Antal közl.

²⁾ Anonymus Belae R. not. cap. VI.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 245.

⁴⁾ Ugyanott I. 256.

⁵⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 256. 259.

⁶⁾ Ugyanott I. 256.

⁷⁾ Ugyanott I. 238. 246. 252. 256. 259.

⁸⁾ Ugyanott II. 131—135.

és Mikola helységekben ¹⁾). G á s p á r és L á s z l ó Milotán birtokosok.

Ugocea megyében e század elején birt Gödényházán K ö l c s e y I s t v á n , F e r e n c z , és P á l n a k özvegye ²⁾).

Mind ezeken fölül azonban a család legnevezetesebb embere volt Kölcsey F e r e n c z a jeles költő és Szatmár megye országgyűlési követe, ki Közép-Szolnok megyében Sző-Demeter helységben született 1790. aug. 8-án; legjelesbike a legtisztább keblű, mély érzésű honfiaknak, és tompa ércztelen hangja daczára is a leghatályosabb ékesszóllású szónokoknak. Meghalt 1838. aug. 27-én. Csekei sirja fölé,—mely szent hamvait rejti, — nemzetsége emelt nem rég derék emléket. Összes művei most érnek 2-ik kiadást ³⁾).

Köles család. (Gidófalvi.) Székely család, melyből gidófalvi Köles P é t e r 1674 – 79-ben azon székben székbiró, 1697-ben I s t v á n ugyanott székbiró volt ⁴⁾).

Köleséry család. Hajdan Ugocea, jelenleg Zemplin, Szabolcs megyei család.

Ugocea megyében Köleséry A n d r á s 1622-ben szbiró volt ⁵⁾).

A kereséri Köleséri családból S á m u e l (sz. 1634.) debreczeni lelkész volt a XVII. században. Ennek Damián Annától fia Sámuel született 1663. nov. 18-án; miután a külföldi egyetemekről phil. és theol. doctor czimmel haza jött, és lelkész lön, majd ezt abba hagyva, ismét külföldre ment, és ott orvos-tudorrá lön, és haza jövén Erdélybe telepedett, hol előbb az orvosi pályán állott, majd polgári hivatalokra lépett; ugymint bányászati főügyelő, utóbb kormányszéki titkár, és 1717-ben tanácsos lön. Valamint atyja, úgy ő is több munkát adott ki. Háromszor nősült, de mindég szerencsétlenül. Második neje gr. Bethlen Judit volt 1730. körül. Gyermekai nem maradtak ⁶⁾).

Kölgyesy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike ⁷⁾).

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 149. 338. 240. 252.

²⁾ Szirmay C. Ugocea p. 151.

³⁾ L. életrajzát Toldy Fer. M. irodalom kézi könyve. II. 471.

⁴⁾ Kállay Székely nemzet. 260.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocea p. 59.

⁶⁾ Danielik. M. irók. I. 261. Bod P. M. Athenás 149. — Benkő Transylvania gener. II.—Lehoczy Stemat. II. p. 219. Köllösör családot említ, mely Bocskai által 1606. nemesítetett meg. Tán itt Köllösör roszul áll Köleséry helyett?

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114. lap.

Kölönte család. (Felső-csernátoni.) Székely eredetű család, melyből József a maga és rokona Benjamin részére nemességét czimeres levéllel biztosítandó, ügyét az 1794-ki országgyűlés által ajánlatni kéré. A most élők közül Mihály szolgabíró, József adó-író biztos 1848-ban Alsó-Fejér vármegyében.

Költhő család. (Köröspataki.) Közülök Mihály 1586-ban élt, midőn B. Zsigmond őt mint sepsi széki széktisztet rendeli ki az Egyed mezeje iránt folyt perben ¹⁾. Költhő Margit Cserey Miklósné 1569-ben.

Kömives család. Vagy néhol iratik nevök Kőművesnek is. Szatmár és Szabolcs megyében székelnek. E század elején Szatmár megyében Eőr helységben birtokos Kömives László és Sándor. Birtokos a család e század elején Järmiban is ²⁾.

Erdélyben Kömives István 1690. aprilban halt meg ³⁾.

Kömleky család. Gömör vármegye nemes családainak sorában áll ⁴⁾.

Kömley család. Zemplin vármegye czimerleveles családai közé soroztatik ⁵⁾.

Kömöreý család. (Kömörei †.) Szatmár vármegye régi kihalt családja, mely hajdan azon megyei Kömörő helységet bírta.

1481-ben Kömöreý Mihály, nejével Kölcsey Margittal, és ettől született leányával Ágotha és Krisztinával Cseke, Czégeny, Csécse, Füleöd, Milota, N.-Szekeres helységekbeli részbirtokra kir. adományt visz ⁶⁾. Nevezett Agatha 1496-ban Szepessy László felesége volt ⁷⁾.

Könczey család. (Karatnai.) Közülök László 1794—1815-ben Alsó-Fejér vármegye kir. pénztárnoka, Farkas ugyanott és akkor alszolgabíró, 1815-ben törvény- és árvaszéki ülnök, István pedig megyei ügyész 1794-ben. Elek 1815-ben törvényszéki ülnök ugyanott.

1848-ban Károly Felső-Fejér megyében ügyvéd, Lajos ugyanott pénztárnok; Sándor adóíró biztos; József Háromszéken hivatalnok. — A család több ágazatban él.

¹⁾ Kállay Székely nemzet. 260.

²⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 90. 105.

³⁾ Baranyi, Halotti beszédek.

⁴⁾ Bartholomaeides C. Gömör. 145.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

⁶⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 224. 239. 240. 245. 253. 259. 260.

⁷⁾ Ugyanott II. 245.

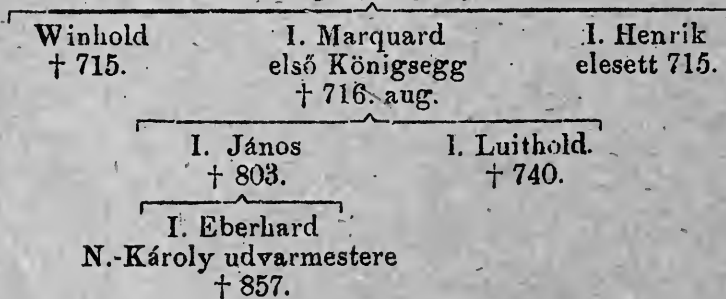
Königsberg család. Königsberg Lajos az 1622-ki országgyűlés 79. törv. czikke szerint nyert magyar honfiusitást.

Königsberg család. (Rothenfelsi és aulendorfi gróf.) Hazafiusított grófi családaink egyik kitünőbbike, mely a magyarországi indigenatust az 1751-ki országgyűlés 40. törvényczikkénél fogva nyerte. És jelenleg hazánkban az orosz-lánkói és illavai uradalmak birtokosa. Ezen kívül a család a württembergi országnagyok sorába is tartozik. 1470-ben a birodalmi báróságot nyerte, és mint ilyen már az időben a Rendek sorában állott, mikép az a család elődeinek aláírásából, — mely 1535- 1551-ki rendi gyűlések végzései alatt látható, — kitűnik. 1665. febr. 5-én birodalmi grófságot, 1675. oct. 5-én pedig az udvari Pfalz-grófságot nyerek.

A család eredetét azon Cuno (vagy Chuno) nevű törzsből hozzák le, ki állítólag mint a régi elzászi fejedelem és utóbb hercegi ház guelfi nemzetségének sarja a VII. század közepe táján élt, és Altsdorf-tal nem messze a Svábföldön Chuno n i s e g g e (Chunsegge = Chunigseck) várat építé. A család ezen Cunoig majdnem szakadatlanul viszi föl családfáját, mely ámbár véleményünk szerint csak mintegy a XIV. század végétől kezdve igényelhet a történelmi ítézet előtt kétségtelen érvényű igazolást, a származtatás mikénti alkalmazásának kimutatásául még is közöljük itt a teljes családfát az igényelt törzstől kezdve mostanáig; a mint következik: ¹⁾

I. t á b l a.

Cuno
elszászi pfalzgróf
670. táján
Königsberg építője

Itt néhány iz hiányzik.

I. Beatus † 936.	Seifrid † 904.	I. Jakab 1019.	I. Vilmos 1165.	II. János † 1156. (Haldstadi Margit)	II. Beatus Dienes 1170.	Ernö 1179.
---------------------	-------------------	-------------------	--------------------	--	-------------------------------	---------------

Folyt II. táblán.

¹⁾ Szontagh Dániel szerint a család közléséből.

II. tábla.

II. János, *ki az I. táblán.*
† 1156.

(Haldstadti Margit)

I. Berthold † 1203.		Rudolf-Farkas salzburgi érsek † 1220.		II. Eberhard † 1203.	
Fridrik a lángoló lovag a szaraczénok ellen (Cordonai hzgnő Castiliából)		II. Berthold tanácsos † 1284. (Kemnath Mathild)		Anna † 1270.	
				Ottília † 1267.	
				Ádám † 1235.	
III. Bertold. Sváborsz. minist. 1257.	Otto 1280.	Rupert 1280.	I. Udalrik császári tanácsos † 1300.	Bernát 1296.	III. Eberhard † 1293. (Lichtenstein Anna)
II Udalrik osztrák Landvogt. (gr. Castell Kata)		IV. Eberhard 1396.		IV. Berthold 1363.	
II. Henrik Ebenweil ura † april. 29.		II. Jakab 1375.		III. Udalrik cs. tanácsos † 1380. (1. gr. Sanlgan Kata. 2. gr. Katzenstein Anna)	
IV. Udalrik.					
V. Udalrik † 1375. (Schellen- burg Margit. <i>az aulendorf- manstätti ág törzse</i>	V. Berthold † 366.	Walter Sváb- orsz. landvogt.	Anzelm † 1380.	Zsigm. † 1392.	Richard † 1392.
				III. Vilmos † 1408.	
				V. Eberhard (1. Klingenberg Anna. 2. Lichtenstein Anastasia) <i>eberhardi ág törzse</i>	
Folyt. III. táblán.		VI. Eberhard Bethenreut ura 1436. (Reuschach Orsolya)		I. Albert Achberg ura † 1426.	
I. Egg † 1440. Regens- burgban (Stuben N.)	VII. Eberhard német rend- lovag	II. Albert	VIII. Udalrik	VII. János 1485. (Gremlichen. Klára)	Orsolya. Vera. Anna. a p á c z á k.
VIII. Eberhard 1455 (Hindheim Genoveva)	VIII. János † 1459. (Landenberg Anna)		Folyt. köv. lapon		
		János-Udalrik.		III. Albert. Márk. †	
IX. Eberhard † 1486. (1. Freiberg Orsolya. 2. Schwangenu Anna)		II. Egg.			

VII. János 1485, *ki az előbbi lapon.*
(Gremlichen Klára)

III. Vilmos (Stetten Veronika)	IX. János kosztniczi kanonok	I. György + 1455. Wengenburg építője. (Schwillharti Schweller Margit)				
János-Dénes + 1545. (1. Neydegg N. 2. Königsegg Janka)	János-Albert kosztniczi kanonok 1499.	X. János (Ratzenried Amália)	Bora (Singen- steini Weitz)	Zsuzsa 1505.	Skolastica 1505. (rechburgi Falkenstein György)	Anna 1499.

III. tábla.

V. Udalrik, *ki a II. táblán.*
az aulendorfi ág törzse

VI. Udalrik cs. tanács. + 1444. (Riedheim Erzse)	II. Marquard cs. tanácsos Kosztniczon jelen, + 1445.	Benzo.	II. Luithold.	V. János cs. tanácsos + 1418.		
VII. Udalrik.	III. Luithold. + 1473.	VI. János vildkirchi landvogt (1. Hunrazried Erzse. 2. Jungingen Adel.)	III. Marquard + 1506. (Pappenheim Magd.) + 1493.			
Janka (Königsegg (János-Dénes)	Orsolya + 153.? (Ellenbach Burghard)	XI. János cs. tanács. és követ 1504. + 1544. (b. Waldber Dora)				
Marquard-János cs. tanácsos elszászi landvogt. + 1553. (gr. Fürstenberg Erzse)	I. János-György + 1528.	Ilona (gr. Löwen- stein Fridr.)	I. Jakab-János rothenfelsi és staufeni gr. cs. tanácsos és kamara elnök + 1567. (gr. Montfort Erzse)			
IV. Marquard ingolstatti helyt. + 1626. (b. Staufen Jusztina)	IX. Ulrik wiesen- steigi Eber- prépost 1589. Hubert)	VI. Berthold cs. kamara elnök + 1609. (gr. Zi- mern Ku- nigunda)	Maria-Dora. Magd. (b. Fugger Ede)	Maria Jaco- bea	Maria Salom- ea	II. György cs. b. t. tanács. fő- kam. + 1624. (1. gr. Waldburg Kunigunda. 2. gr. Eber- stein Janka)
Vilmos-János bajor b. t. tan. + 1661. (gr. Waldburg Eusebia)				Folyt. köv. lapon.		

II. György, *ki az előbbi lapon.*

cs. b. t. tanács.

főkam. † 1624.

(1. gr. Waldburg Kunigunda.

2. gr. Eberstein Janka)

II. Hugo cs. tanács. és kam. elnök 1629. bir. gróf. A rothen- felsi ág törzse (1. hzg Hohen- zollern M.-Renata. 2. gr. Lutz Charlotte. 3. gr. Rhein A.-Amália)	II. Jakab- János kölni prépost †	V. Marquard.	VII. Berthold kanonok és kamarai eln. Spayerben.	Janka *) (Wolken- stein Fortun.)	II. János- aulendorfi ág törzse. <i>Folyt.</i> IV. táblán.
--	--	--------------	---	---	--

Ferencz- György 1627.	Leopold- Vilmos aranygyap- jas bir. tanács. aleln. † 1694. (1. gr. Scharfen- berg M.-Polex. 2. Parella Marquise Eleonora)	Henrik- Euseb. 1631.	Ferdi- nand 1638.	M.-Kata 1640.	M.-Leondra 1641.	Euseb János 1643.	E.-Ignác kölni prépost † 1681.
-----------------------------	---	----------------------------	-------------------------	------------------	---------------------	-------------------------	---

Hugo Ferencz leitme- riczi püspök † 1720.	Vilm.- Zsigm. osztrák követ Londonban † 1709. (gr. Salm Lich Josephin)	Albert-Euseb. breszlai ka- nonok utóbb világi. (gr. Man- derscheid- Blankenstein Klára- Filippina)	Fer- Antal sz.1672. helytartó Csehorsz. Bécsben.	I. József Lothár 1743. minist. Bécsben.	M.-Zsófia (gr. Fürs- tenberg Prosp.)	Károly-Fidel **) kapronczai parancsnok † 1730. (gr. Altheimb Mária) Karolina-Eleon. apácza-főnök.
--	--	--	---	---	---	--

M.-Kata † 1697.	Károly- Ferdin. kam. eln. Bécsben † 1759. (gr. Erpes)	Húgó- Ferencz cs. taná- csos és kamarás (gr. Hohen- zollern-Sigmaring M.-Franc.)	József- Zsigm. kölni kanon.	M.-Kriska. A.-Vilma.	Keresz- tély- Móricz tábor- nok.	A.-Julia 1706.	Miksa- Fridr. kölni khurfürst † 1784.	M.-Eleo- nora 1711.
--------------------	--	---	--------------------------------------	-------------------------	--	-------------------	---	---------------------------

II. József Loth. cs. k. kamarás (gr. Königsegg M.-Amália)	M.-Eleonora † 1793. (gr. Königsegg)	M.-Josefa 1731.	Kriska Fran. Maria 1734.	Fidel.
--	---	--------------------	-----------------------------	--------

Folyt. köv. lapon.

*) Ezek testvérei még: Frobenius † 1595. — Kunigunda-Elisa,
— Anna-Maria és Dorottya-Erzse.

**) Ezek nővérei még: Maria-Janka gr. Monderscheid-Blankenstein-
Gerolstein Ferencz-György neje, — M.-Terezia laurettai apácza 1694.

II. József Loth., *ki az előbbi lapon.*
cs. kir. kamarás
(gr. Königsegg M.-Amália)

Ferencz-Fidel
cs. k. kam. † 1804.
(1. gr. Zeil Crescentia
1. gr. Waldburgi
Trauchburg Zeil Maria
3. b. angreithi Kempf
Victoria

M.-Crescentia 1786.	Nep. János-Gebhard becseréli Rothenfels és Staufen uradalmát Arad megyei Boros-Jenő, Sebes stb. uradalomért. (1. gr. Almásy Ottilia. 2. Lusow Matild)	M.-Kata (B. Bodmann János)	Zsigm.-Antal. sz. 1794. András.
------------------------	---	----------------------------------	---------------------------------------

2-től Sándor m. k. helyt. tanács. eladja B.-Jenőt, Sebest stb. (gr. Pálffy Fidel)	M.-Ottilia-Camilla (gr. Zichy Kázmér)
---	--

Fidelia
† 184. ?

IV. tábla.

János-György, *ki a III. táblán.*
aulendorfi ág törzs.
1629. gróf.
† 1666.
(gr. Hohenembs Eleon.)

Antal-Euséb. cs. tanácsos Sváborsz. landvogt † 1692. (1. gr. Thun Dora.	Fer.-Antal salzburgi érszki kam. elnök 1668.	M.-Klaudia (hz. Nassau Siegen Fer.)	M.-Eliz. (gr. Sulz Lajos)	M.-Monica (gr. Wald- burg Ján.)	M.-Kata 1664. (gr. Traut- György) son Pál)	A.-Eleonora *) (gr. Fugger)
---	--	--	------------------------------------	---------------------------------------	--	--------------------------------

2. gr. Hohen-
zollern Siegmaring
Anna-Maria.
3. gr. Montfort
Anna-Maria.
4. gr. Hehenlohe
Schillingsfurt
Kriska)

M.-Anna
(gr. Hohenzollern
Siegmaring Fer.)

Ferencz-Miksa
követ a budai basához,
cs. tan. kam. Sváborsz.
Vogtja. † 1710.
(gr. Breuner Mária)

Folyt. köv. lapon.

*) Még 15 testvér volt, kik kiskorukban haltak el.

Ferencz-Miksa, *ki az előbbi tapon.*
követ a budai basához,
cs. tan. kam. Sváborsz.
Vogtja. + 1710.
(gr. Breuner Mária)

Ferdin.-Károly cs. v. b t. tanács. hadi igazg. Ausz- triában. — 1751. <i>m. indigena</i> (gr. Ottingen Spielberg M.-Friderika)	János- Ernő kölni kanon. + 1758.	M.-Bora + 1744.	M.-Antonia (gr. Spaur Ferencz)	Antonia: Magdal. + 1694.	Bora- Imbella 1698.	Eleonora 1699.
---	--	--------------------	--------------------------------------	--------------------------------	---------------------------	-------------------

János- Albert + 1724.	József- Ernő + 1724.	Armin- Fridrik + 1786. (gr. Kö- nigsegg M.-Eleon.) + 1792.	Ferencz- Xaver tábornok + 1792. (gr. Es- terházy Mária)	Károly- Alajos kölni kanon. + 1796.	József- Antal máltai + 1754.	Maria- Amália (gr. Kö- nigsegg József- Loth.)	Maria-*) Jozefa (gr. Men- fort Xav.)
-----------------------------	----------------------------	--	---	---	---------------------------------------	--	---

Károly- János + 1753.	János-Ernő Joakim cs. k. kam. + 1803. (gr. Mander- scheid Blanken- stein Gerolsteia N.)	Antal- Xaver + 1761.	Antal-Euseb. kölni kanon. + 1858.	Károly- Euseb. + 1770.	Fer. Xav. (gr. Daun M.-Leopoldin. + 1858.)	János nep.**)	+ 1774.
-----------------------------	---	----------------------------	---	------------------------------	---	---------------	---------

József-Armin
+ 1799.

Ferencz-Xav.
cs. k. kamarás,
a vittenb. Fridrik
r. nagykeresztese.
1806. mediatisált Erlaucht
(gr. Károlyi M. Karolina
+ 1848.)

Erzse (hgz Wald- burg Károly)	Gusztáv- József majoresco sz. 1813. cs. kir. kamarás sz. István r. vitéze (gr. Csáky Gizella)	Fáni- Xaver (gr. And- rássy György)	Adolf- Ferencz + 1850	Alfred- Antal cs. kir. ezredes (gr. Belle- garde Paulin)	Armin- Alajos cs. kir. kam.	Hugó- József cs. kir. kam.	Georgia hgz Ottingen Spielberg Miksa)	Friderika (gr. Ka- geneck Miksa)
---	---	---	-----------------------------	---	--------------------------------------	-------------------------------------	---	---

M.-Stefania
sz. 1844.

Móricz-Prokóp
sz. 1853.

*) Ezeknek még testvéreik M.-Anna + 1754. — M.-Klára gr. Wald-
burg Waldsee Xavér neje; — Sándor-Károly tábornok + 1807; — M.-Te-
récia + 1776.; — Károly-Meinard kölni kanonok + 1803.; — M.-Ceci-
lia + 1748. — László-Imre és Mária-Erzse ikrek + 1743.

**) Ezeknek még testvéreik: M.-Franciska-Waldburga + 1753.
— M.-Josefa + 1796.; — M.-Anna gr. Wolfegg József-Alajos neje. — M. a.

ria-Waldburga apáca † 1794.; — M.-Alajos kölni kanonok † 1840.; — Anna-M. † 1762.; — M.-Sidonia gr. Heister tábornokné; — M. Crescentia gr. Spauer Jánosné; — M.-Terézia Bauer kapitány neje.

Eddig a családfa; a mit még a leszármazási rend kiemelésére, és némely történelmi adatok előterjesztésére mondhatni, ezek:

Ulrich († 1444.) mint nemes (Herr von Königsegg) nősült Sulgaui Erzsébet grófnővel, kit egyenes leszármazásban követtek.

Nemes Königsegg János; nősült Isenburg Margit grófnővel.

III. Marquard első báró Königsegg, nősült pappenheimi Marschal Magdolnával († 1500.)

Aulendorfi Königsegg János báró (1500—1538.) nősült 1520. Waldburg Truchsess Dorottyával.

János-Jakab nősült 1556. évi máj. 11-én Montfort Erzsébet grófnővel.

György, főherczeg Ferdinandnak tyroli belső titkos tanácsosa és fő kamarása, nősült 1589. april. 23-án Waldburg Kunegunda bárónővel.

Ez utolsónak fiai Hugó és János-György a családot két ággra osztották, mely ágak Rothenfels és Aulendorf birtokaik után nyerték elnevezésüket.

1. Rothenfels ág.

Königseggi és rothenfelsi báró Königsegg Húgo cs. kir. valóságos kamarás és birodalmi udvari tanácsnok alapította az idősbb rothenfelsi Königsegg ágazatot, (szül. 1595. † 1666. sept. 10-én.)

Ezen ágnek németországi uradalmi t. i. Rothenfels grófság Staufeni javadalommal együtt 1804-ik eszt. az ausztriai császár által magyarországi Arad megyében fekvő Boros-Sebes, és Boros-Jenő uradalmakkal cseréltettek ki. Az előbbieket az ausztriai császár a pozsonyi békekötés alapján Bajországnak engedte át.

Báró Königsegg Húgó háromszor nősült. — Ennek Hohenzollern Maria-Renata grófnővel nemzett első fia

Leopold-Vilmos cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, kamarás és birodalmi al-kanczellár (sz. 1630. † 1694. febr. 5-én). I. Leopold császár által 1665. évi febr. 5-én lebecsátott intézménye által a birodalmi grófok sorába és ugyan az által 1675. évi oct. 15-én utódaival együtt az udvari pfalzgrafi méltóságra emeltetett s azon hatalommal is felruházott: nemességet conferálhatni s arany és ezüst pénzt verettetni stb. Miszerint azután egyik utódja gróf Ferencz-Húgo

1756. eszt. aranyakat tetteg veretett is. Leopold-Vilmosnak († 1683.) Schärffenberg Mária-Polyxina grófnővel 1658. évben kötött házasságából született egy fiu.

Albert-Euseb-Ferencz cs. kir. kamarás (szül. 1669. jan. 4-én † 1736.) nősült 1694. oct. 31-én Manderscheid-Blankenheim Maria-Clara-Felicitas grófnővel (szül. 1667. septemb. 17-én † 1759. augustus 17-én).

Ennek idősb fia

Károly-Ferdinand (szül. 1696. † 1759.) nősült Roitschot Teréz Erps-grófok utolsó örökösével. S ez alapította Roitschot-Königsegg-Erps grófi ágat, melynek azonban tüstént magával az alapítóval fiu-ágban magva szakadt.

Ifjabb fia Albert-Euseb-Ferencznek

Ferencz-Hugo (szül. 1698. oct. 2-án † 1771. január 25-én) cs. kir. kamarás, és valóságos b. titkos tanácsos, nősült 1720. jun. 29-én Hohenzollern Mária-Franciska grófnővel (szül. 1697. január 17-én).

Ez töltötte be a fő ágat, és utána következnek fia

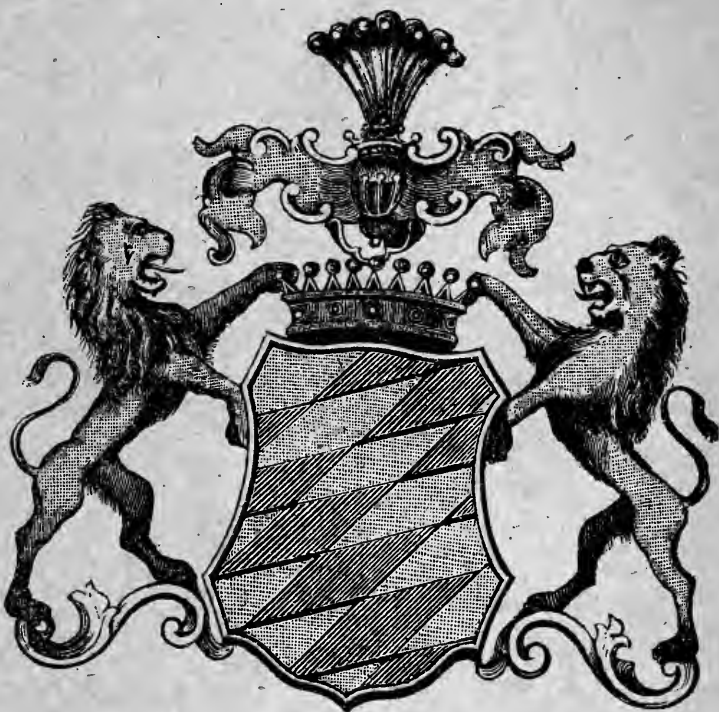
József-Lothár cs. kir. kamarás (sz. 1722. julius 7-én, †

1761. martius 7-én) nősült 1747. oct. 2-án aulendorfi Königsegg M. Amália grófnővel (szül. april 11-én 1729.) és unokája

Ferencz-Fidél-Antal cs. kir. kamarás, condirectora a birodalmi grófi collegiumnak svab földön; nősült 1785. jan. 24-én Waldburg-Zeit-Trauchburg Maria-Josefa-Ludovika grófnővel (szül. 1736. oct. 19-én, † 1798. aug. 23-án).

Ennek fia

János-Nepomuk-Gerhard ezen ág mostani képviselője (szül. 1790. jan. 9-én).

2. Aulendorfi ág — ezt

Aulendorfi báró Königsegg János-György (szül. 1598. † 1666. febr. 11.) mint Ferdinand és Zsigmond-Ferencz főherczegeknak tyroli főkamarása cs. kir. valóságos belső titkos tanácsosa, felső-austriai belső titkos tanácsnak elnöke, insbrucki igazgató, breiszgauai administrator stb. alapította meg. Az ennek birtokában volt Königsegg grófság és Aulendorf uradalom 1806-ban a rajnai szövetségi egyezmény alapján mint rendi-javadalmak a württembergi királyi álladalmi souverenitás alá estek.

Az álladalom irányábani jog-viszonyai ezen rendi-javadalmaknak a Württemberg királyi nyilatkozvány által 1828-dik évi julius havában rendezettek.

Ezen János-György Hohenembs Eleonora grófnőt birta nőül, és egyenes vonalban leszármazása e következő:

A n t a l - E u s e b cs. kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, Svábföldnek landvogtja stb., nősült 1662-ben Thun Dorottya-Genoveva bárónővel († 1668).

F e r e c z - M a x i m i l i a n cs. kir. kamarás, házasságba lépett 1693. eszt. február 22-én Brenner Maria-Antonia grófnővel († 1740. február 7-én).

K á r o l y - S e y f r i e d - E u s e b cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos (szül. 1695. május 7-én, † 1765. oct. 30-án), házasságba lépett 1720. január 29-én Maria-Friderika-Rosalia Ottingen-Spielberg grófnővel (ki 1699. évi nov. 27. szül., † 1759. január 25-én).

1740-ik sept. 15-én nyerte gróf **K á r o l y - S e y f r i e d - E u s e b** a magyarországi indigenatust.

H e r m a n - F r i d r i k cs. kir. valós. belső titkos tanácsos Svábföldnek landvogtja stb. (szül. 1723. junius 23-án, † 1786. sept. 17-én), nősült 1750. sept. 17-én Königsegg-Rothenfels Maria-Eleonora grófnővel (ki 1728. dec. 20-án szül., † 1793. febr. 28-an).

E r n ő cs. kir. valós. belső tit. tanácsos, alsó- és felső Svábföldnek Landvogtja (szül. 1755. sept. 23-án, † 1803. febr. 28-án), nősült 1783-ik julius 6-án Manderscheid-Blankenheim Maria-Krisztina-Josefa grófnővel, (ki szül. 1767. julius 31-kén, † 1825. aug. 19-én).

F e r e n c z - X a v é r cs. kir. kamarás, Württemberg királlyági fő úr (szül. 1787. martius 15-én), nősült 1811. julius 14-én nagy-károlyi Károlyi Maria-Anna grófnővel, (ki szül. 1793. septemb. 25-én, † 1848. mártius 9-én). Gyermekei:

1. **Gusztáv** cs. kir. kam., sz. István rend vitéze felső Magyarország erdészeti s a pozsonyi természet-búvári egyletek elnöke stb. (szül. 1813. april. 19-én), ez keresztszegi és adorjáni Csáky Gizella grófnő csillag-keresztes hölgygyel egybekelt 1843. nov. 14-én, és jelenleg a hajdan kihalt orbovai Jakusich nemzetség által birt orosz-lánykői és illavai uradalmak birtokosa, lakik a pruszkai várban.

Gyermekeik :

Móricz-Prokóp (szül. 1853. sept. 27-kén), és **Irma-Mária** (szül. 1844. sept. 7.).

Ferencz-Xaver többi gyermekei:

2. **Erzsébet** született 1812. apr. 14-én, férjhez ment 1832 oct. 9-én herceg volffeggi és waldseei Waldburg Fridrik-Károly-Józsefhez.

3. **Francisca-Xaveria** született 1814. jan. 13-án, csillag-keresztes hölgy, 1834. febr. 10., férjhez ment gr. Andrassy Györgyhöz.

4. **Alfred** született 1817. jun. 30., cs. kir. kamarás, ezredes stb., tulajdonosa sok vitézrendnek, neje gróf Bellegarde Paulina csillag keresztes hölgy, kivel 1857. apr. 15. kelt egybe. Magzatjuk: **Ferencz** 1858-ban született.

5. **Armin** született 1820. máj 26-án, cs. kir. kamarás.

6. **Hugo** született 1824. febr. 23-án, cs. kir. kamarás.

7. **Georgia-Klementina** született 1825. apr. 1-én, férjnél van herceg Oettingen-Spielberg Ottónál 1843. nov. 6-tól óta.

8. **Friderika** született 1837. febr. 21-én.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — egy arany és vörös balról rézsútosan hosszas koczkákkal fődött paizs, a fődött grófi korona. A sisak koronáján strucz tollak lengenek. A paizst két oldalról két oroszlán tartja telamonok gyanánt.

Königstein család. Königstein János-Keresztély az 1659-ki országgyűlésen a 133. törv. cz. értelmében magyarországi honfúsitást nyert.

Köntös család. Zemplin vármegye nemes családai közé számítatik ¹⁾.

Köpe család. (Ujfalusi.) Közülök Sándor 1848-ig Hunyad és Zaránd vármegyék mérnöke, most cs. kir. kerületi mérnöki alkalmazásban áll.

¹⁾ Sirmay C. Zemplin not. top. 114.

Köpeczi család. (Köpeczi.) Köpeczi Bálint orvostudor 1665-ben S.-Patakra hivatott tanárságra, miről 1668-ban lemondott ¹⁾.

János 1662. körül Torda megyei alispán. Ferencz 1815-ben tartományi főszámvivőségi járulnok, utóbb számtiszt.

Ugyan csak Köpeczi néven előfordul Miklós 1633-ban unitarius iskolai senior. Utóbb Köpeczi B. Samuel bonyhai ev. ref. lelkész, ki Franekerában tanult, és 1772-ben philologico-theologiai érteztést adott ki ²⁾.

Köröcsy család. A XVII. században Komárom megyében fordul elő e családnév.

1659-ben Köröcsy Ferencz, és Köröcsy Ilona Ásvány László hitvese Megyeresen, Nagy-Léelen, és Radvány m. városban őket illető bizonyos gyámsági javak iránt Szeghy János stb. ellen pert indítanak ³⁾.

Körmendy család. Hont és Vas vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.—

Körmendy Antal Dóczy László magvaszakadtán Hont megyei egész Kálna-borfő, másképp Perlócz helységbe fi-, azután leány-ágra is beiktattatik, a kir. ügyész által 6236 frtig a szavatosság elvállaltatván, de ellentmondott a besztercze-bányai collegium és Bory másképp Beke Gábor 1766-ban ⁴⁾.

Körmendy (vagy roszúl írva Kürmendy) családot találunk Trencsin megyében is, hol 1721-ben felső-brezniczi curiáján lakott. Ugyan ott az 1748-ki nemesi összeírás szerint székel János és György. — 1768-ban ugyan ott János két fiával Jánossal és Andrással, azután György fiával Györggyel, és Andrásnak fia János.

1803-ban ismét ott találjuk Jánosnak fiait János és Andrást, — Andrásnak fiait Józsefet és Ferenczet, és Györgynek fiát Györgyöt.

1807-ben jul. 13-án Andrásnak fia János igazolta nemességét Trencsin megye előtt, és a nemesi névsorba bevétetett.

1837-ben székeltek F.-Brezniczén Körmendy János fiával Jánossal. — András négy fiával u. m. Józseffel, Andrással, Jánossal és Istvánnal; azután József egyedül, Ferencz,

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 216.

²⁾ Benkó Jos. Transylv. gener. 486.

³⁾ Fényes Komárom várm. 107. 114. 129.

⁴⁾ Sz.-benedeki Convent. Capsa H. Fasc. 3. Nro 7.

György és András, kinek fiai István, János és András; végre még egy másik András és János is. Ugyan ekkor Klucsón lakozik Györgynek fia György, ki már az 1803-ki nemesi összeírás-kor hat fiával és két unokájával van beírva a nemesi lajstromba u. m. fiaival Józseffel, Jánossal, Pállal, Ferenczcel, Istvánnal, és Vinczével, valamint György és József unokáival.

Körmöczy család. (Nagy-ajtai.) Székely család ¹⁾, melyből János Kis-Sároson iskola tanár, fia József unitarius tanár, 1812—1836-ig püspök, meghalt 1836. dec. 14-én; fia József 1848-ban fogalmazó az erdélyi fő kormányzéknel, most törvényszéki tanácsos.

Köröskényi család *Lásd Kereskényi cs.*

Körössy család (Érkörösi és Sámsondi.) E családról, mert neve Keörössy (sőt Kewresi) alakban is iratott, már e kötet 205. lapján van emlékezet. Azonban a munka folytában még több adatok birtokába jutván ²⁾, itt (—mintegy pótlólag) kell a következőket közlenem.

A család csakugyan Sámsondról is iratott, és Közép-Szolnok megyei Érkörös ősi fészkeből a szomszéd Kraszna megyébe is átszármazott.

Már a XV. század elején a nagyobb birtokosok sorában állt. 1412-ben Keörössy Miklósnak fia András és Sándor Kolos megyei Föld helységbe ellentmondás nélkül iktattattak be.

1451-ben Keörössy László Szilágy-Sámsondon tizenkét telekből álló részirtokába iktattatik be. Ennek neje Domokossy Anna, kitől fia

Zsigmond 1487-ben hatszáz forintban írja át Drágffy Bertalannak a Szilágyban varsolczi, szombathtelki és oroszhtelki birtokait. Meghalt 1515-ben. Neje Dorottya volt.

1497-ben Körössy Gergely, neje Kémery Kata, javait Zálnokon, Csekenyén, Varsolczon eladja Dobay Györgynek.

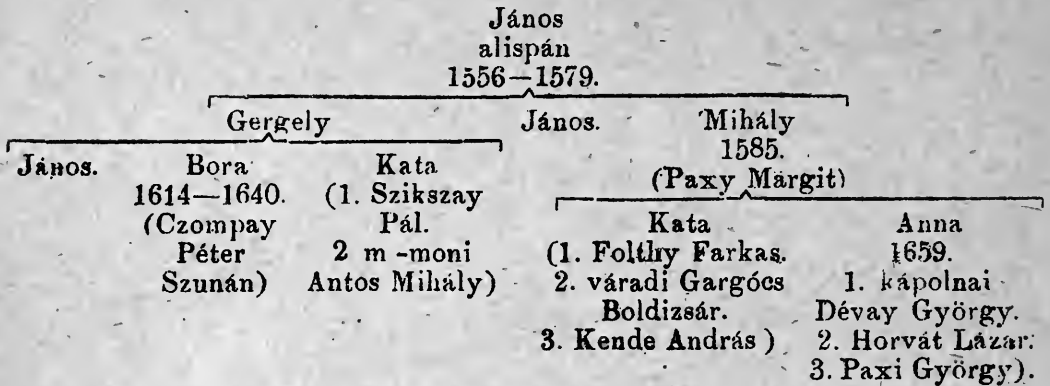
1537-ben Körössy Ferencz a Désházy Istvántól elfoglalt jószágokat Királyiban, Divsadon, Terebesen adományban kapja János királytól.

1541—1571-ben él Keörössy Miklós, kinek első neje volt Lónyay Ilona, a második Szentpáli Anna. Testvére volt Keörössy Mihály.

¹⁾ Török Antal közlése szerint.

²⁾ Décey Miklós szives közléséből.

A végső nemzedék itt megtoldva következőleg jött le Jánostól kezdve:

E táblázaton — mint látjuk — Jánosnak, ki Közép-Szolnok vármegye alispánja volt, három fia közül kettőnek volt maradéka.

Gergelynek Kata leányától az Antos részen Szilágyfő-Keresztúrbán lakó Thót család jő le.

Mihálynak neje pakosi Paxy Lajosnak lindvai Bánffy Annától származott leánya Margit, kitől született Anna magtalan lévén, javai végrendelete értelmében nővére unokájára Dancs Évára szállottak.

Katának első férje Folthy Farkas után utódai a Petrichevich Horváth, és gr. Bethlenek, második férje Gargócs Boldizsár után örökösei Gencsy, Kállay, Fényes, Décsy, Bescsy, Nagy, Keövér családok.

Azonban találunk még Érkörsnek leány-ivadékokra szállása után is e családhoz tartozókat; így

1635-ben Körössy Judit Sebessy Ferenczné.

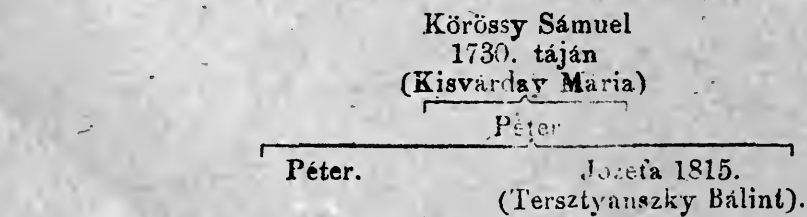
1638-ban Körössy Jakab, kinek neje Kerekes Katalin.

Ezek után a család letűnt.

Körösy család. Veszprém vármegyében élt e család a XVII. században, hol Körösy Ferencz 1643-ban (feria sexta prox. post festum beatorum Simonis et Judae ap.) hirdetteté ki czimeres nemes levelét ¹⁾.

Trencsin vármegyében pedig Körössy nevű család előfordul az 1688-ki nemesi lajstromban.

Ugyan csak Körössy nevű családról egy hiteles származati táblázatról következő nemzékrendi töredéket közölhetünk:

¹⁾ Veszprém vármegye levéltárából Véghely Dezső.

Erdélyben pedig 1659-ben élt, és főembernek iratik Körösy István ¹⁾.

Zemplin vármegyében szintén van Körösy nevű nemes család, melyből György a Rákóczyak praefectusa 1694-ben S.-Patakon Trinitarius barátok részére zárdát alapított ²⁾.

Körtvefay család. Szabolcs vármegye nemesei sorába számitatik Fényes E. Geographiájában.

Köreössy család. Koreössy Ferencz és általa fia Pál, testvérei Pál és György 1634-ben II. Ferdinand királytól kaptak czimeres nemes levelet ³⁾.

Körtvélyessy család. (Kölcs-hosszúmezői †.) Zemplin vármegyének ez ősrégi kihalt családja a Rákóczy stb. családokkal együtt a Bogát-Radván nemből eredt ⁴⁾, és őse — állítólag Oswald — Körtvélyest kapván osztályba, innen lett a család neve. *L. Rákóczy család.*

Még 1597-ben élt a család, a midőn kölcs-hosszúmezői Körtvélyessy László Zemplin vármegye alispánja lett. ⁵⁾

Sáros vármegyében szintén él Körtvélyessy család a birtokos nemesek sorában, kik közül jelenleg

Tamás lakik Varjufalván, bir Olyson.

János lak. F.-Asgúth, bir F.-Asgúth, Karácsonmező, Komlós, Komlós-Keresztes, Lapos, Nádfe és Babafalu helységekben.

Gábor lak. Csalfaluban; bir ugyanott és Dukafalva, Komlós-Keresztes, Nádfe, Vaspataka helységekben

Gusztáv lak. Varjufalván, bir ott és Herhely helységben.

Konstantin bir Varjufalván ⁶⁾.

Megyei hivatalt viseltek újabb időben Gábor és Vincze 1846-ban Sáros vármegyében esküdtek.

István 1843-ban Zemplin megyében esküdt.

Veszprém megyében a múlt században szintén Körtvélyessy nevű család igazolá nemességét, és azt, hogy Veszprémbe Abauj megyéből származtak. Nemzékrendjük évszám nélkül ez: ⁷⁾

¹⁾ Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 98. lap.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114 209.

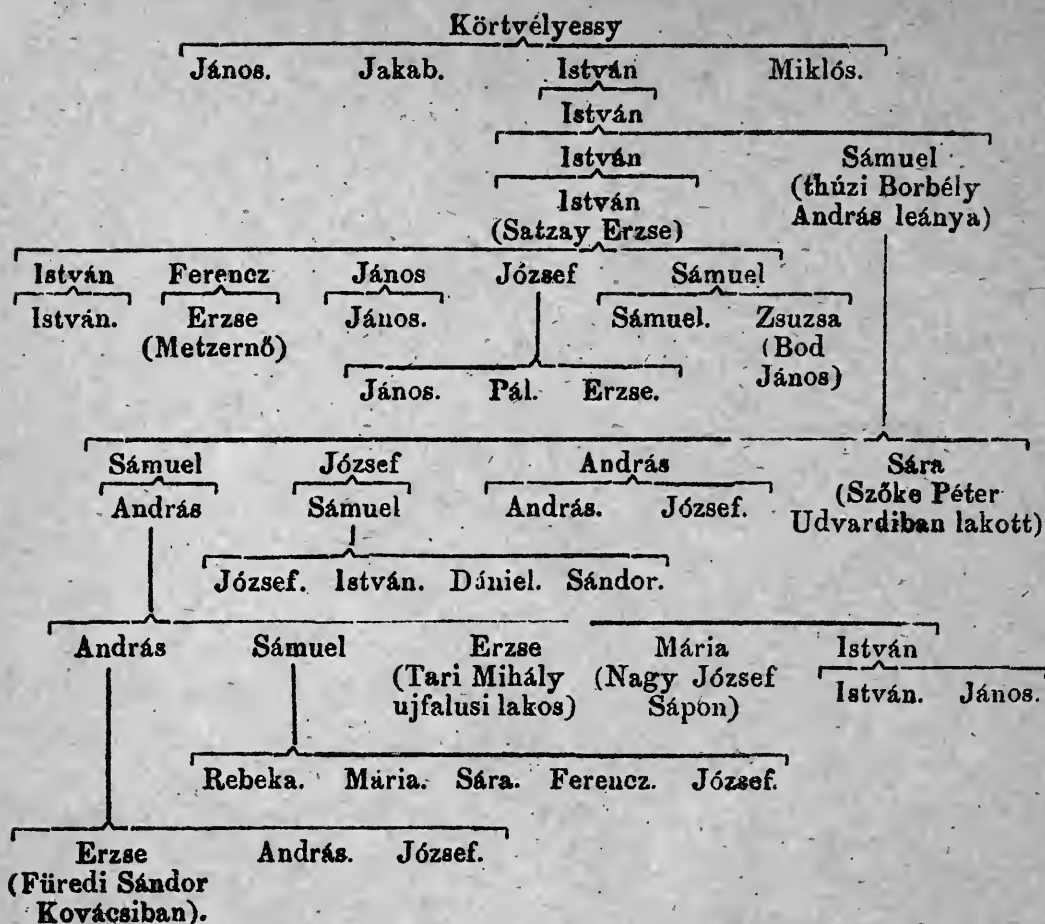
³⁾ Ung vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

⁴⁾ Wagner Car. Collectanea geneal. dec. IV. p. 94. — Szirmay C. Zemplin not. top. 88, hol kihaltak iratik.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 96.

⁶⁾ Fényes Elek, Magyarország statist. szempontból. 1860. I. köt. 336.

⁷⁾ Veszprém várm. levéltárából Véghely D.

Körtvélyési család. (Máskép Sekék.) Sekék máskép Körtvélyési György 1665-ki dec. 10-én kelt czimeres levélben nemesített meg ¹⁾.

Kőszeghy család. Ily nevű családokról is emlékeztünk már e kötet 205. lapján, miután e név is gyakorta Kőszeghy-nek is iratik.

A nélkül, hogy az elősorolandókat mint egy családbélieknek állítanók; pótléku felhozzuk még a következőket:

Egy régi kihalt Kőszeghy család eredt az Abanemből is, *Lásd Somosi család.*

Kőszeghy Kőszeghy János 1510-beu Krakóban tanult ²⁾.

Kőszeghy Albert egyik követe Dobó Istvánnak 1552-ben az egri diadal után.

Ugocea megyében e század elején Kőszeghy László Csepén, Batáron birtokos ³⁾.

¹⁾ Kemény Jos. Not. Cap. Albensis p. 279.

²⁾ Regestrum Bursae Cracoviensis p. 25.

³⁾ Szirmay C. Ugocea p. 137. 172.

Vas megyében Köszeghy Antal 1838-ban főszolgabíró volt.

Köszeghy László csanádi püspök 1801-dik évtől.

Köszegi család. (Galgóczi.) Magyarországból származott be Erdélybe, és ott 1791-ben Antal az országgyűlési kir. hivatalosok sorában állt, azelőtt itélőmester volt. E családból jelenleg Albert Küküllő megyei buzás-bessenyei birtokos.

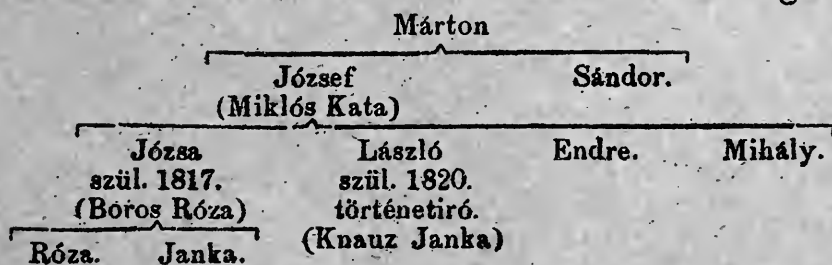
Köszörús család. (Máskép Pazár.) Pazár máskép Köszörös Dániel lakott Gömör megyében Klenócson, neje Katalin, fia András, ki evang. lelkész volt előbb Nyustyán, majd Taksonyban, innen Ozdinban, innen 1791-ben Csetneken. Nejétől Márton Krisztinától született Csetneken fiok 1796. mart. 26-án József, és leányuk Karolina ¹⁾.

Köteles család. 1642. év előtt élt Hont megyében Köteles István, kinek özvegye Csúthy Anna már a kiírt évben Rákóczy László neje volt ²⁾.

Köthe család. Ily nevű család a XVII. században Komárom vármegyében élt, és közülök Erzsébet Gyárfás Miklósnak neje volt, kitől született Gyárfás István, a ki 1673-ban Bottyán pusztabeli részét Csapó György örökösének és Pázmándy Gergelynek elzalogitá ³⁾.

Kövári család. Több Köváriak voltak Erdélyben, ezek közül az, mely Tordán él, a nemzeti fejedelmek alatt szakadt oda Kövály Tamásban, ki egyike volt azon harczosoknak, kiket Bethlen Gábor Tordára telepített s kiváltsággal látott el, mely okmány eredetie jelenleg is az új tordai ref. egyház levéltárában őriztetik ⁴⁾.

A most élők Mártontól származnak következőleg:

József négy fia közül Endre festész, a többi három nevével az irodalom terén találkozunk; és ezek közül László 1. Erdély statiskájának, 2. Ritkaságainak, 3. Régiségeinek, 4. Nevezetes családainak, 5. A székely honnak, 6. Erdély történelmének stb. szerzője.

¹⁾ Bartholomaeides Prov. Csetnek. 130. stb.

²⁾ Sz.-benedeki Convent Fasc. 81. nro 18.

³⁾ Fényes Komárom várm. 161.

⁴⁾ Kiadatott a Kolosvári Közlöny 1859. folyam.

Kövendi család. (Vadadi.) Közülök vadadi Kövendi József marosszéki dultó 1815-ben.

Kövé r család. Kövé r néven is több nemes családunk van. Ezek közül egyiknek törzse Kövé r Mihály, ki Rudolf királytól Prágában 1579. dec. 15-én kelt, és Pozsony megyében 1583-ban kihirdetett nemes levélben nemesítetett meg ¹⁾.

Ily nevű nemes család él Zemplin megyében is ²⁾, hol Kövé r Dániel 1843-ban megyei esküdt volt.

Szabolcs megyében szintén székel Kövé r család, melyből Miklós ott a megyénél éléstári biztos volt 1844-ben.

Somogy vármegyéből Kövé r János mint orvos szakadt Krassó vármegyébe, és 1833. febr. 25-én Somogy vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát 1833. april. 29-én hirdetteté ki Krassó megyében, hol azonban már kihalt.

Csanád megyében szintén találunk ily nevű nemes családra, hol Kövé r Tivadar 1842-ben számvévő, István 1836. 1842-ben csendbiztos volt.

Arad megyében Kövé r József, valamint szintén Kövé r nevű nevű család 1819-ben Békes megyében Gyulán is a nemesség sorában állt.

Kövé r család. (Rétháti.) Temes megyében Rétháton birtokos, és innen írja előnevét. Ezek közül Vincze 1845-ben alszolga-bíró, Ignác pedig esküdt volt Temes vármegyében. Ugyan csak e családból született 1825-ben Rétháton Kövé r Lajos, az ismert színmű-író; neje Komlóssy Ida színésznő.

Kövé r család. (Benedeki.) Közülök József ügyvéd volt Zaránd vármegyében, özvegye Nagy Anna Alsó-Fejér megyében Ujfaluban.

Kövé r család. (Takta-kenézi.) Közülök Gábor Közép-Szolnok megyében pénztárnok 1815-ben.

Kövé r Ferencz (melyik családból?) Barcsai Ákosnak asztalnoka volt ³⁾.

Kövesdy család. (Kövesdi.) Nógrád megyében Berczel mellett fekszik Kövesd helység hajdan hasonló nevű nemes család birtoka ⁴⁾.

¹⁾ Pozsony megye levéltárában van az eredeti armalis.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

³⁾ Szalárdy Siralmas krónika 609. lap.

⁴⁾ Fejér Cod. diplom. tom. XI. 499.

A XVI. században élt Kövesdy Miklós, kinek leánya Zsófia Cheöy Lászlóné volt, s benne a család kihalt ¹⁾).

Másik Kövesdy család volt, melyből László 1740-ben élt és kapitány vala, neje Szentiványi Krisztina, ki utóbb nándori Bene Andrásné lön, és kitől fiai János és László születtek.

Ugyan ez utóbbi családból származott valószínűleg azon Hont megyei Kövesdy is, ki a múlt század végén (1786.) széles diplomaticai ismeretei által mint kitűnő ügyvéd szerepelt, és több gyökeres jogú perek iránt irt diplomatico-critical értekezéseket nyomtatott ki. — Kövesdy család Hont megyében a legutóbbi időben is a nemesség sorába számított ²⁾).

Kövesdy Albert 1566-ben a török által elfogatván, eperjesi honfiai által váltatott ki ³⁾).

Kövesdy család czimere a paizs kék udvarában zöld téren két piros lábú és csőrű szemközt álló fehér galamb, csőreikben egy-egy piros rózsát tartva, és mindenik fölött egy arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két sas-szárny emelkedik, az előtérben álló fekete, a mögötte lévő arany. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ⁴⁾).

Zemplin megyében szintén van nemes Kövesdy család ⁵⁾).

Kövy család. Szabolcs vármegye nemes családai sorába számítatik. E családból született Nádudvaron 1763. jul. 15-én a híres jogtudós, és sárospataki jogtanár Kövy Sándor, ki 1829. jul. 23-án halt meg. Több magyar jogi munkát adott ki.

Kracsnányi család. Nyitra megye nemes családai sorába számítatik Fényes E. Geographiájában.

Kracsun család. Szintén Nyitra vármegyei nemes család. Közülök Imre 1837-ben azon megyei esküdt volt.

Kraczer család. (Máskép Grác.) Ebből ismeretes azon Rudolf, ki 1358—1375. Árva vár várnagya s egyszersmind Árva vármegye alispánja, nemkülönbén zólyomi ispán (comes) volt. Tőle származik azon adomány-levél, mely szerint Juche Miklós fiai János és Salamon a chlebniczi és pribisi patak közt fekvő bizonyos erdőség birtokába helyeztettek.

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Prot. P. pag. 42.-anni 1659.

²⁾ Fényes Geographiája szerint.

³⁾ Lehoczky Stemma. II. 221.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

Krahmer család. 1760-ban nemesített meg Krahmer Ignác, czimere — mit ekkor nyert, egy hullámzó folyó által vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban az említett folyóból emelkedik ki egy arany grif, és első jobb lábával két arany szarvasbogot tart; az alsó vörös udvarban jobbról balra rézsutosan fehér csíkolat vonul le, és azon három vörös rózsza látszik. A paizsfölötti sisak koronájából két egymásra helyezett vörös sas-szárny lebeg ki, mellyen jobbról balra rézsutos fehér csíkolaton három vörös rózsza látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾.

Nevezett Krahmer Ignác a tartományi biztosságnál volt irnok.

Krajcsy család. 1688-ban Drskóczon Trencsin megyében fordul elő e család. Azután 1718-ban Krajcsy János Kardosfalván székel ²⁾.

Krajczár család. 1624. febr. 8-án II. Ferdinand királytól nyert czimeres nemes levelet Krajczár Balás.

1755. nov. 4-én pedig Szombathelyen Krajczár Ferencz és Pálnak fia Pál nemesi bizonyítványt nyertek ³⁾.

Kraitzer család. Kraitzer Bálint 1636. máj. 14. Bécsben kelt czimeres levélben II. Ferdinand király által nemesített meg, mely nemes levél 1637-ben sz. István király ünnepe előtti legközelebbi negyedik ferián Pozsony vármegye közgyűlésében kirdettetett ki, mint ezen levelet 1725-ben Bálint unokája a Bazinban lakó Kraitzer Sámuel a nemesség vizsgáló szék előtt bemutató ⁴⁾.

Kraitzár István Olgyán lakozó, testvére János részéről bemutatá a nemességért a királyhoz benyújtott, és a megadást jelelő kanzelláriusi aláírással jegyzett folyamodványt, és bemutatá elismervénynyel, hogy eredeti czimeres levelük Zala megyében lakó Kraitzer Farkasnak kezeinél van ⁵⁾.

Krajnik család. (Krajnikfalvi.) Előnevét a Bihar megyei (és jelenleg a váradi káptalan által birtokolt) Krajnikfalváról írja.

Megerősítő czimeres nemes levelét 1742-ben nyeri M.-Terézia királyasszonytól. Czimere a paizs kék udvarában egy hullámzó tenger színén úszó szirén, fölemelt jobb kezében zöld koszorút tartva. A paizs

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szontagh Dán. közléséből.

³⁾ Veszprém várm. levéltárából Véghely D.

⁴⁾ Pozsony várm. levéltár Investig. nobil. pag. 11.

⁵⁾ Ugyan ott pag. 68.

fölötti sisak koronáján egy pánczélos, sisakos sárga eszermás vitéz áll, jobb kezében kivont pallózt tartva, lábaira egy kétfejű sárkány tekerődzik, melynek fejét vágni készül. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Krajnik János 1730. táján élt, ki is a Belgrád kézre kerítésében érdemet szerzett Vékony Jánosnak egyetlen leányát Juliannát vevé nőül, kivel ipa után Bully helységbeli részbirtokot kapta, melyet Vékony János jutalmul adományban nyert ²⁾).

Krajnik Ferencz 1825-ben magyar kir. testőr volt.

Krajnik Józsefnek neje Kazinczy Klára, Kazinczy Ferencznek az irónak nővére, Krajnik Imrénének neje pedig Kazinczy Eugenia, említett K. Ferencznek leánya.

Krajnik Alajos lak. Debreczenben, bir Érsemjénben.

Kray család. (Krajovai és topolyai báró.) Sáros vármegyei eredetű család, melyből Kray Pál Wittembergában tanulván, onnan 1655-ben érkezett haza ³⁾. Ennek valószínűleg fia I. Jakab, ki Szepes vármegyébe Késmárkra telepedett, és ott a város bírója lett. 1709-ben Heister cs. tábornok mint Rákóczi párthívét gyanúból ártatlanul lefejezteté. Mire egyik fia II. Jakab (szül. Késmárkon 1686. nov. 27-én) sirja fölött fogadást tesz, hogy atyja nevével e gyanú szennyét a legnemesb törekedés által lemossa, és azt megboszulja. Bécsbe megy, ott véletlenül egy tiszttel találkozik, ki séta alkalmával, a nélkül hogy tudná kivel beszél, eldicsekszik, hogy ő oka annak, miszerint Kray Jakab késmárki bíró lefejeztetett, mert az adott kir. kegyelemmel a fogoly ellenségeinek megvesztegetése folytán akaratosan késett, míg Kray kivégeztetett. Az ifju erre felbőszült, a tisztet kihívja és megöli, majd idegen név alatt egy dragonyos ezredbe áll, hogy ott magát kiüntette, a tiltott párbaj büntetését kikerülje. 1717-ben Belgrádnál tünteti ki magát, főhadnagy lön. Utóbb kapitány, majd haza menvén a városnál tanácsos; 1751-ben a város országgyűlési követe. Meghalt 1755-ben ⁴⁾. Kiadta Késmárk város történetét németül.

Testvére Sándor 1709-ben Wittenbergában tanult, utóbb haza menvén, Késmárk város jegyzője lön ⁵⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 119.

³⁾ Bartholomaeides Memoria Hungarorum, etc. 148. Klein. II. 443. L. Kaprainai Mss. A. tom. 50. p. 143.

⁴⁾ Melzer J. Biographien der ber. Zipser p. 108.

⁵⁾ Genersich II. 255.

A harmadik testvér Pál a mérnökkarnál alezredessegig ment. Meghalt 1720-ban ¹⁾. Készített a Szepességről egy corographiai térképet, mely Bel által is felhasználtatott.

II. J a k a b n a k két fia maradt: 1. S á n d o r, ki 1742. jun. 17-én született; öt évig m. kir. testőr, innen a Nádasdy ezredében 27 évig szolgált, kapitányságig emelkedett. Legelőször a porosz háborúban Ladshut és Liegnitznél tünteté ki magát. Schweidnitz ostrománál porosz fogságba esett. Innen kiváltatván, a török ellen is harczolt. Végre őrnagyi ranggal nyugalomba lépett. 2. P á l szül. 1735-ben. Szintén katonává lett, és itt esze és bátorsága által a legmagasabb polczig emelkedett. 1766-ban vonta magára Laudon fővezér figyelmét, 1778-ban már őrnagy volt. Nagy részt vett a Hora Kloskaféle oláh lázadás lecsendesítésében is. Ezután ismét a török elleni háborúban aratott babérokat. 1789-ben a Dunán átmenvén Krajovát is bevéve, (és tán innen egyik előneve: K r a j o v a i ²⁾). Ez évben nyerte a M.-Terezia rendét; midőn már tárborszernagy volt. Nem sokára nyugalomba lépve, Pestre vonult. 1792-ben báróságra emeltetett ³⁾. 1803-ban Bács megyében kapta kir. adományban Topolyát ⁴⁾. Meghalt 1804. január 19-én. Tetemei Pesten a belvárosi templomban diszes emlek alatt nyugszanak. Két fia volt A n t a l és F e r e n c z, amaz még atyja életében mint főhadnagy Orsova mellett esett el. F e r e n c z az időben szintén mellette harczolt, és életét csak a Duna átusásával menthette meg. Meghalt 1830. táján. Özvegye Gessel Borbála, gyermekei a most élő báró Kray-ék.

Báró Kray J á n o s az 1843. és 1847-ki országgyűlésen főrendi táblai tag.

Kray M i k s a 1845-en Szepes vármegye jegyzője.

A bárósági czimer következő: a paizs kék udvaraban hármassziklón hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kardot, a másikkal arany paizsot tartva. A paizsfölötti bárói koronán három koronasisak áll, a jobb oldaliból egy kék dolmányos, vörös bugyogós, zöld turbános török női ki, kezében lófarkú zászlót tartva; a baloldali sisak koronájából egy erdélyi oláh fekete süveggel emelkedik ki, jobb kezé-

¹⁾ Melzer Biographien d. ber. Zipser 327. ez már r o k u s i K r a y P á l n a k iratik.

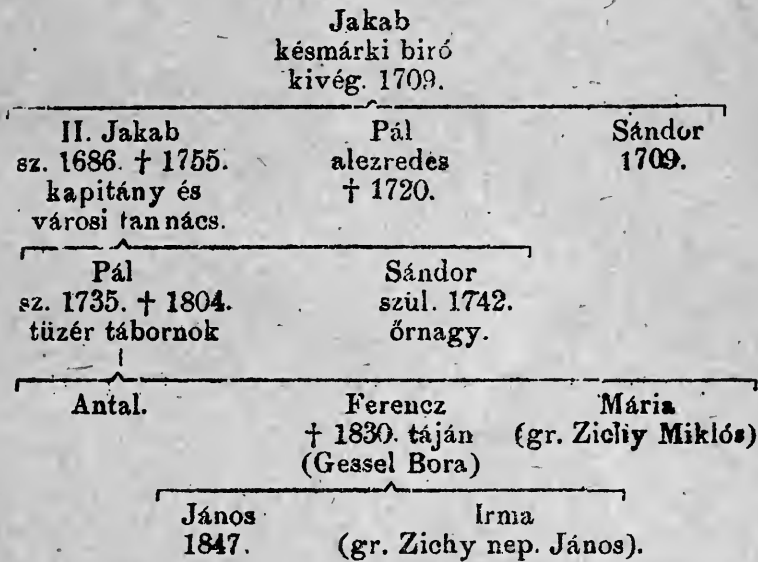
²⁾ Már 1788-ban k r a j o v a i előnévvel megnemesítetett. L. Tudományos gyűjtemény 1830. I. köt. 68. lap.

³⁾ Kölesy és Melzer Nemzeti Plutarkus III. — Collect. herald. p. 133.

⁴⁾ Felső-magyarországi Minei va 1830-ki foly. III. köt.

vel egyenes kaszát tartva; a középső sisakból a paizsbelihez hasonló oroslán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

A családfa az eléadottak nyomán így alakult:

Král család. Král Antal 1719-ben Jordán Rozinával (*lásd Jordán cs*) együtt nyert czimert és nemességet ¹⁾.

Král nevű családdal találkozunk Trencsin vármegyében is 1728-ban Nemes-Podhragyon; ez azonban alkalmasint egyik ága a Podhragyai másképp Kozics családnak, és pedig György ágának, mely az 1746-ki nemesi összeírásban így néven iktattatott be ²⁾.

Kraler család. 1795-ben nemesítetett meg I. Ferencz király által Králer János és Antal személyében.

Czimerpaizsuk először függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztály kék udvarában zöld téren egy vaspánczélba öltözött, sisakos, vörös tollas, kardos vitéz áll balkezevel hosszú lándzsát tartva. A baloldali osztály vízirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban egy koronás kigyó tekereg, az alsó vörös osztály eljén hullámozó vizen fehér hattyú uszkál. A paizsfölötti sisak koronájából arany oroslán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös ³⁾.

Kramár család. Trencsin megyében 1646-ban a nemesi lajstrom szerint Kis-ucza-ujhelyben székelte ily nevű család ⁴⁾.

¹⁾ Collect Herald. nro 405.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V

⁴⁾ Szontagh Dán. közléséből.

Kramar család. 1717-ben III. Károly által czimeres nemes levélben nemesített meg **Kramár Pál** ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első két lábával arany buzakévét tartva. Ugyan ily oroszlán emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kramarcsik család. Árva vármegyei ozimerleves nemes család. 1742-ben id. és ifj. Miklós, János és András, 1745-ben két Miklós, két András, egy János és egy Pál iratott be az Árva megyei nemesi lajstromba. Egyik ága Luczky melléknévvel élt ²⁾.

Kramaricz család. Kramaricz Mihály 1707-ben I. József királytól nyerte czimeres nemes levelét ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy szőlőtő, melyről három vörös szőlőfürt csüng alá, mellette egy arany buzakéve áll. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, és markában kivont kardot, három buzakalászt, és egy fürt szőlőt szorít. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Jelenleg **Kramarich** néven nemes családra Sopron és Zala vármegyében találunk; 1839-ben Kramarich Miklós Sopron vármegye alszolgabirája volt.

Tán ezzel ugyan egy család az is, melyet Szirmay Zemplin megye czimeres nemesei között **Kramericz** néven említ meg ⁴⁾.

Kramer család. Puchon Mátyás katonai érdemeiért, és főleg a Tököly Imre forradalma korában I. Leopold király iránt tanúsított hűségéért Zólyom vármegye és városa ajánlatára 1687-ben czimeres levelet nyert saját, úgy neje Kramer Anna, és leánya Dorottya, továbbá Puchon András és ennek neje Czernak Éva, testvérei Puchon Anna, és János, és ez utóbbinak neje Anna, gyermekei ifj. János, György, András, nemkülönbben atyafi testvérei (fratrucles) Puchon István és György, végre sógora Kramer Bálint, ennek neje Fassangh Dorottya, és gyermekeik Kramer Bálint és Dorottya neveikre, és valamennyinek utódai részére, mely

¹⁾ Collect. Herald. nro 597.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

³⁾ Collect. Herald. nro 753.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

czimeres nemes levél Zólyom vármegyének 1688. február 24-én Zólyomban tartott közgyűlésen hirdettetett ki ¹⁾.

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja, — négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal égő fáklyát tartva. A 2-és 3-ik osztály kék udvarában zöld téren zöldellő bükfa emelkedik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont pалlost, a másikkal zöld borostyán koszorút tart. Foszladék jobbról kék, balról vörös.

Kramer család. Kramer Ignác 1760. sept. 23. Bécsben kelt czimeres nemes levélben M.-Teréz király asszony által nemeségre emeltetett, és nemes levele azon évben Pozsony vármegyében hirdettetett ki ²⁾.

Kramer család. Kramer Ferencz, István, Prokop és Leopold 1792-ben nyertek czimeres nemeslevelet.

Nevezettek közül Kramer Ferencz (szül. Pozsony v. Gajáron 1744.) Esztergom megyei pap, hittani tudor, előbb tanár, 1796-tól pozsonyi kanonok és plébános, 1802-től esztergami kanonok, sz.-györgyi prépost, székesegyházi főesperes. Meghalt 1818. oct. 22. Kiadott 1814-ben egy munkát „De sola salvifica“ czim alatt ³⁾.

Czimerük egy fehér hullámzó folyam által először vizirányban kétfelé osztott paizs; a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék mezejében hármás zöld halmon arany koronán szétterjesztett szárnyakkal álló egy fejű arany sas; a baloldali osztály vörös mezejében kettős farkú oroszlán ágaskodik, szájában egy arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs alsó ezüst udvarában jobbról balra rézsütösen párhuzamosan két kék csikolat vonul le, mind-

¹⁾ Családi közlés szerint.

²⁾ Mosony vármegye levéltárában van az eredeti czimeres nemes levél.

³⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis p. 178.

egyiken három-három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján a leirt egy fejű sas áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ¹⁾).

Még ugyan csak 1792-ben Kramer János is megnemesített szintén a följebbi címeret kapván, hanem néhol máskép színezve, így ebben az egyfejű sas ezüst, az oroszlán arany szín; és a foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ²⁾).

Krantzberg család. Krantzberg Ferencz az 1802-ki országgyűlésen nyert magyar honfiusitást ³⁾).

Krapff család. A múlt században nemes családaink közé tartozott e név is. A XVIII. század elején Krapff Ferencz-József hadi tanácsnok, és fia Krapff Ferencz-József-Gáspár császári asztalnok és ausztriai gubernialis tanácsos kir. adományképen Tata kirtokába jutott. 1717-ben már báró Krapff Ferencz-József részére történik Tatán végrehajtást igazító parancs mellett becsü, és bizonyos alapítványi tartozásra nézve végrehajtás, mely alkalommal egyebek közt két cigány 50 írtra becsültetett, és a nevezett alapítványi tartozásban végrehajtásba is foglaltatott. 1727-ben a b. Krapff család a tatai urodalmat tartozékaival együtt gróf Esterházy József országbírónak adta el ⁴⁾). És így e család Magyarországból eltűnt.

Krastsenics család. Pozsony vármegyei nemes család; hol Krastsenics Vendel 1846-ban megyei rendszerinti esküd.

Ugyan e családból Krastsenics János kincstári ülnök s táblabíró Pozsony megyétől 1796-ki ápril 29-én nyert nemesi bizonyítványát akkori lakhelyén Krassó vármegyében 1797. jan. 13 án kihirdeteté. Jelenleg Krassó megyében nem létezik.

Szintén Pozsony megyéből való Krastsenits Károly cs. kir. járásbíró sági tollnok 1860-ban Nógrád megyében.

Krasznay család. A XVI. és következő században Nyitra és innen Hont vármegyében virágzott e család Krasznay, majd magyarosítva Széplaki és Hont megyei birtokáról Varbóky néven is nevezve. Ezekből élt a latin oklevél szerint Georgius Varbóky de Széplak alias Kraszna, ennek fia Varbóky Fe-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

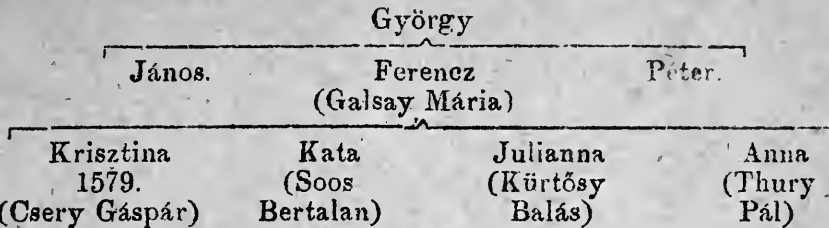
²⁾ Ugyanott.

³⁾ 1802-ki 24. törv. cz.

⁴⁾ Fényes E. Geogr. Szótár IV. köt. 190. l. — És Fényes F. Komárom várm. 172.

rencz 1525. táján, kinek leánya Varbóky Krisztina Csery Gáspár neje volt ¹⁾.

A leszármazási fa következő:

Ezekben kihalt fi-ágon a család.

Krasznay család. Bereg, Szatmár, Szabolcs és Zemplin vármegyei nemes család.

Szatmár vármegyében Krasznay Imre 1734-ben al-, 1746—1765-ig főszolgabíró volt ²⁾.

E század elején Krasznay József birtokos Szatmár vármegyében Eör helységben ³⁾.

Krasznecz család. (Dráskóczi.) A Dráskóczy családnak, mely e munka III. köt. 383—389. lapján tárgyalatik, egyik ága Krasznecz megkülönböztető névvel is él, mely név inkább visszaélésképen maradt az élő ágazatra. A család egyik ága Szatmár megyében is e néven volt ismeretes.

Dráskóczi Krasznecz Lajos 1836-ban Turóc megyétől kivéven nemesi bizonyítványát, azt azon évi jul. 7-én Trencsin megye közgyűlésén kihirdetteté, és ennek nyomán 1837-ben Gusztáv és Móricz fiaival a Trencsin megyei nemesi lajstromba iktattatott.

Krasznecz néven ismeretes a Dráskóczy család Zemplin vármegyében is, hol e század elején A.- és F.-Osván birtokos ⁴⁾.

Krasznay család. Lásd *Borbély család* e munka II. kötet 165. lapján.

Kraus család. Kraus János 1728-ki apríl. 28-án III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét ⁵⁾.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában arany pósta-trombita, a 2-ik és 3-ik osztály vörös udvarában pedig tarka ampolnában két zöld levéllel egy kinyílt sárga napraforgó

¹⁾ Szentbenedeki Convent. Prot. E. p. 372. anni 1579

²⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 134. 135.

³⁾ Ugyanott II. 90.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 344.

⁵⁾ Collect. Herald. nro 316.

virág látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú, koronás oroszlán emelkedik ki, a már leirttakhoz hasonló ampolnából (vagy ibrikből) kinyúló napraforgót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

K r a u s család Szepes megye nemessége sorában áll.

Kreasmány család. Kreasmány J á n o s és Gy ö r g y 1722-ben jul. 11-én III. Károly király által nemesített meg ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, első jobblábával egy cifra kannát, ballábával pedig hármassal kinyílt rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján fészken egy fehér pellikán ül, melle vérevel három kis fiát táplálva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kregár család. Vas és Zala vármegye nemes családja. Közülök Kregár M i h á l y Pesten polgármester volt. Meghalt 1803. jul. 1-én kora 70. évében.

Kremniczky család. A nagyfalvai Kremniczky családból ismeretes M á t y á s, ki 1479-ben Árva vármegye alispánja volt, a midőn a Lestinei község örökös biróságának a Briccius családja részére kelt ítélő levélben ²⁾ említetik. Alispán volt még 1505-ben is.

Krempelmayer család. Krempelmayer I s t v á n 1763-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét ³⁾.

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó arany oroszlány, első jobb lábával kivont kardot, a másikban három arany búzakalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében arany szőlőfürtöt tartva. Foszladék mind két oldalról aranykék.

Krenczer család. Krenczer G á b o r és Boldizsár 1704-ben I. Leopold királytól kaptak czimeres nemes levelet ⁴⁾.

Czimerük négy részre osztott paizs, közepén egy kisebb paizssal, melynek fehér udvarában zöld téren egy vörösbe öltözött magyar vitéz áll, kinyújtott jobb kezében az ország almáját tartva. A paizs 1-ső 4-ik osztályának arany udvarában egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, egyik lábával kivont kardot, a másikkal királyi pálcát,

¹⁾ Collect. Herald. nro 358.

²⁾ Judicium municipale parium sub praesidio Demetrii Castellani Arvensis et Mathiae Kremniczky Vice Comitis cum adjunctis Cojudicibus septem colonialium communitatum ord. judicibus. — Szontagh Dán. közléséből.

³⁾ Collect. Herald. nro 37.

⁴⁾ Ugyanott nro 764.

csőrében pedig zöld koszorút tartva. A 3- és 4-ik osztály kék udvarában kettős farkú oroslán áll hátulsó lábain, első lábaival egy kettős fehér keresztet tartva. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalnak koronáján a leirt egyfejű fekete sas látható, a baloldali sisak koronájából pedig vörös ruhás magyar vitéz emelkedik, kinyújtott jobb kezében aranykoronát tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Krengel család. Krengel Ferencz, és József 1790-ki nov. 18-án nyert czimeres nemes levelet, mely Bács, Tolna, Baranya, Pozsony, Veszprém, Győr vármegyékben; — 1826-ki april 10-én pedig Krassó vármegyében hirdettetett ki.

Czimerük ez: a paizs egy vizirányos fehér csikolat által két udvarra oszlik, a felső vörös udvarban egy fehér galamb áll, az alsó kék udvarban pedig egy fekete abroncs látszik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, aranymarkolatú kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-fekete ¹⁾.

Krassó megyében a családból többen élnek. Ezek közt Lajos előbb m. kir. testőr, majd 1836-ban Krassó megye főadószedője, 1845-ben főszolgabírája volt. Fia Lajos pénzügyi fogalmazó stb.

Kreskay család. Fejér vármegyei nemes család. Kreskay János 1756-ban M.-Teréz király asszonytól nyert czimeres nemes levelet ²⁾, és úgy látszik — ezzel előbbi kétséges nemességét kíváná megerősíteni, mert Kreskay János már 1744-ben Fejér vármegye esküdtje volt.

Czimere a paizs kék udvarában hármás zöld halom fölött repülő, vörös csőrű és lábú fehér galamb, mely csőrében zöld olajfa-gallyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, aranymarkolatú kivont kardja hegyén zöld koszorút tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Kresoviczky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes család ³⁾.

Kreszács család. E család két ága Pokabelo és Mitutiny név alatt ismeretes Trencsin vármegyében. 1660-ban a Pokabelo, 1690-ben pedig a Mitutinyi ág bicsei székhelyükön iratott be a nemesi lajstromba ⁴⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Collect. Herald. nro 139.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

⁴⁾ Szontagh D. közléséből.

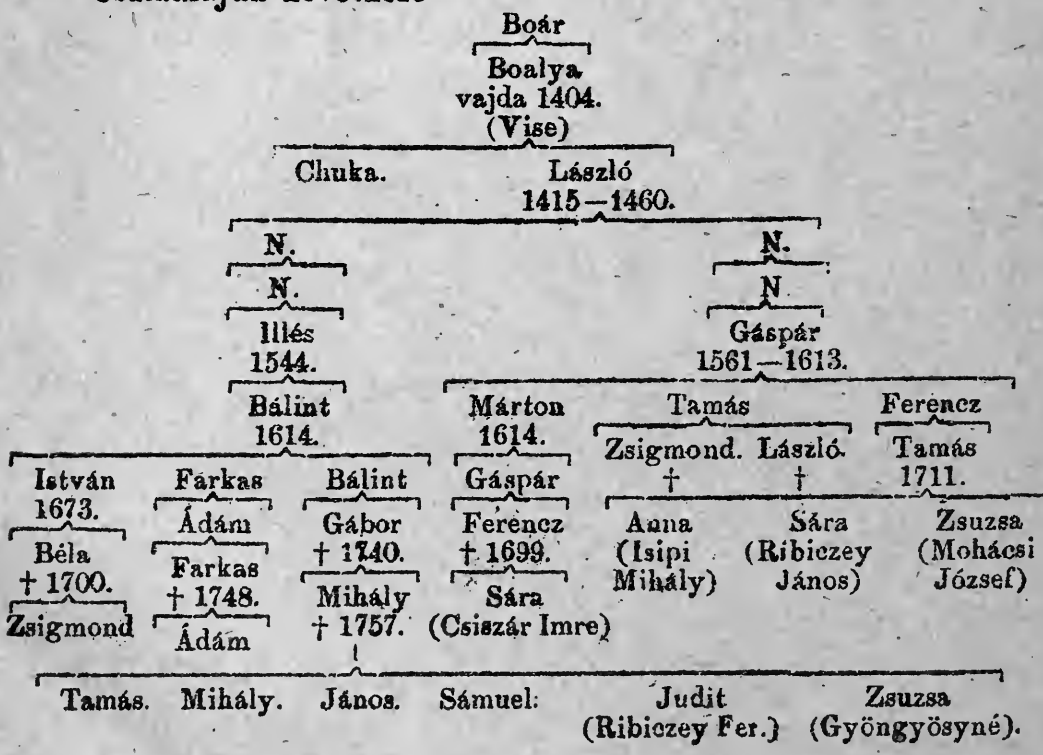
Krigovszky család. A mult század végén származott Nógrád megyébe Krigovszky Mihály, ki ott nemességét 1791. május 30-án hirdetteté ki. Tőle a leszármazás következő.

Istvánnak fiai 1839-ben vesznek ki nemességükről Nógrád megyétől bizonyítványt. Antal előbb hzq Coburg uradalmában gazdaszt, utóbb 1852—1854. B.-Gyarmaton első polgár mester, honnan birtokrészébe P.-Sőjbe telepedett.

Kriscsóry család. (Kriscsóri). Zaránd vármegye egyik ős családja. Alapítója Boárnak fia Boalya a zarándi oláhok vajdája volt Zsigmond király alatt, és ezen királytól kapta adományban 1404. aug. 24-én Zarándban Kriscsórt több jószágokkal, miket már előbb fiúágra szólólag birtak. Boalyának fia László Bosznia országban Bala vára védelménél tünteté ki magát, mit Zsigmond király oklevélben ismert el ¹⁾.

Családfájuk következő:

¹⁾ Gr. Kemény Józsa. Uj magyar muzeum. 1854. I 124. s köv. 1. értekezik e családról és közli okleveleit.

Lászlónak két fiától, (kiknek azonban neveit nem ismerjük, valamint az unokákét sem) kétfelé szakad a család. Az egyik ág négy leányban szakad meg; a másik pedig lejött korunkig, azonban a végző nemzedékek táblázatunkról hiányzanak.

Az újabb időben Kriscsóri István 1815-ben Zaránd törv. széki ülnöke. Mihály alszolgabíró ugyanott 1815-ben. Ábrahám 1838. táján aljegyző.

Továbbá élnek jelenleg János, Lidia, Sándor, Lajos, Béla, Pál özvegye Florentina, Laura leányaival, Dániel örökösei Ágnes és Anna; úgy József és Árpád.

A család neve néha Kristyóri-nak is iratik. Kristyóri Gábornak fiai János, Albert, és Zsigmond Arad vármegyében 1815-ben hirdettetik ki nemességüket.

Kriske család. Trencsin vármegyei curialis nemes családainak sorában áll. 1748-ban élnek közülök Podhragyon Pál, és Andrásnak örökösei, Trencsin sz. kir. városban Miklós. 1803-ban Adámócson lakik Andrásnak fia János mint katona. 1837-ben szintén Adámócson iratik össze a följebbi Andrásnak fia János már ekkor mint cs. kir. kapitány nagy-szombati állomásán ¹⁾.

Kriskovszky család. (Kotulini.) Lengyelországból szakadt hazánkba cholticzi Zedlneczky Venczel és Albert Árva vár ideiglenes urai alatt, névszerint a bejövők közül Kriskovszky Henrik 1549-ben az árvai uradalom praefectusa volt. E családot Thurzó Ferencz is pártolá, és honfúsítását eszközlé, 1559-ben nevezett Henriket Thurzó Árva vár kapitányává és Árva megye alispánjává nevezte. A nép Henriket csak Hindrich név alatt ismerte. Benne családja hazánkban kimúlt ²⁾.

Kriss család. Trencsin megyében Zsolnán székelt ily nevű család 1660-ban, és onnan vétetett fel a nemesi lajstromba ³⁾.

Kristó család. Erdélyi székely család a Csikszékben. Neve — úgy látszik — Kristóf-ból eredt; mert e néven is jö elő a család néhány tagja.

Kristó Anna 1715-ben Csató János neje volt. — Kristó Imre 1853-ban birtokos Csik-sz.-királyban és Tusnádon ⁴⁾.

¹⁾ Szontagh Dán. közléséből.

²⁾ Ugyan attól.

³⁾ Ugyan attól.

⁴⁾ Benkő Károly Csik-Gyergyó és Kászon 109.

Kristoff család. Kristóff Mihály 1782-ben Nagyváradon városi tanácsnok, 1791-ben II. Leopold király által nemesített meg, főleg azon érdemeiért, hogy már atyjának példáját követve, a katona beszállásolásnál különös készséget fejtett ki, és hogy erélyes szorgalommal működött Nagyváradon az illyr tanítás behozatalán, azon fölül az illyr nemzeti gyülekezeten 1782–1798-ban mint deputatus vévén részt, ebbeli hivatását is ajánlatosan végezte. A nemes levélben nejétől Nikolits Esztertől született Demeter fia is említetik. Nevezett Demeternek nejétől Sággy Máriától csak egyetlen leánya Judit él 1807-ben ¹⁾.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály arany udvarában zöld téren arany koronán egy fekete holló áll, jobbra fordított fejjel, csőrében fehér keresztet tartva; (Oláhország czimeréből véve.) A 2-és 3-ik osztály kék udvarában kettős farkú oroszlán áll, első lábaival arany napot tartva. A 4-ik osztály arany udvarában két keresztbe helyezett fehér horgony látható. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, arany markolatú kivont-kardot tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-kék ²⁾.

Kristóffy család. Lásd *Christóffy cs.*

Kristóffecz család. 1690-ben Trencsin megyében Adamózon lakozott ily nevű család a nemesi lajstromok szerint ³⁾

Kriston család. Szabolcs, Abauj és Gömör megyében lakó nemes család. Közülök Lajos Gömör vármegye esküdtje, 1839-ben, utóbb 1843-ban főbiztos főszolgabírói ranggal.

Pál 1846-ban Abauj vármegyében aladószedő.

Kriston Pülöp ferenczes szerzetbeli zárda-főnök 1759-ben Ugocsa megyében N.-Szőlösön ⁴⁾.

Kriston Gergely, András és Miklós Kovács Györggyel együtt 1630-ban II. Ferdinándtól nyertek czimeres nemes levelet ⁵⁾.

Krivátsy család. Krivátsy Mátyás szepesi kanonok testvérével Krivátsy Péterrel együtt 1670-ben I. Leopold királytól czimeres nemes levelet nyert. Ezen Pétertől származott II. Mátyás, ki 1758-ki jun. 19-én Szepes vármegyétől vett ki nemességéről

¹⁾ B. Vay L. Német hívség 878.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Szontagh Dán. közléséből.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 103.

⁵⁾ Zala vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

bizonyítványt, ennek utóda András Losonczon lakott, és 1813-ban nemességét Szepes megye előtt pör útján igazolta, és ennek következtén nyert nemesi bizonyítványát Nógrád vármegyében 1813. máj. 5-én hirdetteté ki ¹⁾).

Krivátsy család e század elején birtokos Zemplin megyében Füzesréren és Alsó-Hrabócson ²⁾).

Kriveccky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes család ³⁾).

Kriveccky János kapitány 1766-ban M.-Terézia király asszony által nemesítetett meg ⁴⁾).

Czimere balról jobbra rézsutosan levonuló kék csíkolat által két-felé osztott paizs, a csíkolaton egy arany markolatú kivont kard fekszik, a jobb oldali háromszögletű osztály ezüst mezejében zöld téren barna egyszarvú ágaskodik, befelé fordulva; a baloldali alsó osztály arany mezejében zöld téren zöld pálmafa emelkedik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén pálmafa nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-zöld.

Kriza család. Erdélyben Toroczkón székel. Közülök János m. akadémiai tag és lapszerkesztő, született 1814-ben N.-Ajtán a székelýföldön, hol atyja unitárius lelkész volt. Nevezett János 1838. óta kolosvári unitarius lelkész, és a hit-tan és magyar irodalom tanára ⁵⁾).

Krizsán család. Trencsin vármegyében az 1666- és 1690-ki nemesi lajstromok szerint ily család Adamócson székelt ⁶⁾).

Krizsányi család. Hont vármegye nemessége közé sorolja Fényes E. Geographiájában.

Kroyherr család. Kroyherr Ferencz-Xavér 1791-ben I. Leopold király által czimeres levélben nemesítetett meg.

Czimere jobbról balra rézsutosan két-felé osztott paizs, a jobb oldali zöld udvarban magas fehér szikla emelkedik ki, melyre koronás kigyó kúszik; a baloldali kék udvarban rézsutosan három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny emelkedik ki, a jobb oldali vízirányosan félig vörös, félig fehér, a bal oldali félig arany, félig fekete, mindkét szárny közepén egy-egy csillag

¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 486. szám alatt.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 376. 391.

³⁾ Ugyanott 113.

⁴⁾ Collect. Herald. nro 231.

⁵⁾ L. Életrajzát s irodalmi működését Danielik József Magyar írók II. 168

⁶⁾ Szontagh Dániel közléséből.

látható, mely félig a szárny színeivel ellenkezőleg van színezve, úgy hogy a jobb oldali félig fehér, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany, a két szárny között koronás kékes kigyó emelkedik fel, hátra kondorított farkkal, szájából vörös nyelvét nyujtva ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete ¹⁾.

1802-ben Kroyherr György - Károly alezredes nemesített meg ugyan oly czimerrel, mely a följebbitől csak színezésben különbözik, nevezetesen a zöldes kigyó kék udvarban van, a három csillag vörös színű és fehér udvarban áll. A paizs fölötti sas-szárnyaknál a jobb oldali fölül vörös, alul fehér, a baloldali felül arany, alul fekete, közepén a csillagok is ellenkező szint nyernek, a két szárny között a koronás kigyó zöldes, és balra fordul. A foszladékok ugyan azon színűek, de ellenkező oldalt cserélték ²⁾.

Króner család. Króner János 1797-ben I. Ferencz király által nemesített meg.

Czimere a paizs jobb és baloldali felső szögletétől az alsó jobb és baloldali szögletig rézsutosan keresztbe huzott vonal által négy udvarra oszlik, úgy hogy a két oldalas udvar vörös, az alsó és felső udvar pedig kék színű; az alsó kék színű udvarban álló koronán pánczélos kar könyököl, mely már a két oldalas udvarba is benyúlik, és mely arany markolatú kivont kardot tart, mely már a kék mezőbe látszik, és a kard fölött a felső kék udvarban ezüst félhold és arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ³⁾.

Króner Lajos Mosony megyének 1837-ben al-, 1842-ben főjegyzője, és az 1843- és 1847-ki országgyűlésen követe volt.

Krsko család. A Trencsin megyei az 1768-ki nemesi összeírás szerint Nemsován lakott Krsko Márton fiával Andrással.

Egyébiránt a Krskó név a Mihalik család egyik ágának is elnevezése ⁴⁾.

Krtsúth család. Turóc vármegyei nemes család. Egyik tagja György 1741-ben Trencsin megyébe költözött át ⁵⁾.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Ugyanott.

⁴⁾ Szontagh Dan. közléséből.

⁵⁾ Ugyan attól.

Krucsay család. (Nádfői.) Zemplin megyei eredetű régi család ¹⁾; azon vármegyében fekszik Magyar-Krucsó helység, melynek határához tartozik Nádfő, honnan a család előnevét írja ²⁾. Krucsó helységet bírja a család, valamint a leány ágon tőle eredő Szögyényiek is, mert Krucsay Józsefnek Kállay Anna-Máriától született leányát Mariát Szögyény Imre birta nőül.

A család czimere a paizs udvarában egy magas fa, melynek tetejében egy holló ül, a fa átellenében fekvő dombon egy vitéz áll, és a fán ülő madárra nyilaz, a paizsfölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz nyúlik ki, zászlót tartva.

1654-ben élt a családból György ³⁾. — A XVIII. század elején több Krucsay tart Rákóczyval, így István, ki titkára volt, és mint ilyen irá alá 1707-ben az ónodi gyűlés végzéseit. Miklós kaszai kanonok részt vett 1705-ben a szécsenyi gyűlésen. János tábornoka volt Rákóczynak. Márton 1705-ben Ugocsa megyei alispán; ki 1732-ben Zemplinben birta ⁴⁾ Szög helységet.

János 1730-ban már a tiszántúli kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt e hivatalában Debreczenben 1741-ben ⁵⁾. Neje Pogány Borbála volt.

E század elején Zemplin megyében birtokos a család Lácza is. Zemplinből Szabolcs megyébe is átszármaztak.

Kruczár család. Trencsin vármegyében 1754-ben a nemesi lajstrom szerint ily nevű család Bánmvárosban lakott ⁶⁾.

Krúdy család. A család Nógrád megyében Szécsény-Kovácsiban közbirtokos és a XVII. században nyerte czimeres nemes levélét, 1671-ben Krúdy Judit Steffanides János evang. lelkész neje.

Czimerük a paizs kék udvarában fészken ülő pellikán fiait melle vérével táplálja, fölötte a paizs két szögletében két aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján könyöklő férfi kar, kivont kardot tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

¹⁾ Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. I. p. 55.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 340.

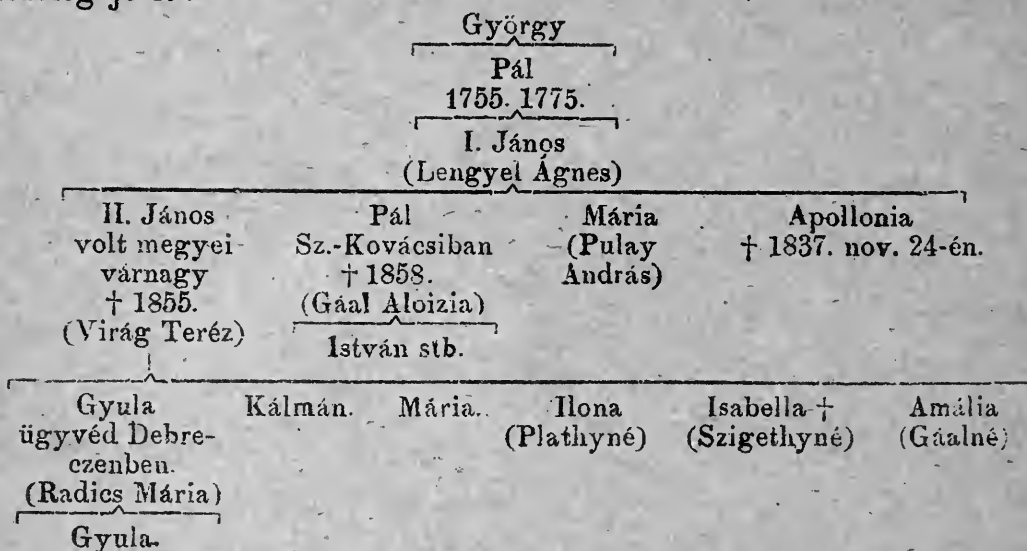
³⁾ Midőn Nógrád megye előtt prókátort vall. Lásd azon megyei Jegyzőkönyv 1654. pag. 94: ekkor Szécsényben harminczadi ellenőr volt.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 296.

⁵⁾ Bocsó Mátyás fölötte mondott halotti beszéde ily czim alatt: Az úr házában jelentetett mennyei dicsőség. Kassa 1842.

⁶⁾ Szontagh Dán. közléséből.

Ismert törzsük György, kinek fia Pál 1775-ben prókátor, ugy látszik Zólyomból ez költöz 1755. előtt Nógrádba. A családja következőleg jó le:

A családfán álló II. János 1832—1846-ig Nógrád megyei várnagy volt. Meghalt 1855-ben. Neje meghalt 1844-ben.

Ez ágazat kath. vallású.

A család neve a XVII. és XVIII. században gyakran Crudinak is iratott.

Ugyan e családból, de úgy látszik — még a nemesítés előtt külön szakadt ágazatból született 1735. oct. 26-án Zólyomban Crudi Daniél (Crudi János szabó mester, és Burián Zsuzsanna fiok), ki 1763-ban besztercezi, 1782-től pozsonyi evang. lelkész, 1802-től a Dunán inneni kerület superintendense lön. Meghalt 1815. dec. 18-án ¹⁾.

Krumholecz család. Krumholecz, Krmholecz, és Grumholecz alakban is találtatik neve írva. Trencsin megyei család. 1768-ban a nemesi összeírásban Pál és két fia János és Mihály Klucsón székelnek. Nevezett János ugyan akkor törvényszéki gyakornok. 1799. jul. 10. Mihály, János és Gábor Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt kapnak; és ezek után a család Trencsin megyéből kiszármazott, miután ott többé nyoma sem található a nemesi lajstromokban ²⁾.

Kruplanicz család. Komárom vármegye nemes családja, birtokos azon megyében Radványban ³⁾ és Karván Kruplanicz Simon ⁴⁾, ki 1843-ban Esztergam megye országgyűlési-követe volt.

¹⁾ Haan Lud. Jena Hungarica p. 69.

²⁾ Szontagh Dán. közléséből.

³⁾ Fényes E. Komárom várm. 129.

⁴⁾ Fényes M. országgyűlési stb. szempontból 1860. I. köt. 490.

Krusics család. (Lepoglavai †.) Horvát eredetű kihalt család. Iratott neve *K r w s i t h s* több alakban is. Legelső, kit történelmünk fölmutat: *Krusics Péter*, ki mint esztergami kapitány 1525-ben kap adományt ¹⁾. 1530-ban már clissai kapitány. 1535-ki novemb. 30-án már mint grófhoz ir. I. Ferdinand király, hogy Velenceze panasza folytán az elszedett javakat adja vissza ²⁾. 1537-ben a Dalmáciába küldött hadsereg vezére, e hadjárat alkalmával elcintén szerencsés, utóbb futni kényszerül, de a hajó, melyen menekül török kézbe esik, és így fejét veszik. Nővére *Katalin* temetteté el a tersaczi egyházba ³⁾. Fia *János* 1547-ben a smalkaldi hadra megy. 1552-ben már korponai kapitány. Utóbb török fogoly, 1565-ben megszabadul. *Birta Liptóban Likava várát*, és e vármegyének főispánja is volt ⁴⁾. 1569-ben az országgyűlés erőszakoskodásai ellen tanuvallatást rendelt tétetni ⁵⁾. Meghalt ezután nem sokára özvegye *Pálffy Kata*, másodsor *Illésházy István*hoz ment férjhez. Benne kihalt a *Krusics* család.

Czimerük — mint az a rozembergi vár kapuján tán ma is látható: ⁶⁾ egy rókát tépő sas szétterjesztett szárnyakkal.

Kruspér család. (Varbói.) Első ismert törzse *Krusper István* 1610-ben jelen volt mint kis-uteza-ujhelyi evang. lelkész a zsolnai zsinaton, melynek végzéseit aláírta. 1618-ban nemességét *Trencsin* megyében kihirdetteté. Iratott neve *Kruschpier*-nek is, és *Varbov*-ról való volt. Meghalt 1654-ben ⁷⁾. Fia *András* 1660-ban *Zsolnán* lakott a *Trencsin* megyei nemesi összeírás szerint. 1688-ban *István Árva* megyei törvényszéki bíró (judex appellationum). Ugyan ez évben *Trencsin* megyében *Kisutca-ujhelyben* székelnek többen a családból. 1740—1747-ben *István* kiköltözik *Trencsin* megyéből *Heves* vármegyébe.

1748-ban a *Trencsin* megyei összeírás szerint *András* *Ovcsarszkon*, ifj. és idősb *György* pedig *Zsolnán* székelnek.

1768-ban *Ovcsarszkon* *Mihály*, *Zsolnán* ellenben *József* fiával *Józseffel*, ki akkor *kocskóczy* plébános volt, — irattak a nemesek *lajstromába*.

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 24.

²⁾ Oklevél a velencezi marciána könyvtárban.

³⁾ Lehoczky szerint *Kerchelich* p. 218. 346. *Szegedy Rubricae* p. 94.

⁴⁾ Budai *Fer Hist. lexicon* II. 495.

⁵⁾ 1569-ki 55. törv. czikk. — *Kovachich Scriptorum minores* II. 228.

⁶⁾ *Bel. M. Notitia nova Hung.* II. pag. 572. *Kerchelich* 347.

⁷⁾ *Batholomaeides Memoria Hungarorum* 101.

Az 1803- és 1837-ki nemesi összeíráskor csupán Pál találtatott Ovesarszkon.

1760-ban varbói Kruspér István kamarai tanácsos és Marmarosban kincstár uradalmi, és só ügyi igazgató. Ugyan akkor varbói Kruspér Pál kamarai titoknok, ki 1770-ben szintén kir. kamarai tanácsos és a bácsi kamarai uradalom igazgató.

1770-ben varbói Kruspér János a marmarosi kerületben kir. ügyész. Ugyan akkor varbói Kruspér Antal az ungvári kamarai uradalomban királyi ügyész, ugyan az még 1787-ben is.

Jelenleg Szatmár vármegyében Kruspér Sándornő birtokos Batizon ¹⁾.

Kruspér Laura, Des Echerrolles Kruspér Károly neje meghalt N.-Váradon 1858. nov. 17-én. Nővére Aurora. Fia Sándor.

Kruspér István jelenleg a m. akadémia tagja.

Kruss család. Trencsin megyei nemes családok sorában áll. 1803-ban Nagy-Sztriczén lakik János és fia József. 1837-ben ugyan ott és Pravoticzén István fiával együtt. Ez hihetőleg egy a Crus családdal; lásd *Crus cs.*

Krussely család. (Topuszkai.) Horvátországi nemes család, melyből thopuszkai Krussely János a sz. korona ügyvéde 1619-ben ²⁾.

Krutten család. Krutten Mátyás 1755-ben M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét ³⁾.

Czimerpaizsa először vizirányosan két udvarra oszlik, az alsó kék udvarban három arany káka-szál (typha) emelkedik fel egymástól párhuzamosan állva; a felső osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobboldali vörös udvarban két vizirányosan párhuzamban vont fehér csikolat közt egy arany csillag látszik; a baloldali arany udvarban hármashalmon fekete holló áll, csőrében fehér író-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany félig fekete, a másik félig ezüst félig vörös, — egy arany káka-szál emelkedik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-fekete.

Nevezett Krutten Mátyás 1760—1770-ben a m. kir. kancellariánál irnok és hites jegyző volt. 1787-ben ugyanott a kiadói hivatalnál segéd ⁴⁾.

¹⁾ Fényes E. Geographiai szótár. I. 101.

²⁾ Kithonicz, Directio methodica.

³⁾ Collect. Herald. nro 275.

⁴⁾ Azon évi hivatalos tiszti nevtárak.

Krutten József 1770-ben a horvátországi báni hivatalnál irnok és jegyző ¹⁾. 1787-ben Pesten rendőrségi biztos ²⁾.

Krutten József 1790-ben szintén a följebb leírt czimmerrel nemesített meg ³⁾.

Ksiuszký család, vagy **Ksinszký** néven Trencsin megyében 1646. 1658. és 1690-ben találunk családot Felső-Drskóczon a megyei nemesi lajstromok szerint ⁴⁾.

Kubesz család. Ismeretes e családból Kubesz László királyi mester, és 1388-ban Árva vár várnagya, mint ez az Árva megyei Felső-Lestina helységben új megtelepedők részére Zsigmond király által kiadott oklevélben említetik ⁵⁾.

Kubicza család. Trencsin vármegyei birtokos család. A czimeres nemesítő levelet Kubicza Miklós maga és fiai Miklós és József neveikre, és ezek utódaikra 1741. octob. 28-án a pozsonyi várban kiadva nyéré M.-Terézia király-asszonytól ⁶⁾, és ezt Miklós még 1741. dec. 13-án Trencsin megyében kihirdetteté.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék udvarában zöld téren befelé fordúlva daru áll, fölemelt egyik lábában kövecset, csőrében pedig zöld kigyót tartva; daru fölött arany csillag ragyog; a baloldali ezüst mezőben kettős farkú oroszlán ágaskodik, feje fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koránáján szintén daru áll, egyik fölemelt lábában kövecset tartva, fejét balra fordítva, és abban zöld kigyót emelve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

1748—1768-ban Kubicza Miklós a nemesi lajstrom szerint Kisuteza-ujhelyben székel. 1803-ban Melsiczen lakik Ignác és fia János. 1837-ben nevezett Ignácznak másik fia István Ivanócson székel. Ugyan ekkor Ignácznak harmadik fia Florián három fiával Károlylyal, Bálinttal és Lőrinczezel Sambokréthen lakik; Melsiczen pedig laknak Ignácznak örökösei Vincze nagy-tapolcsányi segédlelkész, Lajos bitsei uradalmi irnok, és József nyitra megyei pap.

¹⁾ Azon évi hivatalos tiszti névtárak.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Szontagh D. közlése szerint

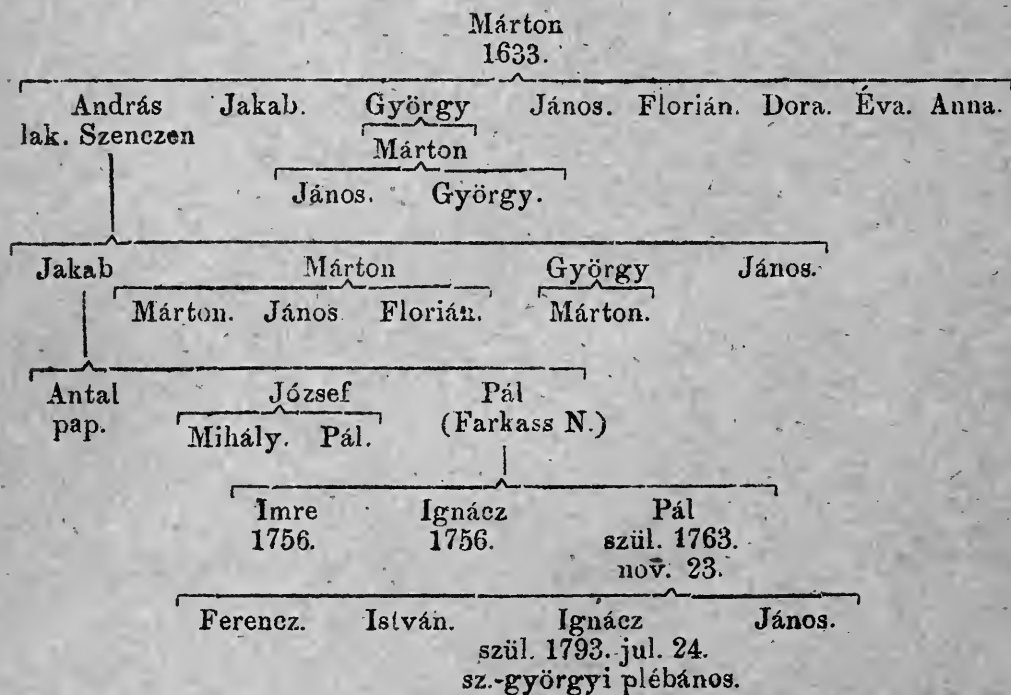
⁴⁾ Ugyan attól.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tom. V. és Szontagh Dán. közléséből.

1848-ban Ivanóczon székel Pál, ki már 1840-ben Trencsin megye alispánja, az 1847-ki pozsonyi országgyűlésen ellenzéki követ, élezes szónok, tanult publicista, jelenleg e pályáról lelépve gazdaságával, melyet a szernyei szerzett birtokkal növelt, foglalkodik.

Kubina család. Pozsony vármegyei nemes család. A nemességet Kubina Márton nyéré maga, és gyermekei András, Jakab, György, János, Florián, Dorottya, Éva és Anna, és ezek utódaik részére II. Ferdinand királytól Bécsben 1633. ápril 20-án kiadva; mely czimeres nemeslevél Pozsony vármegyében Samarján azon évben B. sz. Mária ünnepe utáni 2-ik ferián hirdettetett ki.

A családfa következő:

András fia Jakab, és fia Pál két fiával Imrével és Ignácczal 1756. novemb. 17-én vettek ki Pozsony vármegyétől nemesi bizonyítványt ¹⁾.

Kubinszky család. Trencsin megyei czimeres nemes család. Kubinszky András 1647-ben azon megyében hirdetteté ki czimeres nemes levelét.

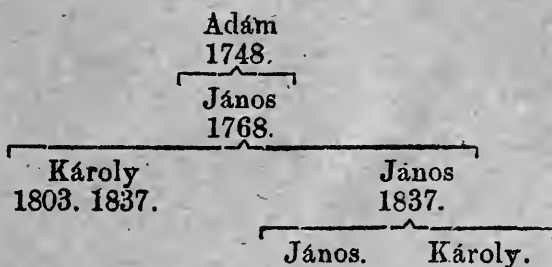
Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ökör, derekán fehér hevederrel átszorítva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között fehér szárnyas ló (pegazus ágas-

¹⁾ Pozsony várm. 1756-ki jegyzőkönyv 54. lap

ködik, nyakán arany szalaggal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék ¹⁾.

1748-ban Kubinszky Ádám Trencsin városában lakott a megyei nemesi összeírás szerint. Ugyan ott 1768-ban János, 1803-ban ugyanott Jánosnak fia Károly, végre 1837-ben a Trencsin megyei legutóbbi nemesi összeírás szerint szintén Trencsin városban laknak Jánosnak örökösei Károly és János, és ez utóbbi Jánosnak két fia János és Károly ²⁾.

Családfájuk ez :

A család egyik tagjáról 1848. előtt egyik megyében egy egész párt neveztetett el

Kubinyi család. (Felső-kubini, nagy-olaszi és deményfalvi.) Egyike legkiterjedtebb és ősrégi nemes családainknak. Első tudható törzse Hudkont, kit a tudós Horvát István a Hunt-Páznán nemből (genus) származottnak állit ³⁾. Nevezett Hudkont II. András király alatt élt, és 1233-ban ezen királytól — mint az adománylevél mondja — első ifjúságotól fogva tett hű szolgálataiért Liptó vármegyei Reucha (most Alsó- és Felső-Reucha helység Liptó megyében) nevű földdel adományoztatott ⁴⁾.

Hudkontnak ⁵⁾ két fia volt Ite, vagy Juche vagy Gyuche, és Gyurke, ki máskép Synik-nek is iratott. Ez utóbbtól a Meskó

¹⁾ Burgstaller Collectio insignium nob. Hung. famil.

²⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

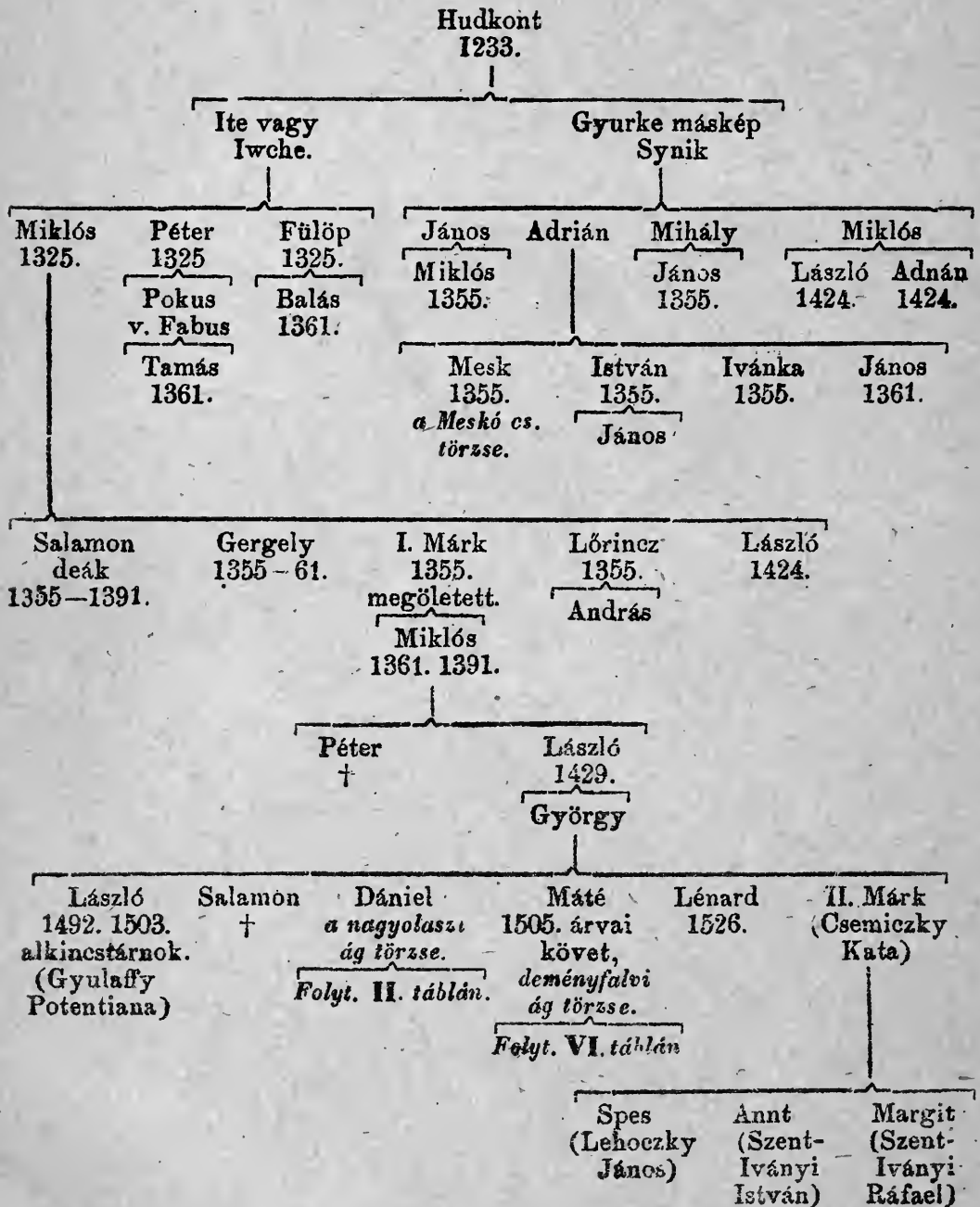
³⁾ Horvát István: A Magyarország gyökeres régi nemzetségeiről 73. Honnan vette ez állítását a tudós szerző, miután a forrást nem idézi? nem tudjuk; eddigelé pedig Hudkontnak ezen Hunt-Páznántóli származására vonatkozó oklevél nem ismertetik.

⁴⁾ L. Genealogia Familiae de Felső-Kubin fratribus suis dicata a Petro Kubinyi S. C. et R. Majestatis Consiliario. Pesthini“ című család történeti rajz oklevelekkel, mely három kiadást ér: egymint 1814. 1824. és 1831-ben.

⁵⁾ Hudkont némely genealogiacon comes-nek írva is fordul elő.

és más családok, az elsőtől pedig a Kubinyi család származott, mint a következő táblázatok mutatják:

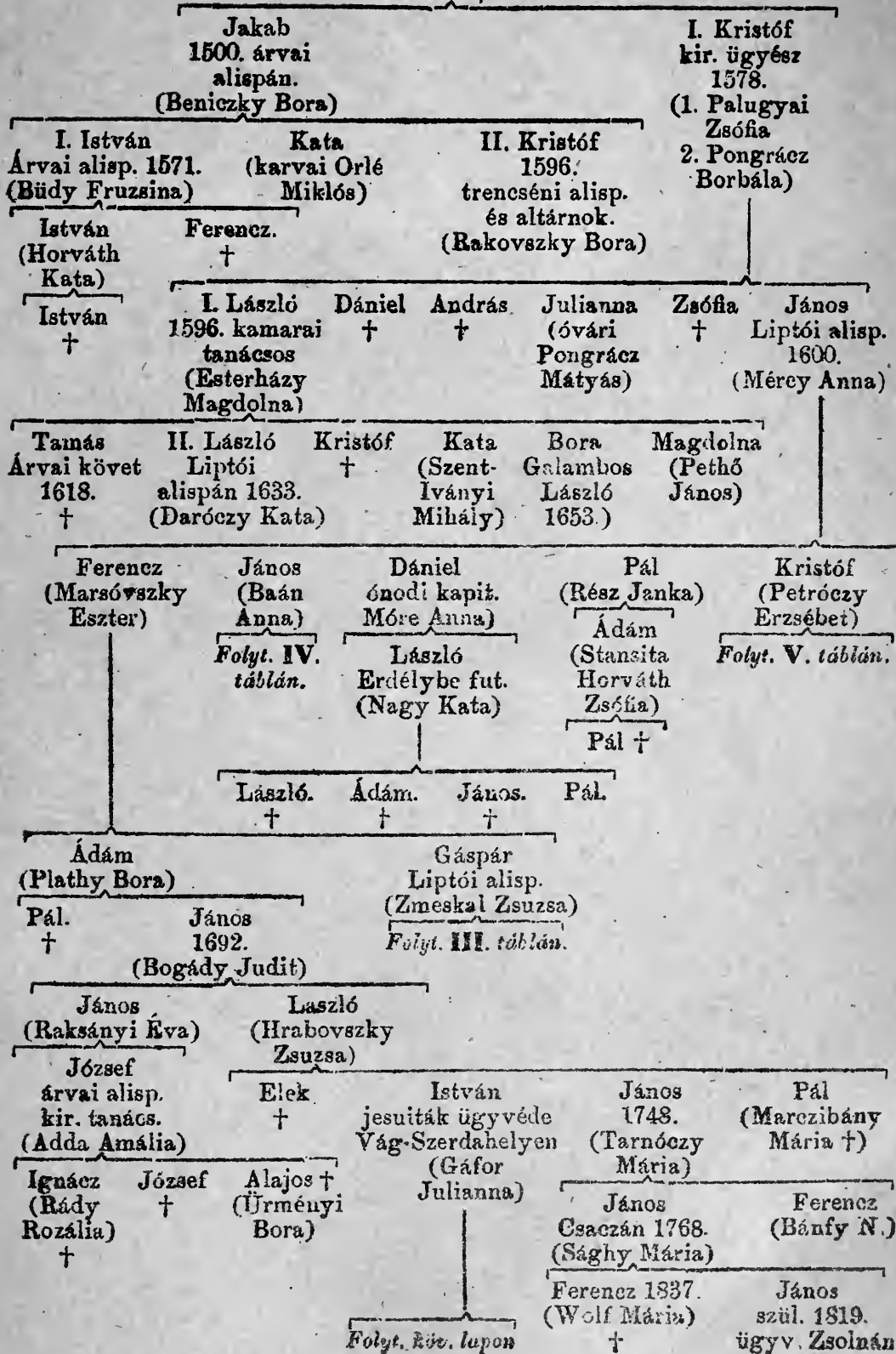
I. t á b l a.

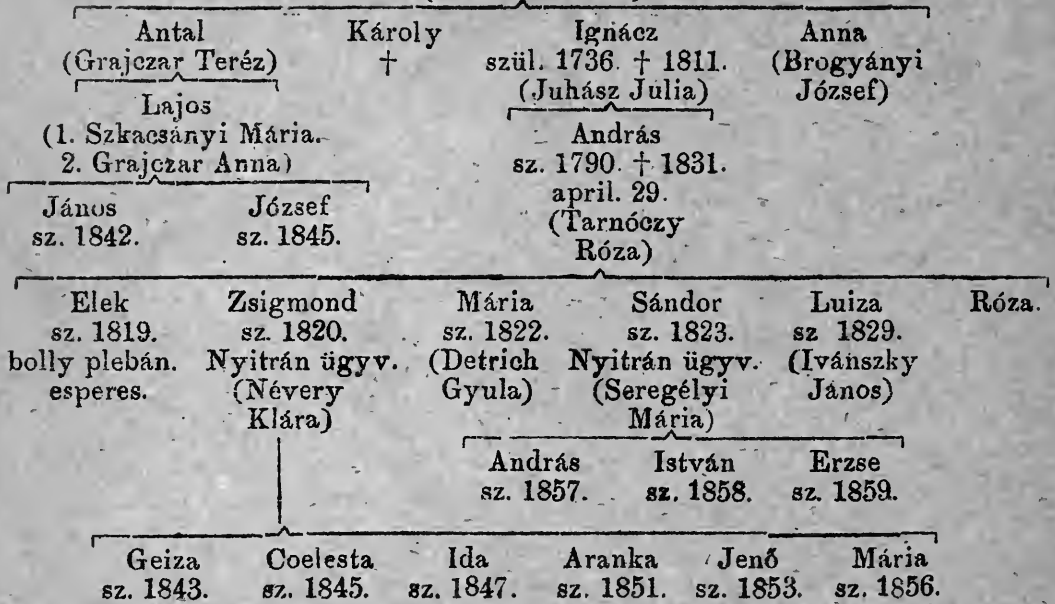
II. tábla.

Nagy-olaszi vonal.

Dániel, ki az I. táblán.

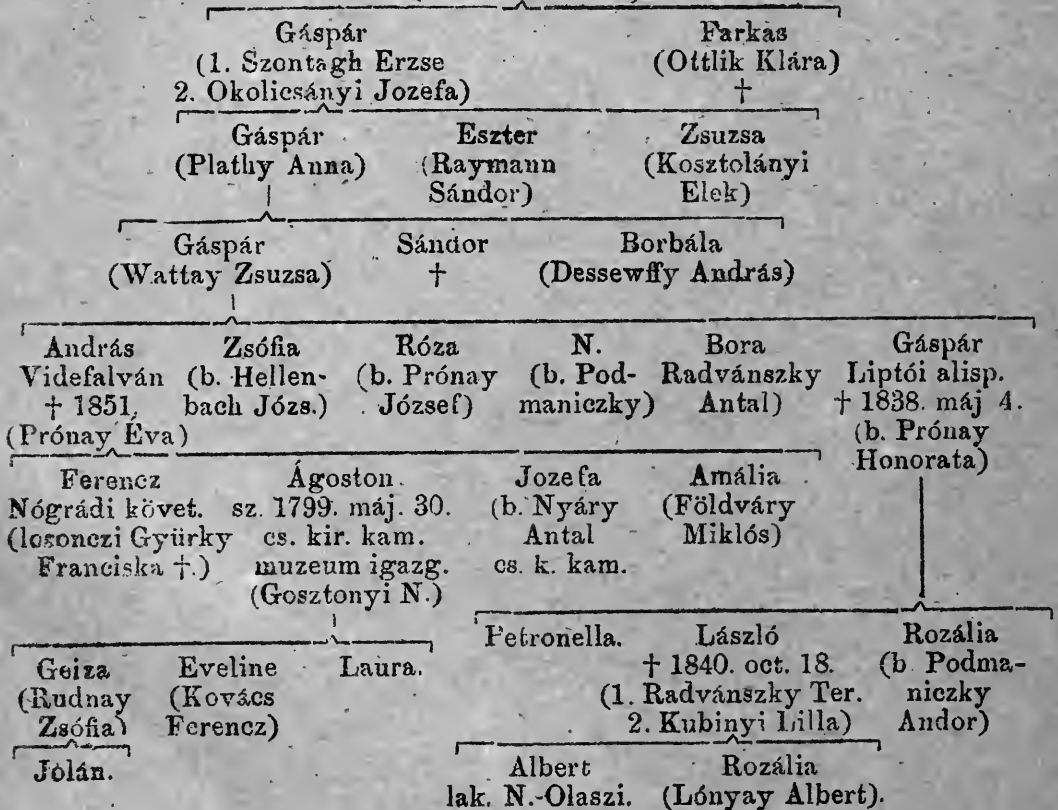

István, ki az előbbi lapon.
jesuiták ügyvéde
Vág-Szerdahelyen
(Gáfor Julianna)

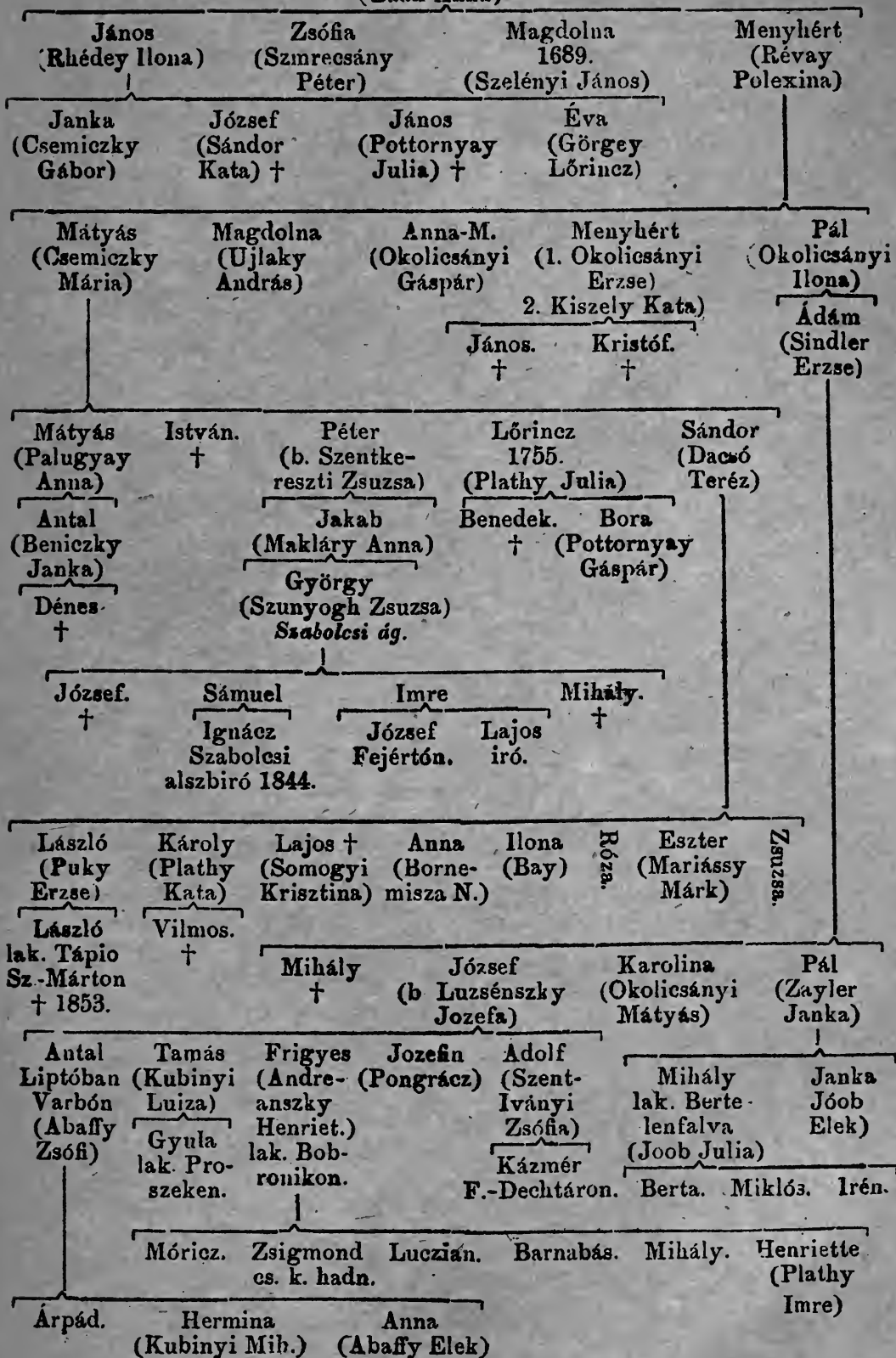
III. tábla.

Gáspár, ki a II. táblán.
Liptói alisp.
(Zmeskal Zsúza)

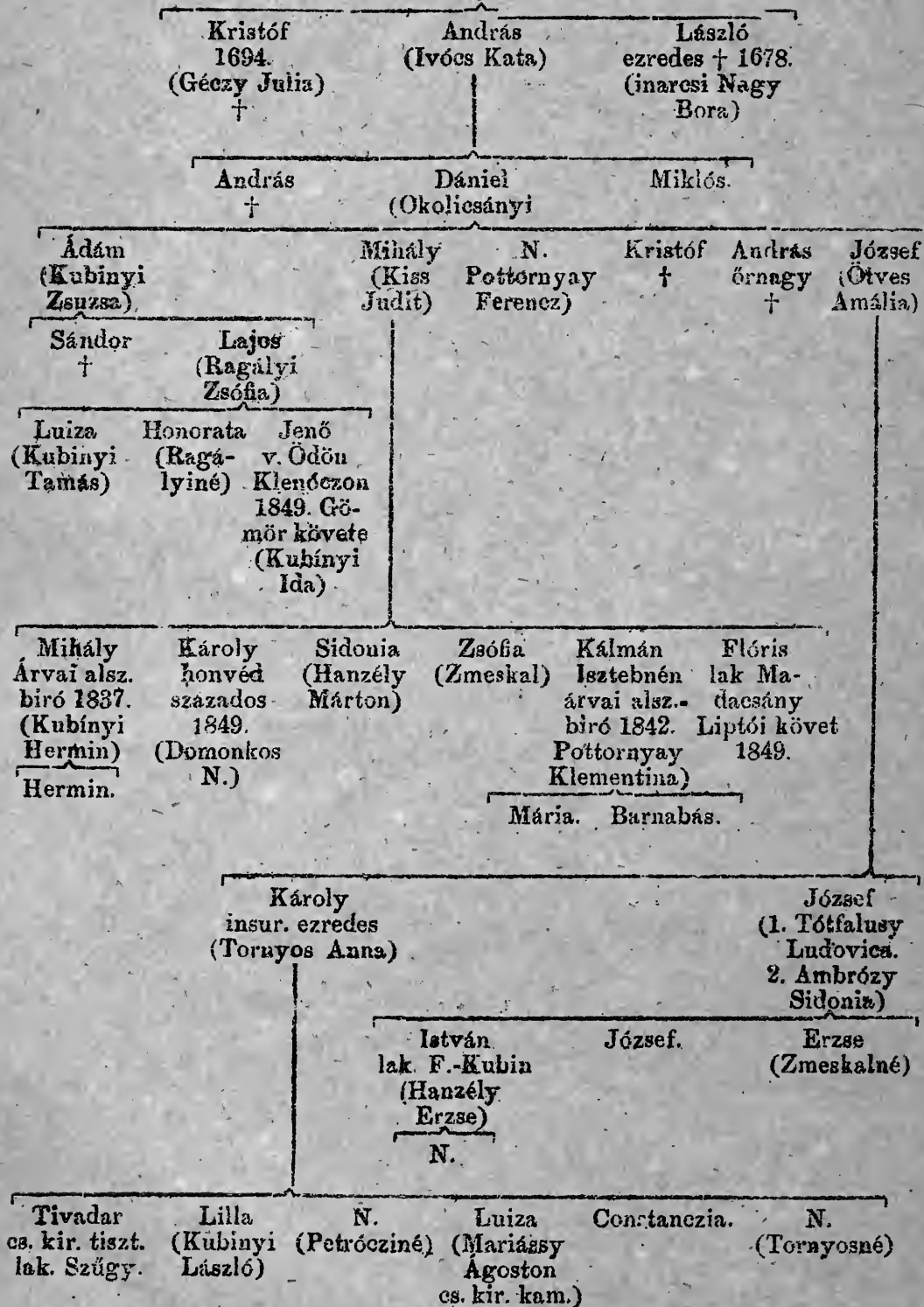
IV. tábla.

János, ki a II. táblán.
(Baan Anna)

V. t á b l a.

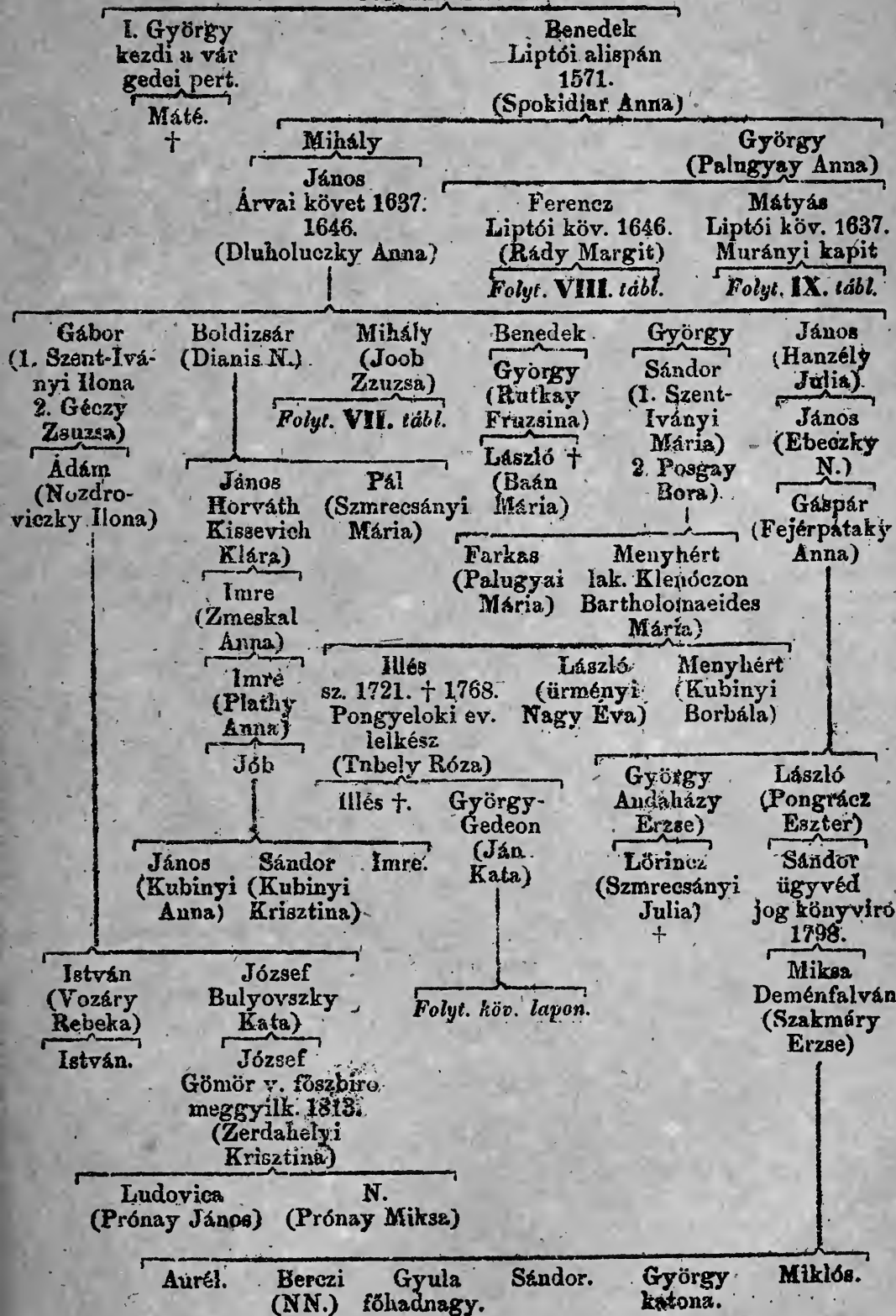
Kristóf, ki a II. táblán.
(Petróczy Erzse)

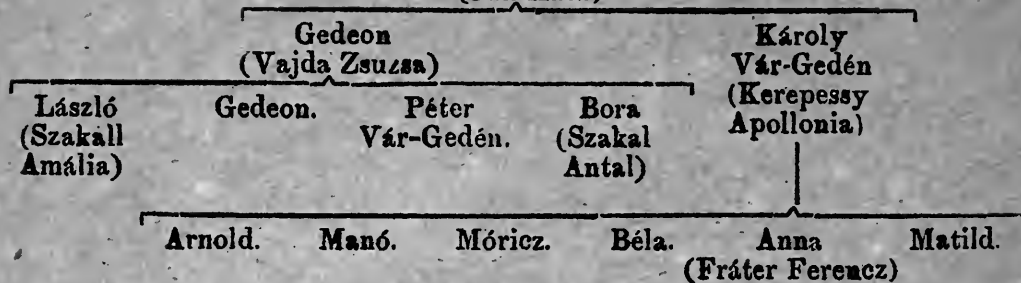
Deménfalvi vonat.

VI. tábla.

Máté, ki az I. táblán.
1505. Árvai követ.

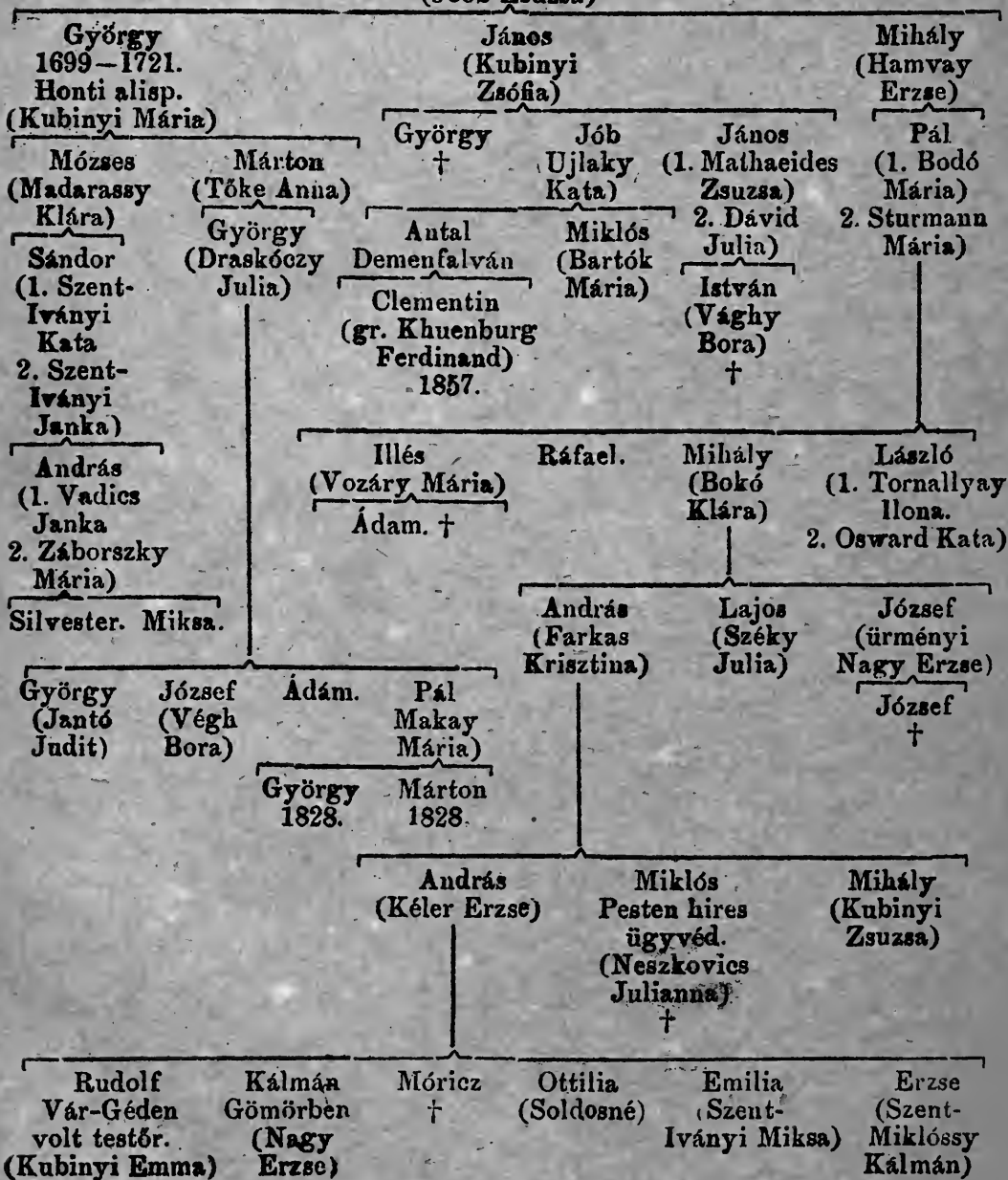

György-Gedeon *ki az előbbi lapon.*
(Ján Kata)

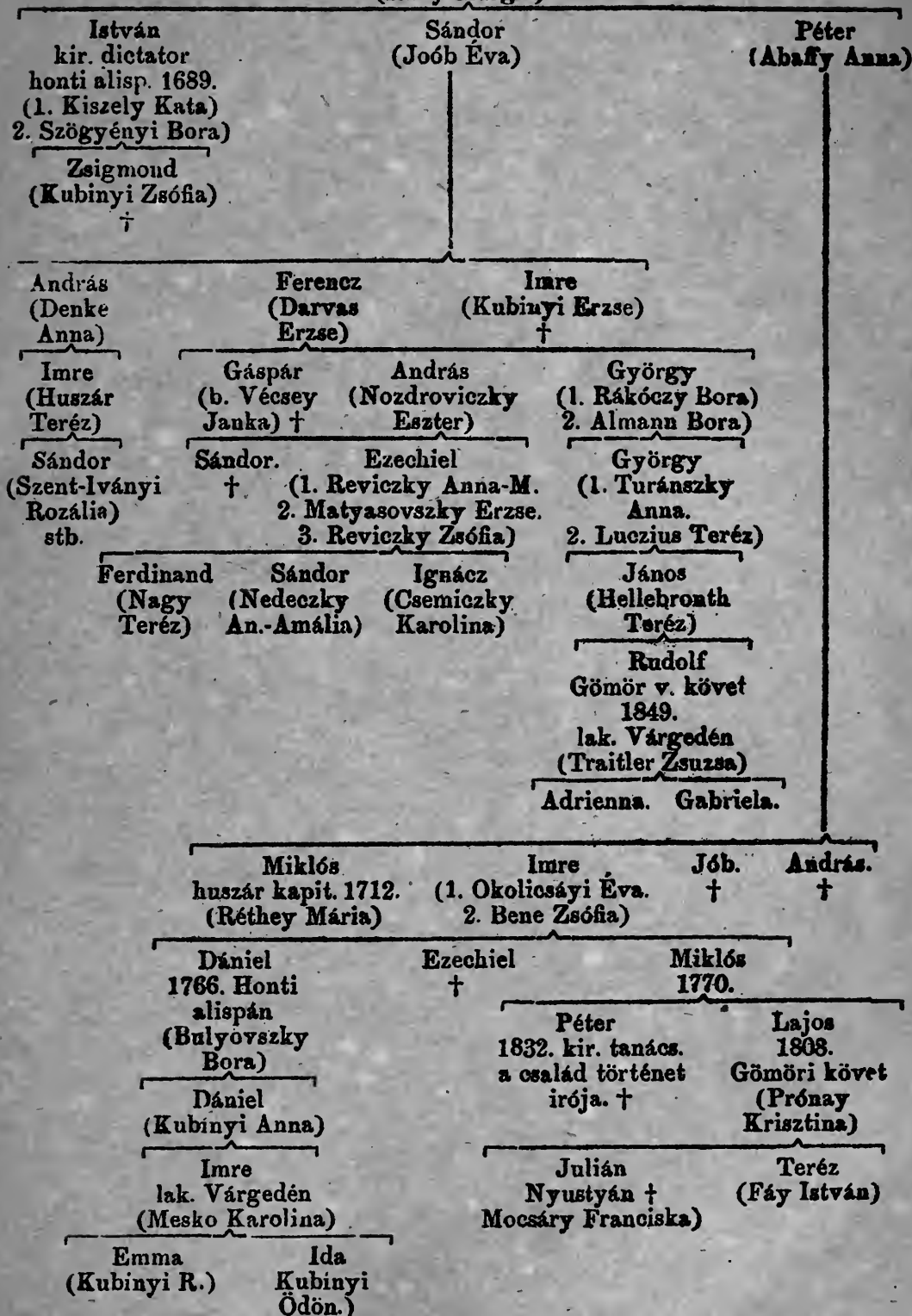
VII. tábla.

Mihály, *ki a VI. táblán.*
(Joób Zsuzsa)

VIII. t á b l a.

Ferencz, ki a VI. táblán.
Liptói követ 1646.
(Rády Margit)

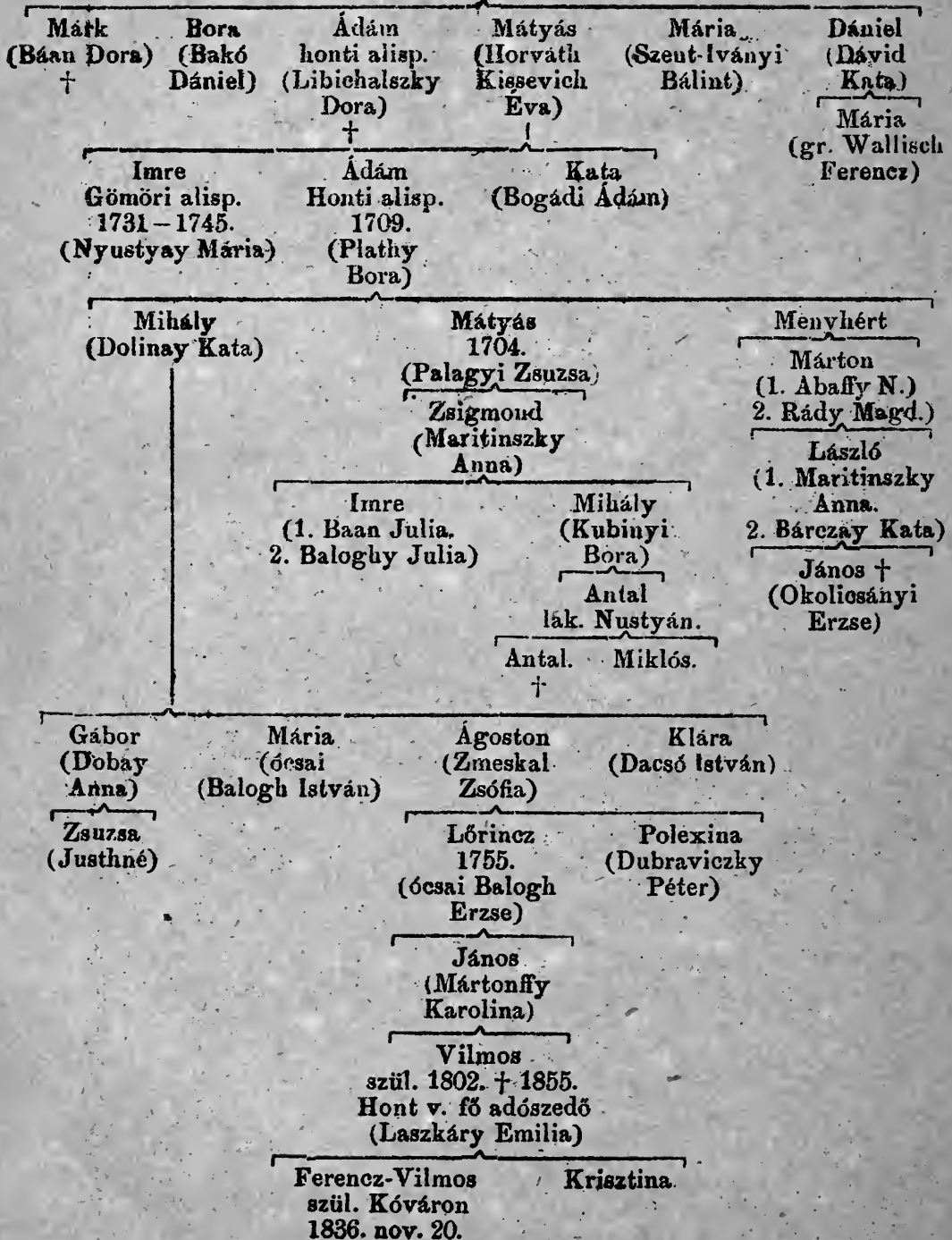
IX. tábla.

Mátyás, ki a VI. táblán.

Liptói követ

1637.

1. Bobrovith Erzse.
2. Mérey Orsolya.
3. Bakó Erzse.
4. Pláthy Orsolya)

Mint a táblázatról látjuk, —már Hudkont két fiánál két ágra szakadt a család, de még mindég Liptó megyében Revucsát birtokolva. Már 1325-ben Juchenak három fia Miklós, Péter és Fülöp, ugy a másik ágon Gyurke vagy Syniknek két fia Adorján és Mihály a Turóczy Convent előtt Danch zólyomi főispánnal elcserélik Reucsát, és érte kapják Árva megyében Felső-Kubint ¹⁾, honnan később a család nevét és előnevét írja, és ez utóbbit közösen a Meskó családdal, mely szintén felső-kubini előnévvel él.

1355-ben Juchenak Miklós fiától származott unokái Márk, Lőrincz, Gergely és Salamon, Gyurkénak Adorján fiától unokái Mesk, István és Ivánka, továbbá Mihálynak fia János az érdeklött Felső-Kubin-ra, mely Árva várától szakasztatott el, I. Lajos királytól nyertek csere adománylevelét ²⁾; minthogy Lajos király a Liptó megyében fekvő Revucsát a szintén azon megyében fekvő Rozenberg kincstári városhoz találta jónak kapcsolni, melynél fogva

1497. évi.

1578. évi.

¹⁾ Regestrum de Turóczy, Engelnél Monumenta Ungarica p. 96.

²⁾ Ugyanott, és az egész oklevél Genealogia familiae edit. 1824. p. 30

Árva megyei Felső-Kubin helység birtokába nevezettek még 1355-ben a turóczy káptalanhoz intézett igdató parancsa folytán ünnepélyesen is beiktatá ¹⁾).

1361-ben szintén I. Lajos király a följebbi adomány-levelet Salamon és testvére Gergely (Miklósnek fia) Márknak fia Miklós, Lőrincznek fia András, Tamásnak fia Pokus vagy Fabus, Fülöpnek fia Balás, továbbá a Gyurke ágán Mesknek fiai Miklós és Benedek, Mártonnak fia István ²⁾, Istvánnak fia Péter ³⁾, és Jánosnak fia Miklós kérésére átírván megerősíté ⁴⁾).

1391-ben, minthogy Salamon deák (litteratus) testvérét Márkot megölte, vérdíjúl az őt illető f.-kubini birtokrészt a meggyilkolt Márk fiának Miklósnak kellett átadnia, mint azt a turóczy convent oklevele bizonyítja ⁵⁾. Ugyan ezen évben a Bebek Imre országbíró által tartott birtok-vizsgálati széken ezen levelet mutatták elé a család részéről Márknak fia Miklós, Jánosnak fia Miklós, és Salamon deák, már akkor nem levén több oklevelük ⁶⁾.

1424-ben Felső-Kubiny Gyurke fiának Miklósnek fia András, és testvére László, továbbá Juche fiának Miklósnek fia László, Mesk fiának Bálintnak fia Márton, Benedeknek fiai Mihály és István, Istvánnak fia János kérelmére Zsigmond király az előbbi I. Lajos királytól nyert adomány-levelet Felső-Kubinra nézve megerősíté ⁷⁾).

Miután, — mint említők — Gyurke vagy Synik ágáról más családok származtak, ez ágat most elhagyva, figyelmünket csupán a Kubinyi család ága, mely Juchetól ered, veszi igénybe. Ez ágon a megölt Márknak fia Miklós nemzé Pétert, ki kihalt, és Lászlót, kinek fia György közös atyja a fiaiban ismét két fő ágra oszlott Kubinyi családnak. Ezen Györgynek hat fia maradt; közülök azonban csak kettő Daniél és Máté terjeszté le ágazatát, amaz a nagyolaszi, Máté pedig a deményfalvi vonalnak lön tözsévé. Azonban míg e két vonal tárgyalását megkezdenők, a mag nélkül kihalt testvérekről kell emlékeznünk. Ezek közül

¹⁾ Regestrum de Turócz, és Geneal. familiae p. 27. az oklevél.

²⁾ Stephano filio Martini parvi. Ez nem áll a családfán.

³⁾ Szintén nincs a családfán.

⁴⁾ Genealogia familiae p. 29. az oklevél.

⁵⁾ Regestrum de Turócz, Engelnél pag. 97.

⁶⁾ Ugyanott mondva e szavakkal: *asserens plures non habere.*

⁷⁾ Geneal. familiae p. 32. oklevél.

László, ki tudománya miatt deák-nak (litteratus-nak) is neveztetett — 1492-ben kamara-gróf volt, (de Rivulo Dominarum) 1497-ben al-kincstárnok, 1498-ban kir. udvarnok czimmel említetik. 1502-1511-ben a budai vár tisztartója (Provisor castris Budensis) volt, a midőn II. Ulászló királytól Gömör megyében az elpusztult Zagyva várat öt faluval kir. adományban kapta ¹⁾. 1497-ben ő nyerte a családi czimert, mely — mint az első metszvény is ábrázolja — következő: a paizs kék udvarában egy magas sziklás hegy, és e mellett egy zöld fenyő fa emelkedik, melynek árnyékában a völgy zöld terén egy vad kecske legelész. A paizs fölött foszlányokkal övedzett sisak áll, és a fölött a paizsbelihez hasonló vad kecske látható. — Lászlónak ráthóti Gyulaffy Potentionától gyermekei nem maradván, ága kihalt.

Salamon, és Márk (Györgynek fiai) ugy látszik — a mohácsi csatában lelték halálukat.

Lénárd a családi közös gedei várnak parancsnoka volt, midőn nem sokára a mohácsi ütközet után Feledy Eusták azt tőle ravaszúl és hatalmasúl elfoglalta, ugyan is, több nehéz, állítólag kincsekkel megpakott ládákat kért bevitethetni a várba mint biztosabb helyre, a cselet nem sejtő Lenárd engedélyt adott, azonban a ládákból Feledynek fegyveres czimborái voltak, kik a vár kapuit Feledy csapatának megnyiták és azt elfoglalák. E hatalmaskodásból és rablásból utóbb perkeletkezett, melyet Máténak fia György indított meg, és testvére Benedek 1571-ben szerencsésen végre is hajtott, mint erről alább lesz említés téve.

Most következik I. Dániel kitől ered a

nagy-olaszi vonal.

Dánielnek egyik fia Jakab 1500-ban árvai alispán, ennek Beniczky Borbálától fia István szintén árvai alispán 1571-ben; ez unokájában kihalt. Jakabnak másik fia II. Kristóf 1596-ban trencsényi alispán és altárnok volt, 1597-ben pedig a Lengyelország felőli határok vizsgálására küldött országos küldöttség egyik tagja volt ²⁾. Rakovszky Borbálától férfi gyermekei nem maradtak.

Dánielnek másik fia I. Kristóf I. Ferdinand, Miksa és Rudolf királyok alatt élt. Ifjabb éveiben karddal szolgálta hazáját, és többször nehéz sebeket nyert, és pedig először a tótországi (slavoniai) határo-

¹⁾ Genealogia Fam. p. 35.

²⁾ 1597-ki 34. törv. czikk.

kon, majd Rogendorf vezérlete alatt a budai hadimozgalomban, Buda eleste után, Esztergamnál és Fejérvárnál, majd Pest ostromában vett részt, utóbb Győrben Vels Lenárd kapitánysága alatt, végre Nádasdi Tamás nádor vezérlete alatt több csatában forgott, és tünteté ki magát, majd pedig idült korában a jogi pályára adván magát mint ügyvéd ¹⁾, majd mint királyi ügyész szerzett érdemeket ²⁾. 1578-ban fiatal együtt családi czimer bővítést nyert, mely szerint — mint ezt a második metszvény mutatja — az ősi czimerpaizs jobbról balra réz-utosan két udvarra oszlik, az alsó kék osztályban két magas szikla között zöld fenyő emelkedik, mely alatt a vad kecske már szökő helyzetben látszik, és szarvai között csillag ragyog; a felső vörös udvarban pedig jobbról egy felhőből kinyuló pánczélos kar nyúlik ki, és kivont kardot villogtat. A paizsfölötti sisak koronából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén vadkecske emelkedik föl, szarvai fölött ragyogó csillaggal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék ³⁾. Két nejtől származott gyermekei közül:

László a kancellariánál kezdé szolgálatát, 1578-ban már felső magyarországi hadi titoknok, majd kamarai tanácsos, nőül birta Esterházy Ferencz pozsonyi alispánnak leányát Magdolnát, nővérét a később nádorrá lett Esterházy Pálnak, ki kora árvaságában Kubinyi László nál ennek Liptó megyei madaesányi kastélyában növekedett ⁴⁾. László több adományt is nyert, így szentmiklósi Pongrácz Frigyesse Miksa királytól Nógrád megyei Zelena helységet, és Szőlös, Turcza, Málnapataka, Malagya falukban részt; — 1575-ben Rudolftól Egerben nemesi házat és szőlőket, Borsod megyei Vata, Cseh falukban részt; Szolnok megyében Szentkirály, Czibak, Rérek helységben részt; Csongrádban a félegyházi pusztát, Pest megyében Nagy-Körösön, Tápio-Sz.-Mártonban, Kókán, Almáson részt, Szabadszáláson két curiát, Solt megyében Borobba-szállása pusztát, Zemplin megyében M.-Bényén részt, Szabolcsban Miháldi, Petneháza, Zokoly, Búd, Rako-máz, Gelse, Nádudvar, és Balsa falukat, Kassán köházat szőlőkertekkel; Gömörben Hegymegh, Lukovistye, Baluska, Poproc, Gerlicze, Ratkó, Alsó-Balogh helységekben részt; Nógrádban Bolyk és Pethőfalva helységekben részbirtokot kapott kir. adományban 1588-ban.

¹⁾ L. Tudománytár 1838. IV. köt.

²⁾ Oklevél a Geneal. familiae 39.

³⁾ Ugyanott.

⁴⁾ Ugyanott pag. 19. — Lehoczky tévedve írja, hogy Kubinban növekedett Esterházy Pál.

Fiaiban, kik közül Tamás árvai követ, László liptói alispán, és Árva és Liptó megyei követ volt, — kihalt.

Lászlónak egyik testvére János 1600-ban Liptó vármegyének alispánja, Mérey Annával terjeszté tovább ágazatát. Ennek egyik unokája László lessenyi Nagy Kata férje, a Vesselényiféle összeesküvés részese ¹⁾, Erdélybe menekült, és javait hűtlenségi bélyegen veszté el, innen Tiszolcz m. város nagy részét e notán maig is a kir. kamara birja. Nevezett László 1673-ban egyike azoknak, kik a török portán az elégületlenek részére segélyt kértek ²⁾. 1678-ban Tökölyvel tart, és ennek 1685-ben történt elbukása után is egy ideig Klenóczon vidéken tartja magát, míg utóbb ismét Erdélybe kénytelen menekülni, és ott hal el, és fiaiban ága is elenyészik.

László testvérének Jánosnak egyik unokája Ádám Plathy Borbála férje, kinek fia János nőül vevé Bogády Miklósnak Emödy Ilonától született leányát Bogády Juditot, ki testvérével Bogády Adámmal 1692. febr. 4-én osztozik meg N.-Báb, Ürmény, Lipovnik, Dretoma, Hanzlikfalva, és Nemcsény helységbeli birtokain ³⁾. E János tért valószínűleg át a kath. vallásra, a honnan ez ág kath. vallású. Jánosnak unokája István Gáfor ⁴⁾ Julianna férje, a jesuiták ügyvéde volt Vágszerdahelyen. Nejével Bars megyében szép birtokrészt kapott Nyitraszegh, Bisztricsány és Vieszka helységekben. Unokája András Bars megyénél kezdé hivatalos pályáját, de korán elhalt. 1831. april. 29-én. Ennek nejétől Tarnóczy Rozaliától gyermekei közül Elek (sz. 1819.) Pécs megyei Bolly helységben plébános, h. esperes, és ker. tan. felügyelő; testvérei Zsigmond és Sándor Nyitrán ügyvédek; gyermekeit a táblázat mutatja.

A III. táblát, melyet jelenleg nógrádi ágnek nevezhetni, Ádámnak testvére Gáspár kezdi meg. Ennek egyik fia szintén Gáspár, kinek neje Szontagh Erzsébet, kiről iratik, hogy a vérengző Caraffa idejében ennek dühétől és az eperjesi vérpadtól Liptó vármegyét tizezer forinttal menté meg.

¹⁾ Cserei Mihály Hist. 51.

²⁾ Bethlen Joann. II. 352. — Engel Gesch. V. 78. — Hammer Gesch. d. osm. R. III. 650. — Szalay M. orsz. tört. V. 131. 157. — Fesler Gesch. IX. 238.

³⁾ Liphay levéltár fasc. C VII. 192.

⁴⁾ A nyomott genealogián Gáfor név helyett hibásan áll Kámför név. A Gáfor család most is él Nyitra megyében. L. M. orsz. családai IV köt. 308. lap.

Ez ágon **A n d r á s** (szül. Nagy-Olasziban 1766. dec. 4-én) ifjú korában II. József ideje alatt az akkor ugynevezett Subalternummal négy évig szolgált Liptóban. Utóbb Nógrád megyébe tévén lakását vidéfalvai majd utóbb pilini birtokába, a polgári nyilvános étellel csak a megyei körökben érintkezett, és főleg az egyház és iskola volt azon tér, mellyen a legszebb érdemeket szerezte, mint buzgó evang. protestans a nógrádi egyház-megyének 16 évig ker. felügyelője volt. Emítést érdemel válogatott könyvtára, régi pénz- és egyéb szép gyűjteménye, melyekben nemes időtöltését találta. Meghalt Pilinben 1851-ki mart. 22-én. Gyermekai közül

F e r e n c z Nógrád megyében kezdé hivatalos pályáját, 1828-tól 1836-ig e megyének főszolgabirája, az 1836- és 1844-ki országgyűlésen követe, 1848-ban a nemzetgyűlésen képviselője, mint az ellenzék egyik jelesb szónoka tünteté ki magát. 1849-ben Losonczon szép régi-ségi gyűjteménye az oroszok által feldulatott. Testvére

A g o s t o n szül. 1799. május 30-án Vidéfalván, 1821-ben mint aljegyző kezdé Nógrád megyében hivataloskodását, és ott 1832-1842-ig mint főbiztos szolgált. 1837-ben a nógrádi evang. esperességi felügyelővé választatott. Ez időben alapita az esperességi könyvtárat, olvasó és munkáló társulatot. Létre hozta a népnevelés és magyar nyelv terjesztésére czélzó nógrádi intézetet. 1841-ben Pesten, 1846-ban Pécsen, 1847-ben Sopronban a m. orvosok és természet vizsgálok gyűlésén mint alelnök működött. 1843-ban a nemzeti muzeum igazgatójává neveztetett ki. Ez időben a hesseni nagyherczeg őt a Lajos lovag-rend első osztályával, a württembergi király a nagyobb arany érdempénzzel, a porosz király több arany és ezüst éremmel saját kezüleg írott levelek mellett tisztelték meg. A regensburgi fűvészeti, a nassau termézet-tudományi, a mainz-rajnai, szász-altenburgi természet-tudományi társulatok tagjává, valamint szintén 1843-ban a magyar akademia tiszteleti, 1853-ban pedig igazgató tagjául választatott. 1845-ben cs. kir. tanácsos lett. 1846-ban a nemzeti muzeumban alapított magyar képcsarnoki egyesületnek másod-, s a magyar természet-tudományi társulat első elnökévé, valamint 1849-ben a magyar földtani társulatnak is első elnökévé választatott. 1852-ben a portugalli sz. Mária fogantatási lovagrend 3-ik osztályát nyerte Donna Maria da Gloria portugalli királynétól. Tudományos czélből tett utazásokat a külföldön, nevezetesen 1843-, 1854- és 1857-ben; ez utóbbi alkalommal az amsterdami „natura artis magistra“ nevü zoologiai társulat tiszteleti tagjául választatott. Ugyan ez évben Ferencz-József császár által drága gyé-

mántos gyűrűvel ajándékozott meg, 1858-ban ugyan az által cs. k. kamarássá neveztetett. 1859-ben a porosz. sz. János lovagrend tiszteleti vitéze lön. Ugyan ez évben a kopenhágai régiség kutató társulat rendes- és a római archaeologiai társulat levelező tagjául választatott. Mind ezeken kívül ugy a muzeum, mint egyéb társulatok körében szép érdemeket szerze magának. Az irodalmi téren kissebb dolgozatain kívül munkái: 1. A magyarországi mérges növények 1842. 2. A m. nemzeti muzeum 1848. 3. A szekszárdi régiségek, magyarul és németül. 1857. ¹⁾ Atyja nyomdokán és egyéb példákön indulva, ifju korától többféle szép gyűjteményt szerze, melyeknek egy része 1849-ben Vidalfván az oroszok által szintén pusztitást szenvedett.

Ugyan ez ágon: G á s p á r Liptó megyében alispánságot viselt. Meghalt 1838. máj. 4-én kora 61. évében Nagy-Réven Heves megyében, és Nógrád megyében Karancs-Sághon eltemettetett, fia L á s z l ó ugyan e sirboltba atyját 1840. oct. 18-án kora 40. évében követte.

A IV. táblán álló ágazatot nagyobb részben Liptó megyei ágnek nevezhetnők, minthogy tagjai nagyobb részben e megyét lakják, kivéven a Szabolcs vármegyei ágat, mely Péternek J a k a b fiától, kinek neje Maklár Anna volt, szakad le.

Ezen kívül ugyan e táblán Lászlónak Puky Erzsébettől született fiáról L á s z l ó ról megjegyezhetjük, hogy ez Pest megyében tápio-sz. mártóni kastélyában lakott; s mint a művészet főleg a zene nagy kedvelője, e nemben a legjelesb művészeket gyűjté vendégszerető házához. Meghalt 1853-ban. Eltemettetett kivánsága szerint saját kertében.

Az V. t á b l a Kristóftól szakad le. Kristófnak egyik fia L á s z l ó Tököly ellen harczolt mint ezredes, és Osgyánnál 1678-ki sept. 27-én a kuruczok által megsebesitvén, Putnokra vitetett, hol 1678-ban sept. 28-án halt meg ²⁾.

Ezen ágazatot lakhelyük és birtokuk után Árva megyei ágnek nevezhetnők; azonban ez ágból is Károlynak fia T i v a d a r cs. kir. katonatiszt Szügyben Nógrád vármegyében lakik.

Deményfalvi vonal.

A D e m é n y f a l v i vonal ered I. M á t é től, ki 1505-ben a rákosi országgyűlésen Árva vármegye egyik követe volt ³⁾. Máténak két

¹⁾ Életrajzát Ujabb ismeretek tára V. köt. 159. és Magyar írók I. 128. l.

²⁾ L. testvére naplói jegyzetét Geneal. Familiae p. 47.

³⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai. 157.

fia maradt: György és Benedek, amaz kezdé — mint följebb említők — a gedei vár elfoglalása miatti pert, mely alatt azonban elhalván, azt öccse Benedek folytató, ki azt végre is hajtá, és a benne okozott 5000 frtra beesült károk megtérítésében is Feledyt és örökösait elmarasztaltatván, a végrehajtás a Feledyeknek Gesztetén, Feleden, Kerek-Gedén, Choma-Baraczán és Almádon fekvő részbirtokaikra intéztetett. Azonban még ezzel sem lévén kielégítve a Kubinyiak, addig pörlekedének a Feledy örökösökkel, hogy végre 1590-ben Báthori István országbíró előtt egyesség jött létre közöttök, mely szerint Feledy örökösök ugymint Lorántffy Kristóf s neje Feledy Margit, Kis István s neje Feledy Anna, s Lorántffy Zsigmond a fent említett rész-jószágok helyett Klenócz, Nustya helységeket, és Tiszolczbani részbirtokukat adák át a Kubinyi család meghatalmazottjának Benedeknek, és a II. táblán álló Jakab fiának Kristófnak és I. Kristóf fiának Lászlónak. Ezen kívül mindkét fél kölcsönös örökösödési szerződésre lépett, úgy hogy fiu-ágon kihalás esetében a fentebb említett javakat a másik élő fi-ág örökölje.

Itt lesz helyén megemlíteni azon atyafiságos egyességet is, mely a Kubinyi családnak deményfalvi és nagy-olaszi ága között 1658-ban Vesselényi Ferencz nádor előtt keletkezett; mely szerint a nagy-olaszi ág a várgedei uradalomra nézve, úgy a Csemiczky családtól szerzett Liptó megyei Hlinik és Csepfalva helységekre nézve minden jogairól lemond, és azt a deményfalvi ágnek átadá, ellenben a deményfalvi ág minden jogairól lemondott az I. táblán álló Márk után járó örökségről, úgy azon Feledy féle jószágokról is, melyek Lorántffy Zsuzsanna Rákóczy György erdélyi fejedelem neje kezeiben vannak, melyeknek vissza szerzése ez ágnek kötelességül tétetett.

Benedeknek két fia maradt: Mihály és György.

A VI. táblán Mihálynak fiától Jánostól, ki 1636- és 1646-ban Árva vármegye követe volt, jó le a Gömör megyeinek nevezhető ág.

Ez ágazaton Ádámnak József nevü fiától unokája József Gömör vármegyei főszolgabíró volt, midőn 1813-ki dec. 8-án Várgedén kastélyában meggyilkoltatott ¹⁾.

Györgynek Sándor fiától unokája Menyhért, kinek nejétől

¹⁾ Ez esetet tárgyazó tanuvallatások hivatalosan kiadattak Gömör megye által, minthogy a rablók ellen vizsgálódó akkori főszolgabíró Madarassy túlszigorú eljárásával vádoltatván feladatott. A gyilkos ez okmányok szerint Kubinyinak egy elkergetett cselédje volt.

Bartholomaeides Máriától Klenóczon 1721-ben született fia Illés, ki Wittembergben tanult, a papi pályára lépven, csetneki, majd taksonyi, innen rima-brezói, pongyeloki, végre osgyáni evang. lelkész lön. Meghalt 1768-ban ¹⁾.

János ágán Lászlónak Pongrácz Esztertől született fia Sándor jeles ügyvéd egy jogi munkát irt „Enchiridion Juris lexici“ (Pest. 1798.) czim alatt. Ennek két unokája Gyula és György a hadseregben szolgálnak.

A VII. táblán Jánosnak (ki a VI. táblán) fiától Mihálytól és nejétől Joób Zsuzsannától származott ivadékát láthatni, és ezen ág is lakhelyéről nagy részben Gömör megyei ágazatnak mondható.

Mihálynak fia György, valamint a II. táblán álló Ádám a Plathy Borbála férje, pörlötték Orlai Borbála előbb gr. Serényi András, utóbb báró Andrásy Péter hitves társától a záblathi kastélyt, és az ahhoz tartozó Zablah és Ribári falukat Trencsin megyében 1700-ban.

Ugyan e táblán áll Andrásnak Farkas Krisztinától 1775. oct. 18-án született fia Miklós, egykor híres ügyvéd Pesten. Meghalt Pesten 1845-ki augusztus 7-én. Eltemettetett ugyanott a váczi sirkertben. Nejétől Neszkovicz Juliannától gyermekei nem maradtak. Testvérenek Andrásnak gyermekei Gömörben élnek.

A VIII. táblán, melyet Ferencz 1646-ban lipói követ kezd meg, szintén gömöri és pedig várgedei, és nustyai ágazat terjed le. Nevezett Ferencznek egyik fia István 1689-ben Hont megyei alispán, és kir. rovásoló (dicator) volt.

Rudolf (Jánosnak Hellebront Teréztől fia) 1849-ben Gömör megyei képviselő.

Péternek Abaffy Annától fia Miklós 1712-ben huszár kapitány. Neje Réthey Mária volt. Meghalt magnélkül. Testvérenek Imrének egyik fia Miklós, 1770-ben a rendezett urbér behozatalakor Kis-Hont megyében egyik kiküldött végrehajtó, és a kis-honti evang. senioratusban az iskolák felügyelője. Fia Péter főleg a nemzeti muzeumra tett (4600 frt) adakozásaival szerze érdemeket. 1832-ben kir. tanácsos czimet nyert. Ő szerkeszté és nyomatá ki családja történetét és származási fáját 1814-, 1824- és harmadszor 1831-ben. Meghalt magnélkül. Testvére Lajos 1808-ban Gömör és Kis-Hont megyei követ volt.

¹⁾ Bartholomaeides Memoria Ungarorum p. 259.

A IX táblát Mátyás az 1637-ben lipcsei követ kezdi meg. Ennek négy neje volt, közülök a 3-ik Bakó Erzsébet leányágon a Hunt-Paznán nemből eredt Kóváry családból származott, és azután bir a család egy ága Kóváry család birtokokból Kóváron és Csalomján Hont megyében. Mátyásnak Mátyás fiától unokája Imre-Zsigmond Gömör megyének 1722—1731-ig főjegyzője, 1731—1745-ig alispánja volt. Testvére Ádám 1709-ben honti alispán. Ennek egyik fia Mátyás 1704-ben az eperjesi zsinaton a kis-honti evangelikusok képviselője. Neje Palagyi Zsuzsanna, mint Jakóffy örökös a családba hozta a ráhói kastély egy részét hozzá tartozó 18 helységben fekvő részbirtokokkal.

Utóbb említett Mátyásnak testvére Mihály Dolinay Kata férje, a rozenbergi evang. zsinaton volt képviselő. Ennek utódai közül Jánosnak Mártonffy Katalintól fia Vilmos született 1802-ben. Hont vármegyének volt 1839—1842. fő adószedője. Lakott birtokán Kóváron, utóbb Pesten, hol meghalt 1855-ki május 8-án kora 53. évében. Nejétől Laszkáry Emiliától gyermekei: Ferencz-Vilmos, ki az irodalmi térre hozta nevét, és Krisztina.

Átaljában a család, — melynek itt meglehetősen teljes származási táblázatát adhattam ¹⁾ — azon kevés családok közé tartozik, melyek legősibb jószágaiknak, milyen a f.-kubini, nagy-olaszi stb. máig is birtokában vannak. Nagy-Olasziban pedig Kubinyi Albert kastélyában számos családi tagokat felmutató arckép csarnoka díszlik.

Kubóczy család. Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvar jobb szögletében arany nap ragyog, mely felé fekete sas repül; az alsó osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban zöld téren jobbra fordulva arany grif ágaskodik, egyik lábával horgonyt tartva, a baloldali kék udvarban zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között fekete egy-szarvú emelkedik ki, szájában zöld ágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös ²⁾.

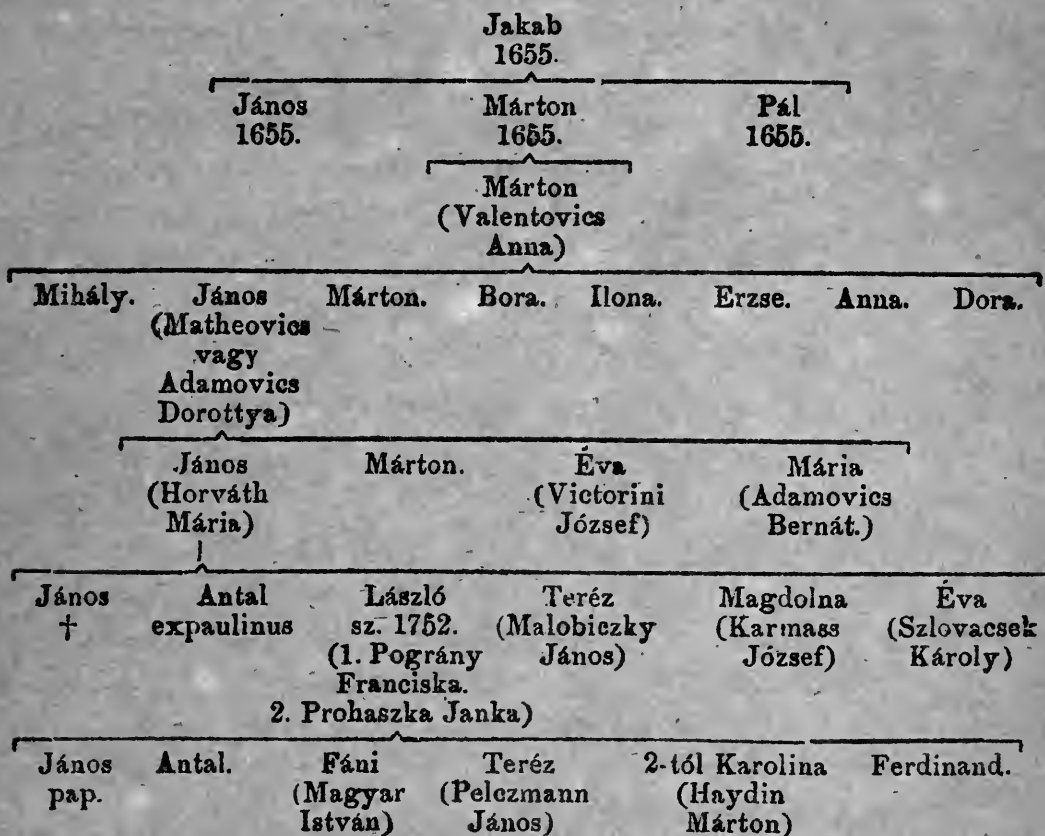
¹⁾ A család régiségét és kiterjedését tekintve, valóban kevés az, mi a családfákról hiányozhatik, és a hézagok főleg is csak a leányok lemaradásában észrevehető. Így nem található a családfán Kubinyi Magdolna, ki 1626-ban lipcsei Dóczy Miklós neje volt. (Lásd sz.-benedeki Convent Fasc. 46. nro 20.) — Így hiányzik arról a három következő testvér: Kubinyi Kata Sövényházy Sándorné, Éva liszniai Damó Lászlóné, és Klára Fejérpataky Józsefné, kik 1801-ben éltek, kik a IV. táblán Mátyásnak Palugyay Annától leányai.

²⁾ Burgstaller Collect. Insignium nob. Hung. fam.

Kubovich család. Kubovich Jakab, és általa János, Márton és Pál fiai III. Ferdinand király által Ebersdorf várában 1655-ki sept. 22-én kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld térről emelkedő fatörzs, melynek kétfelé keresztbe ágazó gallyai között szétterjesztett szárnyakkal egy fekete madár (tán sas) ül. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családfa ¹⁾ következő:

A most élők atyja László Pozsony megyei Szent-Jánoson született 1752. jun. 18-án.

Kubovich József, ki a táblázaton nincs, szakolezai polgár mester volt, és 1857-ben halt meg.

Ugyan e családból Kubovich Pál és Mihály 1780. jul. 11-én Pozsony vármegyétől vétén ki nemesi bizonyítványt, azt akkori lakhelyükön Krassó vármegyében 1781. octob. 15-én hirdettették ki; azon e család Krassó megyében már nem létezik.

¹⁾ Ipolyi Arnold közléséből.

Kubovics névvel neveztetik Árva megyében a nemes-dedinai **Zsuffa (Suffa)** családnak is egyik ága, sőt 1804-ben e szerint igazolván is nemességét, Árva megyétől nemesi bizonyítványt nyert. Ezen ágazat még egy másik nevet is vévén fel, t. i. **Arvay**-nak irván magát, később árvai-Kubovics lett belőle. Egyébiránt erről lásd a család igaz nevét **Zsuffa**.

KubrÁnszky család. Trencsin vármegyei czimerleves nemes család. KubrÁnszky **András** 1659-ben hirdetteté ki a nevezett vármegyében armalis levelét, és még 1666-ban Trencsin sz. kir. városában székel¹⁾. Később e megyében e család neve a nemesek sorában ismeretlen.

Kubriczky család. Szintén Trencsin vármegyei czimeres nemes család. Kubriczky **Mihály** 1646-ban hirdetteté ki nemes levelét²⁾.

Kubura-Osztoja család. 1751-ben Mária-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere egy vizirányosan fekvő fehér csíkolat által kétfelé osztott paizs, melynek felső kék udvarában hegyeikkel fölfelé két arany nyíl látható. Az alsó kék udvarban egy vörös bélésű arany korona ragyog. A fehér csíkolaton három bab-alakú kék pötty látszik. A paizs fölötti sisak koronájából barna lándzsa nyúlik ki, melyen kék zászló leng. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék³⁾.

Kuchár család. 1646- és 1660-ban Kuchár **Miklós** felső-draskóczi curiáján székel⁴⁾ a Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint⁵⁾.

Kuchiny család. (Kuchini †.) Zemplin vármegye kihalt nemes családainak egyike⁶⁾.

Kuchinka család. (Máskép Gajári.) **Kuchinka** máskép **Gajári Imre** 1765-ben M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét⁶⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér galamb, csőre és lábai pirosak, és egyik fölemelt lábával zöld pálma-ágot tart.

¹⁾ Szontagh Dán. közléséből.

²⁾ Ugyanattól.

³⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

⁴⁾ Szontagh Dán. közléséből.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 84.

⁶⁾ Collect. Herald. nro 223.

A paizs fölötti sisak koronáján szintén zöld téren a leirtohoz mindenben hasonló galamb látható. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Kuczner család. (Máskép Hlbóczy.) E család 1781-ben beiktattatott a Trencsin megyei nemesek sorába, mint Zsolnán lakozó ¹⁾.

Kudlik család. Trencsin megyei curialis nemes család. Az 1747- és 1755-ki Trencsin megyei lajstromokban ²⁾ előfordul Tamás és Miklós; — 1755- és 1761-ben Kudlik István és András. — 1768-ban Dubniczán székelte Kudlik Márton, ki ez évben jun. 13-án nemes levelét a Trencsin megyei közgyűlésen kihirdetteté. Ugyan ez évben Nemes-Zavadán lakott és a nemesi lajstromba beiktattatott Kudlik Miklós és András.

Az 1803-ki nemesi összeírás szerint Alsó-Ozorón lakott Kudlik máskép Ljeszkovszky Mihály és fiai Ráfael, János, József és Antai.

1837-ben szintén a nemesi összeírás szerint Alsó-Ozorón székeltek József, és fiai Florián, István és Tadó.

Kueffstein család. Kueffstein György 1647-ben magyarországi honfúsitást nyert ³⁾.

Kuen család. (Vagy Khuen.) Hazánkban gróf Kuen vagy Khuen Mátyás az 1647-ki országgyűlés 155. törvényezikében honosítatott; és utódai Tótországbán Nustáron birtokosok.

E család eredetileg tyroli eredetű, és magát bizonyos Egon, vagy Eginó de Traminio 1198-ban élt egyéntől származtatja. Jelenleg a család négy vonalon virágzik, azonban minket csak azon ág érdekel, mely hazánkban indigenatust nyert. Erre nézve elég annyit említenünk, hogy a Khuen családból, mely Khun és Khun néven iratott hajdan, a XVII. században élt Jakab cs. tanácsos és követ, alapítója az idősb ágnek; ez meghalt 1639. sept. 22-én. Nejétől annenbergi Siguna Margittól három fia maradt: Mátyás, Károly-Boldizsár és Leopold, kik 1640. jul. 27-én III. Ferdinándtól birodalmi grófságra emeltettek.

Nevezett három testvér közül Mátyás 1647-ben magyar indigena, belasi és liechtenbergi, gandeggi és englari Khuen-nek iratott, és 1678. előtt meghalt; és ily családfát ⁴⁾ alkotott:

¹⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

²⁾ Ugyan attól.

³⁾ 1647: 155. törv. cz.

⁴⁾ Hist. Herald. Handb. 414. Goth. geneal. Taschenb. d. gräf. H. 1859. 423.

Mátyás gróf
1647. magyar indigena
(gr. Meggau Anna-Zsuzs.)

József-Jakab
(gr. Thun Anna-Margit)

József-Károly
† 1795.
bajor orsz. kamarás,
cseh orsz. birtokos.
(1. gr. Lodron Teréz)

József-Antal
tábornok
elesett 1789.
(gr. Sándor Jozefa)

József-János
Kamuticz s
Nemilkau ura.

Antal
cs. k. kamarás
† 1823. febr. 23.
(gr. Viczay Karolina)

Henrik
sz. 1812.

Mária
sz. 1810.
(gr. Viczay
Károly)

Fáni
sz. 1811.

Antal
sz. 1817.
Nustáron
(b. Izdenczy
Angelika)

Károly
sz. 1818.
őrnagy.

Károly
sz. 1849.

Alexia
sz. 1850.

Antal
sz. 1852.

Irma
sz. 1853.

Angelika
sz. 1855.

Margit
sz. 1856.

A család Tótországbán Nustáron székel.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály rézsutosan ezüst-vörösre oszlik, az előtérben oroslán, ama színekkel ellenkezőleg festve; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában zöld hegyen rovátkos vártorony áll, alúl nyitott kapuval.

Kugler család. Kugler Pál 1790-ben nyert czimeres nemes levelet. Czimere következő: a paizs jobbról balra rézsutosan levonuló két fehér csíkolat által három udvarra oszlik, a két szélső udvar kék, és ezek közül a baloldaliban arany csillag, a jobboldaliban ezüst félhold ragyog; a középső zöld udvarban fehér sárgás galamb repül. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld ¹⁾.

Kukarics család. Torontál vármegye nemes családai közé számítatik

Kukovich család. Horvátországi család. Közülök Imre kancellariai ügynök Bécsben 1820—25-ben. József előbb diakovári kanonok 1820—25-ben. 1844-ben már diakovári püspök. — János 1844-ben báni táblai ülnök.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom V.

Kuksz család. Kuksz Kerestély 1751-ben léptetett a nemesség közé. Czimere jobbról balra egy rézsutosan vonuló fehér csíkolat által kétfelé osztott paizs, a csíkolaton vörös egyszarvú fut, a paizs bal felső, és jobb alsó szögletében kék udvarban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából jobbról kék, balról vörös elefánt-ormány nyúlik fel, mindkettőnek végéből három-három arany kálás nyúlik ki, az ormányok között pedig aranycsillag ragyog ¹⁾.

Kukucska család. 1690-ben Trencsin megyében Felső-Driethomán lakott ily nevű család azon megyei nemesi lajstrom szerint ²⁾.

Kukulyevich család. (Máskép Bassony de Sacci). Horvátországi család; közülök Kukulyevich Antal (szül. Varasdön 1776. máj. 10-én), 1820—1825-ben Varasd vármegye alispánja. 1844-ben cs. kir. tanácsos, báni táblai ülnök, a zágrábi iskolai kerület igazgatója, és Buccari sz. tengeri város és kerülete patricius tanácsosa. Jelenleg Kukulyevich Iván a déli szláv régiség vizsgáló társulat titkoka.

Kula család. Szabolcs vármegye nemes családai közé számítatik Fényes E. Geographiájában.

Kulányi család. Kulányi Ferencz Nyitra megyétől nemességéről kiadott bizonyítványát 1820. június 12-én Trencsin vármegyében hirdetteté ki.

Kulcsár család. Ily nevű nemes család Pozsony, Soprony, Zala, Bihar és Szabolcs vármegye nemessége közé számítatik.

A XVI. század végén élt Kulcsár Sebestyén, kinek fia Imre Vas-dinnyi Margittól nemzé Kulcsár Orsolyát, ki Somlyai György neje volt, és 1607-ben Komárom megyei Ekel helységben egy telket elzálogosított, 1613-ban pedig ugyanott fél jobbágy-telket Thury Ferencztől zálogba vett 16 évre. — 1616-ban pedig ugyancsak Komárom megyei Apáthi pusztának felét Gyárfás Mihálynak beiratképen (inscriptionaliter) adta ³⁾.

Kulcsár István a „Hazai tudósítások“ és „Hasznos mulatságok“ szerkesztője, s több könyv szerzője s kiadója szül. Rév-Komáromban 1760. sept. 16-án. 1788—1799-ig a komáromi, szombathelyi és esztergami gymnasiumokban tanár volt. 1806-ban már

¹⁾ Collect. Herald. nro 285.

²⁾ Szontagh Dán. közléséből.

³⁾ Fényes Komárom várm. 99. 100. 159. lap.

Pesten lakott, mint szerkesztő. Meghalt 1828. mart. 30-án ¹⁾. Eltemetett Pesten a belvárosi templomban. Nejétől Perger Anna-Máriától egyetlen fia **István** maradt. Czimere

Más **Kulcsár István** 1839-ben Soprony vármegyének főszolgabírája volt.

Kulcsár családból néhány izt mutat fel a nemzékrendi töredék is:

Kulcsár István
(Begányi Erzse)
┌───────────┐
István
┌───────────┐
Teréz 1810.
(Paksy József).

Kulhanek család. 1646-ban Kulhanek család a Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint Zsolnán lakott ²⁾.

Kulifay család. Trencsin megyei czimerleveles nemes, honnan több megyébe is elágazott. A czimeres nemes levelet Kulifay **György** 1649-ben Trencsin megyében hirdetteté ki.

Trencsin megyében a nemesi összeírások szerint találjuk a következőket. Az 1761- és 1767-ben a következő táblázaton állók irattak össze

Miklós
1761.
┌───────────┐
János György
1761. 1761.
┌───────────┐ ┌───────────┐
András 1761. József
1769. Vág-Beszterczen. 1761.

1768-ban **András** lakik Vág-Beszterozén, Trencsin sz. kir. városban pedig **Mátyás**, **Ferencz** és **János** testvérek székeltek.

1803-ban Rajeczen laktak a következő táblázaton állók:

Miklós
┌───────────┐
György
┌───────────┐
Ferencz István János
1803-37. 1803. 1803.
┌───────────┐ ┌───────────┐ ┌───────────┐
István Vendel utóbb kanonok. utóbb Pestbe
1837. 1837. költöz.

1803-ban Vág-Beszterczen laknak Miklósnak örökösei: úgymint **János**, **Pál**, **Mihály**, **József**, **Tadé**, **György** és **Miklós**.

¹⁾ Ferenczy és Danielik Magyar írók I. 290. — Tudományos gyűjtemény 1828-ki IV. köt. 121.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

Nevezett Pálnak akkor már fiai József és Tadó. — Ugyan akkor Vág-Beszterczen székelték Andrásnak fia János, és Józsefnek örökösei: József és György.

Vége 1837-ben Sztranzskén laknak Miklós örökösei, ugymint György már nevezett három fiával Ferenczcel, Istvánnal és Jánossal, és most nevezett Ferencznek fiai István és Vendel; továbbá Adám egyedül. Említettek közül Györgynek fia István 1837-ben nagyszombati kanonok; testvére pedig János Pest megyébe költözött. Ezen utolsó összeírásakor a család férfi tagjainak száma Vág-Beszterczen már tizenhétre szaporodott ¹⁾.

Már a megnemesítés után mindjárt elágazott a család Nógrád megyébe is, hol 1654-ben Kulifay Jakab és neje Szécsényi Fruzsina pinozi részjóságukat adják Kis Jánosnak s nejének Basó Zsuzsannának ²⁾.

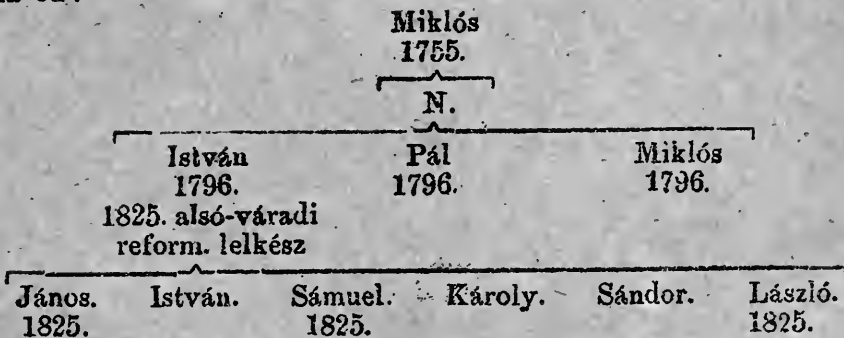
Az 1755-ki nógrádi nemesi összeírásban a birtokosok sorában találjuk Kulifay Istvánt, Miklóst és Lászlót.

Nevezett István 1753-ki ápril 2-án vesz ki Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt, és ily családfát alkot:

A följebbi József 1813. jun. 15-én vesz ki Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt, és Losonczi Rosnyóra telepedik.

Miklósnak, ki 1755-ben a nógrádi nemesség sorában áll, ivadéka ez:

István 1796-ban febr. 20-án Pál és Miklós testvércével együtt Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt kap. Ugyancsak Ist-

¹⁾ Szontagh Daniel közléséből.

²⁾ Megyei jegyzőkönyv 186. szám alatt.

v á n 1825-ben július 11-én már mint alsó-váradi reform. lelkész a táblázaton álló hat fia nevére is ujjalag Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vesz ki.

1762-ki dec. 17-én Jánosnak fia idősb P á l, ki Felső-Vattán lakott, vett ki Nógrádtól nemességi elismervényt.

Kulin család. Szabolcs, Szatmár, Ung és Zemplin vármegyékben lakos, vagy birtokos.

Rövid családfájuk ¹⁾ következő:

E század elején Zemplin vármegyében Barancs és Kis-Ráska helységben birtokos a család ²⁾.

Kulmer család. (Báró, von Rosenpichl.) Stajeroszágban Stubenberg mellett még mai is Kulm nevű hegyen állott hajdan Kulm várkastélya, melynek 1171-ben Kulmer Otto volt birtokosa, kitől e család magát származtatja ³⁾. 1299-ben élt Kulmer György s tárnoka volt I. Albertnak. 1389-ben Kulmer Erhard megpecsétlő rokona Herbersteiner Otto és Holleneck Erzsébet közötti házasság-levélet. 1529-ben Kulmer Albert tizenhat lóval sietett Bécs védelmére.

A család szakadatlan származási fája Kulmer Frigyesről, és ennek nejétől Falkenhaupt Annától kezdődik. Ennek utóda rosenpichli Kulmer Hermán, kinek testvére György a kihalt Obritschan család utolsó csemetéjét Obritschan Agnest vévén nőül, örökölte e kihalt család birtokait és czimerét. Ezen fölül 1538. dec. 15-én I. Ferdinándtól engedélyt nyert Stajeroszágban Hohenstein várat építhetni, és véd és ostromra nézve megerősíthetni. Mindezt 1589. jul. 9-én Károly osztrák főherczeg unoka-öccsének Boldizsárnak megerősíté.

Györgynek fia János-Boldizsár 1654. mart. 20. Regensburgban kelt oklevélben Rosenpichli és Hohensteini előnévvel az osztrák örökös tartományokban bárói rangra emeltetett, és általa testvé-

¹⁾ Bossányi contra Esterházyféle perben.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 236. 373.

³⁾ Goth. Geneal. Taschenbuch der Freyh. 1848. 211. 1857. 395.

rei és unoka testvérei Kulmer György, Bernát, Helfried és Ehrenreich is.

János-Boldizsárnak nejétől nemes Mosheim Margittól három gyermeke maradt, ugymint 1. János-András, 2. Ferdinand-András, és 3. Kristóf-András, kik által a család három fővonalra szakadt, ugymint a krajnai, horvátországi, és stajeroszági vonalakra; a krajnai vonal már kialudt; a másik kettő még virágzik; minket azonban ezek közül csak a horvátországi vonal érdekel, mint a mely magyar családokkali házasodása folytán 1791-ben Kulmer János által a törvényesen honfiusított családok közé tartozik.

A horvátországi vonal a följebb említett János-Boldizsárnak fiától Ferdinand-Andrástól származik, ezen Ferdinand-Andrásnak, ki 1623. máj 20-án az alsó-ausztriai lovag családok sorába is beiktatást nyert, három neje volt 1. bergeni Fetzter Anna, 2. waldenfelsi Stängel Eleonora, 3. báró Trautmannsdorf Benigna. Ezek valamelyikétől fia Ferdinand-Ernő császári ezredes, és Horvátországban károlyvári parancsnok, meghalt 1736-ban. Neje báró streckau Hoffmann Salome, kitől fia József meghalt 1749-ben. Ennek neje volt zajezdai báró Patachich Regina, kitől született 1735. jul. 26-án fiok János-Emelin, Janusevecz, Kastel, Sesztina, és Szamobor birtokosa, cs. kir. kamarás és őrnagy, ki 1785-ki sept. 15-én magyar honfiusítást nyert, mely az 1791-ki országgyűlésen törvényesítetett ¹⁾. 1775-ben dec. 10-én vette nőül szomszédvári gróf Sermage János-Péternek gróf Draskovich Jozefától 1757. aug. 14-én született leányát gr. Sermage Juditot csillag-ker. hölgyet, ki 1802. aug. 3-án halt meg. — János-Emelin pedig meghalt 1807. mart. 7-én. Gyermekei közül

Ferdinand báró, szül. 1777. jan. 20-án cs. k. kamarás, és kapitány, meghalt 1816. mart. 13-án. Nősült 1804. mart. 17-én szlavecichi gróf Orsich Ádámnak klokochi gróf Voykffy Leonardától 1782. dec. 19-én született leányával gr. Orsich Jozefával, kitől több gyermekei közül

Ferencz szül. 1806. febr. 3-án cs. kir. kamarás, Zágrábban a báni tábla ülnöke, és 1848-ig a magyar országgyűléseken a felső-tábla egyik ismertebb conservativ szónoka.

A család horvátországi ágazatának származási táblája János Boldizsártól kezdve következő:

¹⁾ 1791-ki 73. törv. czikk.

János-Boldizsár 1654. ausztr. báró (Mosheim Margit)			
János-András kraīnai ág. †	Ferdinand-András horvát ág törzse (3. b. Trausmansdorf Benigna)	Kristóf-András stajer ág.	
Ferdinand-Ernő károlyvári parancsnok † 1736. (b. Hoffmann Salome)			
József † 1749. (b. Patachich Jozefa)			
János-Emelin sz. 1735. † 1807. 1791. magyar indigena (gr. Sermage Judit)			
Ferdinand sz. 1777. † 1816. cs. k. kam. kap. (gr. Orsich Jozefa)	János nep. sz. 1782. † 1835.	Jozefin sz. 1786. (Kiepatch Ignác)	Franoiska sz. 1788 cs. k. hölgy (gr. Draskovich János)
Ferencz sz. 1806. báni táblai ülnök cs. k. kam	Klotild sz. 1809. (gr. Draskovich Ferencz)	Emelin sz. 1811. cs. k. hadnagy volt.	Frigyes sz. 1814. cs. k. kam. és főhadnagy.

A család czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizs-zsal, mely rézutosan arany, fekete és vörös csikolatra oszlik. Az 1-ső és 4-ik udvar rézutosan vörös-ezüst színűre oszlik, és benne csillag, a vörösben ezüst, és viszont. A 2- és 3-ik udvar kék, melyben sas-szárny, és kivont kardot tartó pánczélos kar látszik. A paizs fölött bárói koronán három koronás sisak, melyek közül a középsőn egy erdei nyúl fekszik, melyet egy fölemelt szárnyú sas tép; a jobb oldali sisak koronájából ezüst-vörös szárny emelkedik ki, a bal oldali sas-szárny a kardot tartó pánczélos kar látszik. Foszladék jobbról fekete-arany-vörös, balról kék-vörös-ezüst.

Kulterer család. (Murányi.) Kulterer József 1798-ban I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék; a paizs alyján zöld téren az előtérben egy szakállas, derekán és fején zöld koszorúval övedzett vadember áll, balkezét csipőire helyezve, jobb kezében pedig egy fekete nyelvű görbe nyeső kést tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a bal

oldali félig kék, félig ezüst, a paizsbelihez hasonló vad ember nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék ¹⁾).

A család Temes vármegyében — hol Murányban adomány útján birtokos,—hirdetteté ki nemességét. Murányi Kulterer J ó z s e f 1841. jul. 1-én Temes vármegyétől kivett nemesi bizonyítványát Krassó vármegyében 1842. sept. 12-én tartott közgyűlésen hirdetteté ki.

Murányi Kulterer I g n á c z 1845-ben Temes vármegye főszolgabirája, 1848-ban első alispánja; birtokos Murányban. Jelenleg a család Murányi nevet használ.

Kuluncsich család. Szerem vármegyei család. 1820-ban él S i m o n. 1825-ben J ó z s e f, 1844-ben J ó z s e f és J á n o s a szuzségi posta tulajdonosai.

Kumanovics család. Kumanovics T i m o t e u s 1797-ben I. Ferencz király által czimeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában zöld téren zöld élőfa emelkedik, melyről vörös mérleg csüng alá. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában fehér oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér oroszlán nő ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék ²⁾).

Kunnisey család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorába számítatik ³⁾).

Kún család. (Rosályi †.) Szatmár vármegyének kihalt ősrégi családja, mely azon megyei Rosály helységnek már a XIII. század végén birtokában volt, és innen vevé előnevét is. Ismert törzse K ú n, (Kun de Rosály Comes) 1291-ben élt, és ennek nevéből nyerte a család a K u n nevet.

Nevezett rosályi Kún comes 1291-ben a váradi káptalan előtt kötelezé magát, hogy a Kaplonyi nemtől szerzett B e r e nevű földjét eladás esetében csak az ezen nemből származó Urdung Simon fiainak, és rokonainak fogja eladni ⁴⁾).

Ennek utóda rosályi Kún L u k á c s mester, 1394-ben a nikápolyi szerencsétlen ütközet előtt a budai országgyűlés által a segedelem-pénznek Ung, Bereg és Ugocsa vármegyében beszedésével bízott meg.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

⁴⁾ Szirmay. Szatmár várm. II. 24.

1420-ban Lukácsnak fia Miklós és Jakab Gyüre helyságet Breda asszonytól Attyay Tibának leányától elfoglaltak ¹⁾.

1520-ban Péter, Pál és János Kis- és Nagy-Arbát kapják kir. adományban ²⁾. Nevezett Pál 1526-ban a mohácsi ütközet után a Budáról futóknak hajókra rakott kincseit fosztogató ³⁾.

1550-ben Domokos, Gergely, Péter, László és István testvérek; továbbá Imre és Miklós új adományt vittek János-Zsigmondtól rosályi és egyéb birtokaikra.

1555-ben László, Imre, Miklós, János, Domokos és Péter a rosályi uradalomhoz tartozó Kis- és Nagy-Szekerest felkérték, és e helységben a templomban volt sirboltjuk, melynek homlokán — mint Szirmay írja — most is látható a Kún nemesség czimere ⁴⁾. Ugyan ez évben — miután a bélteki Drágffy család is kihalt, — a Kún nemzetség a Rosály és a hozzá tartozó uradalmakba be is iktattatott.

1602-ben Gáspár és László Bechky Györggyel kölcsönös egyességre léptek, hogy javaikban jobbágyaik vámot ne fizessenek.

Kún Gáspár, ki 1588-ban élt ⁵⁾, 1611-ben nov. 26-án Gálfi nőtáján Marmaros megyében nyert jószágokat ⁶⁾.

László (Lászlónak Károlyi Annától fia) 1629-ben Szatmár vármegye főispánja, és Szatmár vár főkapitánya volt ⁷⁾. Ennek halálával öccse István lett 1647-ben főispán, ki 1659-ben halt meg férfi-maradék nélkül. Mint végrendelete is mutatja — az egész Kún család buzgó reform. vallású volt. Nevezett István nevének szépen hagyományozott, azonban ha vallását változtatná, kitagadja mindenből. A rosályi eklezsiának alapítványt tett, ezen kívül a papnak nem csak évenkénti élelméről, de illő posztó ruházatáról is gondoskodott stb.

A rosályi Kún családnak birtokai a legnagyobb részben Szatmár megyében feküdt, de ezenkívül kiterjedt Máramaros, Ugocsa, Bereg, Bihar és Közép-Szolnok megyékre is.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 95.

²⁾ Ugyanott 236.

³⁾ Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 12.

⁴⁾ Szirmay id. h. 246.

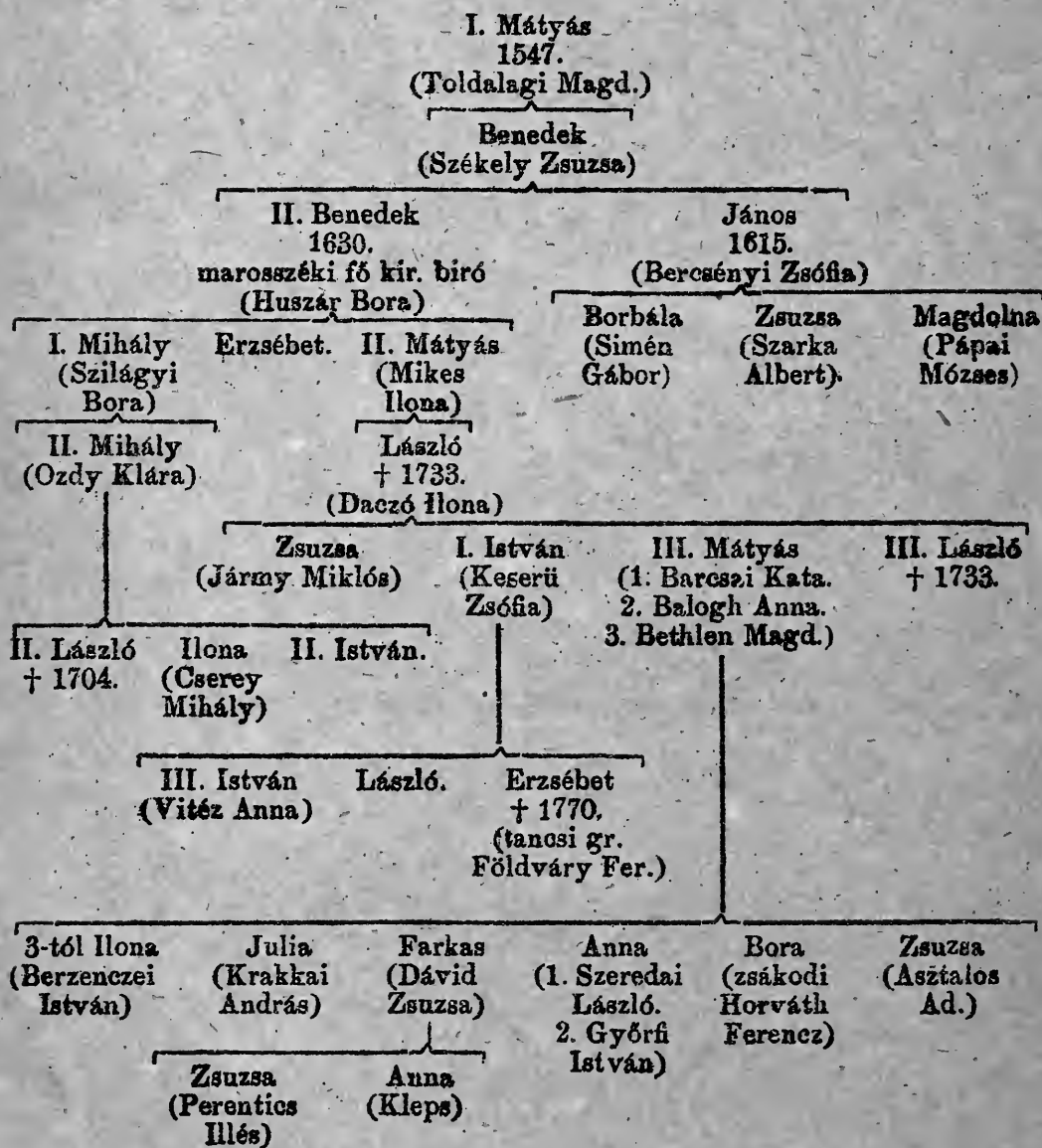
⁵⁾ Tudománytár 1838 III. köt. 331.

⁶⁾ Gr. Kemény Jos. Notitia Cap. Albensis p. 239.

⁷⁾ Szirmay id. h. I. 109. — Szatmár vár főkapitánya már 1620-ban is. Ms. Musaei lat. nro 2340. pag. 27.

A család leányági utódaik és pedig a G á s p á r és J á n o s ágán a következő családok: Ujhelyi, Tárkányi, Megyery, Orosz, Barkóczy, Sóvári, Soos, Vitca, Bay. — Idősb László ágán: gr. Barkóczy, Petky Rhédey, Vay és Ibrányi családok. Domokos ágán Gyulaffy, farkasfalvi Farkas, Dancs, Vasally, és Szunyogh családok; végre az I s t v á n ágán lekesei Sulyok, Tholdy, és Pongrácz család ¹⁾.

Kún család. (Káli †.) Erdélyi székely eredetű család. Ismert törzse M á t y á s 1547-ben él, neje gáldtői Toldalaghi Magdolna volt. Családfájuk ²⁾ enyésztökig így alakult:

¹⁾ 1689-ki 117. törv. czikk.

²⁾ Kőváry L. Erdély nev. csal. 167.

I. Mátyásnak unokája II. Benedek Marosszékbén — a család főfészkeben — fő királybíró volt.

II. Mihálynak fia László Enyed pusztításakor a Rákóczy forradalomban veszett el 1704-ben ¹⁾. Ugyan ez időtájban

III. Mátyás marosszéki al-királybíró volt ²⁾.

II. Istvánnak borosjenői Keserü Zsófiától született leánya Erzsébet tancsi gróf Földvály Ferencz neje meghalt 1770-ben ³⁾, a midőn fölötte többen mondának halotti beszédeket, ezek egyikében (a Vöröstói Györgyében) közlött adatok szerint Erzsébet így származik le: Kún Mátyásnak Zacharias Zsuzsannától ⁴⁾ fia volt Kún László marosszéki fő királybíró, ennek zabolai Mikes Ilonától ⁵⁾ fia István, ki egy magyar ezred ezredese volt ⁶⁾, és borosjenői Keserü Zsófiától nemzé Kún Erzsébetet Földvály Ferencznét.

III. Mátyás ellen 1720-ban az országgyűlésen panasz emeltetett, hogy Marosszékbén káli birtokában a helv. hitvallásuak egyházát önhatalmulag elfoglalta.

A család fi-ágban e századig — mint kihalásaig jöve le; szép birtokait a leány-ágak öröklék.

Kún család. (Osdolai, gróf.) Erdély egyik nevezetesb székely eredetű családja, mely Háromszék egyik falujáról Osdaláról írja előnevét.

A családfát Kún Antal kezdi meg, ki 1506-ban az agyagfalvi gyűlésen Kézdi szék részéről jelent meg ⁷⁾. Tőle következőleg származott le a család: ⁸⁾

¹⁾ Cserei Mih. Hist. 335.

²⁾ Ugyanott 366.

³⁾ L. Vöröstói Györgynek fölötte mondott „Titkos úta“ című gyászbeszédét. Nyomt. 1771. 4-r.

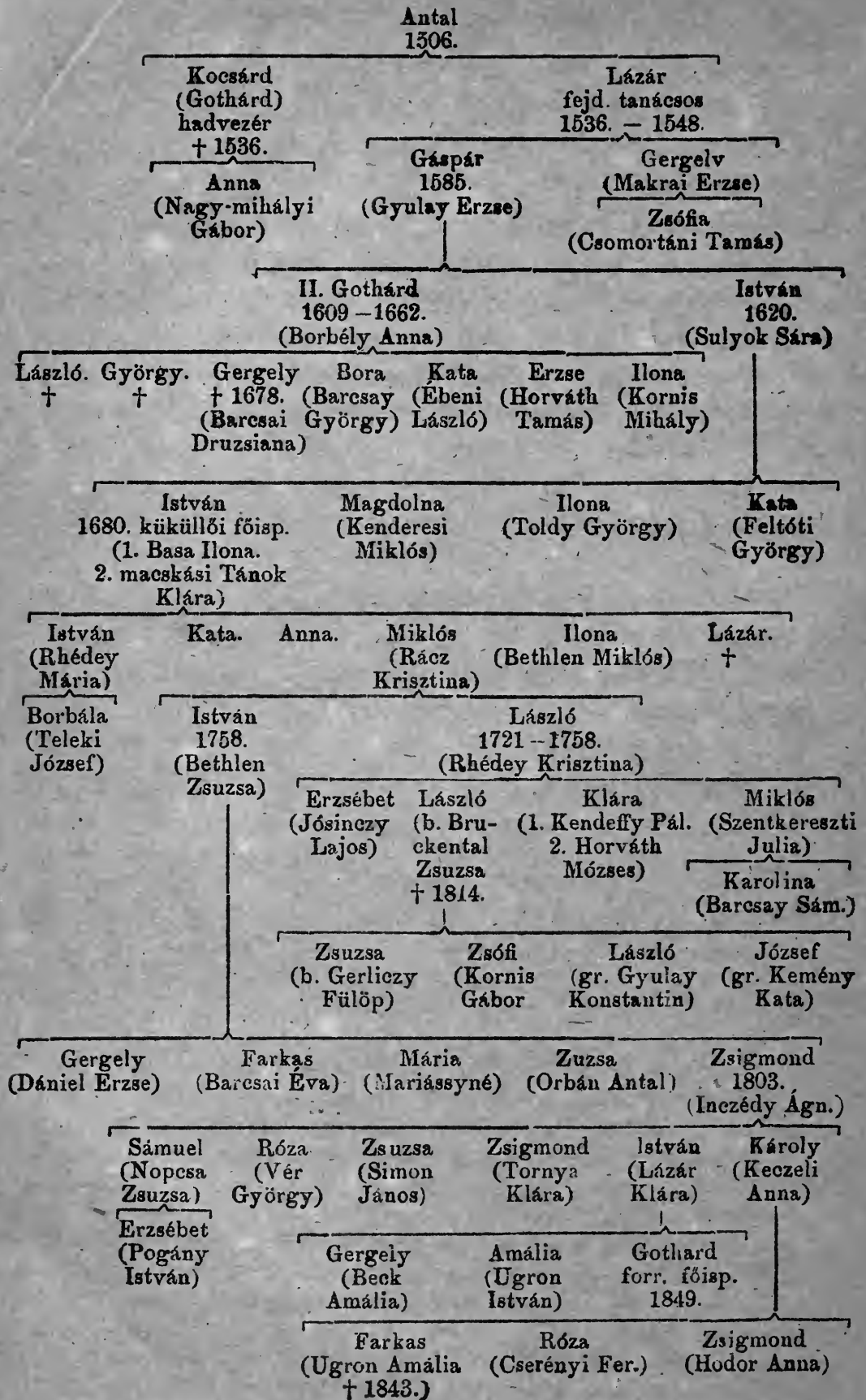
⁴⁾ Itt a Kővári szerint közlött családfán tehát Mátyásnak nejeül hibásan áll Mikcs Ilona; minthogy Zacharias Zsuzsa volt, Vöröstói szerint Zacharias Zsigmondnak leánya, Hodor közlése szerint e Zacharias, Torday Zachariás volt.

⁵⁾ Mátyás fiának Lászlónak a családfán hibásan áll tehát nejeül Daczó Ilona, holott ezen Lászlónak volt neje Mikes Ilona. — Valószínű, hogy László sem 1733-ban halt meg, de sokkal előbb.

⁶⁾ Valószínűleg ez azon István, ki Kővári szerint 1711-ben máj. 26-án a szatmári békét aláírta. — És bizonyosan ő azon István is, ki Dobokán lakott, és mint az unitáriusok fő-gondnoka halt meg 1736-ban, mert Erzsébet is Dobokán halt meg.

⁷⁾ Kállay Székely nemzet 261.

⁸⁾ Kőváry id. h. 168.

A családta törzsének Antalnak fia Kocsárd (vagy németesen Gothárd) 1528-ban már Szapolyay részén Ferdinand ellen csatáz, utóbb budai kapitány. 1531-ben a meleg fürdőjéről ismeretes Algyótyot kapta Szapolyaytól ¹⁾. 1534-ben fővezér lesz; és részt vesz Gritti bukásán. 1536-ban elesett Szatmárnál ²⁾. Egy leánya maradt Anna Nagy-Mihályi Gáborné.

Testvére Lázár 1548-ban a székelyek részéről Martinuzzi mellé a tordai gyűlésen tanács urnak rendeltetik ki. 1551-ben Ferdinand Hunyad megyei birtokait koboztatja el, és adja malomvizi Kenderessy Jánosnak inscriptioban. Egyik fia Gáspár, ismét megkapá Algyótyot 18 faluval együtt ³⁾. 1603-ban fiával Istvánnal Bethlen Gábor vezénylete alatt kimenekül ⁴⁾ Utóbb visszatér, és Bocskai alatt fényes szolgálatokat tesz ⁵⁾.

Gáspárnak másik fia II. Gothárd I Rákóczy alatt egy vigyázatlan szaváért birtok-kobzást szenved, és fogságot, melyben elhal ⁶⁾.

Istvánnak Sulyok Sárától fia István 1666. Hunyad vármegyei ⁷⁾, utóbb küüllői főispán. A gyógyi fürdőt 1680-ban Apaffynak engedé. Apaffynak kedves embere és híve ⁸⁾.

Istvánnak Bethlen Zsuzsannától fiai Zsigmond, Farkas, Gergely, és Lászlónak Rhédey Krisztinától fia Miklós 1763-ban báróságra ⁹⁾, utóbb grófságra emeltettek.

A család levéltárát a Hóra-világ elpusztítá, ez okból 1791-ben az országgyűléstől adomány-leveleik újbóli kiadását kérték.

A legutóbbi nemzedék közül Gothárd forradalmi főispán volt.

Nincs a táblán osdolai Kun Katalin, löwentháli Schaller Samuel neje.

¹⁾ Kővári Erdély tört. III. 33.

²⁾ Magyar tört. emlékek. Okmánytár III. 39. Budai Fer. Hist. lex. 498.

³⁾ Benkő és Dobai, Kállay szerint Székely nemz. 261. lap, hol budai Comendansnak is iratik tévedesből.

⁴⁾ Bethlen Wolph. V. 467.

⁵⁾ Ugyanott VI. 133. 268. 181.

⁶⁾ Kállay Székely nemz. 262.

⁷⁾ Ugyanott 262. — Egyszersmind (1675.) zarándi főispán is.

⁸⁾ Cserey Mih. Hist. 6.

⁹⁾ Adami Ms. Musaei quart. lat. nro 182.

Kun család. (Csapói †.) E család elődjei Mikola ¹⁾ szerint Magyarországból a lugosi és karánsebesi bánságból huzódtak Erdélybe, hol jó házasságokat téve, szép birtokokhoz jutottak.

Kun Dániel 1619. aug. 20-án jószágokat nyert Bethlen Gáhortól Lupa Márton, Mihály, máskép Gecző magvaszakadtán. Fia Kun Gábor 1633—1643 ig hosszas pert folytat az adományba nyert birtok végett a Gecző utódokkal ²⁾.

Másik Kún Dánielnek fiai Zsigmond 1731-ben ítélőmester, testvére László Küküllő vármegye főszolgabírája. Zsigmondnak leányait b. Jósikáék vevék nőül.

Kun család. (Tapolczai †.) Még egy régi kihalt Kún nevű családunk volt, mely a Bebek családdal egy törzsből credt, és a XIV. második felében már kihalt.

E munka I. köt. 257. lapján látható a Bebek család nemzékronde Benedeknek egyik fia Miklós, ki tapolczai Kún-nak nevezetett, ettől így jó le néhány izen a család: ³⁾

Benedek						
Miklós stb.						
Kún de Tapolcza						
Jakab.	Miklós.	László.	Akus.	György.	Péter.	Domokos.
1336.	1330		1368.	1363.	1378.	1350.
Mihály. 1376.						

Kún család. Kun nevű nemes családot találunk Szabolcs, Vas, Veszprém, Nógrád s több megyékben. Sőt hajdán Tolna megyében is virágzott, 1431-ben Kun János Tolna megyei alispán volt ⁴⁾.

Egy Kún család 1636-ki május 12-én nemesítetett meg Kún János és Benedek személyében II. Ferdinand király által, ⁵⁾ és czimeres nemes levelét 1637-ben Komárom megyében hirdetteté ki.

Nevezett Jánosnak utódai a következő három testvérek, kiktől ily leszármazás ered:

Kún N.		
Pál	György 1829	János.
István	Bogyesti jegyző	
1828.	Sandor	
	Szirákon tisztartó 1830.	

¹⁾ Mikola Lad. Historia geneal. Transylvaniae p. 55., hol az osdolai, csapói és káli Kún családok egy nemzetségnak iratnak. Benkő még a rosályi Kún családot is ezekkel egy törzsűnek állítja.

²⁾ Kallay, Székely nemz. 261.

³⁾ Wagner Tab. geneal. t. XIV.

⁴⁾ Fejer Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 412.

⁵⁾ Zala vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

A táblázaton állók közül István 1828. febr. 4-én Pest vármegyétől, — György Bogyest helység jegyzője ugyanazon megyétől 1829. jun. 19-én vett ki nemességéről bizonyítványt. Ez utóbbinak fia Sándor Szirákon gróf Telekiek tisztartója 1830-ban Nógrád megyében hirdetteté ki nemességét ¹⁾.

Kún család. Dunántúl Fejér vármegyében Csákváron lakott a mult század másik felében Kún András, ki 1779-ben nevezett vármegye előtt igazolá nemességét, miután nagybátyjai Kún János, György és Gergely 1762. mart. 23-án Nógrád megyétől nyertek nemesi bizonyítvány által minden kétségen kívül való nemesekül is mertettek, ezeknek pedig testvére volt Kún András, kinek fia a mar említett 1779-ben élt másik K. András ²⁾.

Veszprém megyében Kún József 1848-ban másod alispán volt.

Kún család. Kún Péter 1759-ben M. Terézia királyasszony által nemesített meg ³⁾.

Czimere függőlegesen kétféle osztott paizs, a jobb oldali rész kék, a bal oldali rész vörös, a paizs alyján vörös bélésü arany korona van, mellyen pánczélos kar könyököl, arany markolatú kivont kardot tartva, a kard hegyén levágott vérző törökfej látszik. A paizs fölötti sisak koronája fölött két szétterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kún család. Kún Imre 1764-ben Mária-Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét ⁴⁾.

Czimere a paizs ezüst udvarában zöld téren ágaskodó pejlovon zöld lótakaró fölött ülő magyar huszár, sárga eszímában, vörös nadrágban, zöld dolmányban, és zöld prémes mentében, fején prémes kalpag van, melynek zöld teteje lefityeg; derekát sárga öv fedi; jobb kezével kivont kardja hegyén levágott törökfejet tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-vörös.

Kún család. Trencsin vármegyében 1666-ban Beczkón székelt Kún nevű család azon megyei nemesi lajstromok szerint ⁵⁾.

¹⁾ Megyei jegyzőkönyv 630. sz. alatt.

²⁾ Fejér várm. Protoeöl.

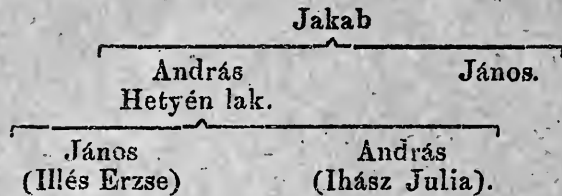
³⁾ Collect. Herald. nro 15.

⁴⁾ Ugyanott, nro 232.

⁵⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

Kuneradszky család. Ez elnevezése Trencsin megyében a Gyuresánszky család egyik ágazatának. *L. Gyurcsánszky család a Pótlék-köt.*

Kunoss család. Vas megyei család. Származási fájuk néhány izen következő:

A családból származott az író Kunoss Endre is, ki Vas megyében szül. 1810-ben. Meghalt Pesten 1843-ban. Költeményei „Dalfüzér“ 1840. és „Versei“ 1843. czim alatt jelentek meg. Irt egyebet is.

Kunsch család. Abauj vármegyei család. Kunsch Gábor 1838. 1846-ban azon megye aljegyzője volt.

Kup család. A czimeres nemes levelet Kup András a XVII. században nyere; ennek fia volt idősb Kup János, ennek István, ennek fia ismét István, ennek fia János Tabajdon lakos, 1769. jul. 21-én igazolá nemességét Fejér vármegyében ¹⁾.

Kupacs család. Gömör vármegye czimerleveles családai sorában áll ²⁾.

Kupcso család. (Nemes-Dedinai †.) Árva vármegye kihalt régi családja, a Zsuffa, Reviczky, Kangyerka és Buday családokkal Nemes-Dedina egyfelében comportionatus, másik felében a Dedinszky család lévén törzs-birtokos. — Ezen birtokhoz e családoknak még őseik Wodur és Lodan 1355-ben I. Lajos király adománya folytán jutottak. A Kupcsosféle birtok része már is egészben a Zsuffa családra névszerint ennek azon ágára, mely Kubovics név alatt ismeretes, — jutott. 1630-ban a nevezett comportionatus családok jog-egyenlőségi igénynyel lépven fel Árva megye előtt, ennek következtében a Nemes-Dedina felől kelt adományos és határjárási okmányokat a Reviczky és Zsuffa családok hiteles másolatban kiadák a Kupcso és Burián családoknak. 1631-ben. — Jelenleg Árva megyében a Kupcso családra csak hirtől emlékeznek ³⁾.

¹⁾ Fejér várm. jegyzőkönyve.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

³⁾ Szontagh Dán. közléséből.

Kupecz család 1692. jan. 17-én kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesített meg, és czimeres levelük Nógrád megyében hirdettetett ki. E nemes levelet 1734-ben Kupecz András, György és Jakab nemességük igazolására előmutaták ¹⁾.

Már 1755-ben e családot a Nógrád megyei nemesi lajstromban nem találjuk.

Kupritz család. Lakhelye Veszprém vármegye, hol Kupricz Imre 1843-ban alszolgabíró volt.

Kuryn család. Trencsin vármegyében 1666-ban a nemesi lajstromban áll neve. 1720-ban Halácson lakott Kuryn György ²⁾.

Kurtakeszy család. Kihalt család. 1485-ben éltek közülök Osváld, György, Mátyás, Benedek és Rupert ³⁾

Kuskóczy család. Kihalt a XVII. században. A XVI. században élt Kuskóczy Bálint, kinek Benke Katalintól fia ismét Bálint, ennek leánya Dorottya Klobusiczky Andrásné, kiben a Kuskóczy család kihalt.

Kusnyer család. Kusnyer Gáspár 1660-ban Trencsin megyében hirdetteté ki nemességét ⁴⁾.

Kussenich család. Horvátországi család. Kussenich Tádé 1810. 1815-ben a magyar kir. udvari kancellariánál tanácsos és titkár, 1820-ban szent István rend kancellárja, és kancellariai referendarius, 1825-ben a sz. István rend kincstárnoka; 1844-ben sz. István rend kis keresztese, kancellariai tanácsos.

Kussevich család. Horvátországi család. Közülök József cs. kir. tanácsos, 1810. 1825-ben a báni tábla ülnöke és ítélőmester, 1844-ben a kancellarián ref. tanácsos.

Aurel 1844-ben Horvátország levéltárnoka.

Szamobori Kussevich László 1844-ben tábornok és dandárnok, tán szintén e családhoz tartozik.

Kussinszky család. 1687-ben Kussinszky Ignác a 29. törv. czikknél fogva magyarországi honfiusitást nyert.

Kustos család. (F.-csernátoni.) Kraszna és Középszolnok megyékben van lakhelye. Dániel ügyvéd Krasznában 1836. körül. Középszolnokban N-Dersidán birtokosok Dániel és nővérei Zsuzsi,

¹⁾ Protocol. C. Neograd.

²⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

³⁾ Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 281.

⁴⁾ Szontagh Dániel közl.

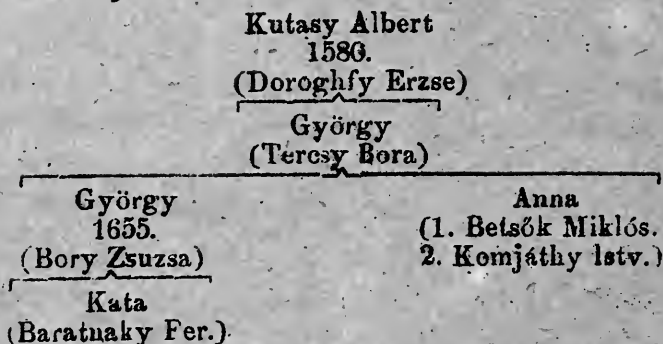
Ágnes, Teréz és Eszter, Kraszna megyében Szödemeteren Miklós és Lajos.

Kusztondy család. Zemplin vármegye czimerleveles családjának egyike ¹⁾.

Kuszy család. (Máskép Perák.) Trencsin vármegyében 1728-ban Nemes-Podhragyon lakozott a nemesi lajstromok szerint ²⁾.

Kutasy család. A lapsai Kutasi (Kwthasi) család már 1479-ben virágzott Gömör vármegyében, a midőn közülök János és Benedek éltek ³⁾.

Nógrád megyében is van Kutasy nevű pusztája, és e megyében szintén találunk Kutasy nevű családot. Már 1556-ban előfordul Kutasy István; ennek tán fia Kutasy Albert, ki 1580-ban élt, és ily családfát alkotott: ⁴⁾

Györgyben ezen ágazat kihalt fi-ágon; és 1700-ban Kutasy György magvaszakadtán ennek Gedén volt curiájába Császár István adomány útján iktattatott be, de ellentmondás történt ⁵⁾.

Talán e család ősei közül volt azon Kutasy Lukács, ki 1495-ben a kalocsai érsek vára Baricsnak kapitánya ⁶⁾, 1505-ben pedig a rákosi országgyűlésen Csanád vármegyének követe ⁷⁾, 1518-ban pedig a kir. tanács ülnöke volt ⁸⁾.

Tán szintén e családból eredt Kutasy János is, előbb pécsi, 1592-ben győri püspök, és udv. kancellár, 1597-ki jan. 22-től esztergami érsek és m. kir. helytartó. Meghalt 1601. sept. 16-án ⁹⁾.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 103.

⁴⁾ Oklevél után.

⁵⁾ Sz.-benedeki Convent, Capsa G. Fasc. II. nro 4.

⁶⁾ Katona Hist. critic. XVII. p. 771.

⁷⁾ Jászay P. Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 158.

⁸⁾ 1518-ki 39. törv. cz.

⁹⁾ L. jellemrajzához adatokat Tudománytár 1838. III. köt. 298. s k. lap.

Kutasy nevü család jelenleg is él. E század elején Kutasy János birtokos Ugocsa megyében Péterfalván¹⁾.

Esztergam megyében Kutasy Károly 1836-ban főszolgabíró volt.

Kuthy család. Gömör, Zala, és Bihar megyében él ily nevü család. Bihar megyében Kuthy Károly 1845-ben alpenztárnok volt.

Hont megyében 1652—1684-ben élt Kuthy János, kinek neje Kajaly Ilona volt.

Trencsin vármegyében Kúthy György 1721-ben mint beczkói, 1728-ban mint Velcsiczén lakó iratott a nemesi lajstomba.

Kúti család. (Uzoni) Háromszéki székely család, közülök Kúti Péter 1815-ben háromszéki dulló.

Kutkutatyfi család. Kutkutatyfi Demeter 1794-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály kék udvarában zöld téren egy arany kút van, a kút tetején kettős kereszt; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában ezüst oroszlán ágaskodik, kivont kardot tartva; a 4-ik osztály ezüst udvarában egy magas szőlőhegy, piros szőlőkkel megrakva, fölötte arany nap, és ezüst félhold látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén fehér oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös²⁾.

Kutrovics család. Kutrovics József 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik udvar arany, a 2- és 3-ik ezüst; a paizs alyján zöld téren az előtérben egy magyar ruhás férfi áll, sárga csizmában, vörös nadrágban, kék dolmány és mentében, aranyra, fején prémes vörös főveg, oldalán kard lóg, jobb kezében egy fürt vörös szőlőt tart, balkezevel buzakévéét szorít oldalához. A paizsfölötti sisak koronájából öt strucztoll emelkedik föl, ugyanint kék, arany, vörös, fehér, és kék. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös³⁾.

Kutrovics Antal 1845-ben Soprony megye alszolgabirája volt.

Kutschersfeld család. Kutschersfeld Podévinus 1760-ban már a magyar királyi kamaránál tanácsos, és az óvári kincstári

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 125.

²⁾ Adami Scuta gentil. tom. V.

³⁾ Ugyanott.

uradalom igazgatója, 1763-ban M.-Terézia király-asszony által czime-res nemességre emeltetett ¹⁾).

Czimere vízszintesen háromfelé osztott paizs, a legfelső kék osztályban három arany csillag ragyog, a középső osztály ezüst, az alsó vörös színű, e két utóbbiban egy dúslevelezetű borostyán ág nyúlik szét, úgy hogy levelei az ezüst udvarban zöldek, a vörös udvarban pedig fehérek. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett fekete sas-szárny között három kinyílt fehér rózsa, arany szalaggal összekötve látható, a másik sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, arany markolatú pалlost tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kutsera család. Báró Kutsera János az 1827. országgyűlésen a 40. törv. cikkénél fogva honosítatott.

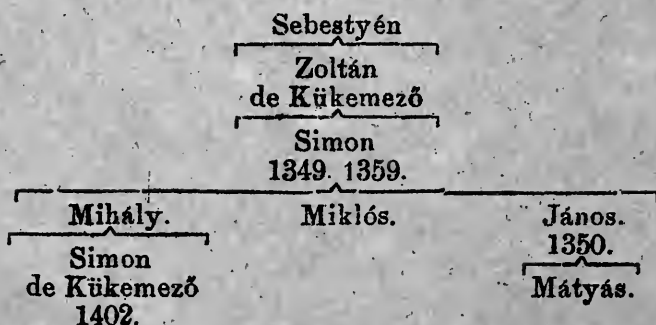
Kuzel család. Trencsin megyében Adamócson székelt 1688-ban ily nevű család azon megyei nemesi lajstromok szerint.

Kuzmicz család. Ismeretes közülök azon závadkai Kuzmicz György, a ki 1483-ban Litteratus de Petrovicza részére Trencsin megyében történt beiktatásnál mint szomszéd birtokos említetik ²⁾.

Kükemezey család. (Kükemezei.) Sáros vármegye legrégiebb családainak egyike, eredetét a XIII. században Visibortól veszi, és így a Bagossy, Bánó, Kálnássy családokkal egy törzsből ered, mint ezt legutóbb a Kálnássy családnál ezen kötet 46. lapján kimutattam.

Nevezett Visibornak Sebestyén nevű fiától ered a mai napig is élő Kükemezey család, azonban családfáját csak a XV. század közepéig láthatjuk a következő táblázaton, és így (sajnos), hogy adatok hiányában a legutóbbi időkgig nem közölhetjük.

Sebestyéntől így folyik egy ideig a nemzékrend: ³⁾

¹⁾ Collect. Herald nro 38.

²⁾ Szontagh D. közléséből.

³⁾ Wagner Mss. tom. LXX.

A család több tagja birtokos jelenleg is Sáros vármegyében Kükemezőn, így Kükemezey Boldizsár, Anna, Erzsébet stb.

Kükemezey Péter örökösei birnak Bobafalu, T.-Hermány, K.-Pálvágás, Pétervágás helységeiben.

Kükemezey Anna Dukafalván, Tapoly-Lucskán, és Kükemezőn.

Kükemezey Erzsébet ugyanott és Zsalmányban.

Kükemezey Boldizsár Kükemezőn, T.-Lucskán és Dukafalván.

Kükemezey Mihály 1838-ban al-, 1846-ban főszolgabírája volt Sáros vármegyének.

Kükemezey István ugyan azon megyének 1846-ban alszolgabírája volt.

A családnak egyik tagja Kükemezey Mihály Sáros vármegyéből Trencsén vármegyébe költözvén, 1802. april 9-én vett ki Sáros megyétől nemesi bizonyítványt, melyet Trencsénben 1804. octob. 22-én hirdettetett ki.

Külley család. Külley Mihály 1712-ben III. Károly király által nemesítetett meg ¹⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú koronás oroszlán, első lábaival egy kiterjesztett sárga zászlót tartva, mellyen kétfejű fekete sas látható. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E családból Külley János már 1810-ben veszprémi kanonok, nagyprépost, 1844-ben pedig már pristinei czimzetes püspök.

A család lakhelye Zala vármegye, hol Külley József 1844-ben gyámsági szolgabíró volt.

Künstler család. Künstler Vincze 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály kék udvarában zöld halmon lángoló tűzből kiemelkedő fehér föniksz madár, a 2-ik osztály vörös udvarában zöld téren álló koronás arany oszlop, zöld repkénnyel körül folyva; a 3-ik osztály zöld udvarában magas szikláról az udvar bal szögletében ragyogó nap felé kigyó kúszik; a 4-ik osztály arany udvarában kékes tóban fehér hattyu úszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ²⁾.

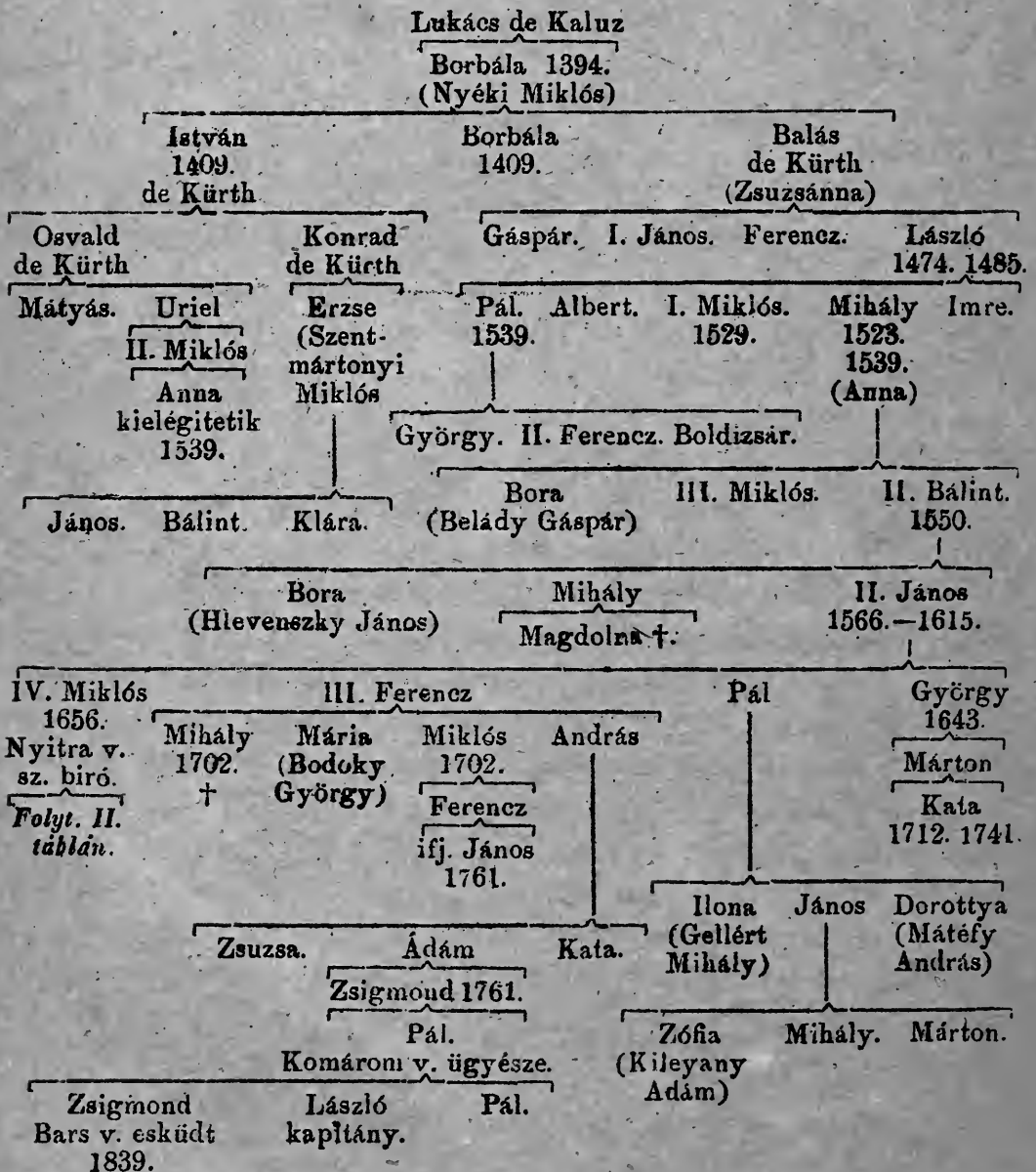
¹⁾ Collect. Herald. nro 689.

²⁾ Adami Souta gentil. tom. V.

Kürthy család. (Fáj-kürthi és kolthai.) Komárom vármegye legrégibb családainak egyike. Eredetét fiusítás (praefectio) által a Kaluz nemzetségből veszi. A Kaluz nemzetségből 1290-ben élt Fajkürthi Istvánnak (Chepani de Fajkurth) leánya Margit, ki ekkor a leány-negyeddel elégitetett ki.

1360. tájban éltek Kaluzi György és Lukács testvérek, Györgynek semmi gyermeke nem maradt, Lukácsnak csak egy leánya Borbála maradt, ki Nyéky Miklóshoz ment férjhez, és 1392-ben fiusítatott; és a kürthi és kolthai birtok férfi-ágra rendeztetett. Borbálának fiai már a Kürthy nevezettel éltek, és így támadt a családnév. — A családja következő:

I. t á b l a.

kesfejérvári keresztesek Conventjének igtatási jelentésében páthy Kürthy Lászlónak iratik.

Lászlónak gyermekei közül Miklós ellen 1529-ben Szent-Mihályi Tamás perelt, a midőn a budai octavalis bíróság az esztergami káptalan előtt leteendő, és Baromlak birtokjogát illető esküt ítelt meg ¹⁾. Lászlónak másik fia Mihály 1523. 1539-ben élt, ennek özvegye Anna elégité ki a másik ágon álló II. Miklósnak leányát Annát.

II. Jánosnak fia IV. Miklós Nyitra vármegye szolgabirája volt 1656-ban. Agazatát a II. tábla mutatja.

III. Ferencznek ágán Pál Komárom vármegye főügyésze volt. Egyik fia Zsigmond Barsban esküdt 1839-ben; másik fia László kapitány.

Az I. táblán álló Mártonnak leánya Kata 1741-ben kolthai részét bevallja Kürthy Lászlónak Mihálynak és Miklósnak ²⁾.

A II. táblázaton Lászlónak özvegye Keresztesy Borbála 1702-ben határpert indít b. Amade Tadó, Csúzy Pál és mások ellen a nyolczadas törvényszék előtt ³⁾. Lászlónak Pál fiától két unokája maradt, Imre és III. László. Imre 1760. táján Komárom vármegyei főszolgabíró, neje Litassy Klára; ennek unokája Lajos 1828—1832-ig Komárom várm. másod alispánja ⁴⁾; lakik Kolthán. Nejétől b. Majthényi Borbálától egyik fia István előbb cs. kir. főhadnagy, utóbb forradalmi ezredes.

III. Lászlónak három unokája István, Alajos, és Imre szintén Komárom vármegyében viseltek hivatalt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő magyar vitéz, egyik kezében kivont kardja hegyén törökfejet, a másikkal a kantárt és egy zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz nyúlik ki, egyik kezében kardot, és azon a levágott törökfejet, a másikkal zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kürthy család. (Csáthi.) Marmaros vármegyében lakos. Antal él 1829-ben. Károly 1841-ben Marmaros vármegye számvevője.

Ugocea megyében Hetényben e század elején birtokos Kürthy Benjamin ⁵⁾.

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 119.

²⁾ Ugyanott 126.

³⁾ Ugyanott 126.

⁴⁾ Ugyanott 60.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocea p. 135.

Trencsin megyében 1646-ban Alsó-Drskóczon lakott ily nevű család a nemesi lajstromok szerint; 1721-ben pedig Kürthy Márton lakott ott. Végre egy perben ¹⁾ még ily Kürthyféle töredék nemzékrendet találunk, és lehet, hogy ez a fajkürti Kürthy családhoz tartozik:

Mihály
(Teszéry Margit)

Ana (Zámori János)	Fruzsina (Szobonya János)	Mihály 1597. Mária (Fegyverneky Pál)	Bora (ebeczki Csomády István)
--------------------------	---------------------------------	--	--

Kürthi család. Kürthi Jakab 1716-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemés levelét ²⁾.

Czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött pej lovon zöld nyereg-takarón vágató magyar vitéz, sárga csizmában, vörös nadrágban, és mentében és párducz kaczagányban, fején prémes vörös kalpag van, bal kezével a kántárt, a jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról vörös-fekete, balról arany-kék.

Kürthy család. (Kis-udvarnoki.) Kis-udvarnoki Kürthi György Kassán Bethlen Gábor tisztartója, érdemei tekintetéből Tokajban szerzett házára Bethlen Gábortól 1624. jan. 9-én adománylevelet kap ³⁾.

Kürtössy család. (Kürtösi †.) Nógrád megyében van Kürtös helysége, hajdan hasonló nevű családnak ősi birtoka a XVII. század végeig, midőn leány-ágra oszolva, — elenyészett.

Kürtösi Balás 1526-ban II. Lajos király által küldetett a győri püspökhöz, és kaptalanhoz, hogy banderiumaikkal Tolnára gyűljenek ⁴⁾.

A XVI. század végén éltek Kürtössy Boldizsár, (1597-ben) birtokos Kürtösön (Nógrádban); továbbá Kürtössy Zsigmond, kinek özvegye Bodonyi Anna 1597-ben él. Kürtössy Mihály; Kürtössy Ferencznek leánya Borbála 1597-ben neje Zwghy Mihálynak ⁵⁾.

Ezeknél előbb él Kürtössy György, kinek gyermekei Zsigmond, Magdolna, Judit és Erzse 1602-ben élők.

¹⁾ Teszéry Deményféle perben.

²⁾ Collect. Herald. nro 466.

³⁾ Az eredeti után.

⁴⁾ Engel, Monumenta 225.

⁵⁾ Protocol. C. Neograd.

1603-ban Kürtössy Mátyás.

1614-ben Kürtössy Borbála Darvas Jánosné, utóbb Szúdy Mihályné.

1654-ben Kürtössy Istvánnak hitvесе Nagy Zsófia. Másik Istvánnak Roth Juliannától leánya Erzsébet.

1640-ben Kürtössy Györgynek magvaszakadtán Tercsy István Sirakon két curiába iktattatja magát, de ellentmondás történik ¹⁾.

Úgy látszik — más ily nevű családból volt azon Kürtössy István, kinek Sárközy Máriától fia Mihály Szent-Györgyi Juliannával nemzé Kürtössy Borbálát, Kerekes György nejét, a ki 1770. tájban élt. ²⁾

Küster család. Küster György-Ignác és Pindlmeier Ferencz-Xav. 1792-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerük négyfelé osztott paizs; az 1-ső osztály ezüst mezejében pánczélos kar irótollat, a 4-ik osztály ezüst mezejében szintén pánczélos kar arany mérleget tart. A 2- és 3-ik osztály vizirányosan kék és vörös udvarra oszlik, a kék udvarban vörös drágaköves arany gyűrű látszik, az alsó vörös udvar pedig arany rostélylyal van borítva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös ³⁾.

Küttel család. Küttel Sámuel 1760-ban M.-Terézia király asszony által nemesítetett meg ⁴⁾.

Czimere függőlegesen vörös és kék udvarra osztott paizs, melynek alyját zöld tér foglalja el, és onnan két egymásba fonódó és fejeikkel szemközt néző kigyó emelkedik fel, az egyik kigyó arany, a másik ezüst. A paizs fölötti sisak koronájából két oldalról két borostyán-gally, és két korall ág nyúlik ki, és ezek között egy fehér egyszarvú, nyakán vörös örvvel övedzve emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kvassay család. (Kvassói és brogyáni.) Trencsin vármegyei curialis nemes család, hol Kvassó helységet birja. Ezen kívül elterjedt egyéb megyékben is, főleg Bars megyében, hol Kvassay László már 1730-ban Brogyán felét birá és ott ékes kastélya volt ⁵⁾.

¹⁾ Szent-benedeki Convent Capsa D. fasc. 4. nro 6.

²⁾ Schönfeld Adels Schematismus I. 208.

³⁾ Adami Scuta Gentil. tom. V.

⁴⁾ Collect. Herald. nro 16.

⁵⁾ Bel M. Notitia nova Hung. IV. p. 241.

1736-ban Trencsin megyében a nemesi vizsgálat alkalmával igazolta nemességét a Bars megyében lakó Kvassay László és György; Nemes-Kvassón pedig 23 férfi tagja a családnak.

Az 1748-ki nemesi összeírásakor Kő-Porubán székelt Ferencz, fiával; — N.-Kvassón Miklós (Pavlovich), János, Ferencz; András Györgynek fia, és egy másik György, András (Hornich), István, Miklós, másik István (Davidovich), János, Mihály, Ádám, Pál, Miklós (Zsákovich), ifj. András, ifj. György, ifj. Mihály (Adamovich), András, János, középső Ádám, ismét János, György, Pál és András, — Trencsin sz. kir. városban György és András; — Drskóczon János; — Domaniczon János, Györgynek a fia.

1768-ban Kvassón már 89 férfi tagja iratott össze a családnak; — Trencsin sz. kir. városban András, fiával Jánossal; — Csuklászon Miklós; — Drskóczon János fiával Istvánnal.

1803-ban összeirattak Domaniczen János; — Kasszán István és fia János; — Klobusiczen András és Imre; — Savcsinán József és ennek két fia András és János; — Csuklászon János és fia István; — Drskóczon István és fia István; — N.-Kvassón pedig már 117 férfi tagja volt a családnak.

1837-ben Domaniczen János, — Savcsinán András, János és József; — Trencsin sz. kir. városában István és három fia Alajos, István, Dienes; — Kasszán János; — Csuklászon István és két fia József és János; — Drskóczon pedig István és fia szintén István; — Nemes-Kvassón pedig már 143 férfi tagja élt a családnak ¹⁾.

Az utóbbi időkben Trencsin megyében János 1836. 1840-ben alszolgabíró, Károly táblabíró volt — 1850-ben Antal Nyitra egyházmegyei és püspökségi ügyész; István es. kir. állam-hivatalnok Zolnán.

A családnak nevezetesebb hivatalt viselt tagjaiból ismeretesek István, ki az 1687-ki 15. törv. cz. szerint ítélő mester volt, József már 1760-ban a m. k. udv. helytartó tanács titkára, 1767-ben az urbéri ügyekben királyi biztos ²⁾, 1770-ben már helyt. tanácsos és altárnok.

László 1741-ben Bars vármegyei alispán és követ ³⁾, 1760-ban már kir. tanácsos, kir. táblai ülnök, és al-országbíró.

¹⁾ Szontagh Dán. közléséből.

²⁾ Szirmay C. Ugozca pag. 56.

³⁾ Lehoczky Stenmat. I. 188.

Károly 1767—1770-ben Bars vármegyei alispán ¹⁾.

József 1810—1816-ben a m. kir. udv. helytartó tanács titoknoka volt.

Kvassowszky család. Trencsin megyei czimerleveles nemes család; armális levelét 1604-ben kapta; és azt 1734. febr. 22-én Trencsin megye előtt újjolag felmutatta. Az 1748-ki nemesi összeíráskor már csak egy tagja Miklós élt Csuklászon. Az utóbbi Trencsin megyei összeírásokban már nevére nem találunk ²⁾.

A sorból kimaradt családok. *)

Kabos család. Ehez pótlékul adandó, hogy a 4. lapon I. táblán álló I. Péternek czimere „Kabos Péter“ fölírással a győr-monostori reform. egyház menyezeten látható, Décsi István lelkésznek 1792-ben Bartalis Antalhoz irt levele szerint.

Az 5. lapon II. táblán a végső ízek közt álló Annának férje Klemen István.

A 6. lapon III. táblán Klára Szucsáki Ferenczné szül. 1734. sept. 17. és meghalt 1811. nov. 4-én.

Ugyan e táblán álló VI. Ferencznek neje Gáborffy Klára volt. — A végső nemzedék közt álló Mária férje pedig nem Baranyai, hanem Baranyi Ferencz.

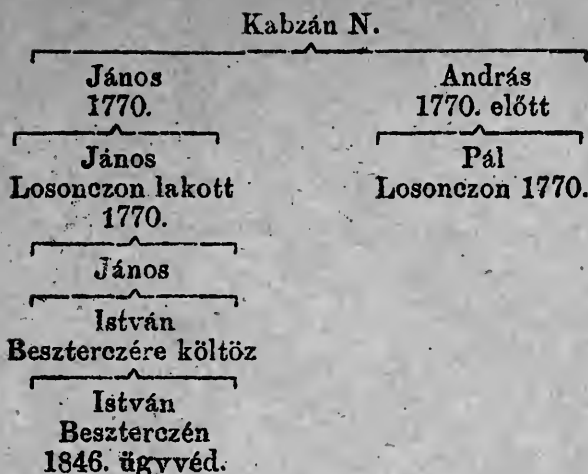
A 7. lapon álló Anna Lészai Lajosné meghalt 1860. mart. 16-án.

Kabzán család. Liptó vármegyei curialis nemes család Izsipfalván és Malatinban, több ágra és több megyébe terjedve. Egyik ágazata mely Izsépfalváról ered, és Isépi-ről írja magát, ily nemzékrendet igazolt:

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 188., és tiszti névtár.

²⁾ Szontagh Dániel közléséből.

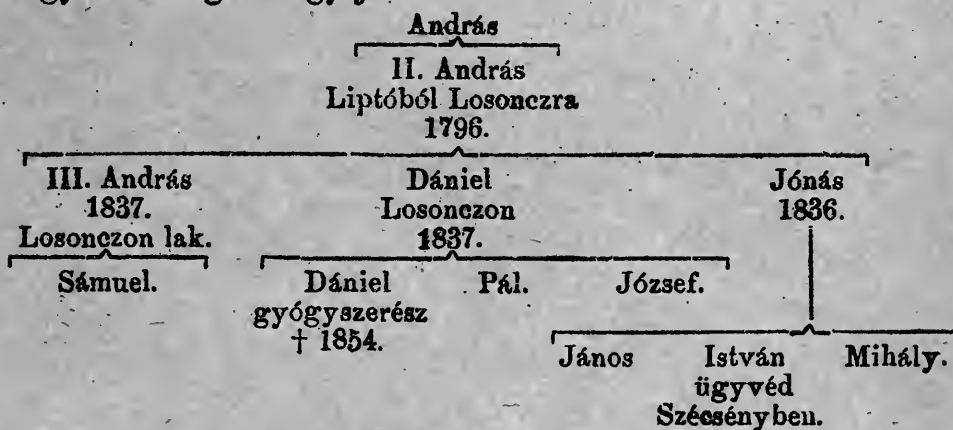
*) Nehogy az adandó Pótlék-kötet szerfölött túlterheltség, a munkanyomatása alatt a betű-rendből kimaradt családokat, úgy egyéb a nyomás ideje alatt felmerült hiányokat és igazításokat jónak véltem a kötetek végén utánpótolni, miután a tartalom-mutató ezekre is rá-utal.

E táblázaton János és Pál unoka-testvérek Losonczon laktak, és Zólyom vármegyétől 1770. május 22-én kaptak nemesi bizonyítványt, melyet Pál 1771. ápril. 16-án Nógrád megyében is kihirdtetett.

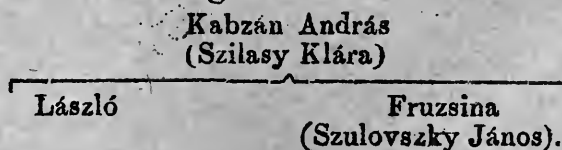
Nevezett Jánosnak unokája István, fiával Istvánnal együtt Losonczi Losonczi-ról Besztercze-bányára költözött, fia István ügyvéd, ki 1846-k máj. 1-én Nógrád megyétől vett ki nemesi bizonyítványt.

Egy másik ágazat így jö le:

E táblán II. András Liptó megyétől 1796. márt. 30-án nemesi bizonyítványt vévén ki, Izsépfalváról Losoncra telepedett, és 1796. aug. 24-én Nógrád megye előtt is kihirdteté nemességét. Fia III. András testvéreivel együtt Nógrád megyében 1837. nov. 8-án ismét kihirdteté nemességét ¹⁾.

Egy harmadik töredék-ágazat ez:

¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 2424. sz. alatt.

László 1842-ben Hont vármegye várnagya volt. Antal ugyanott ugyanakkor esküdt.

Liptó megyében Kabzán József 1837-ben esküdt, 1844–1847-ben szolgabíró; László 1859-ben ugyanott ügyvéd.

Kacs Kovics családból a 12. lapon említett Bán m város jegyzője József volt, kinek neve a Trencsin megyei 1801. és 1803-ki nemesi lajstromban áll; fia János, József, Ferencz, Mihály és Benjamin részére is Trencsin vármegyétől 1816-ki jul. 29-én vett ki nemesi bizonyítványt ¹⁾.

Kacséry család, vagy Kacséry, sőt Kacsérnak is iratik. Nemesség-szerzője Kacséry Polikárp és Sámuel, kik Trencsin vármegyében 1655-ben hirdettetik ki cziméres levelüket. 1660-ban és 1688-ban a család Beczkón székelt. 1815-ben Kacséry Ferencz Nagyváradon lakott ²⁾.

Kádas családból István 1726-ban Nógrád megyében igazolta nemességét Zemplin vármegye által kiadott nemesi bizonyítvánnyal.

Kádass család 1689-ben eléfordul a Trencsin megyei birtokos családok névsorában is.

Kaftan a Medveozky család egyik ágának annyira rátapadt neve, hogy majdnem egy század folytán ezen néven volt ismeretes, és 1728-ban Árva megyétől e néven kapott nemességéről bizonyítványt is. Jelenleg azonban ezen ágak Medvedzén lakó tagjai ősi Medveozky nevüket használják ³⁾.

Kaithar család. Kaithar vagy Kaythar János 1660-ban Trencsin vármegyében hirdetteté ki nemességét, és a család 1666-ban még Beczkón lakott ⁴⁾.

Kaján család. 1767—1773-ig Kaján András eléfordul Trencsin vármegye nemesi sorozatában ⁵⁾.

Kakas családból a 18. lapon említett László 1388-ban Árva vár várnagya volt ⁶⁾

Kákonyi családból Mátyás 1721-ben a Trencsin megyei nemesi lajstrom szerint Illaván lakott.

Kakusz család. (Rásztokai.) Székhelye Liptó vármegye, hol a Matusz és Rásztokay családokkal részirtokos. Közülök K. Anna Reviczky László neje Árva vármegyében

¹⁾ — ⁶⁾ Szontagh Dán. közléséből.

Kalauz család. Kalauz János 1597-ben Nógrád megyében Kis-Straczinban birtokos volt ¹⁾. Jelenleg él Kalauz család Zólyom vármegyében, hol Kalauz Pál 1840-ben megyei aljegyző.

Kalinay család. Alapítója Kalinay Miklós 1604-ben Trencsin vármegyében hirdetteté ki nemeslevelét ²⁾.

Kalinkius család. 1646-ban Trencsin vármegyében Bolessón székelt. ³⁾

Kalivoda család. E néven a Trencsin megyei Bjelik család egyes ágai neveztetnek tulajdon vezeték-név gyanánt, és azt oklevelekben is használják.

Kalmár család. (Ujhelyi). Zemplin vármegye kihalt családai közé soroztatik. ⁴⁾

Kálnoky családhoz az 50. lapon a családfán I. Bálintnak fia Péter háromszéki fő kir. bíró volt (nem pedig főpap, mint ott hibásan áll,) neje sófalvi Károly Kata. — Antal tábornoknak fia Lajos cs. k. kamarás, alsó-ausztriai igazgató, neje Blumegen Eleonora.

Kalocsay családhoz pótlásul adandó, hogy K. Imre Pozsony megyétől nemesi bizonyítványt vétén ki, azt Trencsin vármegyében 1784. nov. 15-én kihirdetteté. K. Imre 1803-ban Teplicskán uradalmi kasznár. Már 1837-ben a nevezett megye nemesi lajstromában Imre és György elköltözöttékül említetnek.

Kalovics család. 1690-ben Trencsin megyében a nemesi lajstromban mint vaszkai birtokos fordul elé.

Kályáni család. (Ródi.) Erdély kihalt családainak sorában áll Kővárinál.

Kámi család. Kámi Mihály 1623-ban II. Ferdinand királytól kap czimeres nemes levelet. Kámi István, György és János 1749. dec. 1-én Veszprém megyétől nemesi bizonyítványt nyernek.

Kamoczay család, vagy Kamoczay előfordul 1690-ben Trencsin megyében a báni járásban a nemesség lajstroma szerint.

Kampell család. Szintén Trencsin vármegyében találjuk 1748-ban, midőn nemes Kampell Ábrahám Trencsin sz. kir. városában székelt.

Kangyerka család. (Nemes-dedinai). Árva vármegyének régi birtokos nemes családja, és nemes Zsuffa, Reviczky, Burián és

¹⁾ Protocol. C. Neograd.

²⁾ ³⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 83.

Kupcsó családokkal részes birtokos (comportionatus) a nemes-dedinai curiának egyik felében, a másik fele a Dédinszky családe lévén. Őseik Wodur és Lodán 1355-ben I. Lajos királytól adományban nyerték a Hotocsin melléki hat ekényi földet, ehez még 1391-ben Domokosnak fia Miklós Balásnak fiától Jánostól szerzé a többi osztályrészt, később pedig a Reviczky-ek egészen kifizették magukat a Zsuffa, Burián, Kupcsó és Kangyerka családok által, és így ezek lettek a fél curia kizárólagos birtokosai, és mai nap is a Zsuffa család mint fő- és a Kangyerka mint mellék-ág vannak birtokában. 1718-ban Kangyerka András gyöngyösi lakos nyert Árva vármegyétől nemes levelet. — 1761-ben János fiának Mátyásnak adatott Árva vármegye által nemesi bizonyítvány. — A Burián család egészen kiköltözött, a Kupcsó család pedig kihalt, legalább egy század óta a nemes dedinai birtokon már elé nem fordulnak. *L. Kupcsó cs.*

Kántor család. (Csomafái és hid-almási.) Erdély kihalt családainak sorában áll.

1545-ben csomafái Kántor Pál királyi ember (homo regius) a Torday Imre és Albert részökre, midőn ezek Dobokán egy udvarháznak és pusztateleknek birtokába beigtattatnak János-Zsigmond adományánál fogva. ¹⁾

1575-ben hidalmási Kántor János kis-eskülli Sombory Márton és osztozó véreinek személyökben és képekben ellentmondó.

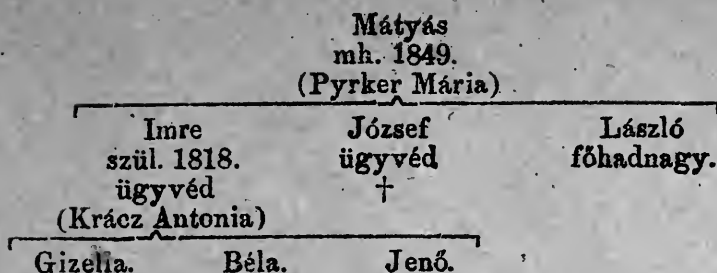
1576-ban hidalmási ifj. Kántor János Kamuthy Balásnak a drági birtokba beiktatásánál királyi ember.

1590-ben Kántor Judit Tamásfalvy Miklósné.

1640-ben Dobokán a Kántor részbirtoka mind külső, mind belső tartozékaival Nyiressy Istvánt illette. És ezekből bizonyos, hogy a Kántor család Doboka megyében Csomafáján, Dobokán és Hid-almáson két század folytán birtokos volt. Még 1757 táján Hid-almáson az ősi Kántor ház alap-romai láthatók voltak.

Kapotsfy család. Lakhelye Somogy vármegye. Kapotsfy Mátyás részint atyjának a hét évi török háborúban szerzett, részint saját polgári érdemei tekintetéből maga s fiai részére 1835-ben magyar nemességet kapott, és ilyen családfát alkotott:

¹⁾ Hodor Doboka várm. 113. s köv. l.

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály vörös udvarában arany koronán balra néző fehér galamb áll, csőrében írotollat tartva. Az alsó osztály kék udvarában láncz formán egymásba fűzve három római kapocs rézsütös helyzetben látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett szárny között, melyeken egy-egy római kapocs látható, szintén galamb áll írotollat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kapronczay család. (L. 75. lapon) Kapronczay Györgynek neje Paczolay Bora Paczolay Kristófnak Veres Annától született leánya volt, ki utóbb Mikes Mihályhoz ment férjhez. Kapronczay György 1690. jul. 8-án Alvinczy Péterrel Demeter-patakan és M.-Szentimrén (A.-Fejér várm.) birtokot eserél. Ugyan ez évben a 12. törv. cz. szerint Okolicsányi Pállal perel.

Karátsonyi család. (Beodrai). E család ¹⁾ ismertetésében (e kötet 87. lapján) lényeges tévedések fordulnak elő; melyek kiigazítása végett először is megjegyzendő, hogy azon Karátsonyi Tivadar,

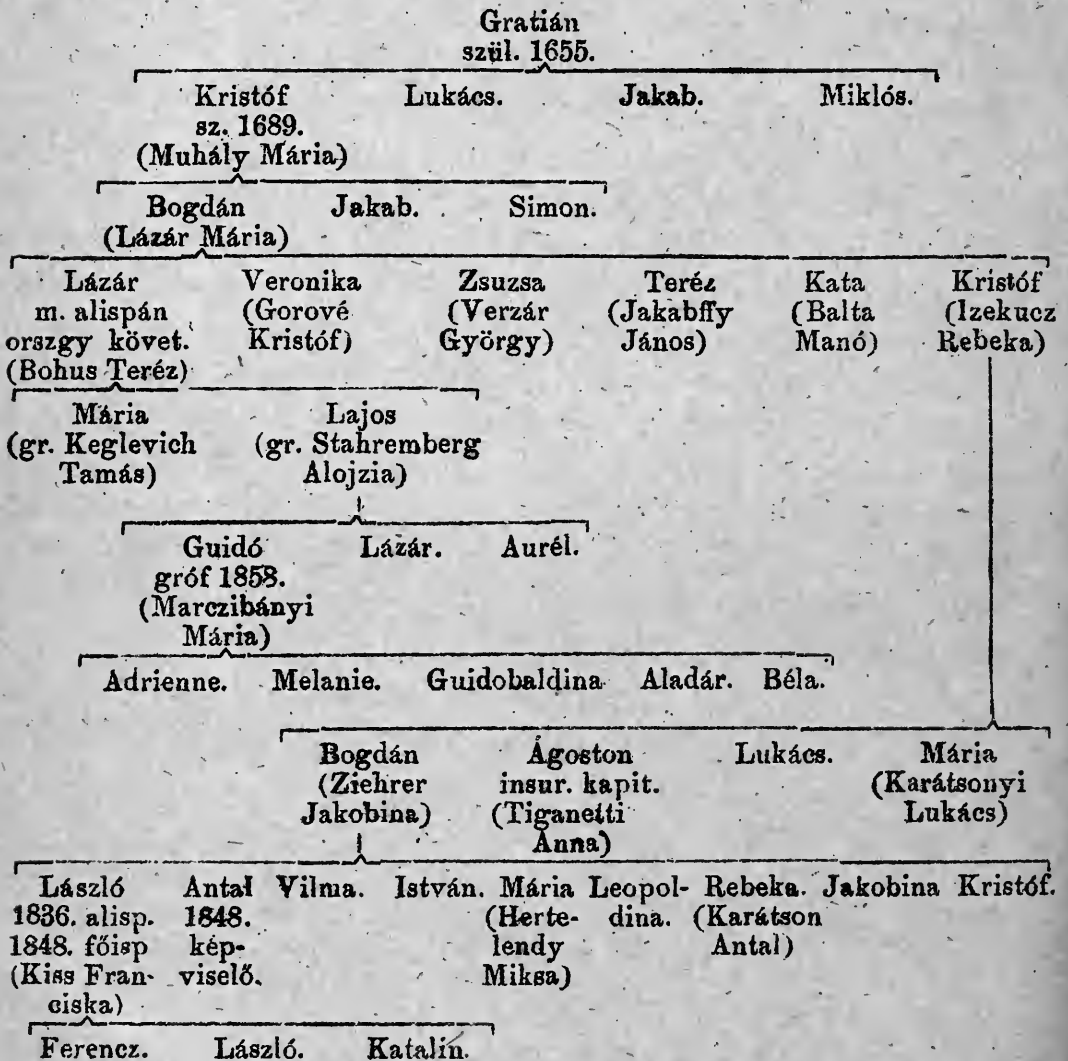
¹⁾ A család neve — úgy látszik — a Gratianus kereszt-névből (magyarul Karátson) származott. És bár erre nézve adatot nem nyertünk, úgy látszik, legutóbb Erdélyben Szamosujvárról vevé származását. Erre látszik mutatni nem csak az, hogy ott e néven e század elején is találunk hason nevű családot, de ezen fölül az is, hogy a múlt század végén e családdal sógorosult Isekucz, Gorové családoknak is Szamosujvár volt fészkek. — Továbbá Szamosujvárott Karácson id. Manó 1805. aug. 10-én a kolosvári nemes Convictusban hat örmény ifjúra 7000 frt értékű alapítványt tett. Ugyancsak Szamosujvárott a kórház is homlok-fölrata szerint e család alapítványa. 1793-ban Karácsonyiné, 1793-ban K. Mária, 1813-ban K. Joakim, 1825-ben Adeodát a kolosvári kegyesrendűek egyházában a bold. sz. Mária képére függesztendő fogadalmi adományokat adtak.

1794-ben Karátson Adeodát és Gratián Szamosujvár városa tanácsnokai voltak. — Fölenlítőket ezeket, a nélkül hogy a beodrai Karátsonyi családhozi viszonyaikat szorosabban meghatározhatnók. Végre megemlítendő még, hogy ivándai Karácson István (szül. Arad várm. Szemlakon 1776. febr. 4.) Torontál megye követe volt; kinek családi összeköttetése előttem szintén nincs tudva.

ki 1718-ban czimeres levelet nyert, nem a beodrai Karátsonyi család elődei közül való.

A beodrai Karátsonyi családnak régiebb oklevelei — mint a családtól nyert közlés állítja — elvesztek, és bár sok körülmény oda látszik mutatni, hogy régiebb nemesek, még is a nyert közlés szerint nincs egyéb okmánya egy 1749-ki nemesi bizonyítványnál, és az 1799-ki adomány-levelemnél, melynél fogva a beodrai 16,000 holdas birtokot kapá e nemzetség.

A család leszármazása Karátsonyi Gratiántól kezdve következő:

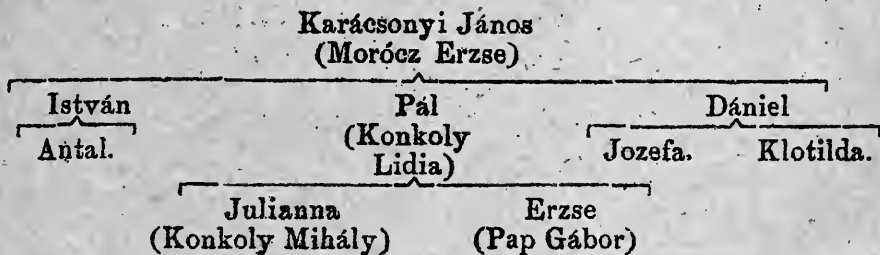
Elmondók már, hogy L á z á r tizezer forintot adott a Ludovicea katonai intézetre az 1812-ki 2. törv. czikk szerint; valamint azt is, hogy unokája, Lajosnak gróf Stähremberg Alojziától szül. fia G u i d o nagyobb szerü áldozatokat tett nem csak a köz-államot, de Magyarország egyes intézeteit illetőleg is. És 1858-ban o s z t r á k b i r o d a l m i grófságra emeltetett.

A másik mellék-ágon László Torontál megyének 1827-ben szolgabírája, 1836-1848-ig alispánja, közben 1843-ban országgyűlési követe. 1848-ban főispánja, és mint ilyen a nemzetgyűlési felső tábla tagja.

A család nemesi czimere négyfelé osztott paizs; egy közép kissebb paizszsal, melynek udvarában egy mérleg függ. A paizs 1-ső 4-ik osztály kék udvarában koronás szirén látszik, egyik kezével két-tős keresztet tartva. A 2-ik osztály vörös udvarában egy fehér, nyakán koronát hordó bika, a 4-ik osztály szintén vörös udvarában pedig egy ülő medve, két első lábával ölében kivont kardot tartva látható. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl. kivont kardot tartva.

Ehez a grófi ág czimerében következő bővítés történt, a belső kissebb paizs vizirányosan kétfelé osztatott, az alsóban az előbbi mérleg áll, a felső vörös udvarban kétféjü aranyas adatott. E kissebb paizs alá rézsutos kidomborodással metszett 5-ik udvar járult, melynek ezüst mezejében koronás kék oroszlán áll, első jobb lábával borostyánnal övedzett kardot, a másikkban törökfejet tartva. A paizsfölötti grófi koronán öt koronás sisak áll; és ezekből (jobbról kezdve) az elsőn a leirt medve áll, a másodikkból a szirén emelkedik ki, a harmadikon egyfejü aranyas áll, a negyedikkből a leirt bika, az ötödikkből a kék oroszlán nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-kék. Az egész czimert telamonok gyanánt jobbról koronás oroszlán, balról arany grif tartja. Alattok ezen emlékszavak (devise) állnak: „Pietate, Honore et Perseverantia“.

Karácsonyi család. A Dunántúli (ugy látszik: a hódosi) Karácsony családhoz (84. lap.) a következő töredék nemzékrend járul:

Kardos család. Kardos Balás és érdektársai II. Mátyás király által Pozsonyban 1609. dec. 2-án kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg. ¹⁾

¹⁾ Győr vármegye levéltárában az eredeti armalis. L. hivatalos Értesítő 1860. évi 104. szám.

Károly családhoz megjegyzendő, hogy a 99. lapon a családfán álló László vagy Lánacznak fiától Lászlótól unokái Dienes, kinek neje Ördög Ágnes, Zsigmond és László Erdélyben is Doboka vármegyében birtokosok voltak. Dienes 1558-ban Kolos vármegye főispánja, testvére László 1576. birja Drágot, de Báthori István ellen menvén, ezt nótán veszti, ennek gyermekei János, Zsófia és Anna. Ugyan ez időben élnek K. Kata Pesty Ferenczné, K. Klára Bethlen Györgyné. ¹⁾

A 100. lapon álló Károly Klára Haller Gábor neje meghalt 1723. nov. 27-én; férje szintén azon évi augusztusban halt meg; eltemették Kolosvárt a jesuiták — most kegyes iskolai rend egyháza sírboltjában. Az egyház részére alapítvány-összeget is hagyományoztak.

Károlyi István, ki Doboka vármegyei Kecsdről írta előnevét, és Lengyelországban a magyar gyalogság vezér-kapitánya volt, hadi érdemei tekintetéből a várhegyi várhoz tartozott Szentléleket és Kis-Kászont (Háromszékben fekvő helységeket) nyerte Báthori Istvántól 1581. nov. 8-án a pleskowi táborban kelt adománynál fogva.

Kassai családból (lásd 114. lapon) II. István Doboka vármegyei Borsa, Válaszút, Ugrócz, Poklostelke, és Kolos megyei Fejérd helységbeli birtokba iktattatott, miután ellentmondását érszentkirályi Szikszay Zsigmond vissza vonta. Fia Ferencz nejével belépett a borsai és válaszúti tiszta Bánffyféle birtokba. Leánya Borbála Keresztesi Sámuelné meghalt 1710-ben, eltemettetett Drassón, férje pedig Szebenben 1703-ban halt meg. Keresztesy Sámuelnak, ki 1702-ben a borsai só-javadalom részese volt, Cserei Mihály szerint gyermekei nem maradtak.

Kassics család. (Kisfaludi.) E családból ismeretes Ignác, a hites ügyvéd, és Bécsben m. kir. udv. agens, ki több jogi munkát írt és adott ki. Született Világosvárott 1792. január 22-én.

Kastal családból János volt gyulafejevári kanonok, ki 1752-ben halt meg.

Kasza család. (Felső-torjai.) Közülök József széki reform. lelkész volt, és Doboka vármegye tisztviselőinek sorát közlé 1773-ban Benkő Józseffel.

Kaszap családból említendő még Mihály, ki 1843-ban Csongrád vármegye főjegyzője volt.

¹⁾ Hodor Doboka várm. 118–120. és ugyanannak közleménye.

Kaszás család. (Jász-apáti.) A 120. lapon irtakhoz adandó még a következő családfa, mely Kaszás Jánostól és nejétől konkolyi Thege Katalintól következőleg sarjadzott:

Kaszás János
(Konkoly Kata)

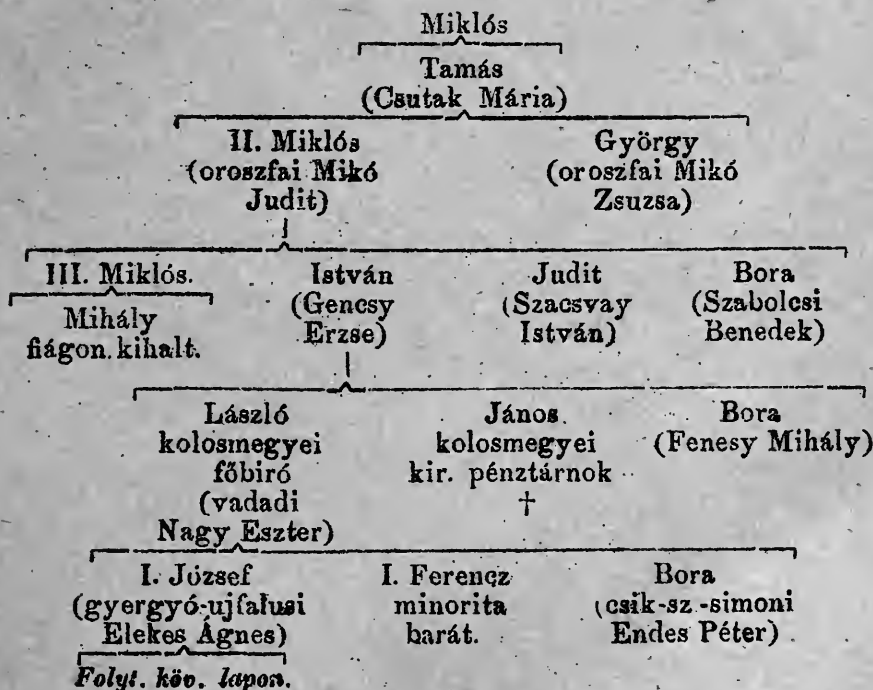
László János.	György György.	Eva (Gózon István)	Erzse (Kenessey György)	Klára (Kósa János)	Zsófia (Kósa László)
------------------	-------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------	-------------------------

Kaszás család. Ez az előbbtől különböző sarjadék, miután czimeres levelét amattól későbbben t. i. II. Ferdinand királytól kapta.

1711. dec. 22-én Kaszás János Győr vármegyétől nyert nemesi bizonyítványt. Ennek alapján Kaszás János és Pál, Mihálynak fiai 1749-ben Veszprém vármegyétől nyertek nemesi bizonyítványt és azt 1752. után Fejér vármegyében is kihirdették.

1801. jun. 5-én K. Ferencz, és fiai Dániel, Sámuel és Pál Veszprém megyétől vettek ki nemesi bizonyítványt.

Kászonyi család. (Nagy-Kászonyi.) Azokhoz, miket e családról a 121. lapon irtam, most teljes családfát adhatok ¹⁾. A család származati fészke a székely földön Kászon fiók-székben Nagy-Kászón nevű helység, melyről a család nevét és előnevét vevé. Törzse Kászoni Litterati (vagy is deák) Miklós, ki I. Rákóczy György fejedelem alatt adót visz a török portára. Tőle a családfa így jő le:

¹⁾ A család közléséből Hodor Károly által.

I. József, ki az előbbi lapon.
(gyergyó-ujfalusi
Elekes Agnes)

IV. Miklós (Beringer Anna)	II. József. 1790.	II. László.	Bora (László Sándor)	Krisztina (1. Prohászka János. 2. Henter Farkas)	Róza (belényesi Komáromy István)	Antal (Ferenczy Kata)
II. János (Jékey Kata)	II. Ferencz (1. Szentpáli- Zsuzsa. 2. robogányi Kóródi Anna)	Anna (n.-várad Ferenczy János)	Agnes (káli Nagy László)			
1-től Gyula.		Ida.	2-től Berta.			
Luiza (nyárad gálfalvi Nagy Imre)	Ilona (lövetei Pálffy Ignác)	Katinka.	Mária.			
Ignác nőtlen.	Róza † 1848. (gógányaraljai Száva Fer.)	Terézia (szentléleki Tóbiás József)	Julianna (Eperjesy János)	Kata (sófalvi Simon László)	Bora (torjai László Sándor)	

III. Miklósnak fia Mihály fi-ágon kihalt, Alcsik és Kászon székeken több helységben volt birtokait a Balásy, Székely és Antalfy családok birják.

II. László az 1790¹/₁-ki országgyűlésből törvénykezési bizottmány tagja.

A család a múlt század harmadik felében Kolos megyében, és ott Kis-Czégen házasság által birtokos lön. IV. Miklós 1809-ben szolgabíró, utóbb huzamos éveken által kir. pénztárnok Kolos vármegye alsó kerületében. — József 1827-ben szolgabíró az örményesi járásban. Antal adó-rovó biztos 1827-ben az alsó kerületben. János részt vett a forradalomban.

A család egyik tagja Kászoni Marton, kiről már (a 121. lapon) mint esztergami kanonokról emlékeztünk, előbb jezsuita volt ¹⁾, utóbb 1664-ben esztergami kanonok, majd olvasó kanonok, meghalt 1680-ban. ²⁾

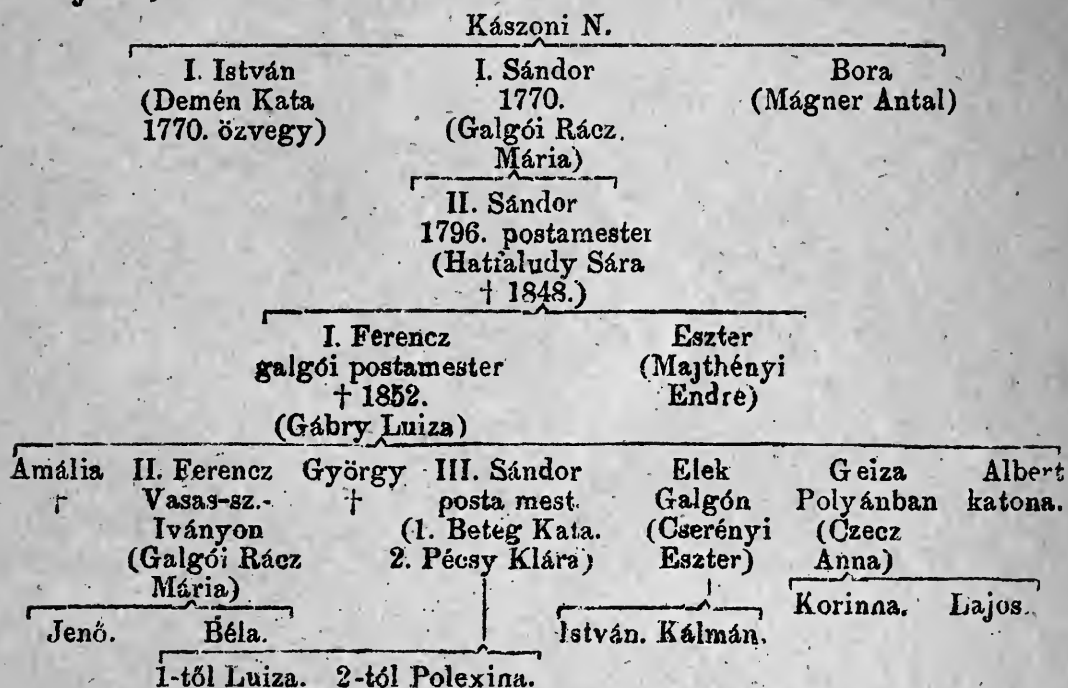
A család kath. vallású.

Kászoni család. (Tolcsvai.) Zemplin vármegyéből Tolcsváról ered, miként előneve mutatja. Egyik tagja beszármazott Er-

¹⁾ Hevenesi Mss. tom. LXIX. p. 31. — Szalay M. orsz. története V. 57. — Horváth Mih Magyarok tört. III. 278. 279.

²⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis p. 159.

délybe, hol Kászoni Sándor a galgói Rác családból nősülvén, ivadékanak Galgó Belső-Szolnok vármegyében törzsbirtoka lett. Az Erdélybe költözött Kászontól, kinek keresztnevét nem tudjuk, nemzékrendjük ¹⁾ következő:

A táblázaton állók közül I. István magtalanul halt el; özvegye Demén Kata, birtokában Rettegen lakott, és 1772. jan. 25-én tett Kolosvárt végrendeletet.

I. Sándor 1770-ben a b. Szolnok megyei kétségtelen nemesek sorában állott. Fia II. Sándor 1796-ban már galgói postamester, 1809-ben özvegye ugyanaz, és ennek halálával fia, azután unokája III. Sándor öröklék a posta-mesterséget.

Jelenleg a családból tíz férfi és négy leány él.

Czimerük a paizs kék udvarában hármass domb középsőjén szétterjesztett szárnyú galamb, csőrében zöld koszorút tartva.

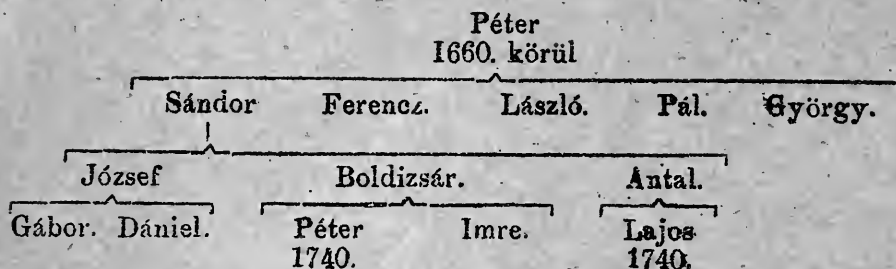
Torontál vármegyében szintén találunk e családnévre. Kászonyi Sándor szül. Borsodban Kis-Győrött 1771. máj. 4-én, Torontál vármegyének országgyűlési követe volt.

Katlan család. Katlan János 1809-ki jun. 15-én honfúsítatik Erdélyben a kolosvári országgyűlésen.

Katona család. (Lásd itt a 125. lap.) A Veszprém megyében élő Katona családból Katona Péter 1740. május 28-án Vas vár-

¹⁾ Hodor Károly közléséből.

megyétől Szombathelyen nyert nemesi bizonyítványát 1741. dec. 5-én Veszprém vármegye közgyűlésén Pápán hirdetteté ki, és ekkor ily lezármazást igazolt:

Katona család. (Berkösi.) Hozzá adandó még, hogy I. István a Gálfalvi Róza férje 1859-ben halt meg Berkeszen.

Katona Róza, Jánosnak Keozeli Sárától leánya 1-ör Hatfaludy Elekné, 2-ör Zámbo Miklósnak (nem Mihálynak) neje volt.

Kaziwoda család. A Kolosváry családnak (l. 310. lap.) egy nemzedékénél e név is használatba jött és Kolosváry Jeromosnak fia Mátyás főleg e néven ismertetett.

Kazy család, melyről a 137. lapon olvashatni, F.-Veszélérről is írja előnevét.

Kebirovich család. 1690-ben Trencsin vármegyében Nemsován lakozott ily nevű család azon megyei nemesi lajstrom szerint. ¹⁾

Keczeli család-hoz a 141. lapon pótléku adandó, hogy II. András 1610-ben élt, és csak ennek atyja I. István neje Gáspár Magdolna jogán volt Alsó-Füldön és Farnason birtokos.

II. Zsigmondnak Szilágyi Rákheltől fia József meghalt Hidalmáson 1805. máj. 25-én kora 22. évében.

III. Jánosnak (a II. táblán) 1848. után elhalt hat gyermeke. Első neje Sombory Karolina (nem Róza) meghalt 1816. jun. 2-án.

Károlynak Mohai Klárától fia Albert.

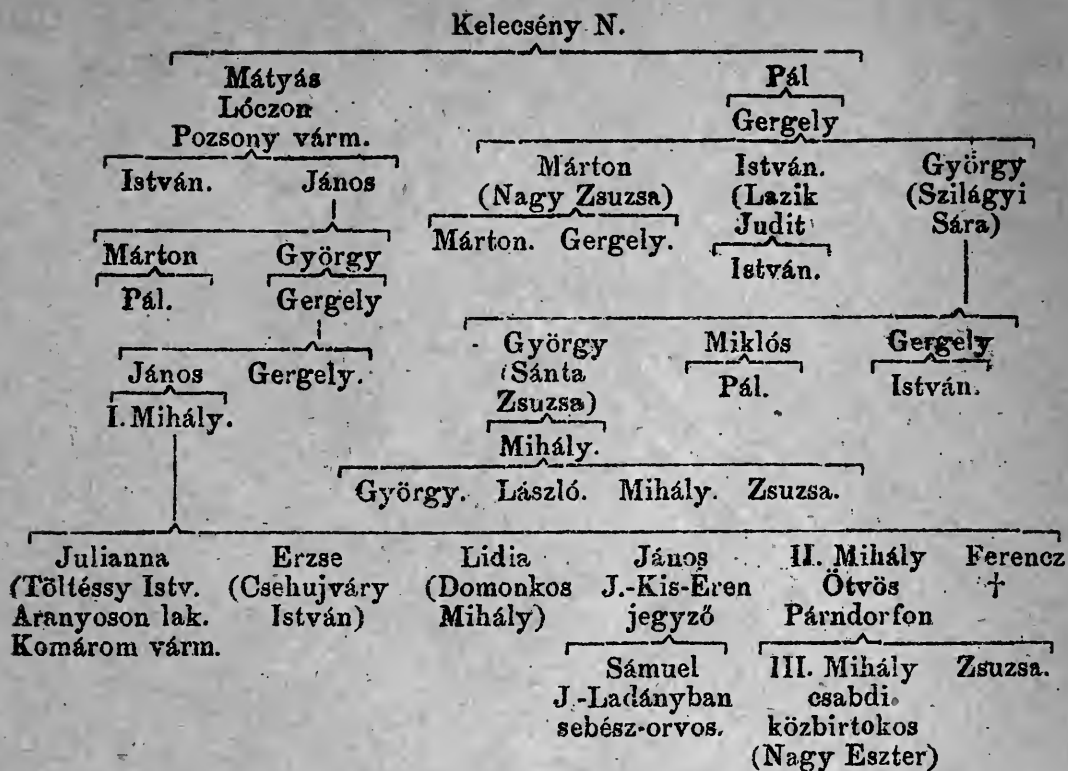
Mihálynak (a III. táblán) leánya Erzsé Desewffy Mihályné.

Keck család. Az 1754-ki nemesi lajstromban Trencsin megyében előfordul mint birtokos család ²⁾.

Kelecsényi család. A 163. s köv. l. tárgyalt Kelecsényi családnak egyik ága, — mely reform. vallású — és csúzi Kelecsényi-nek iratik, — elmaradván, nemzékrende itt következik:

¹⁾ Szontagh Dániel közlése.

²⁾ Ugyan attól.

Ez ág Pozsony megyében Lóczon székelt, onnan Komáromba származott.

II. Mihály ötvös mester, Komárom városában árvák gyámja, legutóbb Párndorfon posta mester; fia III. Mihály esabdi közbirtokos.

II. Mihálynak testvére János Jász-Kis-Éren jegyző, fia Sámuel Jász-Ladányban sebész.

A 165. lapon állókhoz adandó még János, ki 1859. oct. 24-én kelt egybe Santhó Herminával.

Kemény család. A 174—182. lapon közlöttekhez pótlásul járulnak még a következő adatok:

Az I. táblán K. László báró és főkörmányzónak neje Pekry K a t a (nem Anna). — A gróf Korda családfán Korda Máriát is b. Kemény László feleségeül olvassuk; tán szintén e Kemény László neje volt?

Ugyan e táblán Kemény A n n á n a k férje Macskásy F e r e n c z, a szent-márton-macskási Macskásy családból való volt.

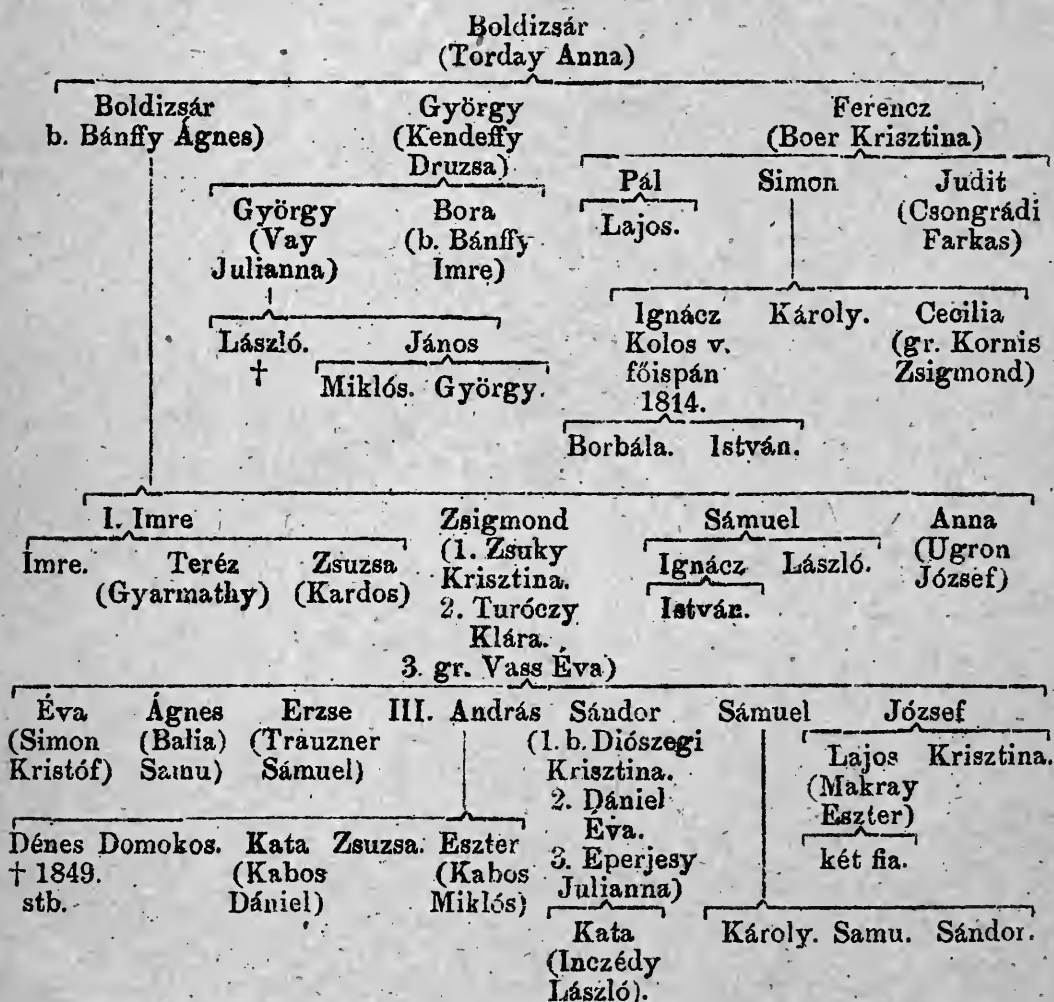
A 9. ízen F a r k a s gróf menyegzőjét Kolosvárott tartá 1765. april 23-án ¹⁾.

A II. táblán IV. Péternek fia J á n o s, felesége Nádudvari Krisz-

¹⁾ Megénekelté Gyöngyösy János költő.

tina ¹⁾ jogán meszes-alji (Doboka várm.), s.-ujfalusi, a.- és f.-kékesi és a nagy-iklói Kemény birtokot megalapítja. Unokájának Jánosnak Brussierre (vagy Brugier) Carolina-Vilma ²⁾ nevű feleségétől leányai ezek: Julianna mh. 1794. — Karolina (gr. Nemes Lászlóné) mh. 1780. — Ágnes (b. Bánffy Sándorné mh. 1802.

Boldizsárnak (IV. Péter fiának) ágazata hiányosan s néhol hibásan áll közölve a 176. lapon, így következik tehát az teljesebben: ³⁾

A többire főleg az utolsó nemzedékre nézve lássa az olvasó az előbbi táblázatot 176. lapon.

Megjegyzendő még, hogy e táblázaton Simonnak fia Ignác a kolosi főispán, katolikus lévén a kolosvári Báthoriféle főiskola kir. főigazgatója volt 1808—1818-ig.

¹⁾ Mike Sándor Gyűjteménye szerint: Nádudvari Kata.

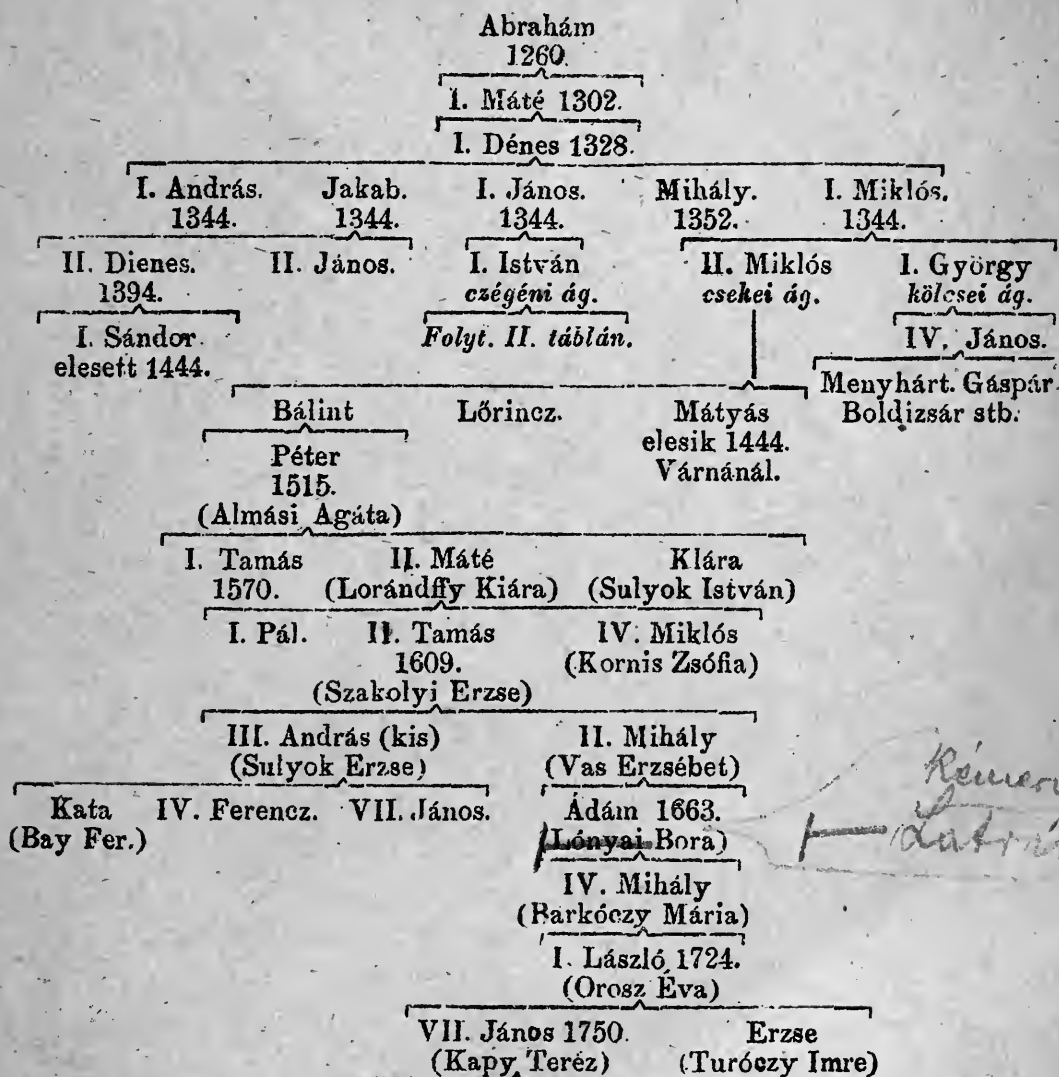
²⁾ Hodor szerint; tehát nem Brussierre Kata.

³⁾ Hodor Károly közlése szerint.

Kempelen család. A 184. lapon közlöttekhez adandó, hogy a család (vagy legalább egy ága) előnevét Pázmánd-ról írja. Pázmándi Kempelen Jánosnak nejétől baráthi Huszár Máriaától († 1827.) gyermekei: János és Mária.

Kende és Kendi család. A Kende valamint a Kendi család származási táblája is már e kötet 185. s köv., valamint 199. s köv. lapokon közölve van, azonban a Szatmár megyei nemes Kende család a két család ugyan-azonosságát és a most élő Kende családnak czégényi ágát egyenesen Kendi István († 1628.) volt erdélyi kan-czellártól eredt ivadékaul igényli ¹⁾ úgy mint azt a család egyik tagja által közlött és itt következő táblázat mutatja.

I. tábla.

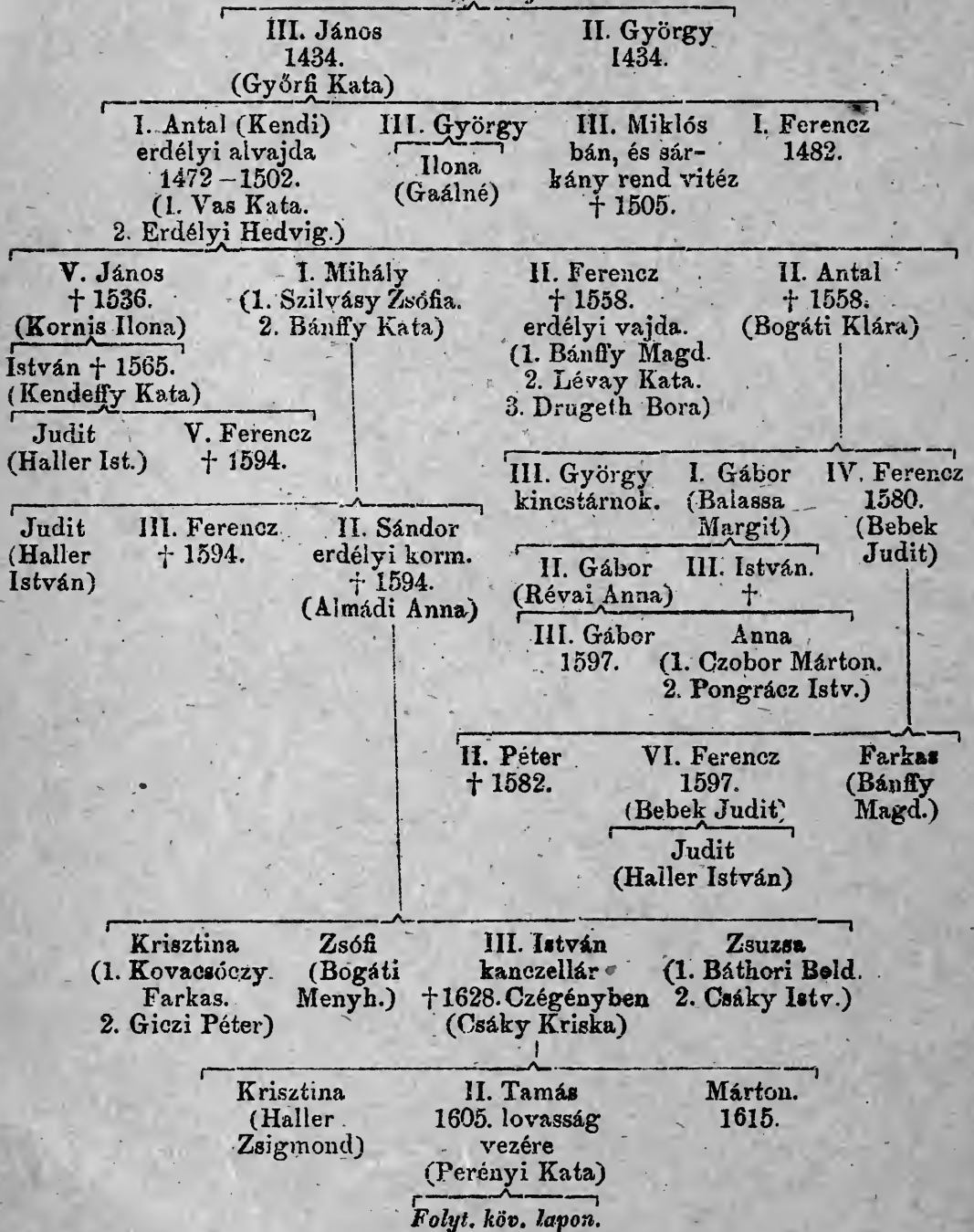

s a többi, mint itt a 186. lapon latható.

¹⁾ Miután e kapocs kimutatását indokolható okmányok előttem ismeretlenek, és ebbeli kérelmem eddig eredmény nélkül maradt: — saját egyéni szavaza-

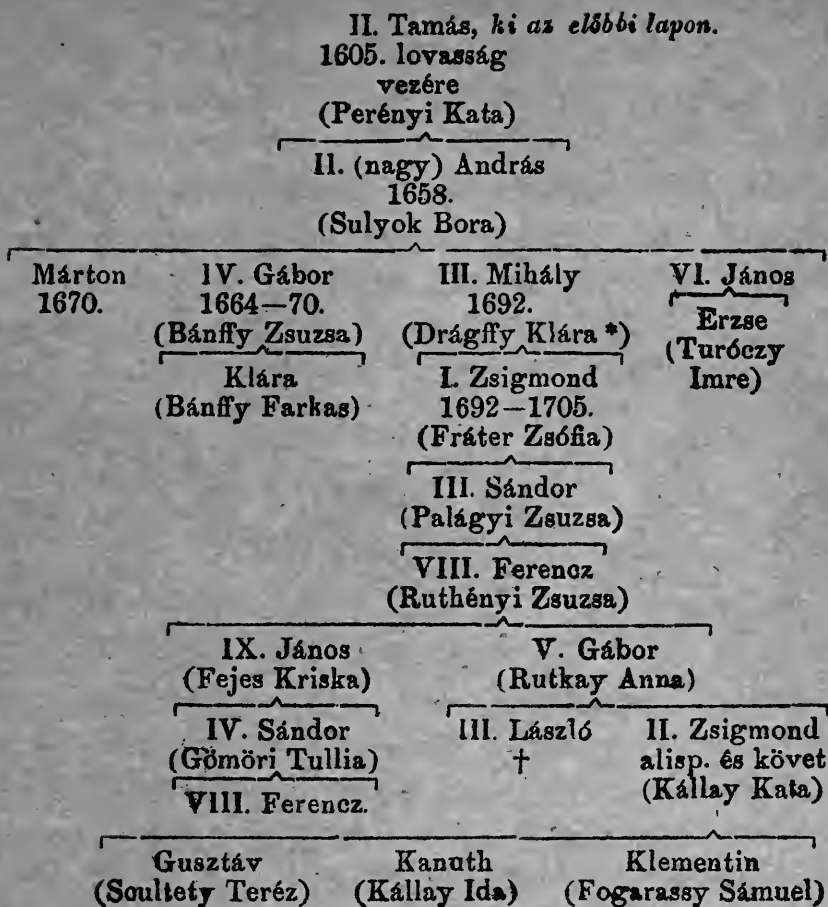
II. tábla.

I. István, ki a I. táblán.
Czégéni ág.

Folyt. köv. lapon.

tom az eddigi történelmi-vélemény ellen — mely a Kendi családot kihaltaknak írja, függőben marad annál is inkább, mivel ezen csupán a történelmi-tudomány szempontjából írott munka különben is, valamint törvényes hitelességgel — mint magán kiadás — nem bírhat, úgy ellenkezőleg netaláni tévedései által senki jogainak sérelmére sem lehet; minthogy törvényes használat esetében úgy is minden családfák jogszerű bizonyítékokkal érvényesítendők.

Ime eképen származik le a Kendi és Kende család egy törzsből, ez utóbbi családnak leszármazási táblázata szerint, mellyen nincs általam igazítva semmi, sem a chronologia, sem a filiatio, sem végre a hitves-társak felötlő helyein, hogy az olvasó és történet-buvár összehasonlíthassa mind a két különböző táblázatot ¹⁾. A család történetére vonatkozó adatok már az idézett lapokon közölvék.

Szükséges még megjegyeznem, hogy az előbbi közlésnél (191. l.) a czimerleírásban hibásan áll: „három szál kinyílt rózsát“, mert mint a metszvény is inkább mutatja, a könyöklő kar három liliumot tart.

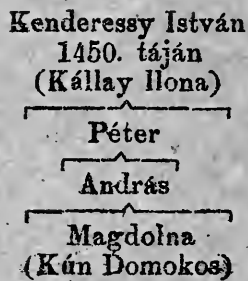
Legvégül pedig pótlékul mind a két családnévre meg kell jegyeznünk, hogy valamint Szatmár megyében már a XIII. században éltek a Kende család törzsei; úgy arra hogy a Kendi család már a XIV. században Erdélyben Doboka vármegyében élt, — okleveles bi-

*) A békési Drágffy család már 1555-ben kihalt.

¹⁾ Erre nézve összevetendő a család a Bebek, Bánffy stb. családok nemzékrendével is; valamint az is, hogy Kende Erzse Turóczy Imréné kétszer fordul elő a családfán.

zonyíték van; t. i. Kendi István fia Kendi Tamás 1372-ben a Dobokai nemzetség részére mint királyi ember említetik ¹⁾. Sőt Doboka vármegyében a Kend nevű helység is a Kendi család által iratik alapítottnak ²⁾. A följebbi Tamás pedig már Kendi-Lóná-ról írta előnevét.

Kenderessy család. A 195. lapon közlött táblázathoz pótléku a Kállay nemzetségnek egy perben hitelesített családfájárófa-Kenderessy család XV. századi őseihez a következő töredék-leszármazás járul:

Kerekes családokhoz (a 209—211. lap.) adhatjuk még, hogy ily nevű család a székelység közt is előfordul. Ismeretes ezek közül a csik-szent-iványi Kerekes család, melyből János a múlt század végén reform. lelkész Tordason; ennek fia Abel az író szül. Tordason 1790. febr. 15-én. Meghalt 1846.

Kereskényi családhoz a 215—217. laphoz adhatjuk, hogy e családnak még egy tagja Ádám szintén jesuita volt. Sir-irata Kolosvárott az egykor a jesuiták most kegyesrendiek sirboltjában így olvastatik: „Kereskényi Ádám szül. Komáromban nemes vérből 1713. jan. 28-án. Meghalt 1777. febr. 1-én mint jesuita.“

Keresztes család. A már közlöttekhez még pótléku adható, hogy Keresztes nevű család Arad megyében 1804-ben szintén a nemesek közé iratott, névszerint K. János és fia K. János, továbbá László és ennek fia Antal, és másik Antal, kinek fia szintén Antal. ³⁾

1808-ban pedig ugyanott nemesi bizonyítványt kaptak K. János, Ignác, József, István és másik István ⁴⁾. 1831-ben Keresztes István szintén Arad vármegyétől nyert nemesi bizonyítványt ⁵⁾.

¹⁾ Oklevél és Szereday Series Episcoporum. Transylv. p. 112.

²⁾ Hodor K. Doboka várm. 123.

³⁾ Arad megyei Jegyzőkönyv 1804. évi 278. sz.

⁴⁾ Ugyanott 1808. évi 730. sz.

⁵⁾ Ugyanott 1831. évi 1189. sz.

Keresztesy család. A 222. lapon közlöttekhez pótoljuk: hogy Keresztesy Sámuel 1703-ban halt meg Cserey Mihály szerint. Neje Kassai Bora (Bánffy Sára leánya) meghalt 1710-ben, eltemetett Drassón. Benne szakadt fiágon vége a családnak. Borbála iktári gr. Bethlen Sámuelné is e család ivadéka.

Keresztesy Ferencz Bethlen János és Bánffy Zsigmond 1660. jun. 6-án nyilatkozványt boesátának ki az erdélyi RRhez az országos csend megalapítása végett.

Keresztúry család, mely a 223. lapon közöltetik, mint az 1656-ban élt László nyitrai alispánról látjuk, kis-keresztúri előnevet használt.

Keresztúry család. A 224. lapon van említés e családról; melyhez említendő még K. Kristóf a XVI. század második felében Fejér megyében sz.-benedeki birtokos, kővári főkapitány. Leánya Kata lefejezett Kornis Boldizsár neje, a Báthory Gáborrali viszonyáról ismeretes. Ezek a berekeresztúriak közé iktatandók.

Keresztúry Demeter pókafalvi Becsky Zsófia nejjével Paczolay utódok voltak.

Kéry családnál (a 227. lapon) tévedve iratott, hogy Hont megyei eredetű. Nógrád megyében van Ipoly-Kis- és Nagy-Kér, és e két helység közül az utóbbi bölcsője a kihalt Kéry családnak. Pótlékiul pedig megjegyezzük, hogy azon Kéry Benedeknek, kinek özvegye Ráday Fruzsina 1601-ben élt, két leánya maradt: ugymint Magdolna ebeczky Ebeczky Lászlóné, és Erzsébet 1614-ben Tarcsányi Imréné.

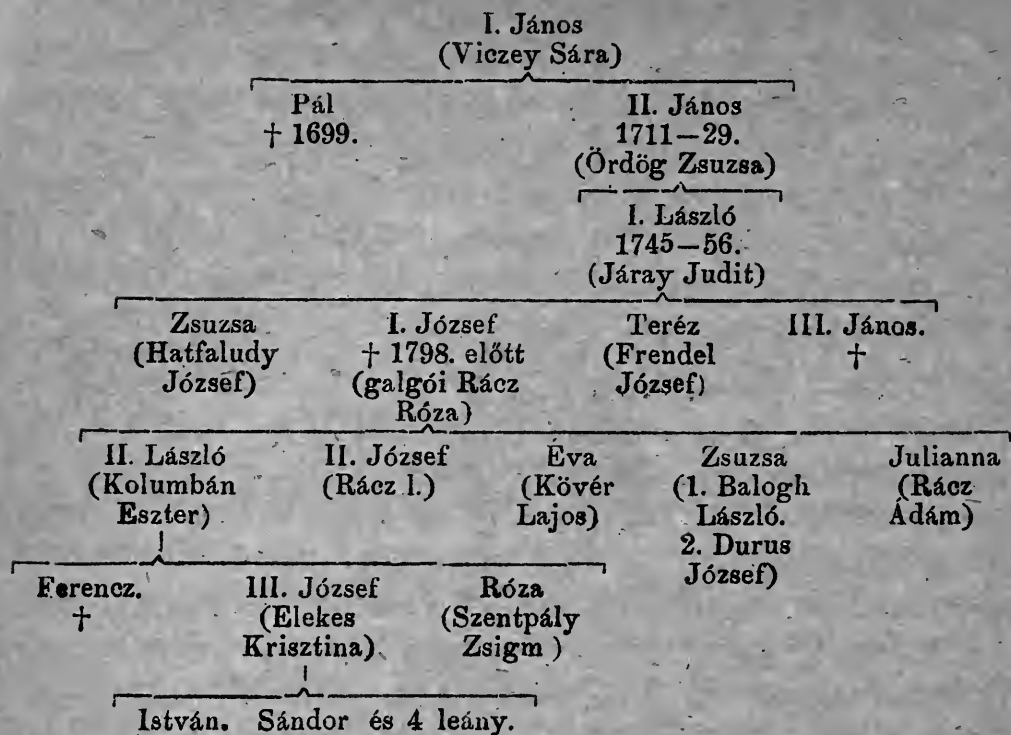
Keserű család (a 229. lapon) Keserű Mihálynak a szövegben és táblázaton is nejjél Bánffy Margit áll; e helyett teendő Bánffy Magdolna, ki 1554-ben özvegy és előbb Bogáthyne volt. Mihálynak özvegye, és gyermekei István és Kata adományban nyerik 1554-ben Aczintos helységet, és bírák 1587-ig.

Keserű I. István (Istvánnak fia) 1601-ben egész Springet birja ¹⁾.

Zsófia meghalt Dobokán 1754. előtt. Neje volt káli Kún Istvánnak. 1742-ben Dobokán hely. hitv. szép kő templomot épített.

Ketheli család. (Nagy-Ketheli.) A 237. lapon közlöttekhez következő bővebb adatok járulnak; először is a családfa Ketheli I. Jánostól kezdve így folyik:

¹⁾ Gr. Mikó Imre: Erdély tört. adatok. I. 203.

A család — mint Hodor K. írja — helyesebben Kéthelyi-nek nevezhető. Közülök II. János neje Ördög Zsuzsánna, Ördög Ferencz nővére után Doboka vármegyében Magyar-Egregyén a sógoráról örökölte a posta-mesteri állomást, melyet utódai mai napig szakadatlanul birnak. I László Doboka vármegyénél az m.-egregyi járásban 1766—1771. szolgabíró; 1770-ben a productiokori összeírás szerint kalocsai birtokos, armalista, közfeladásból.

I. József Doboka vármegyének 1790-ben országgyűlési követe, és akkor az országos egyházi választmány tagja. 1790—94. Doboka várm. főjegyzője, 1794—98-ig alispánja.

II. László 1814—1817-ig ugyanazon vármegye aljegyzője.

Ketsedy család. Közülök Ketsedy Péter, István, Péter és Mihály Arad vármegyétől 1804-ben nyertek nemesi bizonyítványt ¹⁾.

Khлósz család. Közülök Khлósz Mátyás 1756- és 1758-ban is Békes vármegye alispánja volt ²⁾.

Kinsky család. A honosított családok közé tartozik. Eredetét Csehországban veszi, hol most is főképen birtokos. Előbbi neve Tettau von Tettowa, mely család már 1316-ban a cseh úri-rendben

¹⁾ Arad várm. jegyzőkönyve 1804. évi 797. sz.

²⁾ Békes megyei jegyzőkönyv, és Lehoczky Stemma. I. 189.

állt ¹⁾; 1370. és 1378-ban kiváltság-leveleket nyert IV. Károlytól, 1402-ben pedig Jodok morva és brandenburgi örgróftól, és 1415-ben Venczel cseh királytól. Utóbb a Tettau-i név Wchinsky von Wchiniz-re változott. Tettau von Tettowa Wilmosnsk nemes Czinneburg Borbálától fia Henniko (vagy Hinko) 1347—1378. közt él-
 vén, jószágáról Wchiniz-ről a Wchinsky von Wchiniz nevet vevé föl. Ennek utóbbi ivadékából 1522—1530-ban előfordul Wenzl Dlask von Wichiniz und Tettowa, ki a család közös törzse volt. Ennek nejétől ns. Wrzezowecz Annától két fia született: János és Radiszlaw; utóbbi, ki még 1615-ben a csehországi gyűlésen mint fő-udvarmester volt jelen, maradék nélkül halt el. Ellenben testvére János nejevel michniczi Paustar Annával tovább terjeszté ágazatát, maradt tudni illik két fia: Venczel és Vilmos. Ez utóbbi már wchiniczi és tettaui báró Wchinsky, Teplicz és Fürstenwald ura, nemes Trozka von Lippa Maria Magdolnát vette nőül, és a friedlandi herceggel Waldsteinnal Csehországban Egerben 1634. febr. 25. megöle-
 tett. Vilmosnak fia Adolf-Ernő gróf Killegreue Erzsébetet vette nőül, és ezzel nemzé az ifjabb Vilmost, ki gróf Becka von Dauba und Lippa Franciskát vette nőül, de gyermektelenül halt el.

Jánosnak idősebb fia Venczel († 1626. január) Mátyás császárnak titkos tanácsosa és kamarása, hűsége és érdemeiért a chlume-
 czi és collini uradalmakat kapta. Nejétől nemes Kraich Erzsébettől fia János-Oktavián (szül. 1604.) cs. kir. tanácsos, kamarás és Csehország fő udvari kancellárja. Ennek fiai wchiniczi és tettaui báró Kinsky Ferencz-Ulrik, és Venczel-Robert-Oktavián 1687. april. 21-én I. Leopold által birodalmi grófságra emeltettek. — Venczel-Norbert-Oktavián (szül. 1642. † 1719. jan. 3.) cs. kir. kamarás, val. tit. tanácsos, (1703) csehországi főkancellár és fő udvarmester először nősült gr. Martinicz Anna-Franciskával († 1694.), másodsor 1697-ben báró Nesselrode M.-Anna-Teréziával, ki 1716. octob. 6-án halt meg, és két fiat nemzett Ferencz-Ferdinandot, és Fülöp-Józsefet.

Fülöp-József alapítá az ifjabb, vagyis hercegi vonalt. Ugyan is Ferencz-Ulriknak, ki 1687-ben a 27. törv. cikkben magyarországi honositást nyert, egyetlen fia István-Vilmos cs. k. tit. tanácsos, és csehországi marschall 1747. febr. 3-án első-születtségre szabályozva, és magtalanul kihalása esetére unoka-testvéreinek

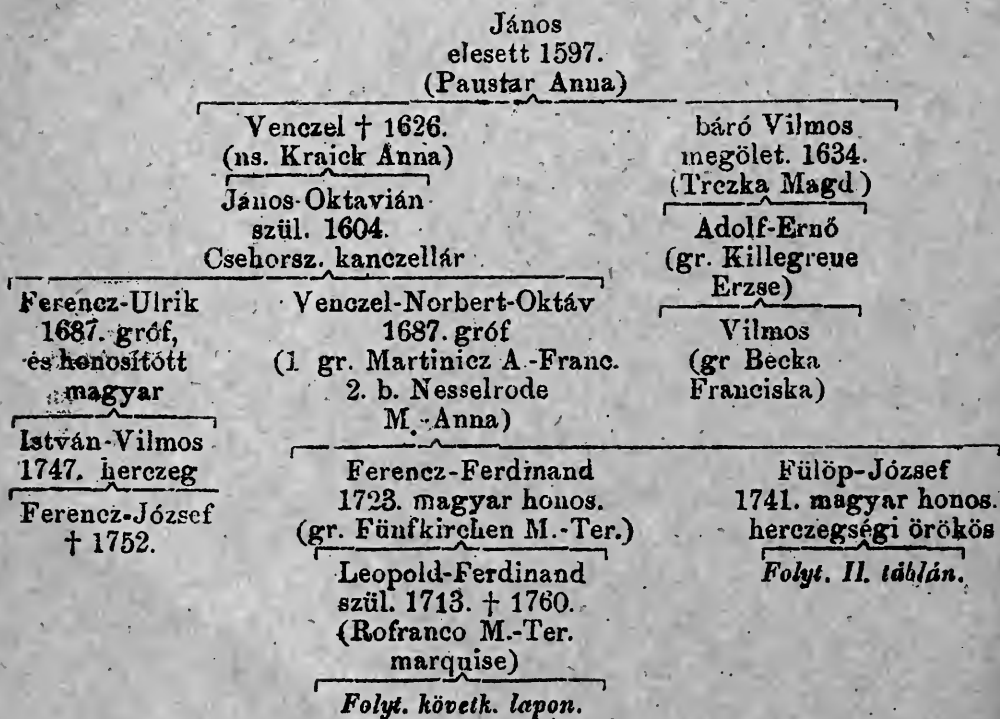
¹⁾ Hist. herald. Handbuch. 418. s k. 1.

Fülöp-Józsefnek utódaira kiterjesztve birodalmi hercegségre (Fürst) emeltetett, azonban 1794. mart. 12-en elhalván, egyetlen fia Ferencz-József is 1752-ben sept. 23-án elhalt; és így a hercegségben a majoratusi uradalomban Fülöp-József örökösödött.

Ferencz-Ferdinand (sz. 1678. jan. 1. † 1741. sept. 13.), ki 1723-ban a 124. törv. czikk szerint honositást nyert, terjeszté az idősb grófi ágat. Ez szintén cs. k. titk. tan. és Csehország főkancellára volt; nősült először 1702-ben gr. Fünfkirchen M.-Teréziával (szül. 1675. jun. 10. † 1729. aug. 17.). Ettől született (1713.) fia Leopold-Ferdinand († 1760. mart.) cs. k. tit. tan. és csehországi fő vadászmeister, ki 1734. sept. 6-án vette nőül Ro franco M.-Terezia marquise-nőt ¹⁾.

Leopold-Ferdinandnak fia Ferencz-Ferdinand (sz. 1738. dec. 8-án) cs. kir. val. kamarás és őrnagy nőül vette gróf Lichtenstein M.-Krisztinát, (szül. 1741. sept. 1.) és ezen házasságból született 1764. mart. 29-én Leopold-József cs. k. kamarás és százados, ki meghalt 1831-ben, ennek özvegye 1805. octob. 21-től báró Puteani Terez (szül. 1787. aug. 29.) és gyermekeik a családfán láthatók:

I. t á b l a.

¹⁾ Ki 1763. febr. 15-én másodszer férjhez ment gr. Brechainville Lajos cs. k. t. tan. és altábornagyhoz, meghalt 1778. nov. 12-én.

Leopold-Ferdinand, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1713. + 1760.
(Ro franco M.-Ter.
marquise)

Ferencz-Ferdinand,
szül. 1738.
cs. k. őrnagy
(gr. Lichtenstein M.-Kriszt.)

Leopold-József
sz. 1764. + 1851.
cs. k. százados
(b. Puteani
Teréz)

Károly
sz. 1766. + 1831.
cs. k. altábornagy
(gr. Thun Erzse)

Keresztély
sz. 1776. + 1836.
cs. k. altábornagy
(b. Poirot-Blain-
ville Ernesztina)

Antal
sz. 1807.
+ 1846.
főhadnagy
(gr. Zichy
A.-Maria)

Róza
sz. 1818.
cs. k. h.
(b. Haan
Leopold)

Keresztély
sz. 1822.
(gr. Wr bna
Teréz)
Rudolf
sz. 1855.

Ernesztina
sz. 1827.
(gr. Folliot
Crenneville
Lajos)

Filippina
sz. 1811.

Agost-Leopold
sz. 1817.
százados
(gr. Dubskey Friderika)

Agost-Ferencz
szül. 1849.

Oktáv József
szül. 1813.
(gr. Schaffgotsch
Agnes)

János
sz. 1815.
százados
(gyülvészi
Dadányi
Ilgénia)

Anna
sz. 1815.
(b. Bianchi
Ferd.)

Teréz
sz. 1812.
(b. Wuesthof
Károly)

Bora
sz. 1826.
(gr. Brandis
Henrik)

Irény
sz. 1843.

Zdenko
sz. 1844.

Zsigmond
sz. 1847.

Eugen
sz. 1850.

Mária
sz. 1854

II. tábla.

Fülöp-József, *ki az I. táblán.*
hercegségi örök.
1741. magyar honos.

Ferencz-Ulrik
altábornagy
+ 1792.
(gr. Hohenzollern
Arzberg M.-Sidonia)

Fülöp-József
sz. 1750. + 1751.

József
sz. 1751. + 1798.
(gr. Harrach Róza)

Venczel-Oktav.
sz. 1752. + 1755.

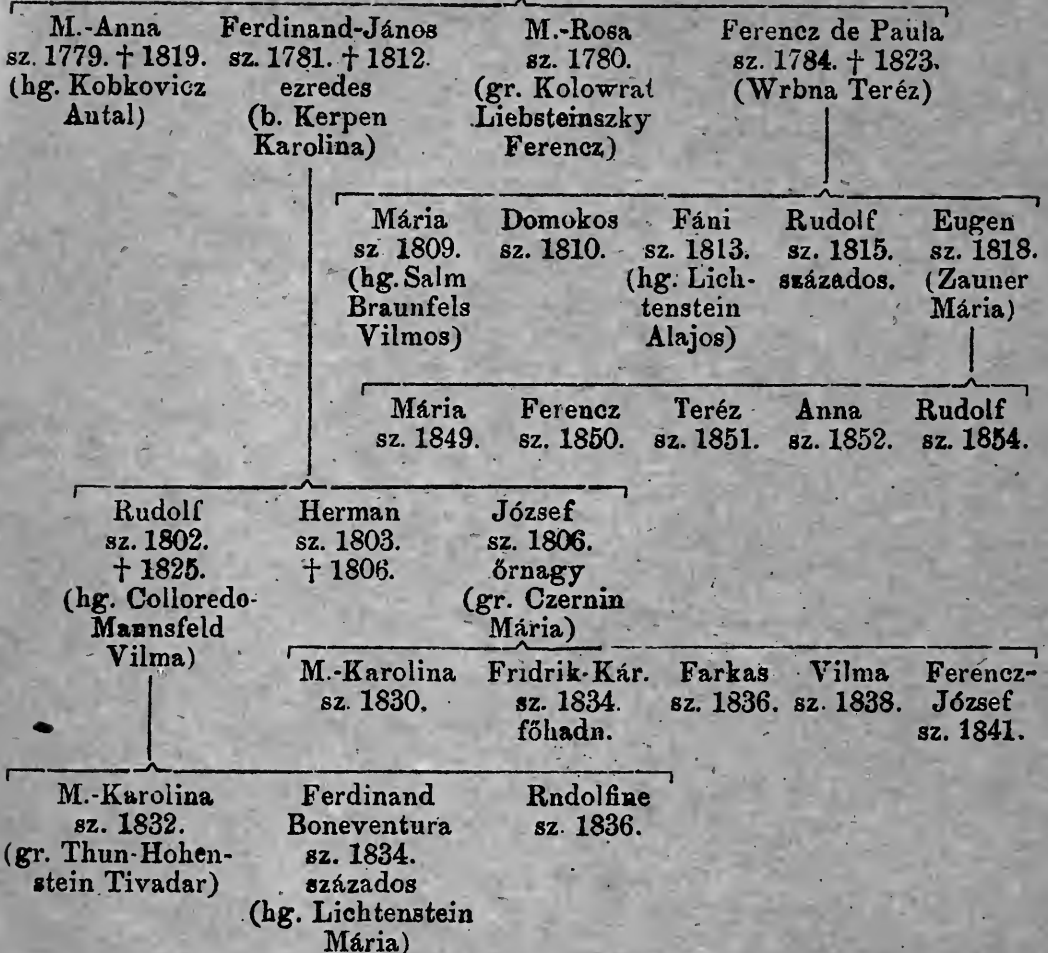
M.-Anna
sz. 1754. + 1815.
(I. Salburg Rud.
2 Sinzendorf Venczel)

Folyt. köv. lapon.

József, ki az előbbi lapon.

sz. 1751. † 1798.

(gr. Harrach Róza)

E második táblázat a hercegi ágazatot tartalmazza.

A család grófi czimere: a paizs vörös udvarában balról benyuló három ezüst farkas-fog. A paizson grófi korona.

Kiss család. (Nemeskéri.) A 248. lapon közlöttekhez adandó még, hogy Sándor nak Hunyady Juliannától gyermekei Károly, Sándor, Mária és Teréz.

Kiss család. (Eleméri és ittebei.) A 249. lapon említett család-törzs Kiss Izák örmény eredetű, és a mult század végén származott ki Erdélyből Ebesfalváról a temesi bánságba.

Kisdy családhoz (262. lapon) megjegyezzük, hogy K. Benedek egri püspök 1660. junius 21-én Jászón tett végrendeletet ¹⁾.

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tom. XXIX. p. 233.

Kisfaludy család. A 263. laphoz megjegyezzük, hogy a két költő Sándornak és Károlynak anyjok Sándorffy Anna volt.

A 264. lapon Károly tévedésből iratik Sümegen születettnek, mert Téthén láta először napvilágot.

Kiszely család. (Benedekfalvi.) A 267. lapon mondottakhoz adandó még, hogy e család egy ága Erdélybe is beszármazott, nevezetesen Kolos megyébe, hol Kiszely András 1810-ben árvaszéki bíró, 1827-ben altörvényszék elnöke. Ugyanott találjuk Domokost, és Farkast, kinek neje Zambó Róza; ennek leánya Viskyné a Szilágyban él.

Klembóczy család. Klembóczy Mátyas 1755-ben a Nógrád megyei nemesség-vizsgáló törvényszék előtt elémutatá Klembóczy Bálintnak részére Zólyom vármegye által 1692-ben kiadott nemesi bizonyítványt, miután azonban magát Klembóczy András utódjául állítá, a czimeres nemes levélben megnevezettekhez való összeköttetésének kimutatására utasított.

Klobusiczky családhoz (274—281. lap.) pótlásul adhatjuk: hogy Klobusiczky Andrásnak neje Balpatáky Anna 1692-ben kapta Agh-Csernőt.

K. József a volt borsodi főispán (280. lap.) Fejér-egyházán született 1756. april. 5-én.

Gróf K. Vincze meghalt 1813. mart. 9-én.

Knapp család. Knapp György 1624. sept. 22 én II. Ferdinánd királytól nyert czimeres nemes levelet, mely Pozsony vármegyében 1627-ben (feria 2-da proxima ante festum b. Bartholomaei) hirdettetett ki.

1730. mart. 31-én Knapp József Mosony vármegyétől nyert nemesi bizonyítványt, és ugyancsak József 1754. jan. 23-án Veszprém megyében Pápán hirdetteté ki nemességét ¹⁾.

Knézy család. Bács vármegyében él, hol közülök Antal 1838-ban főszolgabíró, 1845-ben alispán.

Knogler család. Nyitra vármegyében honos, hol Knogler János 1837-ben alszolgabíró volt.

Koch család. Koch Ignác (lásd 286. lap) kabineti titkár volt, midőn 1748. dec. 1-én birodalmi báróságot nyert.

¹⁾ Veszprém várm. levéltár.

Kocsi család. 1421-ben Zsigmond király a vasvári káptalan által Kocs és Teke-földe birtokába iktattatja be a családot, és innen a család az adományos nemzetségek sorába lép.

1563-ban I. Ferdinand király adománya folytán Kocsi Balás a Jánosi pusztába iktattatik be a kapornaki convent által.

1747-ben mart. 16-án Kocsy Mihály Veszprém vármegyétől nemesi bizonyítványt nyer. (Lásd a 287. lapon a Vas megyei Kocsi családot).

Koczeth család. 1646-ban nyerte czimeres nemes levelét. III. Ferdinand királytól ¹⁾).

Kolinovics család. (Senkviczi.) A XVI. század első felében (1550. előtt) Horvát országból Benicsy Miklós vezérlete alatt több család (mint Benics, Biszkupics, Czvitusics, Kovácsics, Kolovosics, Matkovics, Miletics, Paukovics, Primosics, Ondrejkovics, Obolitics, Sztoisics, Sztarsics stb) költöztek ki Pozsony vármegyébe és ott Szeredi Gáspár által Senkviczen telepítettek meg ²⁾. Idővel e megszállott családokból többen nemességet nyertek, így

Kolinovics János és általa neje Margit, fia János, apúl testvére György, és anyúl testvére Gerbics Márk 1624. decemb. 17-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben II. Ferdinand király által nemesítettek meg; és ezen nemes levél Pozsony vármegyének Szempez városában 1627. évi sz. István előtti hétben tartott közgyűlésen hirdettetett ki

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló orozslán, első jobb lábával kivont kardot tartva; fölötte balról egy piros rózsza áll. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családja következőleg sarjadzott le :

¹⁾ A kapos-mérei Mérei család levéltárában van az eredeti nemes levél.

²⁾ E költözésről és megszállásról emlékezik Timon is. Kolinovics Gábor történetíró pedig szorgalommal készült kézirati önéletírásában (a m. egyetemi könyvtárban) beszéli, és az említett családokat elészámlálja. Ugyan innen tudjuk az itt közölt minden adatokat; valamint azt is, hogy a Benics család kihalt, a Matkovics is. Matkovics János utolsó leány-gyermekeit Kolinovics Lőrincz, és Staracs vette nőül.

János 1624. (Margit)					
János 1624.					
Lőrincz † 1698. jan. 25. több mint 80 éves. (Matkovics Ilona)					
György sz. 1659. † 1740. (1. Kromhuiber Bora. 2. Rusics Bora)		Anna (Oboltics Mihály)			
Ilona sz. 1689. † 1726. (Szomorovszky János)	Bora sz. 1691. (Mononelve Ján.-Sebest.)	Márton sz. 1693. nov. 11. † 1695. jan. 6.	Margit sz. 1695. nov. 11. (Bay György)	Gábor sz. 1698. † 1770. történetíró (Miletics N.)	
Zsuzsa sz. 1727. † 1729.	Rozina sz. 1729. jan. 16.	Jusztina sz. 1731. † 1735.	Éva sz. 1736. dec. 15.	Erzsébet sz. 1739. jun. 21. †	András sz. 1743. nov. 29. † 1751. dec.

Mint a táblázatról látjuk Lőrincznek fia György 1659-ben april 18. született, és 1740. jan. 10-án meghalt. Első neje Kromhuiber Borbála 1687. mart. 13-án meghalván, másodszer 1688. jan. 21-én vette nőül Rusics Borbálát, ki 1669. jan. 2-án született, és 1730. oct. 24-én halt meg. Ettől születtek gyermekei: 1. Ilona (szül. april. 16. † 1726. aug. 31.) ki 1716. nov. 22-én férjhez ment Szomorovszky Jánoshoz. 2. Borbála (szül. 1691. máj 24.) férjhez ment 1712-ben jul. 4-én Mononelve János-Sebestyén mészárosához, ki Pusztapátyon lakott; és gyermekei maradtak. — 3. Márton szül. 1693. † 1695. — 4. Margit (szül. 1695. nov. 11-én) férjhez ment 1746. febr. 16-án Bay Györgyhez, kinek gyermekei maradtak. — 5. Gábor szül. 1698. mart. 24-én, 1723-ban kelt egybe Miletics Mártonnak Pázmány Erzsébettől Apajban 1703. febr. 22-én született leányával. 1730-ban Pozsony vármegyében esküdtté neveztetett. Irt történelmi munkákat latin nyelven, és több kéziratban maradt. Meghalt 1770. dec. 22-én. — Gyermekei a táblázaton láthatók, és azokban fi-ágon a Kolinovics család kihalt.

Kollár család. Kollár Péternek leánya Borbála Szepetki Sebestyénnek özvegye 1505-ben beiktattatik Bars megyei Revistye várába, de ellent mondanak nagylucsei Dóczy Ferencz, és Bakócz Tamás esztergami érsek ¹⁾.

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Fasc. 141. Nro 125.

Kolosváry család. Kolosváry István 1651. sept. 23-án Ebersdorf várában kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által nemesítetett meg, s e nemeslevél 1651-ben (Feria 4. prox. post festum beati Martini Episcopi) Nyitra vármegyében publicáltatott.

1767. mart. 24-én Kolosváry György Nyitra vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát azon évi april. 7-én Veszprém vármegyében hirdetteté ki ¹⁾.

Kolossy család. (L. 312. lap.) Csikszékből származott Kolossy ivadékot találunk Doboka vármegyében is a mult és folyó században. Márton 1724-ben a pánczélcsehi járás szolgabirája. József, László „csikszentgyörgyi“ előnévvel donatarius nemesek, anyjuk jogán birtokosok M.-Köblösön ²⁾. Farkas, kinek neje Mihocsa Ágnes, meghalt m.-köblösi birtokán 1850. táján magtalanúl.

Komáromy család. A 318. lapon az utolsó kóji Komáromy Györgynek neje gr. Csáky Eulália.

A 319. lapon Imrének első nejétől Vályi Alojziától fia Boldizsár. Imrének második neje Paczolay Ilona.

Továbbá a Komáromyakhoz adhatjuk még: hogy Komáromy Márton Erdélyben Kolos vármegye alispánja 1636-ban, midőn június 14-ről Tamásfalvi László szolgabirával jelenti Rákóczy Györgynek, miszerint nagy-meredgyói Vajda Györgynek és a többi Huszton taborozóknak javait a kir. fiscus részére lefoglalták. Komáromy David gyilkosságért örökös rab Szamosujvárott.

Kiskomáromi Komáromi Lajos 1770-ben Szent-Egyeden mint armalista, anyja jogán birtokos.

Belényesi Komáromy József 1777-ben rendszerinti törvényszéki ülnök Fogaras vidékén. — Krisztina kémeri Torday Józsefné; Katab. Dioszeghy Józsefné.

Belényesi Komáromy I. Lajos 1809-ben Kolos megyei adórovó biztos. 1800. april. 22-én nőül vette Bartók Salomét, kitől gyermekei: Károly, Elek, II. Lajos, Eszter, Zsuzsanna, Ferencz, István és Róza.

Komis család. Kolos vármegyében birtokosok. Lajos mint szolgabíró, később mint táblabíró hivataloskodott.

¹⁾ Veszprém vármegye levéltárából.

²⁾ Regestrum magnatum et nobilium cottus Doboka 1770. — Hódor Károly közléséből.

Komjáthy családhoz (321—324. lapon) adandó, hogy komjáthi Komjáthy G á b o r táblabíró született Abauj megyei Szántón 1765. június 25-én

Kanócz család. 1660-ban Trencsin vármegyében Felső-Drskóczon lakott ily nevű család a nemesi lajstromok szerint ¹⁾.

Kondé családból megemlítendő még Kondé Flórián volt táblabíró, ki Esztergamban (a vízi városban) született 1793. márt. 27-én.

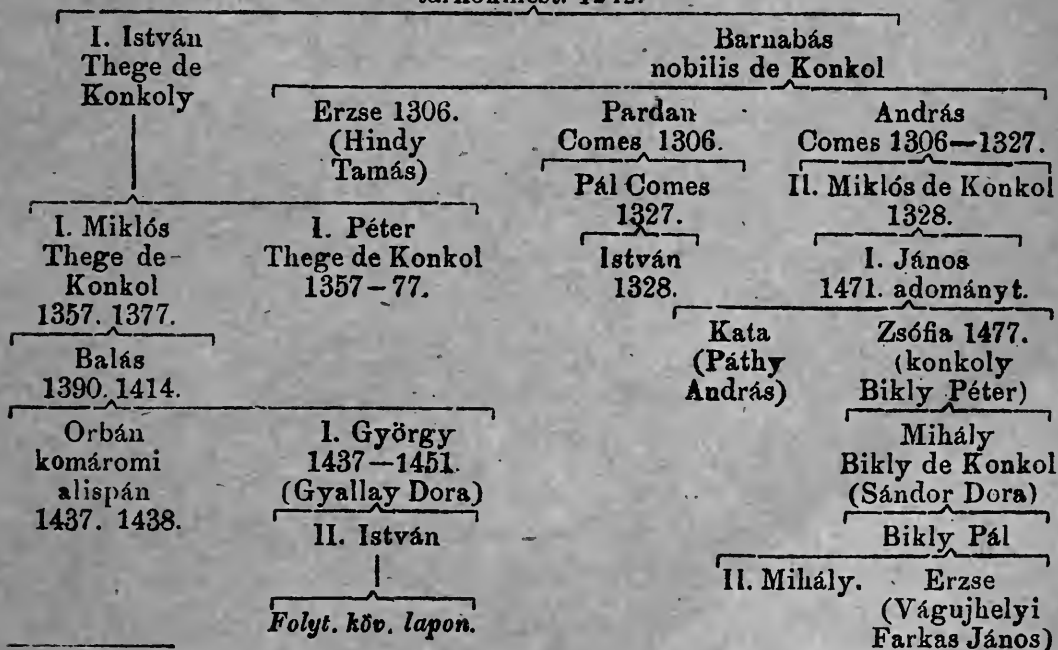
Kondé József-Benedek a kir. udvarnok szül. Pozsonyban 1760. febr. 26-án.

Konkoly Thege család. Már e kötet 339—341. lapján van közlés e családról; azonban örömmel kell kijelentennem, miszerint a család szives közléséből annak az eredeti oklevelek kíséretében egy teljes nemzékrende fekszik előttem, melynek folytán a hiteles leszarmazási táblázat egész terjedelmében itt egy újabb közlést igényel.

Ezek szerint a család ismert törzse Máté (de terra Konkol) 1242-ben Béla királytól kir. tárnokká neveztetik, és azon érdemeiért, hogy a tatárok ellen, kik Komáromnál a királyi sereget megverék, az elveszett harczot megújítván, a királyi kincset és koronát a tatárok kezeiből kimenté, előbbi nemesi czimere fölé koronát és egy fehér rózsát nyert ²⁾ Tőle a család következőleg ágazott le:

I t á b l a.

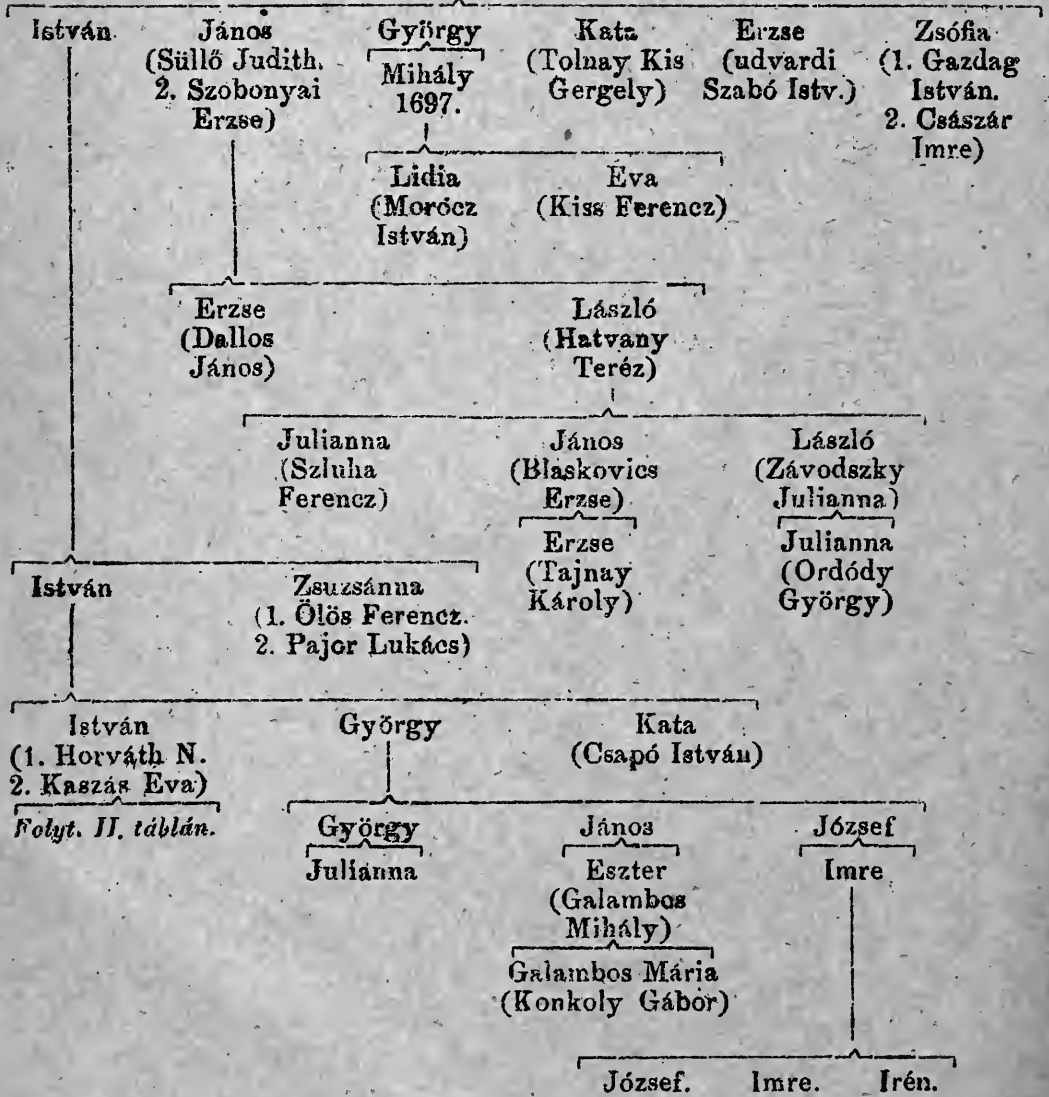
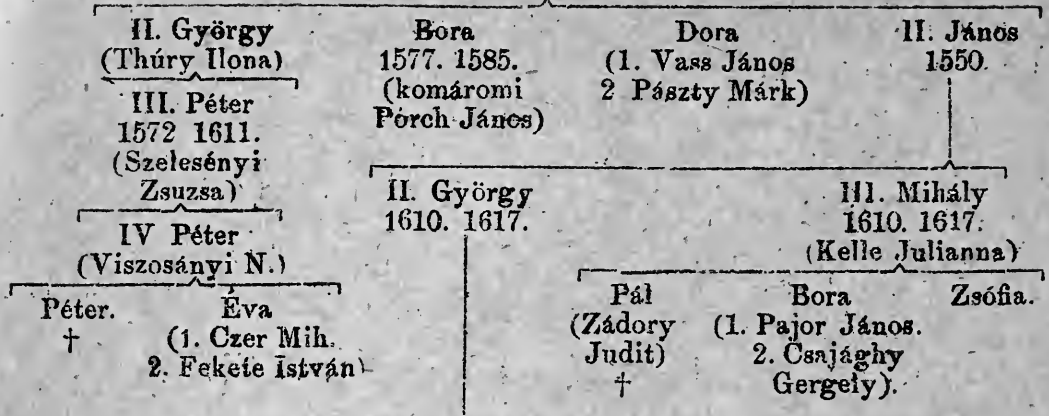
Máté
tárnokmest. 1242.

¹⁾ Szontagh Dániel közléséből.

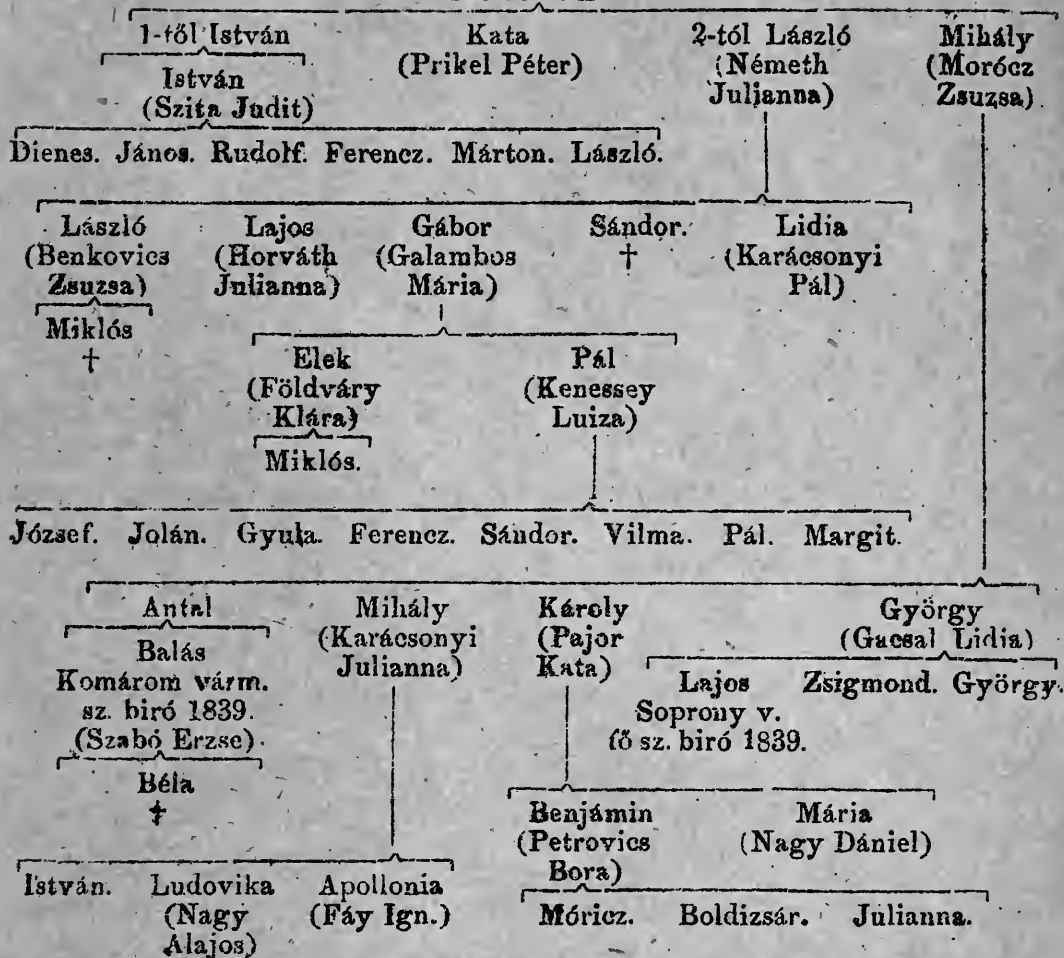
²⁾ A közlött eredeti okmányok az 1306. évben kezdődnek, és így ezen 1242-ki tényről illetőleg csak a nemzékrendi jegyzékre lehet utalnom.

II. István, ki az előbbi lapon.

II. t á b l a.

István, ki az I. táblán.

(1. Horváth I.
2. Kaszás Éva)

A család törzsének Mátének két fia volt: István és Barnabás.

Barnabásnak fia András ispán (Andreas comes filius Barnabe nobilis de Konkol) 1306-ban a Zsitva folyó mellett fekvő, és atyjáról örökségképen reá maradt Konkolyi birtokát Hindy Tamás sógorának adja el az esztergami káptalan előtt ¹⁾, mely eladásba testvérének Pardannak fia Pál ispán (comes) is beleegyezett. 1327-ben azonban Konkoly Erzsébet Hindy Tamás özvegye fiaival Hindy Péterrel és Benedekkel, leányaival Hindy Klarával és Sebével ezen Andrásról vett Konkolyi birtokot Magyar Pál Gimes királyi vár várnagyának 33 markáért eladta örökösen az esztergami káptalan előtt ²⁾. Magyar Pál e birtokra még azon évben királyi adományt vitt, azonban az iktatásnál

¹⁾ Eredeti oklevél.

²⁾ Ugyanaz.

Andrásnak fia Miklós, és Pardannak Pál fiátóli unokája István 1328-ban ellentmondtak, azonban Sándor országbíró előtt indított perben semmit nem nyervén, végre az ügy egyességgel végződött, és Magyar Pál 1328-ban a birtokban Robert-Károly király által újra megerősítetett ¹⁾. Később 1352-ben a budai káptalan előtt Magyar Pál Komárom megyei Konkol helységet, melyot vett, valamint Merche helységet is 100 márkáért Hindy Tamás fiának Benedeknek adta el örökösen ²⁾. Utóbb Konkoly helység a Hindyektől ismét a Konkoly családra jött vissza, mert már Miklósnak fia I. János 1471-ben mind Konkoly mind Merche helységre Mátyás királytól megerősítő adományt nyert ³⁾. Ezen Jánosnak csak leányai maradtak: K a t a Pathy Andrásné, és Z s ó f i a Konkoly Bikly Péterné, kik a Becskeházy családnak Konkoly és Mercse helységbe atyjoknak fiágon magvaszákadván történt beiktatásának ellene mondtak, és a perben örökösödési jogaikat bemutatva, kedvező ítéletet is nyertek. A-konkolyi Bikly ág is negyed ízen kihalván, Bikly Pálnak leánya E r z s é b e t váguj helyi Farkas Jánosné 1617-ben Alsó-Konkolyon egész birtokrészét, és az egész Mercse pusztát Konkolyi Thege II. Györgynek és testvéreinek III. Mihálynak eladván, így A.-Konkoly és Mercse is vissza esett a F.-Konkolyi ágazatra.

És most vissza térünk Máténak másik fiától Istvántól származott ágazatára, mely a Konkoly név mellett T h e g e nevet is viselt, és visel mai napig. Istvánnak unokája B a l á s 1390. év előtt Konkolyt a Hindyektől perrel szerzé vissza. 1392-ben A b a nevü pusztát végi Kőszeg Benedeknek a nyitrai káptalan előtt zálogította el, és 1414-ben Konkoly helységet valósággal birtokolta ⁴⁾. Két fia maradt: O r b á n és G y ö r g y. Ez utóbbinak neje Gyallay Dorottya, ki testvéreivel Gyallay Albert és Kelemennel, továbbá Gyallay Lászlónak leányával Hedviggel, bucsáni Bodek Miklósnéval 1457-ben Gyalla és Iklad egész pusztára V. László királytól mindkét ágra adományt nyer ⁵⁾, Dorottya és Hedvig fiúsítatik, és ellentmondás nélkül beiktattatnak.

1438-ban György és testvére O r b á n, ki Komárom vármegye alispánja volt, Konkol és Aba helységre új adományt nyer-

¹⁾ Eredeti okmány.

²⁾ Ugyanaz.

³⁾ Ugyanaz.

⁴⁾ Ugyanaz.

⁵⁾ Ugyanaz.

nek, és abba ellentmondás nélkül beiktattatnak ¹⁾. Orbán mag nélkül halt el.

Ī. Györgynek unokái Borbála és Dorottya két fiu-testvéreik II. György és II. János ellen Aba, Konkoly és Gyalla fele része miatt pert indítottak, és azt marczelházi Posár Lukács Komárom vármegye alispánja előtt meg is nyerték 1577-ben; de nevezett II. János, és II. Györgynek fia III. Péter a pert megújítva, leánytestvéreiken győzedelmeskedtek 1585-ben.

A család történetére és birtokviszonyaira vonatkozó adataink már az idézett helyen közölvék.

Kopácsy családhoz adandó, hogy József a volt kir. táblai ülnök Veszprémben született 1802. május 11-én.

Koppauer családból (a 345. lapon) Koppauer Ignác 1745-ben Temes vármegye selyemtenyésztő biztosa, Koppauer Rozina Kostyán Józsefné.

Kornis család. (Göncz-Ruszkai.) Zsigmondnak haláláról ir Szalárdy is Siralmas krónikája 250. és 271. lapján.

Kornis család. (Tót-váradgyai.) A 366. laphoz jegyezzük még, hogy Kornis Péter 1725-ben kolosvári harminczados. Tótváradgyai Kornis Gábor Erdélyben Alsó-Fejér megyében valóságos táblabíró 1771-ben. Ugyan ennek egy 1745-ki aug. 30-án Kolosvárrott kelt nyugtája szerint huga volt Zsuzsanna, Salánky Gáborné. E nyugtára nyomott pecséte szerint czimere: a paizs mezejében egy pánczélos vitéz, jobb kezében lándzsára tűzve egy egyszarvú fejet, balkezeben pedig ijjat és nyilat tart. A paizsfölötti sisak koronájából egyszarvúnak a nyaka fejestül nyúlik ki.

Kórodi család. Azokhoz, mik a 368. lapon eléadtak, jegyzendő még, hogy Kórodi Ferencz 1718-ki jun. 9-en III. Károly királytól nyert czimeres nemes levelet ²⁾.

Kórossy családhoz a 374. lapon pótoljuk, hogy a táblázat végén álló Kórossy Gábornak garamszeghi Géczy Klárától született gyermekei közül Anna Liphay Gáspárné, Ilona Géczy Pálné voltak.

Korponay család. Egyik töredék nemzékrendje következő:

¹⁾ Eredeti okmány.

²⁾ Debreczen sz. kir. város levéltárában van az eredeti armalis.

Korponay János
1710. táján
(Géczy Julianna)

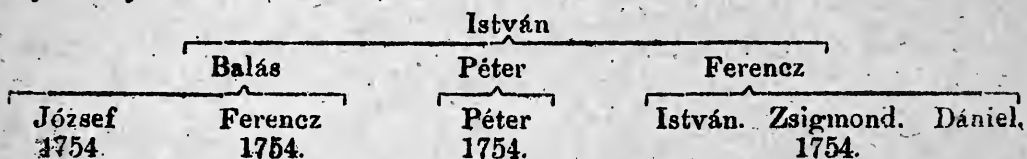
Gábor
(1. Lányi N.
2. Szentmiklóssy Zsófia)

1-től Anna
(Csemiczky
Imre)

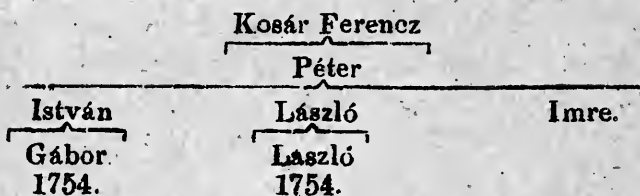
Klára
(Pongyeloki
Róth Ferencz)

Gábor
(Mázsáry
Judit)

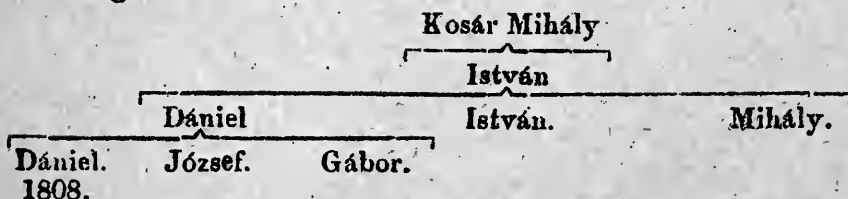
Kosár család. A 379. lapon közlöttékhez pótolhatjuk, hogy Kosár József és Pál 1753. aug. 7-én Pozsony megyétől Szempczen tartott közgyűlésből nemesi bizonyítványt kapott, és e bizonyítvány 1754. april. 4-én Veszprém vármegyében hirdettetett ki. E nemesi bizonyítványokból következő leszármazások tűnnek ki:

Ismét másik leszármazás ez:

Végre:

A legutóbbi ízen álló Dániel a Frimont ezredben szolgált mint katona 8 évig, 10 hónapig és 13 napig, és Ettinghausen eszéki parancsnoktól 1808. jan. 10-én nyert elbocsátási oklevelet, mely után Valpón megházasodott.

Kossa család. Kossa Albert és fia Gergely, és apúl testvérei Pál és János 1599. april. 1-én Prágában kelt czimeres nemes levelet nyertek Rudolf királytól, mely czimer-levell 1660. (feria 5-ta proxima post festum beatae Luceiae virginis) Kis-Tapolcsányban hirdettetett ki.

1743. máj. 9-én Gergely és István, Mihály, Péter, János Fehér vármegyétől, 1758. jul. 19-én Veszprém vármegyétől nyertek nemesi bizonyítványt.

Kosztka család. Ismert törzse Kosztka András, ki Kosztka István és Zsuzsánna testvéreivel 1693. jun. 30-án I. Leopold királytól magyar országi nemességet nyert. A czimeres nemeslevél Veszprém vármegyében Pápa városában 1694. mart. 15-én hirdettetett ki ¹⁾.

A család czimere a paizs égszin udvarában egy fészken ülő és három fiát melle vérevel tápláló pellikán, átellenében egy zöldelő plátánfa derekára tekerődő két kigyó néz a pellikánra. A paizsfölötti sisak koronáján félholdon hegyével felfelé kivont pallos áll, körülfolyva borostyán koszorúval, a kard fölött, és két oldalán összesen három csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család utódai közül Kosztka Lajos Pápán és testvérei stb. élnek.

Kosztolányi családhoz 385. lapon jegyezzük, hogy Kosztolányi Lászlónak Görgey Máriától fia Sándor, kinek neje is Kosztolányi leány; ettől fia ismét László, ki nőt a Szirmay családból vett.

Kovács család. (Járdánházi.) A 397. lapon Istvánnak Bosnyák Annától született fia Sándor, ki Szatmár vármegyei követ volt, Nógrád megyében Füleken született 1779. mart. 5-én. — E család a J á r d á n h á z i előnév mellett Berenczéről is írja magát.

Kovách család. (Kovásznai.) A 408. lapon tévedésből iratik, hogy Miklósnak özvegye halt meg, kijavítandó így: Miklós meghalt 1857. mart. 23-án, özvegye Prónay Éva jelenleg is él.

Kovács családbeliek. Átaljában pótlásul és igazításul még a Kovács nevezetű családokhoz megjegyezzük hogy:

a 403. lapon említett K. Mihály és János, kik 1656-ban nyerik czimeres levelüket, valószínűleg a 397. lapon álló leleszi és visontai Kovácsok ősei közé tartoznak.

Továbbá Kovács Ferencz és István részére Győr vármegye 1759. mart. 6-án, ugyanazon megye Kovács Dániel és Imre részére 1816. aug. 3-án adott ki nemesi bizonyítványt.

Ismét Kovács Pál és testvérei gágyi Báthori Gábor magvaszakadtán a kir. fiscostra szállt Nógrád megyei Piliny helységbéli curiát kincstári titkár Werneking Gáspártól inscriptionaliter 150 frton megvevén, eladták ismét 1690. mart. 20-án Vattay Jánosnak 200 frtért.

A 403. lapon álló Kovács Lőrinczcel valószínűleg egy sze-

¹⁾ Családi beküldés szerint.

mély azon K. Lőrincz, ki Komárom megyei Fűzitó pusztában és Almás helységben többel együtt 1540-ben zálog-jogon beiktattatik ¹⁾.

Nem tudjuk, melyik Kovács családhoz számítsuk azon K. Sámuelt, ki 1859. febr. 10-én halt meg, és nejétől nánási Oláh Klárától gyermekei: László, Kata, Ágoston és Sámuel.

Kovacsics család. Kovacsics István, Máté és János unoka testvéreivel 1650. april. 7-én Bécsben kelt czimeres nemeslevél által III. Ferdinand király által nemesítetett meg.

Czimere a paizs udvarában zöld téren egy lovas vitéz, vörös dolmányban, prémes vörös főveggel, sárga csizmában, jobb kezében kardjára szúrt törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan férfiú emelkedik ki, jobbában kardja hegyén egy levágott törökfejet tartva, balját csipőire helyezve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

A czimeres levél Veszprém vármegyében volt kihirdetve.

Koyts család, vagy **Koity**. Bács vármegyében honos, közülök Bálint azon megyének 1838-ban rendszerinti esküdtje.

Kozma család. (Leveldi.) Leveldi Kozma Kelemen és testvérei Pál és Gergely 1535. (Dominica Jubilate) Bécsben kelt adomány-levelet nyernek Pápa mezővárosában fekvő házra, mely adomány-levél Veszprém megyében Pápán azon évben (Dominica proxima post festum beatae Margarethae virginis) hirdettetett ki.

1733. január 24-én Kozma István, György és Ferencz, 1759. febr. 7-én pedig Kozma János hirdetteté ki nemességét nevezett Veszprém vármegyében.

A család czimere a paizs kék udvarában egy fehér rózsát környező két arany betű.

Körmendy család. Körmendy István és általa neje Perlaky Katalin, és gyermekei Körmendy János, Márton, Ilona, Katalin 1670. máj. 7-én Laxenburgban kelt czimeres levélben nemesítettek meg. Ennek az armalishnak alapján

1728-ban máj. 10-én K. György Nyitrán, május 17-én pedig Pápán hirdetteté ki nemességét. 1750-ben mart. 4-én Noszlopon birtokos Körmendy Pál és Mihály Veszprém megye előtt igazolák nemességüket.

¹⁾ Fényes E. Komárom vármegye 162. 176.

Végre 1755. mart. 4-én Körmendy Simon és fia György Vas megyétől nyertek nemesi bizonyítványt, mely azon évi mart. 17-én Pápán Veszprém vármegye előtt publicáltatott.

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronán álló repülni készülő feké galamb, csőrében zöld ágat tartva. Ugyan olyan galamb áll a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Körössy család. (Érkörösi és sámsondi.) A 449. laphoz pótlékul járul még az, hogy Körösy László 1790—1799. Doboka vármegye kir. pénztárnoka volt, lakott és birt Tötörben. Fia József él.

Körösy család. A 450. lapon azon Körösy családhoz, melynek ősei Ferencz és István 1643-ban nyertek czimeres nemes levelet ¹⁾, adandó még, hogy a Somogy megyében Ns-Dédén élt főágból származik ²⁾.

A család utódai közül Körösy József 1834. óta Veszprém megyében több éven át szolgabírói hivatalt viselt, meghalt Veszprémben 1851. mart. 19-én kora 67. évében; nejétől Katona Esztertől gyermekei következők:

1. Elek szül. Devcserben 1823. nov. 23-án, 1852-ben nőül vette Roboz Klárát, ki meghalt 1859. aug. 25-én. Fiok Dezső szül. Móoron 1853. január 10-én.

2. Imre szül. Pápán 1827. mart. 14-én.

3. Lajos szül. ugyanott 1828. aug. 18-án.

4. Ignác szül. ugyanott 1832. jul. 10-én.

5. Károly szül. ugyanott 1834. febr. 14-én.

6. Antal szül. ugyanott 1841. april. 5-én.

Körtvélyessy családhoz a 451-dik lapon pótlékul adandó, hogy azon Körtvélyessy családnak, mely a mult század végén Veszprém vármegyében igazolá nemességét, s melynek nemzékrendje a 452. lapon áll, — törzsei Körtvélyessy János, Jakab, István, Miklós négy testvérek II. Ferdinand király által Bécsben 1625. april. 11. kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg, mely czimeres levél 1626. feria 4. proxima post Dominicam Oculi Borsod vármegyében hirdettetett ki. Ezen négy testvérek közül Istvánnak kis unokája István 1755. aug. 12-én Abauj megyétől Kassán nyert nemesi bizo-

¹⁾ Mely Veszprém vármegyében Pápán 1647. nov. 20-án publicáltatott. — Lásd Veszprém várm. jegyzőkönyv 42. lap.

²⁾ Családi beküldés szerint.

nyitványt, és azt a család 1768-ban febr. 12-én Veszprém vármegyében hirdetteté ki.

Kőszeghy család. Kőszeghy vagy Kőszegi Ádám és testvére István 1649-ben III. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1652-ben Győr, — 1660-ban pedig Nógrád vármegyében hirdettetett ki. Istvánnak fia volt Ferencz, kinek fia ismét Ferencz 1745-ben január 23-án Pápán Veszprém vármegye előtt igazoló nemességét.

Kövér család. (Rétháti.) A 457. laphoz adandó még: hogy rétháti Kövér János Temes megyei volt követ és m. kir. udv. titoknok született Temes megyében Füssön 1798. dec. 27-én.

Kövér vagy **Keövér családhoz**, melyről a 296. lapon olvashatni, teendő Lajos a ketheli Éva férje, kinek fiai élnek Középszolnok vármegyében.

Kövessy család. Kövessy Ferencz, és fiai Ádám, Pál, József, Mihály, György vámosi lakosok és birtokosok 1749. dec. 1-én nyertek Veszprém vármegyétől nemesi bizonyítványt.

Krammer család, vagy jobban Chrammer. E családról csak annyit tudunk, hogy egy eredeti okmány szerint néhai nemes Chrammer idősb János szentmártoni harminczados özvegyének nemes Balásházy Annának részére Esterházy Miklós 1634. jul. 22-én Lakompaki kastélyában nádori parancsot ad ki.

Kubinyi család. (Lásd 477—496. lap.) Pótlékul e családhoz adandó még:

hogy a 480. lapon a családfán Sándornak Seregélyi Máriától fia még Árpád-József szül. 1860-ban. — Testvérének Zsigmondnak Névery Klárától fiai még: Zsigmond született 1850-ben; és Imre szül. 1860-ban

Ugyancsak a 480. lapon a III. táblán Ágostonnak nejétől Gosztonyi Juliannától leánya Laura Zerdahelyi Inczéné; fiának Geizának még oda teendő fia Lajos. Ugyanott a III. táblán az ötödik nemzedékben N. Podmaniczky né kihagyandó, s helyébe teendő még Zsuzsanna Pottornyayné.

A 481. lapon Sándornak Dacsó Teréztől gyermekei még Karolina Záborszky Antalné, Teréz 1. Sándor László, 2. Prónay Pál, 3. Sándor Károlyné; továbbá ezeknek nővéreik (kik a családfán állanak) ugymint: Róza Sréter Jánosné, Zsuzsanna Kubinyi Ádámné voltak.

A 482. lapon Károlynak testvére József, ki Árva megyei követ volt, F.-Kubinban született 1784. mart. 13-án.

Ugyancsak a 282. lapon a végnemzedéken Károlynak Tornynos Annától gyermekei kiegészítve így állnak: 1. Tivadar, kinek neje Meisner Julia; 2. Lilla vagyis Erzse Kubinyi László özvegye, meghalt 1860. július 23-án; 3. Mina Tornynos Józsefné; 4. Constanca; 5. Luiza Mariássy Gusztávné; 6. Adél.

Kulin családhoz (az 504-ik lapon) Szathmár megyei Jármí helységben birtokos Kulin Boldizsár tudósítása nyomán hozzá adható, hogy a család a Csanád megyei Bánhegyesről igényli előnevét, és hajdan Békes megyében is több szép jószága volt. Továbbá hogy a mult időkben a család két tagja Boldizsár és Benedek származtak Szathmár megyébe, hol anyai jogon Jármiban és egyebütt birtokosok.

A család czimere a paizs mezejében egy lábán álló daru, a másik felemelt lábában lilomot, csőrében nyilat tartva, fölötte jobbról félhold, balról három csillag látszik. A paizs fölötti sisak koronáján egy kar könyököl, kivont kardot, és azon törökfejet tartva.

Kún család. (Káli.) Az 510-dik laphoz. III. Mátyásnak három neje volt. Hodor K. véli, hogy negyedik neje is volt, tudniillik Sándor Ágnes?

Kún család. Az eddig közlött ilynevű családokhoz járul még azon Kún család, melynek törzse Kún Pál és neje Halasy Anna, és testvérei János és Mihály 1635. június 5-én Badenben II. Ferdinánd királytól nyerték czimeres nemes levelüket, mely Nógrád megyében Füleken július 4-én hirdettetett ki; és 1762-ki mart. 23-án Kún János és testvérei szintén Nógrád megyétől nyertek nemesi bizonyítványt, mely lakhelyén Veszprém megyében mutattatott fel.

Kuraly család. Kuraly Bálint és testvére Máté 1624. febr. 27-én Bécsben II. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1625. (feria 2-da proxima post dominicam Invocavit) Komárom vármegye előtt hirdettetett ki.

1741-ki január 27-én Veszprém megyétől Pápán nyert a család nemesi bizonyítványt.

Czimerük: a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első lábaival egy nyulat tépve szét. A paizs fölötti sisak koronájából három nyilvessző nyúlik ki. Foszladék jobbról és balról ezüst-vörös.

Kúthy család. Az 519-dik laphoz. A Bihar megyében élő Kúthy család Kovágó-Örs-ről írja előnevét; ezek közül való Kúthy Lajos az író, ki Mihályfalván született 1813-ki január 9-én.

Kürthy családhoz az 523. lapon jegyezzük, hogy **Lajos** a volt Komárom megyei második alispán Bars megyében Dereszlényben született 1784-ki ápril 5-én.

A hatodik kötet tartalma.

K.	Lap		Lap
Kabarcz család	1	Kalinay család	531
Kábay cs.	—	Kalinkius cs.	—
Kabos (M.-gyerőmonostori)	—	Kaliwoda	—
Kabos	528	Kállay (N.-Kállói)	26
Kabzán	—	Kállay (mk. Sz.-Miklóssi)	40
Kacsamagh	10	Kállai (Somlyói)	41
Kácsándy (Kohányi)	11	Kallós	—
Kácsányi	12	Kálmán (Inakodi)	—
Kacséry	530	Kálmánczhelyi	—
Kachkoy	12	Kálmándi	—
Kacskovich	—	Kalmár (Jászberényi)	—
Kacskovich	530	Kalmár	531
Kacza (Galambfalvi)	13	Kalmár	43
Kaczér (Laki)	—	Kalmárfy	—
Kaczky	—	Kálnay (K. és N.-Kálnai)	44
Kada	—	Kálnay (Iklandi)	46
Kadácsi (H.-almási)	—	Kálnássy (Kálnási)	—
Kádár	14	Kálnoky (Körispataki)	49
Kádas	—	Kálnoky	531
Kádas	530	Kalocsa	55
Kaftan	—	Kalocsay	—
Kajaly	14	Kalocsay	531
Kaján	530	Kálóczy	56
Kajcsa	16	Kaloi	—
Kajdacs	—	Kalonday	—
Kajdácshy	—	Kálos (Szirmai és péterfalvi)	57
Kajdy	17	Kalovics	531
Kajthár	530	Kalya	57
Kajuch	17	Kalyáni	531
Kakas (Sajó-kazai)	—	Kalyi	57
Kakas	530	Kamanczy	58
Kakas (Delnei)	18	Kámánházy	—
Kákonyi (Vitkai)	—	Kamarás	—
Kákonyi (Kákonyi, báró)	19	Kameráth	—
Kákonyi	530	Kamocsay	—
Kákonyi (Versegi)	20	Kamoczay	531
Kákucsi (F.-Kápolnai)	—	Kamondy	59
Kakusz	530	Kamonyay (Kamonyai)	—
Kalamenovich	20	Kampell	531
Kalás	21	Kamper (Sárfenéki)	59
Kalatay	—	Kamuthy (Sz.-Lászlói)	60
Kalauz	531	Kámy	531
Kalcsó (lásd Kancsó)	—	Kanácsanin	62
Káldy (A. és F.-Káldi)	—	Kancsó	—
		Kancz	—

	Lap		Lap
Kandó család (Egerfarmosi)	63	Kariczay család	96
Kandó cs. (Dályai)	—	Karisch cs.	—
Kangyerka	531	Karla	—
Kanisay (kihalt)	63	Karlovicz (lásd Corbaviai)	—
Kanisai Borbély	68	Karnacsy	—
Kanisay	—	Kármán	—
Kani (mk. Mestery)	69	Karnay	97
Kanócz	557	Kárner	—
Kanta	69	Kárnyik (máskép Fabri)	98
Kántor (Hodászi és Jánosi)	70	Károly (Nagykárolyi gróf)	—
Kántor (F.-Öri)	71	Károly	536
Kántor (Kossúti)	—	Károlyi (Gocsith sz.-imrei)	111
Kántor	—	Károlyi (Paghi)	112
Kántor (Csomafai)	532	Károly	—
Kanyár	72	Károly	—
Kanyerka	—	Karóve	—
Kanyó	—	Karpissek	—
Kanyó	72	Karsa (sz. király-szabadgyai)	113
Kapczay	—	Karsanits	—
Kapdebo (lásd Capdebo)	—	Karth	—
Kapitánffy (Deszniczai)	—	Karthali	—
Kapitány	—	Kary	—
Kaplány	73	Kása	—
Kapler	—	Kassai (Kolosvári †)	—
Kapotsfy	532	Kassai	114
Kapóchy	74	Kassai	536
Kapolya (lásd Lorántffy)	—	Kastal	115
Kaponyay (Kaponyai)	—	Kastellánffy	115
Kapornaky	—	Kasúhy (Kasuhi †)	—
Kapra	—	Kasza (Tamásfalvi)	116
Kapronczay	—	Kasza (kihalt)	117
Kapronczay	533	Kasza (Torjai)	118
Kapsas	75	Kaszács	—
Kapu (Kapui)	—	Kaszamoczky	—
Kapuváry	—	Kaszanitzky	—
Kapy (Kapivári)	—	Kaszap	—
Karacsay (Valyeszákai)	82	Kaszap	119
Karácsony (Hodosi)	84	Kaszás (Jász-apáthi)	120
Karácsonyi (Beodrai)	87	Kaszás	537
Karácsonyi	533	Kaszás	—
Karácsony	—	Kaszmer	120
Karácsony	535	Kaszner	—
Karakás	68	Kászoni (Nagy-kászoni)	121
Karakassevich	—	Kászonyi	537
Karancsics	—	Kászonyi	538
Karancsy	—	Kasztenholz	122
Karapancsics	—	Kaszterer	—
Karassiy	89	Katalin	—
Kárász (Horgósi)	—	Katay	539
Karaszek (Thurnai)	91	Katlan	—
Karcsay	—	Kathonai	123
Karúzag	92	Kathy (kihalt)	—
Karda	93	Katlan	—
Kardhordó	—	Kató	—
Kardos	—	Katona (Berkeszi)	124
Kardos (Kardos-Vászkai)	94	Katona	125
Kardos	535	Katona	539
Karg	95	Katona (Geleji)	125

	Lap		Lap
Katona család	540	Kellemessy család	171
Katonáczy	126	Kéller	—
Katra	—	Keller	172
Kaunitz	—	Kellern	—
Kavachi	128	Kellio (Sovári)	—
Kávai	—	Kellőcz	173
Kavanagh	—	Kelizi	—
Kávássy	—	Kelő (Baracscai)	—
Kávássy (Érkavasi)	129	Kemecsey (Kemecsei)	—
Kaveggia	—	Kéméndy	174
Kayser	130	Kemény (Győr-monostori, gróf és báró)	—
Kaza (Nagy-csepcsényi)	—	Kemény	541
Kazay	—	Kemény	182
Kazinczy (Kazinczi)	131	Kéményes	—
Kazinkai	137	Kéményesy	—
Kaziwoda	540	Kemerenczy	—
Kazméry (Kázméri †)	137	Keméry	—
Kazny	—	Kemenszky	183
Kazy (Garan-vezekényi)	—	Kementzey	—
Kazy	540	Kemléky	—
Kebell	138	Kemniczer	—
Keberics	—	Kempelen	184
Kebirovich	540	Kempelen	543
Kechety (Kecheti †)	138	Kende (Kölcsői)	184
Keck	540	Kende	543
Kecse	—	Kendecsy	191
Kecskeméthy	—	Kendeffy (Malomvizi, gróf és nemes)	—
Keeskeméthy	139	Kendelényi (Hagyárosi)	194
Kecskés	140	Kenderessy (Felső-Szállaspataki)	195
Kécskey	—	Kenderessy	546
Keczeli (Farnasi)	—	Kendi (Szarvaskendi †)	198
Keczeli	540	Kendi (Nagy-kendi és kelementelki)	202
Keczer (Lipóczy)	144	Kenedich	—
Kedves (Csik-sz.-domokosi)	150	Kenessey	203
Keffala	—	Kenesich	—
Keglevich (Buzini, gróf)	151	Kenezsy	204
Kegly	160	Kengyel	—
Kegyes	161	Kénosi (Kénosi és varostalvi)	—
Keill	—	Kenyeres (Kibédi)	—
Kékedy (Alsó-kékedi)	—	Kenyhecz	—
Kékkövi (Székely-udvarhelyi)	162	Kepes	—
Kelcz (Fületinczi)	—	Képiró	—
Kelebecz	163	Keönczöl (Gulácsi †)	205
Kelecsényi (Kelecsényi és hrabói)	—	Keörössy (Erkőri †)	—
Kelecsényi	540	Keőszeghy	—
Kelecsény (Kelecséni †)	167	Keörthy	206
Keledi	—	Keövr (Takta-kenézi)	—
Keleffy	—	Kerchelich (Corbáviai)	207
Kelemen (Felső-óri)	167	Kérechy	—
Kelemen (Szerepi)	—	Keréchény (Kanyaföldi)	208
Kelemen	168	Kerék	209
Kelemen (K.-Ernyei)	—	Kerekes	—
Kelemen (Etédi)	—	Kerekes	212
Kelemeny	—	Kerekes	546
Kéler	169	Kereky (Kereki és nagyvázsonyi)	214
Kéler	170	Kerepeczy	215
Keliny	—	Kerepessy	—
Kelle	171		

	<i>Lap</i>		<i>Lap</i>
Kereskényi család (Kereskényi)	215	Khevenhüller család	239
Kereskényi	546	Khlósz cs.	548
Keressy	217	Khorher	241
Keresztes (Homok-sz.-iváni †)	—	Kidey	242
Keresztes (Debrőti)	218	Kiebling	—
Keresztes (Várhegyi gróf †)	—	Kigacz	—
Keresztes (Nagy-baczoni)	219	Kigyóssy	—
Keresztes (Léczfalvi)	—	Kilián	—
Keresztes (Csik-bankfalvi)	220	Kimley	243
Keresztes	221	Kindernay	—
Keresztes	546	Kinisy	—
Keresztésy	222	Kinsky	548
Keresztésy (Nagy-megyeri és keresztúri)	—	Király	240
Keresztésy	547	Király (Szathmári)	—
Keresztúry (Bodrog-keresztúri †)	—	Király (Lefkóczi és Farkasfalvi)	245
Keresztúry (Tisza-keresztúri)	—	Király (Sásvári)	246
Keresztúry	223	Király	—
Keresztúry	547	Király	—
Keresztúry	224	Királyfalvy	—
Keresztúry	547	Királyi	—
Keresztúry	224	Kirchmayer	—
Keresztúry (Sajó-keresztúri)	—	Kirinyi	—
Kerhén (Bellosoviczi)	225	Kirvay (Kirvai †)	248
Kerkapolyi	—	Kiss (Nemes-kéri)	—
Kerlingi	—	Kiss	552
Kerner	226	Kiss (Eleméri és ittebei)	249
Kerniczky	—	Kiss	552
Kersznerics	—	Kiss (Kürthi)	250
Kertész (Máskép Szempéry)	—	Kiss (Boldogházi)	—
Kerticza	—	Kiss	251
Kéry (Nagykéri, gróf †)	227	Kiss	252
Kéry	547	Kiss	253
Kéry	228	Kis	—
Kéry (Lásd Kovách)	—	Kiss	—
Keserű (Gibárti †)	—	Kiss	—
Keserű	547	Kiss	—
Keserű (Baróthi)	230	Kiss	254
Keserű (Borosjenői)	—	Kiss (Máskép Orbán)	—
Késmárky	—	Kiss	—
Keszegh (Gálfalvi és Dányai)	—	Kiss	—
Keszey (Magyar-óvári †)	—	Kiss	255
Keszlerffy	234	Kiss	—
Keszthelyi	235	Kiss	—
Keszi (Keókeszi †)	—	Kiss	256
Ketheli (Nagy-ketheli)	237	Kiss	—
Ketheli	547	Kiss (Felső-őri)	—
Kéthelyi	237	Kiss	—
Ketsedi	548	Kiss (Kisfaludi)	257
Ketten	237	Kiss (Fehérvizi)	—
Kevel	—	Kiss	258
Kever	—	Kiss (Máskép Sövényházy)	—
Kewer	—	Kiss (Máskép Oláh)	—
Keviczky (Keviczai)	—	Kiss (Szuboticzai)	—
Kézy	238	Kiss (Kis-sárosi)	—
Khargen	—	Kiss (Baczka-madarasi)	—
Kheberics	239	Kis (Zabolai)	259
Khesler	—	Kis (Gyulafejérvári)	—

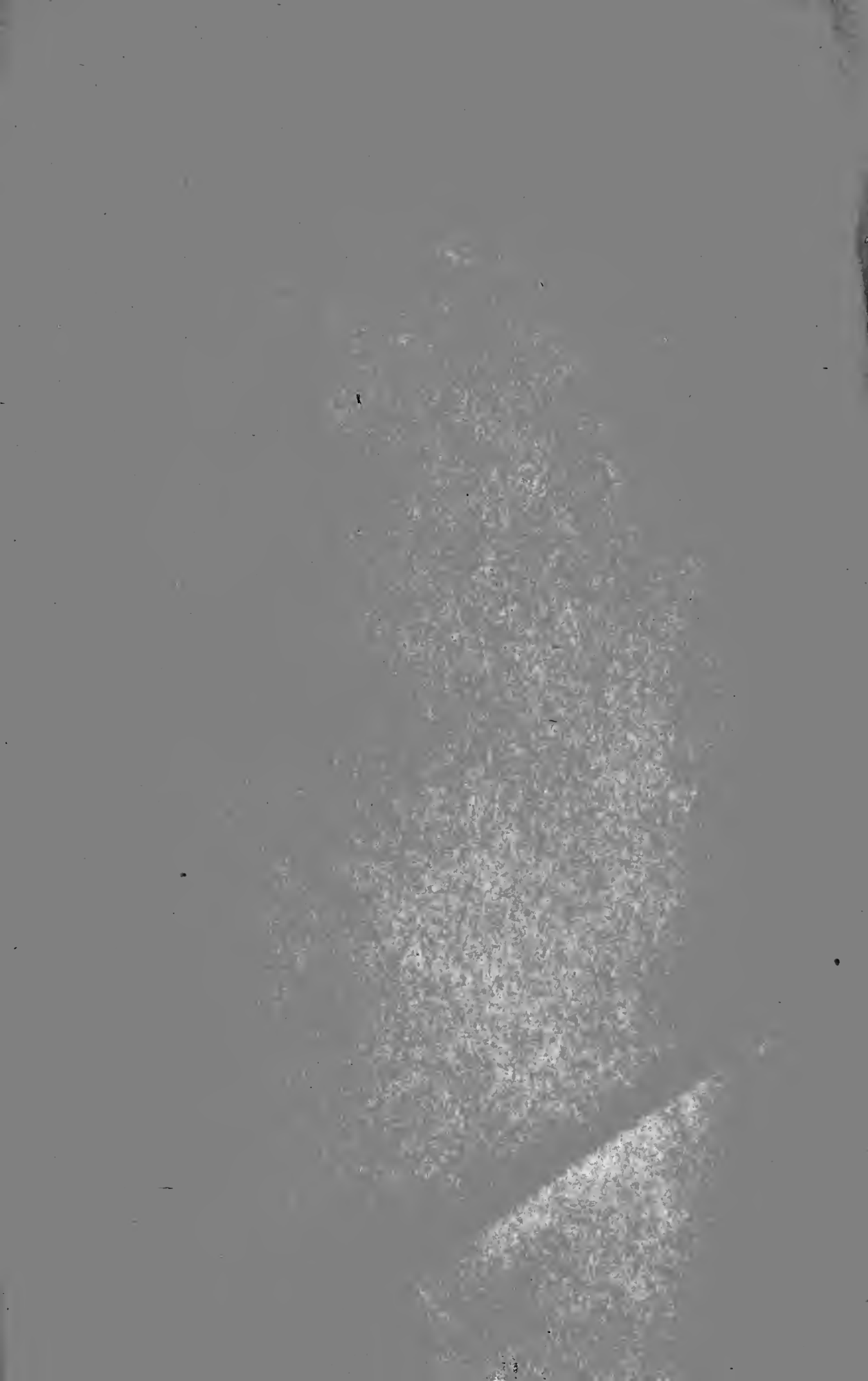
	Lap		Lap
Kis család (Somlyói)	259	Klobusitzky család (Klobusiczi és zettényi, gróf és nemes)	274
Kiss cs. (Altorjai)	—	Klobusitzky	553
Kis (Kis-barcsai)	—	Kloch	282
Kis (Nagyvárad)	—	Kloczkó	—
Kis (Hévízi)	—	Klohomer	—
Kis (M.-bölkényi)	—	Klucsay	283
Kiss (Csik-szeredai)	—	Klúcsik (Bodinai)	—
Kiss (Szabadkai)	—	Kmeth	184
Kis (Maksai)	—	Kmoskó (Berniczei)	—
Kis (Kis-ajtai)	—	Knapp	553
Kis (Karathnai)	260	Knezsik	284
Kiss (Alpestesi)	—	Knesevich	—
Kiss (Gyöngyösi)	—	Knézy	553
Kiss (Sepsi sz.-györgyi)	—	Kniehen	285
Kiss (Csorvási)	—	Knogler	553
Kis (Pesti)	—	Knoth	285
Kiss családbeliek	—	Knyezicz	—
Kisandrásfalvy	261	Koban	—
Kiscsitáry	—	Kobilicz	—
Kisdy	262	Koch	286
Kisdy	552	Koch	553
Kisfaludy (Kisfaludi)	262	Koch	286
Kisfaludy	553	Kocsi (lásd Horváth)	—
Kisfaludy (Kisfaludi)	265	Kocsis	—
Kisfarkás	—	Kocsis (Koronkai)	—
Kis-Gergely	266	Kocsó	—
Kiska	—	Kocsy	287
Kis Leuko	—	Kocsy	554
Kiskos	—	Koczer	287
Kisl	—	Koczeth	554
Kispál (Uzoni és szentiványi)	—	Koczian	287
Kisputnoky	267	Koczka	288
Kissóczy	—	Koczó	—
Kisvárday (Kisvárdai)	—	Koczpál	—
Kisvárday (Másképp Csizmadia)	—	Kohányi	—
Kis-Tapolcsányi	—	Koháry (Csábrághi és szitnyai †)	—
Kiszely (Benedekfalvi)	—	Kohút	294
Kiszely	553	Koich	295
Kithonich (Kosztaniczai)	268	Kois	—
Klacsányi	—	Kókay	—
Klaczmann	269	Kokovay	296
Klaniczay	—	Kolacsányi (lásd Kolecsányi)	—
Klapka	—	Kolacskovszky	—
Klára	—	Kolbányi	—
Klaris (Nagy-győri)	—	Kolakovszky	—
Klasz	270	Kolecsányi (Nagy- és kis-kolecsányi)	—
Klaus	—	Kolenda	297
Klauzál	—	Koliadesz	—
Klazzekovich	271	Kolinovics	554
Kleiner	—	Kollár (Keresztényi)	297
Kleinráth	272	Kollár (Felső-óri)	298
Klembóczy	553	Kollár	555
Klempa	272	Kollát	298
Klestinszky	—	Koller (Nagy-mányai)	—
Kliegl	—	Koller (Kollerfi)	301
Klimó	273	Kollonitz (Kollegrádi gróf)	—
Klinovszky	—	Kolonyi	307
Klobucsarich	274		

VI

	Lap		Lap
Kolos család (Némai †)	307	Kopácsy család	561
Kolosváry (Máskép Saltzer)	308	Kopasz cs. (Vádi)	344
Kolosvári	312	Kopay	—
Kolosváry	—	Kopcsányi	—
Kolosváry	556	Kopcsár	—
Kolossy (Mező madarasi)	312	Kophandel	345
Kolossy	556	Kopó (Péterfalvi)	—
Kolossy (Cseleji)	312	Kopoz	—
Kolowrát	313	Kopócsy	—
Koltai	315	Koppányi	—
Kolumbán (Olasz-telki)	—	Koppauer	—
Komár	318	Koppauer	561
Komáromy (Kóji)	—	Kopsó	345
Komáromy	556	Kopunovics	346
Komáromy	319	Korcsek	—
Komáromy	320	Korcsma	347
Komáromy (Belényesi és borbereki)	—	Korcsmáros	—
Komáromy (Bathoni)	321	Korda (Borosjenői gróf † és nemes)	—
Komis	556	Kordics	350
Komjathy (Komjáthi)	321	Koris	—
Komjathy	557	Koritsánszky	—
Komjathy (M.-derzsei)	324	Korláth (Alsó-kálosai)	—
Komlóssy (Komlósi)	325	Korláthkeőy (Korláthkeői †)	352
Komonyi	327	Kormány	354
Komoray	—	Kormos	—
Komoróczy (Komoróczy és császári)	327	Kormuth (Remete-poganyesti)	—
Kompolti (Nánai és visontai)	—	Korneli (Hold-mézesi)	355
Koncsek (Korossi)	330	Korna-Lehotay	357
Koncsek (Dvorecki)	331	Kornis (Göncz-Ruszkai gróf)	—
Konez	333	Kornis	561
Konez (Nagy-solymosi)	—	Kornis (Tóth-váradi)	366
Konezér	335	Kornis	561
Konezin	—	Kornya	366
Konezó	—	Koroda (Felső-kubini)	—
Konezos	—	Korodinyi	368
Konezvárady	—	Kóródi (kóródi és tusnádi)	—
Kondé (Pókateleki)	—	Kóródi (Robogányi)	—
Kondé	557	Kóródi	561
Konderozy	339	Koroghi (†)	369
Kondor (Felső-őri)	—	Koronkay	370
Konkoly Thege	—	Korom (Koromi)	—
Konkoly	557	Korompai	—
Konok	341	Koromzay	—
Konstantin	—	Korón	371
Konszky	—	Koronay	—
Kontér (Ivánházi)	—	Koronka (Csik-szent-iváni)	—
Konth (lásd Hederváry)	—	Koronthály	—
Konthó	—	Korontzói	372
Konya (lásd Zéchen)	—	Koroskosi	—
Kónya	—	Kórossy (Kórosi)	—
Kónya (Egerpataki)	342	Kórossy	561
Kónya (Sz.-Kocsárdi)	—	Korothonay (kihalt)	376
Kónya (Zágoni)	—	Korotnok	—
Konyár	—	Korpádi (Korpádi)	377
Konyhás	—	Korpás	—
Kónyi	—	Korpolay	—
Kóós	—	Korponay (Komonkai)	—
Kopácsy	343	Korponay	561

	Lap		Lap
Korpisek család	378	Kovách család	404
Korpos (Gyalúi)	—	Kovách cs.	—
Korsy	—	Kovách	—
Kósa	—	Kovács	405
Kósa (Várfalvi)	—	Kovács	—
Kósa (Száz-ajtai)	—	Kovács	—
Kosa (máskép Reznek)	379	Kovács	—
Kosák	—	Kovács	—
Kosár	—	Kovács	406
Kosár	562	Kovács	—
Kosik	379	Kovács (máskép Szmit)	—
Kosóczy	—	Kovács (kovásznai)	408
Kossa (lásd Magyarai)	—	Kovács	563
Kossa	562	Kovács	403
Kossela	379	Kovács	409
Kossovich	380	Kovács-Hanvay	—
Kossúth (Kossúthfalvi és udvardi)	—	Kovács	—
Kos-Tichy	381	Kovács családbeliek	—
Kostka (lásd Kosztka)	—	Kovács	563
Kostka	563	Kovács (Kórondi)	410
Kostyál	381	Kovács (Lemhényi)	—
Kostyán (Kostyánfalvi)	—	Kovács (Csik-bánfalvi)	—
Koszár	382	Kovács (Csik-tusnádi)	411
Kosztá	—	Kovács (Csik-dánfalvi)	—
Kosztá (Belényesi)	383	Kovács (Felfalusi)	—
Kosztéletzky	—	Kovács (Bagosi)	—
Kosztics	—	Kovács (Gyergyó-sz.-miklósi)	—
Kosztka (Zedliczi és liethavai)	384	Kovács (N.-ajtai)	—
Kosztolányi (Kosztolányi)	385	Kovács (Markodi)	412
Kosztolányi	563	Kovács (Kézdi sz.-léleki)	—
Kosztolányi	387	Kovács (Kézdi-vásárhelyi)	—
Kotay	—	Kovács (Remetei)	—
Kotthon (máskép Lázár)	—	Kovács (Timafalvi)	—
Kotsis	—	Kovács (Muzsnai)	—
Kottulinszky (Kottulini)	388	Kovács (Mikházi)	—
Kovách (Dicskei)	389	Kovács (Kőröspataki)	—
Kovács (Horti és rigyiczai)	391	Kovács (Dálnoki)	—
Kovács (Járdánházi)	396	Kovács (Zabolai)	—
Kovács	563	Kovács (Felső-torjai)	413
Kovács (Leleszi és visontai)	397	Kovács (M.-igeni)	—
Kovács (Nagy-daróczi)	398	Kovács (Uzoni)	—
Kovács	399	Kovács (Pávai)	—
Kovács (máskép Apró)	—	Kovács (Farczádi)	—
Kovács	—	Kovács (Killyéni)	—
Kovách	401	Kovács (Sepsi sz.-györgyi)	—
Kovách (máskép Czece) lásd Czece	—	Kovács (Oroszhegyi)	—
Kovách (máskép Kéry)	—	Kovács (Tamásfalvi)	—
Kovách	—	Kovács (Szalacsi)	—
Kovách (Selyebi)	402	Kovács (Csernátoni)	—
Kovách (máskép Tóth)	—	Kovács (Sz.-Udvarhelyi)	—
Kovách	—	Kovács (Máudi)	—
Kovách	—	Kovács (B.-Ujfalvi)	414
Kovách	403	Kovács (Kövendi)	—
Kovách	—	Kovács (Hom. oklándi)	—
Kovách (Pachai)	—	Kovács (Tépei)	—
Kovách (Nagy-alistáli)	—	Kovachich	—
Kovách	—	Kovachich (Topoloveczi)	—
Kovách	404	Kovachich (Senkviczi)	415

	<i>Lap</i>		<i>Lap</i>
Kovachich család	564	Kőrössy család	565
Kovácsi (Hadadi)	—	Kőrösy	450
Kovácsi (Aranyos-rákosi)	416	Kőrösy	565
Kovácsy	—	Körtvefay	451
Kovácsy (Buzithai)	418	Kőreössy	—
Kovácsy	420	Körtvélyessy (Kölcs-hosszúmezői †)	—
Kovacsóczy (Körtvefai)	423	Körtvélyessy	565
Kovácsovics	—	Körtvélyessy (máskép Sekék)	452
Kóváry (kihalt)	424	Kőszeghy	—
Kovársznai (Bajku-kovársznai)	425	Kőszeghy	566
Kovszka	—	Kőszegi (Galgóczi)	453
Koyts	565	Kőszörús (máskép Pazár)	—
Kozák	425	Köteles	—
Kozakovics	—	Köthe	—
Kozár	—	Kövári	—
Kozárdi (kozárdi †)	426	Kövendi (Vadadi)	454
Kozáry	—	Kövér	—
Kozics (Nemes Podhragyai)	—	Kövér (Rétháti)	—
Kozlik	429	Kövér	566
Kozma (kézdi-sz.-léleki)	—	Kövér (Benedeki)	454
Közma (kis-solymosi)	431	Kövér (Takta-kenézi)	—
Kozma	432	Kövésdy (Kövesdi)	—
Kozma	564	Kövessy	566
Kozmay (kozmafalvi)	432	Kövy	455
Kozollyay (kozollyai)	—	Kvacsányi	—
Kozy (cserecezi)	—	Kracsun	—
Köbe (Péterfalvi)	—	Kraczer (máskép Grác)	—
Köblös (köblösi)	433	Krahmer	456
Köblös (nagyvárad)	—	Krajcsy	—
Köbölkuthi	—	Krajczár	—
Kökényessy	—	Krajtzer	—
Kökényesdy (Vetési, báró †)	—	Krajnik (Krajnikfalvi)	—
Kököszi (kihalt)	434	Kray (Krajovai és topolyai báró)	457
Kökösi (kökösi)	—	Král	459
Kölcsy (kölcsei)	435	Kraler	—
Köles (Gidófalvi)	436	Kramár	—
Köleséry	—	Kramár	460
Kölgyesy	—	Kramarcsik	—
Kölönte (Felső-Csernáton)	437	Kramaricz	—
Költhő (Kőrös-pataki)	—	Kramer	—
Kőműves	—	Kramer	461
Kömleky	—	Kramer	—
Kömley	—	Krammer	566
Kömöre (Kömörei †)	—	Krantzberg	462
Könczey (Karatnai)	—	Krapff	—
Königsberg	438	Krastsenics	—
Königsegg (Rothenfelsi és aulendorfi gróf)	—	Krasznay	—
Königstein	447	Krasznay	463
Köntös	—	Krasznecz (Draskóczi)	—
Köpe (Ujfalusi)	—	Krasznay (lásd Borbély)	—
Köpeczi (Köpeczi)	448	Kraus	—
Kőrcsy	—	Krecsmáry	464
Körmendy	—	Kregár	—
Körmendy	564	Kremniczky	—
Körmöczy (N.-ajtai)	449	Krempelmayer	—
Köröskényi (lásd Kereskényi)	—	Krenczer	—
Kőrössy (Érkörösi és Sámsondi)	—	Krengel	465
		Kreskay	—

BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY

3 1197 21320 5120

